MASTER
NEGATIVE
NO. 92-80644-3

MICROFILMED 1993

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES/NEW YORK

as part of the
"Foundations of Western Civilization Preservation Project"

Funded by the
NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES

Reproductions may not be made without permission from
Columbia University Library

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright law of the United States - Title 17, United States Code - concerns the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material.

Under certain conditions specified in the law, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that the photocopy or other reproduction is not to be "used for any purpose other than private study, scholarship, or research." If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

This institution reserves the right to refuse to accept a copy order if, in its judgement, fulfillment of the order would involve violation of the copyright law.

AUTHOR:

THUCYDIDES

TITLE:

THUCYDIDIS HISTORIARUM VI-VIII ...

PLACE:

HAUNIAE

DATE:

1890

Master Negative #

92-80644-3

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

88T43
IE902

Bks. 6-8
1890

Thucydides.

Thucydidis historiarum libri VI-VIII; ad optimos codices denuo collatos, recensuit Carolus Hude... Hauniae, impensis librariae Gyldendalianae, 1890.

xv, 219 p. 23½ cm.

080?7

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 M REDUCTION RATIO: 11x

IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB

DATE FILMED: 7/8/93 INITIALS MY

FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

Centimeter

Inches

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

88T43 IE90

Columbia University
Library

*

Mortimer Lamson Earle
BORN 1864-DIED 1905

*

PROFESSOR OF CLASSICAL PHILOLOGY
IN COLUMBIA UNIVERSITY
SCHOLAR AUTHOR TEACHER

*

AS A MEMORIAL OF HIS LIFE AND WORK
HIS STUDENTS AND FRIENDS GAVE
HIS LIBRARY
TO HIS ALMA MATER
A. D. 1907

Κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι
θεοῖσιν δούλαν χέρ' ἔχειν.

THUCYDIDIS

HISTORIARUM LIBRI VI—VIII.

THUCYDIDIS

HISTORIARUM LIBRI VI—VIII.

AD OPTIMOS CODICES DENUO COLLATOS

RECENSUIT

CAROLUS HUDE,
DR. PHIL.

HAUNIAE MDCCCXC.
IMPENSIS LIBRARIAE GYLDENDALIANAE (F. HEGELII ET FIL.).
TYPIS GRAEBIANIS.

88T43
I E 202

PRAEFATIO.

Codices quos ipse vestigiis *Imm. Bekkeri* insistens contuli[1] quorumque ad normam verba Thucydidis recensenda esse duxi, hi sunt:

A *Cisalpinus* sive *Italus*, hodie Parisinus (suppl. gr. 255), membranaceus, saec. duodecimi vel undecimi (cff. Prinzius in nov. ann. philol. 1869 p. 759 sqq. et Omontius in catalogo bibliothecae Parisinae recentissimo),

B *Vaticanus* 126, membranaceus, saec. undecimi (cf. Schoenius in praef. ed. libr. I—II),

C *Laurentianus* plut. 69 cod. 2, membranaceus, saec. decimi ineuntis (cf. coll. Florent. facsim. palaeogr., edd. Vitelli et Paoli, 1885, fascic. II tab. XVIII),

E *Palatinus*, Heidelbergensis 252, membranaceus, saec. undecimi (cf. Wattenbachii Anleit. zur griech. Palaeogr.$_2$ p. 42),

F *Augustanus*, hodie Monacensis 430, membranaceus, saec. undecimi (cf. Schoenius in Bursiani annal. III, 1877, p. 867 sqq.),

G *Monacensis* 228, bombycinus, saec. tertii decimi (cf. catal. bibl. Monac.); cuius codicis margo superior ita exesus est,

[1] Quae in indice discrepantiarum (libb. VII et VIII codd. B et C) ‚commentariis criticis' meis adiuncto falsa attuleram, tacitus correxi. Loco q. e. VIII, 1, 1, ubi codices praeter Vaticanum *μὴ οὕτω γε ἂν πανσυδὶ διεφθάρθαι* exhibent, cum in libello meo ex Vaticano scripturam *πᾶν διεφθάρθαι* enotavissem, hanc postea ita intellexi, quasi *πᾶν* pro *πανσυδὶ* scriptum esset; sed *πανσυδὶ πᾶν διεφθάρθαι* in codice scriptum legimus. Itaque re ipsa ea retractare cogor, quae de verbo *πᾶν* substituto scripsi, quod quidem errore mero irrepere potuit; ceterum scripturam *ἂν* scripturae Vaticani *ἄγαν* hodie quoque unice praefero.

ut singularum paginarum versus quini aut septeni maximam partem perierint; hunc defectum locis controversis solis indicavi, cf. infra (p. XIII) de siglis.

Accedit codex, cuius scripturas ab *Stahlio* (in ed. ster. 1873–74) primo in publicum prolatas adhibendas putavi:

M *Britannicus* sive *Londinensis* (mus. Brit. 11, 727), membranaceus, saec. undecimi (cff. publications of the palaeographical society vol. I tab. 109).[1]

D signo unum vel plures codicum deteriorum notavi, quorum iis solis locis rationem habui, ubi contra consensum librorum meliorum (**L**) scripturas aut haud dubie veras aut saltem quae probari possint exhibent; quos codices qui diligentius inspicere voluerint, eos ad apparatum criticum editioni *Popponis* adiunctum relegatos volo, neque tamen multum inde profectum iri existimo.

Fragmenti *Fajumensis* suo loco (ad VIII, 91, 3, pag. 204, 1) ratio habita est.

Ad rationem quae codicibus melioribus inter se intercedit explicandam paulo plura mihi dicenda esse videntur. Cum omnes ad unum idemque archetypum referendos esse mendorum glossematumque communione satis appareat, nullus aut vetustate aut bonitate praeter ceteros ita eminet, ut unus omnium quasi dux in recensendo sequendus sit; sed duae tamquam familiae inter se discerni possunt, quarum alteram

[1] Huius tamen codicis testimonium in multis rebus, iis maxime, quae ad orthographiam pertinent, non prolatum est; exempli causa haec afferre libet: *ἀλλά — ἀλλ᾽, γε — γ᾽, δέ — δ᾽, ἐπί — ἐπ᾽, μετά — μετ᾽, ὅτε — ὅτ᾽, τε — τ᾽, εἰς — ἐς, εἴσω — ἔσω, σύν — ξύν, οὕτως — οὕτω, περί — πέρι, αὐτόν — αὑτόν, -εία* (velut in *ἀνδρεία*) — *-ία, -εῖς* (velut in *ἱππεῖς*) — *-ῆς, -ην* (velut in *Τισσαφέρνην*) — *-η, τὰ ἄλλα — τἆλλα* similiaque, *ν* paragogicum. Talia silentio fere omisi, sed in aliis rebus plerumque scripturam huius codicis adhuc ignotam litterula ‚m' adnotationi criticae addita signavi; legentes tamen semel monitos volo, ne quid de eius praestantia ex silentio meo colligant. Quod ad iota quod hodie subscribimus attinet, mihi quo modo in hoc codice res se habeat cognoscere non licuit; testimonia autem inter se valde dissentiunt. Stahlius quidem (praef. ed. ster. I p. 25) plerumque id omitti, rarius adscribi adfirmat; sed qui codicis exemplar publici iuris fecerunt (cff. public. of the pal. soc. l. l.), ii vulgo usitatum (‚in general use') esse contendunt, id quod exemplar ipsum comprobat. Qua de causa, ut in re dubia, hoc in singulis locis tacite praetereundum esse censui, nisi quibus locis testimonium disertum invenissem.

Laurentianus, alteram *Vaticanus* ducit. Ille ut vetustate ipsa ceteros antecellenti commendatur, ita verba Thucydidis maiore quadam sinceritate exhibet, quo fit ut eo gravissimo teste utamur; quae tamen praestantia ea re aliquatenus imminuitur, quod vitiis quae errori, non consilio tribuenda sunt magnopere infectus est. Vaticanus autem in hac ipsa re aliquanto melior est, sed haud raro correcturae suspicionem habet, ut in eo adhibendo summa cautio diligentiaque adesse debeat. Ceterorum melioris notae codicum *Monacensis* cum Laurentiano artissime cohaeret, neque tamen ab hoc ipso pendet, ut quamvis aetate multum distans non omnino spernendus sit. Ad Vaticanum rursus, si cognationem spectes, proxime *Italus* accedit, ut hi duo ex communi quodam fonte fluxisse videantur, eidemque familiae codices *Augustanus* et *Palatinus* tribuendi sunt; qui tamen a Vaticano aliquanto remotiores quam Italus sunt, Palatinus magis, qui haud raro cum codicibus alterius familiae conspirat. Stemma horum sex codicum sic fere constitui potest:

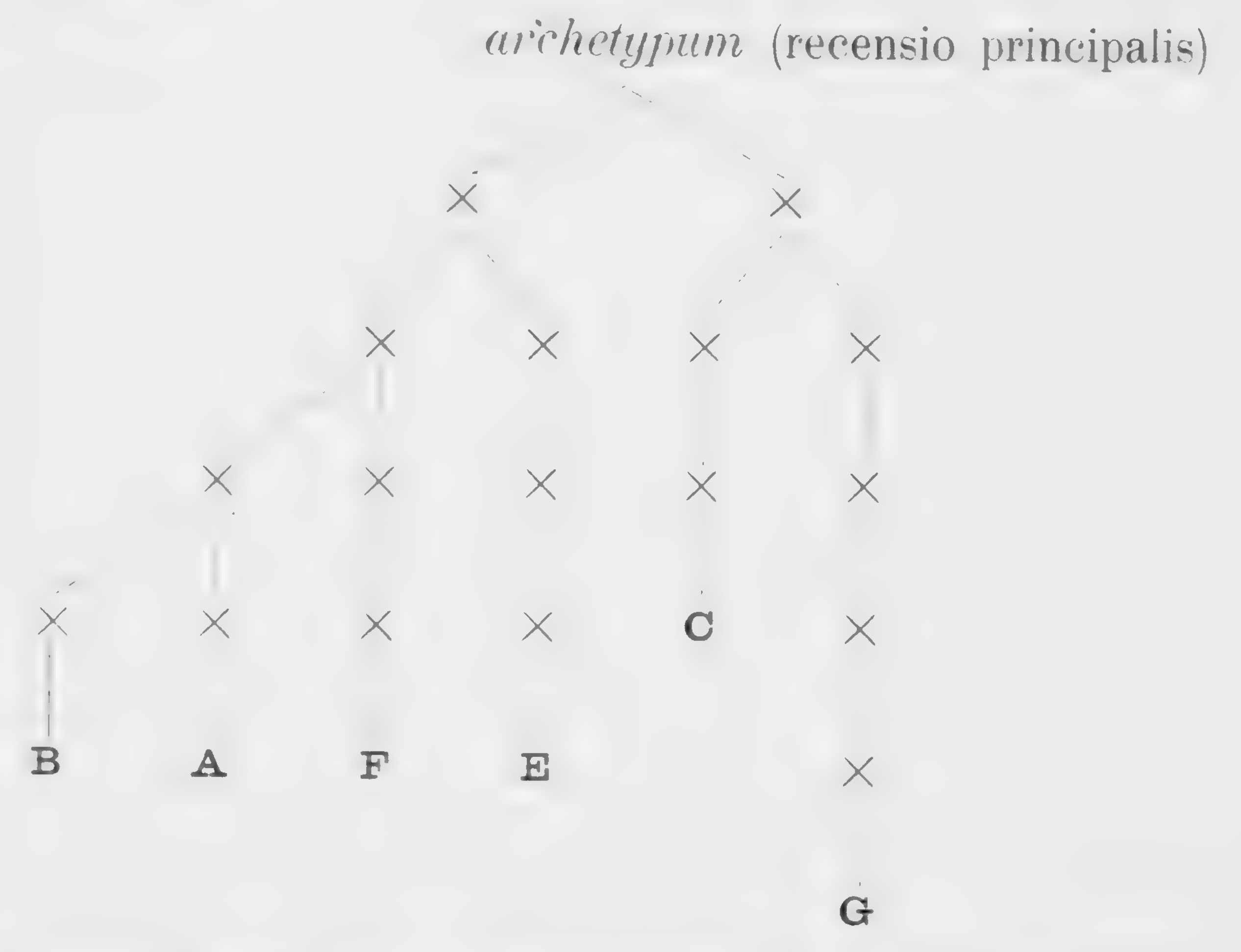

Codicem *Britannicum* consulto feci ut huic stemmati non insererem, ut qui memoriam et ex utraque familia mixtam et correcturis plurimis oblitam praebeat.

Sed singularis ratio extremi Thucydidei operis inde ab capite 92 libri sexti usque ad finem libri octavi est, quibus in

libris codex Vaticanus ita ab omnibus ceteris, non Laurentiano et Monacensi solis, sed etiam codicibus eiusdem familiae (A E F) abhorret, ut causas discrepantiae non ex condicione corrupta ceterorum sola repeti posse, sed ad recensionem aliquam referendas esse appareat. Cuius recensionis, quae quando facta sit vix exacte definiri potest, hanc rationem fuisse, ut aliqui codex ceteris, in primis Laurentiano, per se ipse haud multo melior simul sagacitate arteque quadam mendis compluribus liberaretur, simul audacia libidineque aliquanto maiore ad iudicium diasceuastae corrigeretur, in parte priore libri, qui ‚*commentarii critici ad Thucydidem pertinentes*' (Haun. 1888) inscribitur, disquisitione perpetua contextus librorum VII^{mi} et VIII^{vi} proposita demonstrare conatus sum, quam ad disquisitionem remittendi sunt, si qui perspicere volent, quibus rationibus argumentisque adductus singulas scripturas in hac editione aut spreverim aut probaverim. Quibusdam me locis in scripturis codicis Laurentiani ad dignitatem revocandis nimium tunc laborasse fateri non piget; in universum tamen vera disseruisse et aliis, opinor, et mihi videor.[1]

Quod ad universam contextus Thucydidei condicionem attinet, paucis rem transigam. Duae maxime sunt res quibus difficultas huius scriptoris recensendi continetur, quarum si utracunque sola esset, satis laboris restaret, unum quod memoria librorum per se ipsa haud ita magna fide digna est, id quod ex testimoniis et aliorum scriptorum et titulorum abunde apparet, alterum quod ea Thucydidei sermonis proprietas est, quae multa ab vulgari dicendi consuetudine abhorrentia exhibeat; saepenumero igitur in hanc deliberationem redigimur, ut scriptorine ipsi an librariis durities orationis tribuenda sit dubitemus. Ego quidem, quantum potui, ita medium quoddam iter tenere contendi, ut neque iis locis, quibus insolentiam orationis vel tota series iuncturaque verborum vel similitudo aliqua aliorum locorum excusare videretur, quicquam mutarem

[1] Hos commentarios subsecutae sunt meae *adnotationes Thucydideae* (ephem. philol. septentr., nov. ser., IX p. 211) et *spicilegium Thucydideum* (ibid. X p. 160), quibus maxime de locis ll. VI—VIII actum est; perpaucos autem locos ipsa demum in editione coniecturis temptavi. De scriptura loci q. e. VI, 46, 3 *(ἀργυρᾶ)* ea conferri velim, quae in nov. ann. philol. 1889 p. 829 sq. disserui.

neque vero iis, quibus asperitas sermonis facili emendatione levari posset, a memoria librorum discedere dubitarem. Corrigendi tamen rationes lubricae quaedam sunt quibus cur, quoad licuerit, abstinuerim, paulo pluribus disserere libet, additiones et atheteses dico. Thucydidem multa ita breviter locutum esse, ut obscuritas vel saltem durities sermonis inde orta sit, sic tamen, ut sane iudicantibus corruptelae suspicioni locus vix restet, omnes fere consentiunt, qua re fit ut multis aliis locis in incerto versetur, utrum Thucydidi an librariis similitudine verborum deceptis vel denique incuria ipsa decipientibus breviloquentiam vix ferendam imputemus. His locis, qui commentarium perpetuum scribet, si duritie orationis indicata supplementum quod probari possit protulerit, mea quidem sententia recte fecerit; verum qui verba ipsa recensebit, locum qui mancus esse videtur aut intactum relinquere aut signo lacunae addito notare debebit; in contextum quidem supplementa recentiorum recipi mihi non placet. De iis locis, ubi verbum unum aut alterum interciderit, me non agere, quicunque quam frequenter hoc in codicibus factum sit cognovit, ipse intelleget. Contrarium fere genus athetesis est, quo in genere a quibusdam editorum recentiorum, *Herwerdeno* maxime, quem honoris causa nomino, valde dissentio. Verba Thucydidis locis compluribus glossematis inepte inculcatis infecta esse cum ex ipsa sententia formaque locorum tum ex testimoniis aliorum, in primis scholiastae, satis constat; sed quam expungendi rationem Batavi invenerunt, inventam alii secuti sunt, ea a sana iudicandi arte prorsus abhorret. Pleraque quae nullo aut fere nullo sententiae damno abesse posse videntur, hi glossematum nomine expungunt, quasi vero talia non aliquanto facilius a scriptore ipso quam ab librariis legentibusve addi potuerint, ut quae ad sententiam recte intellegendam nihil admodum pertineant. Exemplum unum, ne in hac re multa verba perdam, instar omnium ponam. Verba *ἢ πρότερον* apud Thucydidem haud raro adverbio *μᾶλλον* ita addita inveniuntur, ut de duobus temporibus, quibus res aliqua, velut metus, spes, sibi discrepet, agatur, neque qui haec locutio nimis copiosa sit video; contra quo modo alicui in sententia planissima talia addere in mentem venerit, vix intellegitur. Hoc saltem, huiusmodi res hodie neminem, quamvis sui ingenii

fiducia inflatus sit, pro certo diiudicare posse, persuasum habeo. Adde quod sermo Thucydideus per totum opus unus et idem non est: aliter in aliis rebus loquitur. In orationibus maxime, sed quadam ex parte etiam in disputationibus generis paulo elatioris sententiis ita concisis utitur, vix ut aliquid sententia integra resecari possit; rursus in simplici rerum gestarum narratione ut ab Herodotea dicendi prolixitate vehementer abhorret, ita orationis quadam copia rebus perspicuitatem addere non gravatur. Ego quidem in talibus rebus iudicio scriptoris suum ipsius opponere muneri recensionis inconveniens esse duco.

Scholiorum[1] Thucydideorum, quae ex veteribus bonisque et recentibus ac pravis mixta omnino neque ob vetustatem neque ob bonitatem fide aut cura satis digna esse constat, iis fere locis rationem habui, ubi ad scripturam a memoria omnium aliquotve codicum ita discrepantem referri videntur, ut ad verba scriptoris emendanda aliquid utilitatis inde captum sit capive possit. Ad ea quae in codicibus tradita exstant abhinc haud multos annos accesserunt scholia *Patmensia*, quae *Sakkelion* primus (rev. de philol. vol. I) edidit, quibus servatis lemmata locorum quorundam in codicibus corruptorum incorrupta ad nos pervenerunt. Similiter in testimoniis scriptorum aliorum, Dionysii Halicarnassensis maxime, laudandis egi. *Laurentii Vallae* interpretationem Latinam priori Henr. Stephani editioni additam ad codicem nostris optimis vel praestantem vel denique parem factam esse neque adhuc, quantum scio, quisquam demonstravit neque ego credo; cuius tamen iis locis rationem habendam esse putavi, ubi in verbis Thucydidis corrigendis iudicio ingenioque suo prudenter usus esse mihi visus esset. Transeo ad criticorum inventa, quorum haud pauca in contextum ipsum recepi; cetera neque silentio plane omittere neque vero, omni iudicio meo sublato, omnes coniecturas adnotationi criticae inserere consilium mihi fuit, sed eam rationem potiorem habui, ut quae vel probabilitatem quandam vel ad sermonem scriptoris insolitum durumve melius intellegendum utilitatis aliquid habere mihi viderentur, eas

[1] Plenissima in editione Didotiana, quam curavit F. Haasius (Parisiis a. 1842), collecta sunt.

commemorarem, neque tamen meum esse censui, quaecunque editores recentissimi, Classenius, Stahlius, Herwerdenus alii in suis quisque editionibus saepe dubitanter, haud raro etiam inconsideratius protulissent, iis ut editionem meam onerarem. Ceterum satis multa, praesertim quae in ephemeridibus programmatisque viri docti proposuerint, me fugisse haud ignarus sum, cuius rei veniam ut homini et librorum eiusmodi paulo difficiliorem usum habenti et aliis quoque rebus districto dent, ab iis qui hac editione utentur peto. Sed ornamentum ei unicum addidit *M. Cl. Gertzius*, vir doctissimus, qui qua est erga me benevolentia officiositateque, quae pro summa sua sagacitate ac scientia ad Thucydidem emendandum plurima invenerat, ea mihi in publicum edenda tradidit; quae saepenumero ideo solum, ne legentibus iudicium meum nondum vetustate corroboratum obtrusisse viderer, in apparatu critico reliqui, non in contextum ipsum recepi.[1] Neque hoc loco praetereundus mihi est *V. Pingelius*, v. d., qui animo benevolo coniecturas suas quasdam publicandas mecum communicavit.

Pauca habeo, quae de verborum recte scribendorum ratione proferam. Sermonem Thucydideum, qui sermoni Herodoti tragicorumque poetarum multis partibus cognatus testimonium gravissimum, quod quidem ad orationem pedestrem attineat, dialecti Atticae vetustioris continet, plurimis locis cum consuetudine loquendi recentiore immixta tum incuria librariorum inversum corruptumque ad nos pervenisse satis multis indiciis constat, quae indicia omnia fere duobus generibus, grammaticorum antiqui temporis, *Herodiani* technici maxime, et inscriptionum Atticarum, continentur. Sed in testimoniis harum utendis haud parva difficultas ex ea re oritur, quod saepe aut inter se discrepant aut tam pauca exstant, ut vix quidquam certi inde colligi possit; accedit quod interdum in dubio versatur, utrum verba Thucydidis, qui ut dudum dixi multis in rebus usum antiquiorem secutus sit, ad inscriptiones antiquiores an recentiores tamquam normam revocanda sint. Mihi quidem hoc tenendum videbatur, ne praefracte consuetudinem inscriptionum post Euclidem archontem factarum aspernarer, sed ex

[1] Eadem ratione haud raro in meis ipsius coniecturis usus sum, neque tamen ideo eas retractatas velim.

iis ea reciperem, quae iam antea usu vulgata fuisse veri simile esset. Virorum doctorum recentioris temporis qui de his rebus egerunt (qui plurimi sunt) duos maxime auctores secutus sum, *Meisterhansium* (Gramm. d. att. Inschr., ed. II, 1888) et *Stahlium,* qui in libello qui ‚quaestiones grammaticae ad Thucydidem pertinentes' (ed. II, 1886) inscribitur et peritissime et acutissime de orthographia Thucydidea disputavit; paucissima ipse novavi. Itaque ne apparatus criticus his minutiis nimis oneraretur, ita optime facturum me esse ratus sum, si scriptura codicum discrepanti in adnotatione breviter indicata indicem verborum correctorum praemisissem in verbisque singulis addidissem, quibus testimoniis auctoribusve usus correctionem fecissem (H.: Herodiani technici reliquiae, ed. Lentz, Lips. 1867; M.: Meisterhansii Gramm. d. att. Inschr.$_2$; S.: Stahlii quaestiones grammaticae$_2$).

Index orthographicus.

ἁθρόος, ἁθροίζω] H. I p. 538, 2.
αἰεί] M. p. 25; Marcellin. § 52.
Αἱραί] M. 27, 66.
αἰσθέσθαι] S. p. 66, cf. Schanzii proll. Plat. V, 2.
Ἁλικαρνασσός] M. 75.
Ἀλκμεωνίδαι] M. 28.
Ἀλύζεια] H. I 277, 18.
Ἁμαξιτός] H. I 220, 24.
Ἀμπρακία] M. 59.
ἄν] ubi significatione particulae *ἐάν* consensu librorum traditum est (VI, 13, 1; 18, 3), reliqui; cf. M. 213. Nam *ἐάν* ipsum, quod vulgo substituitur, octiens modo in omnibus libris scriptum est.
Ἀνάκιον] M. 42.
ἀναλίσκω] M. 137.
ἀνδρεία] S. 39.
ἀνοκωχή] Bekkeri anecd. p. 406, 19.
ἀντηρίδες] S. 41.
ἀπεικότως] S. 66.
ἀπόλλυμι (augm.)] comm. crit. ad VII, 27, 5.
ἄπωθεν] H. I 500, 25.
Ἀργινοῦσσαι] S. 51.
Ἀρταξέρξης] S. 44.
ἄστυ] M. 108.
Ἀτραμύττειον] schol. ad V, 1.
ἀφίημι (augm.)] M. 137.
Ἀχαΐα] M. 26.
Βολίσκος] H. I 212, 22.
βορρᾶς] S. 54; M. 77.
βούλομαι (augm.)] M. 134.
Γογγύλος] H. I 164, 4.
γυμνητεία] S. 39.
δᾴς] M. 50, not. 437.
διαψῦξαι] S. 33.

Διειτρέφης] M. 40.
δίψα] S. 54.
Δρυμοῦσσα] H. I 270, 14.
δύναμαι (augm.)] M. 134.
δύο] S. 59.
Ἔγεστα] S. 41.
ἐθέλω] M. 142.
εἰκάζω] M. 136; H. II 326, 5.
εἴκοσι] Hedde Massen in stud. Lips. IV p. 34.
εἰμί (ἔστων)] S. 63.
εἶμι (ᾖσαν)] S. 65.
εἵργω] S. 35.
εἱστήκειν] H. II 269, 10.
ἐκ, ἐξ] testimonia titulorum (M. 81 sqq.) contra constantissimam librorum memoriam sequi non sustinui.
ἐλάα] M. 25.
Ἐλωρίνη] H. II 867, 19.
ἕνεκα] M. 176—177.
ἐπήν] S. 49.
ἐπιμέλομαι] S. 66.
ἐπίσταμαι (accent.)] H. I 462, 6.
Ἔρεσος] H. I 210, 8; M. 75.
ἐρῆμος] H. II 938, 20.
ἐς, ἔσω] S. 43.
ἑτοῖμος] H. II 938, 24.
εὐ-, εὐ- (augm.)] M. 136; S. 59.
Εὐάλας] S. 53.
εὔνους] M. 117.
Ἠετιώνεια] H. I 278, 17.
ἥμισυς] M. 32, 118.
θνῄσκω] M. 141.
Θορικός] M. 23; H. I 152, 10.
Θράσυλλος] H. I 159, 2.
Ἰήλυσος] H. I 213, 21.
ἰσοπλήθης] H. II 851, 35.
καθῖσα] S. 61.
καίω] M. 142.
κακοπαθία] M. 42; H. II 453, 17—18.
Κάμιρος] M. 42.
κέρας] in hoc verbo, cuius formas contractas libri fere exhibent (nisi quod V, 71, 1 omnes *κέρατα* et VII, 6, 3 cod. B solus *κέρατι* habet), testimoniis nec multis nec prorsus certis titulorum (M. 112) cedere nolui, praesertim cum in his significatio nusquam ad res bellicas translata sit.
Κέρκυρα] S. 45.
κηρῦξαι] S. 33.
κλῄω] M. 28.
Λαισποδίας] S. 53.
Λάρισα] M. 75.
Λαύρειον] M. 40; H. II 542, 30.
Λεκτόν] H. I 390, 2.
Λιμηρά] H. I 260, 23.
λιποστρατία] S. 41.
Μαραθοῦσσα] S. 50.
μεικτ-, μειξ-] M. 144—145.
μέλλω (augm.)] M. 134.
μιμνῄσκω] M. 141.
μόλις] S. 50.
Μουνιχία] M. 23.
Μυρσίνη] H. II 484, 22.
νεοδαμώδης] H. I 428, 14; S. 33.
ξύν] M. 181.
Οἰνοῦσσαι] S. 50.
ὁμηρεία] H. II 560, 3.
ὁμοῖος] H. I 137, 13.
Ὀπικοί] S. 54.
παιάν, παιανίζω] M. 112; H. II 626, 13; 642, 10; 717, 4, 9, 15.
Πάμμιλος] H. I 162, 20; II 446, 5.

πανδημεί] S. 41.
πανσυδί] S. 41.
παροκωχή] Phot. s. v.
παύω] VI, 59, 4 ex codd. C E F *πανσθείς* scripsi, cum I, 81, 6; V, 91, 1; 100, 1 *πανσθ-* in C, II, 77, 6 modo *πανθ-* in omnibus traditum sit; cf. *ἀπαύστῳ* II, 49, 5.
Πειραιεύς] M. 26.
Πελληνῆς] S. 41.
πεντηκόντερος] comm. crit. p. 110.
πλείων] M. 119.
Πνύξ] M. 112.
Πολίχνη] S. 53.
πόνηρος] H. I 197, 19.
Ποτείδαια] M. 41.
Πρασιαί] H. I 294, 28; M. 43.
προε-] VI, 20, 4 *προύχουσιν* (cf. *προύχειν* VII, 66, 3, *προύχουσα* VI, 97, 1, VII. 4, 4, VIII. 35, 3, *προύχοντες* VII, 21, 3), VI. 75, 1 *προυσταύρωσαν* et VI, 89. 6 *προύστημεν* (cf. Soph. Ai. 1133), VI, 31, 5 *προυτετελέκει* et VII, 18, 1 *προυδέδοκτο* (cf. *προυδίδοσαν* VI, 69, 1, *προυπέπεμπτο* VIII, 79, 3) scripsi, cf. M. 138; contra *προέσχον* VI, 16, 5 et *προέξει* VI, 31, 3 reliqui. VIII, 9, 1 libri praeter E *προεθυμήθησαν* exhibent, sed cf. VII, 86, 3, VIII, 6, 1 (*προεθ.* B, *προθ.* A), VIII, 90, 1 (*προθ.* C).
προμηθία] S. 40.
πρῴ] S. 37.
πρῴρα (ἀντίπρῳρος)] M. 51.
Πτελεόν] H. I 355, 14.
Ῥοίτειον] H. I 371, 9.
-ρσ- (pro *-ρρ-*)] S. 49.
-σσ- (pro *-ττ-*)] S. 49.
σαλπικτής] M. 65.
Σθενελᾴδας] S. 37.
Σίγειον] H. I 371, 1.
Σιδοῦσσα] S. 50.
Σκελίας] S. 51.
Σκιρωνίδης] S. 53.
στρατιά] pro hoc verbo quattuor locis, ubi sensus significationem *expeditionis*, non *exercitus* postulare videtur (VI, 31, 5; VII, 55, 1; VIII, 72, 1; VIII, 108, 4, quorum tamen ultimus dubitationem nonnullam habet), quanquam in titulo quarti saeculi (M. 43) verbum *στρατιά* vi verbi *στρατείας* exstat, scripturam vulgatam *στρατεία* retinere satius duxi, cum in hac re nihil fere fidei codicibus tribui possit; velut in libris I—II cod. B novem locis (I, 3, 5; 9, 3; 9, 5; 14, 2; 15, 2 bis; 102, 3; 110, 5; II, 11, 1), interdum cum G et c consentiens, *στρατιά*, quattuor solis locis (II, 68, 9; 80, 4; 87, 2; 101, 6) cum C consentiens *στρατεία* vi *expeditionis* exhibet; cf. etiam adn. crit. ad VI, 15, 2; 32, 3; VII, 57, 9.
Στρομβιχίδης] S. 53.
Συκῆ] H. I 313, 20.
Συράκουσαι, Συρακόσιος] M. 21; S. 51.
σῴζω] M. 142; S. 37.

τἆλλα] S. 35.
Τάμως] S. 35.
Τειχιοῦσσα] M. 75.
Τευτλοῦσσα] S. 50.
Τήιοι] hanc scripturam reliqui, quanquam cod. F VIII, 19, 3 *τηΐων* praebet, cum tituli utramque pariter habeant (M. 51).
τίνω] M. 144—145.
τοιοῦτος] M. 122.
τρεῖς καὶ δέκα] M. 126.
Τροζήν] M. 19.
τροπαῖον] Etym. Magn. 769, 13.
Τρώτιλος] S. 53.
ὑός] M. 47, 113; sed formam *υἱός* in epigrammate saec. sexti (VI, 54, 7) reliqui, cf. C. I. A. IV, 1, 373 e.
Φάναι] H. I 256, 11.
φαργ-, φαρξ-] M. 145.
Φάσηλις] H. I 91, 13.
φιλονικ-] S. 39.
Φλειάσιος] M. 41.
Φρῦνις] S. 35.
Χίος (insula)] H. I 6, 5.
ὠφελία] S. 40; M. 44.

Conferantur praeterea de accusativis nominum propriorum tertiae declinationis in *-ης* exeuntium S. 55, M. 107, de formis contractis solutisve nominum propriorum in *-εύς* exeuntium M. 111, de comparativis terminatione *-ων* formatis S. 56, de numeris ordinalibus M. 129, de genere feminino participii perf. activ. in *-ῦα* exeunti (qua in re a constanti Laurentiani scriptura recedere nolui) M. 46, H. II 281, 14, de augmento syllabico plusquamperfecti M. 135, de terminatione *-εσαν* eiusdem temporis M. 131, de terminatione *-ουσι* verborum in *-μι* exeuntium S. 64, de terminatione *-σαν* aoristi eorundem verborum S. 64, de optativis in *-ην* exeuntibus S. 62, de terminatione 2 pers. sing. praes. et fut. ind. med. *-ει* S. 61, de futuro Dorico in *-οῦμαι* exeunti S. 63, de optativis heteroclitis *(-οίμην)* verborum in *-μι* exeuntium S. 63.

Hoc loco pauca de littera *ν* paragogica addere libet. Qua in addenda omittendave cum et saepissime codicem antiquissimum, Laurentianum, et interdum etiam ceteros melioris notae a vulgari usu discrepare animadvertissem, facile factum est, ut inquirendum putarem, num certae quaedam regulae inde peti possent aut, si hoc minus factum esset, at certe convenientia codicis Laurentiani et antiquiorum inscriptionum Atticarum subesset, quae ne ipsae quidem usum constantem huius litterae exhibent (cf. *Hedde Massen:* de littera *ν* paragogica quaest. epigraphicae, stud. Lips. vol. IV). Sed neutrum

evenit, id quod ex tabula quam subicio locorum (numero 173) capitum 1—20 libri VII et capitum 1—22 libri VIII codicis Laurentiani apparebit, quae cum tabula Hedde Masseni (attulit eam Meisterhansius l. l. p. 89) conferatur velim:

littera *ν* paragogica

ante vocales				ante consonantes			
in media oratione		in pausa		in media oratione		in pausa	
adest	abest	adest	abest	adest	abest	adest	abest
29	42	2	4	6	79	3	8

Itaque cum nihil certi usui tralaticio substitui potuisset, in scriptura editoribus usitata, praesertim in re futilissima, permanere satius duxi[1], neque tamen omnino inutile fore putavi, si discrepantias codicum in hac re enotatas apparatui critico addidissem.

Proprietatum singulorum codicum, quae in signis spiritus, accentus, crasis similiumque aliter quam assolet addendis omittendisve versantur, ita demum rationem habui, si quid ad sententiam orthographiamve mutandam valere viderentur; itaque vulgo scripturas huiusmodi silentio praeterii: *αὐτὸν* pro *αὐτόν*, *διαπαντός, διόπερ, δι' ὅτι* pro *διότι*, *ἐκκαίδεκα, ἐν εἶδον, ἐξήκοντα, ἔξω* pro *ἔξω*, *ἐπειδ' ἄν, ἐπεὶ δή, ἔπεσθαι, ἐπὶ λέγω* (sic vulgo in codd. C et E scriptum est; praeterea saepissime signa accentus similiumque in illo manu secunda reficta vel addita, in hoc vero omissa sunt), *ἐστιν* vel *ἐστίν* pro *ἔστιν*, *ἶσος, καθημέραν, καθόσον, καθ' ὑπέρτερος, κάν* pro *κἄν*, *κατ' ἀντικρύ, μὴ δέ, μηδὲ μία, μηδ' ἕτεροι, μὴ κέτι, οἶδε* pro *οἵδε*, *ὁπότ' ἄν, ὅστις οὖν, ὅτ' ἄν, οὐδ' εἷς, οὐδὲ μία, οὐδ' ἕτερος, οὐκ ἔτι, παρ' αὐτίκα, πέντε καὶ δέκα, προορᾶν, πρὸς ἔτι, τἆλλα* (vel *τάλλα, ταλλα, τ' ἆλλα, τ' ἄλλα, τἀλλα, τ' ἆλλα, τ' ἀλλα, τᾶλλα*) pro *τἆλλα*, *τέ* (velut *ἄγειν τέ*), *τίς* pro *τὶς* (velut *ὁπότε τίς, ὁπότέ τις, τινά που τίς*), *τὸ δὲ* pro *τόδε, τοιοῖδε, τοσοῖδε, τόσαδε* vel *τόσα δὲ* — nimis multa iam mihi attulisse videor. Neque vero iota in codicibus A B E F,

[1] Verbum *εἴκοσι* solum et codicibus plurimis (A C E F) et usui inscriptionum (cf. Hedde Massen l. l. p. 34) convenienter sine *ν* littera etiam ante vocales posui.

in quibus vulgo adscribitur (nam C et G fere omittunt), praeter consuetudinem (velut in *πῇ* simill., *κοινῇ, ἰδίᾳ, δημοσίᾳ, Θρᾴξ*) omissum, nisi omissio ad sententiam loci invertendam spectat, adnotatum est, his tamen verbis exceptis: *ἀποθνῄσκω, μιμνῄσκω, σῴζω* (tempp. praes. et imperf.), *λῃστής*. De M codice videantur quae supra (p. II adn. 1) disserui.

Priusquam finem faciam, ratio mihi reddenda est, quibus *siglis* compendiisve in scripturis codicum coniecturisque recentiorum indicandis usus sim; haec autem sunt:

A scriptura manus primae cod. A, *Cisalpini* s. *Itali*.

A_1 scriptura a librario ipso cod. A scripta vel substituta.

a scriptura correctione manus incertae cod. A, velut rasura, substituta.

a_2 scriptura correctione manus secundae cod. A substituta.

Eandem rationem in scripturis ceterorum codicum significandis adhibui. Ceterum ne in cuiusque libri manibus posterioribus discernendis vel indiligentior vel inscitior fuerim subvereor; illud tamen, quo summa res continetur, ut scripturae manuum primarum exacte indicarentur, me confecisse spero.

B cod. *Vaticanus*.[1]

C cod. *Laurentianus*.[2]

E cod. *Palatinus*.

F cod. *Augustanus*.

G cod. *Monacensis*.

[G] locum exesum codicis G (cf. pag. I) significat. Ubi litterae aliquot verbi alicuius exesae sunt, has uncinis biangulis inclusi, velut: *ὑπολη[φθὲν]* G.

(G) scripturam loci exesi codicis G significat, ubi e spatio aliisve rebus quid scriptum fuerit colligi licet.

M cod. *Britannicus* s. *Londinensis*.

$_m$ litterula adnotationi criticae addita incertam scripturam codicis M significat. Tenendum autem est, siglis [G] et $_m$ scripturae alicuius codicis appositis nihil de ratione quae inter hunc et illos intercedat significari.

[1] Quod correctiones in hoc codice factas plerumque littera ‚b' signavi, id ex ea re factum est, quod in schedis meis auctorem mutationis enotare supersederam; quantum autem memini, librario ipsi fere debentur.

[2] De siglo c_r cf. adn. crit. ad p. 195, 14.

L	consensus librorum mscr. A, B, C, E, F, G, M.
D	unus pluresve codicum deteriorum.
V	scriptura vulgata.
S	scholia in libris tradita.
P	scholia Patmensia (cf. pag. VI).
W	fragmentum Faijumense.
Dion.	Dionysius Halicarnassensis.

+	littera erasa.
:	punctis litterae alicui postpositis (velut *δημο:σία*) significatur, signum accentus spiritusve litterae superpositum deletum aut correctum esse; quorum si hoc factum est, plerumque quid manus prima scripserit non liquet.
|	spatium unius litterae.
(*ι*)	iota in aliis codicibus adscriptum, in aliis omissum, prout consuetudo cuiusque codicis est, significat, cf. pag. XII. Alioquin littera uncinis inclusa signo + postposita significatur, quae littera erasa sit, velut: *ἐστι+(ν)*.
γρ.	scriptura signo *γρ.* (*γράφεται*) addito adscripta (velut A *γρ.* B sic intellegantur: A et scriptura codicis B signo *γρ.* notata).
em.	emendavit.
cr.	correxit (vel: correctus, correctione).
ci.	coiecit (vel: coniectura).
scr.	scripsit, sscr. superscripsit (vel: superscriptus; velut A sscr. B sic intellegantur: A et scriptura in B superscripta).
r.	rasura.
er.	erasus.
lt.	littera, ltt. litterae.
vb.	verba.

Abr.	Abresch,
Arn.	Arnold,
Bdh.	Badham,
Bhm.	Boehme,
Bk.	Bekker,
Bl.	Bloomfield,

Br.	Bauer,
Cl.	Classen,
Cob.	Cobet,
Dobr.	Dobree,
Dr.	Duker,
Ds.	Dukas,
Gl.	Goeller,
Gtz.	Gertz,
H.	Hude,
H_c	idem in ‚comm. crit.‘,
H_a	idem in ‚adnot. Thuc.‘,
H_s	idem in ‚spic. Thuc.‘,
Hk.	Haacke,
Hl.	Heilmann,
Hw.	v. Herwerden,
Kr.	Krüger,
Mdv.	Madvig,
Mein.	Meineke,
Pp.	Poppo,
Ps.	Aem. Portus,
Rsk.	Reiske,
St.	Stahl,
Stph.	Stephanus,
Vl.	Valla.

Hoc volumen primum recognitionis totius operis Thucydidei emitto, quod ut fieri potuerit, auxilio *Instituti Carlsbergici* debeo, cui qui viri doctissimi praesunt, iis animo sincero gratias ago. Ne autem hoc volumen quasi mancum evaderet, ita plurimis in rebus egi, tamquam solum futurum esset; sin vero tempus, opes, vires voluntasque suppeditabunt, duo triave addere in animo est.

Scribebam Hauniae a. d. IV. Id. Iun. a. MDCCCXC.

Carolus Hude.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΣΤ.

Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος Ἀθηναῖοι ἐβούλοντο αὖθις μείζονι παρασκευῇ τῆς μετὰ Λάχητος καὶ Εὐρυμέδοντος ἐπὶ Σικελίαν πλεύσαντες καταστρέψασθαι, εἰ δύναιντο, ἄπειροι οἱ πολλοὶ ὄντες τοῦ μεγέθους τῆς νήσου καὶ τῶν ἐνοικούντων τοῦ πλήθους καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων, καὶ ὅτι οὐ πολλῷ τινι ὑποδεέστερον πόλεμον
ἀνῃροῦντο ἢ τὸν πρὸς Πελοποννησίους. Σικελίας γὰρ περίπλους 2
μέν ἐστιν ὁλκάδι οὐ πολλῷ τινι ἔλασσον ἢ ὀκτὼ ἡμερῶν, καὶ τοσαύτη οὖσα ἐν εἴκοσι σταδίων μάλιστα μέτρῳ τῆς θαλάσσης διείργεται τὸ μὴ ἤπειρος εἶναι.

Ὠικίσθη δὲ ὧδε τὸ ἀρχαῖον καὶ τοσάδε ἔθνη ἔσχε τὰ ξύμ- 2
παντα. παλαίτατοι μὲν λέγονται ἐν μέρει τινὶ τῆς χώρας Κύκλωπες καὶ Λαιστρυγόνες οἰκῆσαι, ὧν ἐγὼ οὔτε γένος ἔχω εἰπεῖν οὔτε

1. *θουκυδίδου ἱστοριῶν ς* om. G *θουκυδίδου ἱστοριῶν* om. C *θουκυδίδου συγγραφῆς ς* A B E F g_2m; titulum in C servatum (cff. subscriptiones libr. VI et VII) restitui; cff. Marcellini vitae Thucydidis § 43 *(τὴν ὀγδόην ἱστορίαν)* et § 58 *(τρεῖς καὶ δέκα ἱστορίας)*, schol. ad VII, 85, 4, Dion. Halicarn. de Thucyd. iud. (ed. Krueg.) VIII, 3; L, 4   3. *εὐρυμέ+δοντος* B || *πλεύσαντες] πέμψαντες* M   5. *τοῦ πλήθους* G c_2 f_2 *τοῦ πλῆθους* C *τὸ πλῆθος* A B E F M   7. *πελοπονησίους* G c_2 hic et infra fere || *σικελία* ci. *Kr.*   8. *ἐστὶ+(ν) μὲν* C [G]   9. *τοσαῦτα* B || *οὖσα* sscr. B || *ἐν* del. *Hw.* || *σταδίω* in *σταδίω*^{ν} cr. c_2 (lt. *ν* in r. scripta videtur; fort. lineola lt. *ν* significans sscripta fuit) *σταδίοις* A B *εἴκοσι‿σταδίωι*^{ν} E *ε:ικοσι σταδίωι* F (*ν* add. f_2) *[εἴκοσι σταδί]ων* G *εἰκοσισταδίω γρ.* g_2 *ε. σταδίοις μάλιστα τῆς* S *εἰκοσισταδίῳ μαλ. τῆς* P *(εἰκοσιστάδιον· μέτρον)*, quod an recipiendum fuerit nescio   10. *τομῆι* E F, cr. F_1 || *εἶναι* D *οὖσα* L [G] *ἠπειροῦσθαι* ci. *Bdh.* (*-ρῶσθαι Hw.*)   11. *ὧδε* V *ἧιδε* B *ἧδε* C F G M *ἥδε* A E c_2 f_2 g; del. *H. I. Muellerus*, *τῇδε* ci. *Cl.*   12. *παλαιότατοι* L [G], cr. *Hw.*   13. *λεστρυγόνες* F, cr. f_2 || *γένος* in mg. add. c_2

ὁπόθεν ἐσῆλθον ἢ ὅποι ἀπεχώρησαν· ἀρκείτω δὲ ὡς ποιηταῖς τε
2 εἴρηται καὶ ὡς ἕκαστός πῃ γιγνώσκει περὶ αὐτῶν. Σικανοὶ δὲ
μετ᾽ αὐτοὺς πρῶτοι φαίνονται ἐνοικισάμενοι, ὡς μὲν αὐτοί φασι,
καὶ πρότεροι διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι, ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια εὑρίσκεται,
Ἴβηρες ὄντες καὶ ἀπὸ τοῦ Σικανοῦ ποταμοῦ τοῦ ἐν Ἰβηρίᾳ ὑπὸ
Λιγύων ἀναστάντες. καὶ ἀπ᾽ αὐτῶν Σικανία τότε ἡ νῆσος ἐκαλεῖτο,
πρότερον Τρινακρία καλουμένη· οἰκοῦσι δὲ ἔτι καὶ νῦν τὰ πρὸς
3 ἑσπέραν τὴν Σικελίαν. Ἰλίου δὲ ἁλισκομένου τῶν Τρώων τινὲς
διαφυγόντες Ἀχαιοὺς πλοίοις ἀφικνοῦνται πρὸς τὴν Σικελίαν, καὶ
ὅμοροι τοῖς Σικανοῖς οἰκήσαντες ξύμπαντες μὲν Ἔλυμοι ἐκλήθησαν,
πόλεις δ᾽ αὐτῶν Ἔρυξ τε καὶ Ἔγεστα. προσξυνῴκησαν δὲ αὐτοῖς
καὶ Φωκέων τινὲς τῶν ἀπὸ Τροίας τότε χειμῶνι ἐς Λιβύην πρῶτον,
4 ἔπειτα ἐς Σικελίαν ἀπ᾽ αὐτῆς κατενεχθέντες. Σικελοὶ δὲ ἐξ Ἰταλίας
(ἐνταῦθα γὰρ ᾤκουν) διέβησαν ἐς Σικελίαν, φεύγοντες Ὀπικούς,
ὡς μὲν εἰκὸς καὶ λέγεται, ἐπὶ σχεδιῶν, τηρήσαντες τὸν πορθμὸν
κατιόντος τοῦ ἀνέμου, τάχα ἂν δὲ καὶ ἄλλως πως ἐσπλεύσαντες.
εἰσὶ δὲ καὶ νῦν ἔτι ἐν τῇ Ἰταλίᾳ Σικελοί· καὶ ἡ χώρα ἀπὸ Ἰταλοῦ,
βασιλέως τινὸς Σικελῶν, τοὔνομα τοῦτο ἔχοντος, οὕτω Ἰταλία ἐπω-
5 νομάσθη. ἐλθόντες δὲ ἐς τὴν Σικελίαν στρατὸς πολὺς τούς τε
Σικανοὺς κρατοῦντες μάχῃ ἀνέστειλαν πρὸς τὰ μεσημβρινὰ καὶ
ἑσπέρια αὐτῆς καὶ ἀντὶ Σικανίας Σικελίαν τὴν νῆσον ἐποίησαν κα-
λεῖσθαι, καὶ τὰ κράτιστα τῆς γῆς ᾤκησαν ἔχοντες, ἐπεὶ διέβησαν,
ἔτη ἐγγὺς τριακόσια πρὶν Ἕλληνας ἐς Σικελίαν ἐλθεῖν· ἔτι δὲ καὶ
6 νῦν τὰ μέσα καὶ τὰ πρὸς βορρᾶν τῆς νήσου ἔχουσιν. ᾤκουν δὲ
καὶ Φοίνικες περὶ πᾶσαν μὲν τὴν Σικελίαν ἄκρας τε ἐπὶ τῇ θα-
λάσσῃ ἀπολαβόντες καὶ τὰ ἐπικείμενα νησίδια ἐμπορίας ἕνεκα τῆς
πρὸς τοὺς Σικελούς· ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες πολλοὶ κατὰ θάλασσαν

1. εἰσῆλθον A B F [G] ‖ ἀνεχώρησαν M ἂν ἐχώρησαν E 3. ἐνοικησάμενοι A B F M, cr. f 4. διὰ τὸ α.] διαυτόχθονες E 5. ἴβηρες G ὕστεροι, ἴβηρες ci. *Kr.* ‖ ἰβηρίαι E 7. τριναχαρία E 8. τῆς σικελίας S ‖ τῶν fere er. in F 10. οἰκίσαντες sscr. a_3 ‖ ελύμοι E 11. πόλις A B C E F M, cr. c_2 ‖ ερυξ E ‖ αἴγεστα a_2 B αγεστα E 12. φωκέων] φρυγῶν ci. *Ridgewayus* (class. review II 180) 14. ὀπικούς G οπικους E ὄπηκας A ὄπικας B ὀπικας F ὀπίκους f_2 15. μὲν++εἰκὸς A 16. ἀνέμου] ltt. αν in r. E_1 ‖ εἰσπλεύσαντες A B 17. ἰτάλου E 18. σικελοῦ C G, cr. g_2 sscr. c_2 ‖ οὕτως G c_2m ‖ ἰταλία om. *Vl.*, del. *Hw.* 20. κρατήσαντες Steph. Byz. s. v. Σικελία ‖ ἀπέστειλαν L, em. *Bk.* 21. ἑσπέρια μέρη Steph. Byz. 22. ἐπεὶ δὲ διέβησαν A, cr. a 23. πλὴν A πρὶν sscr. a_2 24. βορέαν ci. *Hw.* ‖ ἔχουσι C, cr. c_2 25. τῇ om. G 26. ἀναλαβόντες γρ. S ‖ ἕνεκεν L

ἐπεσέπλεον, ἐκλιπόντες τὰ πλείω Μοτύην καὶ Σολόεντα καὶ Πάνορ-
μον ἐγγὺς τῶν Ἐλύμων ξυνοικίσαντες ἐνέμοντο, ξυμμαχίᾳ τε πίσυνοι
τῇ τῶν Ἐλύμων καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἐλάχιστον πλοῦν Καρχηδὼν Σικε-
λίας ἀπέχει. βάρβαροι μὲν οὖν τοσοίδε Σικελίαν καὶ οὕτως ᾤκησαν.
Ἑλλήνων δὲ πρῶτοι Χαλκιδῆς ἐξ Εὐβοίας πλεύσαντες μετὰ Θου- 3
κλέους οἰκιστοῦ Νάξον ᾤκισαν καὶ Ἀπόλλωνος Ἀρχηγέτου βωμόν,
ὅστις νῦν ἔξω τῆς πόλεώς ἐστιν, ἱδρύσαντο, ἐφ᾽ ᾧ, ὅταν ἐκ Σικε-
λίας θεωροὶ πλέωσι, πρῶτον θύουσι. Συρακούσας δὲ τοῦ ἐχομένου 2
ἔτους Ἀρχίας τῶν Ἡρακλειδῶν ἐκ Κορίνθου ᾤκισε, Σικελοὺς ἐξ-
ελάσας πρῶτον ἐκ τῆς νήσου, ἐν ᾗ νῦν οὐκέτι περικλυζομένῃ ἡ
πόλις ἡ ἐντός ἐστιν· ὕστερον δὲ χρόνῳ καὶ ἡ ἔξω προστειχισθεῖσα
πολυάνθρωπος ἐγένετο. Θουκλῆς δὲ καὶ οἱ Χαλκιδῆς ἐκ Νάξου 3
ὁρμηθέντες ἔτει πέμπτῳ μετὰ Συρακούσας οἰκισθείσας Λεοντίνους
τε, πολέμῳ τοὺς Σικελοὺς ἐξελάσαντες, οἰκίζουσι καὶ μετ᾽ αὐτοὺς
Κατάνην· οἰκιστὴν δὲ αὐτοὶ Καταναῖοι ἐποιήσαντο Εὔαρχον. κατὰ 4
δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Λάμις ἐκ Μεγάρων ἀποικίαν ἄγων ἐς
Σικελίαν ἀφίκετο, καὶ ὑπὲρ Παντακύου τε ποταμοῦ Τρώτιλόν τι
ὄνομα χωρίον οἰκίσας καὶ ὕστερον αὐτόθεν τοῖς Χαλκιδεῦσιν ἐς
Λεοντίνους ὀλίγον χρόνον ξυμπολιτεύσας καὶ ὑπὸ αὐτῶν ἐκπεσὼν
καὶ Θάψον οἰκίσας αὐτὸς μὲν ἀποθνήσκει, οἱ δ᾽ ἄλλοι ἐκ τῆς
Θάψου ἀναστάντες, Ὕβλωνος βασιλέως Σικελοῦ παραδόντος τὴν
χώραν καὶ καθηγησαμένου, Μεγαρέας ᾤκισαν τοὺς Ὑβλαίους κλη-
θέντας. καὶ ἔτη οἰκήσαντες πέντε καὶ τεσσαράκοντα καὶ διακόσια 2
ὑπὸ Γέλωνος τυράννου Συρακοσίων ἀνέστησαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ
χώρας. πρὶν δὲ ἀναστῆναι, ἔτεσιν ὕστερον ἑκατὸν ἢ αὐτοὺς οἰκίσαι,

1. ἐπεισέπλεον A B C F G ‖ ἐκλειπόντες G, cr. g ‖ μοτυην C, acc. add. c_2 ‖ σολοῦντα ci. *Hw.* 2. ελυμῶν E ‖ συνοικίσαντες C E συνοικήσαντες A B F Gm ‖ ξυμαχίᾳ G 3. ελύμων E ‖ καρχηδὸν C, cr. c_2 4. ᾤκισαν G, cr. g_2 5. πρῶτον A B C E F G ‖ χαλκιδεῖς G c_2 ‖ ἐσπλεύσαντες ci. *Gtz.* 6. ᾤκησαν L, cr. f 7. ὃς ci. *Hw.* ‖ ἱδρύσατο M 8. πρῶτοι C [G] ‖ συρακούσσας A B C (alt. σ er.) E F hic et infra fere [G]m ‖ ἐρχομένου A B E F [G] 9. ᾤκησε A B E F M [G], cr. f 10. περικλυζομένη A B E F (praeter C G M) 11. προτειχισθεῖσα E 12. θουκλεῖς C ‖ χαλκιδεῖς B G c_2 13. οἰκισθείσας del. *Mein.* 15. εναρχον E 16. λάμις] δᾶμις ci. *Cob.* 17. παντακίου G ‖ τρωτιλόν C, cr c_2 πρώτιλόν A B 18. ὄνομα] ltt. ον in r. g_2 ‖ οἰκήσας M 20. οἰκήσας M ‖ ἀποθνήσκει A B F ‖ ἄλλου B 21. ὕβλωνος F ‖ προδόντος L (προ+δόντος F), em. *Cl.* 22. ᾤκησαν E F, cr. f ‖ ὑβλαίους E 23. οἰκίσαντες C, cr. c_2 24. τυράνου G ‖ συρακουσσίων A B E F hic et infra fere συρακουσίων C G (sic G infra fere)m 25. οἰκῆσαι A B E F M

Πάμμιλον πέμψαντες Σελινοῦντα κτίζουσι, καὶ ἐκ Μεγάρων τῆς
3 μητροπόλεως οὔσης αὐτοῖς ἐπελθὼν ξυγκατῴκισε. Γέλαν δὲ Ἀντί-
φημος ἐκ Ῥόδου καὶ Ἔντιμος ἐκ Κρήτης ἐποίκους ἀγαγόντες κοινῇ
ἔκτισαν ἔτει πέμπτῳ καὶ τεσσαρακοστῷ μετὰ Συρακουσῶν οἴκισιν.
καὶ τῇ μὲν πόλει ἀπὸ τοῦ Γέλα ποταμοῦ τοὔνομα ἐγένετο, τὸ δὲ
χωρίον οὗ νῦν ἡ πόλις ἐστὶ καὶ ὃ πρῶτον ἐτειχίσθη Λίνδιοι καλεῖ-
4 ται· νόμιμα δὲ Δωρικὰ ἐτέθη αὐτοῖς. ἔτεσι δὲ ἐγγύτατα ὀκτὼ καὶ
ἑκατὸν μετὰ τὴν σφετέραν οἴκισιν Γελῷοι Ἀκράγαντα ᾤκισαν, τὴν
μὲν πόλιν ἀπὸ τοῦ Ἀκράγαντος ποταμοῦ ὀνομάσαντες, οἰκιστὰς δὲ
ποιήσαντες Ἀριστόνουν καὶ Πυστίλον, νόμιμα δὲ τὰ Γελῴων δόντες.
5 Ζάγκλη δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν ἀπὸ Κύμης τῆς ἐν Ὀπικίᾳ Χαλκιδικῆς
πόλεως λῃστῶν ἀφικομένων ᾠκίσθη, ὕστερον δὲ καὶ ἀπὸ Χαλκίδος
καὶ τῆς ἄλλης Εὐβοίας πλῆθος ἐλθὸν ξυγκατενείμαντο τὴν γῆν·
καὶ οἰκισταὶ Περιήρης καὶ Κραταιμένης ἐγένοντο αὐτῆς, ὁ μὲν ἀπὸ
Κύμης, ὁ δὲ ἀπὸ Χαλκίδος. ὄνομα δὲ τὸ μὲν πρῶτον Ζάγκλη
ἦν ὑπὸ τῶν Σικελῶν κληθεῖσα, ὅτι δρεπανοειδὲς τὴν ἰδέαν τὸ χωρίον
ἐστί (τὸ δὲ δρέπανον οἱ Σικελοὶ ζάγκλον καλοῦσιν), ὕστερον δ' αὐτοὶ
μὲν ὑπὸ Σαμίων καὶ ἄλλων Ἰώνων ἐκπίπτουσιν, οἳ Μήδους φεύ-
6 γοντες προσέβαλον Σικελίᾳ, τοὺς δὲ Σαμίους Ἀναξίλας Ῥηγίνων
τύραννος οὐ πολλῷ ὕστερον ἐκβαλὼν καὶ τὴν πόλιν αὐτὸς ξυμμεί-
κτων ἀνθρώπων οἰκίσας Μεσσήνην ἀπὸ τῆς ἑαυτοῦ τὸ ἀρχαῖον
5 πατρίδος ἀντωνόμασε. καὶ Ἱμέρα ἀπὸ Ζάγκλης ᾠκίσθη ὑπὸ Εὐ-
κλείδου καὶ Σίμου καὶ Σάκωνος, καὶ Χαλκιδῆς μὲν οἱ πλεῖστοι
ἦλθον ἐς τὴν ἀποικίαν, ξυνῴκισαν δὲ αὐτοῖς καὶ ἐκ Συρακουσῶν
φυγάδες στάσει νικηθέντες, οἱ Μυλητίδαι καλούμενοι· καὶ φωνὴ
μὲν μεταξὺ τῆς τε Χαλκιδέων καὶ Δωρίδος ἐκράθη, νόμιμα δὲ τὰ

1. *πάμιλλον* A B C E *πάμμιλλον* F ‖ *σελινοῦντα*] *ἐς ἐλινοῦντα* A *ἐς ἐλιν.* B F M g_2 *ἐς ε:λιν.* C *ἐς σελιν.* E G c_2 f_2, em. *Dr.* ‖ *μαγάρων* C 2. *ἐπελθὸν* A *πλῆθος ἐλθὸν* *Bdh.*, *Εὐέλθων* *Pingelius* ci. ‖ *συγκατῴκισε* Lm (-*σεν* ? B) 4. *συρακουσσῶν* G hic et infra fere ‖ *οἴκησιν* A B E M c_2 f_2 g_2 *οἴκεισιν* C *οἴκισιν* C_1 F G *γρ.* g_2 6. *πόλις*] *ἀκρόπολίς* ci. *Hw.* ‖ *ἐστὶν* C, cr. c_2 ‖ *καλεῖται*] ltt. *εῖται* in r. B_1 7. *ἔτεσιν* C, cr. c 8. *οἴκησιν* A B C E G M f_2 ‖ *ᾤκησαν* A B E F G M c_2 11. *ζάκλη* G, cr. g_2 ‖ *δὲ* add. g_2 12. *λῃστῶν* A B 13. *ἐλθὼν* C, cr. c 14. *περιηρης* E ‖ *κραταιμενης* E ‖ *οἱ* B 15. *κύνης* E ‖ *οἱ* B 17. *ἐστὶν* E *ἐστιν* F ‖ *καλοῦσι* C, cr. c_2 18. *ἐκπίπτουσι* C, cr. c_2 ‖ *οἱ* C, cr. c_2 20. *τὴν* del. *Hw.* ‖ *αὐτοῖς* L, em. *Dobr.* ‖ *ξυμμίκτων* L 21. *ὠκίσας* C ‖ *μεσήνην* G hic et infra fere 22. *ἀντωνόμασε* G c (-*σεν* C) *αὐτὸ ὠνόμασε* A B E F M (-*σεν* B (?) E F) *αὐτὴν ὠνόμασεν* ci. *Hw.* ‖ *ἰμέρα* A B c_2 *ἴμ.* E *ἡμέρα* C 23. *χαλκιδεῖς* B G c_2 24. *εἰς* G ‖ *ξυνῴκησαν* C E F G M 25. *οἱ*] *οὐ* E ‖ *μιλητίδαι* C G *μυτιλίδαι* M ‖ *φωνῆι* A

Χαλκιδικὰ ἐκράτησεν. Ἄκραι δὲ καὶ Κασμέναι ὑπὸ Συρακοσίων 2
ᾠκίσθησαν, Ἄκραι μὲν ἑβδομήκοντα ἔτεσι μετὰ Συρακούσας,
Κασμέναι δὲ ἐγγὺς εἴκοσι μετὰ Ἄκρας. καὶ Καμάρινα τὸ πρῶτον 3
ὑπὸ Συρακοσίων ᾠκίσθη, ἔτεσιν ἐγγύτατα πέντε καὶ τριάκοντα καὶ
ἑκατὸν μετὰ Συρακουσῶν κτίσιν· οἰκισταὶ δὲ ἐγένοντο αὐτῆς Δάσκων
καὶ Μενέκωλος. ἀναστάτων δὲ Καμαριναίων γενομένων πολέμῳ
ὑπὸ Συρακοσίων δι' ἀπόστασιν, χρόνῳ Ἱπποκράτης ὕστερον Γέλας
τύραννος, λύτρα ἀνδρῶν Συρακοσίων αἰχμαλώτων λαβὼν τὴν γῆν
τὴν Καμαριναίων, αὐτὸς οἰκιστὴς γενόμενος κατῴκισε Καμάριναν.
καὶ αὖθις ὑπὸ Γέλωνος ἀνάστατος γενομένη τὸ τρίτον κατῳκίσθη
ὑπὸ Γελῴων.
Τοσαῦτα ἔθνη Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων Σικελίαν ᾤκει, καὶ ἐπὶ 6
τοσήνδε οὖσαν αὐτὴν οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύειν ὥρμηντο, ἐφιέμενοι
μὲν τῇ ἀληθεστάτῃ προφάσει τῆς πάσης ἄρξαι, βοηθεῖν δὲ ἅμα
εὐπρεπῶς βουλόμενοι τοῖς ἑαυτῶν ξυγγενέσι καὶ τοῖς προσγεγενη-
μένοις ξυμμάχοις. μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐξώρμησαν Ἐγεσταίων [τε] 2
πρέσβεις παρόντες καὶ προθυμότερον ἐπικαλούμενοι. ὅμοροι γὰρ
ὄντες τοῖς Σελινουντίοις ἐς πόλεμον καθέστασαν περί τε γαμικῶν
τινων καὶ περὶ γῆς ἀμφισβητήτου, καὶ οἱ Σελινούντιοι Συρακοσίους
ἐπαγαγόμενοι ξυμμάχους κατεῖργον αὐτοὺς τῷ πολέμῳ καὶ κατὰ
γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν· ὥστε τὴν γενομένην ἐπὶ Λάχητος καὶ τοῦ
προτέρου πολέμου [Λεοντίνων] οἱ Ἐγεσταῖοι ξυμμαχίαν ἀναμι-
μνῄσκοντες τοὺς Ἀθηναίους ἐδέοντο σφίσι ναῦς πέμψαντας ἐπαμῦναι,
λέγοντες ἄλλα τε πολλὰ καὶ κεφάλαιον, εἰ Συρακόσιοι Λεοντίνους
τε ἀναστήσαντες ἀτιμώρητοι γενήσονται καὶ τοὺς λοιποὺς ἔτι ξυμ-
μάχους αὐτῶν διαφθείραντες αὐτοὶ τὴν ἅπασαν δύναμιν τῆς Σικελίας
σχήσουσι, κίνδυνον εἶναι μή ποτε μεγάλῃ παρασκευῇ Δωριῆς τε

1. *συρακου+σίων* c 2. *ἔτεσιν* F 3. *δ'* A B E F G *δαὶ* C *δ' αἱ* c_2 ‖ *καμαρινα* E 5. *δασκων* E 6. *μενεκωλος* E ‖ *ἀναστάντων* B E 7. *ἱπποκράτης*] lt. *ἱ* in r. scr. g_2; *ἱ. ὕστερον* transp. *Hw.* 9. *καμαρίναν* E G 11. *γέλωνος* L, em. *Dodwellius* 13. *τοσῆνδε* B *τοσῆν δὲ* C F, cr. c_2 14. *ἄρξειν* L, cr. *St.*
αν
15. *ξυγγενέσιν* F ‖ *προγεγενημένοις* E G M 16. *ἐξώρμησ++* A_1 ‖ *αἰγεσταίων* A B hic et infra ‖ *τε* om. D, del. *Kr.* 18. *καθέστασαν*] lt. *ε* in r. b ‖ *γὰρ* *γαμικῶν* M 19. *ἀμφισβητησίμου* ci. *Lobeckius* (paralipp. 494) 20. *ἐπαγαγόμενοι* ci. *Kr.* (cf. *μεταπεμψάμενοι* S) *ἐπαγόμενοι* L ‖ *καθεῖργον* ci. *Hw.* 22. *λεοντίνων* (lt. *ο* ex cr. f) del. *Cl.* ‖ *ἀναμιμνήσκοντες* A B F 23. *πέμψαντας* D *πέμψαντες* L [G] ‖ *ἐπαμύναι* B C, cr. b 26. *διαφθείροντες* L, cr. *F. Portus* 27. *σχήσουσιν* B ‖ *μή ποτε*] *μήτε* A B F, cr. f_2 ‖ *δωριεῖς* G c_2

Δωριεῦσι κατὰ τὸ ξυγγενὲς καὶ ἅμα ἄποικοι τοῖς ἐκπέμψασι [Πελο-
ποννησίοις] βοηθήσαντες καὶ τὴν ἐκείνων δύναμιν ξυγκαθέλωσι·
σῶφρον δ' εἶναι μετὰ τῶν ὑπολοίπων ἔτι ξυμμάχων ἀντέχειν τοῖς
Συρακοσίοις, ἄλλως τε καὶ χρήματα σφῶν παρεξόντων ἐς τὸν πό-
3 λεμον ἱκανά. ὧν ἀκούοντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῶν
τε Ἐγεσταίων πολλάκις λεγόντων καὶ τῶν ξυναγορευόντων αὐτοῖς
ἐψηφίσαντο πρέσβεις πέμψαι πρῶτον ἐς τὴν Ἔγεσταν περί τε τῶν
χρημάτων σκεψομένους εἰ ὑπάρχει, ὥσπερ φασίν, ἐν τῷ κοινῷ καὶ
ἐν τοῖς ἱεροῖς, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἅμα πρὸς τοὺς Σελινουντίους
ἐν ὅτῳ ἐστὶν εἰσομένους.

7 Καὶ οἱ μὲν πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἀπεστάλησαν ἐς τὴν Σικε-
λίαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος καὶ οἱ ξύμμαχοι πλὴν
Κορινθίων στρατεύσαντες ἐς τὴν Ἀργείαν τῆς τε γῆς ἔτεμον οὐ
πολλὴν καὶ σῖτον ἀπεκομίσαντό τινα ζεύγη κομίσαντες, καὶ ἐς Ὀρνεὰς
κατοικίσαντες τοὺς Ἀργείων φυγάδας καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς παρα-
καταλιπόντες αὐτοῖς ὀλίγους, καὶ σπεισάμενοί τινα χρόνον ὥστε μὴ
ἀδικεῖν Ὀρνεάτας καὶ Ἀργείους τὴν ἀλλήλων, ἀπεχώρησαν τῷ στρατῷ
2 ἐπ' οἴκου. ἐλθόντων δὲ Ἀθηναίων οὐ πολλῷ ὕστερον ναυσὶ τριά-
κοντα καὶ ἑξακοσίοις ὁπλίταις, οἱ Ἀργεῖοι μετὰ τῶν Ἀθηναίων παν-
στρατιᾷ ἐξελθόντες τοὺς μὲν ἐν Ὀρνεαῖς μίαν ἡμέραν ἐπολιόρκουν·
ὑπὸ δὲ νύκτα, αὐλισαμένου τοῦ στρατεύματος ἄπωθεν, ἐκδιδράσκουσιν
οἱ ἐκ τῶν Ὀρνεῶν. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ οἱ Ἀργεῖοι ὡς ᾔσθοντο, κατα-
σκάψαντες τὰς Ὀρνεὰς ἀνεχώρησαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ὕστερον ταῖς
ναυσὶν ἐπ' οἴκου.

3 Καὶ ἐς Μεθώνην τὴν ὅμορον Μακεδονίᾳ ἱππέας κατὰ θάλασσαν
κομίσαντες Ἀθηναῖοι σφῶν τε αὐτῶν καὶ Μακεδόνων τοὺς παρὰ
4 σφίσι φυγάδας ἐκακούργουν τὴν Περδίκκου. Λακεδαιμόνιοι δὲ
πέμψαντες παρὰ Χαλκιδέας τοὺς ἐπὶ Θρᾴκης, ἄγοντας πρὸς Ἀθη-

1 πελοποννησίοις del. *Cob.* 3. ἔτι om. A B 4. παραξόντων A παρεξάντων C, cr. c 5-6. τῶν++τε F 7. πέμψαι D πέμψαντες L ‖ αἴγεσταν, lt. ε in r., B 9. καὶ τὰ] κατὰ C G, cr. c_2 g_2 καὶ M ‖ πρὸς τοὺς] τοῦ πρὸς vel τοῦ πρὸς τοὺς *Kr.*, [πρὸς τοὺς σελινουντίους] *St.* ci. ‖ σε:λιν. C, lt. σ in r. c_2 10. εἰσομένους del. *Hw.* 12. πλὶν A 14 ἀνεκόμισαν C (acc. add. c_2) ἀνεκομίσαντό A B E F G M, cr. *Ha* ‖ ὀρνέας C G, cr. c_2 ὄρνεας E ὀρναιὰς A B 15. κατοικήσαντες E F, cr. f_2 ‖ παραλιπόντες M 17. ὀρναιάτας A B ‖ ἀπεχώρησε B 18. ἐλθόντω C, cr. c_2 20. ἐξελθόντες vertit *Vl.* ἐξελθόντων L ‖ μὲν om. A B E F M g_2 ‖ ὀρνέαις E ὀρναιαῖς A B 21. ἄποθεν A B G cm ‖ ἐκδιδράσκουσι C, cr. c_2 22. ὄρνεων E ὀρναιῶν A B 23. ὀρνεᾶς C, cr. C_1 ὀρνέας E ὀρναιᾶς B ὀρναιὰς A b 25. μακεδονία γρ. G_1 et ex cr. g_2 λακεδαιμονία G, ut vid. 26. οἱ ἀθηναῖοι B ‖ αὐτῶν A

ναίους δεχημέρους σπονδάς, ξυμπολεμεῖν ἐκέλευον Περδίκκᾳ· οἱ δ'
οὐκ ἤθελον. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ ἕκτον καὶ δέκατον ἔτος
τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους ἅμα ἦρι οἱ τῶν Ἀθηναίων πρέ- 8
σβεις ἧκον ἐκ τῆς Σικελίας καὶ οἱ Ἐγεσταῖοι μετ' αὐτῶν ἄγοντες
ἑξήκοντα τάλαντα ἀσήμου ἀργυρίου ὡς ἐς ἑξήκοντα ναῦς μηνὸς
μισθόν, ἃς ἔμελλον δεήσεσθαι πέμπειν. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐκκλησίαν 2
ποιήσαντες καὶ ἀκούσαντες τῶν τε Ἐγεσταίων καὶ τῶν σφετέρων
πρέσβεων τά τε ἄλλα ἐπαγωγὰ καὶ οὐκ ἀληθῆ, καὶ περὶ τῶν χρη-
μάτων ὡς εἴη ἑτοῖμα ἔν τε τοῖς ἱεροῖς πολλὰ καὶ ἐν τῷ κοινῷ,
ἐψηφίσαντο ναῦς ἑξήκοντα πέμπειν ἐς Σικελίαν καὶ στρατηγοὺς
αὐτοκράτορας Ἀλκιβιάδην τε τὸν Κλεινίου καὶ Νικίαν τὸν Νικη-
ράτου καὶ Λάμαχον τὸν Ξενοφάνους, βοηθοὺς μὲν Ἐγεσταίοις πρὸς
Σελινουντίους, ξυγκατοικίσαι δὲ καὶ Λεοντίνους, ἤν ⟨τέ⟩ τι περι-
γίγνηται αὐτοῖς τοῦ πολέμου, καὶ τἆλλα τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ πρᾶξαι
ὅπῃ ἂν γιγνώσκωσιν ἄριστα Ἀθηναίοις. μετὰ δὲ τοῦτο ἡμέρᾳ 3
πέμπτῃ ἐκκλησία αὖθις ἐγίγνετο, καθ' ὅ τι χρὴ τὴν παρασκευὴν
ταῖς ναυσὶ τάχιστα γίγνεσθαι καὶ ⟨τοῦ⟩ τοῖς στρατηγοῖς, εἴ του προσ-
δέοιντο, ψηφισθῆναι ἐς τὸν ἔκπλουν. καὶ ὁ Νικίας ἀκούσιος μὲν 4
ᾑρημένος ἄρχειν, νομίζων δὲ τὴν πόλιν οὐκ ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι,
ἀλλὰ προφάσει βραχείᾳ καὶ εὐπρεπεῖ τῆς Σικελίας ἁπάσης, μεγάλου
ἔργου, ἐφίεσθαι, παρελθὼν ἀποτρέψαι ἐβούλετο καὶ παρῄνει τοῖς
Ἀθηναίοις τοιάδε.

„Ἡ μὲν ἐκκλησία περὶ παρασκευῆς τῆς ἡμετέρας ἥδε ξυνελέγη, 9
καθ' ὅ τι χρὴ ἐς Σικελίαν ἐκπλεῖν· ἐμοὶ μέντοι δοκεῖ καὶ περὶ
αὐτοῦ τούτου ἔτι χρῆναι σκέψασθαι, εἰ καὶ ἄμεινόν ἐστιν ἐκπέμπειν
τὰς ναῦς, καὶ μὴ οὕτως βραχείᾳ βουλῇ περὶ μεγάλων πραγμάτων

1. οἳ A 3. ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ L, transp. *Hs* ἐτελεύτα del. *Hw.* ‖ ξυνέγραψε A B E F G cm 6. ἐς] om. A B F, add. f_2 ἐπ' M 7-8. inter vv. ἐκκλ. et ποιήσ. r. septem fere ltt. B 9. οὐκ in mg. add. E_1 10. ὡς om. B ‖ ἑτοιμα E ἕτοιμα A B C F Gm ‖ τοῖς κοινοῖς L, em. *Hw.* (cf. ἐν τῷ
δ
ταμιείῳ S) 12. αὐτοκρατόρας G ναυτοκράτορας B ‖ ἀλκιβιά B 13. λαμαχον E 14. ξυγκατοικῆσαι A B F, cr. f ‖ τέ add. *Ha* ‖ περιγίγνεται E A_1 (sscr.) περιγίγν+ται f 15. τοῦ] ἐκ τοῦ ci. *Hw.* ‖ πράξαι C 16. γιγνώσκουσιν E 17. καθότι A B C E Fm 18. ναυσὶν E F ‖ τοῦ add. *Hc* ‖ που A B 19. πλοῦν M 20. δὲ om. M 23. τάδε C G M 24. ἧδε B C F, cr. c_2 f 25. καθότι A B C E F Gm ‖ ἐσπλεῖν M ‖ περὶ in r. b 26. σκέψαι E ‖ εἰ om. C, in r. scr. g_2, καὶ εἰ c_2, καὶ om. A B E F G M, εἰ καὶ ci. *Ha* ‖ ἐστι C, cr. c_2

ἀνδράσιν ἀλλοφύλοις πειθομένους πόλεμον οὐ προσήκοντα αἴρεσθαι.
2 καίτοι ἔγωγε καὶ τιμῶμαι ἐκ τοῦ τοιούτου καὶ ἧσσον ἑτέρων περὶ
τῷ ἐμαυτοῦ σώματι ὀρρωδῶ, νομίζων ὁμοίως ἀγαθὸν πολίτην εἶναι
ὃς ἂν καὶ τοῦ σώματός τι καὶ τῆς οὐσίας προνοῆται· μάλιστα γὰρ
ἂν ὁ τοιοῦτος καὶ τὰ τῆς πόλεως δι' ἑαυτὸν βούλοιτο ὀρθοῦσθαι.
ὅμως δὲ οὔτε ἐν τῷ πρότερον χρόνῳ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι εἶπον
3 παρὰ γνώμην οὔτε νῦν ἄλλ' ᾗ ἂν γιγνώσκω βέλτιστα ἐρῶ. καὶ
πρὸς μὲν τοὺς τρόπους τοὺς ὑμετέρους ἀσθενὴς ἄν μου ὁ λόγος
εἴη, εἰ τά γε ὑπάρχοντα σῴζειν παραινοίην καὶ μὴ τοῖς ἑτοίμοις
περὶ τῶν ἀφανῶν καὶ μελλόντων κινδυνεύειν· ὡς δὲ οὔτε ἐν καιρῷ
σπεύδετε οὔτε ῥᾴδιά ἐστι κατασχεῖν ἐφ' ἃ ὥρμησθε, ταῦτα διδάξω.
10 „Φημὶ γὰρ ὑμᾶς πολεμίους πολλοὺς ἐνθάδε ὑπολιπόντας καὶ
2 ἑτέρους ἐπιθυμεῖν ἐκεῖσε πλεύσαντας δεῦρο ἐπαγαγέσθαι. καὶ οἴεσθε
ἴσως τὰς γενομένας ὑμῖν σπονδὰς ἔχειν τι βέβαιον· αἳ ἡσυχαζόντων
μὲν ὑμῶν ὀνόματι σπονδαὶ ἔσονται (οὕτω γὰρ ἐνθένδε τε ἄνδρες
ἔπραξαν αὐτὰ καὶ ἐκ τῶν ἐναντίων), σφαλέντων δέ που ἀξιόχρεῳ
δυνάμει ταχεῖαν τὴν ἐπιχείρησιν ἡμῖν οἱ ἐχθροὶ ποιήσονται, οἷς
πρῶτον μὲν διὰ ξυμφορῶν ἡ ξύμβασις καὶ ἐκ τοῦ αἰσχίονος ἢ
ἡμῖν κατ' ἀνάγκην ἐγένετο, ἔπειτα ἐν αὐτῇ ταύτῃ πολλὰ τὰ ἀμφισ-
3 βητούμενα ἔχομεν. εἰσὶ δ' οἳ οὐδὲ ταύτην πω τὴν ὁμολογίαν
ἐδέξαντο, καὶ οὐχ οἱ ἀσθενέστατοι· ἀλλ' οἱ μὲν ἄντικρυς πολε-
μοῦσιν, οἱ δὲ καὶ διὰ τὸ Λακεδαιμονίους ἔτι ἡσυχάζειν δεχημέροις
4 σπονδαῖς καὶ αὐτοὶ κατέχονται. τάχα δ' ἂν ἴσως, εἰ δίχα ἡμῶν
τὴν δύναμιν λάβοιεν, ὅπερ νῦν σπεύδομεν, καὶ πάνυ ἂν ξυνεπι-
θοῖντο μετὰ Σικελιωτῶν, οὓς πρὸ πολλῶν ἂν ἐτιμήσαντο ξυμμά-
5 χους γενέσθαι ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ. ὥστε χρὴ σκοπεῖν τινα αὐτὰ

1. πιθομένους ci. *Hw.* ‖ αἴρασθαι E ἄρασθαι A B F M γρ. g_2 2 ἥσσων E (ω sscr.) 3. ὀρροδῶ G_1 ‖ νομίζω δ' ci. *Weidner* ‖ ὅμως ci. *Br.* 5. διορθοῦσθαι A, cr. A_1 7. ἄλλ' ᾗ ἂν ci. *Mdv.* ἀλλὰ ᾗ(ι) ἂν A B C E F M [ἀλλὰ] ᾗ ἂν G ‖ ἐρῶι B 8. ἡμετέρους B ‖ ἀσθενής μου ἂν εἴη ὁ λόγος M 9. γε ci. *Hs* τε L ‖ σώζειν A B F ‖ ἑτοίμης B 10. inter verba οὔτε (lt. ε ref. c_2) et ἐν r. quattuor fere ltt. C 11. διδάξω] δηλώσω γρ. S 12. ὑμᾶς V ἡμᾶς L 12-13 vb. καὶ . . πλεύσαντας om. C 13. δεῦρο vertit *Vl.* δεύτερον L 14. αἳ C E G M f_2 sscr. a_2 ἢ A B 15. μὲν sscr. g_2 ‖ σπονδαὶ] γοῦν ci. *Hw.* 16. ἐτάραξαν ταῦτα ci. *Weidner* ‖ αὐτὰ A B C E F M g αὐτὰς a_2 c_2 ‖ δέ D, om. L ‖ ἀξιοχρέω(ι) C E 18. ξυμφορῶν] lt. ξ in r f 19. κατὰ B G 22 καὶ διὰ τὸ] διὰ τὸ καὶ ci. *Campius* 23. δ' ἂν] ἂν δ' A B E F M 24. ξυνεπιθοῖντο C G ξυνεπίθοιντο M ξυνεπείθοιντο E F ξυνεπείθοντο A B ξυνεπίθειντο g_2 ξυνεπιθεῖντο f_2 25. πολλοῦ ci. *Hw.*

καὶ μὴ μετεώρῳ τῇ πόλει ἀξιοῦν κινδυνεύειν καὶ ἀρχῆς ἄλλης
ὀρέγεσθαι πρὶν ἣν ἔχομεν βεβαιωσώμεθα, εἰ Χαλκιδῆς γε οἱ ἐπὶ
Θρᾴκης, ἔτη τοσαῦτα ἀφεστῶτες ἡμῶν, ἔτι ἀχείρωτοί εἰσι καὶ ἄλλοι
τινὲς κατὰ τὰς ἠπείρους ἐνδοιαστῶς ἀκροῶνται. ἡμεῖς δὲ Ἐγε-
σταίοις δὴ οὖσι ξυμμάχοις ὡς ἀδικουμένοις ὀξέως βοηθοῦμεν, ὑφ'
ὧν δ' αὐτοὶ πάλαι ἀφεστώτων ἀδικούμεθα, ἔτι μέλλομεν ἀμύνεσθαι.
καίτοι τοὺς μὲν κατεργασάμενοι κἂν κατάσχοιμεν· τῶν δ' εἰ καὶ 11
κρατήσαιμεν, διὰ πολλοῦ γε καὶ πολλῶν ὄντων χαλεπῶς ἂν ἄρχειν
δυναίμεθα. ἀνόητον δ' ἐπὶ τοιούτους ἰέναι ὧν κρατήσας τε μὴ
κατασχήσει τις καὶ μὴ κατορθώσας μὴ ἐν τῷ ὁμοίῳ καὶ πρὶν
ἐπιχειρῆσαι ἔσται. Σικελιῶται δ' ἄν μοι δοκοῦσιν, ὥς γε νῦν 2
ἔχουσι, καὶ ἔτι ἂν ἧσσον δεινοὶ ἡμῖν γενέσθαι, εἰ ἄρξειαν αὐτῶν
Συρακόσιοι, ὅπερ οἱ Ἐγεσταῖοι μάλιστα ἡμᾶς ἐκφοβοῦσι. νῦν μὲν 3
γὰρ κἂν ἔλθοιεν ἴσως Λακεδαιμονίων ἕκαστοι χάριτι, ἐκείνως δ'
οὐκ εἰκὸς ἀρχὴν ἐπὶ ἀρχὴν στρατεῦσαι· ᾧ γὰρ ἂν τρόπῳ τὴν
ἡμετέραν μετὰ Πελοποννησίων ἀφέλωνται, εἰκὸς ὑπὸ τῶν αὐτῶν
καὶ τὴν σφετέραν διὰ τοῦ αὐτοῦ καθαιρεθῆναι. ἡμᾶς δ' ἂν οἱ 4
ἐκεῖ Ἕλληνες μάλιστα μὲν ἐκπεπληγμένοι εἶεν, εἰ μὴ ἀφικοίμεθα,
ἔπειτα δὲ καὶ εἰ δείξαντες τὴν δύναμιν δι' ὀλίγου ἀπέλθοιμεν (τὰ
γὰρ διὰ πλείστου πάντες ἴσμεν θαυμαζόμενα καὶ τὰ πεῖραν ἥκιστα
τῆς δόξης δόντα)· εἰ δὲ σφαλεῖμέν τι, τάχιστ' ἂν ὑπεριδόντες μετὰ
τῶν ἐνθάδε ἐπιθοῖντο. ὅπερ νῦν ὑμεῖς, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐς Λακε- 5
δαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους πεπόνθατε, διὰ τὸ παρὰ γνώμην
αὐτῶν πρὸς ἃ ἐφοβεῖσθε τὸ πρῶτον περιγεγενῆσθαι καταφρονή-
σαντες ἤδη καὶ Σικελίας ἐφίεσθε. χρὴ δὲ μὴ πρὸς τὰς τύχας τῶν 6
ἐναντίων ἐπαίρεσθαι, ἀλλὰ τὰς διανοίας κρατήσαντας θαρσεῖν, μηδὲ

1. τῇ S (?) et *Kr.* τε L 2. ὀρέγεσθε B ‖ πρὶν ⟨ἂν⟩ ci. *Hw.* ‖ ἣν B ‖ βεβαιωσόμεθα A B E F G M c_2 ‖ εἰ] οἱ B ‖ χαλκιδεῖς G c_2 3. ἡμῶν] ἀφ' ἡ. A B E F ὑμῶν G, cr. g_2 4. ἐνδυαστῶς C, cr. c_2 ‖ ἐγεσταίοις] pr. ε in r. g_2 5. δηιοῦσι E ‖ ξύμμαχοι A B C E F, cr. f_2 6. αὐτῶν L, em. *Rsk.* 7. εἰ B 8. κρατήσαιμεν] ltt. ιμεν in r. g_2 9. τοιούτοις G, -ους sscr. G_1 ‖ κρατίσας E κρατήσαντάς C κρατήσ+++άς G 10. κατασχήσηι A B 11. μοι ⟨οὐ⟩ ci. *Hw.* (cf. S) 12. ἔχουσιν B ‖ γενέσθαι] ltt. αι in r. b ‖ ἄρξειαν] ltt. εια in r. g_2 13. ὅπερ] ex ὥπερ, ut vid., cr. A_1 14. ἐπέλθοιεν ci. *St.* ‖ ὡς ἕκαστοι ci. *Kr.* ‖ ἐκεῖνος C, cr. c_2 15. τόπωι E 16. ἀφέλοιντο ci. *Kr.* 18. μάλλιστα C 19. δὲ (comp.) in r. b 19-21. vb. τὰ . . δόντα in L post ἐπιθοῖντο posita transp. *Rauchensteinius* 20. πάντως ci. *Naber* ‖ πεῖραν C 21. σφαλείημέν L [G]m 22. ἐπίθοιντο L ἐπίθειντο g_2 ‖ ἡμεῖς A B F 24. περιγεγενῆσθαι] ltt. περι in r. b περιγεγενῆσθαι++ G 25. ἐφίεσθε D S ἐφίεσθαι L 26. κρατήσαντες C, cr. C_1 τηρήσαντας ci. *Bdh.* ‖ θαρρεῖν Lm

Λακεδαιμονίους ἄλλο τι ἡγήσασθαι ἢ διὰ τὸ αἰσχρὸν σκοπεῖν ὅτῳ
τρόπῳ ἔτι καὶ νῦν, ἢν δύνωνται, σφήλαντες ἡμᾶς τὸ σφέτερον
ἀπρεπὲς εὖ θήσονται, ὅσῳ καὶ περὶ πλείστου καὶ διὰ πλείστου δόξαν
7 ἀρετῆς μελετῶσιν. ὥστε οὐ περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ Ἐγεσταίων ἡμῖν,
ἀνδρῶν βαρβάρων, ὁ ἀγών, εἰ σωφρονοῦμεν, ἀλλ᾽ ὅπως πόλιν δι᾽
ὀλιγαρχίας ἐπιβουλεύουσαν ὀξέως φυλαξόμεθα.

12 „Καὶ μεμνῆσθαι χρὴ ἡμᾶς ὅτι νεωστὶ ἀπὸ νόσου μεγάλης καὶ
πολέμου βραχύ τι λελωφήκαμεν, ὥστε καὶ χρήμασι καὶ τοῖς σώ-
μασιν ηὐξῆσθαι· καὶ ταῦτα ὑπὲρ ἡμῶν δίκαιον ἐνθάδε ἀναλοῦν,
καὶ μὴ ὑπὲρ ἀνδρῶν φυγάδων τῶνδε ἐπικουρίας δεομένων, οἷς τό
τε ψεύσασθαι καλῶς χρήσιμον, καὶ τῷ τοῦ πέλας κινδύνῳ, αὐτῶν
αὐτοὺς λόγους μόνον παρασχομένους, ἢ κατορθώσαντας χάριν μὴ
2 ἀξίαν εἰδέναι ἢ πταίσαντάς που τοὺς φίλους ξυναπολέσαι. εἴ τέ τις
ἄρχειν ἄσμενος αἱρεθεὶς παραινεῖ ὑμῖν ἐκπλεῖν, τὸ ἑαυτοῦ μόνον
σκοπῶν, ἄλλως τε καὶ νεώτερος ὢν ἔτι ἐς τὸ ἄρχειν, ὅπως θαυ-
μασθῇ μὲν ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας, διὰ δὲ πολυτέλειαν καὶ ὠφεληθῇ
τι ἐκ τῆς ἀρχῆς, μηδὲ τούτῳ ἐμπαράσχητε τῷ τῆς πόλεως κινδύνῳ
ἰδίᾳ ἐλλαμπρύνεσθαι, νομίσατε δὲ τοὺς τοιούτους τὰ μὲν δημόσια
ἀδικεῖν, τὰ δὲ ἴδια ἀναλοῦν, καὶ τὸ πρᾶγμα μέγα εἶναι καὶ μὴ
13 οἷον νεωτέρους βουλεύσασθαί τε καὶ ὀξέως μεταχειρίσαι. οὓς ἐγὼ
ὁρῶν νῦν ἐνθάδε τῷ αὐτῷ ἀνδρὶ παρακελευστοὺς καθημένους φο-
βοῦμαι, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ἀντιπαρακελεύομαι μὴ καταισχυν-
θῆναι, εἴ τῴ τις παρακάθηται τῶνδε, ὅπως μὴ δόξει, ἂν μὴ
ψηφίζηται πολεμεῖν, μαλακὸς εἶναι, μηδ᾽, ὅπερ ἂν αὐτοὶ πάθοιεν,
δυσέρωτας εἶναι τῶν ἀπόντων, γνόντας ὅτι ἐπιθυμίᾳ μὲν ἐλάχιστα

3. εὐθήσονται E F, cr. f_2 4. αἰγεσταίων, ltt. αί in r., B 6. ὀλίγου *Bdh.*, φιλαρχίας *Naber*, ὁμολογίας *Ha* ci. ‖ ἐπιβούλευσαν B ‖ φυλαξώμεθα A B F G M c_2 7. νεοστὶ E, cr. e_2 8. χρήμασιν C, cr. c 9. ἐνθάδε εἶναι (οἶμαι *Bl.*, ἔνθα δεῖν *Usener* (n. jahrb. 1872 p. 744) ci.) ἀναλοῦν A B E F G M S 10. φοιτάδων ci. *Usener* 11. καλὸν [χρήσιμον] ci. *Bdh.* ‖ αὐτῶν αὐτοὺς ci. *Ha* αὐτῶν A B F sscr. G_1 αὐτοὺς C E G M a_2 f_2 αὐτῶν *Bk.*, ἀφ᾽ αὐτῶν *Bdh.* ci. 13. ξυναπολέσθαι L, em. *Rsk.* 15. ἔτι ὢν A B E νεώτε-ρος ἔτι ++ ἐς (ὢν supra) F_1 ἔτι om. C ‖ θαυμασθῇ] ltt. σθ ex στ (?) cr. c_2 ‖ ὅπως] ὅ. μὴ M 16. vb. ἀπὸ τῆς ἱπποτροφίας post πολυτέλειαν transp. *Bdh.* 17. ἐνπαράσχητε E 18. ἐλλαπρύνεσθαι G ἐκλαμπρύνεσθαι *Gtz.*, λαμπρύνεσθαι *Hw.* ci. 20. νεωτέρω(ι) L, em. *Pluygersius*, νεωτέρως ci. *Kr.* ‖ οὓς] ὡς ci. *Kr.* 20-21. ὁρῶν ἐγὼ M 21. τοιούτῳ *Bdh.*, ⟨τῷ⟩ τοιούτῳ *Gtz.* ci. ‖ παρακελεύστους P παρακελευστὰς ci. *Rsk.* 23. παρακάθηται] lt. κ in r. f ‖ δόξη(ι) A B E F G M ‖ ἐὰν ci. *Kr.* 24. ψηφίζεται C, cr. c_2 ‖ ὅνπερ E ‖ ὅπερ αὐτοὶ παθεῖν ci. *Bdh.* οὗτοι ci. *St.*

κατορθοῦνται, προνοίᾳ δὲ πλεῖστα, ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ὡς
μέγιστον δὴ τῶν πρὶν κίνδυνον ἀναρριπτούσης, ἀντιχειροτονεῖν καὶ
ψηφίζεσθαι τοὺς μὲν Σικελιώτας οἷσπερ νῦν ὅροις χρωμένους πρὸς
ἡμᾶς, οὐ μεμπτοῖς, τῷ τε Ἰονίῳ κόλπῳ, παρὰ γῆν ἤν τις πλέῃ,
καὶ τῷ Σικελικῷ, διὰ πελάγους, τὰ αὑτῶν νεμομένους καθ᾽ αὑτοὺς
καὶ ξυμφέρεσθαι· τοῖς δὲ Ἐγεσταίοις ἰδίᾳ εἰπεῖν, ἐπειδὴ ἄνευ Ἀθη- 2
ναίων καὶ ξυνῆψαν πρὸς Σελινουντίους τὸ πρῶτον ⟨τὸν⟩ πόλεμον,
μετὰ σφῶν αὐτῶν καὶ καταλύεσθαι· καὶ τὸ λοιπὸν ξυμμάχους μὴ
ποιεῖσθαι, ὥσπερ εἰώθαμεν, οἷς κακῶς μὲν πράξασιν ἀμυνοῦμεν,
ὠφελίας δ᾽ αὐτοὶ δεηθέντες οὐ τευξόμεθα.

„Καὶ σύ, ὦ πρύτανι, ταῦτα, εἴπερ ἡγεῖ σοι προσήκειν κήδε- 14
σθαί τε τῆς πόλεως καὶ βούλει γενέσθαι πολίτης ἀγαθός, ἐπιψήφιζε
καὶ γνώμας προτίθει αὖθις Ἀθηναίοις, νομίσας, εἰ ὀρρωδεῖς τὸ
ἀναψηφίσαι, τοῦ μὲν λύειν τοὺς νόμους μὴ μετὰ τοσῶνδ᾽ ἂν μαρ-
τύρων αἰτίαν σχεῖν, τῆς δὲ πόλεως βουλευσαμένης ἰατρὸς ἂν γενέ-
σθαι, καὶ τὸ καλῶς ἄρξαι τοῦτ᾽ εἶναι, ὃς ἂν τὴν πατρίδα ὠφελήσῃ
ὡς πλεῖστα ἢ ἑκὼν εἶναι μηδὲν βλάψῃ.“

Ὁ μὲν Νικίας τοιαῦτα εἶπε· τῶν δὲ Ἀθηναίων παριόντες οἱ 15
μὲν πλεῖστοι στρατεύειν παρῄνουν καὶ τὰ ἐψηφισμένα μὴ λύειν, οἱ
δέ τινες καὶ ἀντέλεγον. ἐνῆγε δὲ προθυμότατα τὴν στρατείαν Ἀλκι- 2
βιάδης ὁ Κλεινίου, βουλόμενος τῷ τε Νικίᾳ ἐναντιοῦσθαι, ὢν καὶ
ἐς τὰ ἄλλα διάφορος τὰ πολιτικὰ καὶ ὅτι αὐτοῦ διαβόλως ἐμνήσθη,
καὶ μάλιστα στρατηγῆσαί τε ἐπιθυμῶν καὶ ἐλπίζων Σικελίαν τε δι᾽
αὐτοῦ καὶ Καρχηδόνα λήψεσθαι καὶ τὰ ἴδια ἅμα εὐτυχήσας χρήμασί
τε καὶ δόξῃ ὠφελήσειν. ὢν γὰρ ἐν ἀξιώματι ὑπὸ τῶν ἀστῶν, ταῖς 3
ἐπιθυμίαις μείζοσιν ἢ κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν ἐχρῆτο ἔς τε
τὰς ἱπποτροφίας καὶ τὰς ἄλλας δαπάνας· ὅπερ καὶ καθεῖλεν ὕστε-

1. κατορθοῦται ci. *Gl.* ‖ τὰ πλεῖστα M ‖ τριάδος C πριδος in r. g_2 2. ἀναριπτούσης G 3. χρωμένοις E 4. ὑμᾶς A C E F G M ‖ μεμποῖς B ‖ ἰονίῳ] lt. ο ex cr. e_2 g_2 5. αὐτῶν A B E F [G]m ‖ αὐτοὺς F αυτοὺς A 6. δ᾽ G 7. σε:λινουντίους C, pr. σ in r. c_2 ‖ τὸ vertit *Vl.*, τὸν L [G] ‖ τὸν add. *Ha* 8. αὑτῶν A et ex cr. b 10. ὠφελείας L [G]m 11. ἡγῆ(ι) A B M f c_2 [G] ‖ σοὶ ci. *Cl.* 12. τε] τι ci. Weidner 13. ὀρρωδεὶς B 14. τοῦ ante *Ha* ci. *Hw.* τὸ L ‖ μὴ μετὰ τοσῶνδ᾽] μήτε τὸ σῶν δ᾽ A μήτε τοσῶνδ᾽ B μὴ μετοσῶνδ᾽ C E F, cr. c_2 f_2 15. κακῶς βουλευσαμένης D S *St.*; βουλ. del. *Hw.* 16. ὃς] ὡς A B E ὃς sscr. a_2 ‖ ὠφελήσει C E, cr. c_2 18. εἶπεν A E F 20. προθυμότα C, cr. c_2 ‖ στρατιὰν E 22. πολιτικὰ] ltt. ιτ in r. g_2 πολεμικὰ C τὰ πολ. del. Weidner ‖ ἐμνήισθη E 23. prius τε del. *Gtz.* 24. αὐτοῦ G αὐτὸ ci. *Bdh.* ‖ καρχηδόνα] lt. κ in r. g_2 ‖ χρήμασί+(ν) C 25. αὐτῶν B F, cr. f 26. μείζοσι C, cr. c_2

4 ϱον τὴν τῶν Ἀθηναίων πόλιν οὐχ ἥκιστα. φοβηθέντες γὰϱ αὐτοῦ
οἱ πολλοὶ τὸ μέγεθος τῆς τε κατὰ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα παϱανομίας ἐς
τὴν δίαιταν καὶ τῆς διανοίας ὧν καθ᾿ ἓν ἕκαστον ἐν ὅτῳ γίγνοιτο
ἔπϱασσεν, ὡς τυϱαννίδος ἐπιθυμοῦντι πολέμιοι καθέστασαν, καὶ
δημοσίᾳ κϱάτιστα †διαθέντι τὰ τοῦ πολέμου ἰδίᾳ ἕκαστοι τοῖς ἐπι-
τηδεύμασιν αὐτοῦ ἀχθεσθέντες καὶ ἄλλοις ἐπιτϱέψαντες οὐ διὰ
5 μακϱοῦ ἔσφηλαν τὴν πόλιν. τότε δ᾿ οὖν παϱελθὼν τοῖς Ἀθηναίοις
παϱῄνει τοιάδε.

16 „Καὶ πϱοσήκει μοι μᾶλλον ἑτέϱων, ὦ Ἀθηναῖοι, ἄϱχειν (ἀνάγκη
γὰϱ ἐντεῦθεν ἄϱξασθαι, ἐπειδή μου Νικίας καθήψατο), καὶ ἄξιος
ἅμα νομίζω εἶναι. ὧν γὰϱ πέϱι ἐπιβόητός εἰμι, τοῖς μὲν πϱογόνοις
2 μου καὶ ἐμοὶ δόξαν φέϱει ταῦτα, τῇ δὲ πατϱίδι καὶ ὠφελίαν. οἱ
γὰϱ Ἕλληνες καὶ ὑπὲϱ δύναμιν μείζω ἡμῶν τὴν πόλιν ἐνόμισαν
τῷ ἐμῷ διαπϱεπεῖ τῆς Ὀλυμπίαζε θεωϱίας, πϱότεϱον ἐλπίζοντες
αὐτὴν καταπεπολεμῆσθαι, διότι ἅϱματα μὲν ἑπτὰ καθῆκα, ὅσα
οὐδείς πω ἰδιώτης πϱότεϱον, ἐνίκησα δὲ καὶ δεύτεϱος καὶ τέταϱτος
ἐγενόμην καὶ τἆλλα ἀξίως τῆς νίκης παϱεσκευασάμην. νόμῳ μὲν
γὰϱ τιμὴ τὰ τοιαῦτα, ἐκ δὲ τοῦ δϱωμένου καὶ δύναμις ἅμα ὑπο-
3 νοεῖται. καὶ ὅσα αὖ ἐν τῇ πόλει χοϱηγίαις ἢ ἄλλῳ τῳ λαμπϱύ-
νομαι, τοῖς μὲν ἀστοῖς φθονεῖται φύσει, πϱὸς δὲ τοὺς ξένους καὶ
αὕτη ἰσχὺς φαίνεται. καὶ οὐκ ἄχϱηστος ἥδ᾿ ἡ ἄνοια, ὃς ἂν τοῖς
4 ἰδίοις τέλεσι μὴ ἑαυτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ὠφελῇ, οὐδέ γε
ἄδικον ἐφ᾿ ἑαυτῷ μέγα φϱονοῦντα μὴ ἴσον εἶναι, ἐπεὶ καὶ ὁ κακῶς
πϱάσσων πϱὸς οὐδένα τῆς ξυμφοϱᾶς ἰσομοιϱεῖ· ἀλλ᾿ ὥσπεϱ δυστυ-
χοῦντες οὐ πϱοσαγοϱευόμεθα, ἐν τῷ ὁμοίῳ τις ἀνεχέσθω καὶ ὑπὸ
τῶν εὐπϱαγούντων ὑπεϱφϱονούμενος, ἢ τὰ ἴσα νέμων τὰ ὁμοῖα
5 ἀνταξιούτω. οἶδα δὲ τοὺς τοιούτους, καὶ ὅσοι ἔν τινος λαμπϱότητι
πϱοέσχον, ἐν μὲν τῷ κατ᾿ αὐτοὺς βίῳ λυπηϱοὺς ὄντας, τοῖς ὁμοίοις
μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ξυνόντας, τῶν δὲ ἔπειτα

1. αὐτοῦ om. C, nescio an recte 2. vb. κατὰ . . σῶμα del. *Hw.* 5. δημο:σία b || διαθέντι D διαθέντα L διαθέντος ci. *Cl.* || τὰ om. M || εὖνοι similiave post πολέμου excidisse ci. *Kr.* || ἕκαστος ci. *Hw.* 6. ἀχθεσθέντες ⟨καταπαύσαντες τῆς ἀϱχῆς⟩ ci. *Gtz.* 11. πεϱι: E || πεϱιβόητός γϱ. S 12. ὠφέλειαν A B G c_2 ὠφέλιαν F, cr. f_2 15. καταπεπολεμεῖσθαι C καταπολεμῆσθαι G, cr. g_2 καταπεπολεμήσεσθαι ci. *Kr.* 17. παϱεσκευσάμην G 18. τιμὴ] μὴ M 19. χοϱηγείαις C, cr. c_2 || τῶ(ι) A B C, cr. c 20. αὐτοῖς A B E F, cr. a_2 e_2 f 21. αὕτη] spir. ex cr. f αὐτῇ C αυτη E αὐτὴ G_1 ut vid || ἥδ᾿ ἡ ἄνοια M S γϱ. g_2 ἡ διάνοια A B C E F G ἥδε ἄνοια ci *Gtz.* 25. πϱοσηγοϱούμεθα *Kr.*, πϱοσαϱκούμεθα *Mdv.* ci. 26. εὐπϱαγόντων B || ὅμοια Lm 28. λυπηϱως F, cr. f_2

ἀνθϱώπων πϱοσποίησίν τε ξυγγενείας τισὶ καὶ μὴ οὖσαν καταλι-
πόντας, καὶ ἧς ἂν ὦσι πατϱίδος, ταύτῃ αὔχησιν, ὡς οὐ πεϱὶ ἀλλο-
τϱίων οὐδ᾿ ἁμαϱτόντων, ἀλλ᾿ ὡς πεϱὶ σφετέϱων τε καὶ καλὰ πϱα-
ξάντων. ὧν ἐγὼ ὀϱεγόμενος καὶ διὰ ταῦτα τὰ ἴδια ἐπιβοώμενος 6
τὰ δημόσια σκοπεῖτε εἴ του χεῖϱον μεταχειϱίζω. Πελοποννήσου γὰϱ
τὰ δυνατώτατα ξυστήσας ἄνευ μεγάλου ὑμῖν κινδύνου καὶ δαπάνης
Λακεδαιμονίους ἐς μίαν ἡμέϱαν κατέστησα ἐν Μαντινείᾳ πεϱὶ τῶν
ἁπάντων ἀγωνίσασθαι· ἐξ οὗ καὶ πεϱιγενόμενοι τῇ μάχῃ οὐδέπω
καὶ νῦν βεβαίως θαϱσοῦσιν.

„Καὶ ταῦτα ἡ ἐμὴ νεότης καὶ ἄνοια παϱὰ φύσιν δοκοῦσα 17
εἶναι ἐς τὴν Πελοποννησίων δύναμιν λόγοις τε πϱέπουσιν ὡμίλησε
καὶ ὀϱγῇ πίστιν παϱασχομένη ἔπεισε· καὶ νῦν μὴ πεφόβησθε
αὐτήν, ἀλλ᾿ ἕως ἐγώ τε ἔτι ἀκμάζω μετ᾿ αὐτῆς καὶ ὁ Νικίας
εὐτυχὴς δοκεῖ εἶναι, ἀποχϱήσασθε τῇ ἑκατέϱου ἡμῶν ὠφελίᾳ. καὶ 2
τὸν ἐς τὴν Σικελίαν πλοῦν μὴ μεταγιγνώσκετε ὡς ἐπὶ μεγάλην
δύναμιν ἐσόμενον. ὄχλοις τε γὰϱ ξυμμείκτοις πολυανδϱοῦσιν αἱ
πόλεις καὶ ῥᾳδίας ἔχουσι τῶν πολιτῶν τὰς μεταβολὰς καὶ ἐπιδοχάς·
καὶ οὐδεὶς δι᾿ αὐτὸ ὡς πεϱὶ οἰκείας πατϱίδος οὔτε τὰ πεϱὶ τὸ σῶμα 3
ὅπλοις ἐξήϱτυται οὔτε τὰ ἐν τῇ χώϱᾳ μονίμοις κατασκευαῖς, ὅ τι
δὲ ἕκαστος ἢ ἐκ τοῦ λέγων πείθειν οἴεται ἢ στασιάζων ἀπὸ τοῦ
κοινοῦ λαβὼν ἄλλην γῆν, μὴ κατοϱθώσας, οἰκήσειν, ταῦτα ἑτοι-
μάζεται. καὶ οὐκ εἰκὸς τὸν τοιοῦτον ὅμιλον οὔτε λόγου μιᾷ γνώμῃ 4
ἀκϱοᾶσθαι οὔτε ἐς τὰ ἔϱγα κοινῶς τϱέπεσθαι· ταχὺ δ᾿ ἂν ὡς
ἕκαστοι, εἴ τι καθ᾿ ἡδονὴν λέγοιτο, πϱοσχωϱοῖεν, ἄλλως τε καὶ εἰ
στασιάζουσιν, ὥσπεϱ πυνθανόμεθα. καὶ μὴν οὐδ᾿ ὁπλῖται οὔτ᾿ 5

5. εἰ τοῦ E || χείϱω C G 6. ξυνατώτατα B || ξυ+στήσας C F 7. ἐν μιᾷ ἡμέϱᾳ ci. *Hw.* || μαντινίαι E, cr. e_2 8. ἀγωνίσασθαι] ltt. σασ in r. b || καὶ] καίπεϱ ci. *Cob.* 9. θαϱσοῦσι L 10. δοκοῦσα εἶναι παϱὰ φύσιν ci. *Bdh.* || δοκοῦντα ci. *Gtz.* 11. πϱέπουσι C, cr. c_2 || ὠφέλησε ci. *Naber* 12. καὶ γεοϱγῆ C καί γε ὀϱγῆ c_2 καί γε ὀϱγῆς G καὶ ὀϱγῆ γϱ. g_2 || πεφοβῆσθαι A B E F G M c πεφοβεισθαι C. em. *Rsk.* 14. ἀποχϱήσεσθε A B E F G c_2, cr. f_2 ἀποχϱήσασθαι M ἀποχϱήσεσθαι C || ὠφελεία C G 15. μεταγιγνώσκετε] in -ητε cr. c_2 μεταγινώσκετε A B E F G (alt. ε in r. g_2) 16. ξυμμίκτοις L (συμμ. E) 17. πόλεις τῆς σικελίας καὶ E || ῥα+δίας C ῥαδίως M || πολιτειῶν A B C F G M 18. ὡς πεϱὶ] ὥσπεϱ A B E F M γϱ. g_2 || οἰκίας A B 19. ἐξήϱτυται] pr. τ in r. g_1 || νομίμοις L, em. *Ds.* || ὅ τι scr. *Kr.* ὅτι V ὅ τι . . [οἴεται] . . [ἀπὸ τοῦ κοινοῦ] . . οἰκήσει ci. *Ha* 21. κταοϱθώσας E || ταῦτα] τοῦτο ci. *Cl.* || ἑτοιμάζεται] σχεδιάζεται ci. *Usener* ex Phot. ἐσχεδίαζον· ἡτοίμαζον 25. στασιάζοιεν M || vb. καὶ μὴν . . ὡπλίσθη (14, 4) deleta mavult *Cl.*

ἐκείνοις ὅσοιπερ κομποῦνται, οὔτε οἱ ἄλλοι Ἕλληνες διεφάνησαν
τοσοῦτοι ὄντες ὅσους ἕκαστοι σφᾶς αὐτοὺς ἠρίθμουν, ἀλλὰ μέγιστον
δὴ αὐτοῦ ἐψευσμένη ἡ Ἑλλὰς μόλις ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἱκανῶς
6 ὡπλίσθη. τά τε οὖν ἐκεῖ ἐξ ὧν ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι τοιαῦτα
καὶ ἔτι εὐπορώτερα ἔσται (βαρβάρους [τε] γὰρ πολλοὺς ἕξομεν οἳ
Συρακοσίων μίσει ξυνεπιθήσονται αὐτοῖς), καὶ τὰ ἐνθάδε οὐκ ἐπι-
7 κωλύσει, ἢν ὑμεῖς ὀρθῶς βουλεύησθε. οἱ γὰρ πατέρες ἡμῶν τοὺς
αὐτοὺς τούτους οὕσπερ νῦν φασι πολεμίους ὑπολιπόντας ἂν ἡμᾶς
πλεῖν καὶ προσέτι τὸν Μῆδον ἐχθρὸν ἔχοντες τὴν ἀρχὴν ἐκτή-
8 σαντο, οὐκ ἄλλῳ τινὶ ἢ τῇ περιουσίᾳ τοῦ ναυτικοῦ ἰσχύοντες. καὶ
νῦν οὔτε ἀνέλπιστοί πω μᾶλλον Πελοποννήσιοι ἐς ἡμᾶς ἐγένοντο,
εἴ τε καὶ πάνυ ἔρρωνται, τὸ μὲν ἐς τὴν γῆν ἡμῶν ἐσβάλλειν, κἂν
μὴ ἐκπλεύσωμεν, ἱκανοί εἰσι, τῷ δὲ ναυτικῷ οὐκ ἂν δύναιντο
18 βλάπτειν· ὑπόλοιπον γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἀντίπαλον ναυτικόν. ὥστε τί
ἂν λέγοντες εἰκὸς ἢ αὐτοὶ ἀποκνοῖμεν ἢ πρὸς τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους
σκηπτόμενοι μὴ βοηθοῖμεν; οἷς χρεών, ἐπειδή γε καὶ ξυνωμόσαμεν,
ἐπαμύνειν καὶ μὴ ἀντιτιθέναι ὅτι οὐδὲ ἐκεῖνοι ἡμῖν. οὐ γὰρ ἵνα
δεῦρο ἀντιβοηθῶσι προσεθέμεθα αὐτούς, ἀλλ' ἵνα τοῖς ἐκεῖ ἐχθροῖς
2 ἡμῶν λυπηροὶ ὄντες δεῦρο κωλύωσιν αὐτοὺς ἐπιέναι. τήν τε ἀρχὴν
οὕτως ἐκτησάμεθα καὶ ἡμεῖς καὶ ὅσοι δὴ ἄλλοι ἦρξαν, παραγιγνό-
μενοι προθύμως τοῖς αἰεὶ ἢ βαρβάροις ἢ Ἕλλησιν ἐπικαλουμένοις,
ἐπεί, εἴ γε ἡσυχάζοιμεν πάντως ἢ φυλοκρινοῖμεν οἷς χρεὼν βοηθεῖν,
βραχὺ ἄν τι προσκτώμενοι αὐτῇ περὶ αὐτῆς ἂν ταύτης μᾶλλον κιν-
δυνεύοιμεν. τὸν γὰρ προύχοντα οὐ μόνον ἐπιόντα τις ἀμύνεται,
3 ἀλλὰ καὶ ὅπως μὴ ἔπεισι προκαταλαμβάνει. καὶ οὐκ ἔστιν ἡμῖν
ταμιεύεσθαι ἐς ὅσον βουλόμεθα ἄρχειν, ἀλλὰ ἀνάγκη, ἐπειδήπερ ἐν
τῷδε καθέσταμεν, τοῖς μὲν ἐπιβουλεύειν, τοὺς δὲ μὴ ἀνιέναι, διὰ
τὸ ἀρχθῆναι ἂν ὑφ' ἑτέρων [αὐτοῖς κίνδυνον εἶναι], εἰ μὴ αὐτοὶ

1. *ἐκεῖνοι* ci. *Bdh.* ‖ *ὅσοι περικομποῦνται* C 2. *ὅσους* D *ὅσοι* L ‖ *αὐτοὺς* A 3. *αὐτοῦ* ci. *Ha* *αὐτοὺς* L ‖ *ἡ* om. A B F 5. *τε* del. *Hk.* 6. *συνεπιθήσονται* L 7. *βουλεύεσθε* E [G] 8. *φασι*] *φησι* ci. *Kr.* ‖ *ὑπολεί-ποντας* A B E [G] 12. *ἐρρῶνται* vel *ἐρρῶντο* ci. *Abr.* 13. *εἰσιν* C, cr. c 14. *ναυτικόν* del. *Hw.* 15. *λέγοντες* ex *-ας* (?) cr. b 19. *κωλύουσιν* C E F G M, cr. f g_2 21. *ἀεὶ* A B C F G M ‖ prius *ἢ* om. A B F, add. f_2 22. *ἡσυχάζοιεν πάντες ἢ φυλοκρινοῖεν* (ex *φιλοκρινοῖεν* cr. G_1 *φιλοκρυνοῖεν* M) L, cr. *Ha* 23. *ἀντιπροσκτώμενοι* E ‖ *ἂν ταύτης*] *ἂν τ' αὐτῆς* (?) A *ἀντ' αὐτῆς* B *ἂν ταυτῆς* E ‖ *κινδυνεύοιεν* ci. *Wexius* 24. *ἀμύνεται*] lt. *ι* in r. g_2 25. *ὅπως μὴ* D et *Kr.* *μὴ ὅπως* L (*ὅπ.* F) *μή πως* ci. *Hk.* ‖ *προκαταλαμβάνηι* E 27. *τοὺς*] *τοῖς* M ‖ *ἀνιέναι*] *ἐᾶν ἐπιέναι* ci. *Hw.* 28. *ἂν*] *αὖ* ci. *Gtz.* ‖ vb. *αὐτοῖς κίνδυνον εἶναι* del. *Usener*

ἄλλων ἄρχοιμεν. καὶ οὐκ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐπισκεπτέον ὑμῖν τοῖς
ἄλλοις τὸ ἥσυχον, εἰ μὴ καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα ἐς τὸ ὁμοῖον μετα-
λήψεσθε.
„Λογισάμενοι οὖν τάδε μᾶλλον αὐξήσειν, ἐπ' ἐκεῖνα ἢν ἴωμεν, 4
ποιώμεθα τὸν πλοῦν, ἵνα Πελοποννησίων τε στορέσωμεν τὸ φρό-
νημα, εἰ δόξομεν ὑπεριδόντες τὴν ἐν τῷ παρόντι ἡσυχίαν καὶ ἐπὶ
Σικελίαν πλεῦσαι, καὶ ἅμα ἢ τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐκεῖ προσγενομένων,
πάσης τῷ εἰκότι ἄρξωμεν, ἢ κακώσωμέν γε Συρακοσίους, ἐν ᾧ
καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ ξύμμαχοι ὠφελησόμεθα. τὸ δὲ ἀσφαλές, καὶ 5
μένειν, ἤν τι προχωρῇ, καὶ ἀπελθεῖν, αἱ νῆες παρέξουσι· ναυκρά-
τορες γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν. καὶ μὴ ὑμᾶς ἡ 6
Νικίου τῶν λόγων ἀπραγμοσύνη καὶ διάστασις τοῖς νέοις ἐς τοὺς
πρεσβυτέρους ἀποτρέψῃ, τῷ δὲ εἰωθότι κόσμῳ, ὥσπερ καὶ οἱ πα-
τέρες ἡμῶν ἅμα νέοι γεραιτέροις βουλεύοντες ἐς τάδε ἦραν αὐτά,
καὶ νῦν τῷ αὐτῷ τρόπῳ πειρᾶσθε προαγαγεῖν τὴν πόλιν, και νομί-
σατε νεότητα μὲν καὶ γῆρας ἄνευ ἀλλήλων μηδὲν δύνασθαι, ὁμοῦ δὲ
τό τε φαῦλον καὶ τὸ μέσον καὶ τὸ πάνυ ἀκριβὲς ἂν ξυγκραθὲν μάλιστ'
ἂν ἰσχύειν, καὶ τὴν πόλιν, ἂν μὲν ἡσυχάζῃ, τρίψεσθαί τε αὐτὴν περὶ
αὑτὴν ὥσπερ καὶ ἄλλο τι, καὶ πάντων τὴν ἐπιστήμην ἐγγηράσεσθαι,
ἀγωνιζομένην δὲ αἰεὶ προσλήψεσθαί τε τὴν ἐμπειρίαν καὶ τὸ ἀμύνε-
σθαι οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ μᾶλλον ξύνηθες ἕξειν. παράπαν τε γι- 7
γνώσκω πόλιν μὴ ἀπράγμονα τάχιστ' ἄν μοι δοκεῖν ἀπραγμοσύνης
μεταβολῇ διαφθαρῆναι, καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀσφαλέστατα τούτους
οἰκεῖν οἳ ἂν τοῖς παροῦσιν ἤθεσι καὶ νόμοις, ἢν καὶ χείρω ᾖ,
ἥκιστα διαφόρως πολιτεύωσιν."
Τοιαῦτα δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης εἶπεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες 19
ἐκείνου τε καὶ τῶν Ἐγεσταίων καὶ Λεοντίνων φυγάδων, οἳ παρ-

1. *ἐπισκεπτέον*] lt. *σ* in r. b *ἐπισπευστέον* ci. *Naber* ‖ *ἡμῖν* M 2. *ὅμοιον* Lm 4. *λογισάμενοι*] ltt. *οι* in r. b ‖ *ἐπεκεῖνα* E ‖ *ἢν*] acc. ex cr. b 5. *στερέσωμεν* F 8. *ἄρξομεν* (*ἀρξάμενον* E) *ἢ κακώσομεν* L, cr. *Cl.* 9. *ὠφεληθησόμεθα* M ‖ *ἀσφαλῶς* ci. *Gtz.* 10. *προχωρῇ* D *προσχωρῇ* L (lt. *η* ex *εῖ* cr. c_2) ‖ *παρέξουσι· ναυκράτορες* ci. *Valckenaer* *παρέξουσιν ναυκρ.* M *παρέξουσιν αὐτοκράτορες* A B C E F G 12. *ἐς*] *πρὸς* ci. *Hw.* 13. *ἀποτρέψῃ* ci. *Pp.* *ἀποστρέψῃ* L (ltt. *ἀπο* in r. g_2) 14. *ἦιραν* E 15. *προσαγαγεῖν* C 17. *συγκραθὲν* E 18. alt. *ἂν*] *ἃς* B [G] *ἐὰν* ci. *Kr.* ‖ *αὐτὴν++περὶ* F 19. *αὐτὴν* A B C F *αυτὴν* E [G]m ‖ *ἐγγηράσεσθαι*] pr. *γ* in r. f_2 *ἐν γήραι εσεσθαι* E [G] 20. *ἀεὶ* A B C F G M 21. *ξύνηθες*] lt. *η* ex *ει* cr. e_2 22. *μοι*] *ἐμοὶ* ci. *Kr.* ‖ *δοκῆι* M 23. *τούτοις* M 24. *παροῦσι* C, cr. c_2 ‖ *ἤθεσιν* B 25. *πολιτεύωσι* A B E F G, ex *-ωσιν* cr. c 26. *δὲ* ci. *Bk.* *μὲν* L ‖ *εἶπε* (?) B 27. *λεοντίνων* ⟨*τινῶν*⟩ ci. *St.*

ελθόντες ἐδέοντό τε καὶ τῶν ὁρκίων ὑπομιμνήσκοντες ἱκέτευον
βοηθῆσαι σφίσι, πολλῷ μᾶλλον ἢ πρότερον ὥρμηντο στρατεύειν.
2 καὶ ὁ Νικίας γνοὺς ὅτι ἀπὸ μὲν τῶν αὐτῶν λόγων οὐκ ἂν ἔτι
ἀποτρέψειε, παρασκευῆς δὲ πλήθει, εἰ πολλὴν ἐπιτάξειε, τάχ᾽ ἂν
μεταστήσειεν αὐτούς, παρελθὼν αὐτοῖς αὖθις ἔλεγε τοιάδε.

20 „Ἐπειδὴ πάντως ὁρῶ ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, ὡρμημένους στρα-
τεύειν, ξυνενέγκοι μὲν ταῦτα ὡς βουλόμεθα, ἐπὶ δὲ τῷ παρόντι ἃ
2 γιγνώσκω σημανῶ. ἐπὶ γὰρ πόλεις, ὡς ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι,
μέλλομεν ἰέναι μεγάλας καὶ οὔθ᾽ ὑπηκόους ἀλλήλων οὐδὲ δεομένας
μεταβολῆς, ᾗ ἂν ἐκ βιαίου τις δουλείας ἄσμενος ἐς ῥᾴω μετάστασιν
χωροίη, οὔτ᾽ ἂν τὴν ἀρχὴν τὴν ἡμετέραν εἰκότως ἀντ᾽ ἐλευθερίας
προσδεξαμένας, τό τε πλῆθος, ὡς ἐν μιᾷ νήσῳ, πολλὰς τὰς Ἑλ-
3 ληνίδας. πλὴν γὰρ Νάξου καὶ Κατάνης, ἃς ἐλπίζω ἡμῖν κατὰ τὸ
Λεοντίνων ξυγγενὲς προσέσεσθαι, ἄλλαι εἰσὶν ἑπτά, καὶ παρεσκευα-
σμέναι τοῖς πᾶσιν ὁμοιοτρόπως μάλιστα τῇ ἡμετέρᾳ δυνάμει, καὶ
οὐχ ἥκιστα ἐπὶ ἃς μᾶλλον πλέομεν, Σελινοῦς καὶ Συράκουσαι.
4 πολλοὶ μὲν γὰρ ὁπλῖται ἔνεισι καὶ τοξόται καὶ ἀκοντισταί, πολλαὶ
δὲ τριήρεις καὶ ὄχλος ὁ πληρώσων αὐτάς. χρήματά τ᾽ ἔχουσι, τὰ
μὲν ἴδια, τὰ δὲ καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς ἔστι [Σελινουντίοις]· Συρακοσίοις
δὲ καὶ ἀπὸ βαρβάρων τινῶν ἀπαρχὴ ἐσφέρεται. ᾧ δὲ μάλιστα
ἡμῶν προύχουσιν, ἵππους τε πολλοὺς κέκτηνται καὶ σίτῳ οἰκείῳ καὶ
οὐκ ἐπακτῷ χρῶνται.

21 „Πρὸς οὖν τοιαύτην δύναμιν οὐ ναυτικῆς καὶ φαύλου στρα-
τιᾶς μόνον δεῖ, ἀλλὰ καὶ πεζὸν πολὺν ξυμπλεῖν, εἴπερ βουλόμεθα
ἄξιον τῆς διανοίας δρᾶν καὶ μὴ ὑπὸ ἱππέων πολλῶν εἴργεσθαι
τῆς γῆς, ἄλλως τε καὶ εἰ ξυστῶσιν αἱ πόλεις φοβηθεῖσαι καὶ μὴ
ἀντιπαράσχωσιν ἡμῖν φίλοι τινὲς γενόμενοι ἄλλοι ἢ Ἐγεσταῖοι ᾧ
2 ἀμυνούμεθα ἱππικόν (αἰσχρὸν δὲ βιασθέντας ἀπελθεῖν ἢ ὕστερον

1. ὁρκίων ex ὀρκ. cr. b || ὑπομιμνήσκοντες A B E F 4. ἀποτρέψειεν A B C E F, cr. c || ἐπιτάξειεν A B C E F, cr. c 6. πάντως αὖθις ὁρῶ G, αὖθις del. g_2 7. ξυνενέγκοι μὲν] ξυνενέγκοιμεν A B C E || βουλεύομεθα A B E βουλώμεθα F, cr. f 9. οὐδὲ] οὔτε L, cr. *Bk.*; οὔσας ci. *Bdh.* 10. μεταστὰς ci. *Hw.* 11. οὐδ᾽ L, cr. *Bk.* 12. προσδεξομένας C E f (ex -αμένας cr.) || τὰς ἑλληνίδας del. *Kr.* 14. προσέ+σεσθαι F || [καὶ] *Gtz.*, αἳ *Kr.* ci. || παρασκευασμέναι C G, cr. c_2 g_2 17. μὲν om. C G || ἔνισι C, cr. c_2 18. χρή-ματά τ᾽] χρήματ᾽ B || ἔχουσι+ F 19. ⟨τὰ δὲ κοινὰ⟩ τὰ δὲ ci. *Kr.* || ἔστιν A || σελινουντίοις del. *Weidner*, ἱεροῖς· συρ. δὲ καὶ σελ. καὶ ci. *Hw.* 20. ἀπαρχὴ ἐσφέρεται V ἀπαρχῆς φέρεται A B C E F M ἀπ᾽ ἀρχῆς φέρεται G || ᾧ] δύο ci. *Cob.* 21. προέχουσιν L 25. ἄξιόν ⟨τι⟩ ci. *Arn.* || εἵργεσθαι B C (cr. c_2) E G_m 26. καὶ εἰ] κἂν ci. *Hw.* || ξυ+στῶσιν C F 27. ἀντιπαραχωσιν E

ἐπιμεταπέμπεσθαι τὸ πρῶτον ἀσκέπτως βουλευσαμένους), αὐτόθεν
δὲ παρασκευῇ ἀξιόχρεῳ ἐπιέναι, γνόντας ὅτι πολύ τε ἀπὸ τῆς
ἡμετέρας αὐτῶν μέλλομεν πλεῖν καὶ οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ στρατευσό-
μενοι καὶ ὅτε ἐν τοῖς τῇδε ὑπηκόοις [ξύμμαχοι] ἤλθετε ἐπί τινα,
ὅθεν ῥᾴδιαι αἱ κομιδαὶ ἐκ τῆς φιλίας ὧν προσέδει, ἀλλὰ ἐς ἀλλο-
τρίαν πᾶσαν ἀπαρτήσαντες, ἐξ ἧς μηνῶν οὐδὲ τεσσάρων τῶν χει-
μερινῶν ἄγγελον ῥᾴδιον ἐλθεῖν. ὁπλίτας τε οὖν πολλούς μοι δοκεῖ 22
χρῆναι ἡμᾶς ἄγειν καὶ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων, τῶν τε
ὑπηκόων καὶ ἤν τινα ἐκ Πελοποννήσου δυνώμεθα ἢ πεῖσαι ἢ
μισθῷ προσαγαγέσθαι, καὶ τοξότας πολλοὺς καὶ σφενδονήτας, ὅπως
πρὸς τὸ ἐκείνων ἱππικὸν ἀντέχωσι, ναυσί τε καὶ πολὺ περιεῖναι,
ἵνα καὶ τὰ ἐπιτήδεια ῥᾷον ἐσκομιζώμεθα, τὸν δὲ καὶ αὐτόθεν σῖτον
ἐν ὁλκάσι, πυροὺς καὶ πεφρυγμένας κριθάς, ἄγειν καὶ σιτοποιοὺς
ἐκ τῶν μυλώνων πρὸς μέρος ἠναγκασμένους ἐμμίσθους, ἵνα, ἤν
που ὑπὸ ἀπλοίας ἀπολαμβανώμεθα, ἔχῃ ἡ στρατιὰ τὰ ἐπιτήδεια
(πολλὴ γὰρ οὖσα οὐ πάσης ἔσται πόλεως ὑποδέξασθαι), τά τε ἄλλα
ὅσον δυνατὸν ἑτοιμάσασθαι καὶ μὴ ἐπὶ ἑτέροις γίγνεσθαι, μάλιστα
δὲ χρήματα αὐτόθεν ὡς πλεῖστα ἔχειν. τὰ δὲ παρ᾽ Ἐγεσταίων, ἃ
λέγεται ἐκεῖ ἑτοῖμα, νομίσατε καὶ λόγῳ ἂν μάλιστα ἑτοῖμα εἶναι.

„Ἢν γὰρ αὐτοὶ ἔλθωμεν ἐνθένδε μὴ ἀντίπαλον μόνον παρα- 23
σκευασάμενοι, πλήν γε πρὸς τὸ μάχιμον αὐτῶν τὸ ὁπλιτικόν, ἀλλὰ
καὶ ὑπερβάλλοντες τοῖς πᾶσι, μόλις οὕτως οἷοί τε ἐσόμεθα τῶν μὲν
κρατεῖν, τὰ δὲ καὶ διασῶσαι. πόλιν τε νομίσαι χρὴ ἐν ἀλλοφύλοις 2
καὶ πολεμίοις οἰκιοῦντας ἰέναι, οὓς πρέπει τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ ᾗ ἂν
κατάσχωσιν εὐθὺς κρατεῖν τῆς γῆς ἢ εἰδέναι ὅτι, ἢν σφάλλωνται,
πάντα πολέμια ἕξουσιν. ὅπερ ἐγὼ φοβούμενος καὶ εἰδὼς πολλὰ 3

2. δὲ ⟨δεῖ⟩ ci. *Hw.* || ἀξιόχρεῳ] lt. ο ex ω cr. f ἀχριοχρέωι E 2-3. πολύ τι . . . πλεῖν [καὶ] οὐκ ci. *Kr.* 3. αὐτῶν C || στρατευσάμενοι A B (ltt. οι in r.) E F M [G] 4. ὅτε ci. *F. Portus* (qui praeterea στρατευσόμενοι post ὅτε transponendum censuit) οὐκ L [G] οὖ *L. Herbstius*, εἰ *Gl.* ci., del. *G. Hermannus* || ξύμμαχοι om. *Vl.* ὑπηκόοις ξ. del. *Kr.* 5. ἄλλα E [G] 6. ἀπαρτήσοντες sscr. a_2 C E f (lt. ο ex cr.) M [G] ἀπάραντες *Pp.*, ἀπαντήσαντες *Mein.* ci. 8. ἡμῶν in r. b || αὐτῶν A 10. σφενδονιστὰς E 11. ναυσὶ δὲ ci. *Bk.* 12. τὸν . . . σῖτον] τοῦ . . . σίτου *Arn.*, τὰ δὲ κτλ. *Kr.*, πρὸς δὲ κτλ. *Hw.* ci. 13. πεφρυγμένας κριθάς] κάχρυς ci. *Piersonus* (ad Moer. p. 213) 14. μυλώνων om. A B, add. a_2 17. γίνεσθαι C G 19. prius et alt. ἑτοῖμα] ἕτοιμα A B C F G_m ετοιμα E 20. μόνον ⟨παρασκευὴν⟩ ci. *Cl.* 21. τὸ ὁπλιτικόν] τὸ ἱππικόν *Urlichsius*, [τὸ ὁ.] vel τὸ ὁ. ⟨τε καὶ ἱππικόν⟩ *Gtz.* ci. 23. διασῶισαι E 24. οἰκειοῦντας L, cr. a_2 f 25. σφάλλωνται in σφάλωνται cr. g_2

μὲν ἡμᾶς δέον εὖ βουλεύσασθαι, ἔτι δὲ πλείω εὐτυχῆσαι, χαλεπὸν
δὲ ἀνθρώπους ὄντας, ὅτι ἐλάχιστα τῇ τύχῃ παραδοὺς ἐμαυτὸν βού-
λομαι ἐκπλεῖν, παρασκευῇ δὲ ἀπὸ τῶν εἰκότων ἀσφαλής [ἐκπλεῦ-
4 σαι]. ταῦτα γὰρ τῇ τε ξυμπάσῃ πόλει βεβαιότατα ἡγοῦμαι καὶ
ἡμῖν τοῖς στρατευσομένοις σωτήρια. εἰ δέ τῳ ἄλλως δοκεῖ, παρίημι
αὐτῷ τὴν ἀρχήν."

24 Ὁ μὲν Νικίας τοσαῦτα εἶπε, νομίζων τοὺς Ἀθηναίους τῷ
πλήθει τῶν πραγμάτων [ἢ] ἀποτρέψειν ἤ, εἰ ἀναγκάζοιτο στρα-
2 τεύεσθαι, μάλιστ' ἂν οὕτως ἀσφαλῶς ἐκπλεῦσαι. οἱ δὲ τὸ μὲν
ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ οὐκ ἐξῃρέθησαν ὑπὸ τοῦ ὀχλώδους τῆς παρα-
σκευῆς, πολὺ δὲ μᾶλλον ὥρμηντο καὶ τοὐναντίον περιέστη αὐτῷ·
εὖ τε γὰρ παραινέσαι ἔδοξε καὶ ἀσφάλεια νῦν δὴ καὶ πολλὴ ἔσε-
3 σθαι. καὶ ἔρως ἐνέπεσε τοῖς πᾶσιν ὁμοίως ἐκπλεῦσαι· τοῖς μὲν
γὰρ πρεσβυτέροις ὡς ἢ καταστρεψομένοις ἐφ' ἃ ἔπλεον ἢ οὐδὲν
ἂν σφαλεῖσαν μεγάλην δύναμιν, τοῖς δ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ τῆς τε ἀπούσης
πόθῳ ὄψεως καὶ θεωρίας, καὶ εὐέλπιδες ὄντες σωθήσεσθαι· ὁ δὲ
πολὺς ὅμιλος καὶ στρατιώτης ἔν τε τῷ παρόντι ἀργύριον οἴσειν καὶ
4 προσκτήσεσθαι δύναμιν ὅθεν ἀίδιον μισθοφορὰν ὑπάρξειν. ὥστε
διὰ τὴν ἄγαν τῶν πλειόνων ἐπιθυμίαν, εἴ τῳ ἄρα καὶ μὴ ἤρεσκε,
δεδιὼς μὴ ἀντιχειροτονῶν κακόνους δόξειεν εἶναι τῇ πόλει ἡσυχίαν
25 ἦγε. καὶ τέλος παρελθών τις τῶν Ἀθηναίων καὶ παρακαλέσας τὸν
Νικίαν οὐκ ἔφη χρῆναι προφασίζεσθαι οὐδὲ διαμέλλειν, ἀλλ' ἐναν-
τίον ἁπάντων ἤδη λέγειν ἥντινα αὐτῷ παρασκευὴν Ἀθηναῖοι ψη-
2 φίσωνται. ὁ δὲ ἄκων μὲν εἶπεν ὅτι καὶ μετὰ τῶν ξυναρχόντων
καθ' ἡσυχίαν μᾶλλον βουλεύσοιτο, ὅσα μέντοι ἤδη δοκεῖν αὐτῷ,
τριήρεσι μὲν οὐκ ἔλασσον [ἢ] ἑκατὸν πλευστέα εἶναι αὐτῶν [δ']

1. εὖ om. A B F || πλείωι A 3. παρασκευὴ A B C M παρασκευῇ f2 | ἀσφαλῆς F G, cr. f2 g2 ἀσφαλεῖ ci. Dobr. || ἐκπλεῦσαι om. Vl., del. Kr. et Dobr. 5. στρατευομένοις E G || σωτηρία E || τῶι E || πάρημι C, cr. c2 7. τοιαῦτα ci. Hw. || εἶπεν A B(?) C E F, cr. c 8. ἢ del. Cob. || εἰ om. A B E F, add. a2 e2 9. μάλιστ' ἂν ci. Bk. μάλιστα L || οὕτω γ' ci. Kr. || ἐκπλεῦσαι in ἐκπλεύσειν cr. G_1 11. καὶ ⟨ἐς⟩ τοὐν. ci. Cob. 12. γὰρ om. B || ἀσφαλεια E ἀσφαλεία C, cr. c2 ἀσφάλεια+ f || δὲ A (η sscr. a2) B E F νῦν γε vel νῦν γε δὴ ci. Dobr. 14. γὰρ del. Kr. 15. ἂν] γ' ἂν ci. Kr. || ⟨μέγα τὴν⟩ μεγάλην ci. Gtz. || τοὺς A (τοῖς sscr. a2) B E F || [τῇ] ci. Cob. 16. ἐλπίδες G εὐέλπιδες γρ. G_1 σωιθήσεσθαι A E F 17. prius καὶ del. Dobr. || οἴσει C, cr. C_1 18. προσκτήσασθαι L (pr. α in r., ut vid., g), cr. Mdv. 19. ἄρα C, cr. c2 21. ἀθηναίων] δημαγωγῶν ci. Kr. 22. ἐναντίων C, cr. c 23. ἥντινα E ἥντινα B G, cr. g2 || αὐτῶ G || ψηφίσονται A B E F M 24. εἶπε δ' ci. Kr. || καὶ om. M 26. ἢ om. E || δ' del. Kr.

Ἀθηναίων, ⟨ὧν⟩ ἔσεσθαι ὁπλιταγωγοὺς ὅσαι ἂν δοκῶσι, καὶ ἄλλας
ἐκ τῶν ξυμμάχων μεταπεμπτέας εἶναι, ὁπλίταις δὲ τοῖς ξύμπασιν
Ἀθηναίων καὶ τῶν ξυμμάχων πεντακισχιλίων μὲν οὐκ ἐλάσσοσιν,
ἢν δέ τι δύνωνται, καὶ πλείοσι· τὴν δὲ ἄλλην παρασκευὴν ὡς κατὰ
λόγον καὶ τοξοτῶν τῶν αὐτόθεν καὶ ἐκ Κρήτης καὶ σφενδονητῶν
καὶ ἤν τι ἄλλο πρέπον δοκῇ εἶναι ἑτοιμασάμενοι ἄξειν. ἀκούσαντες 26
δ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐψηφίσαντο εὐθὺς αὐτοκράτορας εἶναι καὶ περὶ
στρατιᾶς πλήθους καὶ περὶ τοῦ παντὸς πλοῦ τοὺς στρατηγοὺς
πράσσειν ᾗ ἂν αὐτοῖς δοκῇ ἄριστα εἶναι Ἀθηναίοις. καὶ μετὰ 2
ταῦτα ἡ παρασκευὴ ἐγίγνετο, καὶ ἔς τε τοὺς ξυμμάχους ἔπεμπον
καὶ αὐτόθεν καταλόγους ἐποιοῦντο. ἄρτι δ' ἀνειλήφει ἡ πόλις
ἑαυτὴν ἀπὸ τῆς νόσου καὶ τοῦ ξυνεχοῦς πολέμου ἔς τε ἡλικίας
πλῆθος ἐπιγεγενημένης καὶ ἐς χρημάτων ἄθροισιν διὰ τὴν ἐκε-
χειρίαν, ὥστε ῥᾷον πάντα ἐπορίζετο. καὶ οἱ μὲν ἐν παρασκευῇ
ἦσαν.

Ἐν δὲ τούτῳ, ὅσοι Ἑρμαῖ ἦσαν λίθινοι ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀθη- 27
ναίων (εἰσὶ δὲ κατὰ τὸ ἐπιχώριον [ἡ τετράγωνος ἐργασία] πολλοὶ
καὶ ἐν ἰδίοις προθύροις καὶ ἐν ἱεροῖς) μιᾷ νυκτὶ οἱ πλεῖστοι περι-
εκόπησαν τὰ πρόσωπα. καὶ τοὺς δράσαντας ᾔδει οὐδείς, ἀλλὰ 2
μεγάλοις μηνύτροις δημοσίᾳ οὗτοί τε ἐζητοῦντο καὶ προσέτι ἐψη-
φίσαντο, καὶ εἴ τις ἄλλο τι οἶδεν ἀσέβημα γεγενημένον, μηνύειν
ἀδεῶς τὸν βουλόμενον καὶ ἀστῶν καὶ ξένων καὶ δούλων. καὶ τὸ 3
πρᾶγμα μειζόνως ἐλάμβανον· τοῦ τε γὰρ ἔκπλου οἰωνὸς ἐδόκει
εἶναι, καὶ ἐπὶ ξυνωμοσίᾳ ἅμα νεωτέρων πραγμάτων καὶ δήμου
καταλύσεως γεγενῆσθαι. μηνύεται οὖν ἀπὸ μετοίκων τέ τινων καὶ 28
ἀκολούθων περὶ μὲν τῶν Ἑρμῶν οὐδέν, ἄλλων δὲ ἀγαλμάτων
περικοπαί τινες πρότερον ὑπὸ νεωτέρων μετὰ παιδιᾶς καὶ οἴνου
γεγενημέναι, καὶ τὰ μυστήρια ἅμα ὡς ποιεῖται ἐν οἰκίαις ἐφ' ὕβρει·
ὧν καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπῃτιῶντο. καὶ αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες οἱ 2

1. ὧν add. Kr. (ἔσεσθαι ⟨δ'⟩ ci Gtz.) || δωκῶσι E, cr. e2 3. ἐλάσσοσι+(ν) C 4. ἢν . . . πλείοσι om. C || δέ τι] δ' ἔτι ci. Abr. || καταλόγον A C E 5. αὐτόθεν ἐκ M 6. ἄλλο] lt. ο in r. f || εἶναι] lt. ε in r. b 7. δὲ A B (comp.) E F || αὐτοκράτορες B 8. πλοῦ τοῦ τοὺς A B C G M πλοί+++τοὺς E πλοῦ τοῦτους (acc. ex acuto cr. f) F 9. δοκῆι] ltt. ηι in r. b 11. α:νε:ιλήφει c ἂν εἰλήφει F, cr. f 13. ἄθροισιν L 16. alt. τῇ] τῶν M 17. vb. ἡ τ. ἐργασία non legit P, del. Hw.; [ἡ] τετρ. ἐργ., πολλοὶ ⟨δὲ⟩ ci. Gtz. 18. προθύροῖς B προθύραις C, cr. c 19. τὰ πρόσωπα del. Dobr. 20. ἐξῃτοῦντο A B 21. εἴ τις καὶ ci. Hw. 23. οἰωνὸς E || ἐδόκει (ltt. ει in r.) αὐτῶι καὶ ἐπὶ B 27. ⟨τέ⟩ τινες ci. Gtz. || παιδιὰς C, cr. c2 28. οἰκίας A B C E F, cr. f2

μάλιστα τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι ἐμποδὼν ὄντι σφίσι μὴ αὐτοῖς
τοῦ δήμου βεβαίως προεστάναι, καὶ νομίσαντες, εἰ αὐτὸν ἐξελάσειαν,
πρῶτοι ἂν εἶναι, ἐμεγάλυνον καὶ ἐβόων ὡς ἐπὶ δήμου καταλύσει
τά τε μυστικὰ καὶ ἡ τῶν Ἑρμῶν περικοπὴ γένοιτο καὶ οὐδὲν εἴη
αὐτῶν ὅ τι οὐ μετ' ἐκείνου ἐπράχθη, ἐπιλέγοντες τεκμήρια τὴν
29 ἄλλην αὐτοῦ ἐς τὰ ἐπιτηδεύματα οὐ δημοτικὴν παρανομίαν. ὁ δ'
ἔν τε τῷ παρόντι πρὸς τὰ μηνύματα ἀπελογεῖτο καὶ ἑτοῖμος ἦν
πρὶν ἐκπλεῖν κρίνεσθαι, εἴ τι τούτων εἰργασμένος ἦν (ἤδη γὰρ καὶ
τὰ τῆς παρασκευῆς ἐπεπόριστο), καὶ εἰ μὲν τούτων τι εἴργαστο,
2 δίκην δοῦναι, εἰ δ' ἀπολυθείη, ἄρχειν. καὶ ἐπεμαρτύρετο μὴ ἀπ-
όντος περὶ αὐτοῦ διαβολὰς ἀποδέχεσθαι, ἀλλ' ἤδη ἀποκτείνειν, εἰ
ἀδικεῖ, καὶ ὅτι σωφρονέστερον εἴη μὴ μετὰ τοιαύτης αἰτίας, πρὶν
3 διαγνῶσι, πέμπειν αὐτὸν ἐπὶ τοσούτῳ στρατεύματι. οἱ δ' ἐχθροὶ
δεδιότες τό τε στράτευμα μὴ εὔνουν ἔχῃ, ἢν ἤδη ἀγωνίζηται, ὅ τε
δῆμος μὴ μαλακίζηται, θεραπεύων ὅτι δι' ἐκεῖνον οἵ τ' Ἀργεῖοι
ξυνεστράτευον καὶ τῶν Μαντινέων τινές, ἀπέτρεπον καὶ ἀπέσπευδον,
ἄλλους ῥήτορας ἐνιέντες οἳ ἔλεγον νῦν μὲν πλεῖν αὐτὸν καὶ μὴ
κατασχεῖν τὴν ἀναγωγήν, ἐλθόντα δὲ κρίνεσθαι ἐν ἡμέραις ῥηταῖς,
βουλόμενοι ἐκ μείζονος διαβολῆς, ἣν ἔμελλον ῥᾷον αὐτοῦ ἀπόντος
ποριεῖν, μετάπεμπτον [κομισθέντα] αὐτὸν ἀγωνίσασθαι. καὶ ἔδοξε
πλεῖν τὸν Ἀλκιβιάδην.

30 Μετὰ δὲ ταῦτα θέρους μεσοῦντος ἤδη ἡ ἀναγωγὴ ἐγίγνετο ἐς
τὴν Σικελίαν. τῶν μὲν οὖν ξυμμάχων τοῖς πλείστοις καὶ ταῖς
σιταγωγοῖς ὁλκάσι καὶ τοῖς πλοίοις καὶ ὅση ἄλλη παρασκευὴ ξυν-
είπετο πρότερον εἴρητο ἐς Κέρκυραν ξυλλέγεσθαι, ὡς ἐκεῖθεν
ἀθρόοις ἐπὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν τὸν Ἰόνιον διαβαλοῦσιν· αὐτοὶ δ'
Ἀθηναῖοι καὶ εἴ τινες τῶν ξυμμάχων παρῆσαν ἐς τὸν Πειραιᾶ
καταβάντες ἐν ἡμέρᾳ ῥητῇ ἅμα ἕῳ ἐπλήρουν τὰς ναῦς ὡς ἀνα-

1. ἀλκιβιάδι C, cr. c_2 || ἐμποδῶν A B E || μὴ ex cr. g_2 2. νομίσαντες] ltt. αν in r. b || ἐξελάσειεν A E F (α sscr. f_2) 5. ἐπιλέγοντές τε G 6. ἐς om. B || δημωτικὴν E F, cr. f || ὃ A 7. ἕτοιμος B C E F G_m; in A ltt. ετοι margine adlito obtectae sunt 8 εἴ . . . ἦν del. *Hw.* || ἦν] εἴη ci. *Cob.* 9. εἵργαστο E 10. ἐπεμαρτυρε E 11. περὶ] acc. posuit vel refinxit c_2, posuit f_2 || [αὐτοῦ] ci. *Kr.* || ἀποδέχεσθαι] pr. α ex cr. b 12. πρὶν ⟨ἂν⟩ ci. *Hw.* 13. διαγνῶσιν C E F, cr. c 14. ἔχῃ] οὐκ ἦ S (?) 18. ἀγωγὴν A B F G M 19. ἢν A B E || αὐτοῦ] ἀπὸ τοῦ M 20. μετα:πέμπτον, acc. ex cr. e_2 || κομισθέντα del. *Hw.* || ἔδοξε+(ν) c 22. ἡ add. e_2 24. ὁλκάσι+, lt. ν (lineola litterae ι superposita) erasa, C || παρασκευῆ C, cr. c_2 26. ἀθρόοις L || ἰώνιον C, cr. c || διαβάλουσιν C 27. εἰς C || πειρεᾶ E, cr. e_2 28. ἕως E || ἐπλήρουν C, cr. c_2

ξόμενοι. ξυγκατέβη δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος ἅπας ὡς εἰπεῖν ὁ ἐν 2
τῇ πόλει καὶ ἀστῶν καὶ ξένων, οἱ μὲν ἐπιχώριοι τοὺς σφετέρους
αὐτῶν ἕκαστοι προπέμποντες, οἱ μὲν ἑταίρους, οἱ δὲ ξυγγενεῖς, οἱ
δὲ υἱεῖς, καὶ μετ' ἐλπίδος τε ἅμα ἰόντες καὶ ὀλοφυρμῶν, τὰ μὲν
ὡς κτήσοιντο, τοὺς δ' εἴ ποτε ὄψοιντο, ἐνθυμούμενοι ὅσον πλοῦν
ἐκ τῆς σφετέρας ἀπεστέλλοντο. καὶ ἐν τῷ παρόντι καιρῷ, ὡς ἤδη 31
ἔμελλον μετὰ κινδύνων ἀλλήλους ἀπολιπεῖν, μᾶλλον αὐτοὺς ἐσῄει
τὰ δεινὰ ἢ ὅτε ἐψηφίζοντο πλεῖν· ὅμως δὲ τῇ παρούσῃ ῥώμῃ διὰ
τὸ πλῆθος ἑκάστων ὧν ἑώρων ⟨ἐν⟩ τῇ ὄψει ἀνεθάρσουν. οἱ δὲ ξένοι
καὶ ὁ ἄλλος ὄχλος κατὰ θέαν ἧκεν ὡς ἐπὶ ἀξιόχρεων καὶ ἄπιστον
διάνοιαν. παρασκευὴ γὰρ αὕτη, ⟨ἡ⟩ πρώτη ἐκπλεύσασα μιᾶς πόλεως
δυνάμει Ἑλληνικῆς, πολυτελεστάτη δὴ καὶ εὐπρεπεστάτη τῶν ἐς ἐκεῖνον
τὸν χρόνον ἐγένετο. ἀριθμῷ δὲ νεῶν καὶ ὁπλιτῶν καὶ ἡ ἐς Ἐπίδαυρον 2
μετὰ Περικλέους καὶ ἡ αὐτὴ ἐς Ποτείδαιαν μετὰ Ἅγνωνος οὐκ
ἐλάσσων ἦν· τετράκις γὰρ χίλιοι ὁπλῖται αὐτῶν Ἀθηναίων καὶ
τριακόσιοι ἱππῆς καὶ τριήρεις ἑκατὸν καὶ Λεσβίων καὶ Χίων πεν-
τήκοντα καὶ ξύμμαχοι ἔτι πολλοὶ ξυνέπλευσαν· ἀλλὰ ἐπί τε βραχεῖ 3
πλῷ ὡρμήθησαν καὶ παρασκευῇ φαύλῃ, οὗτος δὲ ὁ στόλος ὡς
χρόνιός τε ἐσόμενος καὶ κατ' ἀμφότερα, οὗ ἂν δέῃ, καὶ ναυσὶ καὶ
πεζῷ ἅμα ἐξαρτυθείς, τὸ μὲν ναυτικὸν μεγάλαις δαπάναις τῶν τε
τριηράρχων καὶ τῆς πόλεως ἐκπονηθέν, τοῦ μὲν δημοσίου δραχμὴν
τῆς ἡμέρας τῷ ναύτῃ ἑκάστῳ διδόντος καὶ ναῦς παρασχόντος κενὰς
ἑξήκοντα μὲν ταχείας, τεσσαράκοντα δὲ ὁπλιταγωγοὺς καὶ ὑπηρεσίας
ταύταις τὰς κρατίστας, τῶν ⟨δὲ⟩ τριηράρχων ἐπιφοράς τε πρὸς τῷ ἐκ
δημοσίου μισθῷ διδόντων τοῖς θρανίταις τῶν ναυτῶν [καὶ ταῖς ὑπη-
ρεσίαις] καὶ τἆλλα σημείοις καὶ κατασκευαῖς πολυτελέσι χρησαμένων,
καὶ ἐς τὰ μακρότατα προθυμηθέντος ἑνὸς ἑκάστου ὅπως αὐτῷ τινι

1. συγκατέβη G 3 αὐτῶν B, spir. ex cr., ut vid. 4 υἱεῖς L || ὀλοφυρμῶν E 6. ἀπεστέλλοντο] lt. π in r. b 7. ἀλλήλοις G, cr. g_2 8. vb. ἢ . . πλεῖν del. *Cob.* || τῆς παρούσης ῥώμης [διὰ . . . ἑώρων] ci. *St.* 9 ἐν add. H_a 10. ἐπ' E || ἀξιόχρεω C 11. διάνοιαν] δύναμιν ci. *Naber* || ἡ add. *Dobr.* 12. ἑλληνικῆ(ι) L, cr. *Hk.* || πολυστελεστάτη C, cr. c πολυτελεστάτη δὴ καὶ εὐπρεπεστάτη ci. *Kr.* || ἐκπρεπεστάτη ci. *Naber* || εἰς L 14. αυτῆ C, cr. c_2 || ποτίδαιαν L || μετὰ] μὲν C μεθ' scr. *Hw.* || ἄγνωνος L_m 16. ἱππεῖς B G et ex -ῆς cr. c_2 17. ἔτι om. M || πολλοὶ] ἄλλοι ci. *Kr.* 18 ὡρμή-θησαν] lt. θ in r. b 19-20. καὶ πεζῷ ἅμα καὶ ναυσὶ M 20. τὸ] in r. scr. g_2, in τῶ cr. c_2 || ναυτικὸν] ltt. ὸν in r. g_2, ναυτικῶ C 21. τριηραρχῶν E || δραγμὴν B 22. καινὰς ci. *Naber* 24. δὲ D P, add. *Hl.* || τριηραρχῶν E P τριηνάρχων B || τῷ] τὸ C, cr. c_2 25-26. καὶ ταῖς ὑπηρεσίαις non legit S, del. *de Velsen* 27. ἑκάστωι M || αὐτὸ E

εὐπρεπείᾳ τε ἡ ναῦς μάλιστα προέξει καὶ τῷ ταχυναυτεῖν, τὸ δὲ
πεζὸν καταλόγοις τε χρηστοῖς ἐκκριθὲν καὶ ὅπλων καὶ τῶν περὶ
4 *τὸ σῶμα σκευῶν μεγάλῃ σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους ἁμιλληθέν. ξυνέβη*
δὲ πρός τε σφᾶς αὐτοὺς ἅμα ἔριν γενέσθαι, ᾧ τις ἕκαστος προσ-
ετάχθη, καὶ ἐς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἐπίδειξιν μᾶλλον εἰκασθῆναι
5 *τῆς δυνάμεως καὶ ἐξουσίας ἢ ἐπὶ πολεμίους παρασκευήν. εἰ γάρ*
τις ἐλογίσατο τήν τε τῆς πόλεως ἀνάλωσιν [δημοσίαν] καὶ τῶν
στρατευομένων τὴν ἰδίαν, τῆς μὲν πόλεως ὅσα τε ἤδη προυτετελέκει
καὶ ἃ ἔχοντας τοὺς στρατηγοὺς ἀπέστελλε, τῶν δὲ ἰδιωτῶν ἅ τε
περὶ τὸ σῶμά τις καὶ τριήραρχος ἐς τὴν ναῦν ἀνηλώκει καὶ ὅσα
ἔτι ἔμελλεν ἀναλώσειν, χωρὶς δ' ἃ εἰκὸς ἦν καὶ ἄνευ τοῦ ἐκ δημο-
σίου μισθοῦ πάντα τινὰ παρασκευάσασθαι ἐφόδιον ὡς ἐπὶ χρόνιον
στρατείαν, καὶ ὅσα ἐπὶ μεταβολῇ τις ἢ στρατιώτης ἢ ἔμπορος ἔχων
ἔπλει, πολλὰ ἂν τάλαντα ηὑρέθη ἐκ τῆς πόλεως τὰ πάντα ἐξαγό-
6 *μενα. καὶ ὁ στόλος οὐχ ἧσσον τόλμης τε θάμβει καὶ ὄψεως λαμ-*
πρότητι περιβόητος ἐγένετο ἢ στρατιᾶς πρὸς οὓς ἐπῇσαν ὑπερβολῇ,
καὶ ὅτι μέγιστος ἤδη διάπλους ἀπὸ τῆς οἰκείας καὶ ἐπὶ μεγίστῃ
32 *ἐλπίδι τῶν μελλόντων πρὸς τὰ ὑπάρχοντα ἐπεχειρήθη. ἐπειδὴ δὲ*
αἱ νῆες πλήρεις ἦσαν καὶ ἐσέκειτο πάντα ἤδη ὅσα ἔχοντες ἔμελλον
ἀνάξεσθαι, τῇ μὲν σάλπιγγι σιωπὴ ὑπεσημάνθη, εὐχὰς δὲ τὰς
νομιζομένας πρὸ τῆς ἀναγωγῆς οὐ κατὰ ναῦν ἑκάστην, ξύμπαντες
δὲ ὑπὸ κήρυκος ἐποιοῦντο, κρατῆράς τε κεράσαντες παρ' ἅπαν τὸ
στράτευμα καὶ ἐκπώμασι χρυσοῖς τε καὶ ἀργυροῖς οἵ τε ἐπιβάται
2 *καὶ οἱ ἄρχοντες σπένδοντες. ξυνεπηύχοντο δὲ καὶ ὁ ἄλλος ὅμιλος*
ὁ ἐκ τῆς γῆς τῶν τε πολιτῶν καὶ εἴ τις ἄλλος εὔνους παρῆν σφίσι.
παιανίσαντες δὲ καὶ τελεώσαντες τὰς σπονδὰς ἀνήγοντο, καὶ ἐπὶ
κέρως τὸ πρῶτον ἐκπλεύσαντες ἅμιλλαν ἤδη μέχρι Αἰγίνης ἐποι-
οῦντο. καὶ οἱ μὲν ἐς τὴν Κέρκυραν, ἔνθαπερ καὶ τὸ ἄλλο στρά-
τευμα τῶν ξυμμάχων ξυνελέγετο, ἠπείγοντο ἀφικέσθαι.

1. *τῇ τ' εὐπρεπείᾳ ἡ ν.* ci. *Gtz.* 3. *αμιλληθέν* E *ἀμιλληθέν* B C F, cr. c_2 f_2 4. *αὐτοὺς* A B ‖ *ἕκαστος* del. *Kr.* 5. *εἰκαθῆναι* C, cr. c_2 7. *δημοσίαν* om. *Vl.*, del. *Kr.* ⟨*τὴν*⟩ *δημοσίαν* ci. *Thomas* 8. *προσετετελέκει* L. em. *Rsk.* (*προετ.*) 9. *ἀπέστελλεν* A B C E F, cr. c 10. *ἀναλώκει* L 11. *ἐκ δημοσίου*] *ἐκ τοῦ δ.* A B E F M [*ἐκ*] *δ.* ci. *Arn.* 13. *στρατιὰν* L, cr. f_2 *ἔμπορος ἔχων*] *ἐμπροσέχων* A E, cr. e_2 14. *εὑρέθη* L 16. *ἐπή(ι)εσαν* L_m 17. *ἤδη*] *δὴ* ci. *Br.* 19. *ἐνέκειτο* ci. *Cob.* ‖ *ὅσα ἤδη* G, cr. g_2 20. *σιωπῆ(ι)* C E F G M 22. *παράπαν* A E G, cr. g_2 *παρὰ πᾶν* ci. *Cob.* 23. *ἐπιβάται*] ltt *αι* ex cr. c_2 24. *σπεύδοντες* F, cr. f ‖ *ξυνεπεύχοντο* L ‖ *ὅμιλλος* A G 25. *σφίσιν* B 26. *παιωνίσαντες* L [G], cr. f ‖ *τελέσαντες* E [G] 26-27. *ἐπικαίρως* A B [G] 27. *ἅμιλλαν* E ‖ *ἤδη*] sscr. B ‖ *μέχρις* E 29. *ξυνελέγοντο* M

Ἐς δὲ τὰς Συρακούσας ἠγγέλλετο μὲν πολλαχόθεν τὰ περὶ 3
τοῦ ἐπίπλου, οὐ μέντοι ἐπιστεύετο ἐπὶ πολὺν χρόνον οὐδέν, ἀλλὰ
καὶ γενομένης ἐκκλησίας ἐλέχθησαν τοιοίδε λόγοι ἀπό τε ἄλλων,
τῶν μὲν πιστευόντων τὰ περὶ τῆς στρατείας τῆς τῶν Ἀθηναίων,
τῶν δὲ τὰ ἐναντία λεγόντων, καὶ Ἑρμοκράτης ὁ Ἕρμωνος παρ-
ελθὼν αὐτοῖς, ὡς σαφῶς οἰόμενος εἰδέναι τὰ περὶ αὐτῶν, ἔλεγε
καὶ παρῄνει τοιάδε.

„*Ἄπιστα μὲν ἴσως, ὥσπερ καὶ ἄλλοι τινές, δόξω ὑμῖν περὶ* 33
τοῦ ἐπίπλου τῆς ἀληθείας λέγειν, καὶ γιγνώσκω ὅτι οἱ τὰ μὴ πιστὰ
δοκοῦντα εἶναι ἢ λέγοντες ἢ ἀπαγγέλλοντες οὐ μόνον οὐ πείθουσιν,
ἀλλὰ καὶ ἄφρονες δοκοῦσιν εἶναι· ὅμως δὲ οὐ καταφοβηθεὶς ἐπι-
σχήσω κινδυνευούσης τῆς πόλεως, πείθων γε ἐμαυτὸν σαφέστερόν
τι ἑτέρου εἰδὼς λέγειν. Ἀθηναῖοι γὰρ ἐφ' ὑμᾶς, ὃ πάνυ θαυμάζετε, 2
πολλῇ στρατιᾷ ὥρμηνται καὶ ναυτικῇ καὶ πεζικῇ, πρόφασιν μὲν
Ἐγεσταίων ξυμμαχίᾳ καὶ Λεοντίνων κατοικίσει, τὸ δὲ ἀληθὲς Σικε-
λίας ἐπιθυμίᾳ, μάλιστα δὲ τῆς ἡμετέρας πόλεως, ἡγούμενοι, εἰ
ταύτην σχοῖεν, ῥᾳδίως καὶ τἆλλα ἕξειν. ὡς οὖν ἐν τάχει παρεσο- 3
μένων, ὁρᾶτε ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων ὅτῳ τρόπῳ κάλλιστα ἀμυνεῖσθε
αὐτοὺς καὶ μήτε καταφρονήσαντες ἄφαρκτοι ληφθήσεσθε μήτε ἀπι-
στήσαντες τοῦ ξύμπαντος ἀμελήσετε. εἰ δέ τῳ καὶ πιστά, τὴν τόλμαν 4
αὐτῶν καὶ δύναμιν μὴ ἐκπλαγῇ. οὔτε γὰρ βλάπτειν ἡμᾶς πλείω
οἷοί τ' ἔσονται ἢ πάσχειν, οὐθ' ὅτι μεγάλῳ στόλῳ ἐπέρχονται,
ἀνωφελές, ἀλλὰ πρός τε τοὺς ἄλλους Σικελιώτας πολὺ ἄμεινον
(μᾶλλον γὰρ ἐθελήσουσιν ἐκπλαγέντες ἡμῖν ξυμμαχεῖν), καὶ ἢν ἄρα
ἢ κατεργασώμεθα αὐτοὺς ἢ ἀπράκτους ὧν ἐφίενται ἀπώσωμεν (οὐ
γὰρ δὴ μὴ τύχωσί γε ὧν προσδέχονται φοβοῦμαι), κάλλιστον δὴ
ἔργων ἡμῖν ξυμβήσεται καὶ οὐκ ἀνέλπιστον ἔμοιγε. ὀλίγοι γὰρ δὴ 5
στόλοι μεγάλοι ἢ Ἑλλήνων ἢ βαρβάρων πολὺ ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν
ἀπάραντες κατώρθωσαν. οὔτε γὰρ πλείους τῶν ἐνοικούντων καὶ

3. *τοιοίδε* del. *St.* 4. vb. *τὰ . . . ἀθηναίων* del. *Gtz.* ‖ *στρατιᾶς* A B E F M *στρατειᾶς* G *στρατίας* sscr. G_1 ‖ vb. *τῆς τῶν ἀθηναίων* (*ἀθηνῶν* A E F) del. *St.* 6-7. *ἔλεγε καὶ* del. *Hw.* 8. *ἄπιστοι* B ‖ ⟨*τὰ*⟩ *περὶ* ci. *Gtz.* 9. *τὰ μὴ*] *μὴ τὰ* M 11. *καταφοβηθείσης* M 13. *ἡμᾶς* G M 14. *ὥρμηντο* C. cr c_2 15. *ἐγαισταίων* E *ἐπ' ἐγεσταίων* ci. *Hw.* ‖ *κατοικήσει* A B E F M, cr. f 18. *ἀμυνεῖσθαι* A, *ε* sscr. a_2 19. *ἄφρακτοι* L ‖ *ληφθήσεσθε*] pr. *ε* in r. g_2; in *-ησθε* cr. c_2 20. *ἀμελήσητε* G et ex *-ετε* cr. c_2 23. *ἀνωφελεῖς* L. cr. *Dobr.* 24. *καταπλαγέντες* M ‖ *ἡμῖν*] *ὑμῖν* C, cr. C_1 ‖ *ἆρα* C, cr. c_2 25. *ἀφράκτους* C ‖ *ἀπώσομεν* C, cr. c_2 26. *τύχωσίν* C E F, cr. c ‖ *φοβοῦμαι* del. *Hw.* 27. *ἔργον* M a_2 (sscr.) f (ex *-ων* cr.) [G] 28. *μεγάλοι* om. A B 29. *ἀπαίραντες* E

ἀστυγειτόνων ἔρχονται (πάντα γὰρ ὑπὸ δέους ξυνίσταται), ἤν τε δι'
ἀπορίαν τῶν ἐπιτηδείων ἐν ἀλλοτρίᾳ γῇ σφαλῶσι, τοῖς ἐπιβουλευ-
θεῖσιν ὄνομα, κἂν περὶ σφίσιν αὐτοῖς τὰ πλείω πταίσωσιν, ὅμως
6 καταλείπουσιν. ὅπερ καὶ ['Αθηναῖοι] αὐτοὶ οὗτοι, τοῦ Μήδου
παρὰ λόγον πολλὰ σφαλέντος, ἐπὶ τῷ ὀνόματι ὡς ἐπὶ 'Αθήνας ᾔει
ηὐξήθησαν, καὶ ἡμῖν οὐκ ἀνέλπιστον τὸ τοιοῦτον ξυμβῆναι.

34 „Θαρσοῦντες οὖν τά τε αὐτοῦ παρασκευαζώμεθα καὶ ἐς τοὺς
Σικελοὺς πέμποντες τοὺς μὲν μᾶλλον βεβαιωσώμεθα, τοῖς δὲ φιλίαν
καὶ ξυμμαχίαν πειρώμεθα ποιεῖσθαι, ἔς τε τὴν ἄλλην Σικελίαν
πέμπωμεν πρέσβεις, δηλοῦντες ὡς κοινὸς ὁ κίνδυνος, καὶ ἐς τὴν
'Ιταλίαν, ὅπως ἢ ξυμμαχίδα ποιώμεθα ἡμῖν ἢ μὴ δέχωνται 'Αθη-
2 ναίους. δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐς Καρχηδόνα ἄμεινον εἶναι πέμψαι.
οὐ γὰρ ἀνέλπιστον αὐτοῖς, ἀλλ' αἰεὶ διὰ φόβου εἰσὶ μή ποτε 'Αθη-
ναῖοι αὐτοῖς ἐπὶ τὴν πόλιν ἔλθωσιν, ὥστε τάχ' ἂν ἴσως νομίσαντες,
εἰ τάδε προήσονται, καὶ ἂν σφεῖς ἐν πόνῳ εἶναι, ἐθελήσειαν ἡμῖν
ἤτοι κρύφα γε ἢ φανερῶς ἢ ἐξ ἑνός γέ του τρόπου ἀμῦναι. δυ-
νατοὶ δέ εἰσι μάλιστα τῶν νῦν, βουληθέντες· χρυσὸν γὰρ καὶ ἄρ-
γυρον πλεῖστον κέκτηνται, ὅθεν ὅ τε πόλεμος καὶ τἆλλα εὐπορεῖ.
3 πέμπωμεν δὲ καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα καὶ ἐς Κόρινθον, δεόμενοι
4 δεῦρο κατὰ τάχος βοηθεῖν καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον κινεῖν. ὃ δὲ
μάλιστα ἐγώ τε νομίζω ἐπίκαιρον ὑμεῖς τε διὰ τὸ ξύνηθες ἥσυχον
ἥκιστ' ἂν ὀξέως πείθοισθε, ὅμως εἰρήσεται. Σικελιῶται γὰρ εἰ
ἐθέλοιμεν ξύμπαντες, εἰ δὲ μή, ὅτι πλεῖστοι μεθ' ἡμῶν, καθελκύ-
σαντες ἅπαν τὸ ὑπάρχον ναυτικὸν μετὰ δυοῖν μηνοῖν τροφῆς
ἀπαντῆσαι 'Αθηναίοις ἐς Τάραντα καὶ ἄκραν 'Ιαπυγίαν, καὶ δῆλον
ποιῆσαι αὐτοῖς ὅτι οὐ περὶ τῆς Σικελίας πρότερον ἔσται ὁ ἀγὼν ἢ
τοῦ ἐκείνους περαιωθῆναι τὸν 'Ιόνιον, μάλιστ' ἂν αὐτοὺς ἐκπλή-
ξαιμεν καὶ ἐς λογισμὸν καταστήσαιμεν ὅτι ὁρμώμεθα μὲν ἐκ φιλίας

1. γὰρ] γ. δὴ M 3. αὐτοὶ ci. *Kr.* || πταίσωσι C, cr. c_2 πταίωσιν A B F M 4. ᾧπερ ci. *Bdh.* || ἀθηναῖοι del. *Bdh.* 5. παραλόγον A C E || ᾔει] lt. ῄ ex ει cr. g_2 ἤει A B εἴη C 6. τοιοῦτο A B E F M; ταὐτὸ τοῦτο ci. *Naber* 7. ὀυν in r. F_1 || παρασκευαζώμεθα] in -όμεθα cr. c, ex -όμεθα cr. g_2 8. περιπέμποντες ci. *Hw.* 10 πέμπομεν E 11. ξυμμαχίδα ci. *Coraes* ξυμμαχίαν L ξυμμαχίας *Kr.*, ξυμμάχους *Cob.* ci. || ἡμῖν del. *St.* 13. ἀεὶ A B C F G M 16. alt. ἢ del. *Br.* (cf. S) || τοῦ A B E F, cr. f || ἀμύναι C G 19. πέμπομεν C, cr. c_2 || δευόμενοι M 20. βοηθήσειν M 22. πίθοισθε ci. *Hw.* 23. ἐθέλοιμεν ci. *Pp.* θέλοιμεν L || ἡμῶν] ex ὑμῶν cr. G_1 24. ὑπάρχων C, cr. c 26. τῆ(ι) σικελία(ι) L, em. *Dr.* 27. ἰώνιον c_2 (ex ἰόν. cr.) E G, cr. e_2 g 28. ὁρμώμεθα] lt. ὁ in r. G_1, ex ὡρμ. cr. e_2 f

χώρας φύλακες (ὑποδέχεται γὰρ ἡμᾶς Τάρας), τὸ δὲ πέλαγος
αὐτοῖς πολὺ περαιοῦσθαι μετὰ πάσης τῆς παρασκευῆς, χαλεπὸν δὲ
διὰ πλοῦ μῆκος ἐν τάξει μεῖναι, καὶ ἡμῖν ἂν εὐεπίθετος εἴη, βρα-
δεῖά τε καὶ κατ' ὀλίγον προσπίπτουσα. εἰ δ' αὖ τῷ ταχυναυτοῦντι 5
ἀθροωτέρῳ κουφίσαντες προσβάλοιεν, εἰ μὲν κώπαις χρήσαιντο,
ἐπιθοίμεθ' ἂν κεκμηκόσιν, εἰ δὲ μὴ δοκοίη, ἔστι καὶ ὑποχωρῆσαι
ἡμῖν ἐς Τάραντα· οἱ δὲ μετ' ὀλίγων ἐφοδίων ὡς ἐπὶ ναυμαχίᾳ
⟨μιᾷ⟩ περαιωθέντες ἀποροῖεν ἂν κατὰ χωρία ἐρῆμα, καὶ ἢ μένοντες
πολιορκοῖντο ἂν ἢ πειρώμενοι παραπλεῖν τήν τε ἄλλην παρασκευὴν
ἀπολείποιεν ἂν καὶ τὰ τῶν πόλεων οὐκ ἂν βέβαια ἔχοντες, εἰ ὑπο-
δέξοιντο, ἀθυμοῖεν. ὥστ' ἔγωγε τούτῳ τῷ λογισμῷ ἡγοῦμαι ἀπο- 6
κλῃομένους αὐτοὺς οὐδ' ἂν ἀπᾶραι ἀπὸ Κερκύρας, ἀλλ' ἢ δια-
βουλευσαμένους καὶ κατασκοπαῖς χρωμένους ὁπόσοι τ' ἐσμὲν καὶ
ἐν ᾧ χωρίῳ, ἐξωσθῆναι ἂν τῇ ὥρᾳ ἐς χειμῶνα, ἢ καταπλαγέντας
τῷ ἀδοκήτῳ καταλῦσαι ἂν τὸν πλοῦν, ἄλλως τε καὶ τοῦ ἐμπειρο-
τάτου τῶν στρατηγῶν, ὡς ἐγὼ ἀκούω, ἄκοντος ἡγουμένου καὶ
ἀσμένου ἂν πρόφασιν λαβόντος, εἴ τι ἀξιόχρεων ἀφ' ἡμῶν ὀφθείη.
ἀγγελλοίμεθα δ' ἂν εὖ οἶδ' ὅτι ἐπὶ τὸ πλέον· τῶν δ' ἀνθρώπων 7
πρὸς τὰ λεγόμενα καὶ αἱ γνῶμαι ἵστανται, καὶ τοὺς προεπιχειροῦντας
ἢ τοῖς γε ἐπιχειροῦσι προδηλοῦντας ὅτι ἀμυνοῦνται μᾶλλον πεφό-
βηνται, ἰσοκινδύνους ἡγούμενοι. ὅπερ ἂν νῦν 'Αθηναῖοι πάθοιεν.
ἐπέρχονται γὰρ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀμυνουμένοις, δικαίως κατεγνωκότες 8
ὅτι αὐτοὺς οὐ μετὰ Λακεδαιμονίων ἐφθείρομεν· εἰ δ' ἴδοιεν παρὰ
γνώμην τολμήσαντας, τῷ ἀδοκήτῳ μᾶλλον ἂν καταπλαγεῖεν ἢ τῇ
ἀπὸ τοῦ ἀληθοῦς δυνάμει.

„Πείθεσθε οὖν, μάλιστα μὲν ταῦτα τολμήσαντες, εἰ δὲ μή, 9
ὅτι τάχιστα τἆλλα ἐς τὸν πόλεμον ἑτοιμάζειν, καὶ παραστῆναι παντὶ

1. φυλακῆς ci. *Gtz.* || ὑμᾶς A B F, cr. f_2 3. τάξει μεῖναι] ltt. ει με in r. g_2, τ. εἶναι C || εὐεπιθέτως A B εὐεπιθετως F, cr. f || βραχεῖά (sive -εῖα) A B E F γρ. g_2 4. κατ' ὀλίγον D S κατὰ λόγον (sive καταλόγον) L [G] αὖ τῷ] αὐτῶ(ι) L [G], cr f || ταχυναυτοῖντί E 5. ἀθροωτέρω(ι) L [G] 6. ἐπιθοίμεθ'] in ἐπιθείμεθ' cr. f_2 g_2 ἐπιθούμεθ' E || ἔσται ci. Weidner 8. μιᾷ add. H_a || ἔρημα Lm [G] 9. πολιορκοῖντο] ταλαιπωροῖντο *Cl.*, ἐκπολιορκοῖντο (post *Naberum*) H_8, λιμοκτονοῖντο *Gtz.* ci. 10. ἀπολίποιεν A B E F M [G] || prius ἂν del. *Cob.* || εἰ om. C 11. ἀποκλειομένους Lm 12. ἀπάραι A C διαβουλευομένους ci. *Hw.* 14. χορίωι F, cr. f_2 || [ἐς χειμῶνα] ci. *Gtz.* χειμῶναι B 18. πλεῖον L 20. ἀμύνονται A B F M 21. ὅπερ] ὥσπερ B 22. ἀμυνομένοις C G 26. πείθεσθαι C, lt. ι in r. scr. c_2 πίθεσθε ci. *Bdh.* 27. παραστήτω ci. *Bdh.*

τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας ἐν τῶν ἔργων τῇ ἀλκῇ δείκνυ-
σθαι, τὸ δ' ἤδη τὰς μετὰ φόβου παρασκευὰς ἀσφαλεστάτας νομί-
σαντας ὡς ἐπὶ κινδύνου πράσσειν χρησιμώτατον ἂν ξυμβῆναι. οἱ
δὲ ἄνδρες καὶ ἐπέρχονται καὶ ἐν πλῷ εὖ οἶδ' ὅτι ἤδη εἰσὶ καὶ
ὅσον οὔπω πάρεισιν."

35 Καὶ ὁ μὲν Ἑρμοκράτης τοσαῦτα εἶπε. τῶν δὲ Συρακοσίων
ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν ὡς οὐδενὶ ἂν
τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι οὐδ' ἀληθῆ ἐστιν ἃ λέγεται, οἱ δέ, εἰ
καὶ ἔλθοιεν, τί ἂν δράσειαν αὐτοὺς ὅ τι οὐκ ἂν μεῖζον ἀντιπάθοιεν;
ἄλλοι δὲ καὶ πάνυ καταφρονοῦντες ἐς γέλωτα ἔτρεπον τὸ πρᾶγμα.
ὀλίγον δ' ἦν τὸ πιστεῦον τῷ Ἑρμοκράτει καὶ φοβούμενον τὸ μέλλον.
2 παρελθὼν δ' αὐτοῖς Ἀθηναγόρας, ὃς δήμου τε προστάτης ἦν καὶ
ἐν τῷ παρόντι πιθανώτατος τοῖς πολλοῖς, ἔλεγε τοιάδε.

36 „Τοὺς μὲν Ἀθηναίους ὅστις μὴ βούλεται οὕτως κακῶς φρο-
νῆσαι καὶ ὑποχειρίους ἡμῖν γενέσθαι ἐνθάδε ἐλθόντας, ἢ δειλός
ἐστιν ἢ τῇ πόλει οὐκ εὔνους· τοὺς δὲ ἀγγέλλοντας τὰ τοιαῦτα καὶ
περιφόβους ὑμᾶς ποιοῦντας τῆς μὲν τόλμης οὐ θαυμάζω, τῆς δὲ
2 ἀξυνεσίας, εἰ μὴ οἴονται ἔνδηλοι εἶναι. οἱ γὰρ δεδιότες ἰδίᾳ τι
βούλονται τὴν πόλιν ἐς ἔκπληξιν καθιστάναι, ὅπως τῷ κοινῷ φόβῳ
τὸν σφέτερον ἐπηλυγάζωνται. καὶ νῦν αὗται αἱ ἀγγελίαι τοῦτο
δύνανται, ⟨αἳ⟩ οὐκ ἀπὸ ταὐτομάτου, ἐκ δὲ ἀνδρῶν οἵπερ αἰεὶ τάδε
3 κινοῦσι ξύγκεινται. ὑμεῖς δὲ ἢν εὖ βουλεύησθε, οὐκ ἐξ ὧν οὗτοι
ἀγγέλλουσι σκοποῦντες λογιεῖσθε τὰ εἰκότα, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν ἄνθρω-
ποι δεινοὶ καὶ πολλῶν ἔμπειροι, οἵουσπερ ἐγὼ Ἀθηναίους ἀξιῶ,
4 δράσειαν. οὐ γὰρ αὐτοὺς εἰκὸς Πελοποννησίους τε ὑπολιπόντας
καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον μήπω βεβαίως καταλελυμένους ἐπ' ἄλλον
πόλεμον οὐκ ἐλάσσω ἑκόντας ἐλθεῖν, ἐπεὶ ἔγωγε ἀγαπᾶν οἴομαι
αὐτοὺς ὅτι οὐχ ἡμεῖς ἐπ' ἐκείνους ἐρχόμεθα, πόλεις τοσαῦται καὶ

1. τοὺς ἐπιόντας om. C, del *Bdh.* || ἐν] ἐκ B M ἐν mg. B || τῇ(ι) ἀλκῇ(ι) τῶν ἔργων C G (τῶν ἔ. τῇ ἀ. γρ. G_1) mg. B 2. δ' ἤδη] δὴ E 3. ἐπὶ κινδύνους C f_2 (lt. σ add.) ἐπικινδύνους G c_2 4. οἶδ'] ltt οι ex cr. b 5. πάρεισι A B G πάρεισι+(ν) c 6. τοιαῦτα ci. *Hw.* || εἶπεν A E F 8. prius οἱ om. B || οὐδ' E F a_2 (sscr.) g_2 οἱ δ' A C G M e_2 οἳ δ' B || λέγεται, οἱ ci. *Mdv.* λέγει τοῖς L λέγει, οἱ ci. *Ps.* || εἰ sscr b 9. ὅτου ci. *Kr.* || ἂν τί πάθοιεν E, cr. e_2 11. τῷ] τὸ C, cr. c_2 13. πιθανώτατος] ex πειθ. cr e_2, ex πυθ. cr. G_1 15. καὶ] ὡς ci. *Naber* 20 τὸν S et *Vl.* τὸ L || ἐπιλυγάζωνται C E F S, cr e_2 f_2 ἐπιλυγάζονται P 21. αἳ add *Cl.* || ἀεὶ A B C G M 22. σύγκειται A B C E F σύγκεινται G f_2 24 πολέμων ci *Lennepius* || ὥσπερ L, cr. *Kr.* 25. πελλοποννησίους C, cr. c 27. πόλεμον del. *Hw.* 28. ὑμεῖς B F

οὕτω μεγάλαι. εἰ δὲ δή, ὥσπερ λέγονται, ἔλθοιεν, ἱκανωτέραν 37
ἡγοῦμαι Σικελίαν Πελοποννήσου διαπολεμῆσαι ὅσῳ κατὰ πάντα
ἄμεινον ἐξήρτυται, τὴν δὲ ἡμετέραν πόλιν αὐτὴν τῆς νῦν στρατιᾶς,
ὥς φασιν, ἐπιούσης, καὶ εἰ δὶς τοσαύτη ἔλθοι, πολὺ κρείσσω εἶναι·
οἷς γ' ἐπίσταμαι οὔθ' ἵππους ἀκολουθήσοντας οὐδ' αὐτόθεν πορι-
σθησομένους εἰ μὴ ὀλίγους τινὰς παρὰ Ἐγεσταίων, οὔθ' ὁπλίτας
ἰσοπλήθεις τοῖς ἡμετέροις ἐπὶ νεῶν γε ἐλθόντας (μέγα γὰρ τὸ καὶ
αὐταῖς ταῖς ναυσὶ κούφαις τοσοῦτον πλοῦν δεῦρο κομισθῆναι), τήν
τε ἄλλην παρασκευήν, ὅσην δεῖ ἐπὶ πόλιν τοσήνδε πορισθῆναι, οὐκ
ὀλίγην οὖσαν. ὥστε (παρὰ τοσοῦτον γιγνώσκω) μόλις ἄν μοι δο- 2
κοῦσιν, εἰ πόλιν ἑτέραν τοσαύτην ὅσαι Συράκουσαί εἰσιν ἔλθοιεν
ἔχοντες καὶ ὅμοροι οἰκήσαντες τὸν πόλεμον ποιοῖντο, οὐκ ἂν παντά-
πασι διαφθαρῆναι, ἦ πού γε δὴ ἐν πάσῃ πολεμίᾳ Σικελίᾳ (ξυστή-
σεται γάρ) στρατοπέδῳ τε ἐκ νεῶν ἱδρυθέντι καὶ ἐκ σκηνιδίων καὶ
ἀναγκαίας παρασκευῆς, οὐκ ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἱππέων
ἐξιόντες. τό τε ξύμπαν οὐδ' ἂν κρατῆσαι αὐτοὺς τῆς γῆς ἡγοῦμαι·
τοσούτῳ τὴν ἡμετέραν παρασκευὴν κρείσσω νομίζω.
„Ἀλλὰ ταῦτα, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, οἵ τε Ἀθηναῖοι γιγνώσκοντες 38
τὰ σφέτερα αὐτῶν εὖ οἶδ' ὅτι σῴζουσι, καὶ ἐνθένδε ἄνδρες οὔτε
ὄντα οὔτε ἂν γενόμενα λογοποιοῦσιν, οὓς ἐγὼ οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλ' 2
αἰεὶ ἐπίσταμαι ἤτοι λόγοις γε τοιοῖσδε καὶ ἔτι τούτων κακουργοτέ-
ροις ἢ ἔργοις βουλομένους καταπλήξαντας τὸ ὑμέτερον πλῆθος
αὐτοὺς τῆς πόλεως ἄρχειν. καὶ δέδοικα μέντοι μή ποτε πολλὰ
πειρῶντες καὶ κατορθώσωσιν· ἡμεῖς δὲ κακοί, πρὶν ἐν τῷ παθεῖν
ὦμεν, προφυλάξασθαί τε καὶ αἰσθόμενοι ἐπεξελθεῖν. τοιγάρτοι δι' 3
αὐτὰ ἡ πόλις ἡμῶν ὀλιγάκις μὲν ἡσυχάζει, στάσεις δὲ πολλὰς καὶ
ἀγῶνας οὐ πρὸς τοὺς πολεμίους πλείονας ἢ πρὸς αὑτὴν ἀναιρεῖται,

5. ἀκολουθήσαντας M et ex ci. *Cob.* || προσθησομένους M 6. οὐδ' L, em. *Hk.* 7. ἰσοπληθεῖς C E G f_2 (ex -πλήθεις cr.) 8. ναυσὶν B 9. δεῖ ἐπὶ] διέπει A B C δεῖ ἐπὶ in r. f_2, mg. a_2, mg. c rec. 10. ὥστε post γιγνώσκω transp. *Bdh.*, ⟨δίχα⟩ γιγνώσκω *de Velsen*, γιγνώσκω ⟨δεινοὺς ἂν γενέσθαι ἡμῖν τοὺς ἀθηναίους, ὥστε⟩ *Gtz.* ci. 11. συρράκουσαί G || ἔλθοιεν *Cl.*, ἔ. ἔχοντες *Hw.* del.; ἔχοιεν ἐλθόντες ci. *Gtz.* 12. ὅμοροι D et ex ci. *Kr.* ὅμορον L || παντάπασιν C E F, cr. c 13. ἦ] ἤ A B C η E ἢ F (cr. f_2) ἠ: G || ξυνστήσεται C F, cr. f_2 14. ἱδρυνθέντι E ἱδρυθέντι F || alt. ἐκ] ἐν A B 15. ⟨ἀπ'⟩ ἀναγκαίας ci. *Hw.* 16. τε] δὲ L, cr. *St.* 19. αὐτῶν C et ex cr., ut vid., b || σώζουσι A B F 21. ἀεὶ A B C F G M || γε] ex τε cr. f_2 || καὶ] ἢ ci. *Naber* 22. καταπλήξωντας, ut vid., in -οντας cr. c_2 || ἡμέτερον B 24. κατορθώσωσι C || πρὶν ⟨ἂν⟩ ci. *Hw.* 25. ὤιμεν E || [δι' αὐτὰ] ci. *Kieser* 26. πολλάκις ci. *Kr.* 27. αυτὴν E αὐτὴν B C F, cr. f_2 [G]

4 *τυραννίδας δὲ ἔστιν ὅτε καὶ δυναστείας ἀδίκους. ὧν ἐγὼ πειρά-*
σομαι, ἤν γε ὑμεῖς ἐθέλητε ἕπεσθαι, μήποτε ἐφ' ἡμῶν τι περι-
ιδεῖν γενέσθαι, ὑμᾶς μὲν τοὺς πολλοὺς πείθων τοὺς [δὲ] τὰ τοιαῦτα
μηχανωμένους κολάζειν, μὴ μόνον αὐτοφώρους (χαλεπὸν γὰρ ἐπι-
τυγχάνειν), ἀλλὰ καὶ ὧν βούλονται μὲν δύνανται δ' οὔ (τὸν γὰρ
ἐχθρὸν οὐχ ὧν δρᾷ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς διανοίας προαμύνεσθαι
χρή, εἴπερ καὶ μὴ προφυλαξάμενός τις προπείσεται), τοὺς δ' αὖ
ὀλίγους τὰ μὲν ἐλέγχων, τὰ δὲ φυλάσσων, τὰ δὲ καὶ διδάσκων·
5 *μάλιστα γὰρ δοκῶ ἄν μοι οὕτως ἀποτρέπειν τῆς κακουργίας. καὶ*
δῆτα, ὃ πολλάκις ἐσκεψάμην, τί καὶ βούλεσθε, ὦ νεώτεροι; πότε-
ρον ἄρχειν ἤδη; ἀλλ' οὐκ ἔννομον. ὁ δὲ νόμος ἐκ τοῦ μὴ δύνα-
σθαι ὑμᾶς μᾶλλον ἢ δυναμένους ἐτέθη ἀτιμάζειν. ἀλλὰ δὴ μὴ
μετὰ ⟨τῶν⟩ πολλῶν ἰσονομεῖσθαι; καὶ πῶς δίκαιον τοὺς αὐτοὺς
39 *μὴ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι; φήσει τις δημοκρατίαν οὔτε ξυνετὸν οὔτ'*
ἴσον εἶναι, τοὺς δὲ ἔχοντας τὰ χρήματα καὶ ἄρχειν ἄριστα βελτίους.
ἐγὼ δέ φημι πρῶτα μὲν δῆμον ξύμπαν ὠνομάσθαι, ὀλιγαρχίαν δὲ
μέρος, ἔπειτα φύλακας μὲν ἀρίστους εἶναι χρημάτων τοὺς πλου-
σίους, βουλεῦσαι δ' ἂν βέλτιστα τοὺς ξυνετούς, κρῖναι δ' ἂν ἀκού-
σαντας ἄριστα τοὺς πολλούς, καὶ ταῦτα ὁμοίως καὶ κατὰ μέρη καὶ
2 *ξύμπαντα ἐν δημοκρατίᾳ ἰσομοιρεῖν. ὀλιγαρχία δὲ τῶν μὲν κιν-*
δύνων τοῖς πολλοῖς μεταδίδωσι, τῶν δ' ὠφελίμων οὐ πλεονεκτεῖ
μόνον, ἀλλὰ καὶ ξύμπαντ' ἀφελομένη ἔχει· ἃ ὑμῶν οἵ τε δυνάμενοι
καὶ οἱ νέοι προθυμοῦνται, ἀδύνατα ἐν μεγάλῃ πόλει κατασχεῖν.
40 *„Ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν, ὦ πάντων ἀξυνετώτατοι, ὧν ἐγὼ οἶδα*
Ἑλλήνων, εἰ μὴ μανθάνετε κακὰ σπεύδοντες, [ἢ ἀμαθέστατοί ἐστε]
ἢ ἀδικώτατοι, εἰ εἰδότες τολμᾶτε, ἀλλ' ἤτοι μαθόντες γε ἢ μετα-
γνόντες τὸ τῆς πόλεως ξύμπασι κοινὸν αὔξετε, ἡγησάμενοι τοῦτο

1. *δὲ*] *τε* ci. *Kr.* 2. *ἐθέλητε*] ltt. *ητε* in r. b ‖ *ἔπεσθαι* A E, cr. a 3. *δὲ* del. *Weilius* *κολάζειν* (*κολάζων* L) scribens, *τούσδε* ci. *Hs* 4. *αὐτο-φόρους* (o sscr.) A B E 5. *βούλωνται* C 6. *μόνων* G, lt. *ο* sscr. g_2 7. *προ-πείσεται*] *ει* in *η* cr. c_2 10. *βούλεσθε*] alt. *ε* ex cr. c_2 11. *ἐκ* del. *Hw.* 12. *ἀτιμάζων* *Rsk.* (cf. S), *ἐτέθη ἢ δυν. ἀτιμάζει* *Kr.* ci. 13. *τῶν* ex S add. *Ha* 14. *δημοκρατείαν* F, cr. f 15. *[τὰ χρήματα]* ci. *Kr.* ‖ *βελτίστους* A B E F G M, del. *Cob.*; *βελτίστους καὶ ἄρχειν ἄριστα* ci. *Bdh.* 16. *ὠνομᾶσθαι* A B F, cr. f 18. *κρίναι* C 19. *κατὰ*] *κατὰ τὰ* E F G M 21. *μεταδίδωσι+(ν)* A ‖ *ὠφελήμων* A, cr. a_2 22. *ξύμπαν* L, em. *Hw.* ‖ *ἃ*] ex cr., ut vid., scr. g 24-25. vb. *ὧν . . ἑλλήνων* in L post *ἐστε* collocata ante *Ha* transp. *Cob.* 25. vb. *ἢ ἀ. ἐστε* del. *Mdv.* 26. *ἀλλ'* del. *Cob.* 27. *ξυμπᾶσι* E ‖ *τούτου* ci. *Bdh.*

μὲν ἂν καὶ ἴσον καὶ πλέον οἱ ἀγαθοὶ ὑμῶν [ἧπερ τὸ τῆς πόλεως
πλῆθος] μετασχεῖν, εἰ δ' ἄλλα βουλήσεσθε, κἂν τοῦ παντὸς κιν-
δυνεῦσαι στερηθῆναι· καὶ τῶν τοιῶνδε ἀγγελιῶν ὡς πρὸς αἰσθανο-
μένους καὶ μὴ ἐπιτρέψοντας ἀπαλλάγητε. ἡ γὰρ πόλις ἥδε, εἰ καὶ 2
ἔρχονται Ἀθηναῖοι, ἀμυνεῖται αὐτοὺς ἀξίως αὑτῆς, καὶ στρατηγοί
εἰσιν ἡμῖν οἳ σκέψονται αὐτά. καὶ εἰ μή τι αὐτῶν ἀληθές ἐστιν,
ὥσπερ οὐκ οἴομαι, οὐ πρὸς τὰς ὑμετέρας ἀγγελίας καταπλαγεῖσα
καὶ ἑλομένη ὑμᾶς ἄρχοντας αὐθαίρετον δουλείαν ἐπιβαλεῖται, αὐτὴ
δ' ἐφ' αὑτῆς σκοποῦσα τούς τε λόγους ἀφ' ὑμῶν ὡς ἔργα βουλο-
μένους κρινεῖ καὶ τὴν ὑπάρχουσαν ἐλευθερίαν οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀκούειν
ἀφαιρεθήσεται, ἐκ δὲ τοῦ ἔργῳ φυλασσομένη μὴ ἐπιτρέπειν πει-
ράσεται σῴζειν."
Τοιαῦτα δὲ Ἀθηναγόρας εἶπε. τῶν δὲ στρατηγῶν εἷς ἀναστὰς 41
ἄλλον μὲν οὐδένα ἔτι εἴασε παρελθεῖν, αὐτὸς δὲ πρὸς τὰ παρόντα
ἔλεξε τοιάδε. „Διαβολὰς μὲν οὐ σῶφρον οὔτε λέγειν τινὰς ἐς 2
ἀλλήλους οὔτε τοὺς ἀκούοντας ἀποδέχεσθαι, πρὸς δὲ τὰ ἐσαγγελ-
λόμενα μᾶλλον ὁρᾶν, ὅπως εἷς τε ἕκαστος καὶ ἡ ξύμπασα πόλις
καλῶς τοὺς ἐπιόντας παρασκευασόμεθα ἀμύνεσθαι. καὶ ἢν ἄρα 3
μηδὲν δεήσῃ, οὐδεμία βλάβη τοῦ τε τὸ κοινὸν κοσμηθῆναι καὶ
ἵπποις καὶ ὅπλοις καὶ τοῖς ἄλλοις οἷς ὁ πόλεμος ἀγάλλεται (τὴν δ' 4
ἐπιμέλειαν καὶ ἐξέτασιν αὐτῶν ἡμεῖς ἕξομεν) καὶ τῶν πρὸς τὰς
πόλεις διαπομπῶν ἅμα ἔς τε κατασκοπὴν καὶ ἤν τι ἄλλο φαίνηται
ἐπιτήδειον. τὰ δὲ καὶ ἐπιμεμελήμεθα ἤδη καὶ ὅ τι ἂν αἰσθώμεθα
ἐς ὑμᾶς οἴσομεν."
Καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι τοσαῦτα εἰπόντος τοῦ στρατηγοῦ διε-
λύθησαν ἐκ τοῦ ξυλλόγου.

1. prius *καὶ* om. M 1-2. vb. *ἧπερ* (*ἦπερ* E) . . *πλῆθος* del. *Kr.* 2. *καὶ* L, cr. *Hw.* 3. *προ:ς αἰσθανομένους* C *προαισθ++ομένους* G *πρὸς αἰσθομένους* A *προς αἰσθομένους* F *προσαισθομένους* B E *προαισθομένους* M 4. *ἐπιστρέψοντας* A B E F M, cr. f *ἐπιτρέποντας* sscr. G_1 ‖ *ἀπαλλαγῆτε* A B C E F *ἀπαλλαγῆναι* G ‖ *ἡ*] *εἰ* A B, *ἡ* sscr. a_2 ‖ *ἥδε*] *ἧδε* A B C F, cr. f ‖ *καὶ εἰ* L, transp. *Ha* 5. *ἀμυνεῖτε* G, cr. g_2 ‖ *αὐτῆς* Lm, cr. f_2 6. *εἰ μή τι*] *μή* om. E, *μὴ* post *τι* add. e_2 7. *οὐκ*] *οὖν* ci. *Franzius* 8. *ἐπιβαλεῖτε* C 9. *ἐφ'*] *ἀφ'* G, *ἐφ'* sscr. G_1 ‖ *αυτῆς* A C E *αὐτῆς* F ‖ *βουλομένους*] *δυναμένους* A B E F G M 12. *σώζειν* A B 13. *τοιαῦτα δὲ*] *τ. μὲν* A B E F M [G] ‖ *εἶπεν* A C E F, cr. c [G] 16. *εἰσαγγελλόμενα* C 17. *εἰς* B 18. *παρασκευασώμεθα* G M, ex *-όμεθα* cr. c_2 f_2 ‖ *ἆρα* C E, cr. c_2 19. *τοῦ τε*] *τοῦ γε* *Abr.*, *τοῦτο* *Bdh.* ci. ‖ *τὸ* om. C, add. c_2 20. *ἀγγέλλεται* C 22. *διαπονπῶν* C, cr. c_2 ‖ *κατασκοπεῖν* A ‖ *φαίνεται* E F, cr. f_2 23. *ἐπιμελήμεθα* C 24. *ἀνοίσομεν* *Kr.*, *ἐσοίσομεν* *Hw.* ci. 25. *τοιαῦτα* ci. *Hw.* 26. *συλλόγου* G

42 Οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἤδη ἐν τῇ Κερκύρᾳ αὐτοί τε καὶ οἱ ξύμμαχοι
ἅπαντες ἦσαν· καὶ πρῶτον μὲν ἐπεξέτασιν τοῦ στρατεύματος καὶ
ξύνταξιν ὥσπερ ἔμελλον ὁρμιεῖσθαί τε καὶ στρατοπεδεύσεσθαι οἱ
στρατηγοὶ ἐποιήσαντο, καὶ τρία μέρη νείμαντες ἓν ἑκάστῳ ἐκλή-
ρωσαν, ἵνα μήτε ἅμα πλέοντες ἀπορῶσιν ὕδατος καὶ λιμένων καὶ
τῶν ἐπιτηδείων ἐν ταῖς καταγωγαῖς, πρός τε τἆλλα εὐκοσμότεροι
2 καὶ ῥᾴους ἄρχειν ὦσι, κατὰ τέλη στρατηγῷ προστεταγμένοι· ἔπειτα
δὲ προύπεμψαν καὶ ἐς τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν τρεῖς ναῦς εἰσο-
μένας αἵτινες σφᾶς τῶν πόλεων δέξονται. καὶ εἴρητο αὐταῖς προ-
43 απαντᾶν, ὅπως ἐπιστάμενοι καταπλέωσι. μετὰ δὲ ταῦτα τοσῇδε
ἤδη τῇ παρασκευῇ Ἀθηναῖοι ἄραντες ἐκ τῆς Κερκύρας ἐς τὴν
Σικελίαν ἐπεραιοῦντο, τριήρεσι μὲν ταῖς πάσαις τέσσαρσι καὶ τριά-
κοντα καὶ ἑκατὸν καὶ δυοῖν Ῥοδίοιν πεντηκοντέροιν (τούτων Ἀττικαὶ
μὲν ἦσαν ἑκατόν, ὧν αἱ μὲν ἑξήκοντα ταχεῖαι, αἱ δ' ἄλλαι στρα-
τιώτιδες, τὸ δὲ ἄλλο ναυτικὸν Χίων καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων),
ὁπλίταις δὲ τοῖς ξύμπασιν ἑκατὸν καὶ πεντακισχιλίοις (καὶ τούτων
Ἀθηναίων μὲν αὐτῶν ἦσαν πεντακόσιοι μὲν καὶ χίλιοι ἐκ κατα-
λόγου, ἑπτακόσιοι δὲ θῆτες ἐπιβάται τῶν νεῶν, ξύμμαχοι δὲ οἱ
ἄλλοι ξυνεστράτευον, οἱ μὲν τῶν ὑπηκόων, οἱ δ' Ἀργείων πεντα-
κόσιοι καὶ Μαντινέων καὶ * * μισθοφόρων πεντήκοντα καὶ δια-
κόσιοι), τοξόταις δὲ τοῖς πᾶσιν ὀγδοήκοντα καὶ τετρακοσίοις (καὶ
τούτων Κρῆτες οἱ ὀγδοήκοντα ἦσαν), καὶ σφενδονήταις Ῥοδίων
ἑπτακοσίοις, καὶ Μεγαρεῦσι ψιλοῖς φυγάσιν εἴκοσι καὶ ἑκατόν, καὶ
44 ἱππαγωγῷ μιᾷ τριάκοντα ἀγούσῃ ἱππέας. τοσαύτη ἡ πρώτη παρα-
σκευὴ πρὸς τὸν πόλεμον διέπλει, τούτοις δὲ τὰ ἐπιτήδεια ἄγουσαι
ὁλκάδες μὲν τριάκοντα σιταγωγοί, καὶ τοὺς σιτοποιοὺς ἔχουσαι καὶ
λιθολόγους καὶ τέκτονας καὶ ὅσα ἐς τειχισμὸν ἐργαλεῖα, πλοῖα δὲ
ἑκατόν, ἃ ἐξ ἀνάγκης μετὰ τῶν ὁλκάδων ξυνέπλει· πολλὰ δὲ καὶ

2. ἅπαντες in mg. add. b ‖ ἐπ' ἐξέτασιν A-E ἐπ' ἐξέτωσιν B 3. στρατοπεδεύεσθαι (στρατοπαιδ. E) L, cr. *Kr.* 4. ἐν L, cr. f_2 5. ἅμα πλέοντες ci. *Valckenaer* ἀναπλέοντες L 6. τὰ ἄλλα A B E F 8. ἐς] in r. A_1 εἰς F ‖ εἰσομένους ci. *Cob* 9. δέξωνται C, cr. c 11. εἰς C G 12. ἐπαιραιοῦντο E ‖ τέτταρσι Lm 13. ῥοδίοιν] in -αιν cr. f_2 ῥοδιοῖν B ‖ πεντηκοντόροιν A B E M 14. αἱ μὲν] οἱ μὲν B 15. χίων om. M 16. ὁπλῖται A B E F, cr. e_2 f 18. prius δὲ in r. g_2 19. post ὑπηκόων numerum πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ δισχίλιοι excidisse ci. *Kr.* 20. ἄλλων vel ἄλλων ἀρκάδων excidisse ci. *Cl.* 21. τοξόται A B E F, cr. e_2 f ‖ πᾶσι C, cr. c_2 22. σφενδονήταις] ltt. αι in r. g_2 24. ἱππέας] ἱπποτοξότας ci. *Osberger* ‖ πρώτη+ B 26. ὁλκάδες] lt. ο in r. b ‖ καὶ τοὺς] αἱ τοὺς ci. *Kr.* 27. ἐς] ἐπὶ G ἐς γρ. g_2 ‖ ἐς τειχ.] ἐστειχισμὸν A ‖ ἐργαλεία E 28. ἃ del. *Dr.*

ἄλλα πλοῖα καὶ ὁλκάδες ἑκούσιοι ξυνηκολούθουν τῇ στρατιᾷ ἐμ-
πορίας ἕνεκα· ἃ τότε πάντα ἐκ τῆς Κερκύρας ξυνδιέβαλλε τὸν
Ἰόνιον κόλπον. καὶ προσβαλοῦσα ἡ πᾶσα παρασκευὴ πρός τε 2
ἄκραν Ἰαπυγίαν καὶ πρὸς Τάραντα καὶ ὡς ἕκαστοι ηὐπόρησαν,
παρεκομίζοντο τὴν Ἰταλίαν, τῶν μὲν πόλεων οὐ δεχομένων αὐτοὺς
ἀγορᾷ οὐδὲ ἄστει, ὕδατι δὲ καὶ ὅρμῳ, Τάραντος δὲ καὶ Λοκρῶν
οὐδὲ τούτοις, ἕως ἀφίκοντο ἐς Ῥήγιον τῆς Ἰταλίας ἀκρωτήριον.
καὶ ἐνταῦθα ἤδη ἠθροίζοντο, καὶ ἔξω τῆς πόλεως, ὡς αὐτοὺς ἔσω 3
οὐκ ἐδέχοντο, στρατόπεδόν τε κατεσκευάσαντο ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος
ἱερῷ, οὗ αὐτοῖς καὶ ἀγορὰν παρεῖχον, καὶ τὰς ναῦς ἀνελκύσαντες
ἡσύχασαν. καὶ πρὸς [τε] τοὺς Ῥηγίνους λόγους ἐποιήσαντο, ἀξι-
οῦντες Χαλκιδέας ὄντας Χαλκιδεῦσιν οὖσι Λεοντίνοις βοηθεῖν· οἱ
δὲ οὐδὲ μεθ' ἑτέρων ἔφασαν ἔσεσθαι, ἀλλ' ὅ τι ἂν καὶ τοῖς ἄλλοις
Ἰταλιώταις ξυνδοκῇ, τοῦτο ποιήσειν. οἱ δὲ πρὸς τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ 4
πράγματα ἐσκόπουν ὅτῳ τρόπῳ ἄριστα προσοίσονται· καὶ τὰς πρό-
πλους ναῦς ἐκ τῆς Ἐγέστης ἅμα προσέμενον, βουλόμενοι εἰδέναι
περὶ τῶν χρημάτων εἰ ἔστιν ἃ ἔλεγον ἐν ταῖς Ἀθήναις οἱ ἄγγελοι.
Τοῖς δὲ Συρακοσίοις ἐν τούτῳ πολλαχόθεν τε ἤδη καὶ ἀπὸ 45
τῶν κατασκόπων σαφῆ ἠγγέλλετο ὅτι ἐν Ῥηγίῳ αἱ νῆές εἰσι, καὶ
ὡς ἐπὶ τούτοις παρεσκευάζοντο πάσῃ τῇ γνώμῃ καὶ οὐκέτι ἠπί-
στουν. καὶ ἔς τε τοὺς Σικελοὺς περιέπεμπον, ἔνθα μὲν φύλακας,
πρὸς δὲ τοὺς πρέσβεις, καὶ ἐς τὰ περιπόλια τὰ ἐν τῇ χώρᾳ φρου-
ρὰς ἐσεκόμιζον, τά τε ἐν τῇ πόλει ὅπλων ἐξετάσει καὶ ἵππων
ἐσκόπουν εἰ ἐντελῆ ἐστι, καὶ τἆλλα ὡς ἐπὶ ταχεῖ πολέμῳ καὶ ὅσον
οὐ παρόντι καθίσταντο.
Αἱ δ' ἐκ τῆς Ἐγέστης τρεῖς νῆες αἱ πρόπλοι παραγίγνονται 46
τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὸ Ῥήγιον, ἀγγέλλουσαι ὅτι τἆλλα μὲν οὐκ ἔστι
χρήματα ἃ ὑπέσχοντο, τριάκοντα δὲ τάλαντα μόνα φαίνεται. καὶ 2
οἱ στρατηγοὶ εὐθὺς ἐν ἀθυμίᾳ ἦσαν ὅτι αὐτοῖς τοῦτό τε πρῶτον

2. ξυνδιέβαλε G 3. ἰόνιον] in ἰώνιον cr. c_2, ex ἰώνιον cr. g_2 4. εὐπόρησαν L [G] 5. ⟨ἄλλων⟩ πόλεων ci. *Gtz.* 8. ἠθροίζοντο B C E F M [G] ‖ εἴσω L 9. ἐν τῆς ἀρτέμιδος τῷ ἱερῷ ci. *Kr.* 11. τε del. *Kr.*, δὲ ci. *Sauppius* 12. χαλκιδεῦσι C 13. ἄλλοτι E, cr. e_2 15. πρόσπλους A 19. κατασκοπῶν B ‖ σαφὴ F, cr. f ‖ αἱ om. B 21. ἔνθα] ἐς τὰ ci. *Kr.* 22. τοὺς, πρέσβεις A ‖ περίπλοια L περιπόλια γρ. f γρ. a_3 γρ. S ‖ τὰ] lt. ὰ in r. c_2 ‖ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ del. *Hw.* ‖ φρουρᾶς C, cr. c_2 φρουροὺς M 24. ἐντελῆ] lt. η in r. f_2 ‖ ἔστιν A 26. ἐγέστης] pr. ε in r. G_1 ‖ ante τρεῖς r. quinque fere ltt. in F est; spir. lenis remanet ‖ παραγίνονται B 27. ἔστιν A 28. τάλαντα μόνα] ltt. β et α superscriptis transp. g_2

ἀντεκεκρούκει καὶ οἱ Ῥηγῖνοι οὐκ ἐθελήσαντες ξυστρατεύειν, οὓς πρῶτον ἤρξαντο πείθειν καὶ εἰκὸς ἦν μάλιστα, Λεοντίνων τε ξυγγενεῖς ὄντας καὶ σφίσιν αἰεὶ ἐπιτηδείους. καὶ τῷ μὲν Νικίᾳ προσδεχομένῳ ἦν τὰ παρὰ τῶν Ἐγεσταίων, τοῖν δὲ ἑτέροιν καὶ ἀλο-
3 γώτερα. οἱ δὲ Ἐγεσταῖοι τοιόνδε τι ἐξετεχνήσαντο τότε ὅτε οἱ πρῶτοι πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἦλθον αὐτοῖς ἐς τὴν κατασκοπὴν τῶν χρημάτων. ἔς τε τὸ ἐν Ἔρυκι ἱερὸν τῆς Ἀφροδίτης ἀγαγόντες αὐτοὺς ἐπέδειξαν τὰ ἀναθήματα, φιάλας τε καὶ οἰνοχόας καὶ θυμιατήρια καὶ ἄλλην κατασκευὴν οὐκ ὀλίγην, ἃ ὄντα ἀργυρᾶ πολλῷ πλείω τὴν ὄψιν ἀπ' ὀλίγης δυνάμεως χρημάτων παρείχετο, καὶ ἰδίᾳ ξενίσεις ποιούμενοι τῶν τριηριτῶν τά τε ἐξ αὐτῆς Ἐγέστης ἐκπώματα καὶ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ ξυλλέξαντες καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐγγὺς πόλεων καὶ Φοινικικῶν καὶ Ἑλληνίδων αἰτησάμενοι ἐσέφερον ἐς
4 τὰς ἑστιάσεις ὡς οἰκεῖα ἕκαστοι. καὶ πάντων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοῖς αὐτοῖς χρωμένων καὶ πανταχοῦ πολλῶν φαινομένων μεγάλην τὴν ἔκπληξιν τοῖς ἐκ τῶν τριήρων Ἀθηναίοις παρεῖχε, καὶ ἀφικόμενοι
5 ἐς τὰς Ἀθήνας διεθρόησαν ὡς χρήματα πολλὰ ἴδοιεν. καὶ οἱ μὲν αὐτοί τε ἀπατηθέντες καὶ τοὺς ἄλλους τότε πείσαντες, ἐπειδὴ διῆλθεν ὁ λόγος ὅτι οὐκ εἴη ἐν τῇ Ἐγέστῃ τὰ χρήματα, πολλὴν τὴν αἰτίαν εἶχον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν· οἱ δὲ στρατηγοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐβουλεύοντο.

47 Καὶ Νικίου μὲν ἦν γνώμη πλεῖν ἐπὶ Σελινοῦντα πάσῃ τῇ στρατιᾷ, ἐφ' ὅπερ μάλιστα ἐπέμφθησαν, καὶ ἢν μὲν παρέχωσι χρήματα παντὶ τῷ στρατεύματι Ἐγεσταῖοι, πρὸς ταῦτα βουλεύεσθαι, εἰ δὲ μή, ταῖς ἑξήκοντα ναυσίν, ὅσασπερ ᾐτήσαντο, ἀξιοῦν διδόναι αὐτοὺς τροφήν, καὶ παραμείναντας Σελινουντίους ἢ βίᾳ ἢ ξυμβάσει διαλλάξαι αὐτοῖς, καὶ οὕτω, παραπλεύσαντας τὰς ἄλλας πόλεις καὶ ἐπιδείξαντας μὲν τὴν δύναμιν τῆς Ἀθηναίων πόλεως, δηλώσαντας δὲ τὴν ἐς τοὺς φίλους καὶ ξυμμάχους προθυμίαν, ἀποπλεῖν οἴκαδε, ἢν μή τι δι' ὀλίγου καὶ ἀπὸ τοῦ ἀδοκήτου ἢ Λεοντίνους οἷοί τε

2. *πρώτους* ci. *Hw.* || *ἤρξαντο*] *ἠξίωσαν* ci. *Naber* || *λεγοντίνων* E, cr. e_2 3. *σφίσι* C, cr. c_2 || *ἀεὶ* A B C F G M 4. *ἀλογώτατα* ci. *Hw.* 5. *ἐξετεχνάσαντο* G || *τότε* del. *Dr.* 7. *τὸ*] ex *τω*, ut vid., cr. c || *ἔρυκι* A *ερυκι* E 8. *θυμια:τήρια* B 9. *ἐπάργυρα Mein.* (Herm. III p. 372), *ὑπάργυρα Naber* (Mnemos. 1886 p. 327) et *Roscher* (n. jahrb. 1889 p. 20) ci. 10. *πλείωι* F 12. *χρυσὰ* E || *ἀργυρὰ* E 13. *φοινίκων* B 14. *ἑστιάσεις* F || *ἕκαστος* ci. *Hw.* 15. *τὸ* om. B F, add. f_2 16. *ἀθηναίοις*] ltt. *οι* add. c_2 || *παρεῖχεν* A F *παρεῖχον* ci. *Kr.* 18. *διῆλθε* C, cr. c_2 22. *γνώμη*] *γ. μὴ* B 27. *αὐτούς* (vel *αὐτοὺς*) A B E F G M, cr. g 28. *ἐπιδείξαντες* B

ὦσιν ὠφελῆσαι ἢ τῶν ἄλλων τινὰ πόλεων προσαγαγέσθαι, καὶ τῇ
πόλει δαπανῶντας τὰ οἰκεῖα μὴ κινδυνεύειν. Ἀλκιβιάδης δὲ οὐκ 48
ἔφη χρῆναι τοσαύτῃ δυνάμει ἐκπλεύσαντας αἰσχρῶς καὶ ἀπράκτους ἀπελθεῖν, ἀλλ' ἔς τε τὰς πόλεις ἐπικηρυκεύεσθαι πλὴν Σελινοῦντος καὶ Συρακουσῶν τὰς ἄλλας, καὶ πειρᾶσθαι καὶ τοὺς Σικελοὺς τοὺς μὲν ἀφιστάναι ἀπὸ τῶν Συρακοσίων, τοὺς δὲ φίλους ποιεῖσθαι, ἵνα σῖτον καὶ στρατιὰν παρέχωσι, πρῶτον δὲ πείθειν Μεσσηνίους (ἐν πόρῳ γὰρ μάλιστα καὶ προσβολῇ εἶναι αὐτοὺς τῆς Σικελίας, καὶ λιμένα καὶ ἐφόρμησιν τῇ στρατιᾷ ἱκανωτάτην ἔσεσθαι), προσαγαγομένους δὲ τὰς πόλεις, εἰδότας μεθ' ὧν τις πολεμήσει, οὕτως ἤδη Συρακούσαις καὶ Σελινοῦντι ἐπιχειρεῖν, ἢν μὴ οἱ μὲν Ἐγεσταίοις
ξυμβαίνωσιν, οἱ δὲ Λεοντίνους ἐῶσι κατοικίζειν. Λάμαχος δὲ ἄντι- 49
κρυς ἔφη χρῆναι πλεῖν ἐπὶ Συρακούσας καὶ πρὸς τῇ πόλει ὡς τάχιστα τὴν μάχην ποιεῖσθαι, ἕως ἔτι ἀπαράσκευοί τέ εἰσι καὶ
μάλιστα ἐκπεπληγμένοι. τὸ γὰρ πρῶτον πᾶν στράτευμα δεινότατον 2
εἶναι· ἢν δὲ χρονίσῃ πρὶν ἐς ὄψιν ἐλθεῖν, τῇ γνώμῃ ἀναθαρσοῦντας ἀνθρώπους κἂν τῇ ὄψει καταφρονεῖν μᾶλλον. αἰφνίδιοι δὲ ἢν προσπέσωσιν, ἕως ἔτι περιδεεῖς προσδέχονται, μάλιστ' ἂν σφεῖς περιγενέσθαι καὶ κατὰ πάντα ἂν αὐτοὺς ἐκφοβῆσαι, τῇ τε ὄψει (πλεῖστοι γὰρ ἂν νῦν φανῆναι) καὶ τῇ προσδοκίᾳ ὧν πείσονται,
μάλιστα δ' ἂν τῷ αὐτίκα κινδύνῳ τῆς μάχης. εἰκὸς δὲ εἶναι 3
καὶ ἐν τοῖς ἀγροῖς πολλοὺς ἀποληφθῆναι ἔξω διὰ τὸ ἀπιστεῖν σφᾶς μὴ ἥξειν, καὶ ἐσκομιζομένων αὐτῶν τὴν στρατιὰν οὐκ ἀπορήσειν χρημάτων, ἢν πρὸς τῇ πόλει κρατοῦσα καθέζηται.
τούς τε ἄλλους Σικελιώτας οὕτως ἤδη μᾶλλον καὶ ἐκείνοις οὐ ξυμ- 4
μαχήσειν καὶ σφίσι προσιέναι καὶ οὐ διαμελλήσειν περισκοποῦντας ὁπότεροι κρατήσουσι. ναύσταθμον δὲ ἐπαναχωρήσαντας καὶ ἐφόρ-

3. *καὶ* del. *Cob.* || *ἀπράκτως* L, em. *Pp.* 7. *παρέχωσι* ci. *Mdv.* *ἔχωσι* L 9. *ἐφόρμισιν* G et ex *-ησιν* cr. c_2 || *ἱκανωτάτην* ⟨*ταύτην*⟩ ci. *Hw.* 10. *εἰδόντας* C *ἰδόντας* G c_2 ⟨*ἢ*⟩ *εἰδότας* ci. *Gtz.* 12. *ξυμβαίνωσι* C, cr. c_2 *συμβαίνωσιν* E || *ἀντικρυς* E 14. *ἀπάρασκεύοι* B 16. *εἶναι*] ltt. *αι* ref. g_2 || *ἀναθαρσοῦντος* E 17. *κἂν* ante *Ha* ci. *Hw.* *καὶ* L || *καὶ τῆι* in r. trium fere ltt. scr. a_2 vb. *ὄψει* supra versum addens || *αἰφνίδιον* L, cr. *Pp.* 18. *προσπέσωσι* C E, cr. c_2 || *σφᾶς* L, em. *Bk.* 20. *πείσονται*] ltt. *ει* ex cr. scr. g_2, in *η* cr. c_2; lt. *ο* ex *ω* cr. c 22. *[ἐν τοῖς ἀγροῖς]* ci. *Pp.* || *πολλοὺς*] *καρποὺς (ἀπολειφθῆναι)* ci. *Mueller-Struebing* || *ἀπολειφθῆναι* A (*η* sscr. a_2) B M || *[ἔξω]* ci. *Kr.* 23. *στρατιὰν*] lt. *ν* in r. b || *αὐτῶν· τὴν στρατιὰν* ⟨*δ'*⟩ *οὐκ* ci. *Kr.* 24. *καθέξηται* (?) A 26. *προιέναι* A B E, cr. e_2 27. *κρατήσουσι*+(*ν*) c || *ἐπαναχω:ρήσαντας* B || *ἐφόρμησιν τὰ* ci. *Bhm.* *ἐφορμηθέντας* L *ἐφορμισθέντας* ci. *Schaefer*

*μησιν τὰ Μέγαρα ἔφη χρῆναι ποιεῖσθαι, ἃ ἦν ἐρῆμα, ἀπέχοντα
Συρακουσῶν οὔτε πλοῦν πολὺν οὔτε ὁδόν.*
50 *Λάμαχος μὲν ταῦτα εἰπὼν ὅμως προσέθετο καὶ αὐτὸς τῇ
Ἀλκιβιάδου γνώμῃ. μετὰ δὲ τοῦτο Ἀλκιβιάδης τῇ αὑτοῦ νηὶ δια-
πλεύσας ἐς Μεσσήνην καὶ λόγους ποιησάμενος περὶ ξυμμαχίας πρὸς
αὐτούς, ὡς οὐκ ἔπειθεν, ἀλλ' ἀπεκρίναντο πόλει μὲν ἂν οὐ δέξα-*
2 *σθαι, ἀγορὰν δ' ἔξω παρέξειν, ἀπέπλει ἐς τὸ Ῥήγιον. καὶ εὐθὺς
ξυμπληρώσαντες ἑξήκοντα ναῦς ἐκ πασῶν οἱ στρατηγοὶ καὶ τὰ
ἐπιτήδεια λαβόντες παρέπλεον ἐς Νάξον, τὴν ἄλλην στρατιὰν ἐν*
3 *Ῥηγίῳ καταλιπόντες καὶ ἕνα σφῶν αὐτῶν. Ναξίων δὲ δεξαμένων
τῇ πόλει παρέπλεον ἐς Κατάνην. καὶ ὡς αὐτοὺς οἱ Καταναῖοι οὐκ
ἐδέχοντο (ἐνῆσαν γὰρ αὐτόθι ἄνδρες τὰ Συρακοσίων βουλόμενοι),
ἐκομίσθησαν ἐπὶ τὸν Τηρίαν ποταμόν, καὶ αὐλισάμενοι τῇ ὑστεραίᾳ*
4 *ἐπὶ Συρακούσας ἔπλεον, ἐπὶ κέρως ἔχοντες τὰς ἄλλας ναῦς· δέκα
δὲ τῶν νεῶν προύπεμψαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα πλεῦσαί τε καὶ
κατασκέψασθαι εἴ τι ναυτικόν ἐστι καθειλκυσμένον, καὶ κηρῦξαι
ἀπὸ τῶν νεῶν προσπλεύσαντας ὅτι Ἀθηναῖοι ἥκουσι Λεοντίνους ἐς
τὴν ἑαυτῶν κατοικιοῦντες κατὰ ξυμμαχίαν καὶ ξυγγένειαν· τοὺς
οὖν ὄντας ἐν Συρακούσαις Λεοντίνων ὡς παρὰ φίλους καὶ εὐερ-*
5 *γέτας Ἀθηναίους ἀδεῶς ἀπιέναι. ἐπεὶ δ' ἐκηρύχθη καὶ κατεσκέ-
ψαντο τήν τε πόλιν καὶ τοὺς λιμένας καὶ τὰ περὶ τὴν χώραν, ἐξ ἧς
αὐτοῖς ὁρμωμένοις πολεμητέα ἦν, ἀπέπλευσαν πάλιν ἐς Κατάνην.*
51 *καὶ ἐκκλησίας γενομένης τὴν μὲν στρατιὰν οὐκ ἐδέχοντο οἱ Κατα-
ναῖοι, τοὺς δὲ στρατηγοὺς ἐσελθόντας ἐκέλευον, εἴ τι βούλονται,
εἰπεῖν. καὶ λέγοντος τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει πρὸς
τὴν ἐκκλησίαν τετραμμένων οἱ στρατιῶται πυλίδα τινὰ ἐνῳκοδομη-
μένην κακῶς ἔλαθον διελόντες καὶ ἐσελθόντες ἠγόραζον [ἐς τὴν*
2 *πόλιν]. τῶν δὲ Καταναίων οἱ μὲν τὰ τῶν Συρακοσίων φρονοῦντες
ὡς εἶδον τὸ στράτευμα ἔνδον ⟨ὄν⟩, εὐθὺς περιδεεῖς γενόμενοι*

1. *ἔφη* del. *Hw.* || *ἔρημα* Lm || *ἀπέχοντα*] pr. *α* in r. g_2 3. *καὶ* om. A B C E F G 4. *αυτοῦ* F *αὐτοῦ* A B E G 6. *οὐκ ἂν* ci. *Hw.* 13. *τήριον* B 14. *ἐπι* (acc. add. g_2) *κέρως* E G *ἐπὶκαίρως* C *ἐπικαίρως* A B F 15. *τῶν νεῶν* del. *St.* || *μέγα* E || *πλεῦσαί τε ἐς τὸν μέγαν λιμένα Bdh.*, *[πλεῦσαί τε] Gtz.* ci. 16. *ἐστιν* A || *κηρύξαι* L 17. *εἰς* A B 18. *κατοικοῦντες* B 20. *ἀθηναίους* D et *Vl.* *ἀθηναίων* L || *κατεσκάψαντο* B M 21. *ἐξῆς* F, cr. f_2 23. *στρατίαν* E || *οἱ* om. M 24. *εἴ τι*] *ὅτι* M 26. *ἐνῳκοδομημένην*] ltt. *ην* in r. g_2, *-μένων* A (*ην* sscr. a_2) B C E F *ἀνῳκοδομημένην* ci. *Ha* 27. *διελόντες*] *διελθόντες* B 27-28. *ἐς τὴν πόλιν* del. *Hw.* 29. *ὄν* ante *Ha* add. *Hw.*

*ὑπεξῆλθον οὐ πολλοί τινες, οἱ δὲ ἄλλοι ἐψηφίσαντό τε ξυμμαχίαν
τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα ἐκέλευον ἐκ Ῥηγίου κομίζειν.
μετὰ δὲ τοῦτο πλεύσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐς τὸ Ῥήγιον, πάσῃ ἤδη* 3
*τῇ στρατιᾷ ἄραντες ἐς τὴν Κατάνην, ἐπειδὴ ἀφίκοντο, κατεσκευά-
ζοντο τὸ στρατόπεδον. ἐσηγγέλλετο δὲ αὐτοῖς ἔκ τε Καμαρίνης ὡς,* 52
*εἰ ἔλθοιεν, προσχωροῖεν ἂν καὶ ὅτι Συρακόσιοι πληροῦσι ναυτικόν.
ἁπάσῃ οὖν τῇ στρατιᾷ παρέπλευσαν πρῶτον μὲν ἐπὶ Συρακούσας·
καὶ ὡς οὐδὲν ηὗρον ναυτικὸν πληρούμενον, παρεκομίζοντο αὖθις
ἐπὶ Καμαρίνης καὶ σχόντες ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐπεκηρυκεύοντο. οἱ δ'
οὐκ ἐδέχοντο, λέγοντες σφίσι τὰ ὅρκια εἶναι μιᾷ νηὶ καταπλεόντων
Ἀθηναίων δέχεσθαι, ἢν μὴ αὐτοὶ πλείους μεταπέμπωσιν. ἄπρακτοι* 2
*δὲ γενόμενοι ἀπέπλεον· καὶ ἀποβάντες κατά τι τῆς Συρακοσίας
καὶ ἁρπαγὴν ποιησάμενοι καὶ τῶν Συρακοσίων ἱππέων βοηθησάντων
καὶ τῶν ψιλῶν τινὰς ἐσκεδασμένους διαφθειράντων ἀπεκομίσθησαν
ἐς Κατάνην.*
Καὶ καταλαμβάνουσι τὴν Σαλαμινίαν ναῦν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν 53
*ἥκουσαν ἐπί τε Ἀλκιβιάδην, ὡς κελεύσοντας ἀποπλεῖν ἐς ἀπολογίαν
ὧν ἡ πόλις ἐνεκάλει, καὶ ἐπ' ἄλλους τινὰς τῶν στρατιωτῶν, τῶν
⟨μὲν⟩ μετ' αὐτοῦ μεμηνυμένων περὶ τῶν μυστηρίων ὡς ἀσεβούν-
των, τῶν δὲ καὶ περὶ τῶν Ἑρμῶν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἡ* 2
*στρατιὰ ἀπέπλευσεν, οὐδὲν ἧσσον ζήτησιν ἐποιοῦντο τῶν περὶ τὰ
μυστήρια καὶ τῶν περὶ τοὺς Ἑρμᾶς δρασθέντων, καὶ οὐ δοκιμά-
ζοντες τοὺς μηνυτάς, ἀλλὰ πάντα ὑπόπτως ἀποδεχόμενοι, διὰ πονη-
ρῶν ἀνθρώπων πίστιν πάνυ χρηστοὺς τῶν πολιτῶν ξυλλαμβάνοντες
κατέδουν, χρησιμώτερον ἡγούμενοι εἶναι βασανίσαι τὸ πρᾶγμα καὶ
εὑρεῖν ἢ διὰ μηνυτοῦ πονηρίαν τινὰ καὶ χρηστὸν δοκοῦντα εἶναι
αἰτιαθέντα ἀνέλεγκτον διαφυγεῖν. ἐπιστάμενος γὰρ ὁ δῆμος ἀκοῇ* 3
*τὴν Πεισιστράτου καὶ τῶν παίδων τυραννίδα χαλεπὴν τελευτῶσαν
γενομένην καὶ προσέτι οὐδ' ὑφ' ἑαυτῶν καὶ Ἁρμοδίου καταλυ-
θεῖσαν, ἀλλ' ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐφοβεῖτο αἰεὶ καὶ πάντα
ὑπόπτως ἐλάμβανε.*

1. *τε* om. M 3. *διαπλεύσαντες* B M 4. *τῇ* om. A B || *ἄροντες* C, cr. c_2 *αἴραντες* E 5. *τὸ* om. M 8. *εὗρον* L 9. *καμαρινῆς* E, cr. e_2 || *οἳ* A 13 *βοηθη:σάντων* B 16. *σαλαμηνίαν* E, cr. e_2 || *[ναῦν]* ci. *Dr.* 17. *κελεύσαντας* A B F G_1 (sscr.) M *κελευσθέντα* ci. *Gtz.* 19. *μὲν* add. *Ha* 21. *στρατιᾶι* C, cr. c_2 || *ἧττον* E 22. *ἑρμᾶς*] in *ἑρμοὺς* cr. c_2 23. *ἀν-υπόπτως* ci. *Lindauius* 26. *εὑρεῖν ⟨μηδὲν⟩* ci. *Gtz.* || *ἢ* om. E [G] || *πορίαν* M 30. *τῶν* om. A B E F M || *ἀεὶ* A B C F M [G] || *καὶ πάντα*] *πάντα καὶ* M 31. *ἐλάμβανεν* A B (?)

54 Τὸ γὰρ Ἀριστογείτονος καὶ Ἁρμοδίου τόλμημα δι' ἐρωτικὴν
ξυντυχίαν ἐπεχειρήθη, ἣν ἐγὼ ἐπὶ πλέον διηγησάμενος ἀποφανῶ
οὔτε τοὺς ἄλλους οὔτε αὐτοὺς Ἀθηναίους περὶ τῶν σφετέρων τυ-
2 ράννων οὐδὲ περὶ τοῦ γενομένου ἀκριβὲς οὐδὲν λέγοντας. Πεισι-
στράτου γὰρ γηραιοῦ τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι οὐχ Ἵππαρχος,
ὥσπερ οἱ πολλοὶ οἴονται, ἀλλὰ Ἱππίας πρεσβύτατος ὢν ἔσχε τὴν
ἀρχήν. γενομένου δὲ Ἁρμοδίου ὥρᾳ ἡλικίας λαμπροῦ Ἀριστογεί-
των, ἀνὴρ τῶν ἀστῶν, μέσος πολίτης, ἐραστὴς ὢν εἶχεν αὐτόν.
3 πειραθεὶς δὲ ὁ Ἁρμόδιος ὑπὸ Ἱππάρχου τοῦ Πεισιστράτου καὶ οὐ
πεισθεὶς καταγορεύει τῷ Ἀριστογείτονι. ὁ δὲ ἐρωτικῶς περιαλγήσας
καὶ φοβηθεὶς τὴν Ἱππάρχου δύναμιν μὴ βίᾳ προσαγάγηται αὐτόν,
ἐπιβουλεύει εὐθὺς ὡς ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἀξιώσεως κατάλυσιν
4 τῇ τυραννίδι. καὶ ἐν τούτῳ ὁ Ἵππαρχος ὡς αὖθις πειράσας οὐδὲν
μᾶλλον ἔπειθε τὸν Ἁρμόδιον, βίαιον μὲν οὐδὲν ἐβούλετο δρᾶν, ἐν
τρόπῳ δέ τινι ἀφανεῖ ὡς οὐ διὰ τοῦτο δὴ παρεσκευάζετο προ-
5 πηλακιῶν αὐτόν. οὐδὲ γὰρ τὴν ἄλλην ἀρχὴν ἐπαχθὴς ἦν ἐς τοὺς
πολλούς, ἀλλ' ἀνεπιφθόνως κατεστήσατο· καὶ ἐπετήδευσαν ἐπὶ πλεῖ-
στον δὴ τύραννοι οὗτοι ἀρετὴν καὶ ξύνεσιν, καὶ Ἀθηναίους εἰκοστὴν
μόνον πρασσόμενοι τῶν γιγνομένων τήν τε πόλιν αὐτῶν καλῶς
διεκόσμησαν καὶ τοὺς πολέμους διέφερον καὶ ἐς τὰ ἱερὰ ἔθυον.
6 τὰ δὲ ἄλλα αὐτὴ ἡ πόλις τοῖς πρὶν κειμένοις νόμοις ἐχρῆτο, πλὴν
καθ' ὅσον αἰεί τινα ἐπεμέλοντο σφῶν αὐτῶν ἐς ταῖς ἀρχαῖς εἶναι.
καὶ ἄλλοι τε αὐτῶν ἦρξαν τὴν ἐνιαύσιον Ἀθηναίοις ἀρχὴν καὶ
Πεισίστρατος ὁ Ἱππίου τοῦ τυραννεύσαντος ὑός, τοῦ πάππου ἔχων
τοὔνομα, ὃς τῶν δώδεκα θεῶν βωμὸν τὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄρχων
7 ἀνέθηκε καὶ τὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Πυθίου. καὶ τῷ μὲν ἐν τῇ
ἀγορᾷ προσοικοδομήσας ὕστερον ὁ δῆμος Ἀθηναίων μεῖζον μῆκος
[τοῦ βωμοῦ] ἠφάνισε τοὐπίγραμμα· τοῦ δὲ ἐν Πυθίου ἔτι καὶ νῦν
δῆλόν ἐστιν ἀμυδροῖς γράμμασι λέγον τάδε·

4. γενομένου ⟨φόνου⟩ ci. *Naber* || λέγοντος C, cr. c_2 6. ἀλλ' E 8. εἶχε C, cr. c_2 10. πεισθεὶς] priores ltt. ει in r. c_2 14. ἐβουλεύετο E ἐβουλ+:ετο F 15. τρόπῳ ci. *Levesquius* (cf. S) τόπω(ι) A B C E F G τούτωι M || δὴ om. M || προυπηλακιῶν E 16. ἐπαχθὴς] ex -θεὶς cr. C_1; ἐπαχθεῖς ἦσαν . . κατεστήσαντο ci. *Ha* 18. ⟨οἱ⟩ τύραννοι *Pp.*, τυράννων *Bdh.* ci. 20. ἐς om. M 21. αὕτη A B E F M 22. ἀεὶ A B C F G M || αὑτῶν A et ex αὐτ. cr. b 23. ἐνιαυσίαν A B E F M γρ. g_2 24. υἱός L 25. ὃς del. *Bk.* || ⟨τὸν⟩ τῶν ci. *Br.* 27. μεῖζον om. M 28. τοῦ βωμοῦ del. *Kr.* 29. ἐστι C, cr. c_2 || λέγων C, cr. c_2

μνῆμα τόδ' ἧς ἀρχῆς Πεισίστρατος Ἱππίου υἱὸς
θῆκεν Ἀπόλλωνος Πυθίου ἐν τεμένει.

ὅτι δὲ πρεσβύτατος ὢν Ἱππίας ἦρξεν, εἰδὼς μὲν καὶ ἀκοῇ ἀκρι- 55
βέστερον ἄλλων ἰσχυρίζομαι, γνοίη δ' ἄν τις καὶ αὐτῷ τούτῳ·
παῖδες γὰρ αὐτῷ μόνῳ φαίνονται τῶν γνησίων ἀδελφῶν γενόμενοι,
ὡς ὅ τε βωμὸς σημαίνει καὶ ἡ στήλη ⟨ἡ⟩ περὶ τῆς τῶν τυράννων
ἀδικίας, ἡ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει σταθεῖσα, ἐν ᾗ Θεσσαλοῦ
μὲν οὐδ' Ἱππάρχου οὐδεὶς παῖς γέγραπται, Ἱππίου δὲ πέντε, οἳ
αὐτῷ ἐκ Μυρσίνης τῆς Καλλίου τοῦ Ὑπεροχίδου θυγατρὸς ἐγένοντο·
εἰκὸς γὰρ ἦν τὸν πρεσβύτατον πρῶτον γῆμαι. καὶ ἐν τῇ αὐτῇ 2
στήλῃ πρῶτος γέγραπται μετὰ τὸν πατέρα, οὐδὲ τοῦτο ἀπεικότως
διὰ τὸ πρεσβεύειν τε ἀπ' αὐτοῦ καὶ τυραννεῦσαι. οὐ μὴν οὐδ' ἂν 3
κατασχεῖν μοι δοκεῖ ποτε Ἱππίας τὸ παραχρῆμα ῥᾳδίως τὴν τυ-
ραννίδα, εἰ Ἵππαρχος μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ ὢν ἀπέθανεν, αὐτὸς δὲ
αὐθημερὸν καθίστατο· ἀλλὰ διὰ τὸ πρότερον ξύνηθες τοῖς μὲν
πολίταις φοβερόν, ἐς δὲ τοὺς ἐπικούρους ἀκριβές, πολλῷ τῷ περι-
όντι τοῦ ἀσφαλοῦς κατεκράτησε, καὶ οὐχ ὡς ἀδελφὸς νεώτερος ὢν
ἠπόρησεν, ἐν ᾧ οὐ πρότερον ξυνεχῶς ὡμιλήκει τῇ ἀρχῇ. Ἱππάρχῳ 4
δὲ ξυνέβη τοῦ πάθους τῇ δυστυχίᾳ ὀνομασθέντα καὶ τὴν δόξαν
τῆς τυραννίδος ἐς τὰ ἔπειτα προσλαβεῖν. τὸν δ' οὖν Ἁρμόδιον 56
ἀπαρνηθέντα τὴν πείρασιν, ὥσπερ διενοεῖτο, προυπηλάκισεν· ἀδελ-
φὴν γὰρ αὐτοῦ κόρην ἐπαγγείλαντες ἥκειν κανοῦν οἴσουσαν ἐν
πομπῇ τινι, ἀπήλασαν λέγοντες οὐδὲ ἐπαγγεῖλαι τὴν ἀρχὴν διὰ τὸ
μὴ ἀξίαν εἶναι. χαλεπῶς δὲ ἐνεγκόντος τοῦ Ἁρμοδίου πολλῷ δὴ 2
μᾶλλον δι' ἐκεῖνον καὶ ὁ Ἀριστογείτων παρωξύνετο. καὶ αὐτοῖς
τὰ μὲν ἄλλα πρὸς τοὺς ξυνεπιθησομένους τῷ ἔργῳ ἐπέπρακτο,
περιέμενον δὲ Παναθήναια τὰ μεγάλα, ἐν ᾗ μόνον ἡμέρᾳ οὐχ
ὕποπτον ἐγίγνετο ἐν ὅπλοις τῶν πολιτῶν τοὺς τὴν πομπὴν πέμ-
ψοντας ἁθρόους γενέσθαι· καὶ ἔδει ἄρξαι μὲν αὐτούς, ξυνεπαμύνειν

3. ἀκοὴ G, cr. g_2 4. γνοίη] lt. γ in r. g_2 5. μόνῳ V μόνον L 6. ἡ add. *Bk.* 7. ᾗ] τῇ C 9. αὐτοὶ E || μυρρίνης L, cr. *Pp.* || ὑπερεχίδου A B E F G M 10. αὐτῇ vertit *Vl.* πρώτη(ι) A B C E F M [G] 11. ἀπεοικότως L, cr. *Kr.* 13. δοκῆι E M δοκῆ F || τυρραννίδα B 14. ἀπέθανε C, cr. c_2 15. ἀλλὰ καὶ διὰ A B E F G M 17. κατεκράτησεν C E F, cr. c 18. οὐ] οὐκ ἂν ci. *Hw.* 19. δυσταχίαι E || ὀνομασθέντι G, -τα γρ. g_2 21. πειρασίαν E 22. ἀπαγγείλαντες B || κανουν E 25. vb. δι' ἐκεῖνον ante παρωξύνετο habet M || ὁ om. C || παρώξυντο ci. *Cob.* 26. an [τῷ ἔργῳ] scribendum? 28. ἐνόπλοις B || πέμψοντας] lt. ο ex cr. f πέμψαντας A B C E G M 29 ἀθρόους L

3 δὲ εὐθὺς τὰ πρὸς τοὺς δορυφόρους ἐκείνους. ἦσαν δὲ οὐ πολλοὶ
οἱ ξυνομωμοκότες ἀσφαλείας ἕνεκα· ἤλπιζον γὰρ καὶ τοὺς μὴ
προειδότας, εἰ καὶ ὁποσοιοῦν τολμήσειαν, ἐκ τοῦ παραχρῆμα,
57 ἔχοντάς γε ὅπλα, ἐθελήσειν σφᾶς αὐτοὺς ξυνελευθεροῦν. καὶ ὡς
ἐπῆλθεν ἡ ἑορτή, Ἱππίας μὲν ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ καλουμένῳ
μετὰ τῶν δορυφόρων διεκόσμει ὡς ἕκαστα ἐχρῆν τῆς πομπῆς
προϊέναι· ὁ δὲ Ἁρμόδιος καὶ ὁ Ἀριστογείτων ἔχοντες ἤδη τὰ ἐγ-
2 χειρίδια ἐς τὸ ἔργον προῄσαν. καὶ ὡς εἶδόν τινα τῶν ξυνωμοτῶν
σφίσι διαλεγόμενον οἰκείως τῷ Ἱππίᾳ (ἦν δὲ πᾶσιν εὐπρόσοδος ὁ
Ἱππίας), ἔδεισαν καὶ ἐνόμισαν μεμηνῦσθαί τε καὶ ὅσον οὐκ ἤδη
3 ξυλληφθήσεσθαι. τὸν λυπήσαντα οὖν σφᾶς καὶ δι' ὅνπερ πάντα
ἐκινδύνευον ἐβούλοντο πρότερον, εἰ δύναιντο, προτιμωρήσασθαι,
καὶ ὥσπερ εἶχον ὥρμησαν ἔσω τῶν πυλῶν, καὶ περιέτυχον τῷ
Ἱππάρχῳ περὶ τὸ Λεωκόριον καλούμενον. εὐθὺς ⟨δ'⟩ ἀπερισκέπτως
προσπεσόντες καὶ ὡς ἂν μάλιστα δι' ὀργῆς, ὁ μὲν ἐρωτικῆς, ὁ δὲ
4 ὑβρισμένος, ἔτυπτον καὶ ἀποκτείνουσιν αὐτόν. καὶ ὁ μὲν τοὺς
δορυφόρους τὸ αὐτίκα διαφεύγει, ὁ Ἀριστογείτων, ξυνδραμόντος
τοῦ ὄχλου, καὶ ὕστερον ληφθεὶς οὐ ῥᾳδίως διετέθη· Ἁρμόδιος δὲ
58 αὐτοῦ παραχρῆμα ἀπόλλυται. ἀγγελθέντος δὲ Ἱππίᾳ ἐς τὸν Κερα-
μεικόν, οὐκ ἐπὶ τὸ γενόμενον ἀλλ' ἐπὶ τοὺς πομπέας τοὺς ὁπλίτας,
πρότερον ἢ αἰσθέσθαι αὐτοὺς ἄπωθεν ὄντας, εὐθὺς ἐχώρησε, καὶ
ἀδήλως τῇ ὄψει πλασάμενος πρὸς τὴν ξυμφορὰν ἐκέλευσεν αὐτούς,
2 δείξας τι χωρίον, ἀπελθεῖν ἐς αὐτὸ ἄνευ τῶν ὅπλων. καὶ οἱ μὲν
ἀπεχώρησαν οἰόμενοί τι ἐρεῖν αὐτόν, ὁ δὲ τοῖς ἐπικούροις φράσας
τὰ ὅπλα ὑπολαβεῖν ἐξελέγετο εὐθὺς οὓς ἐπῃτιᾶτο καὶ εἴ τις ηὑρέθη
ἐγχειρίδιον ἔχων[· μετὰ γὰρ ἀσπίδος καὶ δόρατος εἰώθεσαν τὰς

1. *οὐ* om. G 2. *οἱ* om. G M ‖ *ἕνεκα* D *οὕνεκα* L (*οὕν.* A) 3. *προειδόντας* C, cr. c ‖ *εἰ* om. B ‖ *ὁποσοιοῦν*] *ὁποσοῦν* C *ὁπωσοῦν* c_2 *ὁπόσοι οὐ* E *ὁπόσοι οὖν* F 4. *αὐτοὺς* A B 5. *ἐπῆλθε* (?) B ‖ *ἐν τῷ ἔξω* ci. *Kr.* ‖ *κεραμικῶ(ι)* C E, cr. C_1 e_2 7. alt. *ὁ* om. B ‖ *ἐγχειριδια* B 8. *προή(ι)εσαν* Lm ‖ *ξυνομωμοκότων* ci. *Cl.* 10. *μεμηνῦσθαί*] ltt. *μεμηνύ* in r. b_2, *η* ex *υ* cr. c_2 12. *προτιμωρήσασθαι* sscr. g_2, *-σεσθαι* L 13. *εἴσω* L, cr. *St.* 14. *περὶ* D *παρὰ* L ‖ *εὐθὺς*] *καὶ εὐθὺς* V ‖ *δ'* add. *F. Portus* 15. *ἐρωτικῶς* A 19. *ἀγγελθέντος*] ltt. *ος* in r. g_2 ‖ *κεραμικόν* C E, cr. c_2 e_2 20. *τοὺς ὁπλίτας* del. *Hw.* 21. *αἰσθέσθαι*] ltt. *αισ* in r. b *αἴσθεσθαι* A C E F M ‖ *ἄποθεν* A B G c (ex *-ωθεν* cr.) ‖ *ἐχώρησε+(ν)* c 22. *ἀδήλῳ* ci. *Bdh.* ‖ *τὴν ὄψιν* ci. *Bl.* ‖ *πλασάμενος*] in *πλασσ.* cr. c_2 ‖ *ἐκέλευσε* B(?) C, cr. c_2 24. *ἀνεχώρησαν* L, cr. *Pp.* ‖ *εὑρεῖν* C [G] ‖ *τοὺς ἐπικούρους* M 25. *ὑπολαβεῖν*] *φέρειν* M *γρ.* a_3 ‖ *εὑρέθη* L [G] 26. vb. *μετὰ . . ποιεῖν* (*πέμπειν* D) del. *Hw.*

πομπὰς ποιεῖν]. τοιούτῳ μὲν τρόπῳ δι' ἐρωτικὴν λύπην ἥ τε 59
ἀρχὴ τῆς ἐπιβουλῆς καὶ ἡ ἀλόγιστος τόλμα ἐκ τοῦ παραχρῆμα
περιδεοῦς Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι ἐγένετο. τοῖς δ' Ἀθηναίοις 2
χαλεπωτέρα μετὰ τοῦτο ἡ τυραννὶς κατέστη, καὶ ὁ Ἱππίας διὰ
φόβου ἤδη μᾶλλον ὢν τῶν τε πολιτῶν πολλοὺς ἔκτεινε καὶ πρὸς
τὰ ἔξω ἅμα διεσκοπεῖτο, εἴ ποθεν ἀσφάλειάν τινα ὁρῴη μεταβολῆς
γενομένης ὑπάρχουσάν οἱ. Ἱπποκλου γοῦν τοῦ Λαμψακηνοῦ τυ- 3
ράννου Αἰαντίδῃ τῷ παιδὶ θυγατέρα ἑαυτοῦ μετὰ ταῦτα Ἀρχεδίκην,
Ἀθηναῖος ὢν Λαμψακηνῷ, ἔδωκεν, αἰσθανόμενος αὐτοὺς μέγα
παρὰ βασιλεῖ Δαρείῳ δύνασθαι. καὶ αὐτῆς σῆμα ἐν Λαμψάκῳ
ἐστὶν ἐπίγραμμα ἔχον τόδε·

ἀνδρὸς ἀριστεύσαντος ἐν Ἑλλάδι τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ
 Ἱππίου Ἀρχεδίκην ἥδε κέκευθε κόνις·
ἣ πατρός τε καὶ ἀνδρὸς ἀδελφῶν τ' οὖσα τυράννων
 παίδων τ' οὐκ ἤρθη νοῦν ἐς ἀτασθαλίην.

τυραννεύσας δὲ ἔτη τρία Ἱππίας ἔτι Ἀθηναίων καὶ παυσθεὶς ἐν τῷ 4
τετάρτῳ ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Ἀλκμεωνιδῶν τῶν φευγόντων
ἐχώρει ὑπόσπονδος ἔς τε Σίγειον καὶ παρ' Αἰαντίδην ἐς Λάμψακον,
ἐκεῖθεν δὲ ὡς βασιλέα Δαρεῖον, ὅθεν καὶ ὁρμώμενος ἐς Μαρα-
θῶνα ὕστερον ἔτει εἰκοστῷ ἤδη γέρων ὢν μετὰ Μήδων ἐστρά-
τευσεν.

Ὧν ἐνθυμούμενος ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθηναίων καὶ μιμνῃσκό- 60
μενος ὅσα ἀκοῇ περὶ αὐτῶν ἠπίστατο, χαλεπὸς ἦν τότε καὶ ὑπό-
πτης ἐς τοὺς περὶ τῶν μυστικῶν τὴν αἰτίαν λαβόντας, καὶ πάντα
αὐτοῖς ἐδόκει ἐπὶ ξυνωμοσίᾳ ὀλιγαρχικῇ καὶ τυραννικῇ πεπρᾶχθαι.
καὶ ὡς αὐτῶν διὰ τὸ τοιοῦτον ὀργιζομένων πολλοί τε καὶ ἀξιόλογοι 2
ἄνθρωποι ἤδη ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἦσαν καὶ οὐκ ἐν παύλῃ ἐφαίνετο,
ἀλλὰ καθ' ἡμέραν ἐπεδίδοσαν μᾶλλον ἐς τὸ ἀγριώτερόν τε καὶ
πλείους ἔτι ξυλλαμβάνειν, ἐνταῦθα ἀναπείθεται εἷς τῶν δεδεμένων,

1. *προπομπὰς* C [G] 5. *ἤδη* sscr. B 6. *ὁρῴη*] *ὁρῶι ἢ* A B, cr. a_2 *ὁρώη+*, acc. acuto ex circumfl. cr., f 7. *οἷ* E ‖ *δ' οὖν* ci. *Kr.* 8. *αἰαντίδι* C E G, cr. E_1 g_2 9. *ἐξέδωκεν* ci. *Hw.* ‖ *αὐτὸς* F, cr. f 10. *σημεῖα* M ‖ *λαψάκωι* F 11. *ἔχων* C, cr. c 13. *ἀρχεδίκης* A B *ἀρχεδίκη* F, cr. f_2 ‖ *ἧδε* C *ἥδε* F, cr. c_2 f 15. *ἤιρθη* E ‖ *ἐς ἀτασθαλίην*] *εασασταθαλίην* E 16. *παυθεὶς* A B Gm 17. *ἀλκμαιωνιδῶν* E M f_2 *ἀλμαιωνιδῶν* G *ἀλδῶν* A B F(?) 18. *σίγιον* E, cr. e_2 19. *δὲ*] *τε* M 22. *μιμνησκόμενος* A B F 23. *ὕποπτος* B, in mg. *σημείωσαι ὑπόπτης* 25. *καὶ*] ⟨*ἢ*⟩ *καὶ* *Gtz.*, *ἢ* *H.* ci. ‖ *πεπράχθαι* Lm, cr. e_2 f_2 26. *αὐτὸν* G, cr. g_2 ‖ *τὸ*] in r. g_2 27. *ἐν παύλῃ*] *ἀνάπαυλα* ci. *Rsk.* et *Toupius* 28. *τε καὶ*] *ὥστε* ci. *Bdh.* 29. ⟨*τὸ*⟩ *πλείους* ci. *Kr.*

ὅσπερ ἐδόκει αἰτιώτατος εἶναι, ὑπὸ τῶν ξυνδεσμωτῶν τινος εἴτε
ἄρα καὶ τὰ ὄντα μηνῦσαι εἴτε καὶ οὔ· ἐπ' ἀμφότερα γὰρ εἰκάζεται,
τὸ δὲ σαφὲς οὐδεὶς οὔτε τότε οὔτε ὕστερον ἔχει εἰπεῖν περὶ τῶν
3 δρασάντων τὸ ἔργον. λέγων δὲ ἔπεισεν αὐτὸν ὡς χρή, εἰ μὴ καὶ
δέδρακεν, αὑτόν τε ἄδειαν ποιησάμενον σῶσαι καὶ τὴν πόλιν τῆς
παρούσης ὑποψίας παῦσαι· βεβαιοτέραν γὰρ αὐτῷ σωτηρίαν εἶναι
4 ὁμολογήσαντι μετ' ἀδείας ἢ ἀρνηθέντι διὰ δίκης ἐλθεῖν. καὶ ὁ
μὲν αὐτός τε καθ' ἑαυτοῦ καὶ κατ' ἄλλων μηνύει τὸ τῶν Ἑρμῶν·
ὁ δὲ δῆμος [ὁ τῶν Ἀθηναίων] ἄσμενος λαβών, ὡς ᾤετο, τὸ
σαφὲς καὶ δεινὸν ποιούμενοι πρότερον, εἰ τοὺς ἐπιβουλεύοντας
σφῶν τῷ πλήθει μὴ εἴσονται, τὸν μὲν μηνυτὴν εὐθὺς καὶ τοὺς
ἄλλους μετ' αὐτοῦ ὅσων μὴ κατηγορήκει ἔλυσαν, τοὺς δὲ καταιτια-
θέντας κρίσεις ποιήσαντες τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, ὅσοι ξυνελήφθησαν,
τῶν δὲ διαφυγόντων θάνατον καταγνόντες ἐπανεῖπον ἀργύριον τῷ
5 ἀποκτείναντι. κἂν τούτῳ οἱ μὲν παθόντες ἄδηλον ἦν εἰ ἀδίκως
ἐτετιμώρηντο, ἡ μέντοι ἄλλη πόλις ἐν τῷ παρόντι περιφανῶς
61 ὠφέλητο. περὶ δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐναγόντων τῶν ἐχθρῶν, οἵπερ
καὶ πρὶν ἐκπλεῖν αὐτὸν ἐπέθεντο, χαλεπῶς οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάμβανον·
καὶ ἐπειδὴ τὸ τῶν Ἑρμῶν ᾤοντο σαφὲς ἔχειν, πολὺ δὴ μᾶλλον
καὶ τὰ μυστικά, ὧν ἐπαίτιος ἦν, μετὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου καὶ τῆς
2 ξυνωμοσίας ἐπὶ τῷ δήμῳ ἀπ' ἐκείνου ἐδόκει πραχθῆναι. καὶ γάρ
τις καὶ στρατιὰ Λακεδαιμονίων οὐ πολλὴ ἔτυχε κατὰ τὸν καιρὸν
τοῦτον ἐν ᾧ περὶ ταῦτα ἐθορυβοῦντο μέχρι ἰσθμοῦ προελθοῦσα
πρὸς Βοιωτούς τι πράσσοντες. ἐδόκει οὖν ἐκείνου πράξαντος καὶ
οὐ Βοιωτῶν ἕνεκα ἀπὸ ξυνθήματος ἥκειν, καὶ εἰ μὴ ἔφθασαν δὴ
αὐτοὶ κατὰ τὸ μήνυμα ξυλλαβόντες τοὺς ἄνδρας, προδοθῆναι ἂν ἡ
πόλις. καί τινα μίαν νύκτα καὶ κατέδαρθον ἐν Θησείῳ τῷ ἐν πόλει

1. ὥσπερ A (ὅσ sscr. a_2) B ὅπερ G, cr. g_2 ‖ ξυνδεσμωτῶν] pr. ω in ο cr. c, ex ο cr. g_2 2. ἄρα C, cr. c_2 ‖ prius καὶ] κατὰ ci. *Bdh.* ‖ [τὰ] ci. *Kr.* ‖ δικάζεται E 3. οὐθεὶς A B C E F G οὐθ' εἷς M 4. μὴ καὶ] transp. *Hw.* 5. αὐτόν Lm, cr. c_2 ‖ σπεισάμενον *Cl.*, αἰτησάμενον *Cob.* ci. ‖ σῶισαι E F 7. μετὰ G ‖ ἀρνηθέντα M ‖ δίκης] ltt. δι in r. g_2 8. ἑαυτὸν L, cr. f_2 g_2 9. vb. ὁ τῶν ἀθηναίων del. *Kr.* ‖ ἀσμένως ci. *Kr.* 11. εἴσονται] τείσονται ci. *Ha* 12. κατειρήκειν ci. *Hw.* ‖ καταιτιωθέντας A B E F, cr. f [G] 14. ἐπᾶν εἶπον A B E ἐπανεῖπον γρ. a_3 15. κᾆν B κὰν E [G] 19. σαφῶς G 20. ἐπαίτιος] ltt. τιος in r. f ἐπ' αἴτιος A ‖ alt. καὶ *Kr.*, καὶ τῆς ξ. *St.*, καὶ . . δήμῳ *Hw* del.; κατὰ τῆς ci. *Kueppers* 22. καὶ om. E ‖ στρατία E ‖ πολὺ G, cr. g_2 23. παρελθοῦσα L, cr. *Bdh.* 24. βοιωτοὺς] ex βιωτοὺς cr. f τοὺς β. B ‖ πράσσοντας A B E F(?), cr. f ‖ πράξοντος G, cr. g_2 25. ἔφθασαν] ἔφα, lineola per inferiorem lt. φ partem ducta, B

ἐν ὅπλοις. οἵ τε ξένοι τοῦ Ἀλκιβιάδου οἱ ἐν Ἄργει κατὰ τὸν αὐτὸν 3
χρόνον ὑπωπτεύθησαν τῷ δήμῳ ἐπιτίθεσθαι· καὶ τοὺς ὁμήρους
τῶν Ἀργείων τοὺς ἐν ταῖς νήσοις κειμένους οἱ Ἀθηναῖοι τότε
παρέδοσαν τῷ Ἀργείων δήμῳ διὰ ταῦτα διαχρήσασθαι. παντα- 4
χόθεν τε περιειστήκει ὑποψία ἐς τὸν Ἀλκιβιάδην. ὥστε βουλόμενοι
αὐτὸν ἐς κρίσιν ἀγαγόντες ἀποκτεῖναι, πέμπουσιν οὕτω τὴν Σαλα-
μινίαν ναῦν ἐς τὴν Σικελίαν ἐπί τε ἐκεῖνον καὶ ὧν πέρι ἄλλων
ἐμεμήνυτο. εἴρητο δὲ προειπεῖν αὐτῷ ἀπολογησομένῳ ἀκολουθεῖν, 5
ξυλλαμβάνειν δὲ μή, θεραπεύοντες τό τε πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σικελίᾳ
στρατιώτας τε σφετέρους καὶ πολεμίους μὴ θορυβεῖν, καὶ οὐχ
ἥκιστα τοὺς Μαντινέας καὶ Ἀργείους βουλόμενοι παραμεῖναι, δι'
ἐκείνου νομίζοντες πεισθῆναι σφίσι ξυστρατεύειν. καὶ ὁ μὲν ἔχων 6
τὴν ἑαυτοῦ ναῦν καὶ οἱ ξυνδιαβεβλημένοι ἀπέπλεον μετὰ τῆς Σαλα-
μινίας ἐκ τῆς Σικελίας ὡς ἐς τὰς Ἀθήνας· καὶ ἐπειδὴ ἐγένοντο ἐν
Θουρίοις, οὐκέτι ξυνείποντο, ἀλλ' ἀπελθόντες ἀπὸ τῆς νεὼς οὐ
φανεροὶ ἦσαν, δείσαντες τὸ ἐπὶ διαβολῇ ἐς δίκην καταπλεῦσαι. οἱ 7
δ' ἐκ τῆς Σαλαμινίας τέως μὲν ἐζήτουν τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ τοὺς
μετ' αὐτοῦ· ὡς δ' οὐδαμοῦ φανεροὶ ἦσαν, ᾤχοντο ἀποπλέοντες.
ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης ἤδη φυγὰς ὢν οὐ πολὺ ὕστερον ἐπὶ πλοίου
ἐπεραιώθη ἐς Πελοπόννησον ἐκ τῆς Θουρίας· οἱ δ' Ἀθηναῖοι
ἐρήμῃ δίκῃ θάνατον κατέγνωσαν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μετ' ἐκείνου.
Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τῇ 62
Σικελίᾳ, δύο μέρη ποιήσαντες τοῦ στρατεύματος καὶ λαχὼν ἑκά-
τερος, ἔπλεον ξύμπαντι ἐπὶ Σελινοῦντος καὶ Ἐγέστης, βουλόμενοι
μὲν εἰδέναι τὰ χρήματα εἰ δώσουσιν οἱ Ἐγεσταῖοι, κατασκέψασθαι
δὲ καὶ τῶν Σελινουντίων τὰ πράγματα καὶ τὰ διάφορα μαθεῖν τὰ
πρὸς Ἐγεσταίους. παραπλέοντες δ' ἐν ἀριστερᾷ τὴν Σικελίαν, τὸ 2
μέρος τὸ πρὸς τὸν Τυρσηνικὸν κόλπον, ἔσχον ἐς Ἱμέραν, ἥπερ
μόνη ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς Σικελίας Ἑλλὰς πόλις ἐστί· καὶ ὡς

1. οἱ om. M 3. κατακειμένους ci. *Hw.* 4. παρέδωσαν C, cr. c ‖ διαχρήσεσθαι A (α sscr. a_8) C E F G χρήσεσθαι B 5. περιεστήκει Lm ‖ εἰς G 6. σαλαμηνίαν A 7. περὶ A B E G περι F, cr. f_2 g_2 8. ἀπο-λογησαμένω(ι) A B E F M, cr. f 9. τῇ om. G 11. ἴκιστα C, cr. c_2 12. ἐκεῖνον ci. *Gtz.* ‖ σφᾶς L, em. *Lindauius* ‖ ξυνστρατεύειν C F, cr. f 15. ἐπελθόντες C 16. οἷ A 18. ἀπλέοντες C, cr. c_2 19. πολλῶι M 20. εἰς G 23. μέρηι B ‖ ⟨ἐν⟩ ἑκάτερος ci. *Cl.* 24. ξὺν παντὶ A B M ξυν-παντὶ C E F [G], em. *Kr.* 25. αἰγεσταῖοι B, pr. ltt. αι in r. b_2 27. πρὸς] παρ' C ‖ παραπλεύσαντες A B [G] ‖ τῆς σικελίας ci. *Rsk.* (cf. S) 28. ἵμεραν B ἰμέραν A G ἡμέραν C ημέραν E, cr. e 29. ἐστίν A C E F, cr. c

3 οὐκ ἐδέχοντο αὐτούς, παρεκομίζοντο. καὶ ἐν τῷ παράπλῳ αἱροῦσιν
Ὕκκαρα, πόλισμα Σικανικὸν μέν, Ἐγεσταίοις δὲ πολέμιον· ἦν δὲ
παραθαλασσίδιον. καὶ ἀνδραποδίσαντες τὴν πόλιν παρέδοσαν Ἐγε-
σταίοις (παρεγένοντο γὰρ αὐτῶν ἱππῆς), αὐτοὶ δὲ πάλιν τῷ μὲν
πεζῷ ἐχώρουν διὰ τῶν Σικελῶν, ἕως ἀφίκοντο ἐς Κατάνην, αἱ δὲ
4 νῆες περιέπλευσαν τὰ ἀνδράποδα ἄγουσαι. Νικίας δὲ εὐθὺς ἐξ
Ὑκκάρων ἐπὶ Ἐγέστης παραπλεύσας καὶ τά τ' ἄλλα χρηματίσας
καὶ λαβὼν τάλαντα τριάκοντα παρῆν ἐς τὸ στράτευμα· καὶ τἀν-
δράποδα ἀπεδόθησαν, καὶ ἐγένοντο ἐξ αὐτῶν εἴκοσι καὶ ἑκατὸν
5 τάλαντα. καὶ ἐς τῶν Σικελῶν τοὺς ξυμμάχους περιέπεμψαν,
στρατιὰν κελεύοντες πέμπειν· τῇ τε ἡμισείᾳ τῆς ἑαυτῶν ἦλθον
ἐπὶ Ὕβλαν τὴν Γελεᾶτιν πολεμίαν οὖσαν καὶ οὐχ εἷλον. καὶ τὸ
θέρος ἐτελεύτα.

63 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς τὴν ἔφοδον οἱ Ἀθηναῖοι
ἐπὶ Συρακούσας παρεσκευάζοντο, οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ αὐτοὶ ὡς
2 ἐπ' ἐκείνους ἰόντες. ἐπειδὴ γὰρ αὐτοῖς πρὸς τὸν πρῶτον φόβον
καὶ [τὴν] προσδοκίαν οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ εὐθὺς ἐπέκειντο, κατά τε
τὴν ἡμέραν ἑκάστην προϊοῦσαν ἀνεθάρσουν μᾶλλον, καὶ ἐπειδὴ
πλέοντές τε τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς Σικελίας πολὺ ἀπὸ σφῶν ἐφαίνοντο
καὶ πρὸς τὴν Ὕβλαν ἐλθόντες καὶ πειράσαντες οὐχ εἷλον βίᾳ, ἔτι
πλέον κατεφρόνησαν καὶ ἠξίουν τοὺς στρατηγούς, οἷον δὴ ὄχλος
φιλεῖ θαρσήσας ποιεῖν, ἄγειν σφᾶς ἐπὶ Κατάνην, ἐπειδὴ οὐκ ἐκεῖνοι
3 ἐφ' ἑαυτοὺς ἔρχονται. ἱππῆς τε προσελαύνοντες αἰεὶ κατάσκοποι
τῶν Συρακοσίων πρὸς τὸ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων ἐφύβριζον
ἄλλα τε καὶ εἰ ξυνοικήσοντες σφίσιν αὐτοὶ μᾶλλον ἥκοιεν ἐν τῇ
64 ἀλλοτρίᾳ ἢ Λεοντίνους ἐς τὴν οἰκείαν κατοικιοῦντες. ἃ γιγνώ-

κ
1. αἰρουσιν E 2. ὕκαρα F_1 ‖ σικανὸν C 4. ἱππεῖς B G c_2 (ex -ῆς cr.) 7. τά τ' ἄλλα ci. *Ha* τἆλλα L 8. τάλαντα ⟨τὰ⟩ ci. *Gtz.* ‖ τ' ἀνδράποδα B 9. ἀπέδοσαν L, cr. *Mdv.* ἀπέδοντο ci. *Bk.* ‖ ἐγένετο ci. *Hw.* 10. τοὺς τῶν σικελῶν L, transp. *Kr.* ‖ περιέπεμψαν, *Cl.* praeeunte (περιέπεμπον), ci. *St.* περιέπλευσαν L 11. στρατίαν E 12. ὕβλαν F hic et v. 20 ‖ γελεατιν C E -άτιν A B c_2 F G, cr. f 13 θέρον C, cr. c_2 16. πρὸς] παρὰ ci. *Gtz.* 17. τὴν om. E 18. τὴν del. *Kr.* 19. παραπλέοντες ci. *Pp.* ‖ τε τὰ ci. *St.* τά τε L ἔς τε τὰ *Rsk.*, τε ἐς τἀπεκεῖνα *Dobr.*, τότε ἐς τἀπεκεῖνα *Arn.* ci. ‖ ἐπέκεινα Lm ‖ ἐφαίνοντο] ltt. οντο in r. g_2 ἐφαίνετο C ἐφαίνοντο mg. C_1, sed ltt. ον in r. unius lt. scr. c_2; ἐφέροντο ci. *Naber* 20 ἔτι] ἐπὶ ci. *Naber* 21. στρατηγοὺς] ltt. τηγ in r. g_2 22. ἐπειδή γε M 23. ἱππεῖς B G et ex -ῆς cr. c_2 ‖ τε om. A B C E F G ‖ ἀεὶ A B C F G M 25. εἰ E F M γρ. g_2, om. A B οἱ C ὡς G c_2 ‖ αὐτοῖς L, em. *Bk.* ‖ ἤκουεν C, cr. c 26. κατοικοῦντες B

σκοντες οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ βουλόμενοι αὐτοὺς ἄγειν
πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως ὅτι πλεῖστον, αὐτοὶ δὲ ταῖς ναυσὶν ἐν
τοσούτῳ ὑπὸ νύκτα παραπλεύσαντες στρατόπεδον καταλαμβάνειν ἐν
ἐπιτηδείῳ καθ' ἡσυχίαν, εἰδότες οὐκ ἂν ὁμοίως δυνηθέντες, [καὶ]
εἰ ἐκ τῶν νεῶν πρὸς παρεσκευασμένους ἐκβιβάζοιεν ἢ κατὰ γῆν
ἰόντες γνωσθεῖεν (τοὺς γὰρ ἂν ψιλοὺς τοὺς σφῶν καὶ τὸν ὄχλον
τῶν Συρακοσίων τοὺς ἱππέας πολλοὺς ὄντας, σφίσι δ' οὐ παρόντων
ἱππέων, βλάπτειν ἂν μεγάλα· οὕτω δὲ λήψεσθαι χωρίον ὅθεν ὑπὸ
τῶν ἱππέων οὐ βλάψονται ἄξια λόγου· ἐδίδασκον δ' αὐτοὺς περὶ
τοῦ πρὸς τῷ Ὀλυμπιείῳ χωρίου, ὅπερ καὶ κατέλαβον, Συρακοσίων
φυγάδες οἳ ξυνείποντο), τοιόνδε τι οὖν πρὸς ἃ ἐβούλοντο οἱ στρα-
τηγοὶ μηχανῶνται. πέμπουσιν ἄνδρα σφίσι μὲν πιστόν, τοῖς δὲ 2
τῶν Συρακοσίων στρατηγοῖς τῇ δοκήσει οὐχ ἧσσον ἐπιτήδειον· ἦν
δὲ Καταναῖος ὁ ἀνήρ, καὶ ἀπ' ἀνδρῶν ἐκ τῆς Κατάνης ἥκειν ἔφη
ὧν ἐκεῖνοι τὰ ὀνόματα ἐγίγνωσκον καὶ ἠπίσταντο ἐν τῇ πόλει ἔτι
ὑπολοίπους ὄντας τῶν σφίσιν εὔνων. ἔλεγε δὲ τοὺς Ἀθηναίους 3
αὐλίζεσθαι ἀπὸ τῶν ὅπλων ἐν τῇ πόλει, καὶ εἰ βούλονται ἐκεῖνοι
πανδημεὶ ἐν ἡμέρᾳ ῥητῇ ἅμα ἕῳ ἐπὶ τὸ στράτευμα ἐλθεῖν, αὐτοὶ
μὲν ἀποκλῄσειν τοὺς παρὰ σφίσι καὶ τὰς ναῦς ἐμπρήσειν, ἐκείνους
δὲ ῥᾳδίως τὸ στράτευμα προσβαλόντας τῷ σταυρώματι αἱρήσειν·
εἶναι δὲ ταῦτα τοὺς ξυνδράσοντας πολλοὺς Καταναίων καὶ ἡτοιμά-
σθαι ἤδη, ἀφ' ὧν αὐτὸς ἥκειν. οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Συρακοσίων, 65
μετὰ τοῦ καὶ ἐς τὰ ἄλλα θαρσεῖν καὶ εἶναι ἐν διανοίᾳ καὶ ἄνευ
τούτων ἰέναι [παρεσκευάσθαι] ἐπὶ Κατάνην, ἐπίστευσάν τε τῷ ἀν-
θρώπῳ πολλῷ ἀπερισκεπτότερον καὶ εὐθὺς ἡμέραν ξυνθέμενοι ᾗ
παρέσονται ἀπέστειλαν αὐτόν, καὶ αὐτοί (ἤδη γὰρ καὶ τῶν ξυμ-

1. ἀπάγειν ci. *Hw.* 2. πανδημεῖ C, cr. c_2 3. καταλαβεῖν A B E F M sscr. G_1 4. δυνηθέντες] λυπηθέντες ci. *Cl.* ‖ καὶ om. S et *Vl.*, del. *Rsk.* (etiam ἢ εἰ coiciens) 5. εἰ] οἱ B, om. M ‖ πρὸς παρ.] προπαρ. M ‖ παρεσκευασμένους] pr. ε in r. g_2 παρασκευασμένους C E ‖ ἐκβιάζοιεν A B E F M γρ. g_2 6. γνωσθείησαν L ‖ ἂν om. M ‖ τοὺς del. *St.* 7. τῶν om. M 8. ἱππέων del. *St.* 12. πέμπουσι C, cr. c_2 πέμπουσι δ' A B ‖ ἄνδρας B 15. ἐγίνωσκον G 16. εὐνόων L 17. ἀπὸ] acc. er. f 18. ἐπὶ τὸ στράτευμα del. *St.* ‖ τὸ] ex τῷ cr. c_2 19. ἀποκλείσειν A B E G c_2 (ex -κλήσειν cr.) ‖ τοὺς] αὐτοὺς A B E F G M ‖ σφίσιν F 20. τὸ στράτευμα del. *Bl.* ‖ τὸ] ex τῷ cr. c_2 ‖ σταυρώματι] στρατεύματι C G γρ. S, cr. g_2 [τὸ στρ.] προσβ. τῷ στρατεύματι ci. *Arn.* 21. δὲ ταῦτα] δ' ἐνταῦθα ci. *Naber* ‖ ξυνδράσοντας] pr. σ in r. g_2 23. τοῦ+καὶ F ‖ εἰς G ‖ θάρσειν B 24. παρασκευάσθαι G M, cr. g_2 παρασκευᾶσθαι C, del. *Kr.* 26. αὐτοὶ] αὐτίκα ci. *Bdh.*

μάχων Σελινούντιοι καὶ ἄλλοι τινὲς παρῆσαν) προεῖπον πανδημεὶ
πᾶσιν ἐξιέναι Συρακοσίοις. ἐπεὶ δὲ ἑτοῖμα αὐτοῖς καὶ τὰ τῆς παρα-
σκευῆς ἦν καὶ αἱ ἡμέραι ἐν αἷς ξυνέθεντο ἥξειν ἐγγὺς ἦσαν,
πορευόμενοι ἐπὶ Κατάνης ηὐλίσαντο ἐπὶ τῷ Συμαίθῳ ποταμῷ ἐν
2 τῇ Λεοντίνῃ. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ὡς ᾔσθοντο αὐτοὺς προσιόντας,
ἀναλαβόντες τό τε στράτευμα ἅπαν τὸ ἑαυτῶν καὶ ὅσοι Σικελῶν
αὐτοῖς ἢ ἄλλος τις προσεληλύθει καὶ ἐπιβιβάσαντες ἐπὶ τὰς ναῦς
3 καὶ τὰ πλοῖα, ὑπὸ νύκτα ἔπλεον ἐπὶ τὰς Συρακούσας. καὶ οἵ τε
Ἀθηναῖοι ἅμα ἕῳ ἐξέβαινον ἐς τὸ κατὰ τὸ Ὀλυμπιεῖον ὡς στρα-
τόπεδον καταληψόμενοι, καὶ οἱ ἱππῆς οἱ Συρακοσίων πρῶτοι προσ-
ελάσαντες [ἐς] τῇ Κατάνῃ καὶ αἰσθόμενοι ὅτι τὸ στράτευμα ἅπαν
ἀνῆκται, ἀποστρέψαντες ἀγγέλλουσι τοῖς πεζοῖς, καὶ ξύμπαντες ἤδη
66 ἀποτρεπόμενοι ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν πόλιν. ἐν τούτῳ δ' οἱ Ἀθηναῖοι,
μακρᾶς οὔσης τῆς ὁδοῦ αὐτοῖς, καθ' ἡσυχίαν καθῖσαν τὸ στρά-
τευμα ἐς χωρίον ἐπιτήδειον καὶ ἐν ᾧ μάχης τε ἄρξειν ἔμελλον
ὁπότε βούλοιντο καὶ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακοσίων ἥκιστ' [ἂν] αὐτοὺς
καὶ ἐν τῷ ἔργῳ καὶ πρὸ αὐτοῦ λυπήσειν· τῇ μὲν γὰρ τειχία τε
2 καὶ οἰκίαι εἷργον καὶ δένδρα καὶ λίμνη, παρὰ δὲ τὸ κρημνοί. καὶ
τὰ ἐγγὺς δένδρα κόψαντες καὶ κατενεγκόντες ἐπὶ τὴν θάλασσαν
παρά τε τὰς ναῦς σταύρωμα ἔπηξαν καὶ ἐπὶ τῷ Δάσκωνι ἔρυμά
τι, ᾗ εὐεφοδώτατον ἦν τοῖς πολεμίοις, λίθοις λογάδην καὶ ξύλοις
3 διὰ ταχέων ὤρθωσαν καὶ τὴν τοῦ Ἀνάπου γέφυραν ἔλυσαν. παρα-
σκευαζομένων δὲ ἐκ μὲν τῆς πόλεως οὐδεὶς ἐξιὼν ἐκώλυε, πρῶτοι
δὲ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακοσίων προσεβοήθησαν, ἔπειτα δὲ ὕστερον
καὶ τὸ πεζὸν ἅπαν ξυνελέγη. καὶ προσῆλθον μὲν ἐγγὺς τοῦ
στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων τὸ πρῶτον, ἔπειτα δέ, ὡς οὐκ ἀντι-

1. ἀλλ' οἱ B 2. πᾶσι C, cr. c_2, del. *Hw.* || ἕτοιμα L_m || καὶ τὰ] κατα C 3. ἐν om. M || ἐγγὺς ἦσαν] ἤγγισαν E 5. προσιόντας] ltt. ας in r. f 8. πλοῖαι B 9. ἐς τὸ] ἐς τὸν A B C F G M || ὀλυμπιειον C ὀλυμπίειον A B E F G c_2 || ὡς τὸ στρατόπεδον A B E F G M 10. καταληψόμενον C, cr. c || ἱππεῖς B G et ex -ῆς cr. c_2 (item 16, 24) 11. ἐς τὴν κατάνην L, cr. H_c 12. ἀγγελουσι F 13. ἀποτραπόμενοι ci. H_a 14. καθίσαν C E F G M ἐκάθ-ισαν A ἐκάθησαν B 15. ἐς om. B || μάχης] lt. μ in r. g_2 16 ἂν del. *St.* 17. ἔργου A, cr. a_2 || λυπῆσαι G 18. οἰκία B G || εἶργον A B C E F, cr. c_2 f_2 19. καταναγκόντες F 20. δασκωνι E 21. τι ci. *Kr.* τε L ||
οις
εὐεφοδώτατον V ἐφοδώτατον L εὐοδώτατον ci. *Bk.* || λογάδην A, οις sscr. a_2 22. ἀνάπλου A B E F M [G], cr. f 23 οὐθεὶς A B C E F [G] 26. ἀντι-προή(ι)εσαν L_m [G] ἀντιπροσῆσαν ci. *Hw.*

προῇσαν αὐτοῖς, ἀναχωρήσαντες καὶ διαβάντες τὴν Ἐλωρίνην ὁδὸν
ηὐλίσαντο.
Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι παρεσκευάζοντο 67
ὡς ἐς μάχην καὶ ξυνετάξαντο ὧδε. δεξιὸν μὲν κέρας Ἀργεῖοι
εἶχον καὶ Μαντινῆς, Ἀθηναῖοι δὲ τὸ μέσον, τὸ δὲ ἄλλο οἱ ξύμ-
μαχοι οἱ ἄλλοι. καὶ τὸ μὲν ἥμισυ αὐτοῖς τοῦ στρατεύματος ἐν τῷ
πρόσθεν ἦν, τεταγμένον ἐπὶ ὀκτώ, τὸ δὲ ἥμισυ ἐπὶ ταῖς εὐναῖς ἐν
πλαισίῳ, ἐπὶ ὀκτὼ καὶ τοῦτο τεταγμένον· οἷς εἴρητο, ᾗ ἂν τοῦ
στρατεύματός τι πονῇ μάλιστα, ἐφορῶντας παραγίγνεσθαι. καὶ
τοὺς σκευοφόρους ἐντὸς τούτων τῶν ἐπιτάκτων ἐποιήσαντο. οἱ 2
δὲ Συρακόσιοι ἔταξαν τοὺς μὲν ὁπλίτας πάντας ἐφ' ἑκκαίδεκα,
ὄντας πανδημεὶ Συρακοσίους καὶ ὅσοι ξύμμαχοι παρῆσαν (ἐβοή-
θησαν δὲ αὐτοῖς Σελινούντιοι μὲν μάλιστα, ἔπειτα δὲ καὶ Γελῴων
ἱππῆς, τὸ ξύμπαν ἐς διακοσίους, καὶ Καμαριναίων ἱππῆς ὅσον
εἴκοσι καὶ τοξόται ὡς πεντήκοντα), τοὺς δὲ ἱππέας ἐπετάξαντο ἐπὶ
τῷ δεξιῷ, οὐκ ἔλασσον ὄντας ἢ διακοσίους καὶ χιλίους, παρὰ δ'
αὐτοὺς καὶ τοὺς ἀκοντιστάς. μέλλουσι δὲ τοῖς Ἀθηναίοις προτέροις 3
ἐπιχειρήσειν ὁ Νικίας κατά τε ἔθνη ἐπιπαριὼν ἕκαστα καὶ ξύμπασι
τοιάδε παρεκελεύετο.
„Πολλῇ μὲν παραινέσει, ὦ ἄνδρες, τί δεῖ χρῆσθαι, οἳ πάρεσμεν 68
ἐπὶ τοιοῦτον ἀγῶνα; αὐτὴ γὰρ ἡ παρασκευὴ ἱκανωτέρα μοι δοκεῖ
εἶναι θάρσος παρασχεῖν ἢ καλῶς λεχθέντες λόγοι μετὰ ἀσθενοῦς
στρατοπέδου. ὅπου γὰρ Ἀργεῖοι καὶ Μαντινῆς καὶ Ἀθηναῖοι καὶ 2
νησιωτῶν οἱ πρῶτοί ἐσμεν, πῶς οὐ χρὴ μετὰ τοιῶνδε καὶ τοσῶνδε
ξυμμάχων πάντα τινὰ μεγάλην τὴν ἐλπίδα τῆς νίκης ἔχειν, ἄλλως
τε καὶ πρὸς ἄνδρας πανδημεί τε ἀμυνομένους καὶ οὐκ ἀπολέκτους
ὥσπερ καὶ ἡμᾶς, καὶ προσέτι Σικελιώτας, οἳ ὑπερφρονοῦσι μὲν
ἡμᾶς, ὑπομενοῦσι δὲ οὔ, διὰ τὸ τὴν ἐπιστήμην τῆς τόλμης ἥσσω

1. ελωρίδην C ελωρινὴν E ἐλωρινὴν A B F M [G] 5. μαντινεῖς A B G et ex -ῆς cr. c_2 (item 23) 7. πρόσθε (?) B 8. πλησίω(ι) A B C F G, cr. F_1 (sscr.) g_2 πλαισὶν γρ. a_3 9. ἐφορμῶντας ci. *Mein.* 10. ἐπιτακτων E 11. πάντας om. A B E F G M || ἐφ'] ἐς B ἐπ' A C E F G, cr. f_2 || ἐφ' ἑκκαίδεκα] ἐπ' ἑκκαίδεκα C, ltt. π' ἑκ in r. trium fere ltt. scr. c_2 13. ante μάλιστα numerum excidisse ci. *Cl.* || γελώων B 14. utroque loco ἱππεῖς B G et ex -ῆς cr. c_2 || ὅσον] in ὅσοι cr. c 15. τοξόται] bis scr., semel del. G 18. ἔθνη om. B || ξυμπᾶσι A B 20. πολλὴ B || οἱ E 21. τοιοῦτον H_a, αὐτὸν τὸν *Naber* ci. τὸν αὐτὸν L || αυτη C αὕτη M c_2 22. λεχθέντες] ltt. ντες in r. b 24. οἱ] spir. in r. b || χρὴ μετὰ] χρήματα B 26. ἀμυνουμένους ci. *Mein.* 27. ὥσπερ καὶ ἡμᾶς del. *Cob.* || ὑπερφρονοῦσιν A 28. ὑπομένουσι A B C E F G, cr. a_2 || δ' B

3 ἔχειν. παραστήτω δέ τινι καὶ τόδε, πολύ τε ἀπὸ τῆς ἡμετέρας
αὐτῶν εἶναι καὶ πρὸς γῇ οὐδεμιᾷ φιλίᾳ, ἥντινα μὴ αὐτοὶ μαχόμε-
νοι κτήσεσθε. καὶ τοὐναντίον ὑπομιμνήσκω ὑμᾶς ἢ οἱ πολέμιοι
σφίσιν αὐτοῖς εὖ οἶδ' ὅτι παρακελεύονται· οἱ μὲν γὰρ ὅτι περὶ
πατρίδος ἔσται ὁ ἀγών, ἐγὼ δὲ ὅτι οὐκ ἐν πατρίδι, ἐξ ἧς κρατεῖν
δεῖ ἢ μὴ ῥᾳδίως ἀποχωρεῖν· οἱ γὰρ ἱππῆς πολλοὶ ἐπικείσονται.
4 τῆς τε οὖν ὑμετέρας αὐτῶν ἀξίας μνησθέντες ἐπέλθετε τοῖς ἐναντίοις
προθύμως καὶ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην καὶ ἀπορίαν φοβερωτέραν
ἡγησάμενοι τῶν πολεμίων."

69 Ὁ μὲν Νικίας τοιαῦτα παρακελευσάμενος ἐπῆγε τὸ στρατό-
πεδον εὐθύς. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἀπροσδόκητοι μὲν ἐν τῷ καιρῷ
τούτῳ ἦσαν ὡς ἤδη μαχούμενοι, καί τινες αὐτοῖς ἐγγὺς τῆς πόλεως
οὔσης καὶ ἀπεληλύθεσαν· οἱ δὲ καὶ διὰ σπουδῆς προσβοηθοῦντες
δρόμῳ ὑστέριζον μέν, ὡς δὲ ἕκαστός πῃ τοῖς πλείοσι προσμείξειε
καθίσταντο. οὐ γὰρ δὴ προθυμίᾳ ἐλλιπεῖς ἦσαν οὐδὲ τόλμῃ οὔτ'
ἐν ταύτῃ τῇ μάχῃ οὔτ' ἐν ταῖς ἄλλαις, ἀλλὰ τῇ μὲν ἀνδρείᾳ οὐχ
ἥσσους ἐς ὅσον ἡ ἐπιστήμη ἀντέχοι, τῷ δὲ ἐλλείποντι αὐτῆς καὶ
τὴν βούλησιν ἄκοντες προυδίδοσαν. ὅμως δὲ οὐκ ἂν οἰόμενοι
σφίσι τοὺς Ἀθηναίους προτέρους ἐπελθεῖν καὶ διὰ τάχους ἀναγκα-
2 ζόμενοι ἀμύνασθαι ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα εὐθὺς ἀντεπῇσαν. καὶ
πρῶτον μὲν αὐτῶν ἑκατέρων οἵ τε λιθοβόλοι καὶ σφενδονῆται καὶ
τοξόται προυμάχοντο καὶ τροπάς, οἵας εἰκὸς ψιλούς, ἀλλήλων
ἐποίουν· ἔπειτα δὲ μάντεις τε σφάγια προύφερον τὰ νομιζόμενα
καὶ σαλπικταὶ ξύνοδον ἐπώτρυνον τοῖς ὁπλίταις, οἱ δ' ἐχώρουν,
3 Συρακόσιοι μὲν περί τε πατρίδος μαχούμενοι καὶ τῆς ἰδίας ἕκαστος
τὸ μὲν αὐτίκα σωτηρίας, τὸ δὲ μέλλον ἐλευθερίας, τῶν δ' ἐναντίων
Ἀθηναῖοι μὲν περί τε τῆς ἀλλοτρίας οἰκείαν σχεῖν καὶ τὴν οἰκείαν

2. *οὐδεμία* C ‖ *ἥντινα* B ‖ *μαχόμενοι* ⟨*οὐ*⟩ ci. *Weidner* 3. *ὑπομιμνήσκω* A B F ‖ *ἡμᾶς* C G 4. *οἱ*] *ὁ* B F, cr. f_2 5. *οὐκ ἐν*] *ἐν οὐ* ci. *Dobr.* ‖ [*ἐξ*] *Rsk.*, ⟨*ἀλλ'*⟩ *ἐξ* *Gtz.* ci. 6. *ἱππεῖς* G et ex -*ῆς* cr. c_2 7. *αὐτῶν* B ‖ *ἐπέλθετε*] pr. *ε* in r. g_2 13. *ἀπεληλύθεσαν* D et *Vl.* *ἐπεληλύθεσαν* L [G] *ἐσεληλύθεσαν* ci. *Gtz.* ‖ *οἱ δὲ*] *οἳ δὴ* ci. *Gtz.* 14. *πλείωσι* C, cr. c ‖ *προσμείξειε*] *προσμίξειεν* C E Fm [G] *προσμίξει* B *προσμίξει ἐκαθίσταντο* A, lt. *ε* transp. a_2 15. *προθυμίᾳ*] ltt. *μι* add. g_2 ‖ *ἐλλειπεῖς* A, cr. a_2 ‖ *ἦσαν*] lt. *η* in r. b 16. *ἀνδρία(ι)* A B [G] 17. *ἀντέχει* G, *οι* sscr. G_1 18-19. vb. *οὐκ . . . καὶ* del. *St.* 19. *τοῖς* E ‖ *ἀπελθεῖν* A B C F, cr. a_2 f 20. *ἀντεπή(ι)εσαν* Lm 21. [*αὐτῶν*] ci. *Hs* ‖ *σφενδονηταὶ* C 22. *οἷα* A B E F M sscr. G_1 ‖ *ἀλλήλων ψιλοὺς* G 23. *ἐποιοῦντο* ci. *Hw.* ‖ *δὲ* (comp.) in r. b 24. *σαλπιγκταὶ* L ‖ *οἳ* A B 25. *ὡς ἕκαστος* M 26. *τὸ δὲ*] *ἐς δὲ τὸ* ci. *Kr.* ‖ *δ' ἐναντίων* G c_2 *δὲ ἐναντίων* B f a_2 *δὲ ἀντίων* A C E F M

μὴ βλάψαι ἡσσώμενοι, Ἀργεῖοι δὲ καὶ τῶν ξυμμάχων οἱ αὐτόνομοι
ξυγκτήσασθαί τε ἐκείνοις ἐφ' ἃ ἦλθον καὶ τὴν ὑπάρχουσαν σφίσι
πατρίδα νικήσαντες πάλιν ἐπιδεῖν· τὸ δ' ὑπήκοον τῶν ξυμμάχων
μέγιστον μὲν περὶ τῆς αὐτίκα ἀνελπίστου σωτηρίας, ἢν μὴ κρα-
τῶσι, τὸ πρόθυμον εἶχον, ἔπειτα δὲ ἐν παρέργῳ καὶ εἴ τι ἄλλο
ξυγκαταστρεψάμενον ῥᾷον αὐτοῖς ὑπακούσεται. γενομένης δ' ἐν 70
χερσὶ τῆς μάχης ἐπὶ πολὺ ἀντεῖχον ἀλλήλοις, καὶ ξυνέβη βροντάς
τε ἅμα τινὰς γενέσθαι καὶ ἀστραπὰς καὶ ὕδωρ πολύ, ὥστε τοῖς
μὲν πρῶτον μαχομένοις καὶ ἐλάχιστα πολέμῳ ὡμιληκόσι καὶ τοῦτο
ξυνεπιλαβέσθαι τοῦ φόβου, τοῖς δ' ἐμπειροτέροις τὰ μὲν γιγνόμενα
καὶ ὥρᾳ ἔτους περαίνεσθαι δοκεῖν, τοὺς δὲ ἀνθεστῶτας πολὺ μείζω
ἔκπληξιν μὴ νικωμένους παρέχειν. ὠσαμένων δὲ τῶν Ἀργείων 2
πρῶτον τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν Συρακοσίων καὶ μετ' αὐτοὺς τῶν
Ἀθηναίων τὸ κατὰ σφᾶς αὐτούς, παρερρήγνυτο ἤδη καὶ τὸ ἄλλο
στράτευμα τῶν Συρακοσίων καὶ ἐς φυγὴν κατέστη. καὶ ἐπὶ πολὺ 3
μὲν οὐκ ἐδίωξαν οἱ Ἀθηναῖοι (οἱ γὰρ ἱππῆς τῶν Συρακοσίων
πολλοὶ ὄντες καὶ ἀήσσητοι εἶργον καὶ ἐσβαλόντες ἐς τοὺς ὁπλίτας
αὐτῶν, εἴ τινας προδιώκοντας ἴδοιεν, ἀνέστελλον), ἐπακολουθήσαντες
δὲ ἁθρόοι ὅσον ἀσφαλῶς εἶχε πάλιν ἐπανεχώρουν καὶ τροπαῖον
ἵστασαν. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἁθροισθέντες ἐς τὴν Ἑλωρίνην ὁδὸν 4
καὶ ὡς ἐκ τῶν παρόντων ξυνταξάμενοι ἔς τε τὸ Ὀλυμπιεῖον ὅμως
σφῶν αὐτῶν παρέπεμψαν φυλακήν, δείσαντες μὴ οἱ Ἀθηναῖοι τῶν
χρημάτων ἃ ἦν αὐτόθι κινήσωσι, καὶ οἱ λοιποὶ ἐπανεχώρησαν ἐς
τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς μὲν τὸ ἱερὸν οὐκ ἦλθον, ξυγ- 71
κομίσαντες δὲ τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς καὶ ἐπὶ πυρὰν ἐπιθέντες ηὐλί-
σαντο αὐτοῦ. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τοῖς μὲν Συρακοσίοις ἀπέδοσαν
ὑποσπόνδους τοὺς νεκρούς (ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ξυμ-
μάχων περὶ ἑξήκοντα καὶ διακοσίους), τῶν δὲ σφετέρων τὰ ὀστᾶ

2. *ξυνκτήσασθαι* C E F 4. *ἀνελπίστου* om. B 6. *ξυγκαταστρεψάμενον* ci. *Hs* *συγκαταστρεψόμενοι* E *ξυγκαταστρεψαμένοις* C G (tert. *α* in *ο* cr. g_2) *συγκαταστρεψομένοις* A B Fm *ξυγκαταστρεψάμενοι . . ὑπακούσονται* *St.*, *ξυγκαταστρεψαμένοις . . ὑπακούειν ἔσται* *Bhm.*, *ξ. . . ὑπακούουσιν ἔσται* *Mdv.*, *εἴ τις ἄλλους ξυγκαταστρεψάμενος ῥᾷον αὐτὸς ὑπακούσεται* *Bdh.* ci. 7. *χερσὶ*+(*ν*) C 9. *ὡμιληκόσιν* A 10. *ξυνεπιβαλέσθαι* ci. *Kr.* 11. *κἂν* ci. *Bdh.* 12. *νικομένους* C, cr. c_2 14. *αὐτοὺς* A G b (ex *αὐτοὺς* cr.) ‖ *παρερήγνυτο* C, cr. c_2 16. *ἱππεῖς* G et ex -*ῆς* cr. c_2 17. *εἴργον* E F *εἶργον* A B C G, cr. c_2 f_2 18. *τινες* A (*ας* sscr. a_2) B C F G ‖ *προδιώκοντες* B 19. *ἀθρόοι* L ‖ *εἶχεν* A ‖ *τρόπαιον* A c_2 (ex cr.) E, cr. a_2 *τρόπαῖον* B 20. *ἀθροισθέντες* L, cr. A_1 ‖ *ἐλωρινὴν* A C F M *ελωρινὴν* E *ἐλωρικὴν* B *ἑλωρινὴν* G c_2 21. *ὀλυμπιειον* E ‖ *ὅμως*] *μέρος* ci. *Bdh.* 22. *αὐτῶν* A

ἀνέλεξαν (ἀπέθανον δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ξυμμάχων ὡς πεντήκοντα),
καὶ τὰ τῶν πολεμίων σκῦλα ἔχοντες ἀπέπλευσαν ἐς Κατάνην.
2 χειμών τε γὰρ ἦν καὶ τὸν πόλεμον αὐτόθεν ποιεῖσθαι οὔπω ἐδόκει
δυνατὸν εἶναι, πρὶν ἂν ἱππέας τε μεταπέμψωσιν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν
καὶ ἐκ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων ἀγείρωσιν, ὅπως μὴ παντάπασιν
ἱπποκρατῶνται, καὶ χρήματα δὲ ἅμα αὐτόθεν τε ξυλλέξωνται καὶ
παρ' Ἀθηναίων ἔλθῃ, τῶν τε πόλεών τινας προσαγάγωνται, ἃς
ἤλπιζον μετὰ τὴν μάχην μᾶλλον σφῶν ὑπακούσεσθαι, τά τε ἄλλα,
καὶ σῖτον καὶ ὅσων δέοι, παρασκευάσωνται, ὡς ἐς τὸ ἔαρ ἐπιχει-
ρήσοντες ταῖς Συρακούσαις.
72 Καὶ οἱ μὲν ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Νάξον καὶ
Κατάνην διαχειμάσοντες· Συρακόσιοι δὲ τοὺς σφετέρους αὐτῶν
2 νεκροὺς θάψαντες ἐκκλησίαν ἐποίουν. καὶ παρελθὼν αὐτοῖς Ἑρμο-
κράτης ὁ Ἕρμωνος, ἀνὴρ καὶ ἐς τἆλλα ξύνεσιν οὐδενὸς λειπόμενος
καὶ κατὰ τὸν πόλεμον ἐμπειρίᾳ τε ἱκανὸς γενόμενος καὶ ἀνδρείᾳ
3 ἐπιφανής, ἐθάρσυνέ τε καὶ οὐκ εἴα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι· τὴν
μὲν γὰρ γνώμην αὐτῶν οὐχ ἡσσῆσθαι, τὴν δὲ ἀταξίαν βλάψαι.
οὐ μέντοι τοσοῦτόν γε λειφθῆναι ὅσον εἰκὸς εἶναι, ἄλλως τε καὶ
τοῖς πρώτοις τῶν Ἑλλήνων ἐμπειρίᾳ, ἰδιώτας ὡς εἰπεῖν χειροτέχναις,
4 ἀνταγωνισαμένους. μέγα δὲ βλάψαι καὶ [τὸ πλῆθος τῶν στρα-
τηγῶν καὶ] τὴν πολυαρχίαν (ἦσαν γὰρ πεντεκαίδεκα οἱ στρατηγοὶ
αὐτοῖς), τῶν τε πολλῶν τὴν ἀξύντακτον ἀναρχίαν. ἢν δὲ ὀλίγοι τε
στρατηγοὶ γένωνται ἔμπειροι καὶ ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ παρασκευά-
σωσι τὸ ὁπλιτικόν, οἷς τε ὅπλα μὴ ἔστιν ἐκπορίζοντες, ὅπως ὡς
πλεῖστοι ἔσονται, καὶ τῇ ἄλλῃ μελέτῃ προσαναγκάζοντες, [ἔφη] κατὰ
τὸ εἰκὸς κρατήσειν σφᾶς τῶν ἐναντίων, ἀνδρείας μὲν σφίσιν ὑπαρ-
χούσης, εὐταξίας δ' ἐς τὰ ἔργα προσγενομένης· ἐπιδώσειν γὰρ
ἀμφότερα αὐτά, τὴν μὲν μετὰ κινδύνων μελετωμένην, τὴν δ' εὐ-
ψυχίαν αὐτὴν ἑαυτῆς μετὰ τοῦ πιστοῦ τῆς ἐπιστήμης θαρσαλεωτέραν
5 ἔσεσθαι. τούς τε στρατηγοὺς καὶ ὀλίγους καὶ αὐτοκράτορας χρῆναι

1. συνέλεξαν A B E F Gm 2. σκύλα B C F, cr. f_2 3. τε] lt. ε in r. b 6. ἅμα] supra versum scr. B || τε om. M || συλλέξωνται C G ξυλλέξονται E 7. προσαγάγονται A E M 8. τά] καὶ τά ci. *Kr.* 9. δε:οι E || παρασκευάσονται A E G M et ex cr. c || ὡς ἐς vertit *Vl.* ὥστε L 11-12. vb. ἐς . . . διαχειμάσοντες (διαχειμάσαντες C) del. *St.* 13. ἑρμοκράτης F, cr. f_2 14. ἕρμωνος F ἑρμωνος E 15. ἀνδρία(ι) A B G (ει sscr. G_1) 18. εἶναι del. *St.* || καὶ D, om. L 19. χειροτέχνας L, cr. F_1 γρ. g_2 20-21. vb. τὸ . . καὶ del. *Hw.* 25. ἔφη del. *Kr.* 26. σφεῖς ci. *Hw.* || ἀνδρίας A B 27. γενομένης B 29. θαρσαλεω:τέραν B

ἑλέσθαι καὶ ὀμόσαι αὐτοῖς τὸ ὅρκιον ἦ μὴν ἐάσειν ἄρχειν ὅπῃ ἂν
ἐπίστωνται· οὕτω γὰρ ἅ τε κρύπτεσθαι δεῖ μᾶλλον ἂν στέγεσθαι
καὶ τἆλλα κατὰ κόσμον καὶ ἀπροφασίστως παρασκευασθῆναι. καὶ 73
οἱ Συρακόσιοι αὐτοῦ ἀκούσαντες ἐψηφίσαντό τε πάντα ὡς ἐκέλευε
καὶ στρατηγὸν αὐτόν τε εἵλοντο τὸν Ἑρμοκράτη καὶ Ἡρακλείδην
τὸν Λυσιμάχου καὶ Σικανὸν τὸν Ἐξηκέστου, τούτους τρεῖς, καὶ ἐς 2
τὴν Κόρινθον καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρέσβεις ἀπέστειλαν, ὅπως
ξυμμαχία τε αὐτοῖς παραγένηται καὶ τὸν πρὸς Ἀθηναίους πόλεμον
βεβαιότερον πείθωσι ποιεῖσθαι ἐκ τοῦ προφανοῦς ὑπὲρ σφῶν τοὺς
Λακεδαιμονίους, ἵνα ἢ ἀπὸ τῆς Σικελίας ἀπαγάγωσιν αὐτοὺς ἢ
πρὸς τὸ ἐν Σικελίᾳ στράτευμα ἧσσον ὠφελίαν ἄλλην ἐπιπέμπωσιν.
Τὸ δ' ἐν τῇ Κατάνῃ στράτευμα τῶν Ἀθηναίων ἔπλευσεν 74
εὐθὺς ἐπὶ Μεσσήνην ὡς προδοθησομένην. καὶ ἃ μὲν ἐπράσσετο
οὐκ ἐγένετο· Ἀλκιβιάδης γὰρ ὅτ' ἀπῄει ἐκ τῆς ἀρχῆς ἤδη μετά-
πεμπτος, ἐπιστάμενος ὅτι φεύξοιτο, μηνύει τοῖς τῶν Συρακοσίων
φίλοις τοῖς ἐν τῇ Μεσσήνῃ ξυνειδὼς τὸ μέλλον· οἱ δὲ τούς τε
ἄνδρας διέφθειραν πρότερον καὶ τότε στασιάζοντες καὶ ἐν ὅπλοις
ὄντες ἐπεκράτουν μὴ δέχεσθαι τοὺς Ἀθηναίους [οἱ ταῦτα βου-
λόμενοι]. ἡμέρας δὲ μείναντες περὶ τρεῖς καὶ δέκα οἱ Ἀθηναῖοι 2
ὡς ἐχειμάζοντο καὶ τὰ ἐπιτήδεια οὐκ εἶχον καὶ προυχώρει οὐδέν,
ἀπελθόντες ἐς Νάξον καὶ ὅρια καὶ σταυρώματα περὶ τὸ στρα-
τόπεδον ποιησάμενοι αὐτοῦ διεχείμαζον· καὶ τριήρη ἀπέστειλαν
ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπί τε χρήματα καὶ ἱππέας, ὅπως ἅμα τῷ ἦρι
παραγένωνται.
Ἐτείχιζον δὲ καὶ οἱ Συρακόσιοι ἐν τῷ χειμῶνι πρός τε τῇ 75
πόλει, τὸν Τεμενίτην ἐντὸς ποιησάμενοι, τεῖχος παρὰ πᾶν τὸ πρὸς
τὰς Ἐπιπολὰς ὁρῶν, ὅπως μὴ δι' ἐλάσσονος εὐαποτείχιστοι ὦσιν,
ἢν ἄρα σφάλλωνται, καὶ τὰ Μέγαρα φρούριον καὶ ἐν τῷ Ὀλυμ-

1. ἡ E ἢ A B || μην E 2. ἐπιστωνται E ἐπιστῶνται A B [G] || ἅ in r. F_1 ἄ A || μᾶλλον δεῖ (ltt. ει in r.), ltt. β et α sscr., B δεῖν ci. *Kr.* 4. ἐκε++λευε F 5. ἑρμοκράτην L 6. ἐξηκέστου B 11. ὠφέλειαν G (-ίαν sscr. G_1) et ex cr. c_2 || ἐπιπέμπωσι A B E F G et ex cr. c 12. ἔπλευσε (?) B 14. ὅτε G || ἀπείη C G, cr. g_2 ἀπήει A 18. δέχεσθαι τοὺς] ltt. ι τ in r. g_2 || οἱ ταῦτα βουλόμενοι del. *Hw.* 19. τρισκαίδεκα A B C G (τρεῖς καὶ δέκα γρ. g_2) τρει:ς και δεκα E τρ+σκαίδεκα (in r. ει fuisse vid.) F 21. prius καὶ om. M (?) || ὅρια καὶ] θρᾶκας A B M θρᾶικας E θράκας C G θρακας F; ὅρια ex S (cf. Hesych. s. v. ὅρια) eruit *Pluygersius*, ὅρα P et *Duchesnius* || σταύρωμα C, cr. c_2 στ+αυρώματα F 26. ποιησόμενοι ci. *Kr.* || παραπαν C, cr. c_2 παράπαν A B E F G 27. ἐπιπολὰς] alt. π in r. g_2 ἐπιβολὰς C || ὦσι C, cr. c_2 28. ἆρα C, cr. c_2

πιείῳ ἄλλο· καὶ τὴν θάλασσαν προυσταύρωσαν πανταχῇ ᾗ ἀπο-
2 βάσεις ἦσαν. καὶ τοὺς Ἀθηναίους εἰδότες ἐν τῇ Νάξῳ χειμάζοντας
ἐστράτευσαν πανδημεὶ ἐπὶ τὴν Κατάνην, καὶ τῆς τε γῆς αὐτῶν
ἔτεμον καὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων σκηνὰς καὶ τὸ στρατόπεδον ἐμπρή-
3 σαντες ἀνεχώρησαν ἐπ᾿ οἴκου. καὶ πυνθανόμενοι τοὺς Ἀθηναίους
ἐς τὴν Καμάριναν κατὰ τὴν ἐπὶ Λάχητος γενομένην ξυμμαχίαν
πρεσβεύεσθαι, εἴ πως προσαγάγοιντο αὐτούς, ἀντεπρεσβεύοντο καὶ
αὐτοί· ἦσαν γὰρ ὕποπτοι αὐτοῖς οἱ Καμαριναῖοι μὴ προθύμως
σφίσι μήτ᾿ ἐπὶ τὴν πρώτην μάχην πέμψαι ἃ ἔπεμψαν, ἔς τε τὸ
λοιπὸν μὴ οὐκέτι βούλωνται ἀμύνειν, ὁρῶντες τοὺς Ἀθηναίους ἐν
τῇ μάχῃ εὖ πράξαντας, προσχωρῶσι δ᾿ αὐτοῖς κατὰ τὴν προτέραν
4 φιλίαν πεισθέντες. ἀφικομένων οὖν ἐκ μὲν Συρακουσῶν Ἑρμο-
κράτους καὶ ἄλλων ἐς τὴν Καμάριναν, ἀπὸ δὲ τῶν Ἀθηναίων
Εὐφήμου μεθ᾿ ἑτέρων, ὁ Ἑρμοκράτης ξυλλόγου γενομένου τῶν
Καμαριναίων βουλόμενος προδιαβάλλειν τοὺς Ἀθηναίους ἔλεγε τοιάδε.
76 „Οὐ τὴν παροῦσαν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων, ὦ Καμαριναῖοι,
μὴ αὐτὴν καταπλαγῆτε δείσαντες ἐπρεσβευσάμεθα, ἀλλὰ μᾶλλον
τοὺς μέλλοντας ἀπ᾿ αὐτῶν λόγους, πρίν τι καὶ ἡμῶν ἀκοῦσαι, μὴ
2 ὑμᾶς πείσωσιν. ἥκουσι γὰρ ἐς τὴν Σικελίαν προφάσει μὲν ᾗ πυν-
θάνεσθε, διανοίᾳ δὲ ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν· καί μοι δοκοῦσιν οὐ
Λεοντίνους βούλεσθαι κατοικίσαι, ἀλλ᾿ ἡμᾶς μᾶλλον ἐξοικίσαι. οὐ
γὰρ δὴ εὔλογον τὰς μὲν ἐκεῖ πόλεις ἀναστάτους ποιεῖν, τὰς δὲ
ἐνθάδε κατοικίζειν, καὶ Λεοντίνων μὲν Χαλκιδέων ὄντων κατὰ τὸ
ξυγγενὲς κήδεσθαι, Χαλκιδέας δὲ τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ, ὧν οἵδε ἄποικοί
3 εἰσι, δουλωσαμένους ἔχειν. τῇ δὲ αὐτῇ ἰδέᾳ ἐκεῖνά τε ἔσχον καὶ
τὰ ἐνθάδε νῦν πειρῶνται· ἡγεμόνες γὰρ γενόμενοι ἑκόντων τῶν τε
Ἰώνων καὶ ὅσοι ἀπὸ σφῶν ἦσαν ξύμμαχοι ὡς ἐπὶ τοῦ Μήδου
τιμωρίᾳ, τοὺς μὲν λιποστρατίαν, τοὺς δὲ ἐπ᾿ ἀλλήλους στρατεύειν,
τοῖς δ᾿ ὡς ἑκάστοις τινὰ εἶχον αἰτίαν εὐπρεπῆ ἐπενεγκόντες κατε-
4 στρέψαντο. καὶ οὐ περὶ τῆς ἐλευθερίας ἄρα οὔτε οὗτοι τῶν Ἑλλή-
νων οὔθ᾿ οἱ Ἕλληνες τῆς ἑαυτῶν τῷ Μήδῳ ἀντέστησαν, περὶ δὲ

1. προεσταύρωσαν L 6. καμαρίναν E G 10-11. [ἐν τῇ μάχῃ] ci. *Kr.* 11. εὐπράξαντας F, cr. f_2 οὐ πράξαντας E ‖ προσχωροῦσι E 13. καμαρίναν E G, cr. e_2 17. αὐτὴν del. *Cob.* 18. ἀπ᾿ del. *Bdh.* ‖ [μέλλοντας] ci. *Kr.* 19. πείσωσι C E, cr. c_2 20. ἣν G 21. κατοικῆσαι C, cr. c_2 22. ἐν:λο:γον E 23. μὲν] lt. ν in r. g_2 24. οἶδε A C οἵδε F οι:δε E, cr. c_2 f_2 οὗτοι M 27. ἀπὸ] ἄλλοι ci. *Kr.* 28. pro τοὺς utroque loco τοῖς ci. *Bdh.* ‖ λειποστρατίαν B G et ex cr. c_2 f λιποστράτιον ci. *Hw.* 29. εἶχον del. *Kr.* 30. ἆρα C, cr. c_2 ‖ τῶν] ⟨τῆς⟩ τῶν ci. *Kr.*

οἱ μὲν σφίσιν ἀλλὰ μὴ ἐκείνῳ καταδουλώσεως, οἱ δ᾿ ἐπὶ δεσπότου
μεταβολῇ οὐκ ἀξυνετωτέρου, κακοξυνετωτέρου δέ.
„Ἀλλ᾿ οὐ γὰρ δὴ τὴν τῶν Ἀθηναίων εὐκατηγόρητον οὖσαν 77
πόλιν νῦν ἥκομεν ἀποφανοῦντες ἐν εἰδόσιν ὅσα ἀδικεῖ, πολὺ δὲ
μᾶλλον ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιασόμενοι ὅτι ἔχοντες παραδείγματα τῶν
τ᾿ ἐκεῖ Ἑλλήνων ὡς ἐδουλώθησαν, οὐκ ἀμύνοντες σφίσιν αὐτοῖς,
καὶ νῦν ἐφ᾿ ἡμᾶς ταὐτὰ παρόντα σοφίσματα, Λεοντίνων τε ξυγγε-
νῶν κατοικίσεις καὶ Ἐγεσταίων ξυμμάχων ἐπικουρίας, οὐ ξυστρα-
φέντες βουλόμεθα προθυμότερον δεῖξαι αὐτοῖς ὅτι οὐκ Ἴωνες τάδε
εἰσὶν οὐδ᾿ Ἑλλησπόντιοι καὶ νησιῶται, οἳ δεσπότην ἢ Μῆδον ἢ ἕνα
γέ τινα αἰεὶ μεταβάλλοντες δουλοῦνται, ἀλλὰ Δωριῆς, ἐλεύθεροι ἀπ᾿
αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. ἢ μένομεν 2
ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν, εἰδότες ὅτι ταύτῃ μόνον
ἁλωτοί ἐσμεν καὶ ὁρῶντες αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο τὸ εἶδος τρεπομένους
ὥστε τοὺς μὲν λόγοις ἡμῶν διιστάναι, τοὺς δὲ ξυμμάχων ἐλπίδι
ἐκπολεμοῦν πρὸς ἀλλήλους, τοὺς δὲ ὡς ἑκάστοις τι προσηνὲς λέ-
γοντες δύνανται κακουργεῖν; καὶ οἰόμεθα τοῦ ἄπωθεν ξυνοίκου
προαπολλυμένου οὐ καὶ ἐς αὐτόν τινα ἥξειν τὸ δεινόν, πρὸ δὲ
αὐτοῦ μᾶλλον τὸν πάσχοντα καθ᾿ ἑαυτὸν δυστυχεῖν; καὶ εἴ τῳ 78
ἄρα παρέστηκε τὸν μὲν Συρακόσιον, ἑαυτὸν δ᾿ οὔ πολέμιον εἶναι
τῷ Ἀθηναίῳ, καὶ δεινὸν ἡγεῖται ὑπέρ γε τῆς ἐμῆς κινδυνεύειν,
ἐνθυμηθήτω οὐ περὶ τῆς ἐμῆς μᾶλλον, ἐν ἴσῳ δὲ καὶ τῆς ἑαυτοῦ
ἅμα ἐν τῇ ἐμῇ μαχούμενος, τοσούτῳ δὲ καὶ ἀσφαλέστερον ὅσῳ
οὐ προδιεφθαρμένου ἐμοῦ, ἔχων δὲ ξύμμαχον ἐμὲ καὶ οὐκ ἐρῆμος
ἀγωνιεῖται· τόν τε Ἀθηναῖον μὴ τὴν τοῦ Συρακοσίου ἔχθραν κο-
λάσασθαι, τῇ δ᾿ ἐμῇ προφάσει τὴν ἐκείνου φιλίαν οὐχ ἧσσον βε-
βαιώσασθαι βούλεσθαι. εἴ τέ τις φθονεῖ μὲν ἢ καὶ φοβεῖται 2

1. alt. οἱ] in r. g_2 οἳ A 2. κακωξυνετωτέρου C, cr. c 5. ἡμᾶς] in ὑμᾶς cr. G_1 ‖ αὐτοὺς ἡμᾶς M ‖ τῶν τ᾿] τε τῶν ci. *Gtz.* 6. τε C G, om. M ‖ ἐκεῖσε A B E F M ‖ ὡς] ὅσοι ci. *Bdh.* ‖ ἀμύνοντες] ltt. ες in r. G_1 ἀμύνουντες F 7. ταῦτα A B F G, cr. f_2 9. προθυμότερον] ltt. προθυμό in r. G_1 10. εἰσὶ C, cr. c_2 ‖ ἑλλησπότιοι E ‖ οἷ F, cr. f_2 11. ἀεὶ A B F M ‖ μεταβαλόντες B ‖ δωριεῖς B G et ex cr. c_2 16. τοὺς ante Ηa ci. *Bdh.* τοῖς L; λέγοντας ⟨ἃ⟩ δύνανται *Pingelius*, λέγοντας [δύνανται] *Hw.* ci. 17. ἄποθεν A B G cm 18. οὐ καὶ] οὐδὲ B ‖ αὐτόν τε τινα E 19. αὐτοῦ ⟨οὐ⟩ . . . ⟨ἢ⟩ καθ᾿ ci. *Gtz.* (ἢ addi voluerat iam *Mdv.*) ‖ αὑτὸν A B E M αυτὸν F 20. ἆρα C, cr. c_2 ‖ παρέστηκε+(ν) c ‖ οὗ ci. *Kr.* οὐ L 21. ἐμῆς] ἐ. μᾶλλον C ἐ. χώρας μᾶλλον G c_2 (χ. μ. del. g_2) 23. μαχόμενος A B E F M [G] 24. ἔρημος D et *Vl.* ἔρημον L [G] 26. φιλίαν] δουλείαν ci. *Rsk.* ‖ οὐχ] spir. et lt. χ in r. g_2 οὖς A B C E F M, cr. f_2 οὐκ sscr. a_2 ‖ βιάσασθαι ci. *Pp.* et *Dobr.*

(ἀμφότερα γὰρ τάδε πάσχει τὰ μείζω), διὰ δὲ αὐτὰ τὰς Συρα-
κούσας κακωθῆναι μέν, ἵνα σωφρονισθῶμεν, βούλεται, περιγενέ-
σθαι δὲ ἕνεκα τῆς αὑτοῦ ἀσφαλείας, οὐκ ἀνθρωπίνης δυνάμεως
βούλησιν ἐλπίζει. οὐ γὰρ οἷόν τε ἅμα τῆς τε ἐπιθυμίας καὶ τῆς
3 τύχης τὸν αὐτὸν ὁμοίως ταμίαν γενέσθαι. καὶ εἰ γνώμῃ ἁμάρτοι,
τοῖς αὑτοῦ κακοῖς ὀλοφυρθεὶς τάχ' ἂν ἴσως καὶ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς
ποτε βουληθείη αὖθις φθονῆσαι. ἀδύνατον δὲ προεμένῳ καὶ μὴ
τοὺς αὐτοὺς κινδύνους, οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων ἀλλὰ περὶ τῶν
ἔργων, ἐθελήσαντι προσλαβεῖν· λόγῳ μὲν γὰρ τὴν ἡμετέραν δύνα-
4 μιν σῴζοι ἄν τις, ἔργῳ δὲ τὴν αὑτοῦ σωτηρίαν. καὶ μάλιστα
εἰκὸς ἦν ὑμᾶς, ὦ Καμαριναῖοι, ὁμόρους ὄντας καὶ τὰ δεύτερα
κινδυνεύσοντας, προορᾶσθαι αὐτὰ καὶ μὴ μαλακῶς ὥσπερ νῦν
ξυμμαχεῖν, αὐτοὺς δὲ πρὸς ἡμᾶς μᾶλλον ἰόντας, ἅπερ, εἰ ἐς τὴν
Καμαριναίαν πρῶτον ἀφίκοντο οἱ Ἀθηναῖοι, δεόμενοι ἂν ἐπεκαλεῖ-
σθε, ταῦτα ἐκ τοῦ ὁμοίου καὶ νῦν παρακελευομένους, ὅπως μηδὲν
ἐνδώσομεν, φαίνεσθαι. ἀλλ' οὔθ' ὑμεῖς νῦν γέ πω οὔθ' οἱ ἄλλοι
ἐπὶ ταῦτα ὥρμησθε.

79 „Δειλίᾳ δὲ ἴσως τὸ δίκαιον πρός τε ἡμᾶς καὶ πρὸς τοὺς
ἐπιόντας θεραπεύσετε, λέγοντες ξυμμαχίαν εἶναι ὑμῖν πρὸς Ἀθη-
ναίους· ἥν γε οὐκ ἐπὶ τοῖς φίλοις ἐποιήσασθε, τῶν δὲ ἐχθρῶν ἤν
τις ἐφ' ὑμᾶς ἴῃ, καὶ τοῖς γε Ἀθηναίοις βοηθεῖν, ὅταν ὑπ' ἄλλων,
καὶ μὴ αὐτοὶ ὥσπερ νῦν τοὺς πέλας ἀδικῶσιν, ἐπεὶ οὐδ' οἱ Ῥηγῖνοι
ὄντες Χαλκιδῆς Χαλκιδέας ὄντας Λεοντίνους ἐθέλουσι ξυγκατοι-
2 κίζειν. καὶ δεινὸν εἰ ἐκεῖνοι μὲν τὸ ἔργον τοῦ καλοῦ δικαιώματος
ὑποπτεύοντες ἀλόγως σωφρονοῦσιν, ὑμεῖς δ' εὐλόγῳ προφάσει τοὺς
μὲν φύσει πολεμίους βούλεσθε ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ἔτι μᾶλλον φύσει
3 ξυγγενεῖς μετὰ τῶν ἐχθίστων διαφθεῖραι. ἀλλ' οὐ δίκαιον, ἀμύνειν
δὲ καὶ μὴ φοβεῖσθαι τὴν παρασκευὴν αὐτῶν· οὐ γάρ, ἢν ἡμεῖς
ξυστῶμεν πάντες, δεινή ἐστιν, ἀλλ' ἤν, ὅπερ οὗτοι σπεύδουσι,

3. αὐτοῦ Lm 4. ἐλπίζειν E 5. γνώμη A B E F (praeter C G) 6. αὐτοῦ A B E F Gm ‖ ὀλοφυρθεὶς E 9. θελήσαντι E 10. σώζοι A B ‖ αὐτοῦ Lm 11. τὰ om. C 14. ἀφίκοιντο A B C E F M ‖ ἐπικαλεῖσθε G, cr. G_1 ἐπεκαλεῖσθαι E 15. ταῦτ' ci. *Hw.* 16. ἐνδώσωμεν A B 17. ὥρμισθε C G, cr. g_2 20. ἥν] ἦν B F, cr. f_2 21. ὑπ'] lt. υ in r. g_2 ‖ ἄλλων ⟨ἀδικῶνται⟩ ci. *Kr.* 22. ἐπεὶ δ' οὐδ' M 23. χαλκιδῆς] χαλκιδεῖς B G et ex cr. c_2 25. σωφρονοῦσι C, cr. c_2 ‖ ἡμεῖς A (ὑ sscr. a_2) B F ‖ εὐλόγῳ] οὐ λόγωι E 26. δέ τι ci. *Kr.* 27. ξυγγενείας A B ξυγγενεῖ+ς f 28. μὴ om. C G, add. g_2 ‖ ἦν E 29. ξυ+στῶμεν f ‖ ὅπερ om. A B E F M, add. e_2 f_2 m_2 ‖ σπεύδωσι B

τἀναντία διαστῶμεν, ἐπεὶ οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς μόνους ἐλθόντες καὶ
μάχῃ περιγενόμενοι ἔπραξαν ἃ ἐβούλοντο, ἀπῆλθον δὲ διὰ τάχους.
ὥστε οὐχ ἁθρόους γε ὄντας εἰκὸς ἀθυμεῖν, ἰέναι δὲ ἐς τὴν ξυμ- 80
μαχίαν προθυμότερον, ἄλλως τε καὶ ἀπὸ Πελοποννήσου παρεσο-
μένης ὠφελίας, οἳ τῶνδε κρείσσους εἰσὶ τὸ παράπαν τὰ πολέμια·
καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προμηθίαν δοκεῖν τῳ ἡμῖν μὲν ἴσην εἶναι,
ὑμῖν δὲ ἀσφαλῆ, τὸ μηδετέροις δὴ ὡς καὶ ἀμφοτέρων ὄντας ξυμ-
μάχους βοηθεῖν. οὐ γὰρ ἔργῳ ἴσον ὥσπερ τῷ δικαιώματί ἐστιν. 2
εἰ γὰρ δι' ὑμᾶς μὴ ξυμμαχήσαντας ὅ τε παθὼν σφαλήσεται καὶ
ὁ κρατῶν περιέσται, τί ἄλλο ἢ τῇ αὐτῇ ἀπουσίᾳ τοῖς μὲν οὐκ
ἠμύνατε σωθῆναι, τοὺς δὲ οὐκ ἐκωλύσατε κακοὺς γενέσθαι; καίτοι
κάλλιον τοῖς ἀδικουμένοις καὶ ἅμα ξυγγενέσι προσθεμένους τήν τε
κοινὴν ὠφελίαν τῇ Σικελίᾳ φυλάξαι καὶ τοὺς Ἀθηναίους φίλους
δὴ ὄντας μὴ ἐᾶσαι ἁμαρτεῖν.

„Ξυνελόντες τε λέγομεν οἱ Συρακόσιοι ἐκδιδάσκειν μὲν οὐδὲν 3
ἔργον εἶναι σαφῶς οὔτε ὑμᾶς οὔτε τοὺς ἄλλους περὶ ὧν αὐτοὶ
οὐδὲν χεῖρον γιγνώσκετε· δεόμεθα δὲ καὶ μαρτυρόμεθα ἅμα, εἰ
μὴ πείθομεν, ὅτι ἐπιβουλευόμεθα μὲν ὑπὸ Ἰώνων αἰεὶ πολεμίων,
προδιδόμεθα δὲ ὑπὸ ὑμῶν Δωριῆς Δωριῶν. καὶ εἰ καταστρέ- 4
ψονται ἡμᾶς Ἀθηναῖοι, ταῖς μὲν ὑμετέραις γνώμαις κρατήσουσι,
τῷ δ' αὐτῶν ὀνόματι τιμηθήσονται, καὶ τῆς νίκης οὐκ ἄλλον τινὰ
ἆθλον ἢ τὸν τὴν νίκην παρασχόντα λήψονται· καὶ εἰ αὖ ἡμεῖς
περιεσόμεθα, τῆς αἰτίας τῶν κινδύνων οἱ αὐτοὶ τὴν τιμωρίαν
ὑφέξετε. σκοπεῖτε οὖν καὶ αἱρεῖσθε ἤδη ἢ τὴν αὐτίκα ἀκινδύνως 5
δουλείαν ἢ κἂν περιγενόμενοι μεθ' ἡμῶν τούσδε τε μὴ αἰσχρῶς
δεσπότας λαβεῖν καὶ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἔχθραν μὴ ἂν βραχεῖαν γενο-
μένην διαφυγεῖν.“

Τοιαῦτα μὲν ὁ Ἑρμοκράτης εἶπεν, ὁ δ' Εὔφημος ὁ τῶν Ἀθη- 81
ναίων πρεσβευτὴς μετ' αὐτὸν τοιάδε.

1. οὐδὲ πρὸς] οὐδ' ἐφ' ci. *Cob.* 2. ἐβούλοντο D ἠβούλοντο L 3. οὐκ ἀθρόους L 5. ὠφελίας] in -είας cr. c_2 [G] ‖ οἵ A ‖ εἰσὶ+(ν) C ‖ πολεμικά ci. *Hw.* 6. [τὴν] ci. *Dobr.* ‖ προμήθειαν A B E (sine acc.) et ex cr. c_2 [G] ‖ τῶ(ι) L, cr. c 7. ἀσφαλῆ] ltt. λη in r. b 11. σωιθῆναι E 13. ὠφελίαν] in ὠφέλειαν cr. c_2 ὠφέλιαν E 15. ἐκδιδάξειν B 17. χείρω sscr. a_2 ‖ post δὲ lacunam statuit *Hw.* 18. πείσομεν L, cr. *Ha* ‖ ἀεὶ A B C G M ἀ+εὶ F 19. δωριεῖς B G et ex cr. c_2 ‖ δωριέων L ‖ εἰ] in r. f_2 21. αὐτῶν A B F G αυτ. E ‖ τιμήσονται ci. *Hw.* (cf. *Kr.*) 22. ἄθλον A B 23. τιμωρίαν] ltt τι add. g_2 25. ὑμῶν G, cr. g_2 28. μὲν om. E ‖ εἶπε(?) B ‖ vb. ὁ . . πρεσβευτὴς del. *Hw.*

82 „Ἀφικόμεθα μὲν ἐπὶ τῆς πρότερον οὔσης ξυμμαχίας ἀνανεώ-
σει, τοῦ δὲ Συρακοσίου καθαψαμένου ἀνάγκη καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς
2 εἰπεῖν ὡς εἰκότως ἔχομεν. τὸ μὲν οὖν μέγιστον μαρτύριον αὐτὸς
εἶπεν, ὅτι οἱ Ἴωνες αἰεί ποτε πολέμιοι τοῖς Δωριεῦσίν εἰσιν. ἔχει
δὲ καὶ οὕτως. ἡμεῖς γὰρ Ἴωνες ὄντες Πελοποννησίοις Δωριεῦσι,
καὶ πλείοσιν οὖσι καὶ παροικοῦσιν, ἐσκεψάμεθα ὅτῳ τρόπῳ ἥκιστα
3 [αὐτῶν] ὑπακουσόμεθα· καὶ μετὰ τὰ Μηδικὰ ναῦς κτησάμενοι τῆς
μὲν Λακεδαιμονίων ἀρχῆς καὶ ἡγεμονίας ἀπηλλάγημεν, οὐδὲν
προσῆκον μᾶλλόν τι ἐκείνους ἡμῖν ἢ καὶ ἡμᾶς ἐκείνοις ἐπιτάσσειν,
πλὴν καθ᾽ ὅσον ἐν τῷ παρόντι μεῖζον ἴσχυον, αὐτόνομοι δὲ τῶν
ὑπὸ βασιλεῖ πρότερον ὄντων ἡγεμόνες καταστάντες οἰκοῦμεν, νομί-
σαντες ἥκιστ᾽ ἂν ὑπὸ Πελοποννησίοις οὕτως εἶναι, δύναμιν ἔχοντες
ᾗ ἀμυνούμεθα, καὶ ὡς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν οὐδὲ ἀδίκως καταστρε-
ψάμενοι τούς τε Ἴωνας καὶ νησιώτας, οὓς ξυγγενεῖς φασιν ὄντας
4 ἡμᾶς Συρακόσιοι δεδουλῶσθαι. ἦλθον γὰρ ἐπὶ τὴν μητρόπολιν
ἐφ᾽ ἡμᾶς μετὰ τοῦ Μήδου καὶ οὐκ ἐτόλμησαν ἀποστάντες τὰ
οἰκεῖα φθεῖραι, ὥσπερ ἡμεῖς ἐκλιπόντες τὴν πόλιν, δουλείαν δὲ
83 αὐτοί τε ἐβούλοντο καὶ ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἐπενεγκεῖν. ἀνθ᾽ ὧν ἄξιοί
τε ὄντες ἅμα ἄρχομεν, ὅτι τε ναυτικὸν πλεῖστόν τε καὶ προθυμίαν
ἀπροφάσιστον παρεσχόμεθα ἐς τοὺς Ἕλληνας, καὶ διότι καὶ τῷ
Μήδῳ ἑτοίμως τοῦτο δρῶντες οὗτοι ἡμᾶς ἔβλαπτον, ἅμα δὲ τῆς
2 πρὸς Πελοποννησίους ἰσχύος ὀρεγόμενοι. καὶ οὐ καλλιεπούμεθα
ὡς ἢ τὸν βάρβαρον μόνοι καθελόντες εἰκότως ἄρχομεν ἢ ἐπ᾽
ἐλευθερίᾳ τῇ τῶνδε μᾶλλον ἢ τῶν ξυμπάντων τε καὶ τῇ ἡμετέρᾳ
αὐτῶν κινδυνεύσαντες. πᾶσι δὲ ἀνεπίφθονον τὴν προσήκουσαν
σωτηρίαν ἐκπορίζεσθαι. καὶ νῦν τῆς ἡμετέρας ἀσφαλείας ἕνεκα

1. *πρότερον μὲν* G *μὲν* del. g_2 2. *συρακουσίου* C 3. *ἄρχομεν* ci. *Naber* ‖ *μαρτυρίαν* S, ut vid. 4. *εἶπε* (?) B ‖ *ἀεί* L 5. *καὶ* om. M ‖ *δωριεῦσι+(ν)* c 6. *πλείωσιν* C, cr. c ‖ *[καὶ] παροικοῦντες* (*Cl.* praeeunte) ci. *St.* ‖ *παροικοῦσι* C, cr. c_2 ‖ *ἥκιστ᾽ ἂν* F 7. *αὐτῶν* del. *Hw.* *αὐτοὶ* ci.
ω
Mdv. ‖ *ὑπακουσόμεθα* F, ω sscr. f_2 8. *ἀρχῆς* in mg. add. B_1 10. *αὐτόνομοι* ci. *Ha* *αὐτοὶ* L 11. *οἰκοῦμεν*] *οὐκ ἀδικοῦμεν* *Rsk.*, *ἰσχύομεν* vel *ἠρκοῦμεν* vel ⟨*ἀσφαλῶς*⟩ *οἰκοῦμεν* *Cl.*, *οἰκειούμεθα* *St.*, *ἄρχομεν* *Hw.*, *θαλασσοκρατοῦμεν* *Naber* ci. 13. *ἀμυνούμεθα* V *ἀμυνόμεθα* L [G] ‖ *ὡς* ci. *Kr.* *ἐς* L [G] 15. *συρακούσσίοις* A 16. *ἐφ᾽* del. *Hw.* ‖ *ἐτόλμησαν*] lt. *α* ex cr. f 17. *δουλεύειν* D et *Rsk.* ‖ *δὲ*] *τε* A B 19. tert. *τε* del. *Kr.* 21. *δρῶντες+οὗτοι* E 22. *οὐ καλλιεπούμεθα* D *οὐκ ἄλλο ἑπόμεθα* (vel *ἐπ.*) A B C E G *οὐκ ἄλλω ἑπόμεθα* Fm 23. *ἄρχοιμεν* M 24. *τῶνδε*] *τῶν* A B F, cr. a_2 f_2

καὶ ἐνθάδε παρόντες ὁρῶμεν καὶ ὑμῖν ταὐτὰ ξυμφέροντα· ἀπο- 3
φαίνομεν δὲ ἐξ ὧν οἵδε τε διαβάλλουσι καὶ ὑμεῖς μάλιστα ἐπὶ τὸ
φοβερώτερον ὑπονοεῖτε, εἰδότες τοὺς περιδεῶς ὑποπτεύοντάς τι
λόγου μὲν ἡδονῇ τὸ παραυτίκα τερπομένους, τῇ δ᾽ ἐγχειρήσει
ὕστερον τὰ ξυμφέροντα πράσσοντας. τήν τε γὰρ ἐκεῖ ἀρχὴν εἰρήκα- 4
μεν διὰ δέος ἔχειν καὶ τὰ ἐνθάδε διὰ τὸ αὐτὸ ἥκειν μετὰ τῶν
φίλων ἀσφαλῶς καταστησόμενοι, καὶ οὐ δουλωσόμενοι, μὴ παθεῖν
δὲ μᾶλλον τοῦτο κωλύσοντες.
„Ὑπολάβῃ δὲ μηδεὶς ὡς οὐδὲν προσῆκον ὑμῶν κηδόμεθα, 84
γνοὺς ὅτι σῳζομένων ὑμῶν καὶ διὰ τὸ μὴ ἀσθενεῖς ὑμᾶς ὄντας
ἀντέχειν Συρακοσίοις ἧσσον ἂν τούτων πεμψάντων τινὰ δύναμιν
Πελοποννησίοις ἡμεῖς βλαπτοίμεθα. καὶ ἐν τούτῳ προσήκετε ἤδη
ἡμῖν τὰ μέγιστα. διόπερ καὶ τοὺς Λεοντίνους εὔλογον κατοικίζειν, 2
μὴ ὑπηκόους ὥσπερ τοὺς ξυγγενεῖς αὐτῶν τοὺς ἐν Εὐβοίᾳ, ἀλλ᾽
ὡς δυνατωτάτους, ἵνα ἐκ τῆς σφετέρας ὅμοροι ὄντες τοῖσδε ὑπὲρ
ἡμῶν λυπηροὶ ὦσι. τὰ μὲν γὰρ ἐκεῖ καὶ αὐτοὶ ἀρκοῦμεν πρὸς 3
τοὺς πολεμίους, καὶ ὁ Χαλκιδεύς, ὃν ἀλόγως ἡμᾶς φησι δουλωσα-
μένους τοὺς ἐνθάδε ἐλευθεροῦν, ξύμφορος ἡμῖν ἀπαράσκευος ὢν
καὶ χρήματα μόνον φέρων, τὰ δὲ ἐνθάδε καὶ Λεοντῖνοι καὶ οἱ
ἄλλοι φίλοι ὅτι μάλιστα αὐτονομούμενοι. ἀνδρὶ δὲ τυράννῳ ἢ 85
πόλει ἀρχὴν ἐχούσῃ οὐδὲν ἄλογον ὅ τι ξυμφέρον οὐδ᾽ οἰκεῖον ὅ τι
μὴ πιστόν· πρὸς ἕκαστα δὲ δεῖ ἢ ἐχθρὸν ἢ φίλον μετὰ καιροῦ
γίγνεσθαι. καὶ ἡμᾶς τοῦτο ὠφελεῖ ἐνθάδε, οὐκ ἢν τοὺς φίλους
κακώσωμεν, ἀλλ᾽ ἢν οἱ ἐχθροὶ διὰ τὴν τῶν φίλων ῥώμην ἀδύνατοι
ὦσιν. ἀπιστεῖν δὲ οὐ χρή· καὶ γὰρ τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους ὡς 2
ἕκαστοι χρήσιμοι ἐξηγούμεθα, Χίους μὲν καὶ Μηθυμναίους νεῶν
παροκωχῇ αὐτονόμους, τοὺς δὲ πολλοὺς χρημάτων βιαιότερον φορᾷ,
ἄλλους δὲ καὶ πάνυ ἐλευθέρως ξυμμαχοῦντας, καίπερ νησιώτας
ὄντας καὶ εὐλήπτους, διότι ἐν χωρίοις ἐπικαίροις εἰσὶ περὶ τὴν
Πελοπόννησον. ὥστε καὶ τἀνθάδε εἰκὸς πρὸς τὸ λυσιτελοῦν καί, 3

1. *ὑμῖν*] lt. *υ* in r. G_1 *ἡμῖν* C ‖ *ταυτὰ* E *ταῦτα* A B C F G M *καὶ ὑμῖν καὶ ἡμῖν ταὐτὰ* ci. *Bl.* 2. *διαβάλλουσιν* E F 3. *περιδέως* E, cr. e_2 4. *ἐνχειρήσει* C, cr. c_2 6. *δέους* ci. *Kr.* ‖ *αὐτὸ*] lt. *ὁ* ex cr. (*α*?) c ‖ *ἥκομεν* ci. *St.* ‖ *μετὰ*] *τὰ* C 7. *ἀσφαλῶς+καταστησόμενοι* E ‖ *οὐ*] in r. b 12. *ἤδη*] *δὴ* ci. *Bdh.* 16. *λαμπροὶ* B 17. *φὴ* F 18. *σύμφορος* B 19. *λεοντίνοι* E 20. *ὅτι μάλιστα* om. A B 23. *ἦν* E 25. *ὦσι* C, cr. c_2 ‖ *τοῖς . . ξυμμάχοις* A B E F M, cr. a_2 [G] 27. *παροχῇ(ι)* L [G] ‖ *βεβαιότερον* B ‖ *φ+ορᾶι* F 28. *ξυμμάχους* M 30. *τἀνθάδε*] *ἐνθάδε* A B E F [G]

ὃ λέγομεν, ἐς Συρακοσίους δέος καθίστασθαι. ἀρχῆς γὰρ ἐφίενται
ὑμῶν καὶ βούλονται ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ξυστήσαντες ὑμᾶς ὑπόπτῳ
βίᾳ ἢ καὶ κατ' ἐρημίαν, ἀπράκτων ἡμῶν ἀπελθόντων, αὐτοὶ ἄρξαι
τῆς Σικελίας. ἀνάγκη δέ, ἢν ξυστῆτε πρὸς αὐτούς· οὔτε γὰρ ἡμῖν
ἔτι ἔσται ἰσχὺς τοσαύτη ἐς ἓν ξυστᾶσα εὐμεταχείριστος, οὔθ' οἵδ'
86 ἀσθενεῖς ἂν ἡμῶν μὴ παρόντων πρὸς ὑμᾶς εἶεν. καὶ ὅτῳ ταῦτα
μὴ δοκεῖ, αὐτὸ τὸ ἔργον ἐλέγξει. τὸ γὰρ πρότερον ἡμᾶς ἐπηγάγε-
σθε οὐκ ἄλλον τινὰ προσείοντες φόβον ἤ, εἰ περιοψόμεθα ὑμᾶς
2 ὑπὸ Συρακοσίοις γενέσθαι, ὅτι καὶ αὐτοὶ κινδυνεύσομεν. καὶ
νῦν οὐ δίκαιον, ᾧπερ καὶ ἡμᾶς ἠξιοῦτε λόγῳ πείθειν, τῷ αὐτῷ
ἀπιστεῖν, οὐδ' ὅτι δυνάμει μείζονι πρὸς τὴν τῶνδε ἰσχὺν πάρ-
3 εσμεν ὑποπτεύεσθαι, πολὺ δὲ μᾶλλον τοῖσδε ἀπιστεῖν. ἡμεῖς μέν
γε οὔτε ἐμμεῖναι δυνατοὶ μὴ μεθ' ὑμῶν, εἴ τε καὶ γενόμενοι
κακοὶ κατεργασαίμεθα, ἀδύνατοι κατασχεῖν διὰ μῆκός τε πλοῦ
καὶ ἀπορίᾳ φυλακῆς πόλεων μεγάλων καὶ τῇ παρασκευῇ ἠπει-
ρωτίδων· οἵδε δὲ οὐ στρατοπέδῳ, πόλει δὲ μείζονι τῆς ἡμε-
τέρας παρουσίας ἐποικοῦντες ὑμῖν αἰεί τε ἐπιβουλεύουσι καί, ὅταν
καιρὸν λάβωσιν ἑκάστου, οὐκ ἀνιᾶσιν (ἔδειξαν δὲ καὶ ἄλλα ἤδη
4 καὶ τὰ ἐς Λεοντίνους), καὶ νῦν τολμῶσιν ἐπὶ τοὺς ταῦτα κωλύοντας
καὶ ἀνέχοντας τὴν Σικελίαν μέχρι τοῦδε μὴ ὑπ' αὐτοὺς εἶναι παρα-
5 καλεῖν ὑμᾶς ὡς ἀναισθήτους. πολὺ δὲ ἐπὶ ἀληθεστέραν γε σω-
τηρίαν ἡμεῖς ἀντιπαρακαλοῦμεν, δεόμενοι τὴν ὑπάρχουσαν ἀπ'
ἀλλήλων ἀμφοτέροις μὴ προδιδόναι, νομίσαι τε τοῖσδε μὲν καὶ
ἄνευ ξυμμάχων αἰεὶ ἐφ' ὑμᾶς ἑτοίμην διὰ τὸ πλῆθος εἶναι ὁδόν,
ὑμῖν δ' οὐ πολλάκις παρασχήσειν μετὰ τοσῆσδε ἐπικουρίας ἀμύνα-
σθαι· ἣν εἰ τῷ ὑπόπτῳ ἢ ἄπρακτον ἐάσετε ἀπελθεῖν ἢ καὶ σφα-
λεῖσαν, ἔτι βουλήσεσθε καὶ πολλοστὸν μόριον αὐτῆς ἰδεῖν, ὅτε οὐδὲν
ἔτι περανεῖ παραγενόμενον ὑμῖν.

1. ἐν συρακοσίοις M || vb. δέος . . ὑμῶν om. E, add. in mg. manus multo recentior || καθίστασθαι sscr. a_2 καθίσταται A B C M e rec. καθίστανται F [G] 2. ξυ+στήσαντες C 3. καὶ om. C 4. ξυ+στῆτε C F || ὑμῖν, lt. υ in r., G_1 5. τοσαύτη] ltt. τη in r. g_2 || συστᾶσα A B E F G συστάσα C 6. εἶεν] ἦεν E 7. δοκῆι A || ἐλέγχει L, cr. Ha || τὸ] κατὰ sscr. g_2 8. προσιόντες A B E F προσιόντας C, cr. a_3 c_2 9. συρακουσσίους E 10. ὅπερ A B C E F M, cr. f_2 || ἠξιοῦται E ἀξιοῦτε B || αὐτῷ ⟨αὐτοὺς⟩ ci. *Hw.* 13. μὴ] in r. f_2, ++ G, om. M 14. κατεργασαίμεθ' M 17. ἀεί A B C F G M 18. ἀνίασιν A B E, cr. a_2 19. κωλύσοντας B 20. αὐτοῖς ci. *Hw.* 23. τε] δὲ ci. *Hs* 24. αἰεὶ D εἰ L, del. f_2 25. ἡμῖν γρ. g_2 || ἀμύνεσθαι E 26. post καὶ in A vb. τὴν σωτηρίαν scripta, sed punctis deleta sunt 27. πολλοστημόριον P || ἰδεῖν] lt. ν in r. g_2 || ὅτε] ex cr. f g_2 οὔτε A B C E

„Ἀλλὰ μήτε ὑμεῖς, ὦ Καμαριναῖοι, ταῖς τῶνδε διαβολαῖς ἀνα- 87
πείθεσθε μήτε οἱ ἄλλοι· εἰρήκαμεν δ' ὑμῖν πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν
περὶ ὧν ὑποπτευόμεθα, καὶ ἔτι ἐν κεφαλαίοις ὑπομνήσαντες ἀξιώ-
σομεν πείθειν. φαμὲν γὰρ ἄρχειν μὲν τῶν ἐκεῖ, ἵνα μὴ ὑπ- 2
ακούωμεν ἄλλου, ἐλευθεροῦν δὲ τὰ ἐνθάδε, ὅπως μὴ ὑπ' αὐτῶν
βλαπτώμεθα, πολλὰ δ' ἀναγκάζεσθαι πράσσειν, διότι καὶ πολλὰ
φυλασσόμεθα, ξύμμαχοι δὲ καὶ νῦν καὶ πρότερον τοῖς ἐνθάδε ὑμῶν
ἀδικουμένοις οὐκ ἄκλητοι, παρακληθέντες δὲ ἥκειν. καὶ ὑμεῖς 3
μήθ' ὡς δικασταὶ γενόμενοι τῶν ἡμῖν ποιουμένων μήθ' ὡς σω-
φρονισταί, ὃ χαλεπὸν ἤδη, ἀποτρέπειν πειρᾶσθε, καθ' ὅσον δέ τι
ὑμῖν τῆς ἡμετέρας πολυπραγμοσύνης καὶ τρόπου τὸ αὐτὸ ξυμφέρει,
τούτῳ ἀπολαβόντες χρήσασθε, καὶ νομίσατε μὴ πάντας ἐν ἴσῳ
βλάπτειν αὐτά, πολὺ δὲ πλείους τῶν Ἑλλήνων καὶ ὠφελεῖν. ἐν 4
παντὶ γὰρ πᾶς χωρίῳ, κἂν ᾧ μὴ ὑπάρχομεν, ὅ τε οἰόμενος ἀδι-
κήσεσθαι καὶ ὁ ἐπιβουλεύων διὰ τὸ ἑτοίμην ὑπεῖναι ἐλπίδα τῷ
μὲν ἂν [τι] τυχεῖν ἐπικουρίας ἀφ' ἡμῶν, τῷ δέ, εἰ ἥξομεν, μὴ
ἀδεεῖ εἶναι [κινδυνεύειν], ἀμφότεροι ἀναγκάζονται ὁ μὲν ἄκων
σωφρονεῖν, ὁ δ' ἀπραγμόνως σῴζεσθαι. ταύτην οὖν τὴν κοινὴν 5
τῷ τε δεομένῳ καὶ ὑμῖν νῦν παροῦσαν ἀσφάλειαν μὴ ἀπώσησθε,
ἀλλ' †ἐξισώσαντες τοῖς ἄλλοις μεθ' ἡμῶν τοῖς Συρακοσίοις ἀντὶ
τοῦ αἰεὶ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς καὶ ἀντεπιβουλεῦσαί ποτε ἐκ τοῦ
ὁμοίου μεταλάβετε."

Τοιαῦτα δὲ ὁ Εὔφημος εἶπεν. οἱ δὲ Καμαριναῖοι ἐπεπόνθεσαν 88
τοιόνδε. τοῖς μὲν Ἀθηναίοις εὖνοι ἦσαν, πλὴν καθ' ὅσον [εἰ] τὴν
Σικελίαν ᾤοντο αὐτοὺς δουλώσεσθαι, τοῖς δὲ Συρακοσίοις αἰεὶ κατὰ
τὸ ὅμορον διάφοροι· δεδιότες δ' οὐχ ἧσσον τοὺς Συρακοσίους ἐγγὺς
ὄντας μὴ καὶ ἄνευ σφῶν περιγένωνται, τό τε πρῶτον αὐτοῖς τοὺς
ὀλίγους ἱππέας ἔπεμψαν καὶ τὸ λοιπὸν ἐδόκει αὐτοῖς ὑπουργεῖν
μὲν τοῖς Συρακοσίοις μᾶλλον ἔργῳ, ὡς ἂν δύνωνται μετριώτατα,

4. ὑπακούωμεν] lt. ω in r. A_1 8. ἡμεῖς G, cr. g_2 10. δ' ἔτι B 11. ὑμετέρας C [G] 12. τούτῳ] τοῦτο ci. *Kr.* 14. καὶ L [G], em. *Kr.* || ἀδικήσεσθε A, αι sscr. a_2 16. ἀντιτυχεῖν L, ante *Hc* cr. *Hw.* et *Bdh.* || τῷ] τὸ A B E, cr. a_2 [G] 17. ἀδεεῖ *Kr.*, ἀδεὲς *Rsk.* ci. ἀδεεῖς L || [κινδυνεύειν] ci. *Kr.* 19. τε add. g_2 20. ἐξ ἴσου στάντες ci. *Bdh.* || [τοῖς συρακοσίοις] ci. *St.* 21. ἀεὶ A B C F G M || ἀντεπιβουλεῦσαι ⟨τὸ προεπιβουλεῦσαι⟩ ci. *Kr.* 22. μεταβάλετε C, cr. C_1 23. τοιαῦτα δὲ] μὲν sscr. G_1 24. εἰ del. *Rsk.* 25. ἀεὶ A B F M || vb. αἰεὶ . . συρακουσίους in mg. add. G_1 28. ἱππέας ⟨καὶ τοξότας⟩ ci. *Kr.* 29. ὡς] ὡς δ' *Abr.*, δ' ὡς *Kr.* ci.

ἐν δὲ τῷ παρόντι, ἵνα μηδὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἔλασσον δοκῶσι νεῖμαι,
ἐπειδὴ καὶ ἐπικρατέστεροι τῇ μάχῃ ἐγένοντο, λόγῳ ἀποκρίνασθαι
2 ἴσα ἀμφοτέροις. καὶ οὕτω βουλευσάμενοι ἀπεκρίναντο, ἐπειδὴ τυγ-
χάνει ἀμφοτέροις οὖσι ξυμμάχοις σφῶν πρὸς ἀλλήλους πόλεμος ὤν,
εὔορκον δοκεῖν εἶναι σφίσιν ἐν τῷ παρόντι μηδετέροις ἀμύνειν.
καὶ οἱ πρέσβεις ἑκατέρων ἀπῆλθον.

3 Καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἐξηρτύοντο ἐς τὸν
πόλεμον, οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Νάξῳ ἐστρατοπεδευμένοι τὰ πρὸς
τοὺς Σικελοὺς ἔπρασσον, ὅπως αὐτοῖς ὡς πλεῖστοι προσχωρήσονται.
4 καὶ οἱ μὲν πρὸς τὰ πεδία μᾶλλον τῶν Σικελῶν, ὑπήκοοι ὄντες τῶν
Συρακοσίων, οὐ πολλοὶ ἀφειστήκεσαν· τῶν δὲ τὴν μεσόγειαν ἐχόν-
των αὐτόνομοι οὖσαι καὶ πρότερον αἰεὶ ⟨αἱ⟩ οἰκήσεις εὐθύς, πλὴν
ὀλίγοι, μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἦσαν, καὶ σῖτόν τε κατεκόμιζον τῷ
5 στρατεύματι καὶ εἰσὶν οἳ καὶ χρήματα. ἐπὶ δὲ τοὺς μὴ προσχω-
ροῦντας οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τοὺς μὲν προσηνάγκαζον, τοὺς
δὲ καὶ ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, φρουρούς τ' ἐσπεμπόντων καὶ βοη-
θούντων, ἀπεκωλύοντο. τόν τε χειμῶνα μεθορμισάμενοι ἐκ τῆς
Νάξου ἐς τὴν Κατάνην καὶ τὸ στρατόπεδον ὃ κατεκαύθη ὑπὸ τῶν
6 Συρακοσίων αὖθις ἀνορθώσαντες διεχείμαζον. καὶ ἔπεμψαν μὲν
ἐς Καρχηδόνα τριήρη περὶ φιλίας, εἰ δύναιντό τι ὠφελεῖσθαι, ἔπεμ-
ψαν δὲ καὶ ἐς Τυρσηνίαν, ἔστιν ὧν πόλεων ἐπαγγελλομένων καὶ
αὐτῶν ξυμπολεμεῖν. περιήγγελλον δὲ καὶ τοῖς Σικελοῖς καὶ ἐς τὴν
Ἔγεσταν πέμψαντες ἐκέλευον ἵππους σφίσιν ὡς πλείστους πέμπειν,
καὶ τἆλλα ἐς τὸν περιτειχισμόν, πλινθία καὶ σίδηρον, ἡτοίμαζον,
καὶ ὅσα ἔδει, ὡς ἅμα τῷ ἦρι ἑξόμενοι τοῦ πολέμου.

7 Οἱ δ' ἐς τὴν Κόρινθον καὶ Λακεδαίμονα τῶν Συρακοσίων
ἀποσταλέντες πρέσβεις τούς τε Ἰταλιώτας ἅμα παραπλέοντες ἐπει-
ρῶντο πείθειν μὴ περιορᾶν τὰ γιγνόμενα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὡς
καὶ ἐκείνοις ὁμοίως ἐπιβουλευόμενα, καὶ ἐπειδὴ ἐν τῇ Κορίνθῳ

1. *δοκῶσιν εἶναι* L, em. *Dr.* *δοκῶσιν εὖνοι* ci. *Dobr.* 5. *δοκεῖ* A B E F 7. *τὰ*] *τὸ* G M et ex *τὰ* cr. f 9. *προσχωρήσωνται* A B et ex *-ονται* cr. f_2 11. *οὐ*] *οἱ* L, em. *Canter* || *ἀφεστήκεσαν* A B E F || *μεσόγαιαν* L, cr. *Kr.* 12. *ἀεὶ* A B C F G M || *αἱ* add. *Bk.* || *πλὴν*] *γρ. μὴ* sscr. g_2 13. *ὀλίγαι* *Kr.*, *ὀλίγων* *Gtz.* ci. || *κόμιζον* E 14. *εἰσὶ* C, cr. c_2 || *ἐπεὶ* C, cr. c_2 15. *στρατεύοντες* A B E F G M 16. *τ' ἐσπεμπόντων* ci. *Ha* *ἐσπεμπόντων* C *τε πεμπόντων* A B E F G M 17. *ἀπεκώλυον* L, em. *Doederlein* 19. *ἀνορθώσαντας* B 21. *ἔστι* C, cr. c_2 23. *αἴγεσταν* A || *[ἐκέλευον]* *Kr.*, *[πέμψαντες ἐ.]* *Hw.* ci. || *σφίσι* C, cr. c_2 24. *πλι+νθία* f *πλινθεῖα* P || *ἡτοιμάζοντο* P 25. *τῷ* om. M || *ἐξόμενοι* B

ἐγένοντο, λόγους ἐποιοῦντο ἀξιοῦντες σφίσι κατὰ τὸ ξυγγενὲς βοη-
θεῖν. καὶ οἱ Κορίνθιοι, εὐθὺς ψηφισάμενοι αὐτοὶ πρῶτοι ὥστε 8
πάσῃ προθυμίᾳ ἀμύνειν, καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα ξυναπέστελλον
αὐτοῖς πρέσβεις, ὅπως καὶ ἐκείνους ξυναναπείθοιεν τόν τε αὐτοῦ
πόλεμον σαφέστερον ποιεῖσθαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐς τὴν
Σικελίαν ὠφελίαν τινὰ πέμπειν. καὶ οἵ τε ἐκ τῆς Κορίνθου πρέ- 9
σβεις παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα καὶ Ἀλκιβιάδης μετὰ τῶν ξυμ-
φυγάδων, περαιωθεὶς τότ' εὐθὺς ἐπὶ πλοίου φορτικοῦ ἐκ τῆς
Θουρίας ἐς Κυλλήνην τῆς Ἠλείας πρῶτον, ἔπειτα ὕστερον ἐς τὴν
Λακεδαίμονα αὐτῶν τῶν Λακεδαιμονίων μεταπεμψάντων ὑπόσπον-
δος ἐλθών· ἐφοβεῖτο γὰρ αὐτοὺς διὰ τὴν περὶ τῶν Μαντινικῶν
πρᾶξιν. καὶ ξυνέβη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῶν Λακεδαιμονίων τούς τε 10
Κορινθίους καὶ τοὺς Συρακοσίους τὰ αὐτὰ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην
δεομένους πείθειν τοὺς Λακεδαιμονίους. καὶ διανοουμένων τῶν τε
ἐφόρων καὶ τῶν ἐν τέλει ὄντων πρέσβεις πέμπειν ἐς Συρακούσας
κωλύοντας μὴ ξυμβαίνειν Ἀθηναίοις, βοηθεῖν δὲ οὐ προθύμων
ὄντων, παρελθὼν ὁ Ἀλκιβιάδης παρώξυνέ τε τοὺς Λακεδαιμονίους
καὶ ἐξώρμησε λέγων τοιάδε.

„Ἀναγκαῖον περὶ τῆς ἐμῆς διαβολῆς πρῶτον ἐς ὑμᾶς εἰπεῖν, 89
ἵνα μὴ χεῖρον τὰ κοινὰ τῷ ὑπόπτῳ μου ἀκροάσησθε. τῶν δὴ 2
ἐμῶν προγόνων τὴν προξενίαν ὑμῶν κατά τι ἔγκλημα ἀπειπόντων
αὐτὸς ἐγὼ πάλιν ἀναλαμβάνων ἐθεράπευον ὑμᾶς ἄλλα τε καὶ περὶ
τὴν ἐκ Πύλου ξυμφοράν. καὶ διατελοῦντός μου προθύμου ὑμεῖς
πρὸς Ἀθηναίους καταλλασσόμενοι τοῖς μὲν ἐμοῖς ἐχθροῖς δύναμιν,
δι' ἐκείνων πράξαντες, ἐμοὶ δὲ ἀτιμίαν περιέθετε. καὶ διὰ ταῦτα 3
δικαίως ὑπ' ἐμοῦ πρός τε τὰ Μαντινέων καὶ Ἀργείων τραπομένου
καὶ ὅσα ἄλλα ἠναντιούμην ὑμῖν ἐβλάπτεσθε· καὶ νῦν, εἴ τις καὶ
τότε ἐν τῷ πάσχειν οὐκ εἰκότως ὠργίζετό μοι, μετὰ τοῦ ἀληθοῦς
σκοπῶν ἀναπειθέσθω· ἢ εἴ τις, διότι καὶ τῷ δήμῳ προσεκείμην

2. *[πρῶτοι]* ci. *Hs* 3. *ἀμυνεῖν* C [G] 4. *ἐκείνοις* M || *ξυναναπείθοιεν*] ltt. *οι* in r. g_2 *ξυναπείθοιεν* B F, cr. F_1 5. *τὴν* om. M 6. *ὠφελίαν*] in *ὠφέλειαν* cr. c_2 *ὠφελιάν* E || *οἵ τε*] *ὅτε* E [G] 8. *περαιωθεῖς* E || *φορτικοῦ* C E et Pollux I, 83 *φορτηκοῦ* M *φορτητικοῦ* A B F G *φορτηγικοῦ* ex cr. f 10. *αὐτὸν* M 12. *πράξιν* E F, cr. f_2 16. *κωλύσοντας* ci. *Pp.* 20. *μου*] *μὲν* (comp.) B (?) || *δὴ ἐμῶν* ci. *Rsk.* *δ' ἡμῶν* L *δ' ἐμῶν* ci. *Hk.* 24. *καταλασσόμενοι* B C E G, cr. B_1 28. *ἀπεικότως* ci. *Cl.* 29. *σκοπῶν*] ltt. *ων* in r. b || *ἀνατιθέσθω* ci. *Bdh.* || *καὶ διότι* M *καὶ* del. *Hw.* || *πρὸς ἐκείνην* A B C, cr. a_2 c_2

μᾶλλον, χείρω με ἐνόμιζε, μηδ' οὕτως ἡγήσηται ὀρθῶς ἄχθεσθαι.
4 τοῖς γὰρ τυράννοις αἰεί ποτε διάφοροί ἐσμεν (πᾶν δὲ τὸ ἐναντιού-
μενον τῷ δυναστεύοντι δῆμος ὠνόμασται), καὶ ἀπ' ἐκείνου ξυμ-
παρέμεινεν ἡ προστασία ἡμῖν τοῦ πλήθους. ἅμα δὲ καὶ τῆς
πόλεως δημοκρατουμένης [τὰ] πολλὴ ἀνάγκη ἦν τοῖς παροῦσιν
5 ἕπεσθαι. τῆς δὲ ὑπαρχούσης ἀκολασίας ἐπειρώμεθα μετριώτεροι
ἐς τὰ πολιτικὰ εἶναι. ἄλλοι δ' ἦσαν καὶ ἐπὶ τῶν πάλαι καὶ νῦν
οἳ ἐπὶ τὰ πονηρότερα ἐξῆγον τὸν ὄχλον· οἵπερ καὶ ἐμὲ ἐξήλασαν.
6 ἡμεῖς δὲ τοῦ ξύμπαντος προύστημεν, δικαιοῦντες ἐν ᾧ σχήματι
μεγίστη ἡ πόλις ἐτύγχανε καὶ ἐλευθερωτάτη οὖσα καὶ ὅπερ ἐδέξατό
τις, τοῦτο ξυνδιασῴζειν (ἐπεὶ δημοκρατίας γε καταγιγνώσκομεν οἱ
φρονοῦντές τι, καὶ αὐτὸς οὐδενὸς ἂν χεῖρον, ὅσῳ κἂν λοιδορήσαιμι·
ἀλλὰ περὶ ὁμολογουμένης ἀνοίας οὐδὲν ἂν καινὸν λέγοιτο), καὶ τὸ
μεθιστάναι αὐτὴν οὐκ ἐδόκει ἡμῖν ἀσφαλὲς εἶναι ὑμῶν πολεμίων
προσκαθημένων.

90 „Καὶ τὰ μὲν ἐς τὰς ἐμὰς διαβολὰς τοιαῦτα ξυνέβη· περὶ δὲ
ὧν ὑμῖν τε βουλευτέον καὶ ἐμοί, εἴ τι πλέον οἶδα, ἐσηγητέον, μά-
2 θετε ἤδη. ἐπλεύσαμεν ἐς Σικελίαν πρῶτον μέν, εἰ δυναίμεθα,
Σικελιώτας καταστρεψόμενοι, μετὰ δ' ἐκείνους αὖθις καὶ Ἰταλιώτας,
ἔπειτα καὶ τῆς Καρχηδονίων ἀρχῆς καὶ αὐτῶν ἀποπειράσοντες.
3 εἰ δὲ προχωρήσειε ταῦτα ἢ πάντα ἢ καὶ τὰ πλείω, ἤδη τῇ Πελο-
ποννήσῳ ἐμέλλομεν ἐπιχειρήσειν, κομίσαντες ξύμπασαν μὲν τὴν
ἐκεῖθεν προσγενομένην δύναμιν τῶν Ἑλλήνων, πολλοὺς δὲ βαρ-
βάρους μισθωσάμενοι καὶ Ἴβηρας καὶ ἄλλους τῶν ἐκεῖ ὁμολογου-
μένως νῦν βαρβάρων μαχιμωτάτους, τριήρεις τε πρὸς ταῖς ἡμετέ-
ραις πολλὰς ναυπηγησάμενοι, ἐχούσης τῆς Ἰταλίας ξύλα ἄφθονα,
αἷς τὴν Πελοπόννησον πέριξ πολιορκοῦντες καὶ τῷ πεζῷ ἅμα ἐκ
γῆς ἐφορμαῖς τῶν πόλεων τὰς μὲν βίᾳ λαβόντες, τὰς δ' ἐντειχισά-

1. *ἐνομίζετο* M || *οὕτως*] in *-τος* cr. g *ὣς* ci. *Hw.* || *ἡγήσηται*] ltt. *αι* in r. (lt. *ε*?) c_2 2. *τυράννοις*] lt *υ* in r. duarum ltt. c_2 || *ἀεὶ* A B C F G M 4. *καὶ* om. A B E F G M 5. *τὰ πολλὰ* L, cr. *Ha* || *παροῦσι* C, cr. c_2 6. *μετριώτερον* C 7. *[ἐς τὰ πολιτικὰ]* ci. *Ha* 8. *πονηρώτερα* C, cr. c 9. *προέστημεν* L 11. *ξυνδιασώζει* C G, cr. g_2 || *ἐπεὶ δὴ δημοκρατίαν* G, *δὴ* del. g_2 || *δημοκρατίαν γε καὶ ἐγιγνώσκομεν* L, cr. *Ha* 12. *ἂν* del. B_1 || *κἂν* ci. *Ha*, *καὶ* L, post quod lacunam statuit *Stph.* 13. *καὶ*] *καίτοι* ci. *Kr.* 17. *ἡμῖν* A B F, cr. a_2 [G] || *εἰσηγητέον* C [G] 19. *δὲ* A B E F [G] 21. *προσχωρήσειε* B || *τὰ* om. B [G] 25. *βαρβάρων* del. *Bk.* || *μαχιμωτάτων* ci. *Pp.* || *ταῖς*] ex *τοὺς* cr. f_2 26. *πολλὰ* E 27. *οἷς* L, em. *Dr.* 28. *ἐφορμαῖς*] lt. *ε* in r. g_2 *ἀφορμαῖς* C

μενοι ῥᾳδίως ἠλπίζομεν καταπολεμήσειν καὶ μετὰ ταῦτα καὶ τοῦ
ξύμπαντος Ἑλληνικοῦ ἄρξειν. χρήματα δὲ καὶ σῖτον, ὥστε εὐπο- 4
ρώτερον γίγνεσθαί τι αὐτῶν, αὐτὰ τὰ προσγενόμενα ἐκεῖθεν χωρία
ἔμελλε διαρκῆ ἄνευ τῆς ἐνθένδε προσόδου παρέξειν. τοιαῦτα μὲν 91
περὶ τοῦ νῦν οἰχομένου στόλου παρὰ τοῦ τὰ ἀκριβέστατα εἰδότος
ὡς διενοήθημεν ἀκηκόατε· καὶ ὅσοι ὑπόλοιποι στρατηγοί, ἢν δύ-
νωνται, ὁμοίως αὐτὰ πράξουσιν. ὡς δέ, εἰ μὴ βοηθήσετε, οὐ
περιέσται τἀκεῖ, μάθετε ἤδη. Σικελιῶται γὰρ ἀπειρότεροι μέν 2
εἰσιν, ὅμως δ' ἂν ξυστραφέντες ἁθρόοι καὶ νῦν ἔτι περιγένοιντο·
Συρακόσιοι δὲ μόνοι μάχῃ τε ἤδη πανδημεὶ ἡσσημένοι καὶ ναυσὶν
ἅμα κατειργόμενοι ἀδύνατοι ἔσονται τῇ νῦν Ἀθηναίων ἐκεῖ παρα-
σκευῇ ἀντίσχειν. καὶ εἰ αὕτη ἡ πόλις ληφθήσεται, ἔχεται καὶ ἡ 3
πᾶσα Σικελία, καὶ εὐθὺς καὶ Ἰταλία· καὶ ὃν ἄρτι κίνδυνον ἐκεῖθεν
προεῖπον, οὐκ ἂν διὰ μακροῦ ὑμῖν ἐπιπέσοι. ὥστε μὴ περὶ τῆς 4
Σικελίας τις οἰέσθω μόνον βουλεύειν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς Πελο-
ποννήσου, εἰ μὴ ποιήσετε τάδε ἐν τάχει, στρατιάν τε ἐπὶ νεῶν
πέμψετε τοιαύτην ἐκεῖσε οἵτινες αὐτερέται κομισθέντες καὶ ὁπλιτεύ-
σουσιν εὐθύς, καὶ ὃ τῆς στρατιᾶς ἔτι χρησιμώτερον εἶναι νομίζω,
ἄνδρα Σπαρτιάτην ἄρχοντα, ὡς ἂν τούς τε παρόντας ξυντάξῃ καὶ
τοὺς μὴ ἐθέλοντας προσαναγκάσῃ· οὕτω γὰρ οἵ τε ὑπάρχοντες
ὑμῖν φίλοι θαρσήσουσι μᾶλλον καὶ οἱ ἐνδοιάζοντες ἀδεέστερον
προσίασι. καὶ τὰ ἐνθάδε χρὴ ἅμα φανερώτερον ἐκπολεμεῖν, ἵνα 5
Συρακόσιοί τε νομίζοντες ὑμᾶς ἐπιμέλεσθαι μᾶλλον ἀντέχωσι καὶ
Ἀθηναῖοι τοῖς ἑαυτῶν ἧσσον ἄλλην ἐπικουρίαν πέμπωσι. τειχίζειν 6
τε χρὴ Δεκέλειαν τῆς Ἀττικῆς, ὅπερ Ἀθηναῖοι μάλιστα αἰεὶ φοβοῦν-
ται, καὶ μόνου αὐτοῦ νομίζουσι τῶν ἐν τῷ πολέμῳ οὐ διαπε-
πειρᾶσθαι. βεβαιότατα δ' ἄν τις οὕτως τοὺς πολεμίους βλάπτοι,
εἰ, ἃ μάλιστα δεδιότας αὐτοὺς αἰσθάνοιτο, ταῦτα σαφῶς πυνθα-

1. *ἠλπίζομεν*] lt. *η* in r. g_2 *ἐλπίζομεν* C *ἠλπίσαμεν* E 2. *ξυμπαντὸς* B 3. *τι*] *τινα* C *τι* ++ G; *τι ἂν* ci. *Hs* 5. alt. *τοῦ*] lt. *ου* in r. g_2 || *τὰ* del. *Hw.* 6. *διενοήθη μὲν* A || *ὅσοι*] *ὡς οἱ* E et ex ci. *Rsk.* *οἱ* ci. *Kr.* 9. *εἰσὶ* C, cr. c_2 || *ξυστραφθέντες* B || *ἁθρόοι*, ut vid., G *ἀθρόοι* A B C E F M g 10. *ναυσὶ* C, cr. c_2 12. *ἀντισχεῖν* L, cr. *Kr.* || *ἔχεται*] ex *-τε* cr. f_2, ut vid. 14. *ἡμῖν* G, cr. g_2 16. *στρατίαν* E 17. *ὁπλιτεύσουσην* B 20. *ἐθέλοντας* V *θέλοντας* L 21. *ἐνδυάζοντες* C F, cr. c_2 f *ἐνδιάζοντες* G, *οι* sscr. g_2 22. *πολεμεῖν* vel *ἔτι πολ.* *Rsk.*, *ἐκπολεμοῦν* *St.* ci. 23. *τε* om M || *ἐπιμελησθαι* M *ἐπιμελῆσθαι* E F (*ἐπιμεμελ.* f_2) *ἐπιμελεῖσθαι* A B C G 24. *πέμπουσι*+(*ν*) C *πέμπουσι* E G, cr. g_2 25. *τε*] *δὲ* A B E F G M || *ἀεὶ* A B C F G M 26. *οὐ δια-*] *οὐχὶ* *Mein.*, *οὐ δὴ* *Hw.*, *οὐδέπω* *Naber* ci. 27. *βλάπτει* G 28. *πυνθανομένους* A B, cr. a_2 *πυνθανόμε:νο*+*ς* F

νόμενος ἐπιφέροι· εἰκὸς γὰρ αὐτοὺς ἀκριβέστατα ἑκάστους τὰ σφέ-
7 τερα αὐτῶν δεινὰ ἐπισταμένους φοβεῖσθαι. ἃ δ᾽ ἐν τῇ ἐπιτειχίσει
αὐτοὶ ὠφελούμενοι τοὺς ἐναντίους κωλύσετε, πολλὰ παρεὶς τὰ μέ-
γιστα κεφαλαιώσω. οἷς τε γὰρ ἡ χώρα κατεσκεύασται, τὰ πολλὰ
πρὸς ὑμᾶς τὰ μὲν ληφθέντα, τὰ δ᾽ αὐτόματα ἥξει· καὶ τὰς τοῦ
Λαυρείου τῶν ἀργυρείων μετάλλων προσόδους καὶ ὅσα ἀπὸ γῆς
καὶ †δικαστηρίων νῦν ὠφελοῦνται εὐθὺς ἀποστερήσονται, μάλιστα
δὲ τῆς ἀπὸ τῶν ξυμμάχων προσόδου ἧσσον †διαφορουμένης, οἳ
τὰ παρ᾽ ὑμῶν νομίσαντες ἤδη κατὰ κράτος πολεμεῖσθαι ὀλιγω-
ρήσουσιν.

92 „Γίγνεσθαι δέ τι αὐτῶν καὶ ἐν τάχει καὶ προθυμότερον ἐν
ὑμῖν ἐστιν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἐπεὶ ὥς γε δυνατά (καὶ οὐχ ἁμαρ-
2 τήσεσθαι οἶμαι γνώμης) πάνυ θαρσῶ. καὶ χείρων οὐδενὶ ἀξιῶ
δοκεῖν ὑμῶν εἶναι, εἰ τῇ ἐμαυτοῦ μετὰ τῶν πολεμιωτάτων, φι-
λόπολίς ποτε δοκῶν εἶναι, νῦν ἐγκρατῶς ἐπέρχομαι, οὐδὲ ὑπ-
3 οπτεύεσθαί μου ἐς τὴν φυγαδικὴν προθυμίαν τὸν λόγον. φυγάς τε
γάρ εἰμι τῆς τῶν ἐξελασάντων πονηρίας καὶ οὐ τῆς ὑμετέρας, ἢν
πείθησθέ μοι, ὠφελίας· καὶ πολεμιώτεροι οὐχ οἱ τοὺς πολεμίους
που βλάψαντες ὑμεῖς ἢ οἱ τοὺς φίλους ἀναγκάσαντες πολεμίους
4 γενέσθαι. τό τε φιλόπολι οὐκ ἐν ᾧ ἀδικοῦμαι ἔχω, ἀλλ᾽ ἐν ᾧ
ἀσφαλῶς ἐπολιτεύθην. οὐδ᾽ ἐπὶ πατρίδα οὖσαν ἔτι ἡγοῦμαι νῦν
ἰέναι, πολὺ δὲ μᾶλλον τὴν οὐκ οὖσαν ἀνακτᾶσθαι. καὶ φιλόπολις
οὗτος ὀρθῶς, οὐχ ὃς ἂν τὴν ἑαυτοῦ ἀδίκως ἀπολέσας μὴ ἐπίῃ,
ἀλλ᾽ ὃς ἂν ἐκ παντὸς τρόπου διὰ τὸ ἐπιθυμεῖν πειραθῇ αὐτὴν
5 ἀναλαβεῖν. οὕτως ἐμοί τε ἀξιῶ ὑμᾶς καὶ ἐς κίνδυνον καὶ ἐς
ταλαιπωρίαν πᾶσαν ἀδεῶς χρῆσθαι, ὦ Λακεδαιμόνιοι, γνόντας
τοῦτον δὴ τὸν ὑφ᾽ ἁπάντων προβαλλόμενον λόγον ὡς, εἰ πολέμιός

3. *αὐτῆι* B ‖ *κωλύετε* A C G, cr. g_2 5. *ἡμᾶς* E   6. *λαυρίου* C E F g_2 *λαυρείου* A B C_1 G M ‖ *ἀργυρίων* C (cr. c_2) E M et ex cr. F_1 7. *δικαστηρίων* hodie *Hw.* (praef. ed.) Lys. XVII, 3 coll. tuetur, *δεκατευτηρίων* *Mein.* et *Mdv.*, *ἐργαστηρίων* *Kr.* et *Bdh.*, *κηρίων* *Naber* ci.   8. *διαπορευσομένης* *Mdv.*, *δὴ ἀποισομένης* *Gtz.*, *ἂν φορούμενης* *Hs* ci. ‖ *οἵ* A B C E [G] *εἰ* ci. *Mdv.*   9. *ὀλιγωρήσουσι* L [G]   11. *δέ* om. A [G]   13. *χεῖρον* A B E F [G]   15. *ποτε*] *τε* M   16. *εἰς* L   17. *ὑμετέρας++ἣν* C   18. *ὠφελείας* A B C G, *ι* sscr. c ‖ *οὐχ οἵ*] ltt. *χ οἵ* in r. g_2 20. *φιλόπολιν* E F G M et ex cr. c_2 *φιλόπονον* B *φιλόπονον* A (*λι* sscr. above), *λι* sscr. a_3 20-21. *ὧι+ἀσφαλῶς* F   22. *οὐκ*] *οὐκέτ᾽* ci. *Hw.* ‖ *οὐκ οὖσαν*] *οἰκοῦσαν* C, cr. c_2 ‖ *ἀναχθήσασθαι* B   23. *οὗτος*] ltt. *ος* (comp.) in r. b ‖ *αὐτοῦ* b   25. *ἐμοί τε* ci. *Bk.* *ἔμοιγε* L (*εμοιγε* E)

γε ὢν σφόδρα ἔβλαπτον, κἂν φίλος ὢν ἱκανῶς ὠφελοίην, ὅσῳ τὰ
μὲν Ἀθηναίων οἶδα, τὰ δ᾽ ὑμέτερα ᾔκαζον, καὶ αὐτοὺς νῦν, νομί-
σαντας περὶ μεγίστων δὴ τῶν διαφερόντων βουλεύεσθαι, μὴ ἀπο-
κνεῖν τὴν ἐς τὴν Σικελίαν τε καὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν στρατείαν, ἵνα τά
τε ἐκεῖ βραχεῖ μορίῳ ξυμπαραγενόμενοι μεγάλα σώσητε καὶ Ἀθη-
ναίων τήν τε οὖσαν καὶ τὴν μέλλουσαν δύναμιν καθέλητε, καὶ
μετὰ ταῦτα αὐτοί τε ἀσφαλῶς οἰκῆτε καὶ τῆς ἁπάσης Ἑλλάδος
ἑκούσης καὶ οὐ βίᾳ, κατ᾽ εὔνοιαν δὲ ἡγήσησθε.“

Ὁ μὲν Ἀλκιβιάδης τοσαῦτα εἶπεν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι δια- 93
νοούμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ πρότερον στρατεύειν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας,
μέλλοντες δὲ ἔτι καὶ περιορώμενοι, πολλῷ μᾶλλον ἐπερρώσθησαν
διδάξαντος ταῦτα ἕκαστα αὐτοῦ καὶ νομίσαντες παρὰ τοῦ σαφέ-
στατα εἰδότος ἀκηκοέναι· ὥστε τῇ ἐπιτειχίσει τῆς Δεκελείας προσ- 2
εῖχον ἤδη τὸν νοῦν καὶ τῷ παραυτίκα καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ
πέμπειν τινὰ τιμωρίαν. καὶ Γύλιππον τὸν Κλεανδρίδου προσ-
τάξαντες ἄρχοντα τοῖς Συρακοσίοις ἐκέλευον μετ᾽ ἐκείνων καὶ τῶν
Κορινθίων βουλευόμενον ποιεῖν ὅπῃ ἐκ τῶν παρόντων μάλιστα
καὶ τάχιστά τις ὠφελία ἥξει τοῖς ἐκεῖ. ὁ δὲ δύο μὲν ναῦς τοὺς 3
Κορινθίους ἤδη ἐκέλευέν οἱ πέμπειν ἐς Ἀσίνην, τὰς δὲ λοιπὰς
παρασκευάζεσθαι ὅσας διανοοῦνται πέμπειν καί, ὅταν καιρὸς ᾖ,
ἑτοίμας εἶναι πλεῖν. ταῦτα δὲ ξυνθέμενοι ἀνεχώρουν ἐκ τῆς Λακε-
δαίμονος.

Ἀφίκετο δὲ καὶ ἡ ἐκ τῆς Σικελίας τριήρης τῶν Ἀθηναίων, 4
ἣν ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ ἐπί τε χρήματα καὶ ἱππέας. καὶ οἱ
Ἀθηναῖοι ἀκούσαντες ἐψηφίσαντο τήν τε τροφὴν πέμπειν τῇ στρατιᾷ
καὶ τοὺς ἱππέας. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ ἕβδομον καὶ δέκατον
ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν.

Ἅμα δὲ τῷ ἦρι εὐθὺς ἀρχομένῳ τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους 94

1. *κἂν*] *καὶ ἂν* A C E F G M mg. B   2. *ἡμέτερα* B ‖ *εἴκαζον* A G M et ex *ἤκ.* cr. c_2 5. *σώισητε* A E F   7. *αὐτοί τε* om. M ‖ *οἰκῆτε*] lt. *κ* in r. b *οἰκεῖτε* E ‖ *πάσης* B   8. *ἡγήσεσθε* A E F M *ἡγῆσθε* B   9. *μὲν οὖν* G, *οὖν* del. g_2 ‖ *τοιαῦτα* B ‖ *εἶπε* B(?) C, cr. c_2 11. *δὲ ἔτι*] *δ᾽ ἔτι* F *δέ τι* A B E   14. *τῷ* ante *Ha* ci. *Hw.* *τὸ* L   15. *γύλλιππον* B hic et infra ‖ *κλεαρίδου* C G, cr. G_1 et in mg. C_1 ‖ *προστά++ξαντες* C   17. *μάλιστα*] *κάλλιστα* B   18. *ὠφέλια* E *ὠφέλεια* A B et ex *-ελία* cr. c_2 19. *ἀσίνειν* E, cr. e_2 20. *διανοοῦνται*] ltt. *οο* in r. e_2 21. *ἀπεχώρουν* ci. *Pp.*   26. post *ἐτελεύτα* in G vb. *ἅμα δὲ τῷ ἦρι εὐθὺς ἀρχομένῳ τοῦ* scripta, sed eadem manu deleta sunt   27. *ἔτος ἐτελ. τῶι πολέμωι* B ‖ *ξυνέγραψε* C, cr. c_2 *ξυνέγρ* (*α* sscr.) B [G]

οἱ ἐν τῇ Σικελίᾳ Ἀθηναῖοι ἄραντες ἐκ τῆς Κατάνης παρέπλευσαν
ἐπὶ Μεγάρων [τῶν ἐν τῇ Σικελίᾳ], οὓς ἐπὶ Γέλωνος τοῦ τυράννου,
ὥσπερ καὶ πρότερόν μοι εἴρηται, ἀναστήσαντες Συρακόσιοι αὐτοὶ
2 ἔχουσι τὴν γῆν. ἀποβάντες δὲ ἐδῄωσαν τούς τε ἀγροὺς καὶ ἐλ-
θόντες ἐπὶ ἔρυμά τι τῶν Συρακοσίων καὶ οὐχ ἑλόντες αὖθις καὶ
πεζῇ καὶ ναυσὶ παρακομισθέντες ἐπὶ τὸν Τηρίαν ποταμὸν τό τε
πεδίον ἀναβάντες ἐδῄουν καὶ τὸν σῖτον ἐνεπίμπρασαν, καὶ τῶν
Συρακοσίων περιτυχόντες τισὶν οὐ πολλοῖς καὶ ἀποκτείναντές τέ
3 τινας καὶ τροπαῖον στήσαντες ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὰς ναῦς. καὶ ἀπο-
πλεύσαντες ἐς Κατάνην, ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι πάσῃ τῇ στρατιᾷ
ἐχώρουν ἐπὶ Κεντόριπα, Σικελῶν πόλισμα, καὶ προσαγαγόμενοι
ὁμολογίᾳ ἀπῇσαν, πιμπράντες ἅμα τὸν σῖτον τῶν τε Ἰνησσαίων
4 καὶ τῶν Ὑβλαίων. καὶ ἀφικόμενοι ἐς Κατάνην καταλαμβάνουσι
τούς τε ἱππέας ἥκοντας ἐκ τῶν Ἀθηνῶν πεντήκοντα καὶ διακοσίους
ἄνευ τῶν ἵππων μετὰ σκευῆς, ὡς αὐτόθεν ἵππων ποριοθησομένων,
καὶ ἱπποτοξότας τριάκοντα καὶ τάλαντα ἀργυρίου τριακόσια.

95 Τοῦ δ' αὐτοῦ ἦρος καὶ ἐπ' Ἄργος στρατεύσαντες Λακεδαι-
μόνιοι μέχρι μὲν Κλεωνῶν ἦλθον, σεισμοῦ δὲ γενομένου ἀπεχώ-
ρησαν. καὶ Ἀργεῖοι μετὰ ταῦτα ἐσβαλόντες ἐς τὴν Θυρεᾶτιν ὅμορον
οὖσαν λείαν τῶν Λακεδαιμονίων πολλὴν ἔλαβον, ἣ ἐπράθη ταλάν-
2 των οὐκ ἔλασσον πέντε καὶ εἴκοσι. καὶ ὁ Θεσπιῶν δῆμος ἐν τῷ
αὐτῷ θέρει οὐ πολὺ ὕστερον ἐπιθέμενος τοῖς τὰς ἀρχὰς ἔχουσιν
οὐ κατέσχεν, ἀλλὰ βοηθησάντων Θηβαίων οἱ μὲν ξυνελήφθησαν,
οἱ δ' ἐξέπεσον Ἀθήναζε.

96 Καὶ οἱ Συρακόσιοι τοῦ αὐτοῦ θέρους ὡς ἐπύθοντο τούς τε

1. ἄιραντες E 2. μεγαρέων B [G] ‖ [τῶν . . σικελίᾳ] ci. *Kr.* 4. ἔχωσι C, cr. c_2 ‖ τε om. B ‖ ἀγροὺς] lt. α in r. c_2 5. ἔρυμά τι] ἐρύματι E [G] 6. τηρεαν C τηρέαν A B E F c_2 [G] 7. ἀποβάντες ci. *Cl.* ‖ ἐνεπίμπρασαν] lt. μ in r. f_2 ἐνεπίπρασαν A B 8. τισὶ περιτυχόντες B ‖ καὶ om. B ‖ τέ om. C G 9. τρόπαιον E et ex cr. c_2 τρο:παῖον a 10. δ' B τ' ci. *Hw.* 11. κεντόρριπα B ‖ σικελὸν A C E F M γρ. g_2, cr. c_2 σικελικὸν B ‖ προσαγόμενοι G 12. ὁμογίαι E, cr. e_2 ‖ ἀπή(ι)εσαν L_m ‖ πιπράντες A ἐμπιπρῶντες B ἐμπιμπράντες ci. *Hw.* ‖ τε ἰνησσαίων] γεινησίων B ἰνησσαίων mg. B 13. ὑβλαίων F 15. ἄνευ] ἄνδρας G ἄνδρας ἄνευ g_2 ἄνευ τῶν ἵππων del. *Cob.* ‖ alt. ἵππων] lt. ω in r. g_2 16. τριακόσια ἀργυρίου B 17. ἄργος] ltt. γος in fine versus om. B 18. μὲν om. M ‖ ἀνεχώρησαν B 19. θυραιάτιν A B θυρεατιν C θυρεάτιν c_2 E F G, cr. f_2 20. λεῖαν E ‖ ἡ E 21. ἔλαττον A C E F G_m ἔ. ἢ ci. *Hw.* ‖ εἴκοσιν B ‖ θεσπιέων L 22. ἔχουσι C, cr. c_2 23. κατέσχε C, cr. c_2 ‖ ἀθηναίων A C E F G M γρ. B ἀλλὰ καὶ vel ἀλλ' οὐ β. ἀθ. ci. *Mueller-Struebing* 24. οἳ A ‖ ἐξέφυγον B 25. τε om. B E

ἱππέας ἥκοντας τοῖς Ἀθηναίοις καὶ μέλλοντας ἤδη ἐπὶ σφᾶς ἰέναι,
νομίσαντες, ἐὰν μὴ τῶν Ἐπιπολῶν κρατήσωσιν οἱ Ἀθηναῖοι, χωρίου
ἀποκρήμνου τε καὶ ὑπὲρ τῆς πόλεως εὐθὺς κειμένου, οὐκ ἂν
ῥᾳδίως σφᾶς, οὐδ' εἰ κρατοῖντο μάχῃ, ἀποτειχισθῆναι, διενοοῦντο
τὰς προσβάσεις αὐτῶν φυλάσσειν, ὅπως μὴ κατὰ ταῦτα λάθωσι
σφᾶς ἀναβάντες οἱ πολέμιοι· οὐ γὰρ ἂν ἄλλῃ γε αὐτοὺς δυνηθῆναι. 2
ἐξήρτηται γὰρ τὸ ἄλλο χωρίον, καὶ μέχρι τῆς πόλεως ἐπικλινές τέ
ἐστι καὶ ἐπιφανὲς πᾶν ἔσω· καὶ ὠνόμασται ὑπὸ τῶν Συρακοσίων
διὰ τὸ ἐπιπολῆς τοῦ ἄλλου εἶναι Ἐπιπολαί. καὶ οἱ μὲν ἐξελθόντες 3
πανδημεὶ ἐς τὸν λειμῶνα ⟨τὸν⟩ παρὰ τὸν Ἄναπον ποταμὸν ἅμα
τῇ ἡμέρᾳ (ἐτύγχανον γὰρ αὐτοῖς καὶ οἱ περὶ τὸν Ἑρμοκράτη στρα-
τηγοὶ ἄρτι παρειληφότες τὴν ἀρχήν), ἐξέτασίν τε ὅπλων ἐποιοῦντο
καὶ ἑξακοσίους λογάδας τῶν ὁπλιτῶν ἐξέκριναν πρότερον, ὧν ἦρχε
Διόμιλος, φυγὰς ἐξ Ἄνδρου, ὅπως τῶν τε Ἐπιπολῶν εἶεν φύλακες
καί, ἢν ἐς ἄλλο τι δέῃ, ταχὺ ξυνεστῶτες παραγίγνωνται. οἱ δὲ 97
Ἀθηναῖοι ταύτης τῆς νυκτός, ⟨ᾗ⟩ τῇ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρᾳ ἐξητάζοντο,
[καὶ] ἔλαθον αὐτοὺς παντὶ ἤδη τῷ στρατεύματι ἐκ τῆς Κατάνης
σχόντες κατὰ τὸν Λέοντα καλούμενον, ὃς ἀπέχει τῶν Ἐπιπολῶν ἓξ
ἢ ἑπτὰ σταδίους, καὶ τοὺς πεζοὺς ἀποβιβάσαντες ταῖς τε ναυσὶν ἐς
τὴν Θάψον καθορμισάμενοι· ἔστι δὲ χερσόνησος μὲν ἐν στενῷ
ἰσθμῷ προύχουσα ἐς τὸ πέλαγος, τῆς δὲ Συρακοσίων πόλεως οὔτε
πλοῦν οὔτε ὁδὸν πολλὴν ἀπέχει. καὶ ὁ μὲν ναυτικὸς στρατὸς τῶν 2
Ἀθηναίων ἐν τῇ Θάψῳ διασταυρωσάμενος τὸν ἰσθμὸν ἡσύχαζεν·
ὁ δὲ πεζὸς ἐχώρει εὐθὺς δρόμῳ πρὸς τὰς Ἐπιπολὰς καὶ φθάνει
ἀναβὰς κατὰ τὸν Εὐρύηλον πρὶν τοὺς Συρακοσίους αἰσθομένους
ἐκ τοῦ λειμῶνος καὶ τῆς ἐξετάσεως παραγενέσθαι. ἐβοήθουν δὲ 3
οἵ τε ἄλλοι ὡς ἕκαστος τάχους εἶχε καὶ οἱ περὶ τὸν Διόμιλον
ἑξακόσιοι· στάδιοι δὲ πρὶν προσμεῖξαι ἐκ τοῦ λειμῶνος ἐγίγνοντο
αὐτοῖς οὐκ ἔλασσον ἢ πέντε καὶ εἴκοσι. προσπεσόντες οὖν αὐτοῖς 4

2. ἐὰν supra v. B ‖ ἐπι:πολ+ῶν b g ἐπιπολλῶν F ‖ κρατήσωσι C, cr. c_2 3. εὐθὺς om. M 4. σφεῖς ci. *Hw.* 5. ταύτας B G c_2 7. ἐξήρτητο B ἐξῇρται ex ci. *Kruegeri*, quam ipse repudiat, *St.* et *Hw.* 8. ἐστιν A F ‖ εἴσω L ἐς ὃ ci. *Bdh.* 9. ἐπὶ πολῆς C ἐπιπολ+ῆς b 10. λειμῶνα] ex λιμ. cr. C_1 λιμένα B M ‖ τὸν add. *Kr.* ‖ ἄναπον] lt. π in r. g_2 11. ἑρμοκράτην L 13. ἑξακοσίους vertit *Vl.* (cf. c. 97, 3) ἑπτακοσίους L_m 14. ἐπιπολῶν] ltt. ολ in r. g_2 ἐπιπολ+ῶν b ἐπίπλων C, cr. c_2 ‖ εἴησαν L 15. ξυνεστῶτες om. C 16-17. ᾗ add. et καὶ del. *Mdv.* 16. ἐξητάζοντο B 20. καθορμησάμενοι E, cr. e_2 ‖ ἔστιν A ‖ δὲ ++ χερσόνησος B 28. προσμίξαι vel -μῖξαι L

τοιούτῳ τρόπῳ ἀτακτότερον καὶ μάχῃ νικηθέντες οἱ Συρακόσιοι
ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν· καὶ ὅ τε Διόμιλος
ἀποθνῄσκει καὶ τῶν ἄλλων ὡς τριακόσιοι. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ
Ἀθηναῖοι τροπαῖόν τε στήσαντες καὶ τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους
ἀποδόντες τοῖς Συρακοσίοις, πρὸς τὴν πόλιν αὐτὴν τῇ ὑστεραίᾳ
ἐπικαταβάντες, ὡς οὐκ ἐπεξῇσαν αὐτοῖς, ἐπαναχωρήσαντες φρού-
ριον ἐπὶ τῷ Λαβδάλῳ ᾠκοδόμησαν ἐπ᾽ ἄκροις τοῖς κρημνοῖς τῶν
Ἐπιπολῶν ὁρῶν πρὸς τὰ Μέγαρα, ὅπως εἴη αὐτοῖς, ὁπότε προΐοιεν
ἢ μαχούμενοι ἢ τειχιοῦντες, τοῖς τε σκεύεσι καὶ τοῖς χρήμασιν
98 ἀποθήκη. καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον αὐτοῖς ἦλθον ἔκ τε Ἐγέστης
ἱππῆς τριακόσιοι καὶ Σικελῶν καὶ Ναξίων καὶ ἄλλων τινῶν ὡς
ἑκατόν· καὶ Ἀθηναίων ὑπῆρχον πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, οἷς
ἵππους τοὺς μὲν παρ᾽ Ἐγεσταίων καὶ Καταναίων ἔλαβον, τοὺς δ᾽
ἐπρίαντο, καὶ ξύμπαντες πεντήκοντα καὶ ἑξακόσιοι ἱππῆς ξυνελέ-
2 γησαν. καὶ καταστήσαντες ἐν τῷ Λαβδάλῳ φυλακὴν ἐχώρουν
πρὸς τὴν Συκῆν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵναπερ καθεζόμενοι ἐτείχισαν τὸν
κύκλον διὰ τάχους. καὶ ἔκπληξιν τοῖς Συρακοσίοις παρέσχον τῷ
τάχει τῆς οἰκοδομίας· καὶ ἐπεξελθόντες μάχην διενοοῦντο ποιεῖσθαι
3 καὶ μὴ περιορᾶν. καὶ ἤδη ἀντιπαρατασσομένων ἀλλήλοις οἱ τῶν
Συρακοσίων στρατηγοὶ ὡς ἑώρων σφίσι τὸ στράτευμα διεσπασμένον
τε καὶ οὐ ῥᾳδίως ξυντασσόμενον, ἀνήγαγον πάλιν ἐς τὴν πόλιν
πλὴν μέρους τινὸς τῶν ἱππέων· οὗτοι δὲ ὑπομένοντες ἐκώλυον
τοὺς Ἀθηναίους λιθοφορεῖν τε καὶ ἀποσκίδνασθαι μακροτέραν.
4 καὶ τῶν Ἀθηναίων φυλὴ μία τῶν ὁπλιτῶν καὶ οἱ ἱππῆς μετ᾽
αὐτῶν πάντες ἐτρέψαντο τοὺς τῶν Συρακοσίων ἱππέας προσ-
βαλόντες, καὶ ἀπέκτεινάν τέ τινας καὶ τροπαῖον τῆς ἱππομαχίας
ἔστησαν.
99 Καὶ τῇ ὑστεραίᾳ οἱ μὲν ἐτείχιζον τῶν Ἀθηναίων τὸ πρὸς
βορέαν τοῦ κύκλου τεῖχος, οἱ δὲ λίθους καὶ ξύλα ξυμφοροῦντες

1. ἀτακτότεροι B 3. ἀποθνήσκει A B F 4. τρόπαιον B E G et ex cr. c_2 τρο:παῖόν a ‖ τε om. B 5. αὐτῆι M 6. ὡς ⟨δ'⟩ ci. *Cl.* ‖ ἐπεξή(ι)εσαν L_m, ltt. ἐπ in r. b 8. ὅρων A E F, cr. f_2 ὁρῶντι ci. Hs ‖ προΐοιεν vertit *Vl.* προσίοιεν L 11. ἱππεῖς B, om. A C E F G M 12. ἕκαστον C 14. ἱππεῖς A B G et ex cr. c_2 15. ἐν] ἐπὶ B 16. συκην C σικῆν G (cr. g_2) συκὴν B c_2 τυκὴν, lt. τ et acc. ex cr., f 16-17. ἐτειχίσαντο κύκλον ci. *Gtz.* 18. ἐξελθόντες B 23. ἀποσκίδνασθαι] pr. ι in r. c ἀποσκ+ίδνασθαι G ‖ μακρότερον G 24. ἱππεῖς B G et ex cr. c_2 25. τοῖς C, cr. c_2 ‖ προσβαλόντας ci. Ha 26. τρόπαιον B E et ex cr. c_2 τρο:παῖον a

παρέβαλλον ἐπὶ τὸν Τρώγιλον καλούμενον, αἰεὶ ᾗπερ βραχύτατον
ἐγίγνετο αὐτοῖς ἐκ τοῦ μεγάλου λιμένος ἐπὶ τὴν ἑτέραν θάλασσαν
τὸ ἀποτείχισμα. οἱ δὲ Συρακόσιοι οὐχ ἥκιστα Ἑρμοκράτους τῶν 2
στρατηγῶν ἐσηγησαμένου μάχαις μὲν πανδημεὶ πρὸς Ἀθηναίους
οὐκέτι ἐβούλοντο διακινδυνεύειν, ὑποτειχίζειν δὲ ἄμεινον ἐδόκει
εἶναι ᾗ ἐκεῖνοι ἔμελλον ἄξειν τὸ τεῖχος καί, εἰ φθάσειαν, ἀποκλῄ-
σεις γίγνεσθαι, καὶ ἅμα καί, ἐν τούτῳ εἰ ἐπιβοηθοῖεν, μέρος ἀντι-
πέμπειν αὐτοῖς τῆς στρατιᾶς· καὶ φθάνειν ἂν τοῖς σταυροῖς προ-
καταλαμβάνοντες τὰς ἐφόδους, ἐκείνους δὲ ἂν παυομένους τοῦ
ἔργου πάντας ἂν πρὸς σφᾶς τρέπεσθαι. ἐτείχιζον οὖν ἐξελθόντες 3
ἀπὸ τῆς σφετέρας πόλεως ἀρξάμενοι, κάτωθεν τοῦ κύκλου τῶν
Ἀθηναίων ἐγκάρσιον τεῖχος ἄγοντες, τάς τε ἐλάας ἐκκόπτοντες τοῦ
τεμένους καὶ πύργους ξυλίνους καθιστάντες. αἱ δὲ νῆες τῶν Ἀθη- 4
ναίων οὔπω ἐκ τῆς Θάψου περιεπεπλεύκεσαν ἐς τὸν μέγαν λιμένα,
ἀλλ᾽ ἔτι οἱ Συρακόσιοι ἐκράτουν τῶν περὶ τὴν θάλασσαν, κατὰ
γῆν δὲ ἐκ τῆς Θάψου οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ἐπιτήδεια ἐπήγοντο. ἐπειδὴ 100
δὲ τοῖς Συρακοσίοις ἀρκούντως ἐδόκει ἔχειν ὅσα τε ἐσταυρώθη
καὶ ᾠκοδομήθη τοῦ ὑποτειχίσματος, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοὺς οὐκ
ἦλθον κωλύσοντες, φοβούμενοι μὴ σφίσι δίχα γιγνομένοις ῥᾷον
μάχωνται, καὶ ἅμα τὴν καθ᾽ αὑτοὺς περιτείχισιν ἐπειγόμενοι, οἱ
μὲν Συρακόσιοι φυλὴν μίαν καταλιπόντες φύλακα τοῦ οἰκοδομήμα-
τος ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τούς τε ὀχετοὺς
αὐτῶν, οἳ ἐς τὴν πόλιν ὑπονομηδὸν ποτοῦ ὕδατος ἠγμένοι ἦσαν,
διέφθειραν, καὶ τηρήσαντες τούς τε ἄλλους Συρακοσίους κατὰ
σκηνὰς ὄντας ἐν μεσημβρίᾳ καί τινας καὶ ἐς τὴν πόλιν ἀποκεχω-
ρηκότας καὶ τοὺς ἐν τῷ σταυρώματι ἀμελῶς φυλάσσοντας, τρια-
κοσίους μὲν σφῶν αὐτῶν λογάδας καὶ τῶν ψιλῶν τινας ἐκλεκτοὺς
ὡπλισμένους προύταξαν θεῖν δρόμῳ ἐξαπιναίως πρὸς τὸ ὑποτεί-

1. παρέβαλον A C E F G M ‖ τρωγιλὸν A B E F G_m et ex τρώγ. cr. c_2 ἀεὶ A B C G M 4. πρὸς] π. τοὺς B 6. αὔξειν F ‖ καί] κἂν ci. *Dobr.* ἀποκλείσεις A B G et ex cr. c_2 ἀπόκλησις ci. *Hw.* 7. alt. καὶ om. M ‖ τοῦτο C, cr. c_2 ‖ ἀντεπιπέμπειν ci. *Kr.* 8. αὐτοὺς L, cr. *Bk.* αὐτοὶ *Arn.*, ⟨ἐπ'⟩ αὐτοὺς *Bdh.* ci. ‖ ἂν . . προκατ. A C E F G M γρ. B αὐτοὶ προκατ. τοῖς σταυροῖς B 9. ἂν παυομένους A C E F G M γρ. B ἀναπαυομένους B 10. ἂν om. B, in A marg. adlito obtegitur 12. ἐλαίας B et ex cr. c_2 14. εἰς F 16. δ' B [G] ‖ ἐπιτήδεια σιτία B ‖ ἐπείγοντο E 18. [ὑποτειχίσματ]ος G, ὑπο mg. G_1, in cont. ἀποτειχ. fuisse potest ‖ αὐτοὺς om. B 19. φοβούμενοι οἱ ἀθηναῖοι B S 20. αυτοὺς F αὐτοὺς E ἑαυτοὺς B ‖ περιτείχησιν G, cr. g_2 21. φυλὴν] φυλακὴν C ‖ φύλακας ci. *Hw.* 23. οἱ F 27. σφῶν om M ‖ ἐπιλέκτους B

*χισμα, ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ δίχα, ἡ μὲν μετὰ τοῦ ἑτέρου στρατηγοῦ
πρὸς τὴν πόλιν, εἰ ἐπιβοηθοῖεν, ἐχώρουν, ἡ δὲ μετὰ τοῦ ἑτέρου
2 πρὸς τὸ σταύρωμα τὸ παρὰ τὴν πυλίδα. καὶ προσβαλόντες οἱ
τριακόσιοι αἱροῦσι τὸ σταύρωμα· καὶ οἱ φύλακες αὐτὸ ἐκλιπόντες
κατέφυγον ἐς τὸ προτείχισμα τὸ περὶ τὸν Τεμενίτην. καὶ αὐτοῖς
ξυνεσέπεσον οἱ διώκοντες, καὶ ἐντὸς γενόμενοι βίᾳ ἐξεκρούσθησαν
πάλιν ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, καὶ τῶν Ἀργείων τινὲς αὐτόθι καὶ
3 τῶν Ἀθηναίων οὐ πολλοὶ διεφθάρησαν. καὶ ἐπαναχωρήσασα ἡ
πᾶσα στρατιὰ τήν τε ὑποτείχισιν καθεῖλον καὶ τὸ σταύρωμα ἀνέ-
σπασαν καὶ διεφόρησαν τοὺς σταυροὺς παρ' ἑαυτούς, καὶ τροπαῖον
ἔστησαν.*

101 *Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἀπὸ τοῦ κύκλου ἐτείχιζον οἱ Ἀθηναῖοι τὸν
κρημνὸν τὸν ὑπὲρ τοῦ ἕλους, ὃς τῶν Ἐπιπολῶν ταύτῃ πρὸς τὸν
μέγαν λιμένα ὁρᾷ, καὶ ᾗπερ αὐτοῖς βραχύτατον ἐγίγνετο καταβᾶσι
2 διὰ τοῦ ὁμαλοῦ καὶ τοῦ ἕλους ἐς τὸν λιμένα τὸ περιτείχισμα. καὶ
οἱ Συρακόσιοι ἐν τούτῳ ἐξελθόντες καὶ αὐτοὶ ἀπεσταύρουν αὖθις
ἀρξάμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως διὰ μέσου τοῦ ἕλους· καὶ τάφρον ἅμα
παρώρυσσον, ὅπως μὴ οἷόν τε ᾖ τοῖς Ἀθηναίοις μέχρι τῆς θαλάσ-
3 σης ἀποτειχίσαι. οἱ δ', ἐπειδὴ τὸ πρὸς τὸν κρημνὸν αὐτοῖς ἐξείρ-
γαστο, ἐπιχειροῦσιν αὖθις τῷ τῶν Συρακοσίων σταυρώματι καὶ
τάφρῳ, τὰς μὲν ναῦς κελεύσαντες περιπλεῦσαι ἐκ τῆς Θάψου ἐς
τὸν μέγαν λιμένα τὸν τῶν Συρακοσίων, αὐτοὶ δὲ περὶ ὄρθρον
καταβάντες ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν ἐς τὸ ὁμαλὸν καὶ διὰ τοῦ ἕλους,
ᾗ πηλῶδες ἦν καὶ στεριφώτατον, θύρας καὶ ξύλα πλατέα ἐπιθέντες
καὶ ἐπ' αὐτῶν διαβαδίσαντες, αἱροῦσιν ἅμα ἕῳ τό τε σταύρωμα
πλὴν ὀλίγου καὶ τὴν τάφρον, καὶ ὕστερον καὶ τὸ ὑπολειφθὲν εἷλον·
4 καὶ μάχη ἐγένετο, καὶ ἐν αὐτῇ ἐνίκων οἱ Ἀθηναῖοι· καὶ τῶν Συρα-
κοσίων οἱ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἔχοντες πρὸς τὴν πόλιν ἔφυγον, οἱ
δ' ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ παρὰ τὸν ποταμόν. καὶ αὐτοὺς βουλόμενοι*

1. *δ'* B || *στρατία* E 2. *ἐπιβοηθοῖεν*] ltt. *ι* et *οι* in r. b 3. alt. *τὸ*
λίδα
om. B || *πυραμίδα* B 4. *αἵρουσι* E 5. *εἰς* C G || *περιπροτείχισμα* B 6. *ξυνέπεσον* A B C F G 9. *στρατιᾶι* E || *τῶι* B 10. *τοῦ* F || *παρ' γρ.* g_2 *ἐφ'* G || *τρόπαιον* E et ex cr. c_2 12. ⟨*ἐς*⟩ *τὸν St.*, ⟨*πρὸς*⟩ *τὸν Philippius* ci. 13. prius *τὸν* om. M 14. *μέγα* C E, cr. c_2 || *ὁρᾶν* C, cr. c || [*καὶ*] *Br.*, *αἰεὶ Hs* ci. 15. *ὁμαλοῦ* B 16. *αὖθις*] ex cr. b 19. *οἷ* A || *τὸ*] *τὸν* E 21. *περιπλεύσαι* F 22. *περιόρθρον* F 23. *διὰ* del. *Hw.* 24. *στεριφότατον* G et ex cr. f 25. *ἐπ'*] *δι'* B || *διαβιβάσαντες* A || ⟨*καὶ*⟩ *αἱροῦσιν* (*αιρουσιν* E) ci. *Gtz.* 26. *ὕστερον καὶ* om. A C E F G M || *ὑπολη*[*φθὲν*] G 27. *ἐν αὐτῇ* om. E, post *ἐγέν.* habet B, in [G] spatium est 28. *ἔφευγον* B || *οἱ*: A

*ἀποκλῄσασθαι τῆς διαβάσεως οἱ τῶν Ἀθηναίων τριακόσιοι λογάδες
δρόμῳ ἠπείγοντο πρὸς τὴν γέφυραν. δείσαντες δὲ οἱ Συρακόσιοι* 5
*(ἦσαν γὰρ καὶ τῶν ἱππέων αὐτοῖς οἱ πολλοὶ ἐνταῦθα) ὁμόσε χω-
ροῦσι τοῖς τριακοσίοις τούτοις, καὶ τρέπουσί τε αὐτοὺς καὶ ἐσβάλ-
λουσιν ἐς τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων. καὶ προσπεσόντων
αὐτῶν ξυνεφοβήθη καὶ ἡ πρώτη φυλὴ τοῦ κέρως. ἰδὼν δὲ ὁ* 6
*Λάμαχος παρεβοήθει ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου τοῦ ἑαυτῶν μετὰ τοξοτῶν
τε οὐ πολλῶν καὶ τοὺς Ἀργείους παραλαβών, καὶ ἐπιδιαβὰς τάφρον
τινὰ καὶ μονωθεὶς μετ' ὀλίγων τῶν ξυνδιαβάντων ἀποθνῄσκει
αὐτός τε καὶ πέντε ἢ ἓξ τῶν μετ' αὐτοῦ. καὶ τούτους μὲν οἱ
Συρακόσιοι εὐθὺς κατὰ τάχος φθάνουσιν ἁρπάσαντες πέραν τοῦ
ποταμοῦ ἐς τὸ ἀσφαλές, αὐτοὶ δὲ ἐπιόντος ἤδη καὶ τοῦ ἄλλου
στρατεύματος τῶν Ἀθηναίων ἀπεχώρουν. ἐν τούτῳ δὲ οἱ πρὸς* 102
*τὴν πόλιν αὐτῶν τὸ πρῶτον καταφυγόντες ὡς ἑώρων ταῦτα γιγνό-
μενα, αὐτοί τε πάλιν ἀναθαρσήσαντες ἀντετάξαντο πρὸς τοὺς κατὰ
σφᾶς Ἀθηναίους, καὶ μέρος τι αὐτῶν πέμπουσιν ἐπὶ τὸν κύκλον
τὸν ἐπὶ ταῖς Ἐπιπολαῖς, ἡγούμενοι ἐρῆμον αἱρήσειν. καὶ τὸ μὲν* 2
*δεκάπλεθρον προτείχισμα αὐτῶν αἱροῦσι καὶ διεπόρθησαν, αὐτὸν
δὲ τὸν κύκλον Νικίας διεκώλυσεν· ἔτυχε γὰρ ἐν αὐτῷ δι' ἀσθέ-
νειαν ὑπολελειμμένος· τὰς γὰρ μηχανὰς καὶ ξύλα ὅσα πρὸ τοῦ
τείχους ἦν καταβεβλημένα, ἐμπρῆσαι τοὺς ὑπηρέτας ἐκέλευσεν, ὡς
ἔγνω ἀδυνάτους ἐσομένους ἐρημίᾳ ἀνδρῶν ἄλλῳ τρόπῳ περιγενέ-
σθαι. καὶ ξυνέβη οὕτως· οὐ γὰρ ἔτι προσῆλθον οἱ Συρακόσιοι* 3
*διὰ τὸ πῦρ, ἀλλὰ ἀπεχώρουν πάλιν. καὶ γὰρ πρός τε τὸν κύκλον
βοήθεια ἤδη κάτωθεν τῶν Ἀθηναίων ἀποδιωξάντων τοὺς ἐκεῖ
ἐπανῄει, καὶ αἱ νῆες ἅμα αὐτῶν ἐκ τῆς Θάψου, ὥσπερ εἴρητο,
κατέπλεον ἐς τὸν μέγαν λιμένα. ἃ ὁρῶντες οἱ ἄνωθεν κατὰ τάχος* 4
ἀπῇσαν καὶ ἡ ξύμπασα στρατιὰ τῶν Συρακοσίων ἐς τὴν πόλιν,

1. *ἀποκλείσασθαι* A B E Gm et ex cr. c_2 4. *ἐσβάλλουσι* C, cr. c_2 5. *ἀἀθηναίων* C, pr. *ἀ* in fine versus scr. 6. *φυλακὴ* L, em. *Dr.* 7. *παρεβοήθει*] ltt. *ει* ex *η* cr. g || *ἑαυτῶι* F, cr. f 9. *καὶ μονωθεὶς* om. M S || *ἀποθνήσκει* A B F 10. *αὐτοῦ*] *αὐτῶν* A F, cr. f 11. *ἀναρπάσαντες καὶ διαβιβάσαντες* B 12. *ἄλλου*] lt. *υ* in r. (*ω*?) f 14 *ταῦτα*] *τὰ* M 15. *πάλιν*] *π. ἀπὸ τῆς πόλεως* A B E F G M 16. *αὐτῶν* Lm, cr. *Bk.* 17. *ἔρημον* Lm 18. *αιρουσι* E *αἱροῦσιν* F 19. *διεκώλυσε* B(?) C, cr. c_2 || *ἔτυχεν* E || *ἀσθενείαν* B 21. *ἐκέλευσε* C, cr. c_2 22. *ἀδυνάτους αὐτοὺς* M *ἀδύνατος ἐσόμενος* ci. *Cob.* 24. *ἀλλ'* B 25. *ἀποδιωξόντων* A C E F G M 26. *ἅμ'* B 27. *μέγα* C, cr. c_2 || *κατὰ τάχος* post *ἀπήιεσαν* habet B 28. *ἀπή(ι)εσαν* B C G *ἐπή(ι)εσαν* A E F M sscr. G_1 || *στρατία* E

νομίσαντες μὴ ἂν ἔτι ἀπὸ τῆς παρούσης σφίσι δυνάμεως ἱκανοὶ
γενέσθαι κωλῦσαι τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τειχισμόν.

103 Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Ἀθηναῖοι τροπαῖον ἔστησαν καὶ τοὺς νεκροὺς
ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν τοῖς Συρακοσίοις καὶ τοὺς μετὰ Λαμάχου
καὶ αὐτοὶ ἐκομίσαντο. καὶ παρόντος ἤδη σφίσι παντὸς τοῦ στρα-
τεύματος, καὶ τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ πεζοῦ, ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν καὶ
τοῦ κρημνώδους ἀρξάμενοι ἀπετείχιζον μέχρι τῆς θαλάσσης τείχει
2 διπλῷ τοὺς Συρακοσίους. τὰ δ' ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ ἐσήγετο ἐκ
τῆς Ἰταλίας πανταχόθεν. ἦλθον δὲ καὶ τῶν Σικελῶν πολλοὶ ξύμ-
μαχοι τοῖς Ἀθηναίοις, οἳ πρότερον περιεωρῶντο, καὶ ἐκ τῆς Τυρ-
σηνίας νῆες πεντηκόντεροι τρεῖς. καὶ τἆλλα προυχώρει αὐτοῖς ἐς
3 ἐλπίδας. καὶ γὰρ οἱ Συρακόσιοι πολέμῳ μὲν οὐκέτι ἐνόμιζον ἂν
περιγενέσθαι, ὡς αὐτοῖς οὐδὲ ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ὠφελία οὐ-
δεμία ἧκε, τοὺς δὲ λόγους ἔν τε σφίσιν αὐτοῖς ἐποιοῦντο ξυμβατι-
κοὺς καὶ πρὸς τὸν Νικίαν· οὗτος γὰρ δὴ μόνος εἶχε Λαμάχου
4 τεθνεῶτος τὴν ἀρχήν. καὶ κύρωσις μὲν οὐδεμία ἐγίγνετο, οἷα δὲ
εἰκὸς ἀνθρώπων ἀπορούντων καὶ μᾶλλον ἢ πολιορκουμένων, πολλὰ
ἐλέγετο πρός τε ἐκεῖνον καὶ πλείω ἔτι κατὰ τὴν πόλιν. καὶ γάρ
τινα καὶ ὑποψίαν ὑπὸ τῶν παρόντων κακῶν ἐς ἀλλήλους εἶχον,
καὶ τοὺς στρατηγούς τε ἐφ' ὧν αὐτοῖς ταῦτα ξυνέβη ἔπαυσαν, ὡς
ἢ δυστυχίᾳ ἢ προδοσίᾳ τῇ ἐκείνων βλαπτόμενοι, καὶ ἄλλους ἀνθ-
είλοντο, Ἡρακλείδην καὶ Εὐκλέα καὶ Τελλίαν.

104 Ἐν δὲ τούτῳ Γύλιππος ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Κορίνθου νῆες περὶ Λευκάδα ἤδη ἦσαν, βουλόμενοι ἐς τὴν Σικελίαν διὰ τάχους βοηθῆσαι. καὶ ὡς αὐτοῖς αἱ ἀγγελίαι ἐφοίτων δειναὶ καὶ πᾶσαι ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐψευσμέναι ὡς ἤδη παντελῶς ἀποτετειχισμέναι αἱ Συράκουσαί εἰσι, τῆς μὲν Σικελίας οὐκέτι ἐλπίδα οὐδεμίαν εἶχεν ὁ Γύλιππος, τὴν δὲ Ἰταλίαν βουλόμενος περιποιῆσαι, αὐτὸς μὲν καὶ Πυθὴν ὁ Κορίνθιος ναυσὶ δυοῖν μὲν Λακωνικαῖν,

2. κωλυσαι F κὼλύσαι B C E ‖ την, lt. ν in r. scr., f 3. τρόπαιον E et ex cr. c_2 5. αὐτοὶ ex cr. f αὐτὸν L 7-8. τείχει διπλῶι μέχρι τῆς θαλάσσης M 8. ἐπήγετο ci. *Naber* 9. σικελιωτῶν B 10. περιεωρῶντο] ltt. ιεωρῶντο in r. g 11. πεντηκόντοροι Bm ‖ τἆλλα πρ. α. ἐς ἐλπίδας γρ. B πάντα πρ. α. ἐς ἐλπίδα B 13. αὐτοῖς B ‖ οὐδὲ+ f ‖ ὠφελία] in -έλεια cr. c_2 -ία sscribens 14. ἧκεν A C E, cr. c ‖ αὐτοῖς B 15. δὴ mg. B ἤδη B 17. ἢ] ἢ πρὶν A B E F G M 18. ἐκεῖνον] ἐ. τὸν νικίαν E 19. ἀπὸ M et ex cr. f_2 ‖ κακῶν] ltt. κῶν in r. g_2 κακῶς C 22. εὐρυκλέα B 23. αἱ sscr. G_1 24. ἤδη in r. b, om. M 27. εἰσιν A F, cr. f

δυοῖν δὲ Κορινθίαιν ὅτι τάχιστα ἐπεραιώθησαν τὸν Ἰόνιον ἐς
Τάραντα, οἱ δὲ Κορίνθιοι πρὸς ταῖς σφετέραις δέκα Λευκαδίας δύο
καὶ Ἀμπρακιώτιδας τρεῖς προσπληρώσαντες ὕστερον ἔμελλον πλεύ-
σεσθαι. καὶ ὁ μὲν Γύλιππος ἐκ τοῦ Τάραντος ἐς τὴν Θουρίαν 2
πρῶτον πρεσβευσάμενος κατὰ τὴν τοῦ πατρός ποτε πολιτείαν καὶ
οὐ δυνάμενος αὐτοὺς προσαγαγέσθαι, ἄρας παρέπλει τὴν Ἰταλίαν,
καὶ ἁρπασθεὶς ὑπ' ἀνέμου [κατὰ τὸν Τεριναῖον κόλπον], ὃς ἐκπνεῖ
ταύτῃ μέγας κατὰ βορέαν ἑστηκώς, ἀποφέρεται ἐς τὸ πέλαγος,
καὶ πάλιν χειμασθεὶς ἐς τὰ μάλιστα τῷ Τάραντι προσμίσγει· καὶ
τὰς ναῦς ὅσαι μάλιστα ἐπόνησαν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἀνελκύσας
ἐπεσκεύαζεν. ὁ δὲ Νικίας πυθόμενος αὐτὸν προσπλέοντα ὑπερ- 3
εῖδε τὸ πλῆθος τῶν νεῶν, ὅπερ καὶ οἱ Θούριοι ἔπαθον, καὶ λη-
στικώτερον ἔδοξε παρεσκευασμένους πλεῖν καὶ οὐδεμίαν φυλακήν
πω ἐποιεῖτο.

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτου τοῦ θέρους καὶ Λακε- 105
δαιμόνιοι ἐς τὸ Ἄργος ἐσέβαλον αὐτοί τε καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ
τῆς γῆς τὴν πολλὴν ἐδῄωσαν. καὶ Ἀθηναῖοι Ἀργείοις τριάκοντα
ναυσὶν ἐβοήθησαν, αἵπερ τὰς σπονδὰς φανερώτατα τὰς πρὸς Λακε-
δαιμονίους αὐτοῖς ἔλυσαν. πρότερον μὲν γὰρ λῃστείαις ἐκ Πύλου 2
καὶ περὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον μᾶλλον ἢ ἐς τὴν Λακωνικὴν
ἀποβαίνοντες μετά τε Ἀργείων καὶ Μαντινέων ξυνεπολέμουν, καὶ
πολλάκις Ἀργείων κελευόντων ὅσον σχόντας μόνον ξὺν ὅπλοις ἐς
τὴν Λακωνικὴν καὶ τὸ ἐλάχιστον μετὰ σφῶν δῃώσαντας ἀπελθεῖν
οὐκ ἤθελον· τότε δὲ Πυθοδώρου καὶ Λαισποδίου καὶ Δημαράτου
ἀρχόντων ἀποβάντες ἐς Ἐπίδαυρον τὴν Λιμηρὰν καὶ Πρασιὰς καὶ
ὅσα ἄλλα ἐδῄωσαν τῆς γῆς, καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἤδη εὐπρο-

1. ἰόνιον] in ἰών. cr. c_2, ex ἰών. cr. e_2 g_2 2. δέκα+ G ‖ λευκαδίαις E F, cr. e f 3. πληρώσαντες A M 5. κατὰ . . πολιτείαν] καὶ τὴν τοῦ πατρὸς ἀνανεωσάμενος πολιτείαν B 6. ἄιρας E ‖ παρέπλευσε B παρέπλει sscr. B 7. ἀρπασθεὶς E ἀναρπασθεὶς M ‖ ὑπὸ C G ‖ vb. κατὰ . . κόλπον del. *Gl.* ταραντῖνον ci. *Pp.* ‖ κόλπον] ltt. κολ in r. b ‖ ἐκπλεῖ C, cr. c_2 ἔπνει ci. *Bdh.* 8. βορεὰν B 9. προσμίγει E F G 10. μάλιστα om. A C E F G M ‖ ἐπόνεσαν C G, cr. G_1 11. ἐπεσκεύαζε C, cr. c_2 ‖ πλέοντα A C E F G M 12. ληστικώτερον B 13. ἔδοξεν B (?) ‖ παρασκευασαμένους A E F M παρεσκευασμένος ci. *Hc* ‖ 13-14. πως φυλακὴν ἐποιοῦντο B 15. χρόνους καὶ τούτου τοῦ θέρους λακεδαιμόνιοι E 18. ναυσὶ C, cr. c_2 ‖ alt. τὰς om. A C E F G M ‖ πρὸς] π. τοὺς B 19. ληιστεῖαι E 21. ἐπολέμουν A C E F G M 22. ἔχοντας B 23. δη(ι)ώσαντες A B C E F, cr. C_1 25. ἐς om. E ‖ λιμέραν A C E F Gm ‖ πρασίαν A C E Gm πρασσίαν F 26. ὅσα ἄλλα γρ. B ἄλλα ἄττα B

φάσιστον μᾶλλον τὴν αἰτίαν ἐς τοὺς Ἀθηναίους τοῦ ἀμύνεσθαι
3 ἐποίησαν. ἀναχωρησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐκ τοῦ Ἄργους
ταῖς ναυσὶ καὶ τῶν Λακεδαιμονίων οἱ Ἀργεῖοι ἐσβαλόντες ἐς τὴν
Φλειασίαν τῆς τε γῆς αὐτῶν ἔτεμον καὶ ἀπέκτεινάν τινας, καὶ
ἀπῆλθον ἐπ' οἴκου.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Ζ.

Ὁ δὲ Γύλιππος καὶ ὁ Πυθὴν ἐκ τοῦ Τάραντος, ἐπεὶ ἐπε-
σκεύασαν τὰς ναῦς, παρέπλευσαν ἐς Λοκροὺς τοὺς Ἐπιζεφυρίους·
καὶ πυνθανόμενοι σαφέστερον ἤδη ὅτι οὐ παντελῶς πω ἀποτετει-
χισμέναι αἱ Συράκουσαί εἰσιν, ἀλλ' ἔτι οἷόν τε κατὰ τὰς Ἐπιπολὰς
στρατιᾷ ἀφικομένους ἐσελθεῖν, ἐβουλεύοντο εἴτ' ἐν δεξιᾷ λαβόντες
τὴν Σικελίαν διακινδυνεύσωσιν ἐσπλεῦσαι, εἴτ' ἐν ἀριστερᾷ ἐς
Ἱμέραν πρῶτον πλεύσαντες καὶ αὐτούς τε ἐκείνους καὶ στρατιὰν
2 ἄλλην προσλαβόντες, οὓς ἂν πείθωσι, κατὰ γῆν ἔλθωσι. καὶ ἔδοξεν
αὐτοῖς ἐπὶ τῆς Ἱμέρας πλεῖν, ἄλλως τε καὶ τῶν Ἀττικῶν τεσσάρων
νεῶν οὔπω παρουσῶν ἐν τῷ Ῥηγίῳ, ἃς ὁ Νικίας ὅμως, πυν-
θανόμενος αὐτοὺς ἐν Λοκροῖς εἶναι, ἀπέστειλε. φθάσαντες δὲ τὴν
φυλακὴν ταύτην περαιοῦνται διὰ τοῦ πορθμοῦ, καὶ σχόντες Ῥηγίῳ
3 καὶ Μεσσήνῃ ἀφικνοῦνται ἐς Ἱμέραν. ἐκεῖ δὲ ὄντες τούς τε Ἱμε-
ραίους ἔπεισαν ξυμπολεμεῖν, καὶ αὐτούς τε ἕπεσθαι καὶ τοῖς ἐκ
τῶν νεῶν τῶν σφετέρων ναύταις ὅσοι μὴ εἶχον ὅπλα παρασχεῖν
(τὰς δὲ ναῦς ἀνείλκυσαν ἐν Ἱμέρᾳ), καὶ τοὺς Σελινουντίους πέμ-

1. *ἐς τοὺς ἀθηναίους* del. *St.* 2. *ἐκ τοῦ ἄργους* (haec vb. post *λακεδαιμονίων* transp. *Cl.*) *γρ.* B *ἐξ ἄργους* B 3. *λακεδαιμονίων*] ltt. *μο* add. a_2 4. *φλιασίαν* A B C F G M et sscr. e_2 ‖ *ἀπέκτεινάν τε* B 5. in fine *θουκυδίδου ἱστοριῶν ς* C, quae in *τέλος θουκ. τοῦ τοῦ ὁλόρου ἱστ. ς* cr. c_2 *θουκυδίδου συγγραφης ς* E *θουκυδίδου ἱστοριῶν ἕκτον* a_3

6. *θουκυδίδου ἱστοριῶν*] om. C *θ. συγγραφῆς* A B E Fm; in G lt. *θ* sola exstat 7. *δὲ*] *μὲν* B ‖ *ἐπεσκεύα:σαν++* B 8. *λωκροὺς* E, cr. e ‖ *τοὺς ἐπιζεφυρίους* del. *Hw.* 11. *στρατίαι* E *πανστρατιᾶι* M 12. *διακινδυνεύσουσιν* G et ex cr. c_2 13. *ἱμέραν* A B (ex *ἴμ.* cr.) c_2 (ex *ἱμ.*, ut vid., cr.) G *ἰμέραν* E F, cr. f_2 ‖ *αὐτούς* E 14. *πείθωσιν* C, cr. c *πείσωσι* ci. *Hw.* ‖ *ἔλθωσιν* C, cr. c 15. *ἱμέρας* A B (lt. *ι* in r.) c_2 (ex *ἡμ.* cr.) G *ἰμέρας* E F 16-17. *πυνθανόμενος αὐτοὺς ὅμως* B 17. *λωκροῖς* E ‖ *ἀπέστειλεν* A B C E F, cr. c 19. *μεσήνῃ* C G, cr. c_2 *μεσσίνηι* E *μεσσήνῃ+* F ‖ *ἱμέραν* A B c_2 G *ἰμ.* E F, cr. f_2 ‖ *τε* om. B ‖ *ἱμεραίους* A c_2 G *ἰμ.* E F, cr. f_2 21. *ὅσα* B *καὶ ὅσοι* M 22. *δὲ* D *μὲν* A C E F G M *γὰρ* B ‖ *ἱμέρα(ι)* A B C G *ἰμ.* E F

ψαντες ἐκέλευον ἀπαντᾶν στρατιᾷ ἔς τι χωρίον. πέμψειν δέ τιν' 4
αὐτοῖς ὑπέσχοντο στρατιὰν οὐ πολλὴν καὶ οἱ Γελῷοι καὶ τῶν
Σικελῶν τινες, οἳ πολὺ προθυμότερον προσχωρεῖν ἑτοῖμοι ἦσαν
τοῦ τε Ἀρχωνίδου νεωστὶ τεθνηκότος, ὃς τῶν ταύτῃ Σικελῶν
βασιλεύων τινῶν καὶ ὢν οὐκ ἀδύνατος τοῖς Ἀθηναίοις φίλος ἦν,
καὶ τοῦ Γυλίππου ἐκ Λακεδαίμονος προθύμως δοκοῦντος ἥκειν.
καὶ ὁ μὲν Γύλιππος ἀναλαβὼν τῶν τε σφετέρων ναυτῶν καὶ ἐπι- 5
βατῶν τοὺς ὡπλισμένους ἑπτακοσίους μάλιστα, Ἱμεραίους δὲ ὁπλί-
τας καὶ ψιλοὺς ξυναμφοτέρους χιλίους καὶ ἱππέας ἑκατὸν καὶ
Σελινουντίων τέ τινας ψιλοὺς καὶ ἱππέας καὶ Γελῴων ὀλίγους,
Σικελῶν τε ἐς χιλίους τοὺς πάντας, ἐχώρει πρὸς τὰς Συρακούσας.
οἱ δ' ἐκ τῆς Λευκάδος Κορίνθιοι ταῖς τε ἄλλαις ναυσὶν ὡς εἶχον 2
τάχους ἐβοήθουν καὶ Γογγύλος, εἷς τῶν Κορινθίων ἀρχόντων,
μιᾷ νηὶ τελευταῖος ὁρμηθεὶς πρῶτος μὲν ἀφικνεῖται ἐς τὰς Συρα-
κούσας, ὀλίγον δὲ πρὸ Γυλίππου· καὶ καταλαβὼν αὐτοὺς περὶ 2
ἀπαλλαγῆς τοῦ πολέμου μέλλοντας ἐκκλησιάσειν διεκώλυσέ τε καὶ
παρεθάρσυνε, λέγων ὅτι νῆές τε ἄλλαι ἔτι προσπλέουσι καὶ Γύ-
λιππος ὁ Κλεανδρίδου Λακεδαιμονίων ἀποστειλάντων ἄρχων. καὶ 3
οἱ μὲν Συρακόσιοι ἐπερρώσθησάν τε καὶ τῷ Γυλίππῳ εὐθὺς παν-
στρατιᾷ ὡς ἀπαντησόμενοι ἐξῆλθον· ἤδη γὰρ καὶ ἐγγὺς ὄντα
ᾐσθάνοντο αὐτόν. ὁ δὲ Ἰετὰς τότε τεῖχος ἐν τῇ παρόδῳ τῶν
Σικελῶν ἑλὼν καὶ ξυνταξάμενος ὡς ἐς μάχην ἀφικνεῖται ἐς τὰς
Ἐπιπολάς· καὶ ἀναβὰς κατὰ τὸν Εὐρύηλον, ᾗπερ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι 4
τὸ πρῶτον, ἐχώρει μετὰ τῶν Συρακοσίων ἐπὶ τὸ τείχισμα τῶν
Ἀθηναίων. ἔτυχε δὲ κατὰ τοῦτο καιροῦ ἐλθὼν ἐν ᾧ ἑπτὰ μὲν ἢ

1. *στρατιᾶι*] acc. in r. c_2 *στρατίαι* E *πανστρατιᾶι* B ‖ *τιν'+* ex cr. f_2, om. M *δ' ἔτι* ci. *St.* 3. *οἳ*] *οἱ* E ‖ *προθυμότεροι προσχωρεῖν [ἑτοῖμοι]* ci. *Kr.* ‖ *ἕτοιμοι* Lm 4. *τε* om. A C E F G M 6. *δοκοῦντος προθύμως* B 7. *τε* om. B ‖ *καὶ ἐπιβατῶν* del. *Bdh.* 8. *ἱμεραίους* A B c_2 (ex cr.) G *ἴμ.* E 9. primum *καὶ* om. A C E F G M, add. f_2 G_1 10. *σελινουντίους* A ‖ *τέ* om. A C E F G M 12. *οἳ* A 13. *γόγγυλος* A C E F (ltt. *γγ* in r. scr. F_1) G M *γόγγυλλος* B 14. *ἀφικνεῖται*] ltt. *αι* in r. g 15. *καὶ ταλαβὼν* F, cr. f_2 16. *καταλλαγῆς* ci. *Hw.* 17. *ἔτι* om. M 19. *συρακόσσιοι* B; in C plerumque *-κόσιοι* (rarius *-κόσσιοι*) in *-κούσιοι* cr. c_2 ‖ *πανστρατιὰ* G 21. *δὲ*] *δέ* A (cr. a_2) B G ‖ *ἰετὰς τότε*] *γέτας τότε* a_2 C (*τό, τε* a_2 c_2) E *γε τὰ τότε* A *γε τὰ τότε τί* B *γέτας τι* F, ut vid. (*γε τό τε* f_2) *γε+++τό, τε* G (ltt. *γε* scr. g_2) *γε τό τε* M; *ἰετὰς* ex Steph. Byz. restituit *Gl.*, *τε τὸ* ci. *Kr.* 22. *καὶ* del. *Hw.* ‖ *ξυνταξόμενος* A E ‖ *ἐς τὰς*] *πρὸς τὰς* B 25. *ἐτύγχανε* B ‖ *τοῦτο τοῦ* B, *ἔτυχε δὲ κατὰ τοῦτο καιροῦ γρ.* B ‖ vb. *ἑπτὰ . . . σταδίων* del. *Cl.*, post *βραχύ τι* transp. *Schroeter*

ὀκτὼ σταδίων ἤδη ἐπετετέλεστο τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὸν μέγαν
λιμένα διπλοῦν τεῖχος, πλὴν κατὰ βραχύ τι τὸ πρὸς τὴν θάλασσαν·
τοῦτο δ' ἔτι ᾠκοδόμουν. τῷ δὲ ἄλλῳ [τοῦ κύκλου πρὸς τὸν
Τρώγιλον] ἐπὶ τὴν ἑτέραν θάλασσαν λίθοι τε παραβεβλημένοι τῷ
πλέονι ἤδη ἦσαν καὶ ἔστιν ἃ καὶ ἡμίεργα, τὰ δὲ καὶ ἐξειργασμένα
κατελέλειπτο. παρὰ τοσοῦτον μὲν Συράκουσαι ἦλθον κινδύνου.

3 Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι αἰφνιδίως τοῦ τε Γυλίππου καὶ τῶν Συρα-
κοσίων σφίσιν ἐπιόντων ἐθορυβήθησαν μὲν τὸ πρῶτον, παρετάξαντο
δέ. ὁ δὲ θέμενος τὰ ὅπλα ἐγγὺς κήρυκα προσπέμπει αὐτοῖς λέ-
γοντα, εἰ βούλονται ἐξιέναι ἐκ τῆς Σικελίας πέντε ἡμερῶν λαβόντες
2 τὰ σφέτερα αὐτῶν, ἑτοῖμος εἶναι σπένδεσθαι. οἱ δὲ ἐν ὀλιγωρίᾳ
τε ἐποιοῦντο καὶ οὐδὲν ἀποκρινάμενοι ἀπέπεμψαν. καὶ μετὰ τοῦτο
3 ἀντιπαρεσκευάζοντο ἀλλήλοις ὡς ἐς μάχην. καὶ ὁ Γύλιππος ὁρῶν
τοὺς Συρακοσίους ταρασσομένους καὶ οὐ ῥᾳδίως ξυντασσομένους,
ἐπανῆγε τὸ στρατόπεδον ἐς τὴν εὐρυχωρίαν μᾶλλον. καὶ ὁ Νικίας
οὐκ ἐπῆγε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἡσύχαζε πρὸς τῷ ἑαυτῶν τείχει.
ὡς δ' ἔγνω ὁ Γύλιππος οὐ προσιόντας αὐτούς, ἀπήγαγε τὴν στρα-
τιὰν ἐπὶ τὴν ἄκραν τὴν Τεμενῖτιν καλουμένην καὶ αὐτοῦ ηὐλίσαντο.
4 τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἄγων τὴν μὲν πλείστην τῆς στρατιᾶς παρέταξε πρὸς
τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων, ὅπως μὴ ἐπιβοηθοῖεν ἄλλοσε, μέρος δέ
τι πέμψας πρὸς τὸ φρούριον τὸ Λάβδαλον αἱρεῖ, καὶ ὅσους ἔλαβεν
ἐν αὐτῷ πάντας ἀπέκτεινεν· ἦν δὲ οὐκ ἐπιφανὲς τοῖς Ἀθηναίοις τὸ
5 χωρίον. καὶ τριήρης τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἁλίσκεται τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ
τῶν Συρακοσίων ἐφορμοῦσα τῷ λιμένι.

4 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐτείχιζον οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι διὰ
τῶν Ἐπιπολῶν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀρξάμενοι ἄνω πρὸς τὸ ἐγκάρσιον
τεῖχος ἁπλοῦν, ὅπως οἱ Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ δύναιντο κωλῦσαι, μηκέτι

1. ἀπετετέλεστο B 2. κατὰ] παρὰ B || βραχύ] acc. supra lt. α add. c_2 (cf. S) || τὸ om. B 3. δ'] δὲ (comp.) B || ἄλλῳ] ἀπὸ ci. *Woelfflin* || vb. τοῦ . . . τρώγιλον del. *St.* 4. τρωγιλὸν G (cr. g_2) et ex τρώγ. cr. c_2 τρόγιλον A τρῶγιλον E, cr. e 6. κατελείπετο B G c_2 κατελίπετο A C E F M, cr. *Cob.* || συράκουσαι] συρρ. G αἱ συρ. B 7. ἐφνιδίως E 8. σφίσι C, cr. c_2 | τὸ om. A C E F G M || παρέταξαν C 9. προπέμπει A E F G M || *[λέγοντα] Kr.*, λέγων *Hw.* ci. 10. ἐκ om. B 11. ἕτοιμος A B C E Fm ἕτοιμοι G || δὲ] δ' B 11-12. vb. ἐν . . . ἀποκρινάμενοι omissa in mg. add. G_1 13. ἀντεπαρεσκευάζοντο E F, cr. f_2 16. ἑαυτοῦ A C E F G M 18. τεμενίτιν B C E G 19. ἀγαγὼν ci. *Hw.* || στρατίας E 20. βοηθοῖεν E 22. ἀπέκτεινε B 24. ἐφορμῶσα E F (οῦ sscr. f_2) M || τῶι μεγάλωι λιμένηι B 25. μεταῦτα G 26. *[πρὸς τὸ ἐγκάρσιον]* ci. *Kr.* 27. κωλύσαι B et ex cr. f_2

οἷοί τε ὦσιν ἀποτειχίσαι. καὶ οἵ τε Ἀθηναῖοι ἀνεβεβήκεσαν ἤδη 2
ἄνω τὸ ἐπὶ θαλάσσῃ τεῖχος ἐπιτελέσαντες, καὶ ὁ Γύλιππος (ἦν γάρ
τι τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ τείχους ἀσθενές) νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν
στρατιὰν ἐπῄει πρὸς αὐτό. οἱ δ' Ἀθηναῖοι (ἔτυχον γὰρ ἔξω αὐλι- 3
ζόμενοι) ὡς ᾔσθοντο, ἀντεπῇσαν· ὁ δὲ γνοὺς κατὰ τάχος ἀπήγαγε
τοὺς σφετέρους πάλιν. ἐποικοδομήσαντες δὲ αὐτὸ οἱ Ἀθηναῖοι
ὑψηλότερον αὐτοὶ μὲν ταύτῃ ἐφύλασσον, τοὺς δὲ ἄλλους ξυμμά-
χους κατὰ τὸ ἄλλο τείχισμα ἤδη διέταξαν ᾗπερ ἔμελλον ἕκαστοι
φρουρεῖν.

Τῷ δὲ Νικίᾳ ἐδόκει τὸ Πλημμύριον καλούμενον τειχίσαι· ἔστι 4
δὲ ἄκρα ἀντιπέρας τῆς πόλεως, ἥπερ προύχουσα τοῦ μεγάλου
λιμένος τὸ στόμα στενὸν ποιεῖ, καὶ εἰ τειχισθείη, ῥᾴων αὐτῷ ἐφαί-
νετο ἡ ἐσκομιδὴ τῶν ἐπιτηδείων ἔσεσθαι· δι' ἐλάσσονος γὰρ πρὸς
τῷ λιμένι [τῷ τῶν Συρακοσίων] ἐφορμήσειν σφᾶς, καὶ οὐχ ὥσπερ
νῦν ἐκ μυχοῦ τοῦ λιμένος τὰς ἐπαναγωγὰς ποιήσεσθαι, ἤν τι
ναυτικῷ κινῶνται. προσεῖχέ τε ἤδη μᾶλλον τῷ κατὰ θάλασσαν
πολέμῳ, ὁρῶν τὰ ἐκ τῆς γῆς σφίσιν, ἐπειδὴ Γύλιππος ἧκεν, ἀνελ-
πιστότερα ὄντα. διακομίσας οὖν στρατιὰν καὶ τὰς ναῦς ἐξετείχισε 5
τρία φρούρια· καὶ ἐν αὐτοῖς τά τε σκεύη τὰ πλεῖστα ἔκειτο καὶ
τὰ πλοῖα ἤδη ἐκεῖ τὰ μεγάλα ὥρμει καὶ αἱ ταχεῖαι νῆες. ὥστε 6
καὶ τῶν πληρωμάτων οὐχ ἥκιστα τότε πρῶτον κάκωσις ἐγένετο·
τῷ τε γὰρ ὕδατι σπανίῳ χρώμενοι καὶ οὐκ ἐγγύθεν, καὶ ἐπὶ φρυ-
γανισμὸν ἅμα ὁπότε ἐξέλθοιεν οἱ ναῦται, ὑπὸ τῶν ἱππέων τῶν
Συρακοσίων κρατούντων τῆς γῆς διεφθείροντο. τρίτον γὰρ μέρος
τῶν ἱππέων τοῖς Συρακοσίοις διὰ τοὺς ἐν τῷ Πλημμυρίῳ, ἵνα μὴ
κακουργήσοντες ἐξίοιεν, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ Ὀλυμπιείῳ πολίχνῃ ἐτετά-
χατο. ἐπυνθάνετο δὲ καὶ τὰς λοιπὰς τῶν Κορινθίων ναῦς προσ- 7
πλεούσας ὁ Νικίας· καὶ πέμπει ἐς φυλακὴν αὐτῶν εἴκοσι ναῦς,

1. prius τε add. c_2 || ἀναβεβήκεσαν A B E Fm ἀναβεβήκασιν C [G] 2. ἐπὶ] ἐ. τῆ(ι) B M 4. στρατίαν E στρατείαν A || ἐπήει A F ἀπήιει B || δὲ B 5. ἀντεπή(ι)εσαν Lm 7. ταυτῆ C, cr. c_2 10. πλημμύριον A B E F G M c_2 || ἔστιν A 11. ἧιπερ A ᾗ ci. *Bdh.* 12. τειχισθείηι B || ῥᾶ(ι)ον A B E F G M 13. ἐπιτηιδείων F 14. vb. τῷ τῶν συρακοσίων del. *Kr.* 15. ἐπαγωγὰς A C E F G M || ποιήσασθαι C || ἣν E || τινα B 16. προσείχετε E 17. γῆς] γῆς ἤδη B || σφίσι C E, cr. c_2 e_2 || ὁ γύλλιππος B || ἧλκε C, in εἷλεν aut ἦλθεν cr. c_2 18. στρατίαν E 20. ὡρμίζετο, ltt. ει sscr., B || ταχεῖ αἱ B 24. διεφθείροντο] οἱ πολλοὶ δ. B 25. ltt. -οις διὰ τοὺς in r. G_1 || πλημμυρίω(ι) A B C F G M πλημμύριωι E 26. κακουργήσαντες A B || τῇ ἐν om. B 28. *[ἐς]* ci. *Kr.*

αἷς εἴρητο περί τε Λοκροὺς καὶ Ῥήγιον καὶ τὴν προσβολὴν τῆς
Σικελίας ναυλοχεῖν αὐτάς.
5 Ὁ δὲ Γύλιππος ἅμα μὲν ἐτείχιζε τὸ διὰ τῶν Ἐπιπολῶν τεῖ-
χος, τοῖς λίθοις χρώμενος οὓς οἱ Ἀθηναῖοι προπαρεβάλοντο σφίσιν,
ἅμα δὲ παρέτασσεν ἐξάγων αἰεὶ πρὸ τοῦ τειχίσματος τοὺς Συρα-
κοσίους καὶ τοὺς ξυμμάχους· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἀντιπαρετάσσοντο.
2 ἐπειδὴ δὲ ἔδοξε τῷ Γυλίππῳ καιρὸς εἶναι, ἦρχε τῆς ἐφόδου· καὶ
ἐν χερσὶ γενόμενοι ἐμάχοντο μεταξὺ τῶν τειχισμάτων, ᾗ τῆς ἵππου
3 τῶν Συρακοσίων οὐδεμία χρῆσις ἦν. καὶ νικηθέντων τῶν Συρα-
κοσίων καὶ τῶν ξυμμάχων καὶ νεκροὺς ὑποσπόνδους ἀνελομένων
καὶ τῶν Ἀθηναίων τροπαῖον στησάντων, ὁ Γύλιππος ξυγκαλέσας
τὸ στράτευμα οὐκ ἔφη τὸ ἁμάρτημα ἐκείνων, ἀλλ' ἑαυτοῦ γενέσθαι·
τῆς γὰρ ἵππου καὶ τῶν ἀκοντιστῶν τὴν ὠφελίαν τῇ τάξει, ἐντὸς
4 λίαν τῶν τειχῶν ποιήσας, ἀφελέσθαι· νῦν οὖν αὖθις ἐπάξειν. καὶ
διανοεῖσθαι οὕτως ἐκέλευεν αὐτοὺς ὡς τῇ μὲν παρασκευῇ οὐκ
ἔλασσον ἕξοντας, τῇ δὲ γνώμῃ οὐκ ἀνεκτὸν ἐσόμενον, εἰ μὴ ἀξιώ-
σουσι Πελοποννήσιοί τε ὄντες καὶ Δωριῆς Ἰώνων καὶ νησιωτῶν
καὶ ξυγκλύδων ἀνθρώπων κρατήσαντες ἐξελάσασθαι ἐκ τῆς χώρας.
6 καὶ μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ καιρὸς ἦν, αὖθις ἐπῆγεν αὐτούς. ὁ δὲ
Νικίας καὶ οἱ Ἀθηναῖοι νομίζοντες, καὶ εἰ ἐκεῖνοι μὴ ἐθέλοιεν
μάχης ἄρχειν, ἀναγκαῖον εἶναι σφίσι μὴ περιορᾶν παροικοδο-
μούμενον τὸ τεῖχος (ἤδη γὰρ καὶ ὅσον οὐ παρεληλύθει τὴν τῶν
Ἀθηναίων τοῦ τείχους τελευτὴν ἡ ἐκείνων τείχισις, καὶ εἰ παρ-
έλθοι, ταὐτὸν ἤδη ἐποίει αὐτοῖς νικᾶν τε μαχομένοις διὰ παντὸς
2 καὶ μηδὲ μάχεσθαι), ἀντεπῆσαν οὖν τοῖς Συρακοσίοις. καὶ ὁ
Γύλιππος τοὺς μὲν ὁπλίτας ἔξω τῶν τειχῶν μᾶλλον ἢ πρότερον
προαγαγὼν ξυνέμισγεν αὐτοῖς, τοὺς δ' ἱππέας καὶ τοὺς ἀκοντιστὰς
ἐκ πλαγίου τάξας τῶν Ἀθηναίων κατὰ τὴν εὐρυχωρίαν, ᾗ τῶν

1. λωκροὺς E ‖ τὴν] τῆς B 3. διετείχιζε B 4. προσ[παρεβάλοντο] G σφίσι C E [G] 5. ἀεὶ A B C F G M 6. ἀντεπαρετάσσοντο C E F, cr. f [G] 7. τῷ om. A C E F M [G] 9. συρακ. καὶ τῶν ξυμμάχων C G, cr. g_2 11. τρόπαιον C E, cr. c_2 ‖ ὁ] ὁ μὲν B ‖ συγκαλέσας C G 12. αὐτοῦ A C E F G 13. ὠφέλιαν E ὠφέλειαν A B C ‖ τὴν τάξιν ci. *Philippius* 14. ἐπανήξειν M 17. δωριεῖς B G et ex cr. c_2 18. ξυγκλύδων] lt. ύ in r. f, in ξυγκλίδων cr. G_1 ‖ ἐξελάσεσθαι B 19. ἐπεὶ B ‖ αὖθις om. M ‖ ἐπῆγε C, cr. c_2 20. εἰ add. g_2 21. σφίσιν εἶναι B ‖ μὴ add. E_1 23. προέλθοι L, em. *Cl.* 24. τὸ αὐτὸ B ταυτὸν mg. B 25. μάχεσθαι] ἀμύνεσθαι B μάχεσθαι sscr. B ἀντεπή(ι)εσαν Lm 26. ἦι E ἢ πρότερον del. *Kr.* 27. προσαγαγὼν A F G, cr. f ‖ ξυνέμισγε C, cr. c_2 ‖ δὲ A B (comp.) E F G

τειχῶν ἀμφοτέρων αἱ ἐργασίαι ἔληγον. καὶ προσβαλόντες οἱ ἱππῆς 3
ἐν τῇ μάχῃ τῷ εὐωνύμῳ κέρᾳ τῶν Ἀθηναίων, ὅπερ κατ' αὐτοὺς
ἦν, ἔτρεψαν· καὶ δι' αὐτὸ καὶ τὸ ἄλλο στράτευμα νικηθὲν ὑπὸ
τῶν Συρακοσίων κατηράχθη ἐς τὰ τειχίσματα. καὶ τῇ ἐπιούσῃ 4
νυκτὶ ἔφθασαν παροικοδομήσαντες [καὶ παρελθόντες τὴν τῶν Ἀθη-
ναίων οἰκοδομίαν], ὥστε μηκέτι μήτε αὐτοὶ κωλύεσθαι ὑπ' αὐτῶν,
ἐκείνους τε καὶ παντάπασιν ἀπεστερηκέναι, εἰ καὶ κρατοῖεν, μὴ ἂν
ἔτι σφᾶς ἀποτειχίσαι.
Μετὰ δὲ τοῦτο αἵ τε τῶν Κορινθίων νῆες καὶ Ἀμπρακιωτῶν 7
καὶ Λευκαδίων ἐσέπλευσαν αἱ ὑπόλοιποι δώδεκα, λαθοῦσαι τὴν
τῶν Ἀθηναίων φυλακήν (ἦρχε δὲ αὐτῶν Ἐρασινίδης Κορίνθιος),
καὶ ξυνετείχισαν τὸ λοιπὸν τοῖς Συρακοσίοις [μέχρι] τοῦ ἐγκαρσίου
τείχους. καὶ ὁ Γύλιππος ἐς τὴν ἄλλην Σικελίαν ἐπὶ στρατιάν τε 2
ᾤχετο καὶ ναυτικὴν καὶ πεζικὴν ξυλλέξων, καὶ τῶν πόλεων ἅμα
προσαξόμενος εἴ τις ἢ μὴ πρόθυμος ἦν ἢ παντάπασιν ἔτι ἀφει-
στήκει τοῦ πολέμου. πρέσβεις τε ἄλλοι τῶν Συρακοσίων καὶ 3
Κορινθίων ἐς Λακεδαίμονα καὶ Κόρινθον ἀπεστάλησαν, ὅπως
στρατιὰ ἔτι περαιωθῇ τρόπῳ ᾧ ἂν ἐν ὁλκάσιν ἢ πλοίοις ἢ ἄλλως
ὁπωσοῦν προχωρῇ, ὡς καὶ τῶν Ἀθηναίων ἐπιμεταπεμπομένων. οἵ 4
τε Συρακόσιοι ναυτικὸν ἐπλήρουν καὶ ἀνεπειρῶντο ὡς καὶ τούτῳ
ἐπιχειρήσοντες, καὶ ἐς τἆλλα πολὺ ἐπέρρωντο.
Ὁ δὲ Νικίας αἰσθόμενος τοῦτο καὶ ὁρῶν καθ' ἡμέραν ἐπι- 8
διδοῦσαν τήν τε τῶν πολεμίων ἰσχὺν καὶ τὴν σφετέραν ἀπορίαν,
ἔπεμπε καὶ αὐτὸς ἐς τὰς Ἀθήνας ἀγγέλλων πολλάκις μὲν καὶ
ἄλλοτε καθ' ἕκαστα τῶν γιγνομένων, μάλιστα δὲ καὶ τότε, νομίζων
ἐν δεινοῖς τε εἶναι καί, εἰ μὴ ὡς τάχιστα ἢ σφᾶς μεταπέμψουσιν

1. ἱππεῖς B G et ex cr. c_2 2. κέρατι, αι (i. e. ᾳ) sscr., B 3. διὰ τοῦτο B 4. κατηρ+άχθη b κατηρράχθη c_2 κατερράχθη A E F G M 5-6. vb. καὶ . . οἰκοδομίαν (τῶν om. G, ἀθηναίων add. C_1) del *Bk.* 7. τε] δὲ S (?) 11. δὲ] δ' B ‖ θρασωνίδης B [G] 12. ξυνετείχισαν τὸ] ξυνετειχίσαντο B [G] ‖ μέχρι del. *Holmius* 13 ἐπὶ στρατείαν B C M f_2 ἐπιστρατείαν A F c ἐπὶ στρατίαν E [G] 14. πεζὴν B ‖ συλλέξων C G ξυλλέγων F M, cr. F_1 ut vid., del. *Cob.* 15. ἀφεστήκει A B E 17. ἐς] ἐς τὴν B 18. στρατια E ‖ [τρόπῳ ᾧ ἂν] ci. *Widmann* ‖ ὁλκάσι C, cr. c_2 ‖ πλοίω(ι) A E F M 19. ὁπωσοῦν ci. *Hc* ὅπως ἂν L; vb. ἐν . . . ἂν del. *Schaefer* 20. ἀπεπειρῶντο· ἐμελέτων mg. g_2 ‖ τοῦτο A 24. ἀγγέλων E ἄγγελον C G, cr. G_1 ἀγγέλλοντας B ἀγγέλλων γρ. B 25. ἕ++καστα G ‖ τότε] ltt. τε in r. g_2 26. εἰ] ἢν A C E F G M ‖ μεταπέμψουσι C (lt. υ in r. scr. c_2, sed lt. ω scripta fuisse non videtur), ν add. c_2 μεταπέμψωσιν B f_2

2 ἢ ἄλλους μὴ ὀλίγους ἀποστελοῦσιν, οὐδεμίαν εἶναι σωτηρίαν. φο-
βούμενος δὲ μὴ οἱ πεμπόμενοι ἢ κατὰ τοῦ λέγειν ἀδυνασίαν ἢ
καὶ μνήμης ἐλλιπεῖς γενόμενοι ἢ τῷ ὄχλῳ πρὸς χάριν τι λέγοντες
οὐ τὰ ὄντα ἀπαγγείλωσιν, ἔγραψεν ἐπιστολήν, νομίζων οὕτως ἂν
μάλιστα τὴν αὑτοῦ γνώμην μηδὲν ἐν τῷ ἀγγέλῳ ἀφανισθεῖσαν
3 μαθόντας τοὺς Ἀθηναίους βουλεύσασθαι περὶ τῆς ἀληθείας. καὶ
οἱ μὲν ᾤχοντο φέροντες ὡς ἐπέστειλε τὰ γράμματα καὶ ὅσα ἔδει
αὐτοὺς εἰπεῖν· ὁ δὲ τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον διὰ φυλακῆς μᾶλλον
ἤδη ἔχων ἢ δι' ἑκουσίων κινδύνων ἐπεμέλετο.

9 Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει τελευτῶντι καὶ Εὐετίων στρατηγὸς
Ἀθηναίων μετὰ Περδίκκου στρατεύσας ἐπ' Ἀμφίπολιν Θρᾳξὶ πολ-
λοῖς τὴν μὲν πόλιν οὐχ εἷλεν, ἐς δὲ τὸν Στρυμόνα περικομίσας
τριήρεις ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἐπολιόρκει ὁρμώμενος ἐξ Ἱμεραίου. καὶ
τὸ θέρος ἐτελεύτα.

10 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος ἥκοντες ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ
παρὰ τοῦ Νικίου ὅσα τε ἀπὸ γλώσσης εἴρητο αὐτοῖς εἶπον καὶ
εἴ τίς τι ἐπηρώτα ἀπεκρίνοντο καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀπέδοσαν. ὁ δὲ
γραμματεὺς [τῆς πόλεως] παρελθὼν ἀνέγνω τοῖς Ἀθηναίοις δη-
λοῦσαν τοιάδε.

11 „Τὰ μὲν πρότερον πραχθέντα, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐν ἄλλαις πολλαῖς
ἐπιστολαῖς ἴστε· νῦν δὲ καιρὸς οὐχ ἧσσον μαθόντας ὑμᾶς ἐν ᾧ
2 ἐσμὲν βουλεύσασθαι. κρατησάντων γὰρ ἡμῶν μάχαις ταῖς πλείοσι
Συρακοσίους ἐφ' οὓς ἐπέμφθημεν καὶ τὰ τείχη οἰκοδομησαμένων
ἐν οἷσπερ νῦν ἐσμέν, ἦλθε Γύλιππος Λακεδαιμόνιος στρατιὰν ἔχων

1. *ἀποστελοῦσιν*] lt. υ in r. scr. c_2 *ἀποστείλωσιν* f_2 || *οὐδεμίαν* ⟨*ἂν*⟩ ci. *Hw.* || *φοβούμενοι* A E M, ς sscr. a_2 2. *οἱ*] in r. C_1 || *κατὰ*] *κ. τὴν* B
ε
3. *γνώμης* A C E F G M || *ἐλλειπεῖς* A, ε sscr. a_2 || *γ+ιγνόμενοι* C_1 *γιγνόμενοι* A B E F G 4. *ἀπαγγέλλωσιν* A B E F G (ltt. *ελ* in r. g_2) M 5. *μάλιστα*] *μόλις* B 6. *τοὺς* om. B E || *βουλεύεσθαι* C 7. *οὓς ἀπέστειλε* L, cr. *St.* *ἃ ἐπέστειλε [τὰ γράμματα]* ci. *Pluygersius* 8. *τὰ* om. B || *μᾶλλον* om. A C E F G M 9. *ἔχων*] *εἶχεν* ci. *Bdh* || *ἢ δι'*] *ἤδη* A E F c_2, om. G M f
μ
ἐπεμελεῖτο L 12. *εἷλε* C, cr. c_2 || *στρυμόνα* G_1 13. *ἱμεραίου* A G *ιμ.* C E 14. *ἐτελεύτα τοῦτο* B C E G 17. *ἠρώτα* A C E F G M || *ἀπεκρίνον τὸ* B *ἀπεκρίναντο* A E G || *ἀπέδοσαν*] lt. ο in r. C_1 18. *τῆς*] *ὁ τῆς* B || *τῆς πόλεως* del. *Hw.* 20. *προτέρων* C, cr. C_1 || *πολλαῖς* om. B 21. *ἴστε* B || *ἧττον* A C E F [G] || *μαθόντες* C, cr. c_2 22. *πλείωσι* C, cr. c 23 *συρακουσ-σίων* (?) sscr. e_2 || *οἰκοδομησάντων* M 24. *νῦν* om. C G M, add. g_2 || *ἦλθεν* C, cr. c || *ὁ λακεδαιμόνιος* B || *στρατίαν* E

ἔκ τε Πελοποννήσου καὶ ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ πόλεων ἔστιν ὧν. καὶ
μάχῃ τῇ μὲν πρώτῃ νικᾶται ὑφ' ἡμῶν, τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἱππεῦσί τε
πολλοῖς καὶ ἀκοντισταῖς βιασθέντες ἀνεχωρήσαμεν ἐς τὰ τείχη.
νῦν οὖν ἡμεῖς μὲν παυσάμενοι τοῦ περιτειχισμοῦ διὰ πλῆθος τῶν 3
ἐναντίων ἡσυχάζομεν (οὐδὲ γὰρ ξυμπάσῃ τῇ στρατιᾷ δυναίμεθ'
ἂν χρήσασθαι ἀπανηλωκύας τῆς φυλακῆς τῶν τειχῶν μέρος τι
τοῦ ὁπλιτικοῦ), οἱ δὲ παρῳκοδομήκασιν ἡμῖν τεῖχος ἁπλοῦν, ὥστε
μὴ εἶναι ἔτι περιτειχίσαι αὐτούς, ἢν μή τις τὸ παρατείχισμα τοῦτο
πολλῇ στρατιᾷ ἐπελθὼν ἕλῃ. ξυμβέβηκέ τε πολιορκεῖν δοκοῦντας 4
ἡμᾶς ἄλλους αὐτοὺς μᾶλλον, ὅσα γε κατὰ γῆν, τοῦτο πάσχειν·
οὐδὲ γὰρ τῆς χώρας ἐπὶ πολὺ διὰ τοὺς ἱππέας ἐξερχόμεθα.
πεπόμφασι δὲ καὶ ἐς Πελοπόννησον πρέσβεις ἐπ' ἄλλην στρατιάν, 12
καὶ ἐς τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις Γύλιππος οἴχεται, τὰς μὲν καὶ
πείσων ξυμπολεμεῖν ὅσαι νῦν ἡσυχάζουσιν, ἀπὸ δὲ τῶν ἔτι καὶ
στρατιὰν πεζὴν καὶ ναυτικοῦ παρασκευήν, ἢν δύνηται, ἄξων. δια- 2
νοοῦνται γάρ, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, τῷ τε πεζῷ ἅμα τῶν τειχῶν
ἡμῶν πειρᾶν καὶ ταῖς ναυσὶ κατὰ θάλασσαν. καὶ δεινὸν μηδενὶ 3
ὑμῶν δόξῃ εἶναι ὅτι καὶ κατὰ θάλασσαν. τὸ γὰρ ναυτικὸν ἡμῶν,
ὅπερ κἀκεῖνοι πυνθάνονται, τὸ μὲν πρῶτον ἤκμαζε καὶ τῶν νεῶν
τῇ ξηρότητι καὶ τῶν πληρωμάτων τῇ σωτηρίᾳ· νῦν δὲ αἵ τε νῆες
διάβροχοι, τοσοῦτον χρόνον ἤδη θαλασσεύουσαι, καὶ τὰ πληρώματα
ἔφθαρται. τὰς μὲν γὰρ ναῦς οὐκ ἔστιν ἀνελκύσαντας διαψῦξαι 4
διὰ τὸ ἀντιπάλους καὶ τῷ πλήθει καὶ ἔτι πλείους τὰς τῶν πολε-
μίων οὔσας αἰεὶ προσδοκίαν παρέχειν ὡς ἐπιπλεύσονται. φανεραὶ 5
δέ εἰσιν ἀναπειρώμεναι, καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἐπ' ἐκείνοις καὶ ἀπο-
ξηρᾶναι τὰς σφετέρας μᾶλλον ἐξουσία· οὐ γὰρ ἐφορμοῦσιν ἄλλοις.
ἡμῖν δ' ἐκ πολλῆς ἂν περιουσίας νεῶν μόλις τοῦτο ὑπῆρχε καὶ 13
μὴ ἀναγκαζομένοις, ὥσπερ νῦν, πάσαις φυλάσσειν. εἰ γὰρ ἀφαι-
ρήσομέν τι καὶ βραχὺ τῆς τηρήσεως, τὰ ἐπιτήδεια οὐχ ἕξομεν,

1. *τε* om. A C E F G M || *ἀπὸ* om. B || *ἔστι* C, cr. c_2 2. *δὲ* (comp.) B 4. *διὰ τὸ πλῆθος* A B E F G M 5. *συμπάσηι* B 6. *χρήσεσθαι* A B E F G M, cr. G_1 || *ἀπαναλωκύας* C *ἀπαναλωκυίας* A B E F G M c_2 8. *μὴ δυνατὸν εἶναι* B 10. *γῆν*] lt. ν in r. (in fine versus) scr. c_2 12. *πεμ-πόφασι* E, cr. E_1 14. *ξυνπολεμεῖν* E || *ἡσυχάζουσι* C, cr. c_2 14-15. *καὶ στρατιὰν ἔτι* B 16. *τε* om. B 19. *ήπερ* E *ἥπερ* A F, cr. f *ὅπερ* S || *καὶ ἐκεῖνοι* A C E F G 22. *ἔστι* C, cr. c_2 || *διαψύξαι* Lm 23. *ἀντιπάλους τῶι τε πλήθει* B || *ἔτι* D et *Vl.* *ὅτι* L 24. *ἀεὶ* A C F Gm || *φανεροὶ* B 25. *δ'* B || *ἀποπειρώμεναι* A C E F G M || *ἐκείνους* A B F, cr. f || *καὶ ἀποξηράναι* C G e_2 *καὶ τὸ ξηρᾶναι* B *καὶ ἀποξηρᾶναι γρ.* B 26. *ἐξουσίαι* A B, om. M || *ἐφορ-μοῦσι* C, cr. c_2 27. *δὲ* (comp.) B

2 παρὰ τὴν ἐκείνων πόλιν χαλεπῶς καὶ νῦν ἐσκομιζόμενοι. τὰ δὲ
πληρώματα διὰ τόδε ἐφθάρη τε ἡμῖν καὶ ἔτι νῦν φθείρεται, τῶν
ναυτῶν [τῶν] μὲν διὰ φρυγανισμὸν καὶ ἁρπαγὴν καὶ ὑδρείαν
μακρὰν ὑπὸ τῶν ἱππέων ἀπολλυμένων· οἱ δὲ θεράποντες, ἐπειδὴ
ἐς ἀντίπαλα καθεστήκαμεν, αὐτομολοῦσι, καὶ οἱ ξένοι οἱ μὲν
ἀναγκαστοὶ ἐσβάντες εὐθὺς κατὰ τὰς πόλεις ἀποχωροῦσιν, οἱ δὲ
ὑπὸ μεγάλου μισθοῦ τὸ πρῶτον ἐπαρθέντες καὶ οἰόμενοι χρηματι-
εῖσθαι μᾶλλον ἢ μαχεῖσθαι, ἐπειδὴ παρὰ γνώμην ναυτικόν τ' ἤδη
καὶ τἆλλα ἀπὸ τῶν πολεμίων ἀνθεστῶτα ὁρῶσιν, οἱ μὲν ἐπ' αὐτο-
νομίας προφάσει ἀπέρχονται, οἱ δὲ ὡς ἕκαστοι δύνανται (πολλὴ
δ' ἡ Σικελία), εἰσὶ δ' οἳ καὶ αὐτοῦ ἐμπορευόμενοι ἀνδράποδα
Ὑκκαρικὰ ἀντεμβιβάσαι ὑπὲρ σφῶν πείσαντες τοὺς τριηράρχους
14 τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ναυτικοῦ ἀφῄρηνται. ἐπισταμένοις δ' ὑμῖν
γράφω ὅτι βραχεῖα ἀκμὴ πληρώματος καὶ ὀλίγοι τῶν ναυτῶν οἱ
2 ἐξορμῶντές τε ναῦν καὶ ξυνέχοντες τὴν εἰρεσίαν. τούτων δὲ πάν-
των ἀπορώτατον τό τε μὴ οἷόν τε εἶναι ταῦτα ἐμοὶ κωλῦσαι τῷ
στρατηγῷ (χαλεπαὶ γὰρ αἱ ὑμέτεραι φύσεις ἄρξαι) καὶ ὅτι οὐδ'
ὁπόθεν ἐπιπληρωσόμεθα τὰς ναῦς ἔχομεν, ὃ τοῖς πολεμίοις πολλα-
χόθεν ὑπάρχει, ἀλλ' ἀνάγκη ἀφ' ὧν ἔχοντες ἤλθομεν τά τε ὄντα
καὶ ἀπαναλισκόμενα γίγνεσθαι· αἱ γὰρ νῦν οὖσαι πόλεις ξύμμαχοι
3 ἀδύνατοι, Νάξος καὶ Κατάνη. εἰ δὲ προσγενήσεται ἓν ἔτι τοῖς
πολεμίοις, ὥστε τὰ τρέφοντα ἡμᾶς χωρία τῆς Ἰταλίας, ὁρῶντα ἐν
ᾧ τε ἐσμὲν καὶ ὑμῶν μὴ ἐπιβοηθούντων, πρὸς ἐκείνους χωρῆσαι,
διαπεπολεμήσεται αὐτοῖς ἀμαχεὶ ἐκπολιορκηθέντων ἡμῶν [ὁ πόλεμος].
4 „Τούτων ἐγὼ ἡδίω μὲν ἂν εἶχον ὑμῖν ἕτερα ἐπιστέλλειν, οὐ
μέντοι χρησιμώτερά γε, εἰ δεῖ σαφῶς εἰδότας τὰ ἐνθάδε βουλεύσα-

2. νῦν ἔτι M [νῦν] ci. *Kr.* 3. τῶν del. *Pp.* 3-4. ἁρπαγὴν μακρὰν (μικρὰν ex cr. G_1 e_2) καὶ ὑδρείαν (ex ὑδρίαν cr. c_2) A C E F G M S 5. αὐτομολοῦσιν F 6. ἀποχωροῦσι C, cr. c_2 || δ' B 8. τ' ἤδη ci. *Hc* τε δὴ L 9. τὰ ἄλλα B || ὁρῶσι C, cr. c_2 || αὐτονομίας *A. Passowius* cum aliis ci. αὐτομολίας L σιτολογίας *Pluygersius*, ἀσχολίας *Mein.*, ἀργυρολογίας *Hw.*, αἰχμαλωτίας *Mdv.*, αὐτοστολίας *Naber*, ἀντιβολίας *Widmann*, ἀπομισθίας *Gtz.* ci. 10. ἀπέρχονται] lt. π in r. b || οἱ δὲ (δ' B)] οἳ [δὲ] ci. *Hw.* 11. σικελίαι B || αὐτοὶ B 12. ὑκκαρικὰ] ltt. ὑκ in r. g_2 ὔκκ. E || τριηράρχας G, ους sscr. G_1 15. ἐξορμῶντές] ex -μοῦντες cr. f, ut vid. 16. κωλύσαι B 18. ἐπιπληρωσώμεθα ci. *Cl.* 19. τά τε] ex τάτα cr. e_2; τὰ δέοντα ἀεὶ ἀπαναλισκομένων ci. *Hw.* 20. γίνεσθαι G 21. ἓν] ἐν E, cr. e_2 || ἔτι] τι ci. *Pluygersius* 22. χωρία ἡμᾶς B 24. διαπολεμήσεται A (cr. a_2) C E F G et ex cr. m || ἅμα χεὶ F || ὁ πόλεμος non legit S, del. *Kr.* 26. εἰδότας] ὑμᾶς εἰδότας A C E F G M || τὰ] τὰς B

σθαι. καὶ ἅμα τὰς φύσεις ἐπιστάμενος ὑμῶν, βουλομένων μὲν τὰ
ἥδιστα ἀκούειν, αἰτιωμένων δὲ ὕστερον, ἤν τι ὑμῖν ἀπ' αὐτῶν μὴ
ὁμοῖον ἐκβῇ, ἀσφαλέστερον ἡγησάμην τὸ ἀληθὲς δηλῶσαι. καὶ 15
νῦν ὡς ἐφ' ἃ μὲν ἤλθομεν τὸ πρῶτον καὶ τῶν στρατιωτῶν καὶ
τῶν ἡγεμόνων ὑμῖν μὴ μεμπτῶν γεγενημένων, οὕτω τὴν γνώμην
ἔχετε· ἐπειδὴ δὲ ἡ Σικελία τε ἅπασα ξυνίσταται καὶ ἐκ Πελοπον-
νήσου ἄλλη στρατιὰ προσδόκιμος αὐτοῖς, βουλεύσασθε ἤδη ὡς τῶν
γ' ἐνθάδε μηδὲ τοῖς παροῦσιν ἀνταρκούντων, ἀλλ' ἢ τούτους μετα-
πέμπειν δέον ἢ ἄλλην στρατιὰν μὴ ἐλάσσω ἐπιπέμπειν καὶ πεζὴν
καὶ ναυτικήν, καὶ χρήματα μὴ ὀλίγα, ἐμοὶ δὲ διάδοχόν τινα, ὡς
ἀδύνατός εἰμι διὰ νόσον νεφρῖτιν παραμένειν. ἀξιῶ δ' ὑμῶν ξυγ- 2
γνώμης τυγχάνειν· καὶ γὰρ ὅτ' ἐρρώμην πολλὰ ἐν ἡγεμονίαις ὑμᾶς
εὖ ἐποίησα. ὅ τι δὲ μέλλετε, ἅμα τῷ ἦρι εὐθὺς καὶ μὴ ἐς ἀνα-
βολὰς πράσσετε, ὡς τῶν πολεμίων τὰ μὲν ἐν Σικελίᾳ δι' ὀλίγου
ποριουμένων, τὰ δ' ἐκ Πελοποννήσου σχολαίτερον μέν, ὅμως δ',
ἢν μὴ προσέχητε τὴν γνώμην, τὰ μὲν λήσουσιν ὑμᾶς, ὥσπερ καὶ
πρότερον, τὰ δὲ φθήσονται."
Ἡ μὲν τοῦ Νικίου ἐπιστολὴ τοσαῦτα ἐδήλου. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι 16
ἀκούσαντες αὐτῆς τὸν μὲν Νικίαν οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς, ἀλλ'
αὐτῷ, ἕως ἂν ἕτεροι ξυνάρχοντες αἱρεθέντες ἀφίκωνται, τῶν αὐτοῦ
ἐκεῖ δύο προσείλοντο, Μένανδρον καὶ Εὐθύδημον, ὅπως μὴ μόνος
ἐν ἀσθενείᾳ ταλαιπωροίη· στρατιὰν δὲ ἄλλην ἐψηφίσαντο πέμπειν
καὶ ναυτικὴν καὶ πεζικὴν Ἀθηναίων τε ἐκ καταλόγου καὶ τῶν
ξυμμάχων. καὶ ξυνάρχοντας αὐτῷ εἵλοντο Δημοσθένη τε τὸν
Ἀλκισθένους καὶ Εὐρυμέδοντα τὸν Θουκλέους. καὶ τὸν μὲν Εὐρυ- 2
μέδοντα εὐθὺς περὶ ἡλίου τροπὰς τὰς χειμερινὰς ἀποπέμπουσιν ἐς
τὴν Σικελίαν μετὰ δέκα νεῶν, ἄγοντα εἴκοσι ⟨καὶ ἑκατὸν⟩ τάλαντα
ἀργυρίου, καὶ ἅμα ἀγγελοῦντα τοῖς ἐκεῖ ὅτι ἥξει βοήθεια καὶ ἐπι-
μέλεια αὐτῶν ἔσται. ὁ δὲ Δημοσθένης ὑπομένων παρεσκευάζετο 17

2-3. vb. ἤν . . . ἀσφαλέστερον add. G_1 3. ὅμοιον L_m 4. τὸ om. A E F M 5. μεμπτῶν] pr. μ in r. E_1 6. ἡ om. A E F M δὲ ἡ om. B [G] 7. αὐτοὶ B [G] || βουλεύεσθε A E F M βουλεύεσθαι C [G] 8. γε B || παροῦσι C, cr. c_2 || αὐταρκούντων A B C G M || τούτοις A B E M et ex cr. f 9. στρατι:ὰν e || ἐλάττω A C E F G_m || πεζικὴν M 10. δὲ] τε B 11. νεφρίτιν G c_2 μὲν φρῖτιν B 14. πράττετε A C E F G_m 15. ἀχολαίτερον C, in ἀσχ. cr. c_2 16. μὴ om. C || προσέχετε E F, cr. e_2 f 17. φθίσονται A B 21. [ἐκεῖ] ci. *Kr.* (cf. S) 22. στρατίαν E, cr. e_2 || ἐπεψηφίσαντο B 23. primum καὶ om. B || πεζὴν B 24. συμμάχων G || δημοσθένην L 26. τὰς om. A | χειμερινὰς] ltt. να in r. F_1 χειμερίους A B (ltt. ου in r.) 27. καὶ ἑκατὸν D et *Vl.*

τὸν ἔκπλουν ὡς ἅμα τῷ ἦρι ποιησόμενος, στρατιάν τε ἐπαγγέλλων
ἐς τοὺς ξυμμάχους καὶ χρήματα αὐτόθεν καὶ ναῦς καὶ ὁπλίτας
2 ἑτοιμάζων. πέμπουσι δὲ καὶ περὶ τὴν Πελοπόννησον οἱ Ἀθηναῖοι
εἴκοσι ναῦς, ὅπως φυλάσσοιεν μηδένα ἀπὸ Κορίνθου καὶ τῆς
3 Πελοποννήσου ἐς τὴν Σικελίαν περαιοῦσθαι. οἱ γὰρ Κορίνθιοι,
ὡς αὐτοῖς οἱ πρέσβεις ἧκον καὶ τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ βελτίω ἤγγελλον,
νομίσαντες οὐκ ἄκαιρον καὶ τὴν προτέραν πέμψιν τῶν νεῶν ποι-
ήσασθαι, πολλῷ μᾶλλον ἐπέρρωντο, καὶ ἐν ὁλκάσι παρεσκευάζοντο
αὐτοί τε ἀποστελοῦντες ὁπλίτας ἐς τὴν Σικελίαν καὶ ἐκ τῆς ἄλλης
Πελοποννήσου οἱ Λακεδαιμόνιοι τῷ αὐτῷ τρόπῳ [πέμψοντες].
4 ναῦς τε οἱ Κορίνθιοι πέντε καὶ εἴκοσι ἐπλήρουν, ὅπως ναυμαχίας
τε ἀποπειράσωσι πρὸς τὴν ἐν τῇ Ναυπάκτῳ φυλακήν, καὶ τὰς
ὁλκάδας αὐτῶν ἧσσον οἱ ἐν τῇ Ναυπάκτῳ Ἀθηναῖοι κωλύοιεν
ἀπαίρειν, πρὸς τὴν σφετέραν ἀντίταξιν τῶν τριήρων τὴν φυλακὴν
ποιούμενοι.

18 Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ τὴν ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐσβολὴν οἱ Λακε-
δαιμόνιοι, ὥσπερ τε προυδέδοκτο αὐτοῖς καὶ τῶν Συρακοσίων καὶ
Κορινθίων ἐναγόντων, ἐπειδὴ ἐπυνθάνοντο τὴν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων
βοήθειαν ἐς τὴν Σικελίαν, ὅπως δὴ ἐσβολῆς γενομένης διακωλυθῇ.
καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης προσκείμενος ἐδίδασκε τὴν Δεκέλειαν τειχίζειν
2 καὶ μὴ ἀνιέναι τὸν πόλεμον. μάλιστα δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐγε-
γένητό τις ῥώμη, διότι τοὺς Ἀθηναίους ἐνόμιζον διπλοῦν τὸν πόλε-
μον ἔχοντας, πρός τε σφᾶς καὶ Σικελιώτας, εὐκαθαιρετωτέρους
ἔσεσθαι, καὶ ὅτι τὰς σπονδὰς προτέρους λελυκέναι ἡγοῦντο αὐτούς·
ἐν γὰρ τῷ προτέρῳ πολέμῳ σφέτερον τὸ παρανόμημα μᾶλλον
γενέσθαι, ὅτι τε ἐς Πλάταιαν ἦλθον Θηβαῖοι ἐν σπονδαῖς καί,
εἰρημένον ἐν ταῖς πρότερον ξυνθήκαις ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν, ἢν
δίκας ἐθέλωσι διδόναι, αὐτοὶ οὐχ ὑπήκουον ἐς δίκας προκαλου-
μένων τῶν Ἀθηναίων. καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως δυστυχεῖν τε ἐνό-

1. ποιησόμενος] ltt. ος in r. g_2 || στρατίαν E 4. φυλάσοιεν C φυλάσσειεν E || μηδε E 6. οἵ τε πρέσβεις αὐτοῖς A C E F G M || ἤγγελον F, cr. f_2 8. ὀλκάσι E 9. ἐν τῇ(ι) σικελίᾳ(ι) A C E F M [ἐν] τῇ σικελίᾳ G 10. πέμψαντες A E F M, del. *Hw.* 11. εἴκοσιν B G c_2 12-13. vb. φυλακὴν . . . ναυπάκτῳ in mg. add. F_1 17. προεδέδοκτο L 17-18. καὶ τῶν κορινθίων C G 18. ἀθηνῶν ci. *Bk.* 20. τὴν om. C G, add. g_2 || δεκέλειαν] δεκέ add. c_2, ex δικέλειαν cr. e_2, ex δεκέλιαν cr. F_1, ut vid. 21. ἀνεῖναι B 22. τοὺς ἀθηναίους] ex τοῖς ἀθηναίοις cr. C_1 25. προτέρωι omissum sscr. B_1 26. τε om. A C E F G M 28. ἐθέλωσι D θέλωσι A B E F G M φέρωσι C

μιζον καὶ ἐνεθυμοῦντο τήν τε περὶ Πύλον ξυμφορὰν καὶ εἴ τις
ἄλλη αὐτοῖς γένοιτο. ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ταῖς τριάκοντα ναυσὶν 3
ὁρμώμενοι Ἐπιδαύρου τέ τι καὶ Πρασιῶν καὶ ἄλλα ἐδῄωσαν καὶ
ἐκ Πύλου ἅμα ἐλῃστεύοντο, καὶ ὁσάκις περί του διαφοραὶ γένοιντο
τῶν κατὰ τὰς σπονδὰς ἀμφισβητουμένων, ἐς δίκας προκαλουμένων
τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ἤθελον ἐπιτρέπειν, τότε δὴ οἱ Λακεδαι-
μόνιοι νομίσαντες τὸ παρανόμημα, ὅπερ καὶ σφίσι πρότερον ἡμάρ-
τητο, αὖθις ἐς τοὺς Ἀθηναίους τὸ αὐτὸ περιεστάναι, πρόθυμοι
ἦσαν ἐς τὸν πόλεμον. καὶ ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ σίδηρόν τε περι- 4
ήγγελλον κατὰ τοὺς ξυμμάχους καὶ τὰ ἄλλα ἐργαλεῖα ἡτοίμαζον
ἐς τὸν ἐπιτειχισμόν. καὶ τοῖς ἐν τῇ Σικελίᾳ ἅμα ὡς ἀποπέμψοντες
ἐν ταῖς ὁλκάσιν ἐπικουρίαν αὐτοί τε ἐπόριζον καὶ τοὺς ἄλλους
Πελοποννησίους προσηνάγκαζον. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ
ὄγδοον καὶ δέκατον ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὃν Θουκυδίδης
ξυνέγραψεν.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου ἦρος εὐθὺς ἀρχομένου πρῴτατα δὴ οἱ 19
Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐσέβαλον· ἡγεῖτο
δὲ Ἆγις ὁ Ἀρχιδάμου, Λακεδαιμονίων βασιλεύς. καὶ πρῶτον μὲν
τῆς χώρας τὰ περὶ τὸ πεδίον ἐδῄωσαν, ἔπειτα Δεκέλειαν ἐτείχιζον,
κατὰ πόλεις διελόμενοι τὸ ἔργον. ἀπέχει δὲ ἡ Δεκέλεια σταδίους 2
μάλιστα τῆς τῶν Ἀθηναίων πόλεως εἴκοσι καὶ ἑκατόν, παραπλή-
σιον δὲ [οὐ πολλῷ πλέον] καὶ ἀπὸ τῆς Βοιωτίας. ἐπὶ δὲ τῷ
πεδίῳ καὶ τῆς χώρας τοῖς κρατίστοις [ἐς τὸ κακουργεῖν] ᾠκοδο-
μεῖτο τὸ τεῖχος, ἐπιφανὲς μέχρι τῆς τῶν Ἀθηναίων πόλεως. καὶ 3
οἱ μὲν ἐν τῇ Ἀττικῇ Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐτείχιζον· οἱ
δ' ἐν τῇ Πελοποννήσῳ ἀπέστελλον περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον ταῖς
ὁλκάσι τοὺς ὁπλίτας ἐς τὴν Σικελίαν, Λακεδαιμόνιοι μὲν τῶν τε

2. ἐγένετο M ἐγεγένοιτο B ἐγεγένητο ci. *Hw.* || ναυσὶ C, cr. c_2 3. ὡρμημένοι ci. *Kr.* || ἐξ ἄργους ὁρμώμενοι B || τέ om. A C E F G M || πρασίων A C E F Gm 4. ἐλῄστευον B || διαφορὰ B 5. τὰς om. B 8. τοὺς bis scr., semel del. G_1 10. ἑτοίμαζον E [G] 11. ἐς] εἰς sscr. e_2 13-14. καὶ τὸ ὄγδοον G 14. ἐτελεύτα τῶι πολέμωι B 15. ξυνέγραψε A C E F G ξυνέγρ (α sscr.) B 16. πρώτατα M γρ. a_3 πρωΐτατα A E F mg. M πρωιαίτατα B f_2 (sscr.) πρωΐ++τατα G πρωαίτατα C γρ. F_1 || δὴ οἱ om. B 18. ἄγις Lm hic et infra 20. τὸ ἔργον del. *Hw.* 22. pr. δὲ] δὲ καὶ B et P (ad VI, 91) || οὐ πολλῷ πλέον del. *Hc* παραπλήσιον . . . πλέον καὶ del. *Kr.* || ἀπὸ D et P (ibid.) ἐπὶ L 23. ἐς τὸ κακουργεῖν del. *Kr.* 26. ἀπέστειλλον B

Εἱλώτων ἐπιλεξάμενοι τοὺς βελτίστους καὶ τῶν νεοδαμώδων, ξυν-
αμφοτέρων ἑξακοσίους ὁπλίτας καὶ Ἔκκριτον Σπαρτιάτην ἄρχοντα,
Βοιωτοὶ δὲ τριακοσίους ὁπλίτας, ὧν ἦρχον Ξένων τε καὶ Νίκων
4 Θηβαῖοι καὶ Ἡγήσανδρος Θεσπιεύς. οὗτοι μὲν οὖν ἐν τοῖς πρῶτοι
ὁρμήσαντες ἀπὸ τοῦ Ταινάρου τῆς Λακωνικῆς ἐς τὸ πέλαγος
ἀφεῖσαν· μετὰ δὲ τούτους Κορίνθιοι οὐ πολλῷ ὕστερον πεντακο-
σίους ὁπλίτας, τοὺς μὲν ἐξ αὐτῆς Κορίνθου, τοὺς δὲ προσμισθω-
σάμενοι Ἀρκάδων, [καὶ] ἄρχοντα Ἀλέξαρχον Κορίνθιον προστάξαντες
ἀπέπεμψαν. ἀπέστειλαν δὲ καὶ Σικυώνιοι διακοσίους ὁπλίτας ὁμοῦ
5 τοῖς Κορινθίοις, ὧν ἦρχε Σαργεὺς Σικυώνιος. αἱ δὲ πέντε καὶ
εἴκοσι νῆες τῶν Κορινθίων αἱ τοῦ χειμῶνος πληρωθεῖσαι ἀνθ-
ώρμουν ταῖς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ εἴκοσι Ἀττικαῖς, ἕωσπερ αὐτοῖς οἱ
ὁπλῖται ταῖς ὁλκάσιν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ἀπῆραν· οὗπερ ἕνεκα
καὶ τὸ πρῶτον ἐπληρώθησαν, ὅπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς
ὁλκάδας μᾶλλον ἢ πρὸς τὰς τριήρεις τὸν νοῦν ἔχωσιν.

20 Ἐν δὲ τούτῳ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἅμα Δεκελείας τῷ τειχισμῷ
καὶ τοῦ ἦρος εὐθὺς ἀρχομένου περί τε Πελοπόννησον ναῦς τριά-
κοντα ἔστειλαν καὶ Χαρικλέα τὸν Ἀπολλοδώρου ἄρχοντα, ᾧ εἴρητο
καὶ ἐς Ἄργος ἀφικομένῳ κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν παρακαλεῖν Ἀργείων
2 [τε] ὁπλίτας ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ τὸν Δημοσθένη ἐς τὴν Σικελίαν,
ὥσπερ ἔμελλον, ἀπέστελλον ἑξήκοντα μὲν ναυσὶν Ἀθηναίων καὶ
πέντε Χίαις, ὁπλίταις δὲ ἐκ καταλόγου Ἀθηναίων διακοσίοις καὶ
χιλίοις, καὶ νησιωτῶν ὅσοις ἑκασταχόθεν οἷόν τ᾽ ἦν πλείστοις
χρήσασθαι, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ξυμμάχων τῶν ὑπηκόων, εἴ ποθέν
τι εἶχον ἐπιτήδειον ἐς τὸν πόλεμον, ξυμπορίσαντες. εἴρητο δ᾽ αὐτῷ
πρῶτον μετὰ τοῦ Χαρικλέους ἅμα περιπλέοντα ξυστρατεύεσθαι περὶ
3 τὴν Λακωνικήν. καὶ ὁ μὲν Δημοσθένης ἐς τὴν Αἴγιναν προσ-

1. *εἰλώτων* A B F (cr. f_2) et ex cr. c_2 ‖ *βελτίους* A E F M ‖ *τῶν* om. A E F G M ‖ *νεοδαμωδῶν* L 2. *ἐς ἑξακοσίους* B ‖ *εκκριτον* E 3. *νικων* E 4. *ἠγήσανδρος* F, cr. f_2 ‖ *πρώτοις* L, em. *Reizius* 5. *τοῦ* om. C 6. *ἀφῆκαν* L, cr. *Hw.* 7. *ἐξ*] *ἀπ'* B ‖ *προσμισθοσάμενοι* E, cr. e_2 8. *[καὶ]* ci. *Hs* ‖ *ἀλέξαρχον*] ltt. *αρχ* in r. g_2 ‖ *κορίνθιον*] alt. *ν* in r. G_1 10. *ἦρχεν ἀγρεὺς* ci. *Kr.* 12. *εἴκοσιν* B G c_2 *εἴκοσι ταῖς* ci. *Kr.* ‖ *αὐτοῖς* D *αὐτοῖς οὗτοι* B *οὗτοι* A C E F G M 13. *ἀπῆιραν* E 14. *πρότερον* A C E F G M ‖ *τὰς* om. A C E F G M 15. *ἔχωσι* C, cr. c_2 16. *ἅμα*] *ἅ. τῆς* B 17. *τε* om. A C E F G M 19. *παραλαβεῖν* ci. *Kr.* 20. *τε* del. *Rsk.* ‖ *δημοσθένην* A B E F G 21. *ναυσὶ* C, cr. c_2 25. *ξυμπορήσαντες* C E F, cr. f 26. *ξυνστρατεύεσθαι* C F, cr. c *ξυστρατεύσασθαι* B 27. *πλεύσας* A E F M g_2

πλεύσας τοῦ στρατεύματός τε εἴ τι ὑπελέλειπτο περιέμενε καὶ τὸν
Χαρικλέα τοὺς Ἀργείους παραλαβεῖν.

Ἐν δὲ τῇ Σικελίᾳ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτου τοῦ ἦρος 21
καὶ ὁ Γύλιππος ἧκεν ἐς τὰς Συρακούσας, ἄγων ἀπὸ τῶν πόλεων
ὧν ἔπεισε στρατιὰν ὅσην ἑκασταχόθεν πλείστην ἐδύνατο. καὶ ξυγ- 2
καλέσας τοὺς Συρακοσίους ἔφη χρῆναι πληροῦν ναῦς ὡς δύνανται
πλείστας καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν λαμβάνειν· ἐλπίζειν γὰρ ἀπ᾽
αὐτοῦ τι ἔργον ἄξιον τοῦ κινδύνου ἐς τὸν πόλεμον κατεργάσεσθαι.
ξυνανέπειθε δὲ καὶ ὁ Ἑρμοκράτης οὐχ ἥκιστ᾽ αὐτοὺς ταῖς ναυσὶ 3
μὴ ἀθυμεῖν ἐπιχειρῆσαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, λέγων οὐδὲ ἐκείνους
πάτριον τὴν ἐμπειρίαν οὐδὲ ἀίδιον τῆς θαλάσσης ἔχειν, ἀλλ᾽ ἠπει-
ρώτας μᾶλλον τῶν Συρακοσίων ὄντας καὶ ἀναγκασθέντας ὑπὸ
Μήδων ναυτικοὺς γενέσθαι. καὶ πρὸς ἄνδρας τολμηρούς, οἵους
καὶ Ἀθηναίους, τοὺς ἀντιτολμῶντας χαλεπωτάτους αὐτοῖς φαίνεσθαι·
ᾧ γὰρ ἐκεῖνοι τοὺς πέλας, οὐ δυνάμει ἔστιν ὅτε προύχοντες, τῷ δὲ
θράσει ἐπιχειροῦντες, καταφοβοῦσι, καὶ σφᾶς ἂν τὸ αὐτὸ ὁμοίως
τοῖς ἐναντίοις ὑποσχεῖν. καὶ Συρακοσίους εὖ εἰδέναι ἔφη τῷ τολ- 4
μῆσαι ἀπροσδοκήτως πρὸς τὸ Ἀθηναίων ναυτικὸν ἀντιστῆναι πλέον
τι, διὰ τὸ τοιοῦτον ἐκπλαγέντων αὐτῶν, περιεσομένους ἢ Ἀθηναίους
τῇ ἐπιστήμῃ τὴν Συρακοσίων ἀπειρίαν βλάψοντας· ἰέναι οὖν ἐς
τὴν πεῖραν τοῦ ναυτικοῦ καὶ μὴ ἀποκνεῖν. καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι, 5
τοῦ τε Γυλίππου καὶ τοῦ Ἑρμοκράτους καὶ εἴ του ἄλλου πειθόντων,
ὥρμηντό τε ἐς τὴν ναυμαχίαν καὶ τὰς ναῦς ἐπλήρουν. ὁ δὲ Γύ- 22
λιππος, ἐπειδὴ παρεσκεύαστο τὸ ναυτικόν, ἀγαγὼν ὑπὸ νύκτα πᾶσαν
τὴν στρατιὰν τὴν πεζὴν αὐτὸς μὲν τοῖς ἐν τῷ Πλημμυρίῳ τείχεσι

1. *ὑπελέλειπτο* ci. *St.* *ὑπελείπετο* L 2. *χαρικλέα++τοὺς* G 3. *τούτους* C E F G 4. *συρακόσας* F, *υσ* sscr. f_2 5. *στρατίαν* E, cr. e_2 ‖ *ἐδύνατο*] supra lt. *ε* lt. *η* scr. e_2 8. *κατεργάσασθαι* L, cr. g 9. *ξυν-ανέπειθε* G (ltt. *αν* punctis del. g_2) *ξυνανέπειθε+(ν)* C *ξυναναπείθει* B *ξυν-έπειθεν* A E F *ξυνέπειθε* M ‖ *ἥκιστ᾽ αὐτοὺς* ci. *St.* *ἥκιστα τοῦ* A B C E F *ἥκιστα* G M *ἥ. τὸ* ci. *Kr.* *ἥ. μὴ ἀθυμεῖν τοῦ ταῖς ναυσὶν ἐπιχειρήσειν* ci. *Goetzius* 10. *ἐπιχειρῆσαι* D S (?) *ἐπιχειρήσειν* L *ἐπιχείρησιν* ci *Dobr.* ‖ *οὐδ᾽* B ‖ *ἐκείνοις* A C E F G M, cr. f_2 G_1 11. *οὐδ᾽* B ‖ *ἀλλ᾽*] spatium quattuor ltt. in B 12 *τῶν* om. B 14 *χαλεπωτάτοις* M ‖ *αὐτοὺς* A F, cr. f_2 *ἂν αὐτοῖς* B [G]; del. *Bdh.* 16. *σφεῖς* ci *Bk.* *σφίσι [ἂν] . . . ὑπ-άρχειν* ci. *Linwoodius* 19. *τι* om. A C E F G M ‖ *περιγενησομένους* B 20. *οὖν*] *οὖν ἐκέλευεν* A B E F M; *ἐκέλευεν ἐς* in r. sscr. g_2 22. alt. *τοῦ* om. B ‖ *του*] *τοῦ* E F, cr. f_2 ‖ *πείθονται* E, cr. e_2 23. *εἰς* C 24. *παρε-σκεύαστο* D *παρεσκευάσ++* (*ατο* sscr.) A_1 *παρεσκευάσατο* B C E F G M 25. *πεζικὴν* M ‖ *πλημμυρίω(ι)* A B G M et ex cr. c_2

κατὰ γῆν ἔμελλε προσβαλεῖν, αἱ δὲ τριήρεις τῶν Συρακοσίων ἅμα
καὶ ἀπὸ ξυνθήματος πέντε μὲν καὶ τριάκοντα ἐκ τοῦ μεγάλου
λιμένος ἐπέπλεον, αἱ δὲ πέντε καὶ τεσσαράκοντα ἐκ τοῦ ἐλάσσονος,
οὗ ἦν καὶ τὸ νεώριον αὐτοῖς, [καὶ] περιέπλεον, βουλόμενοι πρὸς
τὰς ἐντὸς προσμεῖξαι καὶ ἅμα ἐπιπλεῖν τῷ Πλημυρίῳ, ὅπως οἱ
2 Ἀθηναῖοι ἀμφοτέρωθεν θορυβῶνται. οἱ δ' Ἀθηναῖοι διὰ τάχους
ἀντιπληρώσαντες ἑξήκοντα ναῦς ταῖς μὲν πέντε καὶ εἴκοσι πρὸς τὰς
πέντε καὶ τριάκοντα τῶν Συρακοσίων τὰς ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι
ἐναυμάχουν, ταῖς δ' ἐπιλοίποις ἀπήντων ἐπὶ τὰς ἐκ τοῦ νεωρίου
περιπλεούσας. καὶ εὐθὺς πρὸ τοῦ στόματος τοῦ μεγάλου λιμένος
ἐναυμάχουν, καὶ ἀντεῖχον ἀλλήλοις ἐπὶ πολύ, οἱ μὲν βιάσασθαι
23 βουλόμενοι τὸν ἔσπλουν, οἱ δὲ κωλύειν. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Γύλιππος,
τῶν ἐν τῷ Πλημυρίῳ Ἀθηναίων πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπικαταβάν-
των καὶ τῇ ναυμαχίᾳ τὴν γνώμην προσεχόντων, φθάνει προσπεσὼν
ἅμα τῇ ἕῳ αἰφνιδίως τοῖς τείχεσι, καὶ αἱρεῖ τὸ μέγιστον πρῶτον,
ἔπειτα δὲ καὶ τὰ ἐλάσσω δύο, οὐχ ὑπομεινάντων τῶν φυλάκων,
2 ὡς εἶδον τὸ μέγιστον ῥᾳδίως ληφθέν. καὶ ἐκ μὲν τοῦ πρώτου
ἁλόντος χαλεπῶς οἱ ἄνθρωποι, ὅσοι καὶ ἐς τὰ πλοῖα καὶ ὁλκάδα
τινὰ κατέφυγον, ἐξεκομίζοντο ἐς τὸ στρατόπεδον· τῶν γὰρ Συρα-
κοσίων ταῖς ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι ναυσὶ κρατούντων τῇ ναυμαχίᾳ
ὑπὸ τριήρους μιᾶς καὶ εὖ πλεούσης ἐπεδιώκοντο· ἐπειδὴ δὲ τὰ
δύο τειχίσματα ἡλίσκετο, ἐν τούτῳ καὶ οἱ Συρακόσιοι ἐτύγχανον
3 ἤδη νικώμενοι, καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν φεύγοντες ῥᾷον παρέπλευσαν. αἱ
γὰρ τῶν Συρακοσίων αἱ πρὸ τοῦ στόματος νῆες ναυμαχοῦσαι
βιασάμεναι τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς οὐδενὶ κόσμῳ ἐσέπλεον καὶ
ταραχθεῖσαι περὶ ἀλλήλας παρέδοσαν τὴν νίκην τοῖς Ἀθηναίοις.
ταύτας τε γὰρ ἔτρεψαν καὶ ὑφ' ὧν τὸ πρῶτον ἐνικῶντο ἐν τῷ
4 λιμένι. καὶ ἕνδεκα μὲν ναῦς τῶν Συρακοσίων κατέδυσαν καὶ
τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώπων ἀπέκτειναν, πλὴν ὅσον ἐκ τριῶν
νεῶν, οὓς ἐζώγρησαν· τῶν δὲ σφετέρων τρεῖς νῆες διεφθάρησαν.
τὰ δὲ ναυάγια ἀνελκύσαντες τῶν Συρακοσίων καὶ τροπαῖον ἐν τῷ

4. καὶ τὸ] καινὸν ci. *Schubringius* || καὶ om. D, del. *Bk*. 5. προσμῖξαι B E f_2 προσμίξαι C F G e_2 προμίξαι Am || πλημμ. A B G M c_2 e_2 hic et v. 13 6. δ' om. B 9. ταῖς] τὰς M || ἐπιλοίπους M ἐπιλοίπαις E F 11. ἀλλήλους A F, cr. f || πολύ] lt. υ in r. g_2 12. ἔκπλουν B || δ' ὁ B 14. τῇ γνώμῃ C G || προσεσχόντων B 15. αἰφνιδίως] ltt. αι in r. C_1 16. τὰ] τοὺς C || ἐλάσσωι B 19. ἐς τὸ στρατόπεδον ἐξεκομίζοντο A B E F M et ex cr. g διεκομίζοντο ci. *Hw*. || γὰρ add. e_2 20. τῇ ναυμαχίᾳ del. *Kr*. 27. τε om. C 31. τρόπαιον C E

νησιδίῳ στήσαντες τῷ πρὸ τοῦ Πλημυρίου, ἀνεχώρησαν ἐς τὸ
ἑαυτῶν στρατόπεδον.

Οἱ δὲ Συρακόσιοι κατὰ μὲν τὴν ναυμαχίαν οὕτως ἐπεπράγε- 24
σαν, τὰ δ' ἐν τῷ Πλημυρίῳ τείχη εἶχον καὶ τροπαῖα ἔστησαν
αὐτῶν τρία. καὶ τὸ μὲν ἕτερον τοῖν δυοῖν τειχοῖν τοῖν ὕστερον
ληφθέντοιν κατέβαλον, τὰ δὲ δύο ἐπισκευάσαντες ἐφρούρουν. ἄν- 2
θρωποι δ' ἐν τῶν τειχῶν τῇ ἁλώσει ἀπέθανον καὶ ἐζωγρήθησαν
πολλοί, καὶ χρήματα πολλὰ τὰ ξύμπαντα ἑάλω· ὥσπερ γὰρ ταμιείῳ
χρωμένων τῶν Ἀθηναίων τοῖς τείχεσι πολλὰ μὲν ἐμπόρων χρήματα
καὶ σῖτος ἐνῆν, πολλὰ δὲ καὶ τῶν τριηράρχων, ἐπεὶ καὶ ἱστία
τεσσαράκοντα τριήρων καὶ τἆλλα σκεύη ἐγκατελήφθη καὶ τριήρεις
ἀνειλκυσμέναι τρεῖς. μέγιστον δὲ καὶ ἐν τοῖς πρῶτον ἐκάκωσε τὸ 3
στράτευμα τὸ τῶν Ἀθηναίων ἡ τοῦ Πλημυρίου λῆψις· οὐ γὰρ ἔτι
οὐδ' οἱ ἔσπλοι ἀσφαλεῖς ἦσαν τῆς ἐπαγωγῆς τῶν ἐπιτηδείων (οἱ
γὰρ Συρακόσιοι ναυσὶν αὐτόθι ἐφορμοῦντες ἐκώλυον καὶ διὰ μάχης
ἤδη ἐγίγνοντο αἱ ἐσκομιδαί), ἔς τε τὰ ἄλλα κατάπληξιν παρέσχε
καὶ ἀθυμίαν τῷ στρατεύματι.

Μετὰ δὲ τοῦτο ναῦς τε ἐκπέμπουσι δώδεκα οἱ Συρακόσιοι 25
καὶ Ἀγάθαρχον ἐπ' αὐτῶν Συρακόσιον ἄρχοντα. καὶ αὐτῶν μία
μὲν ἐς Πελοπόννησον ᾤχετο, πρέσβεις ἄγουσα, οἵπερ τά τε σφέτερα
φράσουσιν ὅτι ἐν ἐλπίσιν εἰσὶ καὶ τὸν ἐκεῖ πόλεμον ἔτι μᾶλλον
ἐποτρυνοῦσι γίγνεσθαι· αἱ δὲ ἕνδεκα νῆες πρὸς τὴν Ἰταλίαν ἔπλευ-
σαν, πυνθανόμεναι πλοῖα τοῖς Ἀθηναίοις γέμοντα χρημάτων προσ-
πλεῖν. καὶ τῶν τε πλοίων ἐπιτυχοῦσαι τὰ πολλὰ διέφθειραν καὶ 2
ξύλα ναυπηγήσιμα ἐν τῇ Καυλωνιάτιδι κατέκαυσαν, ἃ τοῖς Ἀθη-
ναίοις ἑτοῖμα ἦν. ἔς τε Λοκροὺς μετὰ ταῦτα ἦλθον, καὶ ὁρμου- 3
σῶν αὐτῶν κατέπλευσε μία τῶν ὁλκάδων τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου

1. πλημμ. A B G M c_2 hic et v. 4 3. ἐπεπράγεσαν] tertio ε ltt. ει sscr. e_2 4 τρόπαια E et ex cr. c_2 5. αὐτοῦ ci. *Gtz*. || τείχοιν C G, cr. g_2 8. ὥσπερ ex Flav. Ios. antiq. XVIII, 9, 1 rescr. *St*. ὥστε A C E F G M ἅτε B 10. τῶν om. A C E F G M || τριηραρχῶν C E F G || ἱστία B ιστία C, cr. c_2 11. τετταράκοντα A C E F Gm || τὰ ἄλλα B 12. δὲ] τε B 13. τὸ om. B M || πλημμ. A B M c_2 f_2 [G] 14. pr. οἱ om. B || τῆς ἐπαγωγῆς del *Pp*. 15. ναυσὶ C, cr. c_2 16. εἰσκομιδαί C [G] || τἆλλα G || παρεῖχε M 18. ἐκπέμπουσιν C, cr. c_2 19-20. μίαν μὲν B C, cr. c μὲν μία A μὲν μίαι F, transp. f_2 20. οἵπερ] ὥσπερ E ὅπως B || τε om. A C E F G M 21. φράσωσιν L (ν add. c_2), cr. g c_2 (ut vid.) f_2 || ἐλπίσι C, cr. c_2 22. ἐποτρύνωσι L (lt. ω arrasa C), cr. *Dobr*. || δ' B || ἰταλίαν C, cr. c_2 23. πυνθανόμενοι ex D scr. *Kr*., πυνθανομένων ci. *Hs* || χρημάτων γέμοντα B 26. ἕτοιμα Lm 27. αὐτοῦ ci. *Hw*.

4 ἄγουσα Θεσπιῶν ὁπλίτας· καὶ ἀναλαβόντες αὐτοὺς οἱ Συρακόσιοι
ἐπὶ τὰς ναῦς παρέπλεον ἐπ᾿ οἴκου. φυλάξαντες δ᾿ αὐτοὺς οἱ Ἀθη-
ναῖοι εἴκοσι ναυσὶ πρὸς τοῖς Μεγάροις, μίαν μὲν ναῦν λαμβάνουσιν
αὐτοῖς ἀνδράσι, τὰς δ᾿ ἄλλας οὐκ ἐδυνήθησαν, ἀλλ᾿ ἀποφεύγουσιν
ἐς τὰς Συρακούσας.

5 Ἐγένετο δὲ καὶ περὶ τῶν σταυρῶν ἀκροβολισμὸς ἐν τῷ λιμένι,
οὓς οἱ Συρακόσιοι πρὸ τῶν παλαιῶν νεωσοίκων κατέπηξαν ἐν τῇ
θαλάσσῃ, ὅπως αὐτοῖς αἱ νῆες ἐντὸς ὁρμοῖεν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι
6 ἐπιπλέοντες μὴ βλάπτοιεν ἐμβάλλοντες. προσαγαγόντες γὰρ ναῦν
μυριοφόρον αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι, πύργους τε ξυλίνους ἔχουσαν καὶ
παραφάργματα, ἔκ τε τῶν ἀκάτων ὤνευον ἀναδούμενοι τοὺς σταυ-
ροὺς καὶ ἀνέκλων καὶ κατακολυμβῶντες ἐξέπριον. οἱ δὲ Συρα-
κόσιοι ἀπὸ τῶν νεωσοίκων ἔβαλλον· οἱ δ᾿ ἐκ τῆς ὁλκάδος ἀντέ-
βαλλον· καὶ τέλος τοὺς πολλοὺς τῶν σταυρῶν ἀνεῖλον οἱ Ἀθηναῖοι.
7 χαλεπωτάτη δ᾿ ἦν τῆς σταυρώσεως ἡ κρύφιος· ἦσαν γὰρ τῶν
σταυρῶν οὓς οὐχ ὑπερέχοντας τῆς θαλάσσης κατέπηξαν, ὥστε
δεινὸν ἦν προσπλεῦσαι, μὴ οὐ προϊδών τις ὥσπερ περὶ ἕρμα περι-
βάλῃ τὴν ναῦν. ἀλλὰ καὶ τούτους κολυμβηταὶ δυόμενοι ἐξέπριον
8 μισθοῦ. ὅμως δ᾿ αὖθις οἱ Συρακόσιοι ἐσταύρωσαν. πολλὰ δὲ καὶ
ἄλλα πρὸς ἀλλήλους, οἷον εἰκὸς τῶν στρατοπέδων ἐγγὺς ὄντων καὶ
ἀντιτεταγμένων, ἐμηχανῶντο καὶ ἀκροβολισμοῖς καὶ πείραις παν-
τοίαις ἐχρῶντο.

9 Ἔπεμψαν δὲ καὶ ἐς τὰς πόλεις πρέσβεις οἱ Συρακόσιοι Κοριν-
θίων καὶ Ἀμπρακιωτῶν καὶ Λακεδαιμονίων, ἀγγέλλοντας τήν τε
τοῦ Πλημμυρίου λῆψιν καὶ τῆς ναυμαχίας πέρι ὡς οὐ τῇ τῶν
πολεμίων ἰσχύι μᾶλλον ἢ τῇ σφετέρᾳ ταραχῇ ἡσσηθεῖεν, τά τε
ἄλλα δηλώσοντας ὅτι ἐν ἐλπίσιν εἰσὶ καὶ ἀξιώσοντας ξυμβοηθεῖν

1. ἄγουσα om. C ‖ θεσπιέων L 2. ἔπλεον B παρενέπλεον γρ. B ‖ αὐτοῖς A E F αὐτοὺς sscr. a_2 4. ἀνδράσιν A C, cr. c ἀνδρ (sscr. ά) B ‖ ἠδυνήθησαν A E F G M ‖ ἀποφεύγουσι C, cr. c_2 6. σταυρωμάτων B 7. νεωσοίκων] ltt. οι in r. hic et infra c_2 9. ἐσβάλλοντες G (γρ. ἐμ sscr. g_2) ἐμβαλόντες B E, cr. b 10. μυριαμφόρον ci. *Hl.* 11. παραφράγματα L ‖ ακατων C, cr. c_2 ἀκάτ᾿ ών B, ἀκατίων *Breusingius*, κεράτων *Mdv.* ci. ‖ ἀναλούμενοι B 12. ἀνέκλων] ἀνέσπων (cf. S) *Cl.*, ἀνεῖλον *Widmann* ci. 13. οἳ A 14. εἶλον A εἶλον F 16. οὐχ B 17. περὶ ἕρμα] add. F_1, ex περιέρμα cr. e_2 18. τούτοις A E [G] ‖ δυ+όμενοι F 24. ἀμβρακιωτῶν A B E F 25. πλημμυρίου A B G (ltt. ου in r. g_2) M c_2 f_2 27. δηλώσοντας] αὖ δ. A E F G ‖ ἐλπίσι C, cr. c_2 ‖ εἰσὶν A ‖ ἀξιώσονται A E F, cr. f_2 ‖ ξυνβοηθεῖν E, cr. e_2

ἐπ᾿ αὐτοὺς καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ, ὡς καὶ τῶν Ἀθηναίων προσ-
δοκίμων ὄντων ἄλλῃ στρατιᾷ καί, ἢν φθάσωσιν αὐτοὶ πρότερον
διαφθείραντες τὸ παρὸν στράτευμα αὐτῶν, διαπεπολεμησόμενον.
καὶ οἱ μὲν ἐν τῇ Σικελίᾳ ταῦτα ἔπρασσον.

Ὁ δὲ Δημοσθένης, ἐπεὶ ξυνελέγη αὐτῷ τὸ στράτευμα ὃ ἔδει 26
ἔχοντα ἐς τὴν Σικελίαν βοηθεῖν, ἄρας ἐκ τῆς Αἰγίνης καὶ πλεύσας
πρὸς τὴν Πελοπόννησον τῷ τε Χαρικλεῖ καὶ ταῖς τριάκοντα ναυσὶ
τῶν Ἀθηναίων ξυμμίσγει, καὶ παραλαβόντες τῶν Ἀργείων ὁπλίτας
ἐπὶ τὰς ναῦς ἔπλεον ἐς τὴν Λακωνικήν· καὶ πρῶτον μὲν τῆς Ἐπι- 2
δαύρου τι τῆς Λιμηρᾶς ἐδῄωσαν, ἔπειτα σχόντες ἐς τὰ καταντικρὺ
Κυθήρων τῆς Λακωνικῆς, ἔνθα τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστι, τῆς
τε γῆς ἔστιν ἃ ἐδῄωσαν καὶ ἐτείχισαν ἰσθμῶδές τι χωρίον, ἵνα δὴ
οἵ τε Εἵλωτες τῶν Λακεδαιμονίων αὐτόσε αὐτομολῶσι καὶ ἅμα
λῃσταὶ ἐξ αὐτοῦ, ὥσπερ ἐκ τῆς Πύλου, ἁρπαγὴν ποιῶνται. καὶ ὁ 3
μὲν Δημοσθένης εὐθὺς ἐπειδὴ ξυγκατέλαβε τὸ χωρίον παρέπλει
ἐπὶ τῆς Κερκύρας, ὅπως καὶ τῶν ἐκεῖθεν ξυμμάχων παραλαβὼν
τὸν ἐς τὴν Σικελίαν πλοῦν ὅτι τάχιστα ποιῆται· ὁ δὲ Χαρικλῆς
περιμείνας ἕως τὸ χωρίον ἐξετείχισε καὶ καταλιπὼν φυλακὴν αὐτοῦ
ἀπεκομίζετο καὶ αὐτὸς ὕστερον ταῖς τριάκοντα ναυσὶν ἐπ᾿ οἴκου
καὶ οἱ Ἀργεῖοι ἅμα.

Ἀφίκοντο δὲ καὶ τῶν Θρᾳκῶν τῶν μαχαιροφόρων τοῦ Διακοῦ 27
γένους ἐς τὰς Ἀθήνας πελτασταὶ ἐν τῷ αὐτῷ θέρει τούτῳ τρια-
κόσιοι καὶ χίλιοι, οὓς ἔδει τῷ Δημοσθένει ἐς τὴν Σικελίαν ξυμ-
πλεῖν. οἱ δ᾿ Ἀθηναῖοι, ὡς ὕστερον ἧκον, διενοοῦντο αὐτοὺς πάλιν 2
ὅθεν ἦλθον ἐς Θρᾴκην ἀποπέμπειν. τὸ γὰρ ἔχειν πρὸς τὸν ἐκ
τῆς Δεκελείας πόλεμον αὐτοὺς πολυτελὲς ἐφαίνετο· δραχμὴν γὰρ

1. ὡς] lt. ω in r. g_2 2. φθάσωσι C, cr. c_2 3. διαπολεμησόμενον A C E F G M 4. ταῦτ᾿ ἔπραττον B 5. ἐπειδὴ B 6. αἴρας A E F 10. λιμήρας A B E F, cr. f_2 λιμήρᾶς G_1 11. κυθηρων B ‖ ἐστι] ἐστιν A C, cr. c 12. δὴ] μὴ E 13. εἵλωτες A B F c_2 (quid m. pr. scripserit, incertum) ‖ ἅμα om. A C E F G M 14. λησταὶ F 15. ξυγκατέλαβε] ltt. λαβ in r. g_2 ξυγκατέβαλε C ‖ παρέπλει D ἐπέπλει A C E F G M ἐπιπαρέπλει B 16. ἐκεῖθεν] ltt. θεν sscr. g ἐκεῖ B 17. ἐν τῇ σικελία G ‖ ποιῆται] lt. τ in r. G_1 ποιεῖται A B F, cr. B_1 18. ἕως] ὡς A C E F G M ‖ ἐξετείχισεν (?) B ‖ καταλειπὼν E, cr. e_2 19. ναυσὶ C, cr. c_2 21. prius τῶν om. B G ‖ θρακ., lt. ι omissa, F et fere A ‖ τοῦ] τῶν C γρ. S [G] ‖ δακικοῦ C (διακοῦ γρ. c_2) γρ. S διακου E [G] 22. τοῦ αὐτοῦ θέρους τούτου B ἐν τῶι αὐτῶι θέρει τούτωι γρ. B 23. συμπλεῖν A C E F G 24. δὲ (comp.) B ‖ ὕστεροι ci. *Hw.*

3 τῆς ἡμέρας ἕκαστος ἐλάμβανεν. ἐπειδὴ γὰρ ἡ Δεκέλεια τὸ μὲν
πρῶτον ὑπὸ πάσης τῆς στρατιᾶς ἐν τῷ θέρει τούτῳ τειχισθεῖσα,
ὕστερον δὲ φρουραῖς ἀπὸ τῶν πόλεων κατὰ διαδοχὴν χρόνου
ἐπιούσαις τῇ χώρᾳ ἐπῳκεῖτο, πολλὰ ἔβλαπτε τοὺς Ἀθηναίους καὶ
ἐν τοῖς πρῶτον χρημάτων τ' ὀλέθρῳ καὶ ἀνθρώπων φθορᾷ ἐκά-
4 κωσε τὰ πράγματα. πρότερον μὲν γὰρ βραχεῖαι γιγνόμεναι αἱ
ἐσβολαὶ τὸν ἄλλον χρόνον τῆς γῆς ἀπολαύειν οὐκ ἐκώλυον· τότε
δὲ ξυνεχῶς ἐπικαθημένων, καὶ ὁτὲ μὲν καὶ πλεόνων ἐπιόντων,
ὁτὲ δ' ἐξ ἀνάγκης τῆς ἴσης φρουρᾶς καταθεούσης τε τὴν χώραν
καὶ λῃστείας ποιουμένης, βασιλέως τε παρόντος τοῦ τῶν Λακε-
δαιμονίων Ἄγιδος, ὃς οὐκ ἐκ παρέργου τὸν πόλεμον ἐποιεῖτο,
5 μεγάλα οἱ Ἀθηναῖοι ἐβλάπτοντο. τῆς τε γὰρ χώρας ἁπάσης
ἐστέρηντο καὶ ἀνδραπόδων πλέον ἢ δύο μυριάδες ηὐτομολήκεσαν,
καὶ τούτων πολὺ μέρος χειροτέχναι, πρόβατά τε πάντα ἀπολώλει
καὶ ὑποζύγια· ἵπποι τε, ὁσημέραι ἐξελαυνόντων τῶν ἱππέων, πρός
τε τὴν Δεκέλειαν καταδρομὰς ποιουμένων καὶ κατὰ τὴν χώραν
φυλασσόντων, οἱ μὲν ἀπεχωλοῦντο ἐν γῇ ἀποκρότῳ τε καὶ ξυνεχῶς
28 ταλαιπωροῦντες, οἱ δ' ἐτιτρώσκοντο. ἥ τε τῶν ἐπιτηδείων παρα-
κομιδὴ ἐκ τῆς Εὐβοίας, πρότερον ἐκ τοῦ Ὠρωποῦ κατὰ γῆν διὰ
τῆς Δεκελείας θάσσων οὖσα, περὶ Σούνιον κατὰ θάλασσαν πολυ-
τελὴς ἐγίγνετο· τῶν δὲ πάντων ὁμοίως ἐπακτῶν ἐδεῖτο ἡ πόλις,
2 καὶ ἀντὶ τοῦ πόλις εἶναι φρούριον κατέστη. πρὸς γὰρ τῇ ἐπάλξει
τὴν μὲν ἡμέραν κατὰ διαδοχὴν οἱ Ἀθηναῖοι φυλάσσοντες, τὴν δὲ
νύκτα καὶ ξύμπαντες πλὴν τῶν ἱππέων, οἱ μὲν ἐφ' ὅπλοις †ποι-

1. τῆς ἡμέρας (ἡμ+έρας E) ἕκαστος] ἕκαστος ἡμέρας B ‖ vb. τῆς . . ἐλάμβανε in mg. add. f_2 ‖ ἐλάμβανε C, cr. c_2 ἐλάμβανον B ‖ δραγμὴν τῆς ἡμέρας ἕκαστος ἐλάμβανεν γρ. B ‖ δικέλεια C, cr. c_2 3. ὑπὸ A C E F G M ‖ χρόνον B χρόνῳ *Br.*, ⟨διὰ⟩ χρόνου *Hw.* ci. 5. πρῶτον ci. *Bk.* πρώτοις L (πρωτοῖς C, cr. c_2) πρώτῃ ci. *Dobr.* ‖ χρημάτων] κτηνῶν (vel [ὀλέθρῳ]) *Kr.*, θρεμμάτων *Mein.* ci. ‖ τε B 7. εἰσβολαὶ C G ‖ τὸν ἄλλον] ex τῶν ἄλλων cr. g_2, in τῶν ἄλλων cr. c_2 ‖ χρόνον om. C G, sscr. g_2 8. χρόνον ξυνεχῶς G, χρ. del. g_2 ‖ ὅτε . . . ὅτε E F ποτὲ . . . ποτὲ ci. *Hw.* ‖ πλειόνων B πλ. ⟨καὶ ἐλασσόνων⟩ ci. *Hw.* 9. ἴσης] οὔσης *Rsk.*, πάσης *Hw.* ci. ‖ καταθεούσης] καὶ (per comp. in r. scr.) καταθ. B 10. λῃστείας F 14. πολὺ] τὸ πολὺ B ‖ ἀπωλώλει (sic etiam A G c_2 f_2) πάντα B 15. ὑποζύγια] ζεύγη B ‖ ὁσήμεραι B C E F, cr. c_2 17. ἀποκρώτωι E, cr. e_2 ‖ συνεχῶς F 18. οἳ A ‖ τε] lt. ε in r b 19. γῆν D γῆς L 20. δεκελίας F, cr. f_2 ‖ θᾶσσον G M c_2 ‖ σουνιων E ‖ θάλατταν B 21. δὲ] τε L, cr. *Cl.* 24. ποιούμενοι] πλοιούμενοι, lt. λ erasa. C πoυ B ποιούμενοι γρ. B [G] πονούμενοι *Kr.*, πολούμενοι *Rauchensteinius*, κοιμώμενοι *Mueller-Struebing* ci

ούμενοι, οἱ δ' ἐπὶ τοῦ τείχους, καὶ θέρους καὶ χειμῶνος ἐταλαι-
πωροῦντο. μάλιστα δ' αὐτοὺς ἐπίεζεν ὅτι δύο πολέμους ἅμα εἶχον, 3
καὶ ἐς φιλονικίαν καθέστασαν τοιαύτην ἣν πρὶν γενέσθαι ἠπίστησεν
ἄν τις ἀκούσας, τὸ γὰρ αὐτοὺς πολιορκουμένους ἐπιτειχισμῷ ὑπὸ
Πελοποννησίων μηδ' ὧς ἀποστῆναι ἐκ Σικελίας, ἀλλὰ ἐκεῖ Συρα-
κούσας τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἀντιπολιορκεῖν, πόλιν οὐδὲν ἐλάσσω αὐτήν
γε καθ' αὑτὴν τῆς τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὸν παράλογον τοσοῦτον
ποιῆσαι τοῖς Ἕλλησι τῆς δυνάμεως καὶ τόλμης, ὅσοι κατ' ἀρχὰς
τοῦ πολέμου οἱ μὲν ἐνιαυτόν, οἱ δὲ δύο, οἱ δὲ τριῶν γε ἐτῶν
οὐδεὶς πλείω χρόνον ἐνόμιζον περιοίσειν αὐτούς, εἰ οἱ Πελοπον-
νήσιοι ἐσβάλοιεν ἐς τὴν χώραν, ὥστε ἔτει ἑβδόμῳ καὶ δεκάτῳ μετὰ
τὴν πρώτην ἐσβολὴν ἦλθον ἐς Σικελίαν, ἤδη τῷ πολέμῳ κατὰ
πάντα τετρυχωμένοι, καὶ πόλεμον οὐδὲν ἐλάσσω προσανείλοντο τοῦ
πρότερον ὑπάρχοντος ἐκ Πελοποννήσου. δι' ἃ καὶ τότε ὑπό τε 4
τῆς Δεκελείας πολλὰ βλαπτούσης καὶ τῶν ἄλλων ἀναλωμάτων
μεγάλων προσπιπτόντων ἀδύνατοι ἐγένοντο τοῖς χρήμασι, καὶ τὴν
εἰκοστὴν ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον τῶν κατὰ θάλασσαν ἀντὶ τοῦ
φόρου τοῖς ὑπηκόοις ἐπέθεσαν, πλείω νομίζοντες ἂν σφίσι χρήματα
οὕτω προσιέναι· αἱ μὲν γὰρ δαπάναι οὐχ ὁμοίως καὶ πρίν, ἀλλὰ
πολλῷ μείζους καθέστασαν, ὅσῳ καὶ μείζων ὁ πόλεμος ἦν, αἱ δὲ
πρόσοδοι ἀπώλλυντο.
Τοὺς οὖν Θρᾷκας τοὺς τῷ Δημοσθένει ὑστερήσαντας, διὰ τὴν 29
παροῦσαν ἀπορίαν τῶν χρημάτων οὐ βουλόμενοι δαπανᾶν, εὐθὺς
ἀπέπεμπον, προστάξαντες κομίσαι αὐτοὺς Διειτρέφει καὶ εἰπόντες
ἅμα ἐν τῷ παράπλῳ (ἐπορεύοντο γὰρ δι' Εὐρίπου) καὶ τοὺς πολε-
μίους, ἤν τι δύνωνται, ἀπ' αὐτῶν βλάψαι. ὁ δὲ ἔς τε τὴν Τανα- 2
γραίαν ἀπεβίβασεν αὐτοὺς καὶ ἁρπαγήν τινα ἐποιήσατο διὰ τάχους,

1. οἳ A ‖ δὲ (comp.) B 2. ἐπίεζε C, cr. c_2 3. φιλονεικίαν Lm 4. γὰρ αὐτοὺς] γ' αὐτοὺς *Bdh.*, παρ' αὐτοῖς *St.* ci. 5. ὡς A E F ὥς C, cr. c_2 e_2 ‖ ἀλλ' A B E 6. οὐδένα A C E F G M, cr. f ‖ ἐλάσσω D γρ. S ἐλάσσονα L 7. γε D τε L ‖ αὐτὴν A E ‖ τῆς τῶν ci. *Hc* τῆς B τῶν A C E F G M sscr. B 7-8. [καὶ] . . . ἐποίησε ci. *Pluygersius* 8. ὅσον L, em *Bdh.* et *Mdv.* 10. οὐδ' εἰς + πλείω B οὐκ εἰς *Bdh.*, οὐ δὴ *Hw.* ci. 11. ἑπτακαιδεκάτω(ι) L, cr. *Kr.* 12. εἰς A E F 13. τετρυμένοι ci. *Cob.* 14. ἃ] ὃ M ‖ τε om. A C E F G M 17. ὑπὸ] κατὰ B ‖ τῶν] τὸν A F G τοῖς sscr. a_2 18. ἐπέθεσαν *Bdh.*, ἐπέταξαν *Cl.* ci. ἐποίησαν L 20. μείζω G, cr. g_2 21. ἀπόλλυντο C, cr. c_2 22. ὑστερήσαντας] ex ὑστερίσαντας cr. f_2, in idem cr. e_2 24. διιτρέφει A e F M διιτρεφεῖ B C (acc. add. c_2) E G 25 εὐρί+που(π) f 26. ἥν B ‖ δύνηται B ‖ τε om. A C E F G M ‖ τάναγραν L, cr. *Cl.* 27. ἁρπαγὴν C E

καὶ ἐκ Χαλκίδος τῆς Εὐβοίας ἀφ' ἑσπέρας διέπλευσε τὸν Εὔριπον
καὶ ἀποβιβάσας ἐς τὴν Βοιωτίαν ἦγεν αὐτοὺς ἐπὶ Μυκαλησσόν.
3 καὶ τὴν μὲν νύκτα λαθὼν πρὸς τῷ Ἑρμαίῳ ηὐλίζετο (ἀπέχει δὲ
τῆς Μυκαλησσοῦ ἑκκαίδεκα μάλιστα σταδίους), ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ
τῇ πόλει προσέκειτο οὔσῃ οὐ μεγάλῃ, καὶ αἱρεῖ ἀφυλάκτοις τε
ἐπιπεσὼν καὶ ἀπροσδοκήτοις μὴ ἄν ποτέ τινα σφίσιν ἀπὸ θαλάσ-
σης τοσοῦτον ἐπαναβάντα ἐπιθέσθαι, τοῦ τείχους ἀσθενοῦς ὄντος
καὶ ἔστιν ᾗ καὶ πεπτωκότος, τοῦ δὲ βραχέος ᾠκοδομημένου, καὶ
4 πυλῶν ἅμα διὰ τὴν ἄδειαν ἀνεῳγμένων. ἐσπεσόντες δὲ οἱ Θρᾷκες
ἐς τὴν Μυκαλησσὸν τάς τε οἰκίας καὶ τὰ ἱερὰ ἐπόρθουν, καὶ τοὺς
ἀνθρώπους ἐφόνευον φειδόμενοι οὔτε πρεσβυτέρας οὔτε νεωτέρας
ἡλικίας, ἀλλὰ πάντας ἑξῆς, ὅτῳ ἐντύχοιεν, καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας
κτείνοντες, καὶ προσέτι καὶ ὑποζύγια καὶ ὅσα ἄλλα ἔμψυχα ἴδοιεν.
τὸ γὰρ γένος τὸ τῶν Θρᾳκῶν ὁμοῖα τοῖς μάλιστα τοῦ βαρβαρικοῦ,
5 ἐν ᾧ ἂν θαρσήσῃ, φονικώτατόν ἐστι. καὶ τότε ἄλλη τε ταραχὴ
οὐκ ὀλίγη καὶ ἰδέα πᾶσα καθειστήκει ὀλέθρου, καὶ ἐπιπεσόντες
διδασκαλείῳ παίδων, ὅπερ μέγιστον ἦν αὐτόθι καὶ ἄρτι ἔτυχον οἱ
παῖδες ἐσεληλυθότες, κατέκοψαν πάντας· καὶ ξυμφορὰ τῇ πόλει
πάσῃ οὐδεμιᾶς ἧσσον [μᾶλλον ἑτέρας] ἀδόκητός τε ἐπέπεσεν αὕτη
30 καὶ δεινή. οἱ δὲ Θηβαῖοι αἰσθόμενοι ἐβοήθουν, καὶ καταλαβόντες
προκεχωρηκότας ἤδη τοὺς Θρᾷκας οὐ πολὺ τήν τε λείαν ἀφείλοντο
καὶ αὐτοὺς φοβήσαντες καταδιώκουσιν ἐπὶ τὸν Εὔριπον [καὶ τὴν
2 θάλασσαν], οὗ αὐτοῖς τὰ πλοῖα ἃ ἤγαγεν ὥρμει. καὶ ἀποκτείνουσιν
αὐτῶν ἐν τῇ ἐσβάσει τοὺς πλείστους, οὔτε ἐπισταμένους νεῖν, τῶν
τε ἐν τοῖς πλοίοις, ὡς ἑώρων τὰ ἐν τῇ γῇ, ὁρμισάντων ἔξω τοξεύ-
ματος τὰ πλοῖα· ἐπεὶ ἔν γε τῇ ἄλλῃ ἀναχωρήσει οὐκ ἀτόπως οἱ

1. *διαπλεύσας* B *διέπλευσεν* sscr. B ‖ *ευριπον* C *εὔρυπον* B 3. *ηὐλίσατο* B *ηὐλίζετο γρ.* B 5. *οὐ* om. A C E F G M *γρ.* B ‖ *ἀφυλάκοις* C, cr. c_2 6. *τινας* B f_2 g_2 ‖ *σφίσι* C, cr. c_2 7. *ἐπαναβάντας* A B (lt. *ς* in r) E F M g_2 *ἐπαναβάντα* sscr. B ‖ ⟨*τε*⟩ *τείχους* ci. *Gtz.* 8. *ἔστι* C, cr. c_2 ‖ *βραχέως* B C F, cr. f 9. ⟨*τῶν*⟩ *πυλῶν* ci. *Hw.* 12. *πάντα* E ‖ *γυναῖκας καὶ παῖδας* B 13. alt. *καὶ* sscr. g_2 14. alt. *τὸ* om. B ‖ *τὸ τῶν θρᾳκῶν* del. *St.* ‖ *ὅμοια* Lm 15. *θρασήσῃ* C 16. *καθεστήκει* A B E F M 17-18. *ἐσεληλυθότες οἱ παῖδες* B 18. *ξυμφορᾶ* C, cr. c_2 18-19 *πάσηι πόλει* B 19. *πάσῃ* add. g_2 ‖ *ἧσσον* D *ἥσσων* L (*ἧσσων* F) ‖ *μᾶλλον ἑτέρας* del. *Hl.* ‖ *ἐπέπεσε* C, cr. c_2 ‖ *αὐτῆ(ι)* B C G 21. *ἤδη τοὺς θρᾶκας προκεχωρηκότας* M ‖ *τὴν τέλειαν* G, cr. g_2 22-23. *καὶ τὴν θάλασσαν* del. *Bdh.* 23. *ἤγαγε* C. cr. c_2 ‖ *ἀποκτείνουσι* C, cr. c_2 25. *τὰ ἐν τῇ γῇ*] *τὴν φυγὴν* B *γρ.* S ‖ *τοξεύματος* D *γρ.* S *τοῦ ζεύματος* B *τοῦ* +*εύματος* G *τοῦ ζεύγματος* A C E Fm g_2 26. *οὐκ ἀτόπως*] *ἐκτόπως* E

Θρᾷκες πρὸς τὸ τῶν Θηβαίων ἱππικόν, ὅπερ πρῶτον προσέκειτο,
προεκθέοντές τε καὶ ξυστρεφόμενοι ἐν ἐπιχωρίῳ τάξει τὴν φυλα-
κὴν ἐποιοῦντο, καὶ ὀλίγοι αὐτῶν ἐν τούτῳ διεφθάρησαν. μέρος
δέ τι καὶ ἐν τῇ πόλει αὐτῇ δι' ἁρπαγὴν ἐγκαταληφθὲν ἀπώλετο.
οἱ δὲ ξύμπαντες τῶν Θρᾳκῶν πεντήκοντα καὶ διακόσιοι ἀπὸ τρια-
κοσίων καὶ χιλίων ἀπέθανον. διέφθειραν δὲ καὶ τῶν Θηβαίων 3
καὶ τῶν ἄλλων οἳ ξυνεβοήθησαν ἐς εἴκοσι μάλιστα ἱππέας τε καὶ
ὁπλίτας ὁμοῦ καὶ Θηβαίων τῶν βοιωταρχῶν Σκιρφώνδαν· τῶν δὲ
Μυκαλησσίων μέρος τι ἀπανηλώθη. τὰ μὲν κατὰ τὴν Μυκαλησσὸν 4
πάθει χρησαμένην οὐδενὸς ὡς ἐπὶ μεγέθει τῶν κατὰ τὸν πόλεμον
ἧσσον ὀλοφύρασθαι ἀξίῳ τοιαῦτα ξυνέβη.

Ὁ δὲ Δημοσθένης τότε ἀποπλέων ἐπὶ τῆς Κερκύρας μετὰ 31
τὴν ἐκ τῆς Λακωνικῆς τείχισιν, ὁλκάδα ὁρμοῦσαν ἐν Φειᾷ τῇ
Ἠλείων, ἐν ᾗ οἱ Κορίνθιοι ὁπλῖται ἐς τὴν Σικελίαν ἔμελλον περαι-
οῦσθαι, αὐτὴν μὲν διαφθείρει, οἱ δ' ἄνδρες ἀποφυγόντες ὕστερον
λαβόντες ἄλλην ἔπλεον. καὶ μετὰ τοῦτο ἀφικόμενος ὁ Δημοσθένης 2
ἐς τὴν Ζάκυνθον καὶ Κεφαλληνίαν ὁπλίτας τε παρέλαβε καὶ ἐκ τῆς
Ναυπάκτου τῶν Μεσσηνίων μετεπέμψατο, καὶ ἐς τὴν ἀντιπέρας
ἤπειρον τῆς Ἀκαρνανίας διέβη, ἐς Ἀλύζειάν τε καὶ Ἀνακτόριον, ὃ
αὐτοὶ εἶχον. ὄντι δ' αὐτῷ περὶ ταῦτα ὁ Εὐρυμέδων ἀπαντᾷ ἐκ 3
τῆς Σικελίας ἀποπλέων, ὃς τότε τοῦ χειμῶνος τὰ χρήματα ἄγων
τῇ στρατιᾷ ἀπεπέμφθη, καὶ ἀγγέλλει τά τε ἄλλα καὶ ὅτι πύθοιτο
κατὰ πλοῦν ἤδη ὢν τὸ Πλημύριον ὑπὸ τῶν Συρακοσίων ἑαλωκός.
ἀφικνεῖται δὲ καὶ Κόνων παρ' αὐτούς, ὃς ἦρχε Ναυπάκτου, ἀγγέλ- 4
λων ὅτι αἱ πέντε καὶ εἴκοσι νῆες τῶν Κορινθίων αἱ σφίσιν ἀνθ-
ορμοῦσαι οὔτε καταλύουσι [τὸν πόλεμον] ναυμαχεῖν τε μέλλουσι·
πέμπειν οὖν ἐκέλευεν αὐτοὺς ναῦς, ὡς οὐχ ἱκανὰς οὔσας δυοῖν

2. *προσεκθέοντες* M ‖ *τε* om. A C E F G M ‖ *συστρεφόμενοι* A E F 4. *ἁρπαγῆς* ci. *Hs* ‖ *ἐγκαταλειφθὲν* D et *Abr.* 5. *τῶν θρᾳκῶν* del. *Hw.* 7. *ἄλλων*] ltt. *λων* in fine versus add. e_2 ‖ *ἱππέας μάλιστα* M ‖ *τε* om. B M 8. *βοιωτάρχων* C G, cr. g_2 ‖ *σκιρφωνδαν* C *σκιρφῶνδαν* B E, cr. b c_2 *σκιρρώνδαν* vel *σκιφώνδαν* ci. *Mein.* 9. *ἀπαναλώθη* L ‖ post *μὲν* F_1 g_2 *δὴ* add. 10. *χρησαμένων* L, em. *Rsk.* 11 *ὀλοφύρασθαι* E 12. *ἐπὶ*] *ἐκ* A C E F G M 13. *τείχησιν* C, cr. c ‖ *ἐν φειᾷ*] *ἐφειᾶι* A ‖ *φιᾶι* B E, cr. e_2 14. post *ἠλείων* B *εὑρών*, mg. f_2 *λαβὼν* habet 17. *τὴν*] *τε* B [G] ‖ *παρέλαβεν* (?) B 19. *ἀλυζίαν* L 20. *ὄντι*] ex *ὅτι* cr. g_2 23. *ὃν* C G, cr. g_2 ‖ *πλημμύριον* A B C G M f_2, cr. C_1 ‖ *ἤδη ἑαλωκός* B 24. *ἀφικνεῖτο* C, cr. c_2 ‖ *ναυπάκτου*] lt. *ν* in r. g_2 25. alt. *αἱ* ex *αἳ* cr. f 26. *καταπαύουσι Mein.*, *[τὸν πόλεμον] Mdv.*, *τὸν πλοῦν L. Herbstius*, *τὸν σταθμὸν Naber*, *καταλείπουσι τὸν πορθμὸν Bdh.* ci. 27. *οὔσας*] *οὔσαις* ex er. c_2 *εἶναι* B *οὔσας γρ.* B

δεούσας εἴκοσι τὰς ἑαυτῶν πρὸς τὰς ἐκείνων πέντε καὶ εἴκοσι
ναυμαχεῖν. τῷ μὲν οὖν Κόνωνι δέκα ναῦς ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ
Εὐρυμέδων τὰς ἄριστα σφίσι πλεούσας [ἀφ' ὧν αὐτοὶ εἶχον] ξυμ-
πέμπουσι πρὸς τὰς ἐν τῇ Ναυπάκτῳ· αὐτοὶ δὲ τὰ περὶ τῆς στρα-
τιᾶς τὸν ξύλλογον ἡτοιμάζοντο, Εὐρυμέδων μὲν ἐς τὴν Κέρκυραν
πλεύσας καὶ πεντεκαίδεκά τε ναῦς πληροῦν κελεύσας αὐτοὺς καὶ
ὁπλίτας καταλεγόμενος (ξυνῆρχε γὰρ ἤδη Δημοσθένει ἀποτραπό-
μενος, ὥσπερ καὶ ᾑρέθη), Δημοσθένης δ' ἐκ τῶν περὶ τὴν Ἀκαρ-
νανίαν χωρίων σφενδονήτας τε καὶ ἀκοντιστὰς ξυναγείρων.
32 Οἱ δ' ἐκ τῶν Συρακουσῶν τότε μετὰ τὴν τοῦ Πλημυρίου
ἅλωσιν πρέσβεις οἰχόμενοι ἐς τὰς πόλεις, ἐπειδὴ ἔπεισάν τε καὶ
ξυναγείραντες ἔμελλον ἄξειν τὸν στρατόν, ὁ Νικίας προπυθόμενος
πέμπει ἐς τῶν Σικελῶν τοὺς τὴν δίοδον ἔχοντας καὶ ξυμμάχους,
Κεντόριπάς τε καὶ Ἁλικυαίους καὶ ἄλλους, ὅπως μὴ διαφρήσωσι
τοὺς πολεμίους, ἀλλὰ ξυστραφέντες κωλύσωσι διελθεῖν· ἄλλῃ γὰρ
αὐτοὺς οὐδὲ πειράσειν· Ἀκραγαντῖνοι γὰρ οὐκ ἐδίδοσαν διὰ τῆς
2 ἑαυτῶν ὁδόν. πορευομένων δ' ἤδη τῶν Σικελιωτῶν οἱ Σικελοί,
καθάπερ ἐδέοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἐνέδραν τινὰ ποιησάμενοι ἀφυλάκτοις
τε καὶ ἐξαίφνης ἐπιγενόμενοι διέφθειραν ἐς ὀκτακοσίους μάλιστα
καὶ τοὺς πρέσβεις πλὴν ἑνὸς τοῦ Κορινθίου πάντας· οὗτος δὲ τοὺς
διαφυγόντας, ἐς πεντακοσίους καὶ χιλίους, ἐκόμισεν ἐς τὰς Συρα-
33 κούσας. καὶ περὶ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ οἱ Καμαριναῖοι ἀφι-
κνοῦνται αὐτοῖς βοηθοῦντες, πεντακόσιοι μὲν ὁπλῖται, τριακόσιοι δὲ
ἀκοντισταὶ καὶ τοξόται τριακόσιοι. ἔπεμψαν δὲ καὶ οἱ Γελῷοι
ναυτικόν τε, ἐς πέντε ναῦς, καὶ ἀκοντιστὰς τετρακοσίους καὶ ἱππέας
2 διακοσίους. σχεδὸν γάρ τι ἤδη πᾶσα ἡ Σικελία πλὴν Ἀκραγαν-
τίνων (οὗτοι δ' οὐδὲ μεθ' ἑτέρων ἦσαν), οἱ δ' ἄλλοι ἐπὶ τοὺς
Ἀθηναίους μετὰ τῶν Συρακοσίων οἱ πρότερον περιορώμενοι ξυ-
στάντες ἐβοήθουν.

1. δεούσαις A (ας sscr. a_2) C G γρ. B e δε οὖσαις F δὲ οὖσαις E M ‖ prius τὰς] ταῖς A C E F G M γρ. B ‖ πρὸς] in r. undecim fere ltt. c_2 2. κώνονι C, cr. c 3. ἀρίστας A E F M, cr. f ‖ vb. ἀφ' . . εἶχον del. *Hc* 6. τε om. B, habet γρ. Bm 8. ᾐρέθη B ‖ δὲ (comp.) B 10. τοῦ om. A E F M ‖ πλημμυρίου A B G M c_2 f_2 12. πυθόμενος B 13. διάδοχον B ‖ ξυμμάχους] σφίσι ξ. B 14. κεντάριπάς B ‖ ἀλικυαίους A F G M ἀλκυαίους B ἀλικυαγίους C ἀγυριναίους ci. *Cluverius* ‖ διαφρήσωσι M διαφήσωσι C διαφήσουσι A B E F G c_2 15. συστραφέντες B ξυ+στραφέντες f ‖ κωλύσουσι E f_2 17. αὐτῶν B ‖ δὲ B 18. τινὰ] τριχῆι B τινὰ γρ. B, utrumque om. Thom. Mag. 331, 4, ἐν Ἐρύκῃ ci. *Gtz.* 20. ἑνός του ci. *Hw.* 24. γελῶοι B F 26. ἅπασα ἡ σικελίαι B 27. prius δ'] δὲ (comp.) B 28. ξυ+στάντες f

Καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι, ὡς αὐτοῖς τὸ ἐν τοῖς Σικελοῖς πάθος 3
ἐγένετο, ἐπέσχον τὸ εὐθέως τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιχειρεῖν· ὁ δὲ Δημο-
σθένης καὶ Εὐρυμέδων, ἑτοίμης ἤδη τῆς στρατιᾶς οὔσης ἔκ τε τῆς
Κερκύρας καὶ ἀπὸ τῆς ἠπείρου, ἐπεραιώθησαν ξυμπάσῃ τῇ στρατιᾷ
τὸν Ἰόνιον ἐπ' ἄκραν Ἰαπυγίαν· καὶ ὁρμηθέντες αὐτόθεν κατ- 4
ίσχουσιν ἐς τὰς Χοιράδας νήσους Ἰαπυγίας, καὶ ἀκοντιστάς τέ
τινας τῶν Ἰαπύγων πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν τοῦ Μεσσαπίου ἔθνους
ἀναβιβάζονται ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ τῷ Ἄρτᾳ, ὅσπερ καὶ τοὺς ἀκοντι-
στὰς δυνάστης ὢν παρέσχετο αὐτοῖς, ἀνανεωσάμενοί τινα παλαιὰν
φιλίαν ἀφικνοῦνται ἐς Μεταπόντιον τῆς Ἰταλίας. καὶ τοὺς Μετα- 5
ποντίους πείσαντες κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν ἀκοντιστάς τε ξυμπέμπειν
τριακοσίους καὶ τριήρεις δύο καὶ ἀναλαβόντες ταῦτα παρέπλευσαν
ἐς Θουρίαν. καὶ καταλαμβάνουσι νεωστὶ στάσει τοὺς τῶν Ἀθη-
ναίων ἐναντίους ἐκπεπτωκότας· καὶ βουλόμενοι τὴν στρατιὰν αὐτόθι 6
πᾶσαν ἁθροίσαντες εἴ τις ὑπελέλειπτο ἐξετάσαι καὶ τοὺς Θουρίους
πεῖσαι σφίσι ξυστρατεύειν τε ὡς προθυμότατα καί, ἐπειδήπερ ἐν
τούτῳ τύχης εἰσί, τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους τοῖς Ἀθηναίοις
νομίζειν, περιέμενον ἐν τῇ Θουρίᾳ καὶ ἔπρασσον ταῦτα.
Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον οἱ ἐν 34
ταῖς πέντε καὶ εἴκοσι ναυσίν, αἵπερ τῶν ὁλκάδων ἕνεκα τῆς ἐς
Σικελίαν κομιδῆς ἀνθώρμουν πρὸς τὰς ἐν Ναυπάκτῳ ναῦς, παρα-
σκευασάμενοι ὡς ἐπὶ ναυμαχίαν καὶ προσπληρώσαντες ἔτι ναῦς,
ὥστε ὀλίγῳ ἐλάσσους εἶναι αὐτοῖς τῶν Ἀττικῶν νεῶν, ὁρμίζονται
κατὰ Ἐρινεὸν τῆς Ἀχαΐας ἐν τῇ Ῥυπικῇ. καὶ αὐτοῖς τοῦ χωρίου 2
μηνοειδοῦς ὄντος ἐφ' ᾧ ὥρμουν, ὁ μὲν πεζὸς ἑκατέρωθεν προσ-
βεβοηθηκότες τῶν τε Κορινθίων καὶ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων ἐπὶ
ταῖς ἀνεχούσαις ἄκραις παρετέτακτο, αἱ δὲ νῆες τὸ μεταξὺ εἶχον
ἐμφάρξασαι· ἦρχε δὲ τοῦ ναυτικοῦ Πολυάνθης Κορίνθιος. οἱ δ' 3

2. ἐπέσχον τὸ] ἐπέσχοντο A B E F G M 3. ἤδη om. C ‖ τε om. A C E F G M 4. ξὺν πάσῃ M 5. ἰώνιον E G c_2, cr. e_2 g_2 ‖ κατίσχουσι C, cr. c_2 7. τινας] lt. ν in r. b ‖ μεσαπίου G 8. ἄρται] alt. α in r. b ‖ ὥσπερ A E F M, cr. f 9. παρέσχε A B E F M ‖ αὐτοῖς] ltt. ις in r. g_2 12. ταῦτα] αὐτὰς B ἐς αὐτὰς ci. *Bdh.* 15. ἀθροίσαντες L ‖ τι ci. *Kr.* ‖ ὑπολέλειπτο A ὑπελέλιπτο E 16. σφίσι] ltt. σι in r. b ‖ ξυνστρατεύειν C F, cr. c ‖ τέως M 19. περὶ] καὶ οἱ περὶ A C E F G M ‖ οἱ del. g_2 20. ναυσὶ C E F, cr. c_2 ‖ αἵπερ ci. *Gtz.* οἵπερ A C E F G M οἱ περὶ (comp.) B 21. σικελίας C 22. ναυμαχία(ι) L, cr. *Hc* 23. αὐτοὺς C 24. ἀχαΐας A B E F G M 25. ἐφ'] ἐν B ‖ προσβεβοηθηκὼς B -κότες γρ. B 27. προανεχούσαις B [G] 28. ἐμφράξασαι L [G] ‖ δ'] δὲ (comp.) B

Ἀθηναῖοι ἐκ τῆς Ναυπάκτου τριάκοντα ναυσὶ καὶ τρισίν (ἦρχε δὲ
4 αὐτῶν Δίφιλος) ἐπέπλευσαν αὐτοῖς. καὶ οἱ Κορίνθιοι τὸ μὲν
πρῶτον ἡσύχαζον, ἔπειτα ἀρθέντος αὐτοῖς τοῦ σημείου, ἐπεὶ καιρὸς
ἐδόκει εἶναι, ὥρμησαν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐναυμάχουν. καὶ
5 χρόνον ἀντεῖχον πολὺν ἀλλήλοις. καὶ τῶν μὲν Κορινθίων τρεῖς
νῆες διαφθείρονται, τῶν δὲ Ἀθηναίων κατέδυ μὲν οὐδεμία ἁπλῶς,
ἑπτὰ δέ τινες ἄπλοι ἐγένοντο, ἀντίπρῳροι ἐμβαλλόμεναι καὶ ἀναρ-
ραγεῖσαι τὰς παρεξειρεσίας ὑπὸ τῶν Κορινθίων νεῶν ἐπ' αὐτὸ
6 τοῦτο παχυτέρας τὰς ἐπωτίδας ἐχουσῶν. ναυμαχήσαντες δὲ ἀντί-
παλα μὲν καὶ ὡς αὐτοὺς ἑκατέρους ἀξιοῦν νικᾶν, ὅμως δὲ τῶν
ναυαγίων κρατησάντων τῶν Ἀθηναίων διά τε τὴν τοῦ ἀνέμου
ἄπωσιν αὐτῶν ἐς τὸ πέλαγος καὶ διὰ τὴν τῶν Κορινθίων οὐκέτι
ἐπαναγωγήν, διεκρίθησαν ἀπ' ἀλλήλων, καὶ δίωξις οὐδεμία ἐγένετο,
οὐδ' ἄνδρες οὐδετέρων ἑάλωσαν· οἱ μὲν γὰρ Κορίνθιοι καὶ Πελο-
ποννήσιοι πρὸς τῇ γῇ ναυμαχοῦντες καὶ διεσῴζοντο, τῶν δὲ Ἀθη-
7 ναίων οὐδεμία κατέδυ ναῦς. ἀποπλευσάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐς
τὴν Ναύπακτον οἱ Κορίνθιοι εὐθὺς τροπαῖον ἔστησαν ὡς νικῶντες,
ὅτι πλείους τῶν ἐναντίων ναῦς ἄπλους ἐποίησαν καὶ νομίσαντες
δι' αὐτὸ οὐχ ἡσσᾶσθαι δι' ὅπερ οὐδ' οἱ ἕτεροι νικᾶν· οἵ τε γὰρ
Κορίνθιοι ἡγήσαντο κρατεῖν, εἰ μὴ καὶ πολὺ ἐκρατοῦντο, οἵ τ'
8 Ἀθηναῖοι ἐνόμιζον ἡσσᾶσθαι, εἰ μὴ πολὺ ἐνίκων. ἀποπλευσάντων
δὲ τῶν Πελοποννησίων καὶ τοῦ πεζοῦ διαλυθέντος οἱ Ἀθηναῖοι
ἔστησαν τροπαῖον καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ ὡς νικήσαντες, ἀπέχον
τοῦ Ἐρινεοῦ, ἐν ᾧ οἱ Κορίνθιοι ὥρμουν, ὡς εἴκοσι σταδίους. καὶ
ἡ μὲν ναυμαχία οὕτως ἐτελεύτα.

35 Ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ Εὐρυμέδων, ἐπειδὴ ξυστρατεύειν αὐτοῖς οἱ Θούριοι παρεσκευάσθησαν ἑπτακοσίοις μὲν ὁπλίταις, τριακοσίοις

1. τρισὶ C E, cr. c_2 ‖ δ' B 3. καὶ ρὸς C, cr. c 5 [πολὺν] ci. *Kr.* ‖ ἀλλήλους A B 6. δ' B 7. ἑπτὰ in r. C_1 ‖ ἄπλοι C ἁπλοὶ E ἆπλοι: G, cr. c_2 e_2 g_2 ‖ ἀντιπρῴροις (ι adscriptum in hoc verbo et in vb. πρῷρα omittunt fere A B, raro etiam F) ci. *Kr.* ‖ ἀναρραγῆσαι C, cr. c_2 8-9. αὐτῶι τούτωι A B 10. ἑαυτοὺς A 12. οὐκ[έτι] ci. *Naber* 13. ἐπαγωγὴν A C E F G, cr. g_2 ἐπαναγαγωγὴν B 14. ἑάλωσαν F ‖ πελλοποννήσιοι C, cr. c 15. καὶ] ῥαδίως B ῥᾷον ci. *Bk.* 17. τρόπαιον E c_2 hic et v. 23 19. pr. δι' om. B ‖ αὐτὸ] ltt. το in r. b [δι'] αὐτοὶ ci. *St.* ‖ ἡττᾶσθαι A C E F G_m ‖ οὐδ'] ex οἰδ' cr. G_1 20. ἡγήσονται A ‖ καὶ om. A C E F G M ‖ πολλοὶ B ‖ τε B 21. εἰ μὴ] ὅτι οὐ B εἰ μὴ γρ. B 23. ἀχαΐα(ι) L ‖ ὡς om. C ‖ ἀπέχον] lt. ε in r. g_2 ἀπεῖχον C 25. ξυμμαχία A E F M, cr. a_2 (mg.) e_2 ‖ ἐτελευτήθη B ἐτελεύτα γρ. B 26. καὶ ὁ εὐρυμέδων G, ὁ del. g_2 ‖ ξυν-στρατεύειν C F, cr. c

δὲ ἀκοντισταῖς, τὰς μὲν ναῦς παραπλεῖν ἐκέλευον ἐπὶ τῆς Κροτω-
νιάτιδος, αὐτοὶ δὲ τὸν πεζὸν πάντα ἐξετάσαντες πρῶτον ἐπὶ τῷ
Συβάρει ποταμῷ ἦγον διὰ τῆς Θουριάδος γῆς. καὶ ὡς ἐγένοντο 2
ἐπὶ τῷ Ὑλίᾳ ποταμῷ καὶ αὐτοῖς οἱ Κροτωνιᾶται προσπέμψαντες
εἶπον οὐκ ἂν σφίσι βουλομένοις εἶναι διὰ τῆς γῆς σφῶν τὸν στρα-
τὸν ἰέναι, ἐπικαταβάντες ηὐλίσαντο πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ τὴν
ἐκβολὴν τοῦ Ὑλίου· καὶ αἱ νῆες αὐτοῖς ἐς τὸ αὐτὸ ἀπήντων. τῇ
δ' ὑστεραίᾳ ἀναβιβασάμενοι παρέπλεον, ἴσχοντες πρὸς ταῖς πόλεσι
πλὴν Λοκρῶν, ἕως ἀφίκοντο ἐπὶ Πέτραν τῆς Ῥηγίνης.

Οἱ δὲ Συρακόσιοι ἐν τούτῳ πυνθανόμενοι αὐτῶν τὸν ἐπίπλουν 36
αὖθις ταῖς ναυσὶν ἀποπειρᾶσαι ἐβούλοντο καὶ τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ
τοῦ πεζοῦ, ἥνπερ ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, πρὶν ἐλθεῖν αὐτοὺς φθάσαι βου-
λόμενοι, ξυνέλεγον. παρεσκευάσαντο δὲ τό τε ἄλλο ναυτικὸν ὡς 2
ἐκ τῆς προτέρας ναυμαχίας τι πλέον ἐνεῖδον σχήσοντες, καὶ τὰς
πρῴρας τῶν νεῶν ξυντεμόντες ἐς ἔλασσον στεριφωτέρας ἐποίησαν,
καὶ τὰς ἐπωτίδας ἐπέθεσαν ταῖς πρῴραις παχείας, καὶ ἀντηρίδας
ἀπ' αὐτῶν ὑπέτειναν πρὸς τοὺς τοίχους ὡς ἐπὶ ἓξ πήχεις ἐντός τε
καὶ ἔξωθεν· ᾧπερ τρόπῳ καὶ οἱ Κορίνθιοι πρὸς τὰς ἐν τῇ Ναυ-
πάκτῳ ναῦς ἐπεσκευασμένοι πρῴραθεν ἐναυμάχουν. ἐνόμισαν γὰρ 3
οἱ Συρακόσιοι πρὸς τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς οὐχ ὁμοίως ἀντι-
νεναυπηγημένας, ἀλλὰ λεπτὰ τὰ πρῴραθεν ἐχούσας διὰ τὸ μὴ
ἀντιπρῴροις μᾶλλον αὐτοὺς ἢ ἐκ περίπλου ταῖς ἐμβολαῖς χρῆσθαι,
οὐκ ἔλασσον σχήσειν, καὶ τὴν ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι ναυμαχίαν, οὐκ
ἐν πολλῷ πολλαῖς ναυσὶν οὖσαν, πρὸς ἑαυτῶν ἔσεσθαι· ἀντιπρῴροις
γὰρ ταῖς ἐμβολαῖς χρώμενοι ἀναρρήξειν τὰ πρῴραθεν αὐτοῖς, στε-
ρίφοις καὶ παχέσι πρὸς κοῖλα καὶ ἀσθενῆ προσέχοντες τοῖς ἐμβό-
λοις. τοῖς δὲ Ἀθηναίοις οὐκ ἔσεσθαι σφῶν ἐν στενοχωρίᾳ οὔτε 4
περίπλουν οὔτε διέκπλουν, ᾧπερ τῆς τέχνης μάλιστα ἐπίστευον·

3. συβαρει E ‖ θουριδάτιδος B 4. ὑλίαι] ὓλ. F hic et v. 7 ‖ κροτωνιάται A B E F G (ex κροτον. cr. g_2) c_2 (nullo acc. C) ‖ προπέμψαντες ci. *Ps.* 5. εἶπον + οὐκ G 8. [πρὸς] ci. *Pp.* ‖ πόλεσιν C, cr. c 9. ῥιγίνης C, cr. c_2 11. ναυσὶ C, cr. c_2 12. ἐπ'] ex ἀπ' cr. f_2 13. τε om. B 15. στεριφοτέρας G 16. παχείαις B E ‖ ἀντηρίδας P ἀντήριδας A B C E F M ἀντήρειδας G e_2 17. τοῦ τείχους A E F M 19. ἐπεσκευασμένοι G et ex ἐπισκευασμένοι cr. c_2 ἐπισκευασάμενοι A B E F M g_2 γρ. c_2 20. ἀντιναυπαγημένας C E G 22. ἀντιπρῴρους ci. *Pp.* ‖ περίπλου ⟨ἢ διέκπλου⟩ ci. *Kr.* 24. ἀντίπρω(ι)ροι L (ἀντίπρωι:ροι F_1), cr. *Rsk.* 26. πάχεσι A ‖ προσέχοντες ci. *Hc* παρέχοντες A C E F G M παίοντες B ‖ [τοῖς ἐμβόλοις] ci. *Philippius* 27. δὲ om. B 28. δεκάπλουν A διεκπλοῦν sscr. a_2 ‖ [τῆς τέχνης] ci. *Kr.*

αὐτοὶ γὰρ κατὰ τὸ δυνατὸν τὸ μὲν οὐ δώσειν [διεκπλεῖν], τὸ δὲ
5 *τὴν στενοχωρίαν κωλύσειν [ὥστε μὴ περιπλεῖν]. τῇ τε πρότερον*
ἀμαθίᾳ τῶν κυβερνητῶν δοκούσῃ εἶναι, τῷ ἀντίπρῳρον ξυγκροῦ-
σαι, μάλιστ᾽ ἂν αὐτοὶ χρήσασθαι· πλεῖστον γὰρ ἐν αὐτῷ σχήσειν· τὴν
γὰρ ἀνάκρουσιν οὐκ ἔσεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις ἐξωθουμένοις ἄλλοσε
ἢ ἐς τὴν γῆν, καὶ ταύτην δι᾽ ὀλίγου καὶ ἐς ὀλίγον, κατ᾽ αὐτὸ τὸ
6 *στρατόπεδον τὸ ἑαυτῶν· τοῦ δ᾽ ἄλλου λιμένος αὐτοὶ κρατήσειν. καὶ*
ξυμφερομένους αὐτούς, ἤν πῃ βιάζωνται, ἐς ὀλίγον τε καὶ πάντας
ἐς τὸ αὐτό, προσπίπτοντας ἀλλήλοις ταράξεσθαι (ὅπερ καὶ ἔβλαπτε
μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἐν ἁπάσαις ταῖς ναυμαχίαις, οὐκ οὔσης
αὐτοῖς ἐς πάντα τὸν λιμένα τῆς ἀνακρούσεως, ὥσπερ τοῖς Συρα-
κοσίοις)· περιπλεῦσαι δὲ ἐς τὴν εὐρυχωρίαν, σφῶν ἐχόντων τὴν
ἐπίπλευσιν ἀπὸ τοῦ πελάγους τε καὶ ἀνάκρουσιν, οὐ δυνήσεσθαι
αὐτούς, ἄλλως τε καὶ τοῦ Πλημυρίου πολεμίου τε αὐτοῖς ἐσομένου
καὶ τοῦ στόματος οὐ μεγάλου ὄντος τοῦ λιμένος.

37 *Τοιαῦτα οἱ Συρακόσιοι πρὸς τὴν ἑαυτῶν ἐπιστήμην τε καὶ*
δύναμιν ἐπινοήσαντες καὶ ἅμα τεθαρσηκότες μᾶλλον ἤδη ἀπὸ τῆς
προτέρας ναυμαχίας ἐπεχείρουν τῷ τε πεζῷ ἅμα καὶ ταῖς ναυσί.
2 *καὶ τὸν μὲν πεζὸν ὀλίγῳ πρότερον τὸν ἐκ τῆς πόλεως Γύλιππος*
προεξαγαγὼν προσῆγε τῷ τείχει τῶν Ἀθηναίων, καθ᾽ ὅσον πρὸς
τὴν πόλιν αὐτοῦ ἑώρα· καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου, οἵ τε ὁπλῖται
ὅσοι ἐκεῖ ἦσαν καὶ οἱ ἱππῆς καὶ ἡ γυμνητεία τῶν Συρακοσίων ἐκ
τοῦ ἐπὶ θάτερα προσῄει τῷ τείχει· αἱ δὲ νῆες μετὰ τοῦτο εὐθὺς
3 *ἐπεξέπλεον τῶν Συρακοσίων καὶ ξυμμάχων. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὸ*
πρῶτον αὐτοὺς οἰόμενοι τῷ πεζῷ μόνῳ πειράσειν, ὁρῶντες δὲ καὶ
τὰς ναῦς ἐπιφερομένας ἄφνω, ἐθορυβοῦντο, καὶ οἱ μὲν ἐπὶ τὰ

1. *κατὰ τὸ* ex *κατὸ* cr. c_2 ‖ *διέκπλουν* B *διεκπλεῖν* sscr. B, del. *Cob.* 2. *ὥστε μὴ περιπλεῖν* del. *Cob.* 3. *τῷ*] *τὸ* B C E G M a_2 f *τὸν* A F *γρ.* B, cr. *Kr.* ‖ *ἀντίπρῳροι* ci *Kr.* ‖ *ξυγκρούσει* C G M *συγκρούσει* A E F *γρ.* B *εἶναι ἀντιπρῴρῳ ξυγκρούσει St.*, *εἶναι ἐς τὸ ἀντίπρῳρον ξυγκρούσει Mdv.* ci. 4. *μάλιστα αὐτοῖς* B *μάλιστ᾽ ἂν αὐτοὶ γρ.* B ‖ *χρήσεσθαι* B *γρ.* B ‖ *πλέον* ci. *Kr.* ‖ *περισχήσειν St.*, *ἰσχύσειν Gtz.* ci. 6-7. vb. *ὀλίγον . . . ἑαυτῶν* (ex *-τὸν* cr. c_2) in mg. add. g 8. *αὐτούς* om. E ‖ *πάντα* B 11. vb. *ἐς . . . τοῖς* in mg. add. F_1 ‖ *τῆς* om. A C E F [G] ‖ *κρούσεως* A C E M, cr. a_2 [G] 13. *ἀναχώρησιν* ci. *Cl.* ‖ *δυνήσεσθε* E 14. *πλημμυρίου* A B G M c_2 ‖ *αυτοῖς* G 16. *τοιαῦτα*] *ταῦτα* B 17. *τεθαρρηκότες* A C E F G_m 18. *τῷ*] *τό* E ‖ *ναυσίν* A 19. alt. *τὸν* om. M 22. *ἱππεῖς* B G et ex cr. c_2 ‖ *ἡ*] *οἱ* B ‖ *γυμνητεία* B F P *γυμνιτεία* G c_2 *γυμνητία* A C E M 24. *ἐξέπλεον* A C E F G M 25. *οἰόμενοι* E 26. *ἄφνωι* B F

τείχη καὶ πρὸ τῶν τειχῶν τοῖς προσιοῦσιν ἀντιπαρετάσσοντο, οἱ δὲ
πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου καὶ τῶν ἔξω κατὰ τάχος χωροῦν-
τας ἱππέας τε πολλοὺς καὶ ἀκοντιστὰς ἀντεπεξῇσαν, ἄλλοι δὲ τὰς
ναῦς ἐπλήρουν, καὶ ἅμα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν παρεβοήθουν, καὶ ἐπειδὴ
πλήρεις ἦσαν, ἀντανῆγον πέντε καὶ ἑβδομήκοντα ναῦς· καὶ αἱ τῶν
Συρακοσίων ἦσαν ὀγδοήκοντα μάλιστα. τῆς δὲ ἡμέρας ἐπὶ πολὺ 38
προσπλέοντες καὶ ἀνακρουόμενοι [καὶ] πειράσαντες ἀλλήλων καὶ
οὐδέτεροι δυνάμενοι ἄξιόν τι λόγου παραλαβεῖν, εἰ μὴ ναῦν μίαν
ἢ δύο τῶν Ἀθηναίων οἱ Συρακόσιοι καταδύσαντες, διεκρίθησαν·
καὶ ὁ πεζὸς ἅμα ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀπῆλθε.
Τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ οἱ μὲν Συρακόσιοι ἡσύχαζον, οὐδὲν δηλοῦντες 2
ὁποῖόν τι τὸ μέλλον ποιήσουσιν· ὁ δὲ Νικίας ἰδὼν ἀντίπαλα τῆς
ναυμαχίας γενόμενα καὶ ἐλπίζων αὐτοὺς αὖθις ἐπιχειρήσειν, τούς
τε τριηράρχους ἠνάγκαζεν ἐπισκευάζειν τὰς ναῦς, εἴ τίς τι ἐπε-
πονήκει, καὶ ὁλκάδας προώρμισε πρὸ τοῦ σφετέρου σταυρώματος,
ὃ αὐτοῖς πρὸ τῶν νεῶν ἀντὶ λιμένος κλῃστοῦ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐπε-
πήγει. διαλειπούσας δὲ τὰς ὁλκάδας ὅσον δύο πλέθρα ἀπ᾽ ἀλλή- 3
λων κατέστησεν, ὅπως, εἴ τις βιάζοιτο ναῦς, εἴη κατάφευξις ἀσφα-
λὴς καὶ πάλιν καθ᾽ ἡσυχίαν ἔκπλους. παρασκευαζόμενοι δὲ ταῦτα
ὅλην τὴν ἡμέραν διετέλεσαν οἱ Ἀθηναῖοι μέχρι νυκτός.
Τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ οἱ Συρακόσιοι τῆς μὲν ὥρας πρῴτερον, τῇ 39
δὲ ἐπιχειρήσει τῇ αὐτῇ τοῦ τε πεζοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ προσέμισγον
τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ἀντικαταστάντες ταῖς ναυσὶ τὸν αὐτὸν τρόπον 2
αὖθις ἐπὶ πολὺ διῆγον τῆς ἡμέρας πειρώμενοι ἀλλήλων, πρὶν δὴ
Ἀρίστων ὁ Πυρρίχου Κορίνθιος, ἄριστος ὢν κυβερνήτης τῶν μετὰ
Συρακοσίων, πείθει τοὺς σφετέρους τοῦ ναυτικοῦ ἄρχοντας, πέμ-
ψαντας ὡς τοὺς ἐν τῇ πόλει ἐπιμελομένους κελεύειν ὅτι τάχιστα

1. *προσιοῦσι* C, cr. c_2 ‖ *οἱ δὲ ἀθηναῖοι* A C E F G M 3. ⟨*τοὺς*⟩ *πολλοὺς St.*, *πολλοὺς* ⟨*καὶ ὁπλίτας*⟩ *Kr.* ci. ‖ *ἀντεπεξή(ι)εσαν* Lm 5. *ευδομήκοντα* F ‖ *ναυσὶ* ci. *Bk.* ‖ *αἱ* om. A B F M 7. alt. *καὶ* del. *Cl.* 9. *οἱ* om. A C E F G M ‖ *συρακόσιοι*] *συρακούσσιοι* ut alias A *συρακόσιοι* mg. a_2 et infra saepius A 10. *ἀπῆλθεν* B (?) C, cr. c 11. *ἡσύχαζον*] spir. in r. c_2 12. *ποιήσουσι* C, cr. c_2 ‖ *τῆς*] *τὰ τῆς* B, [*τὰ τῆς ναυμαχίας*] ci. *Kr.* 14. *τι* om. M 15. *προώρμησε* A E F M, cr. f 16. *κλῃστοῦ* C *κληιστου* sscr. f *κληϊστοῦ* B *κλειστοῦ* A E F G_m sscr. B c_2 17. *διαλιπούσας* L [G], cr. *Stph.* (cf. S) 18. *κατέστησε* C, cr. c_2 21. *πρότερον* A C E F G M *γρ.* S *πρῳ-ίτερον ἢ τὸ πρότερον* B 22. *δ᾽* A B E F ‖ *τε* om. F 23. *ναυσὶν* C, cr. c 25. *μετὰ*] *μὲν* M 26. [*σφετέρους*] vel *ἑτέρους* ci. *Cl.* 27. *ἐπιμελουμένους* A B F, cr. F_1

τὴν ἀγορὰν [τῶν πωλουμένων] ἐπὶ τὴν θάλασσαν μεταστῆσαι κο-
μίσαντας, καὶ ὅσα τις ἔχει ἐδώδιμα, πάντας ἐκεῖσε φέροντας ἀναγ-
κάσαι πωλεῖν, ὅπως αὐτοῦ ἐκβιβάσαντες τοὺς ναύτας εὐθὺς παρὰ
τὰς ναῦς ἀριστοποιήσωνται καὶ δι' ὀλίγου αὖθις καὶ αὐθημερὸν
40 ἀπροσδοκήτοις τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιχειρῶσι. καὶ οἱ μὲν πεισθέντες
ἔπεμψαν ἄγγελον, καὶ ἡ ἀγορὰ παρεσκευάσθη, καὶ οἱ Συρακόσιοι
ἐξαίφνης πρύμναν κρουσάμενοι πάλιν πρὸς τὴν πόλιν ἔπλευσαν,
2 καὶ εὐθὺς ἐκβάντες αὐτοῦ ἄριστον ἐποιοῦντο· οἱ δ' Ἀθηναῖοι νο-
μίσαντες αὐτοὺς ὡς ἡσσημένους σφῶν πρὸς τὴν πόλιν ἀνακρούσα-
σθαι, καθ' ἡσυχίαν ἐκβάντες τά τε ἄλλα διεπράσσοντο καὶ τὰ
ἀμφὶ τὸ ἄριστον, ὡς τῆς γε ἡμέρας ταύτης οὐκέτι οἰόμενοι ἂν
3 ναυμαχῆσαι. ἐξαίφνης δὲ οἱ Συρακόσιοι πληρώσαντες τὰς ναῦς
ἐπέπλεον αὖθις· οἱ δὲ διὰ πολλοῦ θορύβου καὶ ἄσιτοι οἱ πλείους
4 οὐδενὶ κόσμῳ ἐσβάντες μόλις ποτὲ ἀντανήγοντο. καὶ χρόνον μέν
τινα ἀπέσχοντο ἀλλήλων φυλασσόμενοι· ἔπειτα οὐκ ἐδόκει τοῖς
Ἀθηναίοις ὑπὸ σφῶν αὐτῶν διαμέλλοντας κόπῳ ἀναλίσκεσθαι,
ἀλλ' ἐπιχειρεῖν ὅτι τάχιστα, καὶ ἐπιφερόμενοι ἐκ παρακελεύσεως
5 ἐναυμάχουν. οἱ δὲ Συρακόσιοι δεξάμενοι [καὶ] ταῖς τε ναυσὶν
ἀντιπρῴροις χρώμενοι, ὥσπερ διενοήθησαν, τῶν ἐμβόλων τῇ παρα-
σκευῇ ἀνερρήγνυσαν τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς ἐπὶ πολὺ τῆς παρ-
εξειρεσίας, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων αὐτοῖς ἀκοντίζοντες
μεγάλα ἔβλαπτον τοὺς Ἀθηναίους, πολὺ δ' ἔτι μείζω οἱ ἐν τοῖς
λεπτοῖς πλοίοις περιπλέοντες τῶν Συρακοσίων καὶ ἔς τε τοὺς ταρ-
σοὺς ὑποπίπτοντες τῶν πολεμίων νεῶν καὶ ἐς τὰ πλάγια παρα-
41 πλέοντες καὶ ἐξ αὐτῶν ἐς τοὺς ναύτας ἀκοντίζοντες. τέλος δὲ
τούτῳ τῷ τρόπῳ κατὰ κράτος ναυμαχοῦντες οἱ Συρακόσιοι ἐνίκη-
σαν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τραπόμενοι διὰ τῶν ὁλκάδων τὴν κατάφευξιν
2 ἐποιοῦντο ἐς τὸν ἑαυτῶν ὅρμον. αἱ δὲ τῶν Συρακοσίων νῆες
μέχρι μὲν τῶν ὁλκάδων ἐπεδίωκον· ἔπειτα αὐτοὺς αἱ κεραῖαι

1. *τῶν πωλουμένων* (ex *πολ.* cr. g_2) del. *Kr.* || *παρὰ τὴν θάλ. μεταστῆσαι κομίσαντας* A C E F G M *γρ.* B *μεταναστήσαντας ἐπὶ τὴν θάλ. κομίσαι* B *γρ.* S 3. *αὐτοῦ* ci. *Ps.* *αὐτοῖς* L *αὐτόσ'* ci. *Bdh.* || *ἐκβιβάσαντες*] alt. *ε* in r. G_1 4. *ἄριστον ποιήσωνται* B *ἀριστοποιήσωνται* sscr. B *ἀριστοποιήσονται* A F M *αὖθις καὶ* bis A C F G M 9. *ἡσσημένων* M 12. *δ'* B || *τὰς* om. G 13. *οἱ δὲ ἀθηναῖοι* E 14. *μόγις* A C E F G M 15. *ἔπειτ'* B 16. *αὐτῶν* B G, cr. g_2 || *ἀναλίσκεσθαι* ci. *Mdv.* *ἁλίσκεσθαι* L (*ἀλ.* F) *κατίσχεσθαι* ci. *Kr.* 18. *καὶ* del. *Hw.* || *τε* om. A F G M || *ναυσὶ* C, cr. c_2 19. *ἐμβολῶν* L, cr. *Abr.* 20. *παρεξηρεσίας* C, cr. c_2 22. *μείζωι* B 24. *[ἐς]* ci. *Pp.* 27. *τὴν*] lt. *τ* scr. g_2 29. *ἔπειτ'* B || *κεραίαι* B E *κεραιαι* C, cr. c_2

αἱ ὑπὲρ τῶν ἔσπλων ἀπὸ τῶν ὁλκάδων δελφινοφόροι ἠρμέναι ἐκώ-
λυον. δύο δὲ νῆες τῶν Συρακοσίων ἐπαιρόμεναι τῇ νίκῃ προσ- 3
έμειξαν αὐτῶν ἐγγὺς καὶ διεφθάρησαν, καὶ ἡ ἑτέρα αὐτοῖς ἀνδράσιν
ἑάλω. καταδύσαντες δ' οἱ Συρακόσιοι τῶν Ἀθηναίων ἑπτὰ ναῦς 4
καὶ κατατραυματίσαντες πολλάς, ἄνδρας τε τοὺς μὲν πολλοὺς ζω-
γρήσαντες, τοὺς δὲ ἀποκτείναντες ἀπεχώρησαν, καὶ τροπαῖά τε
ἀμφοτέρων τῶν ναυμαχιῶν ἔστησαν καὶ τὴν ἐλπίδα ἤδη ἐχυρὰν
εἶχον ταῖς μὲν ναυσὶ καὶ πολὺ κρείσσους εἶναι, ἐδόκουν δὲ καὶ τὸν
πεζὸν χειρώσεσθαι. καὶ οἱ μὲν ὡς ἐπιθησόμενοι κατ' ἀμφότερα
παρεσκευάζοντο αὖθις.

Ἐν τούτῳ δὲ Δημοσθένης καὶ Εὐρυμέδων ἔχοντες τὴν ἀπὸ 42
τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν παραγίγνονται, ναῦς τε τρεῖς καὶ ἑβδομή-
κοντα μάλιστα ξὺν ταῖς ξενικαῖς καὶ ὁπλίτας περὶ πεντακισχιλίους
ἑαυτῶν τε καὶ τῶν ξυμμάχων, ἀκοντιστάς τε βαρβάρους καὶ Ἕλ-
ληνας οὐκ ὀλίγους καὶ σφενδονήτας καὶ τοξότας καὶ τὴν ἄλλην
παρασκευὴν ἱκανήν. καὶ τοῖς μὲν Συρακοσίοις καὶ ξυμμάχοις 2
κατάπληξις ἐν τῷ αὐτίκα οὐκ ὀλίγη ἐγένετο, εἰ πέρας μηδὲν ἔσται
σφίσι τοῦ ἀπαλλαγῆναι τοῦ κινδύνου, ὁρῶντες οὔτε διὰ τὴν Δεκέ-
λειαν τειχιζομένην οὐδὲν ἧσσον στρατὸν ἴσον καὶ παραπλήσιον τῷ
προτέρῳ ἐπεληλυθότα τήν τε τῶν Ἀθηναίων δύναμιν πανταχόσε
πολλὴν φαινομένην· τῷ δὲ προτέρῳ στρατεύματι τῶν Ἀθηναίων
ὡς ἐκ κακῶν ῥώμη τις ἐγεγένητο. ὁ δὲ Δημοσθένης ἰδὼν ὡς 3
εἶχε τὰ πράγματα καὶ νομίσας οὐχ οἷόν τε εἶναι διατρίβειν οὐδὲ
παθεῖν ὅπερ ὁ Νικίας ἔπαθεν (ἀφικόμενος γὰρ τὸ πρῶτον ὁ
Νικίας φοβερός, ὡς οὐκ εὐθὺς προσέκειτο ταῖς Συρακούσαις, ἀλλ'
ἐν Κατάνῃ διεχείμαζεν, ὑπερώφθη τε καὶ ἔφθασεν αὐτὸν ἐκ τῆς
Πελοποννήσου στρατιᾷ ὁ Γύλιππος ἀφικόμενος, ἣν οὐδ' ἂν μετέ-
πεμψαν οἱ Συρακόσιοι, εἰ ἐκεῖνος εὐθὺς ἐπέκειτο· ἱκανοὶ γὰρ αὐτοὶ
οἰόμενοι εἶναι ἅμα τ' ἂν ἔμαθον ἥσσους ὄντες καὶ ἀποτετειχισμένοι
ἂν ἦσαν, ὥστε μηδ' εἰ μετέπεμψαν ἔτι ὁμοίως ἂν αὐτοὺς ὠφελεῖν),
ταῦτα οὖν ἀνασκοπῶν ὁ Δημοσθένης καὶ γιγνώσκων ὅτι καὶ αὐτὸς

1. *ὑπὲρ τῶν ἔσπλων αἱ* L, transp. *Hw.*; *αἱ* ante *ὑπὲρ* add. *Kr.* || *ὑπὲρ*] *ὑπὸ* B || *ἠιρμέναι* B 2. *προσέμιξαν* L 3. *ἀνδρᾶσιν* C, cr. c_2 4. *ἑάλωι* B *δὲ* (comp.) B 5. *πολλοὺς* om. B 6. *τροπαῖά*] acc. add. g_2 *τρόπαῖά* B *τρόπαιά* C E, cr. c_2 8. *τοῖς* F, cr. f_2 || prius *καὶ* om. A C E F G M || *δοκεῖν* B 9. *χειρώσ+σθαι* g 12. *ἀθηνῶν* ci. *Bk.* 13. *μάλιστα* om. B 15. *σφενδονητας* E F 16. *ξυμμάχους* G, cr. g_2 18. *δικέλειαν* C, cr. c_2 22. *ἐπεγένετο* ci. *Naber* 23. *τ'* B 24. *παθεῖν* ⟨*δεῖν*⟩ ci. *Cl.* 26. *διεχείμαζε* C, cr. c_2 27. *ἣν* B

ἐν τῷ παρόντι τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ μάλιστα δεινότατός ἐστι τοῖς
ἐναντίοις, ἐβούλετο ὅ τι τάχος ἀποχρήσασθαι τῇ παρούσῃ τοῦ
4 στρατεύματος ἐκπλήξει. καὶ ὁρῶν τὸ παρατείχισμα τῶν Συρα-
κοσίων, ᾧ ἐκώλυσαν περιτειχίσαι σφᾶς τοὺς Ἀθηναίους, ἁπλοῦν
τε ὂν καί, εἰ κρατήσειέ τις τῶν τε Ἐπιπολῶν τῆς ἀναβάσεως καὶ
αὖθις τοῦ ἐν αὐταῖς στρατοπέδου, ῥᾳδίως ἂν αὐτὸ ληφθέν (οὐδὲ
γὰρ ὑπομεῖναι ἂν σφᾶς οὐδένα), ἠπείγετο ἐπιθέσθαι τῇ πείρᾳ, καὶ
5 ξυντομωτάτην ⟨ταύτην⟩ ἡγεῖτο διαπολέμησιν· ἢ γὰρ κατορθώσας
ἕξειν Συρακούσας ἢ ἀπάξειν τὴν στρατιὰν καὶ οὐ τρίψεσθαι ἄλλως
Ἀθηναίους τε τοὺς ξυστρατευομένους καὶ τὴν ξύμπασαν πόλιν.
6 πρῶτον μὲν οὖν τήν τε γῆν ἐξελθόντες τῶν Συρακοσίων ἔτεμνον
οἱ Ἀθηναῖοι περὶ τὸν Ἄναπον καὶ τῷ στρατεύματι ἐπεκράτουν,
ὥσπερ τὸ πρῶτον, τῷ τε πεζῷ καὶ ταῖς ναυσίν (οὐδὲ γὰρ καθ'
ἕτερα οἱ Συρακόσιοι ἀντεπεξῇσαν ὅτι μὴ τοῖς ἱππεῦσι καὶ ἀκοντι-
43 σταῖς ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου)· ἔπειτα μηχαναῖς ἔδοξε τῷ Δημοσθένει
πρότερον ἀποπειρᾶσαι τοῦ παρατειχίσματος. ὡς δὲ αὐτῷ προσ-
αγαγόντι κατεκαύθησάν τε ὑπὸ τῶν ἐναντίων ἀπὸ τοῦ τείχους
ἀμυνομένων αἱ μηχαναὶ καὶ τῇ ἄλλῃ στρατιᾷ πολλαχῇ προσ-
βάλλοντες ἀπεκρούοντο, οὐκέτι ἐδόκει διατρίβειν, ἀλλὰ πείσας τόν
τε Νικίαν καὶ τοὺς ἄλλους ξυνάρχοντας, ὡς ἐπενόει, καὶ τὴν ἐπι-
2 χείρησιν τῶν Ἐπιπολῶν ἐποιεῖτο. καὶ ἡμέρας μὲν ἀδύνατα ἐδόκει
εἶναι λαθεῖν προσελθόντας τε καὶ ἀναβάντας, παραγγείλας δὲ πέντε
ἡμερῶν σιτία καὶ τοὺς λιθολόγους καὶ τέκτονας πάντας λαβὼν καὶ
ἄλλην παρασκευὴν †τοξευμάτων τε καὶ ὅσα ἔδει, ἢν κρατῶσι,
τειχίζοντας ἔχειν, αὐτὸς μὲν ἀπὸ πρώτου ὕπνου καὶ Εὐρυμέδων
καὶ Μένανδρος ἀναλαβὼν τὴν πᾶσαν στρατιὰν ἐχώρει πρὸς τὰς
3 Ἐπιπολάς, Νικίας δὲ ἐν τοῖς τείχεσιν ὑπελείπετο. καὶ ἐπειδὴ ἐγέ-
νοντο πρὸς αὐταῖς κατὰ τὸν Εὐρύηλον, ᾗπερ καὶ ἡ προτέρα στρα-

1. ἐστιν A ἔσται ci. *Kr.* 2. ὅτι τάχιστα ci. *Hw.* 4. ἀπλοῦν F 5. prius τε om. B ‖ εἰ μὴ ἐπικρατήσειέ B ‖ alt. τε om. A C E F G_m 6. αὐτῶι B αὐτῶ A, cr. a_2 [αὐτὸ] ci. *Hw.* 7. καὶ] καί οἱ B S καὶ γρ. B 8. ταύτην add. *Mdv.* ‖ διαπολεμήσειν B διαπολέμησιν γρ. B 9. τρίβεσθαι A C E F G M ‖ ἄλλω:ς ex cr. e_2 10. τε] τε καὶ B ‖ ξυνστρατευομένους C F, cr. c 11. ἔτεμνον C G (cf. S) ἔτεμον A B E F M 13. τε om. C ‖ ναυσί C E, cr. c_2 14. ἑκάτερα B ‖ ἀντεπεξή(ι)εσαν L_m 17. ἀπὸ] ἀπό τε B 18. προσβαλόντες E 20. ὡς om. A C E F G M γρ. B ‖ alt. καὶ om. B, habet γρ. B 21. ἀδύνατον A C E F G 22. πένθ' B 23. τοὺς] τοὺς ἄλλους G 24. τοξευμάτων] μοχλευμάτων *Mdv.*, λαξευμάτων *Mein.*, τειχομάχων vel -μαχίων *Widmann* ci. 25. ἀπὸ +++ πρώτου G 26. πᾶσαν] πρώτην B πᾶσαν γρ. B πολλὴν *Pp.*, πεζὴν *Woelfflin* ci. 27. δ' B ‖ ὑπελέλειπτο A C E F G M

τιὰ τὸ πρῶτον ἀνέβη, λανθάνουσί τε τοὺς φύλακας τῶν Συρα-
κοσίων καὶ προσβάντες τὸ τείχισμα ὃ ἦν αὐτόθι τῶν Συρακοσίων
αἱροῦσι καὶ ἄνδρας τῶν φυλάκων ἀποκτείνουσιν· οἱ δὲ πλείους 4
διαφυγόντες εὐθὺς πρὸς τὰ στρατόπεδα, ἃ ἦν ἐπὶ τῶν Ἐπιπολῶν
τρία, ἓν μὲν τῶν Συρακοσίων, ἓν δὲ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν, ἓν
δὲ τῶν ξυμμάχων, ἀγγέλλουσι τὴν ἔφοδον καὶ τοῖς ἑξακοσίοις τῶν
Συρακοσίων, οἳ καὶ πρῶτοι κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τῶν Ἐπιπολῶν
φύλακες ἦσαν, ἔφραζον. οἱ δ' ἐβοήθουν τε εὐθύς, καὶ αὐτοῖς ὁ 5
Δημοσθένης καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐντυχόντες ἀμυνομένους προθύμως
ἔτρεψαν. καὶ αὐτοὶ μὲν εὐθὺς ἐχώρουν ἐς τὸ πρόσθεν, ὅπως τῇ
παρούσῃ ὁρμῇ τοῦ περαίνεσθαι ὧν ἕνεκα ἦλθον μὴ βραδεῖς γέ-
νωνται· ἄλλοι δὲ ἀπὸ τῆς πρώτης τὸ παρατείχισμα τῶν Συρα-
κοσίων, οὐχ ὑπομενόντων τῶν φυλάκων, ᾕρουν τε καὶ τὰς ἐπάλξεις
ἀπέσυρον. οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι καὶ ὁ Γύλιππος 6
καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἐβοήθουν ἐκ τῶν προτειχισμάτων, καὶ ἀδοκήτου
τοῦ τολμήματος ἐν νυκτὶ σφίσι γενομένου προσέβαλόν τε τοῖς Ἀθη-
ναίοις ἐκπεπληγμένοι καὶ βιασθέντες ὑπ' αὐτῶν τὸ πρῶτον ὑπ-
εχώρησαν. προϊόντων δὲ τῶν Ἀθηναίων ἐν ἀταξίᾳ μᾶλλον ἤδη 7
ὡς κεκρατηκότων καὶ βουλομένων διὰ παντὸς τοῦ μήπω μεμαχη-
μένου τῶν ἐναντίων ὡς τάχιστα διελθεῖν, ἵνα μὴ ἀνέντων σφῶν
τῆς ἐφόδου αὖθις ξυστραφῶσιν, οἱ Βοιωτοὶ πρῶτοι αὐτοῖς ἀντέ-
σχον καὶ προσβαλόντες ἔτρεψάν τε καὶ ἐς φυγὴν κατέστησαν. καὶ 44
ἐνταῦθα ἤδη ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ ἀπορίᾳ ἐγίγνοντο οἱ Ἀθηναῖοι,
ἣν οὐδὲ πυθέσθαι ῥᾴδιον ἦν οὐδ' ἀφ' ἑτέρων ὅτῳ τρόπῳ ἕκαστα
ξυνηνέχθη. ἐν μὲν γὰρ ἡμέρᾳ σαφέστερα μέν, ὅμως δὲ οὐδὲ
ταῦτα οἱ παραγενόμενοι πάντα πλὴν τὸ καθ' ἑαυτὸν ἕκαστος μόλις
οἶδεν· ἐν δὲ νυκτομαχίᾳ, ἣ μόνη δὴ στρατοπέδων μεγάλων ἐν τῷδε
τῷ πολέμῳ ἐγένετο, πῶς ἄν τις σαφῶς τι ᾔδει; ἦν μὲν γὰρ σελήνη 2
λαμπρά, ἑώρων δὲ οὕτως ἀλλήλους ὡς ἐν σελήνῃ εἰκὸς τὴν μὲν

1. φύλακα:ς B 3. αἵρουσι E ‖ ἄνδρας τινὰς B ‖ ἀποκτείνουσι C, cr. c_2 5. τρία] τρία ἐν προτειχίσμασιν B 6. τῶν ξυμμάχων] τῶν ἄλλων ξ. E [G] ‖ ἀγγέλουσι C, cr. c_2 7. οἱ C 8. δ'] δὲ (comp.) B δὲ βοηθοῦντες εὐθὺς A 10. ἔμπροσθεν G 11. τοῦ] τὸ ci. *Dobr.* ‖ ὧν in mg. add. f_2 12. τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης L, transp. *Gl.* (etiam ἐφόδου additum vult *Rauchensteinius*); προτείχισμα ci. *Dunbarius* 14. ἐπέσυρον E ‖ ὁ om. C 16. σφίσιν ἐν νυκτὶ B ‖ προσέβαλλόν A B C F G M 19. ἐκεκρατηκότων B ‖ μεμηχανημένου C 21. ξυ+στραφῶσιν C F ‖ πρότεροι B 24. ⟨δι'⟩ ἣν (ἦν B) ci. *Hs* ‖ πύθεσθαι C E πειθέσθαι B 25. σαφέτερα F, cr. f σφέτερα A E σαφέστερον ci. *Kr.* 25-26. οὐδὲ ταῦτα] οὐδ' ἐνταῦθα ci. *Kr.* 26. μόγις B 27. ἦ B ‖ ἐν] ἔν γε B 28. ᾔδει B ἤδει, ltt. ει in r., c_2

ὄψιν τοῦ σώματος προορᾶν, τὴν δὲ γνῶσιν τοῦ οἰκείου ἀπιστεῖσθαι.
ὁπλῖται δὲ ἀμφοτέρων οὐκ ὀλίγοι ἐν στενοχωρίᾳ ἀνεστρέφοντο.
3 καὶ τῶν Ἀθηναίων οἱ μὲν ἤδη ἐνικῶντο, οἱ δὲ ἔτι τῇ πρώτῃ
ἐφόδῳ ἀήσσητοι ἐχώρουν. πολὺ δὲ καὶ τοῦ ἄλλου στρατεύματος
αὐτοῖς τὸ μὲν ἄρτι ἀνεβεβήκει, τὸ δ' ἔτι προσανῄει, ὥστ' οὐκ
ἠπίσταντο πρὸς ὅ τι χρὴ χωρῆσαι. ἤδη γὰρ τὰ πρόσθεν τῆς
τροπῆς γεγενημένης ἐτετάρακτο πάντα καὶ χαλεπὰ ἦν ὑπὸ τῆς
4 βοῆς διαγνῶναι. οἵ τε γὰρ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι κρατοῦν-
τες παρεκελεύοντό τε κραυγῇ οὐκ ὀλίγῃ χρώμενοι (ἀδύνατα ⟨δ'⟩
ἦν ἐν νυκτὶ ἄλλῳ τῳ σημῆναι) καὶ ἅμα τοὺς προσφερομένους
ἐδέχοντο· οἵ τε Ἀθηναῖοι ἐζήτουν τε σφᾶς αὐτοὺς καὶ πᾶν τὸ ἐξ
ἐναντίας, καὶ εἰ φίλιον εἴη τῶν ἤδη πάλιν φευγόντων, πολέμιον
ἐνόμιζον, καὶ τοῖς ἐρωτήμασι τοῦ ξυνθήματος πυκνοῖς χρώμενοι
διὰ τὸ μὴ εἶναι ἄλλῳ τῳ γνωρίσαι, σφίσι τε αὐτοῖς θόρυβον πολὺν
παρεῖχον ἅμα πάντες ἐρωτῶντες, καὶ τοῖς πολεμίοις σαφὲς αὐτὸ
5 κατέστησαν· τὸ δ' ἐκείνων οὐχ ὁμοίως ἠπίσταντο, διὰ τὸ κρατοῦν-
τας αὐτοὺς καὶ μὴ διεσπασμένους ἧσσον ἀγνοεῖσθαι, ὥστ', εἰ μὲν
ἐντύχοιέν τισι κρείσσους ὄντες τῶν πολεμίων, διέφευγον αὐτοὺς ἅτε
ἐκείνων ἐπισταμένων τὸ ξύνθημα, εἰ δ' αὐτοὶ μὴ ὑποκρίνοιντο,
6 διεφθείροντο. μέγιστον δὲ καὶ οὐχ ἥκιστα ἔβλαψε καὶ ὁ παι-
ανισμός· ἀπὸ γὰρ ἀμφοτέρων παραπλήσιος ὢν ἀπορίαν παρεῖχεν.
οἵ τε γὰρ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Κερκυραῖοι καὶ ὅσον Δωρικὸν μετ' Ἀθη-
ναίων ἦν ὁπότε παιανίσειαν, φόβον παρεῖχε τοῖς Ἀθηναίοις, οἵ τε
7 πολέμιοι ὁμοίως. ὥστε τέλος ξυμπεσόντες αὐτοῖς κατὰ πολλὰ τοῦ
στρατοπέδου, ἐπεὶ ἅπαξ ἐταράχθησαν, φίλοι τε φίλοις καὶ πολῖται
πολίταις, οὐ μόνον ἐς φόβον κατέστησαν, ἀλλὰ καὶ ἐς χεῖρας
8 ἀλλήλοις ἐλθόντες μόλις ἀπελύοντο. καὶ διωκόμενοι κατά τε τῶν
κρημνῶν [οἱ] πολλοὶ ῥίπτοντες ἑαυτοὺς ἀπώλλυντο, στενῆς οὔσης

1. προσορᾶν ci. *Bdh.* ‖ ἀποστερεῖσθαι *Bdh*, ἀπεστερῆσθαι *Hw.* ci. 3. δ' B 5. ἀναβεβήκει B C G M ‖ δέ τι G ‖ ὥστε B 6. τὰ] το B 8. οἵ] in r. c_2 ‖ ὡς κρατοῦντες B 9. παρεκέλευον τότε C ‖ ⟨δ'⟩ add. *Hc* ἀδύνατα ἦν C ἀδύνατον ὂν B E G (ltt. ον ὂν in r. g_2) M ἀδύνατον οὖν A (ὂν sscr. a_2) F 10. τῶ(ι) A C E F, cr. c ‖ σημῆναι G ‖ προφερομένους E 11. αὐτοὺς in αὐτοὺς cr. b ‖ ἐξ ἐναντίας B γρ. S ἐναντίον A C E F M γρ. B [G] 12. εἴ ⟨τι⟩ ci. *Hw.* 14. τῶ(ι) A C F, cr. c 19. ἐπιστάντων C γρ. S ἐπιστάμενοι A E F G M sscr. B ‖ ὑποκρίνοιντο] alt. ι in r. g_2 ἀποκρίνοιντο M et ex ὑποκρ. cr. f_3 ‖ κρίνοιντο B 20. ἔβλαψε καὶ] ἔβλαψεν B ‖ παιωνισμός A B C (lt. ω in r. c_2) E (ex παιον. cr. e_2) F (cr. f) G_m hic et v. 23 22. μετὰ B 24. αὐτοῖς L, cr. *Bk.* 26. καθίστησαν B καθίστασαν ci. *St.* 27. ἀλλήλοις om. M ‖ μόγις B 28. οἱ del. *Kr.* ‖ ῥιπτοῦντες B

τῆς ἀπὸ τῶν Ἐπιπολῶν πάλιν καταβάσεως, καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸ ὁμα-
λὸν οἱ σῳζόμενοι ἄνωθεν καταβαῖεν, οἱ μὲν πολλοὶ αὐτῶν καὶ
ὅσοι ἦσαν τῶν προτέρων στρατιωτῶν ἐμπειρίᾳ μᾶλλον τῆς χώρας
ἐς τὸ στρατόπεδον διεφύγγανον, οἱ δὲ ὕστερον ἥκοντες εἰσὶν οἳ
διαμαρτόντες τῶν ὁδῶν κατὰ τὴν χώραν ἐπλανήθησαν· οὕς, ἐπειδὴ
ἡμέρα ἐγένετο, οἱ ἱππῆς τῶν Συρακοσίων περιελάσαντες διέφθειραν.
Τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ μὲν Συρακόσιοι δύο τροπαῖα ἔστησαν, 45
ἐπί τε ταῖς Ἐπιπολαῖς ᾗ ἡ πρόσβασις καὶ κατὰ τὸ χωρίον ᾗ οἱ
Βοιωτοὶ πρῶτον ἀντέστησαν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι τοὺς νεκροὺς ὑπο-
σπόνδους ἐκομίσαντο. ἀπέθανον δὲ οὐκ ὀλίγοι αὐτῶν τε καὶ τῶν 2
ξυμμάχων, ὅπλα μέντοι ἔτι πλείω ἢ κατὰ τοὺς νεκροὺς ἐλήφθη·
οἱ γὰρ κατὰ τῶν κρημνῶν βιασθέντες ἅλλεσθαι ψιλοὶ [ἄνευ τῶν
ἀσπίδων] οἱ μὲν ἀπώλοντο, οἱ δ' ἐσώθησαν.
Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ μὲν Συρακόσιοι ὡς ἐπὶ ἀπροσδοκήτῳ 46
εὐπραγίᾳ πάλιν αὖ ἀναρρωσθέντες, ὥσπερ καὶ πρότερον, ἐς μὲν
Ἀκράγαντα στασιάζοντα πεντεκαίδεκα ναυσὶ Σικανὸν ἀπέστειλαν,
ὅπως ἐπαγάγοιτο τὴν πόλιν, εἰ δύναιτο· Γύλιππος δὲ κατὰ γῆν ἐς
τὴν ἄλλην Σικελίαν ᾤχετο αὖθις, ἄξων στρατιὰν ἔτι, ὡς ἐν ἐλπίδι
ὢν καὶ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων αἱρήσειν βίᾳ, ἐπειδὴ τὰ ἐν ταῖς
Ἐπιπολαῖς οὕτω ξυνέβη.
Οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐν τούτῳ ἐβουλεύοντο πρός 47
τε τὴν γεγενημένην ξυμφορὰν καὶ πρὸς τὴν παροῦσαν ἐν τῷ στρα-
τοπέδῳ κατὰ πάντα ἀρρωστίαν. τοῖς τε γὰρ ἐπιχειρήμασιν ἑώρων
οὐ κατορθοῦντες καὶ τοὺς στρατιώτας ἀχθομένους τῇ μονῇ. νόσῳ 2
τε γὰρ ἐπιέζοντο κατ' ἀμφότερα, τῆς τε ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ ταύτης
οὔσης ἐν ᾗ ἀσθενοῦσιν ἄνθρωποι μάλιστα, καὶ τὸ χωρίον ἅμα ἐν
ᾧ ἐστρατοπεδεύοντο ἑλῶδες καὶ χαλεπὸν ἦν· τά τε ἄλλα ὅτι ἀν-
ελπιστότατα αὐτοῖς ἐφαίνετο. τῷ οὖν Δημοσθένει οὐκ ἐδόκει ἔτι 3
χρῆναι μένειν, ἀλλ' ἅπερ καὶ διανοηθεὶς ἐς τὰς Ἐπιπολὰς διεκιν-

2. σωζόμενοι A B ‖ καταβαῖεν οἱ μὲν] καταβαίνοιεν A C E F G M γρ. B 4. εἰσὶ C, cr. c_2 ‖ οἵ E 6. ἱππεῖς B C G ‖ διέφθειρον A E F M 7. τρόπαια E G (cr. g_2) et ex cr. c_2 9. πρῶτον om. B 12. ἄλλεσθαι A C, cr. c_2 12-13. vb. ἄνευ τῶν ἀσπίδων del. *Pluygersius* 13. ἀπώλλυντο L, cr. *Cob.* ‖ ἐσωίθησαν A E F 15. [αὖ] ci. *Mein.* 16. πέντε καὶ δέκα B 17. ὑπαγάγοιτο L [G], em. *Pluygersius* 18. ἄλλην om. A C E F M [G] 20. οὕτως B 24. κατορθοῦντας A B C E F, cr. c_2 f_2 (sscr.) 27. ελῶδες E ἐλῶδες A, cr. a_2 e_2 ‖ ἦν] om. B, habet γρ. B; ὂν ci. *Dobr.* ‖ ἄλλα om. A ‖ ὅτι om. A ‖ ἀνέλπιστα L, cr. *Rsk.* 29. ἀλλαπερ καὶ A ἀλλὰ καίπερ a_2 ‖ διεκινδύνευσε C, cr. c_2 διακινδυνεῦσαι A E F M

δύνευσεν, ἐπειδὴ ἔσφαλτο, ἐξιέναι ἐψηφίζετο καὶ μὴ διατρίβειν,
ἕως ἔτι τὸ πέλαγος οἷόν τε περαιοῦσθαι καὶ τοῦ †στρατεύματος
4 ταῖς γοῦν ἐπελθούσαις ναυσὶ κρατεῖν. καὶ τῇ πόλει ὠφελιμώτερον
ἔφη εἶναι πρὸς τοὺς ἐν τῇ χώρᾳ σφῶν ἐπιτειχίζοντας τὸν πόλεμον
ποιεῖσθαι ἢ Συρακοσίους, οὓς οὐκέτι ῥᾴδιον εἶναι χειρώσασθαι·
οὐδ᾽ αὖ ἄλλως χρήματα πολλὰ δαπανῶντας εἰκὸς εἶναι προσ-
48 καθῆσθαι. καὶ ὁ μὲν Δημοσθένης τοιαῦτα ἐγίγνωσκεν· ὁ δὲ Νικίας
ἐνόμιζε μὲν καὶ αὐτὸς πόνηρα σφῶν τὰ πράγματα εἶναι, τῷ δὲ
λόγῳ οὐκ ἐβούλετο αὐτὰ ἀσθενῆ ἀποδεικνύναι, οὐδ᾽ ἐμφανῶς σφᾶς
ψηφιζομένους μετὰ πολλῶν τὴν ἀναχώρησιν τοῖς πολεμίοις κατ-
αγγέλτους γίγνεσθαι· λαθεῖν γὰρ ἄν, ὁπότε βούλοιντο, τοῦτο ποι-
2 οῦντες πολλῷ ἧσσον. τὸ δέ τι καὶ τὰ τῶν πολεμίων, ἀφ᾽ ὧν ἐπὶ
πλέον ἢ οἱ ἄλλοι ᾐσθάνετο αὐτῶν, ἐλπίδος τι ἔτι παρεῖχε πονη-
ρότερα τῶν σφετέρων ἔσεσθαι, ἢν καρτερῶσι προσκαθήμενοι· χρη-
μάτων γὰρ ἀπορίᾳ αὐτοὺς ἐκτρυχώσειν, ἄλλως τε καὶ ἐπὶ πλέον
ἤδη ταῖς ὑπαρχούσαις ναυσὶ θαλασσοκρατούντων. καὶ ἦν γάρ τι
καὶ ἐν ταῖς Συρακούσαις βουλόμενον τοῖς Ἀθηναίοις τὰ πράγματα
3 ἐνδοῦναι, ἐπεκηρυκεύετο ὡς αὐτὸν καὶ οὐκ εἴα ἀπανίστασθαι. ἃ
ἐπιστάμενος τῷ μὲν ἔργῳ ἔτι ἐπ᾽ ἀμφότερα ἔχων καὶ διασκοπῶν
ἀνεῖχε, τῷ δ᾽ ἐμφανεῖ τότε λόγῳ οὐκ ἔφη ἀπάξειν τὴν στρατιάν.
εὖ γὰρ εἰδέναι ὅτι Ἀθηναῖοι σφῶν ταῦτα οὐκ ἀποδέξονται ὥστε
μὴ αὐτῶν ψηφισαμένων ἀπελθεῖν. καὶ γὰρ οὐ τοὺς αὐτοὺς ψη-
φιεῖσθαί τε περὶ σφῶν αὐτῶν καὶ τὰ πράγματα ὥσπερ καὶ αὐτοὶ
ὁρῶντας καὶ οὐκ ἄλλων ἐπιτιμήσει ἀκούσαντας γνώσεσθαι, ἀλλ᾽ ἐξ
4 ὧν ἄν τις εὖ λέγων διαβάλλοι, ἐκ τούτων αὐτοὺς πείσεσθαι. τῶν
τε παρόντων στρατιωτῶν πολλοὺς καὶ τοὺς πλείους ἔφη, οἳ νῦν
βοῶσιν ὡς ἐν δεινοῖς ὄντες, ἐκεῖσε ἀφικομένους τἀναντία βοήσε-

1. ἀπιέναι B 2. περαιώματος *Rsk.*, θεραπεύματος *Mdv.*, πορθμοῦ *Hw.*, στόματος *Naber* ci. 3. ἐπελθοῦσι E F ἐπελθοῦσιν A, αις sscr. a_2 4. τοὺς add. c_2 5. ἢ ⟨πρὸς⟩ ci. *Naber* || ῥᾶιον A sscr. B ῥάιον F, cr. f_2 6. ἀλλ᾽ ὡς E || προσκαθεῖσθαι C 7. ἐγίγνωσκε C, cr. c_2 8. πονηρὰ Em πονηρα F, cr. f_2, ut vid. 9. ἀποδεικνῦναι B C E, cr. c_2 10. [μετὰ πολλῶν] ci. *Kr.* 11. ἄν om. M 12. δέ τι] δ᾽ ἔτι A B E F M 13. ἐλπίδος τι] ἐλπίδας τε B S ἐλπίδος τί γρ. B || ἔτι παρεῖχε] επιπαρεῖχε E 15. ἀπορίαν ci. *Cl.* || ἐκτρυχῶσιν A 16. θαλασσοκρατοῦντες ci. *Hw.* || [γάρ] vel ⟨ὃ⟩ ἐπεκηρυκεύετο (v. 18) ci. *Rauchensteinius* 19. διασκωπῶν C, cr. c 20. ἀνεῖχεν C, cr. c || στρατίαν E, cr. e_2 21. ὅτι οἱ ἀθηναῖοι G 22. αὐτοὺς] αὐτοῦ ci. *Kr.* 23. αὐτῶν del. *Bk.* 24. ἐπιτιμήσεις ci. *Bdh.* || ἀκούοντας B M [G] 25. διαβάλλοι] ltt. οι in r. b διαβάλλῃ ci. *St.* || πείθεσθαι E 26. οἱ A B 27. τὰ ἐναντία A C E F G M

σθαι ὡς ὑπὸ χρημάτων καταπροδόντες οἱ στρατηγοὶ ἀπῆλθον.
οὔκουν βούλεσθαι αὐτός γε ἐπιστάμενος τὰς Ἀθηναίων φύσεις ἐπὶ
αἰσχρᾷ τε αἰτίᾳ καὶ ἀδίκως ὑπ᾽ Ἀθηναίων ἀπολέσθαι μᾶλλον ἢ
ὑπὸ τῶν πολεμίων, εἰ δεῖ, κινδυνεύσας τοῦτο παθεῖν ἰδίᾳ. τά τε 5
Συρακοσίων ἔφη ὅμως ἔτι ἥσσω τῶν σφετέρων εἶναι· καὶ χρήμασι
γὰρ αὐτοὺς ξενοτροφοῦντας καὶ ἐν περιπολίοις ἅμα ἀναλίσκοντας
καὶ ναυτικὸν πολὺ ἔτι ἐνιαυτὸν ἤδη βόσκοντας τὰ μὲν ἀπορεῖν,
τὰ δ᾽ ἔτι ἀμηχανήσειν· δισχίλιά τε γὰρ τάλαντα ἤδη ἀνηλωκέναι
καὶ ἔτι πολλὰ προσοφείλειν, ἤν τε καὶ ὁτιοῦν ἐκλίπωσι τῆς νῦν
παρασκευῆς τῷ μὴ διδόναι τροφήν, φθερεῖσθαι αὐτῶν τὰ πρά-
γματα, ἐπικουρικὰ μᾶλλον ἢ δι᾽ ἀνάγκης ὥσπερ τὰ σφέτερα ὄντα.
τρίβειν οὖν ἔφη χρῆναι προσκαθημένους καὶ μὴ χρήμασιν, οἷς 6
πολὺ κρείσσους εἰσί, νικηθέντας ἀπιέναι. ὁ μὲν Νικίας τοσαῦτα 49
λέγων ἰσχυρίζετο, αἰσθόμενος τὰ ἐν ταῖς Συρακούσαις ἀκριβῶς,
καὶ τὴν τῶν χρημάτων ἀπορίαν καὶ ὅτι ἦν αὐτόθι τὸ βουλόμενον
τοῖς Ἀθηναίοις γίγνεσθαι τὰ πράγματα καὶ ἐπικηρυκευόμενον πρὸς
αὐτὸν ὥστε μὴ ἀπανίστασθαι, καὶ ἅμα ταῖς γοῦν ναυσίν, ᾗ πρό-
τερον, ἐθάρσει ⟨καὶ⟩ κρατηθείς. ὁ δὲ Δημοσθένης περὶ μὲν τοῦ 2
προσκαθῆσθαι οὐδ᾽ ὁπωσοῦν ἐνεδέχετο· εἰ δὲ δεῖ μὴ ἀπάγειν τὴν
στρατιὰν ἄνευ Ἀθηναίων ψηφίσματος, ἀλλὰ τρίβειν αὐτοῦ, ἔφη
χρῆναι ἢ ἐς τὴν Θάψον ἀναστάντας τοῦτο ποιεῖν ἢ ἐς τὴν Κατά-
νην, ὅθεν τῷ τε πεζῷ ἐπὶ πολλὰ τῆς χώρας ἐπιόντες θρέψονται

1. ὑπὸ (del. *Pluygersius*)] lt. υ in r. a_2 2. οὐκοῦν E || ἐπ᾽ B 4. [ἰδίᾳ] *Gtz.*, ἤδη *Kr.* ci. 6. τοὺς ξενοτροφοῦντας mg. B (signo γρ. non addito) 7. ἔτι del. *Cl.* 8. τε om. A C E F G M || ἀναλωκέναι L 9. ὁτιοῦν] οὖν M || ἐκλείπωσι G et ex cr. c_2 9-10. [τῆς νῦν παρασκευῆς] ci. *Kr.* 12. ἔφη] in r. duarum ltt. E_1 || χρῆναι om. M || χρήμασι C, cr. c_2; del. *Cl.* || οἷς ci. *Coraes* ὡς A C E F G M γρ. B γρ. S ὧν B ὧι S f_2 ἕως *St.*, δείμασιν, ⟨ἐν⟩ ᾧ *Gtz.* ci. 13. εἰσίν C, cr. c 15. τὸ] τι ci. *Bl.* που τὸ B πολὺ τὸ ci. *Linwoodius* 16. ⟨ἐπὶ⟩ τοῖς ci. *Naber* || ⟨ὑποχείρια⟩ γίγνεσθαι ci. *St.* 17. μηδ᾽ ἀπανίστασθαι A E G M c_2 f μηδ᾽ ἀπανίσασθαι C μὴ δαπανίσασθαι F || γοῦν] γ᾽ ἂν E M f_2 γρ. g_2 γὰρ A F γε sscr. a_2 || ναυσὶ C, cr. c_2 ναυσὶ θαρρῶν B ναυσίν, ᾗ πρ. ἐθάρσησε, κρατήσειν *Rauchensteinius*, καὶ ἅμα ⟨μᾶλλον⟩ ταῖς γοῦν ναυσὶ θαρσῶν ἢ πρ. ἐθάρσησε κρατηθείς *de Velsen*, ναυσὶν ⟨μᾶλλον⟩ ἢ πρ. θαρσήσας εἰ κρατηθείη *Naber* ci. || ᾗ ci. *St.* η E ἢ A B C F G M 18. ἐθάρσει ci. *Gtz.* ἐθάρσησε B θαρσήσει A C E F G (pr. σ in r. g_2) M θαρσήσας sscr. a_2 || καὶ add. *Cl.* || κρατυνθείς ci. *Br.* 19. προκαθῖσθαι F προκαθῆσθαι A e_2 προκαθεῖσθαι E, cr. a_2 f_2 || ὁποσοῦν C, cr. c_2 || ἐπάγειν B 20. στρατίαν E || [ψηφίσματος] ci. *Br.* || αὐτοὺς L, em. *Kr.* 21. ἀπαναστάντας ci. *Hw.* 22. τρέψονται A C E F G M

*πορθοῦντες τὰ τῶν πολεμίων καὶ ἐκείνους βλάψουσι, ταῖς τε ναυσὶν
ἐν πελάγει καὶ οὐκ ἐν στενοχωρίᾳ, ἣ πρὸς τῶν πολεμίων μᾶλλόν
ἐστι, τοὺς ἀγῶνας ποιήσονται, ἀλλ' ἐν εὐρυχωρίᾳ, ἐν ᾗ τά τε τῆς
ἐμπειρίας χρήσιμα σφῶν ἔσται καὶ ἀναχωρήσεις καὶ ἐπίπλους οὐκ
ἐκ βραχέος καὶ περιγράπτου ὁρμώμενοί τε καὶ καταίροντες ἕξουσι.*
3 *τό τε ξύμπαν εἰπεῖν, οὐδενὶ τρόπῳ οἱ ἔφη ἀρέσκειν ἐν τῷ αὐτῷ
ἔτι μένειν, ἀλλ' ὅτι τάχιστα ἤδη ἐξανίστασθαι καὶ μὴ μέλλειν. καὶ*
4 *ὁ Εὐρυμέδων αὐτῷ ταῦτα ξυνηγόρευεν. ἀντιλέγοντος δὲ τοῦ Νικίου
ὄκνος τις καὶ μέλλησις ἐνεγένετο καὶ ἅμα ὑπόνοια μή τι καὶ πλέον
εἰδὼς ὁ Νικίας ἰσχυρίζηται. καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τούτῳ τῷ τρόπῳ
διεμέλλησάν τε καὶ κατὰ χώραν ἔμενον.*

50 *Ὁ δὲ Γύλιππος καὶ ὁ Σικανὸς ἐν τούτῳ παρῆσαν ἐς τὰς
Συρακούσας, ὁ μὲν Σικανὸς ἁμαρτὼν τοῦ Ἀκράγαντος (ἐν Γέλᾳ
γὰρ ὄντος αὐτοῦ ἔτι ἡ τοῖς Συρακοσίοις στάσις [ἐς] φιλία ἐξεπε-
πτώκει)· ὁ δὲ Γύλιππος ἄλλην τε στρατιὰν πολλὴν ἔχων ἦλθεν
ἀπὸ τῆς Σικελίας καὶ τοὺς ἐκ τῆς Πελοποννήσου τοῦ ἦρος ἐν ταῖς
ὁλκάσιν ὁπλίτας ἀποσταλέντας, ἀφικομένους ἀπὸ τῆς Λιβύης ἐς*
2 *Σελινοῦντα. ἀπενεχθέντες γὰρ ἐς Λιβύην, καὶ δόντων Κυρηναίων
τριήρεις δύο καὶ τοῦ πλοῦ ἡγεμόνας, καὶ ἐν τῷ παράπλῳ Εὐεσπε-
ρίταις πολιορκουμένοις ὑπὸ Λιβύων ξυμμαχήσαντες καὶ νικήσαντες
τοὺς Λίβυς, καὶ αὐτόθεν παραπλεύσαντες ἐς Νέαν πόλιν, Καρχη-
δονιακὸν ἐμπόριον, ὅθενπερ Σικελία ἐλάχιστον δύο ἡμερῶν καὶ
νυκτὸς πλοῦν ἀπέχει, καὶ ἀπ' αὐτοῦ περαιωθέντες ἀφίκοντο ἐς*
3 *Σελινοῦντα. καὶ οἱ μὲν Συρακόσιοι εὐθὺς αὐτῶν ἐλθόντων παρ-
εσκευάζοντο ὡς ἐπιθησόμενοι κατ' ἀμφότερα αὖθις τοῖς Ἀθηναίοις,
καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ· οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ὁρῶντες
στρατιάν τε ἄλλην προσγεγενημένην αὐτοῖς, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἅμα
οὐκ ἐπὶ τὸ βέλτιον χωροῦντα, ἀλλὰ καθ' ἡμέραν τοῖς πᾶσι χαλε-*

1. *τὰ*] *τὰς* A E F G M ‖ *ναυσὶ* C, cr. c_2 2. *η* E *ἢ* B 3. *ἐστὶν* A C, cr. c_2 *ἔστιν ὥσπερ νῦν* B ‖ *ἀγώνας* E 4. *χρήσιμα* del. *Hw.* ‖ *ἀναχώρησις* B 5. *περιγραπτοῦ* A B E F Gm 7. *ἀλλὰ* B ‖ *καὶ μὴ μέλλειν* (*μέλλοντας* ci. *Pp.*) *ἐξανίστασθαι* L (*ἐξίστασθαι* A B [G]), transp. *Haasius* 9 *ἐγένετο* A B F M g_2 13. *ἁμαρτῶν* A C E 14. *ἐς φιλια* C *ἐς φίλια* A E F M G_1 (sscr.) *ἐς φιλίαν* G c_2 *ἐς* del. *Br.* 15. *τε* om. B ‖ *πολλὴν ἄλλην τε στρατιὰν* M ‖ *ἔχων πολλὴν* B ‖ *πολλὴν* bis scr., semel del. C_1 17. *ὁπλίταις* A E ‖ *ἀποσταλέντας ὁπλίτας* M 18. *ἀπενεχθέντων* A C E F G 19. *εὐε:σπερίταις* B *εὐεσπερείταις* A C E F G M 21. *λίβυας* E 22. *ὅθεν πρὸς σικελίαν* L, em. *Bhm.* ‖ [*ἐλάχιστον*] ci. *Bdh.* ‖ *δυοῖν* B 23. *πλοῦς* A C E F G M 24. [*αὐτῶν*] ci. *Hw.* 25. *ἀμφότερα*] lt. *μ* add. G_1 27. *στρατίαν* E

*πώτερον ἴσχοντα, μάλιστα δὲ τῇ ἀσθενείᾳ τῶν ἀνθρώπων πιεζόμενα,
μετεμέλοντό τε πρότερον οὐκ ἀναστάντες, καὶ ὡς αὐτοῖς οὐδὲ ὁ
Νικίας ἔτι ὁμοίως ἠναντιοῦτο ἀλλ' ἢ μὴ φανερῶς γε ἀξιῶν [μὴ]
ψηφίζεσθαι, προεῖπον ὡς ἐδύναντο ἀδηλότατα ἔκπλουν ἐκ τοῦ στρα-
τοπέδου πᾶσι καὶ παρεσκευάσθαι ὅταν τις σημήνῃ. καὶ μελλόντων* 4
*αὐτῶν, ἐπειδὴ ἑτοῖμα ἦν, ἀποπλεῖν ἡ σελήνη ἐκλείπει· ἐτύγχανε
γὰρ πανσέληνος οὖσα. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι οἵ τε πλείους ἐπισχεῖν
ἐκέλευον τοὺς στρατηγοὺς ἐνθύμιον ποιούμενοι, καὶ ὁ Νικίας (ἦν
γάρ τι καὶ ἄγαν θειασμῷ τε καὶ τῷ τοιούτῳ προσκείμενος) οὐδ'
ἂν διαβουλεύσασθαι ἔτι ἔφη, πρίν, ὡς οἱ μάντεις ἐξηγοῦντο, τρὶς
ἐννέα ἡμέρας μεῖναι, ὅπως ἂν πρότερον κινηθείη. καὶ τοῖς μὲν
Ἀθηναίοις μελλήσασι διὰ τοῦτο ἡ μονὴ ἐγεγένητο.*

Οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ αὐτοὶ τοῦτο πυθόμενοι πολλῷ μᾶλλον 51
*ἐγηγερμένοι ἦσαν μὴ ἀνιέναι τὰ τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ αὐτῶν
κατεγνωκότων ἤδη μηκέτι κρεισσόνων εἶναι σφῶν μήτε ναυσὶ μήτε
πεζῷ (οὐ γὰρ ἂν τὸν ἔκπλουν ἐπιβουλεῦσαι), καὶ ἅμα οὐ βουλό-
μενοι αὐτοὺς ἄλλοσέ ποι τῆς Σικελίας καθεζομένους χαλεπωτέρους
εἶναι προσπολεμεῖν, ἀλλ' αὐτοῦ ὡς τάχιστα καὶ ἐν ᾧ σφίσι ξυμ-
φέρει ἀναγκάσαι αὐτοὺς ναυμαχεῖν. τὰς οὖν ναῦς ἐπλήρουν καὶ* 2
*ἀνεπειρῶντο ἡμέρας ὅσαι αὐτοῖς ἐδόκουν ἱκαναὶ εἶναι. ἐπειδὴ δὲ
καιρὸς ἦν, τῇ μὲν προτέρᾳ πρὸς τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων προσ-
έβαλλον, καὶ ἐπεξελθόντος μέρους τινὸς οὐ πολλοῦ καὶ τῶν ὁπλι-
τῶν καὶ τῶν ἱππέων κατά τινας πύλας, ἀπολαμβάνουσί τε τῶν
ὁπλιτῶν τινας καὶ τρεψάμενοι καταδιώκουσιν· οὔσης δὲ στενῆς τῆς
ἐσόδου οἱ Ἀθηναῖοι ἵππους τε ἑβδομήκοντα ἀπολλύουσι καὶ τῶν*

1. *ἔχοντα* ci. *Hw.* ‖ *μᾶλλον* M 2. *μετέμέλο:ντότε* B ‖ *ἀπαναστάντες* ci. *Hw.* 3. *ἔτι* om. M ‖ *ἄλλ'* (*ἀλλ'* V, corr. *H.*) *ἢ*] *ἄλλο εἰ* L ‖ alterum *μὴ* om. V 4. *ἠδύναντο* A B E F (*ἠδ.*) G M 5. *πᾶσιν* C, cr. c ‖ prius *καὶ* del. *Cl.* ‖ *παρασκευάσασθαι* L, cr. *Abr.* ‖ *τις* del. *Hw.* 6. *ἕτοιμα* E *ἕτοῖμα* B *ἕτοιμα* A C F Gm ‖ *ἐκλείπει* (*ι* *η* superscr.) E, ltt. *ι* et *η* sscr. e_2 7. *πασσέληνος* E, cr. e_2 9. *θεασμῷ* ci. *Hw.* ‖ *τε* add. C_1 10. *πρὶν ἂς* S *πρὶν ἂς ὡς* B ‖ *τρεῖς* A G *τρεῖς* [*ἐννέα*] ci. *Dodwellius* 11. ⟨*μὴ*⟩ *ὅπως* ci. *Weidner* 12. *ἐγένετο* ci. *Cl.* 13. *αὐτοὶ*] *ὁ γύλιππος* ci. *Kr.* 14. *ἐπηρμένοι* B *ἐγηγερμένοι γρ.* B [G] 15. *σφῶν τε μήτε* B ‖ *ταῖς ναυσὶ* B [G] 16. *τῶ(ι) πεζῶ(ι)* A B E F M [G] ‖ *βουλόμενος* B 20. *ἀνεπαύοντο* A C E F G M *γρ.* B ‖ *ὅσας* B *ὅσαι γρ.* B ‖ *αὐταῖς* M ‖ *εἶναι* om. C G 21. *προτεραίαι* B ‖ *προσέβαλον* ex *-λλον* cr. e_2 22. *τινοὺς* G 23. prius *τῶν* om. C 23-24. vb. *καὶ τῶν ἱππέων . . . τε τῶν ὁπλιτῶν* om. B 24. *διώκουσιν* C 25. *ἐφόδου* A C E F G M *γρ.* B ‖ *ἱππέας* ci. *Hw.* ‖ *τῶν* om. C

52 ὁπλιτῶν οὐ πολλούς. καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ ἀπεχώρησεν ἡ
στρατιὰ τῶν Συρακοσίων· τῇ δ' ὑστεραίᾳ ταῖς τε ναυσὶν ἐκπλέουσιν
οὔσαις ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα, καὶ τῷ πεζῷ ἅμα πρὸς τὰ τείχη
ἐχώρουν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ἀντανῆγον ναυσὶν ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα
2 καὶ προσμείξαντες ἐναυμάχουν. καὶ τὸν Εὐρυμέδοντα, ἔχοντα τὸ
δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων καὶ βουλόμενον περικλῄσασθαι τὰς
ναῦς τῶν ἐναντίων καὶ ἐπεξάγοντα τῷ πλῷ πρὸς τὴν γῆν μᾶλλον,
νικήσαντες οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι τὸ μέσον πρῶτον τῶν
Ἀθηναίων ἀπολαμβάνουσι κἀκεῖνον ἐν τῷ κοίλῳ [μυχῷ] τοῦ
λιμένος καὶ αὐτόν τε διαφθείρουσι καὶ τὰς μετ' αὐτοῦ ναῦς ἐπι-
σπομένας· ἔπειτα δὲ καὶ τὰς πάσας ναῦς ἤδη τῶν Ἀθηναίων κατ-
53 εδίωκόν τε καὶ ἐξεώθουν ἐς τὴν γῆν. ὁ δὲ Γύλιππος ὁρῶν τὰς
ναῦς τῶν πολεμίων νικωμένας καὶ ἔξω τῶν σταυρωμάτων καὶ
τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου καταφερομένας, βουλόμενος διαφθείρειν
τοὺς ἐκβαίνοντας καὶ τὰς ναῦς ῥᾷον τοὺς Συρακοσίους ἀφέλκειν
τῆς γῆς φιλίας οὔσης, παρεβοήθει ἐπὶ τὴν χηλὴν μέρος τι ἔχων
2 τῆς στρατιᾶς. καὶ αὐτοὺς οἱ Τυρσηνοί (οὗτοι γὰρ ἐφύλασσον τοῖς
Ἀθηναίοις) ὁρῶντες ἀτάκτως προσφερομένους, ἐπεκβοηθήσαντες καὶ
προσπεσόντες τοῖς πρώτοις τρέπουσι καὶ ἐκβάλλουσιν ἐς τὴν λίμνην
3 τὴν Λυσιμέλειαν καλουμένην. ὕστερον δὲ πλείονος ἤδη τοῦ στρα-
τεύματος παρόντος τῶν Συρακοσίων καὶ ξυμμάχων, καὶ οἱ Ἀθη-
ναῖοι ἐπιβοηθήσαντες καὶ δείσαντες περὶ ταῖς ναυσὶν ἐς μάχην τε
κατέστησαν πρὸς αὐτοὺς καὶ νικήσαντες ἐπεδίωξαν καὶ ὁπλίτας τε
οὐ πολλοὺς ἀπέκτειναν καὶ τὰς ναῦς τὰς μὲν πολλὰς διέσωσάν τε
καὶ ξυνήγαγον κατὰ τὸ στρατόπεδον, δυοῖν δὲ δεούσας εἴκοσι οἱ

2. *στρατία* E F, cr. f_2 || *ναυσὶ* C, cr. c_2 3. *τῶι τείχει* A B 4. *ναυσὶ* C, cr. c_2 5. *προσμίξαντες* L 6. *περικλείσασθαι* A B G c_2m 7. *καὶ* del. *Hw.* || *ἐξάγοντα* A C E F G || *πλοίωι* A B F, cr. a_2 f_2 8-9. *τῶν ἀθηναίων πρῶτον* B *τῶν ἀθ.* del. *St.* 9. *ἀπολαμβάνουσι*] pr. *α* in r. g_2 || *κοίλῳ* del. *Hw.* || *καὶ μυχῶ(ι)* A B E F G M *μυχῷ* del. *Bothius* 10. prius *καὶ* del. *Bdh.* || *ἐπισπωμένας* E c_2 11. ⟨*ἑπτά*⟩· *ἔπειτα* ci. *Hw.* || *ἤδη ναῦς* B 12. *ἐξώθουν* B; in mg. B aliquid compendiis scriptum legitur, quod fortasse ex *ἐξεώθουν* corruptum est 14. *βουλομένας* A, *ος* sscr. a_2 *βουλόμενας* F, cr. f 15. *ἀνέλκειν* ci. *Cl.* 16. *παρεβοήθουν* F, cr. f_2 || *χηλὴν*] pr. *η* in r. g_2 18. *ἀθηναίοις*] *ἀ. ταύτηι* B 19. *ἐσβάλλουσιν* L (-*σι* C, cr. c_2), cr. *Hs* 20. *λυσιμέλειαν*] lt. *μ* in r. f_2 || *πλείονας* A *πλειόνως* (?) F, cr. f 22. *καὶ*
πε
δείσαντες om. C || *καὶ* del. *Hw.* || *ναυσὶ* C, cr. c_2 23. *ἐδίωξαν* B 24. *μὲν* om. *γρ.* B || *διέσωισάν* A E F 25. *τὸ στρα* add. e_2 || *δυεῖν γρ.* B || *δὲ* om. A C E F G M *γρ.* B || *δε:ούσας* e *δε ούσας* F (acc. ex cr. f_2) *δὲ οὖσας* M || *εἴκοσι*] *εἴκοσιν* B *εἴκοσι ἃς* A C E Fm *εἴκοσιν ἃς* G *γρ.* B c_2

Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἔλαβον αὐτῶν, καὶ τοὺς ἄνδρας πάν-
τας ἀπέκτειναν. καὶ ἐπὶ τὰς λοιπὰς ἐμπρῆσαι βουλόμενοι ὁλκάδα 4
παλαιὰν κληματίδων καὶ δᾳδὸς γεμίσαντες (ἦν γὰρ ἐπὶ τοὺς Ἀθη-
ναίους ὁ ἄνεμος οὔριος) ἀφεῖσαν [τὴν ναῦν] πῦρ ἐμβαλόντες. καὶ
οἱ Ἀθηναῖοι δείσαντες περὶ ταῖς ναυσὶν ἀντεμηχανήσαντό τε σβε-
στήρια κωλύματα καὶ παύσαντες τὴν φλόγα καὶ τὸ μὴ προσελθεῖν
ἐγγὺς τὴν ὁλκάδα τοῦ κινδύνου ἀπηλλάγησαν. μετὰ δὲ τοῦτο 54
Συρακόσιοι μὲν τῆς τε ναυμαχίας τροπαῖον ἔστησαν καὶ τῆς ἄνω
τῆς πρὸς τῷ τείχει ἀπολήψεως τῶν ὁπλιτῶν, ὅθεν καὶ τοὺς ἵππους
ἔλαβον, Ἀθηναῖοι δὲ ἧς τε οἱ Τυρσηνοὶ τροπῆς ἐποιήσαντο τῶν
πεζῶν ἐς τὴν λίμνην καὶ ἧς αὐτοὶ τῷ ἄλλῳ στρατοπέδῳ.
Γεγενημένης δὲ τῆς νίκης τοῖς Συρακοσίοις λαμπρᾶς ἤδη καὶ 55
τοῦ ναυτικοῦ (πρότερον μὲν γὰρ ἐφοβοῦντο τὰς μετὰ τοῦ Δημο-
σθένους ναῦς ἐπελθούσας), οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐν παντὶ δὴ ἀθυμίας
ἦσαν καὶ ὁ παράλογος αὐτοῖς μέγας ἦν, πολὺ δὲ μείζων ἔτι τῆς
στρατείας ὁ μετάμελος. πόλεσι γὰρ ταύταις μόναις ἤδη ὁμοιοτρό- 2
ποις ἐπελθόντες, δημοκρατουμέναις τε, ὥσπερ καὶ αὐτοί, καὶ ναυσὶ
καὶ ἵπποις καὶ μεγέθει ἰσχυούσαις, οὐ δυνάμενοι ἐπενεγκεῖν οὔτ'
ἐκ πολιτείας τι μεταβολῆς τὸ διάφορον αὐτοῖς, ᾧ προσήγοντο ἄν,
οὔτ' ἐκ παρασκευῆς πολλῷ κρείσσονος, σφαλλόμενοι δὲ τὰ πλείω,
τά τε πρὸ αὐτῶν ἠπόρουν καὶ ἐπειδή γε καὶ ταῖς ναυσὶν ἐκρατή-
θησαν, ὃ οὐκ ἂν ᾤοντο, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἔτι. οἱ δὲ Συρακόσιοι 56
τόν τε λιμένα εὐθὺς παρέπλεον ἀδεῶς καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ διενο-
οῦντο κλῄσειν, ὅπως μηκέτι, μηδ' εἰ βούλοιντο, λάθοιεν αὐτοὺς οἱ
Ἀθηναῖοι ἐκπλεύσαντες. οὐ γὰρ περὶ τοῦ αὐτοὶ σωθῆναι μόνον 2

2. *βουλόμενοι ἐμπρῆσαι* B 3 *δαδὸς* A B F e (praeter C G) 4. *τὴν ναῦν* del. *Hw.* 5. *ναυσὶ* C, cr. c_2 6. [*κωλύματα*] vel *προκαλύμματα* *Kr.*, ⟨*καὶ*⟩ *κωλύματα* *Gtz.* ci. || vb. *καὶ . . φλόγα* post *ὁλκάδα* transp. *Bdh.* || *τὴν*] *τήν τε* B || *τὸ*] *τῶ* G 8. *συρακόσιοι*] *οἱ συρ.* A C E F G || *τρόπαιον* E c_2 || *τῆς ἄνω* (*ἄνωι* B) del. *Kr.* 9. *ἀπολείψεως* A B F, cr. f_2 12. *λαμπρῶς* ci. *Kr.* et *Cl.* || *καὶ* om. B 14. *δὴ*] *ἤδη* B *δὴ γρ.* B 15. *μεῖζον* C, cr. C_1 16. *στρατιᾶς* L, cr. *Ps* || *ἤδη*] *δὴ* ci. *Gtz.* || *ὁμοιοτρόπως* sscr. G_1 *ὁμοιοτρόπαις* A E, cr. e_2 17. *ναῦς* B a_2 18. *ἵππους* B a_2 || *μεγέθη* C a_2 f_2 (sscr.) || *ἐχούσαις* L (*αὐχούσαις* mg. a_2), em. *Dr.* 19. *πολιτ. μεταβ. τι διάφορον* ci. *Hw.* 20. *κρείσσονος* S *κρείσσους* A C E F G M *κρείσσους ὄντες* B || *σφαλό-*
ὁ
μενοι B 21. *πρὸ*] *πρ* i. e. *πρὸς* vel *πρὸ* B || *αυ:τῶν* e 23. *πρέπλεον* C, cr. c_2 24. *κλείσειν* A B E G c_2 *κλήσειν* C Fm a_2 25. *αὐτοῦ* A C E F G M *σωθῆναι* B *γρ.* g_2 *ἡσσωθῆναι* A C E F M *γρ.* g_2 *ἡσσηθῆναι* G c_2 f_2 (*μὴ* sscr.)

ἔτι τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο, ἀλλὰ καὶ ὅπως ἐκείνους κωλύσουσι,
νομίζοντες, ὅπερ ἦν, ἀπό τε τῶν παρόντων πολὺ σφῶν καθυπέρτερα
τὰ πράγματα εἶναι καί, εἰ δύναιντο κρατῆσαι Ἀθηναίων τε καὶ τῶν
ξυμμάχων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, καλὸν σφίσιν ἐς τοὺς
Ἕλληνας τὸ ἀγώνισμα φανεῖσθαι· τούς τε γὰρ ἄλλους Ἕλληνας εὐθὺς
τοὺς μὲν ἐλευθεροῦσθαι, τοὺς δὲ φόβου ἀπολύεσθαι (οὐ γὰρ ἔτι δυνα-
τὴν ἔσεσθαι τὴν ὑπόλοιπον Ἀθηναίων δύναμιν τὸν ὕστερον ἐπενεχθη-
σόμενον πόλεμον ἐνεγκεῖν), καὶ αὐτοὶ δόξαντες αὐτῶν αἴτιοι εἶναι
ὑπό τε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων καὶ ὑπὸ τῶν ἔπειτα πολὺ θαυμα-
3 σθήσεσθαι. καὶ ἦν δὲ ἄξιος ὁ ἀγὼν κατά τε ταῦτα καὶ ὅτι οὐχὶ
Ἀθηναίων μόνων περιεγίγνοντο, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων πολλῶν ξυμ-
μάχων, καὶ οὐδ' αὐτοὶ αὖ μόνοι, ἀλλὰ καὶ μετὰ τῶν ξυμβοηθη-
σάντων σφίσιν, ἡγεμόνες τε γενόμενοι μετὰ Κορινθίων καὶ Λακε-
δαιμονίων, καὶ τὴν σφετέραν πόλιν ἐμπαρασχόντες προκινδυνεῦσαι
4 [τε] καὶ τοῦ ναυτικοῦ μέγα [μέρος] προκόψαντες. ἔθνη γὰρ
πλεῖστα δὴ ἐπὶ μίαν πόλιν ταύτην ξυνῆλθε, πλήν γε δὴ τοῦ ξύμ-
παντος ὄχλου τοῦ ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ πρὸς τὴν Ἀθηναίων τε
πόλιν καὶ Λακεδαιμονίων.

57 Τοσοίδε γὰρ ἑκάτεροι ἐπὶ Σικελίᾳ τε καὶ περὶ Σικελίας, τοῖς
μὲν ξυγκτησόμενοι τὴν χώραν ἐλθόντες, τοῖς δὲ ξυνδιασώσοντες,
ἐπὶ Συρακούσαις ἐπολέμησαν, οὐ κατὰ δίκην τι μᾶλλον οὐδὲ κατὰ
ξυγγένειαν μετ' ἀλλήλων στάντες, ἀλλ' ὡς ἑκάστοις τῆς ξυντυχίας
2 ἢ κατὰ τὸ ξυμφέρον ἢ ἀνάγκῃ ἔσχεν. Ἀθηναῖοι μὲν αὐτοὶ Ἴωνες
ἐπὶ Δωριᾶς Συρακοσίους ἑκόντες ἦλθον, καὶ αὐτοῖς τῇ αὐτῇ φωνῇ

1. ἔτι om. F ‖ τὴν bis scr., semel del. F ‖ κωλύσωσι A B E F G M 3. τὰ om. B 4. σφίσι C E F, cr. c_2 5. alt. ἕλληνας del. *Hw.* 6. ⟨ἂν⟩ αὐτῶν ἐλευθεροῦσθαι ci. *Hw.* ‖ φόβω(ι) A B E F 8. αἴτιοι εἶναι B 9 alt. ὑπὸ om. C [G] ‖ θαυμαθήσεσθαι G 10. κατά] κα C, cr. c_2 11. μόνον L, cr. *St.* ‖ πόλεων E, nescio an recte 12. μόνον L, cr. *Mdv.* ‖ [μετὰ] ci. *Mueller-Struebing* ‖ συμβοηθησάντων G 13 σφίσι E F ‖ γινόμενοι C 15. [τε] ci. *Kr.* ‖ [μέρος] ci. *Kr.* 16. πλεῖ+++στα G ‖ ταύτην πόλιν, ltt. β et α sscr., B ταῦτα ci. *Kr.* ‖ alt. δὴ om. B 17. ὄχλου ci. *Kr.* λόγου L ξυλλόγου ci. *Hl.* 19. σικελίᾳ] σικελίαν L, cr. *Kr.* ‖ τοὺς F 20. ξυγκτισόμενοι, lt. ι in r., B ξυνκτησόμενοι C E F, cr. f_2 ‖ ἐλθόντες om. G ‖ ξυνδιασωίσοντες E ξυνδιασώσαντες A B (ο sscr.) C M ξυγδιασώσαντες F, lt. γ in r. f_2 21. συρακούσ(σ)ας L. cr. *Br.*; [ἐπὶ συρ.] ci. *Cl.* 22. ξυγγένειαν] alt. γ in r. g_2 ‖ ἀλλῶς F ‖ ἑκάστοις] ex cr. scr. g ἕκαστοι B ἑκάστοις sscr. B 23. ἀνάγκη A E sscr. B (praeter C G) ἀνάγκης B ‖ ἔσχε C, cr. c_2; ἕκαστοι . . . ἔσχον (hoc iam V) ci. *Bhm.* ‖ αὐτοΐωνες ci. *Naber* 24. δωριέας L ‖ ἐπιόντες ci. *Kr.*

καὶ νομίμοις ἔτι χρώμενοι Λήμνιοι καὶ Ἴμβριοι καὶ Αἰγινῆται, οἳ
τότε Αἴγιναν εἶχον, καὶ ἔτι Ἑστιαιῆς οἱ ἐν Εὐβοίᾳ [Ἑστίαιαν
οἰκοῦντες], ἄποικοι ὄντες, ξυνεστράτευσαν. τῶν δὲ ἄλλων οἱ μὲν 3
ὑπήκοοι, οἱ δ' ἀπὸ ξυμμαχίας αὐτόνομοι, εἰσὶ δὲ καὶ οἳ μισθοφόροι
ξυνεστράτευον. καὶ τῶν μὲν ὑπηκόων καὶ φόρου ὑποτελῶν Ἐρε- 4
τριῆς καὶ Χαλκιδῆς καὶ Στυρῆς καὶ Καρύστιοι ἀπ' Εὐβοίας ἦσαν,
ἀπὸ δὲ νήσων Κεῖοι καὶ Ἄνδριοι καὶ Τήνιοι, ἐκ δ' Ἰωνίας Μιλή-
σιοι καὶ Σάμιοι καὶ Χῖοι. τούτων Χῖοι οὐχ ὑποτελεῖς ὄντες φόρου,
ναῦς δὲ παρέχοντες αὐτόνομοι ξυνείποντο. καὶ τὸ πλεῖστον Ἴωνες
ὄντες οὗτοι πάντες καὶ ἀπ' Ἀθηναίων πλὴν Καρυστίων (οὗτοι δ'
εἰσὶ Δρύοπες), ὑπήκοοι δ' ὄντες καὶ ἀνάγκῃ ὅμως Ἴωνές γε ἐπὶ
Δωριᾶς ἠκολούθουν. πρὸς δ' αὐτοῖς Αἰολῆς, Μηθυμναῖοι μὲν 5
ναυσὶ καὶ οὐ φόρῳ ὑπήκοοι, Τενέδιοι δὲ καὶ Αἴνιοι ὑποτελεῖς.
οὗτοι δὲ Αἰολῆς Αἰολεῦσι τοῖς κτίσασι Βοιωτοῖς τοῖς μετὰ Συρα-
κοσίων κατ' ἀνάγκην ἐμάχοντο, Πλαταιῆς δὲ καὶ ἄντικρυς Βοιωτοὶ
Βοιωτοῖς μόνοι εἰκότως κατὰ τὸ ἔχθος. Ῥόδιοι δὲ καὶ Κυθήριοι 6
Δωριῆς ἀμφότεροι, οἱ μὲν Λακεδαιμονίων ἄποικοι, Κυθήριοι, ἐπὶ
Λακεδαιμονίους τοὺς ἅμα Γυλίππῳ μετὰ Ἀθηναίων ὅπλα ἔφερον,
Ῥόδιοι δέ, Ἀργεῖοι γένος, Συρακοσίοις μὲν Δωριεῦσι, Γελῴοις δὲ
καὶ ἀποίκοις ἑαυτῶν οὖσι, μετὰ Συρακοσίων στρατευομένοις, ἠναγ-
κάζοντο πολεμεῖν. τῶν τε περὶ Πελοπόννησον νησιωτῶν Κεφαλ- 7
λῆνες μὲν καὶ Ζακύνθιοι αὐτόνομοι μέν, κατὰ δὲ τὸ νησιωτικὸν
μᾶλλον κατειργόμενοι, ὅτι θαλάσσης ἐκράτουν Ἀθηναῖοι, ξυνείποντο·
Κερκυραῖοι δὲ οὐ μόνον Δωριῆς ἀλλὰ καὶ Κορίνθιοι σαφῶς ἐπὶ

1. νομίμοις] alt. ι in r. g_2 ‖ ἐπιχρώμενοι ci. Weidner ‖ λήμνιοι] pr. ι in r. b 2. ἑστιαιῆς] εστ. E ἐστ. A C F; -εῖς B G et ex -ῆς cr. c_2 hic et infra fere in simill. ‖ ἑστίαιαν] εστίαιαν E ἐστίαιαν A C ἐστί+αιαν f_2 ἑστιαίαν B ἑστίαίαν Gm [ἑστ. οἰκοῦντες] ci. *Kr.* 3. δ' ἄλλων B 4. οἳ δ' A ‖ αὐτονόμου ci. *Cl.* ‖ δὲ καὶ οἳ A C F mg. B δ' οἳ καὶ B G M δ' οἳ E 5. καὶ φόρου ὑποτελῶν del. *St.* 7. κεῖοι] ex κείοι cr. c_2, in κῖοι cr. f_2 ‖ ἀνδρῖοι E, cr. e_2 ‖ καὶ om. C ‖ τήιοι A E F G M τηΐοι C ‖ διωνίας A 8. χίοι bis C ‖ φόρου οὐχ ὑποτελεῖς ὄντες B φόρου ⟨μὲν⟩ ο. ὑ. ὄ. ci. *Hw.* 9. [αὐτόνομοι] ci. *Mdv.* ‖ ξυνείποντο D ξυνέσποντο L 10. ἀθηνῶν ci. *Bk.* 11. δρύοπες] lt. ε in r. g_2 ‖ κατ' ἀνάγκην ci. *Gtz.* ‖ γε] τε A C E F G M 12. δωριέας L ‖ [αὐτοῖς] ci. *Kr.* 13. αἴνιοι] lt. ο in r. g_2 14. αἰολεῦσι] ex -λέσι cr. c_2 ‖ κτίσασι] pr. ι in r. b g_2 κτήσασι A c_2 ‖ τοῖς om. A B C E F G 15. καὶ ἄντικρυς] καταντικρὺ L, em. *Bhm.* 16. κατὰ τὸ] κατὰ A E F κατ' C G 17. vb. οἱ . . . κυθήριοι om. E 18. μετὰ τῶν ἀθηναίων G ‖ ἐπέφερον B 19. συρακοσίους A, ι sscr a_2 21. τε] δὲ B 22. αὐτόνο+μοι B 23. καταργόμενοι C, cr. c_2 ‖ οἱ ἀθηναῖοι A B E F G M

Κορινθίους τε καὶ Συρακοσίους, τῶν μὲν ἄποικοι ὄντες, τῶν δὲ
ξυγγενεῖς, ἀνάγκῃ μὲν ἐκ τοῦ εὐπρεποῦς, βουλήσει δὲ κατὰ ἔχθος
8 *τὸ Κορινθίων οὐχ ἧσσον εἵποντο. καὶ οἱ Μεσσήνιοι νῦν καλού-*
μενοι ἐν Ναυπάκτῳ ἐκ Ναυπάκτου καὶ ἐκ Πύλου τότε ὑπ' Ἀθη-
ναίων ἐχομένης ἐς τὸν πόλεμον παρελήφθησαν. καὶ ἔτι Μεγαρέων
φυγάδες οὐ πολλοὶ Μεγαρεῦσι Σελινουντίοις οὖσι κατὰ ξυμφορὰν
9 *ἐμάχοντο. τῶν δὲ ἄλλων ἑκούσιος μᾶλλον ἡ στρατεία ἐγίγνετο*
ἤδη· Ἀργεῖοι μὲν οὐ τῆς ξυμμαχίας ἕνεκα μᾶλλον ἢ τῆς Λακε-
δαιμονίων τε ἔχθρας καὶ τῆς παραυτίκα ἕκαστοι ἰδίας ὠφελίας
Δωριῆς ἐπὶ Δωριᾶς μετὰ Ἀθηναίων Ἰώνων ἠκολούθουν, Μαντινῆς
δὲ καὶ ἄλλοι Ἀρκάδων μισθοφόροι, ἐπὶ τοὺς αἰεὶ πολεμίους σφίσιν
ἀποδεικνυμένους ἰέναι εἰωθότες, καὶ τότε τοὺς μετὰ Κορινθίων
ἐλθόντας Ἀρκάδας οὐδὲν ἧσσον διὰ κέρδος ἡγούμενοι πολεμίους,
Κρῆτες δὲ καὶ Αἰτωλοὶ μισθῷ καὶ οὗτοι πεισθέντες· ξυνέβη δὲ
τοῖς Κρησὶ τὴν Γέλαν Ῥοδίοις ξυγκτίσαντας μὴ ξὺν τοῖς ἀποίκοις,
10 *ἀλλ' ἐπὶ τοὺς ἀποίκους ἑκόντας μετὰ μισθοῦ ἐλθεῖν. καὶ Ἀκαρ-*
νάνων τινὲς ἅμα μὲν κέρδει, τὸ δὲ πλέον Δημοσθένους φιλίᾳ καὶ
11 *Ἀθηναίων εὐνοίᾳ ξύμμαχοι ὄντες ἐπεκούρησαν. καὶ οἵδε μὲν τῷ*
Ἰονίῳ κόλπῳ ὁριζόμενοι· Ἰταλιωτῶν δὲ Θούριοι καὶ Μεταπόντιοι,
ἐν τοιαύταις ἀνάγκαις τότε στασιωτικῶν καιρῶν κατειλημμένοι, ξυν-
εστράτευον καὶ Σικελιωτῶν Νάξιοι καὶ Καταναῖοι, βαρβάρων δὲ
Ἐγεσταῖοί τε, οἵπερ ἐπηγάγοντο, καὶ Σικελῶν τὸ πλέον, καὶ τῶν ἔξω
Σικελίας Τυρσηνῶν τέ τινες κατὰ διαφορὰν Συρακοσίων καὶ Ἰάπυ-
γες μισθοφόροι. τοσάδε μὲν μετὰ Ἀθηναίων ἔθνη ἐστράτευον.
58 *Συρακοσίοις δὲ ἀντεβοήθησαν Καμαριναῖοι μὲν ὅμοροι ὄντες καὶ*
Γελῷοι οἰκοῦντες μετ' αὐτούς, ἔπειτα Ἀκραγαντίνων ἡσυχαζόντων
2 *ἐν τῷ ἐπ' ἐκεῖνα ἱδρυμένοι Σελινούντιοι. καὶ οἵδε μὲν τῆς Σικε-*

4. *ἐν ναυπάκτῳ* om. B, *ἐκ ναυπάκτου* om. A C E F G M, em. *Cl.*; ⟨*οἱ*⟩ *ἐκ ναυπάκτου [καὶ]* ci. *Kr.* 5. *ἔτι*] *ἔστι* (?) B 6. *οὖσι* del. *Kr.* 7. *στρατιὰ* E *στρατία* F, cr. f_2 8. *μὲν*] *μὲν γὰρ* B ‖ *οὐ*] *οὖν* M 9. *ἕκαστος* ci. *St.* ‖ *ὠφελίας* mg. a_2 *ὠφελείας* B, om A C E F G M 10. *μαντινῆς*] lt. *η* in r. A_1 11. *ἀεὶ* A C E F G M ‖ *αἰεὶ πολεμίους*] *λειπομένους* B ‖ *σφίσι* C, cr. c_2 12. *εἰωθότες ἰέναι* B 15. *ξυνκτίσαντας* C, cr. c_2 16. *ἀλλὰ* B ‖ *ἐποίκους* B ‖ *ἄκοντας* A C E F G M 19. *ἰονίῳ*] lt. *o* in r. g_2 *ἰωνίω(ι)* C E ‖ *μεταπόντιοι καὶ θούριοι* ci. *St.* 20. *στασιαστικῶν* G *στρατιωτικῶν* A E F *γρ.* g_2 *στασιωτικῶν* sscr. f_2 ‖ *κατειλημμένων* L, em. *Rsk.* 21. alt. *καὶ* om. B 22. *τε* om. A C E F G M ‖ *σικελιωτῶν* A C E F G 23. *τυρσινῶν* C, cr. c_2 24. *φισθοφόροι* C, cr. c_2 25. *συρακουσσίοι* B 26. *γελῷοι οἱ οἰκοῦντες* C ‖ *μετὰ τοὺς* A F, cr. f_2 ‖ *ἡσυχαζόντων* om. C 27. *ἐπέκεινα* A C E F G *ἐπέκει:να* Bm

λίας τὸ πρὸς Λιβύην μέρος τετραμμένον νεμόμενοι, Ἱμεραῖοι δὲ
ἀπὸ τοῦ πρὸς τὸν Τυρσηνικὸν πόντον μορίου, ἐν ᾧ καὶ μόνοι
Ἕλληνες οἰκοῦσιν· οὗτοι δὲ καὶ ἐξ αὐτοῦ μόνοι ἐβοήθησαν. καὶ 3
Ἑλληνικὰ μὲν ἔθνη τῶν ἐν Σικελίᾳ τοσάδε, Δωριῆς τε καὶ [οἱ]
αὐτόνομοι πάντες, ξυνεμάχουν, βαρβάρων δὲ Σικελοὶ μόνοι ὅσοι
μὴ ἀφέστασαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· τῶν δ' ἔξω Σικελίας Ἑλλή-
νων Λακεδαιμόνιοι μὲν ἡγεμόνα Σπαρτιάτην παρεχόμενοι, νεοδα-
μώδεις δὲ τοὺς ἄλλους καὶ Εἵλωτας [δύναται δὲ τὸ νεοδαμῶδες
ἐλεύθερον ἤδη εἶναι], Κορίνθιοι δὲ καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ μόνοι
παραγενόμενοι καὶ Λευκάδιοι καὶ Ἀμπρακιῶται κατὰ τὸ ξυγγενές,
ἐκ δὲ Ἀρκαδίας μισθοφόροι ὑπὸ Κορινθίων ἀποσταλέντες καὶ
Σικυώνιοι ἀναγκαστοὶ στρατεύοντες καὶ τῶν ἔξω Πελοποννήσου
Βοιωτοί. πρὸς δὲ τοὺς ἐπελθόντας τούτους οἱ Σικελιῶται αὐτοὶ 4
πλῆθος πλέον κατὰ πάντα παρέσχοντο, ἅτε μεγάλας πόλεις οἰκοῦν-
τες· καὶ γὰρ ὁπλῖται πολλοὶ καὶ νῆες καὶ ἵπποι καὶ ἄλλος ὅμιλος
ἄφθονος ξυνελέγη. καὶ πρὸς ἅπαντας αὖθις ὡς εἰπεῖν τοὺς ἄλλους
Συρακόσιοι αὐτοὶ πλείω ἐπορίσαντο διὰ μέγεθός τε πόλεως καὶ
ὅτι ἐν μεγίστῳ κινδύνῳ ἦσαν. καὶ αἱ μὲν ἑκατέρων ἐπικουρίαι 59
τοσαίδε ξυνελέγησαν, καὶ τότε ἤδη πᾶσαι ἀμφοτέροις παρῆσαν καὶ
οὐκέτι οὐδὲν οὐδετέροις ἐπῆλθεν.
Οἱ δ' οὖν Συρακόσιοι εἰκότως ἐνόμισαν καλὸν ἀγῶνα σφίσιν 2
εἶναι ἐπὶ τῇ γεγενημένῃ νίκῃ τῆς ναυμαχίας ἑλεῖν τε τὸ στρα-
τόπεδον ἅπαν τῶν Ἀθηναίων τοσοῦτον ὄν, καὶ μηδὲ καθ' ἕτερα
αὐτούς, μήτε διὰ θαλάσσης μήτε τῷ πεζῷ, διαφυγεῖν. ἔκλῃον οὖν 3
τόν τε λιμένα εὐθὺς τὸν μέγαν, ἔχοντα τὸ στόμα ὀκτὼ σταδίων
μάλιστα, τριήρεσι πλαγίαις καὶ πλοίοις καὶ ἀκάτοις ἐπ' ἀγκυρῶν
ὁρμίζοντες, καὶ τἆλλα, ἢν ἔτι ναυμαχεῖν οἱ Ἀθηναῖοι τολμήσωσι,
παρεσκευάζοντο, καὶ ὀλίγον οὐδὲν ἐς οὐδὲν ἐπενόουν. τοῖς δὲ 60

1. *ἱμεραῖοι* A c_2 (*ἱμ.* fort. C) *ἰμ.* E F ‖ *δ'* B 2. *μορίου* del. *Hw.* 3. *οἰκοῦσι* C, cr. c_2; comma post *οἰκ.* posuit *Kr.* ‖ *μόνοι*] *μόνου* sscr. G_1 4. *ἐν* om. B ‖ *οἱ* del. *Bk.* *αὐτόνομοι οἱ* *Rsk.*, *οἱ* ⟨*αὐτοὶ*⟩ *αὐτόνομοι* *Bhm.* ci. 6. *δὲ* (comp.) B 7. *νεοδαμώδης* C, cr. c_2 *νεωδαμώδεις* E F, cr. e_2 f 8. pr. *δὲ* om. C ‖ *εἵλωτας* A B F *εἱλώτας* E, cr. e_2 [G] 8-9. vb. *δύναται . . . εἶναι* non legit S, del. *L. Dindorfius* 10. *ἀμβρακιῶται* A B E 15. *καὶ ὁ ἄλλος* B 16. *συνελέγη* A C E F G 17. *συρακο(υ)σίους* A C E F G ‖ *τε* om. A C E F G M 18. *ὅτι γὰρ ἐν* B, vb. *καὶ . . . ἦσαν* om. C, *[τε] πόλεως [καὶ . . . ἦσαν]* ci. *Hc* 21. *δ'*] *τε* L, cr. *Kr.* ‖ *συρακόσιοι*] *σ. καὶ οἱ ξύμμαχοι* B ‖ *ἀγώνισμα* B ‖ *σφίσι* C, cr. c_2 22. *τε*] *δὲ τὲ* C 23. *τοσοῦτο* B ‖ *καθ' ἑκάτερα* A E F G M c_2 *κακάτερα* C 24. *ἔκλειον* A B Gm c_2 25. *τὸν*] *τὸ* C, cr. c_2 ‖ *τὸ στόμα* om. C

Ἀθηναίοις τήν τε ἀπόκλησιν ὁρῶσι καὶ τὴν ἄλλην διάνοιαν αὐτῶν
2 αἰσθομένοις βουλευτέα ἐδόκει. καὶ ξυνελθόντες οἵ τε στρατηγοὶ
καὶ οἱ ταξίαρχοι πρὸς τὴν παροῦσαν ἀπορίαν τῶν τε ἄλλων καὶ
ὅτι τὰ ἐπιτήδεια οὔτε αὐτίκα ἔτι εἶχον (προπέμψαντες γὰρ ἐς
Κατάνην ὡς ἐκπλευσόμενοι ἀπεῖπον μὴ ἐπάγειν) οὔτε τὸ λοιπὸν
ἔμελλον ἕξειν, εἰ μὴ ναυκρατήσουσιν, ἐβουλεύσαντο τὰ μὲν τείχη
τὰ ἄνω ἐκλιπεῖν, πρὸς δὲ αὐταῖς ταῖς ναυσὶν ἀπολαβόντες δια-
τειχίσματι ὅσον οἷόν τε ἐλάχιστον τοῖς τε σκεύεσι καὶ τοῖς ἀσθενέσιν
ἱκανὸν γενέσθαι, τοῦτο μὲν φρουρεῖν, ἀπὸ δὲ τοῦ ἄλλου πεζοῦ τὰς
ναῦς ἁπάσας, ὅσαι ἦσαν καὶ δυναταὶ καὶ ἀπλοώτεραι, πάντα τινὰ
ἐσβιβάζοντες πληρῶσαι, καὶ διαναυμαχήσαντες, ἢν μὲν νικῶσιν, ἐς
Κατάνην κομίζεσθαι, ἢν δὲ μή, ἐμπρήσαντες τὰς ναῦς πεζῇ ξυν-
ταξάμενοι ἀποχωρεῖν ᾗ ἂν τάχιστα μέλλωσί τινος χωρίου ἢ βαρ-
βαρικοῦ ἢ Ἑλληνικοῦ φιλίου ἀντιλήψεσθαι. καὶ οἱ μέν, ὡς ἔδοξεν
3 αὐτοῖς ταῦτα, καὶ ἐποίησαν· ἔκ τε γὰρ τῶν ἄνω τειχῶν ὑποκατ-
έβησαν καὶ τὰς ναῦς ἐπλήρωσαν πάσας, ἀναγκάσαντες ἐσβαίνειν
4 ὅστις καὶ ὁπωσοῦν ἐδόκει ἡλικίας μετέχων ἐπιτήδειος εἶναι. καὶ
ξυνεπληρώθησαν νῆες αἱ πᾶσαι δέκα μάλιστα καὶ ἑκατόν· τοξότας
τε ἐπ' αὐτὰς πολλοὺς καὶ ἀκοντιστὰς τῶν τε Ἀκαρνάνων καὶ τῶν
ἄλλων ξένων ἐσεβίβαζον καὶ τἆλλα ὡς οἷόν τ' ἦν ἐξ ἀναγκαίου
5 τε καὶ τοιαύτης διανοίας ἐπορίσαντο. ὁ δὲ Νικίας, ἐπειδὴ τὰ πολλὰ
ἑτοῖμα ἦν, ὁρῶν καὶ τοὺς στρατιώτας τῷ τε παρὰ τὸ εἰωθὸς πολὺ
ταῖς ναυσὶ κρατηθῆναι ἀθυμοῦντας καὶ διὰ τὴν τῶν ἐπιτηδείων
σπάνιν ὡς τάχιστα βουλομένους διακινδυνεύειν, ξυγκαλέσας ἅπαντας
παρεκελεύσατό τε πρῶτον καὶ ἔλεξε τοιάδε.
61 „Ἄνδρες στρατιῶται Ἀθηναίων τε καὶ τῶν ἄλλων ξυμμάχων,
ὁ μὲν ἀγὼν ὁ μέλλων ὁμοίως κοινὸς ἅπασιν ἔσται περί τε σωτη-
ρίας καὶ πατρίδος ἑκάστοις [οὐχ ἧσσον ἢ τοῖς πολεμίοις]· ἢν γὰρ

1. ἀπόκλεισιν A B E G_m c_2 2 αἰσθ++ομένοις G 3. ταξιάρχοι B F 7. τὰ] lt. α in r. g_2 τῶν C ‖ δ' B ‖ διατείχισμά τι A C διατείχι:σμάτι G_1 δια-τείχισματι F 8. ὅσον] ὡς ci. *Hw.* ‖ οἷόν τε (τ' B) del. *Bdh.* ‖ ἀσθενέσι C E F, cr. c_2 ἀσθενοῦσιν B ἀσθενέσιν γρ. B 9. γενέσθω C, cr. c_2 10. πάσας A C E F M [G] ‖ ἁπλοώτεραι B ἀπλήρωτοι ci. *Bdh.* 11. ἐσβιάζοντες A E F M, cr. f_2 [G] 12. συ[νταξάμενοι] G 14. ἔδοξε C, cr. c_2 16. καὶ add. c_2 17. ἡλικίας] ἀλκῆς ci. *Gtz.*; ἡ. μετέχων del. *Philippius* 19. pr. τε] τ' B ‖ ἐς ci. *Kr.* 20. ἐπεβίβαζον ci. *Hw.* ‖ ὡς] ὅσα B ὡς sscr. B 22. ἕτοιμα A B C E G ἑτοιμα F_m ‖ καὶ om. B 24. σπάνιν+, alt. ν in r., f 25. παρεκελεύσατό τε] alt. τ in r. b παρεκελεύσατο τότε C 26. στρατιῶται om. C 28. vb. ἑκάστοις . . . πολεμίοις del. *St.*, ἑκάστοις (ἑκάστωι B ἑκάστοις sscr. B) retinet *Hw.* ‖ τῆς πολεμίας ci. *Gtz.* ‖ ἣν F, cr. f_2

κρατήσωμεν νῦν ταῖς ναυσίν, ἔστι τῳ τὴν ὑπάρχουσάν που οἰκείαν
πόλιν ἐπιδεῖν. ἀθυμεῖν δὲ οὐ χρὴ οὐδὲ πάσχειν ὅπερ οἱ ἀπειρό- 2
τατοι τῶν ἀνθρώπων, οἳ τοῖς πρώτοις ἀγῶσι σφαλέντες ἔπειτα διὰ
παντὸς τὴν ἐλπίδα τοῦ φόβου ὁμοίαν ταῖς ξυμφοραῖς ἔχουσιν.
ἀλλ' ὅσοι τε Ἀθηναίων πάρεστε, πολλῶν ἤδη πολέμων ἔμπειροι 3
ὄντες, καὶ ὅσοι τῶν ξυμμάχων, ξυστρατευόμενοι αἰεί, μνήσθητε
τῶν ἐν τοῖς πολέμοις παραλόγων, καὶ τὸ τῆς τύχης κἂν μεθ' ἡμῶν
ἐλπίσαντες στῆναι καὶ ὡς ἀναμαχούμενοι ἀξίως τοῦδε τοῦ πλήθους,
ὅσον αὐτοὶ ὑμῶν αὐτῶν ἐφορᾶτε, παρασκευάζεσθε. ἃ δὲ ἀρωγὰ 62
ἐνείδομεν ἐπὶ τῇ τοῦ λιμένος στενότητι πρὸς τὸν μέλλοντα ὄχλον
τῶν νεῶν ἔσεσθαι καὶ πρὸς τὴν ἐκείνων ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων
παρασκευήν, οἷς πρότερον ἐβλαπτόμεθα, πάντα καὶ ἡμῖν νῦν ἐκ
τῶν παρόντων μετὰ τῶν κυβερνητῶν ἐσκεμμένα ἡτοίμασται. καὶ 2
γὰρ τοξόται πολλοὶ καὶ ἀκοντισταὶ ἐπιβήσονται καὶ ὄχλος ᾧ ναυ-
μαχίαν μὲν ποιούμενοι ἐν πελάγει οὐκ ἂν ἐχρώμεθα διὰ τὸ βλά-
πτειν ἂν τὸ τῆς ἐπιστήμης τῇ βαρύτητι τῶν νεῶν, ἐν δὲ τῇ ἐνθάδε
ἠναγκασμένῃ ἀπὸ τῶν νεῶν πεζομαχίᾳ πρόσφορα ἔσται. ηὕρηται 3
δ' ἡμῖν ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγεῖσθαι, καὶ πρὸς τὰς τῶν ἐπωτίδων
αὐτοῖς παχύτητας, ᾧπερ δὴ μάλιστα ἐβλαπτόμεθα, χειρῶν σιδηρῶν
ἐπιβολαί, αἳ σχήσουσι τὴν πάλιν ἀνάκρουσιν τῆς προσπεσούσης
νεώς, ἢν τὰ ἐπὶ τούτοις οἱ ἐπιβάται ὑπουργῶσιν. ἐς τοῦτο γὰρ δὴ 4
ἠναγκάσμεθα ὥστε πεζομαχεῖν ἀπὸ τῶν νεῶν, καὶ τὸ μήτε αὐτοὺς
ἀνακρούεσθαι μήτ' ἐκείνους ἐᾶν ὠφέλιμον φαίνεται, ἄλλως τε καὶ
τῆς γῆς πλὴν ὅσον ἂν ὁ πεζὸς ἡμῶν ἐπέχῃ πολεμίας οὔσης. ὧν 63
χρὴ μεμνημένους διαμάχεσθαι ὅσον ἂν δύνησθε, καὶ μὴ ἐξωθεῖ-
σθαι ἐς αὐτήν, ἀλλὰ ξυμπεσούσης νηὶ νεὼς μὴ πρότερον ἀξιοῦν
ἀπολύεσθαι ἢ τοὺς ἀπὸ τοῦ πολεμίου καταστρώματος ὁπλίτας
ἀπαράξητε. καὶ ταῦτα τοῖς ὁπλίταις οὐχ ἧσσον τῶν ναυτῶν παρα- 2

1. ναυσὶ C, cr. c_2 ‖ ἔσται ci. *Hw.* ‖ τῶι E τοι A τωι sscr. a_2 4. ἔχουσι C, cr. c_2 6. συστρατευόμενοι A E F G συ+στρατευόμενοι C ‖ ἀεὶ L μνηίσθητε E F 8. [καὶ] ci. *Pp.* 9. ὑμῶν] ἡμῶν sscr. g_2 ‖ αὐτῶν om. A ‖ παρεσκευάζεσθε B G, cr. g_2 παρασκευάζεσθαι ex cr. c_2 12. ὑμῖν A B E F 14. ᾧ ναυμαχία G, ᾧ del. et ναυμαχίαν scr. g_2 16. alt. τῇ add. g_2 17. πρόσφορος ci. *Cl.* ‖ εὕρηται L 18. χρὴ B sscr. a_2 μὴ A C E F G M ‖ ἀντιναυπηγῆσαι B sscr. a_2 ἀντιναυπηγεῖσθαι γρ. B 19. δὴ om. A C E F G M 20. σχήσουσι+(ν) C 21 ὑπουργῶσι C, cr. c_2 22. μήτ' B 23. ἀνα-κρούσεσθαι A E F, cr. f ‖ ἐὰν A B ‖ φαίνηται A B M 24. ἐπέχηι, ltt. ηι in r., B ἐπέχη+ G ἐπέχει E F M ‖ οὔσης] ἐσομένης B οὔσης sscr. B 26. ἄξιον A C E F G M 27. ἢ] ἢν A C F (cr. f) G M γρ. B ἦν E μὴ supra add. g_2 ‖ τοὺς ἀπὸ] in r. b ‖ πολέμου B, cr. b

κελεύομαι, ὅσῳ τῶν ἄνωθεν μᾶλλον τὸ ἔργον τοῦτο· ὑπάρχει δ'
3 ἡμῖν ἔτι νῦν γε τὰ πλείω τῷ πεζῷ ἐπικρατεῖν. τοῖς δὲ ναύταις
παραινῶ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῷδε καὶ δέομαι μὴ ἐκπεπλῆχθαί τι
ταῖς ξυμφοραῖς ἄγαν, τήν τε παρασκευὴν ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων
βελτίω νῦν ἔχοντας καὶ τὰς ναῦς πλείους, ἐκείνην τε τὴν ἡδονὴν
ἐνθυμεῖσθαι ὡς ἀξία ἐστὶ διασώσασθαι, οἳ τέως Ἀθηναῖοι νομι-
ζόμενοι, καὶ μὴ ὄντες, ἡμῶν τῆς τε φωνῆς τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τῶν
τρόπων τῇ μιμήσει ἐθαυμάζεσθε κατὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῆς ἀρχῆς
τῆς ἡμετέρας οὐκ ἔλασσον κατὰ τὸ ὠφελεῖσθαι, ἔς τε τὸ φοβερὸν
4 τοῖς ὑπηκόοις καὶ τὸ ἀδικεῖσθαι [πολὺ πλεῖον], μετείχετε. ὥστε
κοινωνοὶ μόνοι ἐλευθέρως ἡμῖν τῆς ἀρχῆς ὄντες δικαιώσατ' αὐτὴν
νῦν μὴ καταπροδιδόναι, καταφρονήσαντες δὲ Κορινθίων τε, οὓς
πολλάκις νενικήκατε, καὶ Σικελιωτῶν, ὧν οὐδ' ἀντιστῆναι οὐδεὶς
ἕως ἤκμαζε τὸ ναυτικὸν ἡμῖν ἠξίωσεν, ἀμύνασθε αὐτοὺς καὶ δεί-
ξατε ὅτι καὶ μετ' ἀσθενείας καὶ ξυμφορῶν ἡ ὑμετέρα ἐπιστήμη
64 κρείσσων ἐστὶν ἑτέρας εὐτυχούσης ῥώμης. τούς τε Ἀθηναίους
ὑμῶν πάλιν αὖ καὶ τάδε ὑπομιμνήσκω, ὅτι οὔτε ναῦς ἐν τοῖς
νεωσοίκοις ἄλλας ὁμοίας ταῖσδε οὔτε ὁπλιτῶν ἡλικίαν ὑπελίπετε, εἴ
τε ξυμβήσεταί τι ἄλλο ἢ τὸ κρατεῖν ὑμῖν, τούς τε ἐνθάδε πολεμίους
εὐθὺς ἐπ' ἐκεῖνα πλευσουμένους καὶ τοὺς ἐκεῖ ὑπολοίπους ἡμῶν
ἀδυνάτους ἐσομένους τούς τε αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐπελθόντας ἀμύνα-
σθαι. καὶ οἱ μὲν ἂν ὑπὸ Συρακοσίοις εὐθὺς γίγνοισθε, οἷς αὐτοὶ
2 ἴστε οἵᾳ γνώμῃ ἐπήλθετε, οἱ δὲ ἐκεῖ ὑπὸ Λακεδαιμονίοις. ὥστε
ἐν ἑνὶ τῷδε ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀγῶνι καθεστῶτες καρτερήσατε, εἴπερ
ποτέ, καὶ ἐνθυμεῖσθε καθ' ἑκάστους τε καὶ ξύμπαντες ὅτι οἱ ἐν

2. ἡμῖν scr. *Bk.* ὑμῖν Lm 3. ἐκπεπλίχθαι E, cr. e_2 4. συμφοραῖς A C E F G 6. ἐστὶν A ‖ διασωίσασθαι E ‖ οἵ A C E F 7. ἡμῶν D ὑμῶν L 9. vb. ὠφελεῖσθαι ἐς τε τὸ bis E ‖ ἐς δὲ ci. *Rsk.* 10. τὸ] τὸ μὴ B a_2 e_2 ‖ πολὺ πλεῖον (πλέον B πλείω C G πλεῖον A E F M g_2) del. *Kr.* 11. δικαιώσατε ci. *Bhm.* δικαίως ἂν L δικαιοῦσαν ci. *St.* 12. μὴ sscr. a_2 f_2 ‖ καταπροδιδόναι ci. *Bhm.* καταπροδίδοτε A B C F G M καταπροδίδοιτε f_2 καταπροδίδωτε E καταπροδι:δῶτε e_2 καταπροδιδοῖτε ci. *Mdv.* 14. ἡμῖν] lt. η in r. g_2 ‖ ἠξίωσε C, cr. c_2 15. prius καὶ om. B ‖ ὑμετέρα om. M 16. ἑτέρων ci. *Cl.* ‖ ἐντυχούσης A E F, cr. a e f ‖ ῥύμης ci. *Naber* ‖ τε] δὲ ci. *Cl.* 17. ἡμῶν A C E F G ἡὑμῶν B, om. M ‖ ὑπομιμνήσκω A B -μνή+σκω f ‖ ὅτι] lt. ι in r. f_2 ὅτε A ὅτι sscr. a_2 [G] 18. νεωσοίκοις] ltt. οί in r. c_2 νεω:σοίκοις E 19. τ' ἐνθένδε B 20. ἐπέκεινα C ‖ πλευσωμένους A πλευσομένους B F [G] ‖ ὑμῶν B 21. τ' B 22. ὑπὸ] ἐπὶ ci. *Kr.* ‖ γίγνησθε M 23. ἴστε B ‖ οἷα A E F M 25. τε om. B ‖ ξύμπαντας C, cr. C_1

ταῖς ναυσὶν ὑμῶν νῦν ἐσόμενοι καὶ πεζοὶ τοῖς Ἀθηναίοις εἰσὶ καὶ
νῆες καὶ ⟨ἡ⟩ ὑπόλοιπος πόλις καὶ τὸ μέγα ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν,
περὶ ὧν, εἴ τίς τι ἕτερος ἑτέρου προφέρει ἢ ἐπιστήμῃ ἢ εὐψυχίᾳ,
οὐκ ἂν ἐν ἄλλῳ μᾶλλον καιρῷ ἀποδειξάμενος αὐτός τε αὑτῷ
ὠφέλιμος γένοιτο καὶ τοῖς ξύμπασι σωτήριος."

Ὁ μὲν Νικίας τοσαῦτα παρακελευσάμενος εὐθὺς ἐκέλευε πλη- 65
ροῦν τὰς ναῦς. τῷ δὲ Γυλίππῳ καὶ τοῖς Συρακοσίοις παρῆν μὲν
αἰσθάνεσθαι, ὁρῶσι καὶ αὐτὴν τὴν παρασκευήν, ὅτι ναυμαχήσουσιν
οἱ Ἀθηναῖοι, προηγγέλθη δ' αὐτοῖς καὶ ἡ ἐπιβολὴ τῶν σιδηρῶν
χειρῶν, καὶ πρός τε τἆλλα ἐξηρτύσαντο ὡς ἕκαστα καὶ πρὸς τοῦτο· 2
τὰς γὰρ πρῴρας καὶ τῆς νεὼς ἄνω ἐπὶ πολὺ κατεβύρσωσαν, ὅπως
ἂν ἀπολισθάνοι καὶ μὴ ἔχοι ἀντιλαβὴν ἡ χεὶρ ἐπιβαλλομένη. καὶ 3
ἐπειδὴ πάντα ἑτοῖμα ἦν, παρεκελεύσαντο ἐκείνοις οἵ τε στρατηγοὶ
καὶ Γύλιππος καὶ ἔλεξαν τοιάδε.

„Ὅτι μὲν καλὰ τὰ προειργασμένα καὶ ὑπὲρ καλῶν τῶν μελ- 66
λόντων ὁ ἀγὼν ἔσται, ὦ Συρακόσιοι καὶ ξύμμαχοι, οἵ τε πολλοὶ
δοκεῖτε ἡμῖν εἰδέναι (οὐδὲ γὰρ ἂν οὕτως αὐτῶν προθύμως ἀντε-
λάβεσθε), καὶ εἴ τις μὴ ἐπὶ ὅσον δεῖ ᾔσθηται, σημανοῦμεν. Ἀθη- 2
ναίους γὰρ ἐς τὴν χώραν τήνδε ἐλθόντας πρῶτον μὲν ἐπὶ τῆς
Σικελίας καταδουλώσει, ἔπειτ', εἰ κατορθώσειαν, καὶ τῆς Πελοπον-
νήσου καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, καὶ ἀρχὴν τὴν ἤδη μεγίστην τῶν
τε πρὶν Ἑλλήνων καὶ τῶν νῦν κεκτημένους, πρῶτοι ἀνθρώπων
ὑποστάντες τῷ ναυτικῷ, ᾧπερ πάντα κατέσχον, τὰς μὲν νενικήκατε
ναυμαχίας, τὴν δ' ἐκ τοῦ εἰκότος νῦν νικήσετε. ἄνδρες γὰρ ἐπειδὰν 3
ᾧ ἀξιοῦσι προύχειν κολουθῶσι, τό γ' ὑπόλοιπον αὐτῶν τῆς δόξης
ἀσθενέστερον αὐτὸ ἑαυτοῦ ἐστιν ἢ εἰ μηδ' ᾠήθησαν τὸ πρῶτον,
καὶ τῷ παρ' ἐλπίδα τοῦ αὐχήματος σφαλλόμενοι καὶ παρὰ ἰσχὺν

1. ναυσὶ C, cr. c_2 ‖ πεζὸς ci. *Kr.* 1-2. [καὶ νῆες] *Bdh.*, καὶ ἱππῆς *Gomperzius* ci 2. ἡ V, om. L ‖ μέγαι E ‖ ἀθηναίων, ῶν sscr, B 3. τι] lt. ι in r. E_1, om. M 4. αὐτῶ(ι) A C E F G, cr. c_2 ἑαυτῶι B 6. τοσάδε B τοιαῦτα ci. *Hw.* 8. αὐτὴν] αὐτοῖς ci. *Gtz.* 10. τἆλλα] πολλὰ C ‖ ἐξυρτήσαντο F, cr. f_2 11. κατεβύσωσαν B ‖ ὅπως] καὶ ὅπως M 12. ἂν del. *Hw.* ‖ ἔχηι B M ‖ χεῖρ E 13. ἕτοιμα πάντα B π. ἕτοιμα A C E F G M 16. ἀγὼν] lt. ν add. e_2 ‖ ὧι B 17. ὑμῖν G ‖ αὐτῶν οὕτω B 18. δὴ A δεῖ sscr. a_2 ‖ ἤσθητε A 19. τῆς] τῆ+ G 20. ἔπειτα δὲ εἰ B ‖ πελοποννήσου τε καὶ B 21. [ἤδη] *Cl.*, ἤδη τὴν *Hw.* ci. 24. ναυμαχίας] ἤδη ν. B ‖ εἰκότως E F G, cr. f g 25. ᾧ] ὧν A B ‖ κολουσθῶσι C E F G M P, cr. f ἀκολουθῶσι, lt. α punctis deleta, B ‖ γ' ὑπόλοιπον] γε λοιπὸν B 27. τῷ]
λ
τὸ M τῳ ci. *Hl.* ‖ ἀτυχήματος ci. *Hw.* ‖ σφαλόμενοι B σφαλλομένῳ ci. *Gtz.*

τῆς δυνάμεως ἐνδιδόασιν· ὃ νῦν Ἀθηναίους εἰκὸς πεπονθέναι.
67 ἡμῶν δὲ τό τε ὑπάρχον πρότερον, ᾧπερ καὶ ἀνεπιστήμονες ἔτι
ὄντες ἀπετολμήσαμεν, βεβαιότερον νῦν, καὶ τῆς δοκήσεως προσ-
γεγενημένης αὐτῷ τοῦ κρατίστους εἶναι, εἰ τοὺς κρατίστους ἐνική-
σαμεν, διπλασία ἑκάστου ἡ ἐλπίς. τὰ δὲ πολλὰ πρὸς τὰς ἐπιχει-
ρήσεις ἡ μεγίστη ἐλπὶς μεγίστην καὶ τὴν προθυμίαν παρέχεται.
2 τά τε τῆς ἀντιμιμήσεως αὐτῶν τῆς παρασκευῆς ἡμῶν τῷ μὲν
ἡμετέρῳ τρόπῳ ξυνήθη τέ ἐστι καὶ οὐκ ἀνάρμοστοι πρὸς τὴν
ἑκάστην ⟨τέχνην⟩ αὐτῶν ἐσόμεθα· οἱ δ', ἐπειδὰν πολλοὶ μὲν ὁπλῖται
ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων παρὰ τὸ καθεστηκὸς ὦσι, πολλοὶ δὲ καὶ
ἀκοντισταί, χερσαῖοι ὡς εἰπεῖν Ἀκαρνᾶνές τε καὶ ἄλλοι ἐπὶ ναῦς
ἀναβάντες, οἳ οὐδ' ὅπως καθεζομένους χρὴ τὸ βέλος ἀφεῖναι
εὑρήσουσι, πῶς οὐ σφαλοῦσί τε τὰς ναῦς καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς
3 πάντες οὐκ ἐν τῷ αὐτῶν τρόπῳ κινούμενοι ταράξονται; ἐπεὶ καὶ
τῷ πλήθει τῶν νεῶν οὐκ ὠφελήσονται, εἴ τις καὶ τόδε ὑμῶν, ὅτι
οὐκ ἴσαις ναυμαχήσει, πεφόβηται· ἐν ὀλίγῳ γὰρ πολλαὶ ἀργότεραι
μὲν ἐς τὸ δρᾶν τι ὧν βούλονται ἔσονται, ῥᾷσται δὲ ἐς τὸ βλάπτε-
4 σθαι ἀφ' ὧν ἡμῖν παρεσκεύασται. τὸ δ' ἀληθέστατον γνῶτε, ἐξ
ὧν ἡμεῖς οἰόμεθα σαφῶς πεπύσθαι· ὑπερβαλλόντων γὰρ αὐτοῖς
τῶν κακῶν καὶ βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς παρούσης ἀπορίας ἐς ἀπόνοιαν
καθεστήκασιν οὐ παρασκευῆς πίστει μᾶλλον ἢ τύχης ἀποκινδυνεῦσαι
οὕτως ὅπως δύνανται, ἵν' ἢ βιασάμενοι ἐκπλεύσωσιν ἢ κατὰ γῆν
μετὰ τοῦτο τὴν ἀποχώρησιν ποιῶνται, ὡς τῶν γε παρόντων οὐκ
68 ἂν πράξαντες χεῖρον. πρὸς οὖν ἀταξίαν τε τοιαύτην καὶ τύχην
ἀνδρῶν ἑαυτὴν παραδεδωκυῖαν πολεμιωτάτων ὀργῇ προσμείξωμεν,
καὶ νομίσωμεν ἅμα μὲν νομιμώτατον εἶναι πρὸς τοὺς ἐναντίους οἳ

1. ἐνδιδόασι C, cr. c_2 2. ἡμῶν V ὑμῶν L [G] || ὑπάρχων C, cr. c 3. ἀντετολμήσαμεν ci. *Weidner* || καὶ] +++ G, om. A F M 4. τοῦ ci. *Kr.* τὸ L, del. *Rsk.* 5-6. vb. τὰ . . . ἐλπὶς om. A C E F G M, add. f_3 6. παρέχετο G, cr. g_2 8. ἐστιν A C, cr. c 8-9. τὴν ἑκάστην] τὴν del. f_3 τὴν ἕκαστον M ἕκαστον B 9. τέχνην add. *Hc* || οἵ G οἳ A 10. καὶ om. C E 13. σφίσι C, cr. c_2 || αὐτοῖς B 14. αὐτῶν V αὑτῶν A C F g ἑαυτῶν B αὐτῶ(ι) E G M 17. δρὰν E, cr. e_2 || ἐσόμεναι C || ῥᾶστα C ῥᾶσται F c_2 19. ὑμεῖς G || σαφῶς] σφίσι γρ. G_1 || πεπύσθαι] in πεπῦσθαι cr. e_2 21. καθεστήκασι C, cr. c_2 || μᾶλλον πίστει, ltt. β et α sscr., G || ἀποκινδυνεύσει L, em. *Dr.* 22. βιαζόμενοι M || ἐκπλεύσωσι C, cr. c_2 23. ποιοῦνται C E F M, cr. c_2 f_2 || ὡς τῶν] ὥστε A F, cr. f_2 ὥστε τῶν a_2 24. πράξοντες B C E G sscr. a_2 f (ex -αντες cr.) || πρὸς] πῶς M || ἀταξία C, cr. c_2 25. αὐτὴν B || παραδεδωκυῖαν A B E F G M c_2 || προσμίξωμεν L 26. νομίσομεν C, cr. c_2 || ἅμα E, cr. e_2

ἂν ὡς ἐπὶ τιμωρίᾳ τοῦ προσπεσόντος δικαιώσωσιν ἀποπλῆσαι τῆς
γνώμης τὸ θυμούμενον, ἅμα δὲ ἐχθροὺς ἀμύνασθαι ἐγγενησόμενον
ἡμῖν, [καὶ] τὸ λεγόμενόν που ἥδιστον εἶναι. ὡς δὲ ἐχθροὶ καὶ 2
ἔχθιστοι, πάντες ἴστε, οἵ γε ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἦλθον δουλωσόμενοι,
ἐν ᾧ, εἰ κατώρθωσαν, ἀνδράσι μὲν ἂν τὰ ἄλγιστα προσέθεσαν,
παισὶ δὲ καὶ γυναιξὶ τὰ ἀπρεπέστατα, πόλει δὲ τῇ πάσῃ τὴν αἰσχί-
στην ἐπίκλησιν. ἀνθ' ὧν μὴ μαλακισθῆναί τινα πρέπει, μηδὲ τὸ 3
ἀκινδύνως ἀπελθεῖν αὐτοὺς κέρδος νομίσαι. τοῦτο μὲν γάρ, καὶ
ἐὰν κρατήσωσιν, ὁμοίως δράσουσι· τὸ δὲ πραξάντων ἐκ τοῦ εἰκό-
τος ἃ βουλόμεθα τούσδε τε κολασθῆναι καὶ τῇ πάσῃ Σικελίᾳ καρ-
πουμένῃ καὶ πρὶν ἐλευθερίαν βεβαιοτέραν παραδοῦναι, καλὸς ὁ
ἀγών. καὶ κινδύνων οὗτοι σπανιώτατοι οἳ ἂν ἐλάχιστα ἐκ τοῦ
σφαλῆναι βλάπτοντες πλεῖστα διὰ τὸ εὐτυχῆσαι ὠφελῶσιν."
Καὶ οἱ μὲν τῶν Συρακοσίων στρατηγοὶ καὶ Γύλιππος τοιαῦτα 69
καὶ αὐτοὶ τοῖς σφετέροις στρατιώταις παρακελευσάμενοι ἀντεπλήρουν
τὰς ναῦς εὐθὺς ἐπειδὴ καὶ τοὺς Ἀθηναίους ᾐσθάνοντο. ὁ δὲ 2
Νικίας ὑπὸ τῶν παρόντων ἐκπεπληγμένος καὶ ὁρῶν οἷος ὁ κίν-
δυνος καὶ ὡς ἐγγὺς ἤδη, ἐπειδὴ καὶ ὅσον οὐκ ἔμελλον ἀνάγεσθαι,
[καὶ] νομίσας, ὅπερ πάσχουσιν ἐν τοῖς μεγάλοις ἀγῶσι, πάντα τε
ἔργῳ ἔτι σφίσιν ἐνδεᾶ εἶναι καὶ λόγῳ αὐτοῖς οὔπω ἱκανὰ εἰρῆσθαι,
αὖθις τῶν τριηράρχων ἕνα ἕκαστον ἀνεκάλει, πατρόθεν τε ἐπονο-
μάζων καὶ αὐτοὺς ὀνομαστὶ καὶ φυλήν, ἀξιῶν τό τε καθ' ἑαυτόν,
ᾧ ὑπῆρχε λαμπρότητός τι, μὴ προδιδόναι τινὰ καὶ τὰς πατρικὰς
ἀρετάς, ὧν ἐπιφανεῖς ἦσαν οἱ πρόγονοι, μὴ ἀφανίζειν, πατρίδος τε
τῆς ἐλευθερωτάτης ὑπομιμνήσκων καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀνεπιτάκτου
πᾶσιν ἐς τὴν δίαιταν ἐξουσίας, ἄλλα τε λέγων ὅσα ἐν τῷ τοιούτῳ

1. δικαιώσωσι C, cr. c_2 2. δ' B || ἐκγενησόμενον B 3. καὶ om. D, del. *Rsk.* τὸ καὶ, ltt. β et α sscr., B || που] πολὺ ci. *Bdh.* || δ' B 4. ἴστε B || γ' B || τῆι E, cr. E_1 5. εἰ κατώρθωσαν del. *Hw.* 9. κρατήσωσι C, cr. c_2 || ὅμως ci. *Hw.* || πραξάντων] π. ἡμῶν B || εἰκότως F, cr. f 10. ἃ] ἂν C, cr. C_1 || τοὺς δέ A B E || τε] om. C [G] τε καὶ M || καρπουμένην B καρπουμένῃ ⟨ἦν⟩ ci. *Kr.* 13. ὠφελῶσι B ὠφελοῦσι A C E F G_m 17. οἷος] ὅσος ci. *Hw.* 18. ἤδη] ἤδη ἦν A C E F G M γρ. B 19. καὶ del. *Hs* || πάσχουσι C, cr. c_2 20. ἔργα M || ἔτι in r. scr. b, om. A E F M || σφίσι B C, cr. c_2 || αὐτοῖς del. *L. Dindorfius* || οὕτω E 21. τριηραρχῶν B E || τ' B 22. ὀνομαστὶ *Philippius*, καὶ αὐτοὺς ὀνομαστὶ *St.* del. 23. ὑπῆρχεν F || τι] lt. ι in r. f_2 τε A 24. ἀτιμάζειν M sscr. G_1 25. ἐλευθεριωτάτης (ειο sscr.) E, ltt. ειο sscr. e_2 || ὑπομιμνήσκων A B || αὐτεπιτάκτου ci. *Naber* 26. ἐν τῷ] ἑαυτῶ C

ἤδη τοῦ καιροῦ ὄντες ἄνθρωποι οὐ πρὸς τὸ δοκεῖν τινι ἀρχαιο-
λογεῖν φυλαξάμενοι εἴποιεν ἄν, καὶ ὑπὲρ ἁπάντων παραπλήσια ἔς
τε γυναῖκας καὶ παῖδας καὶ θεοὺς πατρῴους προφερόμενα, ἀλλ᾽
3 ἐπὶ τῇ παρούσῃ ἐκπλήξει ὠφέλιμα νομίζοντες ἐπιβοῶνται. καὶ ὁ
μὲν οὐχ ἱκανὰ μᾶλλον ἢ καὶ ἀναγκαῖα νομίσας παρῃνῆσθαι, ἀπο-
χωρήσας ἦγε τὸν πεζὸν πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ παρέταξεν ὡς ἐπὶ
πλεῖστον ἐδύνατο, ὅπως ὅτι μεγίστη τοῖς ἐν ταῖς ναυσὶν ὠφελία ἐς
4 τὸ θαρσεῖν γίγνοιτο. ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ Μένανδρος καὶ Εὐθύ-
δημος (οὗτοι γὰρ ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐπέβησαν)
ἄραντες ἀπὸ τοῦ ἑαυτῶν στρατοπέδου εὐθὺς ἔπλεον πρὸς τὸ ζεῦγμα
τοῦ λιμένος καὶ τὸν παραλειφθέντα διέκπλουν, βουλόμενοι βιάσα-
70 σθαι ἐς τὸ ἔξω. προεξαγαγόμενοι δὲ οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμ-
μαχοι ναυσὶ παραπλησίαις τὸν ἀριθμὸν καὶ πρότερον, κατά τε τὸν
ἔκπλουν μέρει αὐτῶν ἐφύλασσον καὶ κατὰ τὸν ἄλλον κύκλῳ λιμένα,
ὅπως πανταχόθεν ἅμα προσπίπτοιεν τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ ὁ πεζὸς
ἅμα αὐτοῖς παρεβοήθει ᾗπερ καὶ αἱ νῆες κατίσχοιεν. ἦρχον δὲ
τοῦ ναυτικοῦ τοῖς Συρακοσίοις Σικανὸς μὲν καὶ Ἀγάθαρχος, κέρας
ἑκάτερος τοῦ παντὸς ἔχων, Πυθὴν δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι τὸ μέσον.
2 ἐπειδὴ δὲ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι προσέμισγον τῷ ζεύγματι, τῇ μὲν
πρώτῃ ῥύμῃ ἐπιπλέοντες ἐκράτουν τῶν τεταγμένων νεῶν πρὸς
αὐτῷ, καὶ ἐπειρῶντο λύειν τὰς κλῄσεις· μετὰ δὲ τοῦτο πανταχόθεν
σφίσι τῶν Συρακοσίων καὶ ξυμμάχων ἐπιφερομένων οὐ πρὸς τῷ
ζεύγματι ἔτι μόνον ἡ ναυμαχία, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν λιμένα ἐγίγνετο,
3 καὶ ἦν καρτερὰ καὶ οἵα οὐχ ἑτέρα τῶν προτέρων. πολλὴ μὲν γὰρ
ἑκατέροις προθυμία ἀπὸ τῶν ναυτῶν ἐς τὸ ἐπιπλεῖν ὁπότε κελευ-

1. ὄντος A C E F G M ‖ τινα M 2. [εἴποιεν ἂν] καίπερ ὑφ᾽ ci. *Bdh.* 3. πατρώους A B ‖ προσφερόμενα B ‖ ἀλλὰ B 4. ἐπιβοων (τ sscr.) in fine versus F 5. ἢ καὶ ci. *Hc* ἢ B καὶ A C E F G M ἢ οὐκ ci. *Hw.* ‖ ἀναγκαία B E 6. παρ-έταξε C, cr. c_2 7. ναυσὶ C, cr. c_2 ‖ ὠφέλεια E G c_2 (ὠφελία C_1 et c_3) ὠφε (λ′ sscr.) B 8. εὔδημος A C E F G_m 10. ζεύγμα B 11. [καὶ] ci. *Kr.* ‖ παραλειφθέντα A C E F M S Dion. (de Thuc. iud. c. 26) καταλειφθέντα B παραλειφθέντα γρ. B παραληφθέντα G καταληφθέντα D et *Vl.* περιλειφθέντα ci. *Bk.* 12. εἰς C G ‖ προεξαναγόμενοι Dion. προεξαναγαγόμενοι ci. *Cl.* 16. αὐτοῖς ἅμα A C E F M Dion. [G] ἅμα del. *Kr.* ‖ παρεβοήθει ex Dion. scr. *Arn.* παραβοηθεῖ C E F M παραβοηθῆ(ι) A B F_1 [G] 19. δὲ] δ᾽ B δὲ καὶ E καὶ Dion. ‖ οἱ ἄλλοι om. B καὶ αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι ci. *Rauchensteinius* 20. ῥύμῃ] lt. ρ scr. g_2, ut vid. ῥύβηι E, cr e_2 21. κλείσεις G c_2 κλήσεις A B C F (ι add. f_2)m 22. τῷ] τὸ C, cr. c_2 23. ᾗ] ἦν ἡ B 24. οἷα A B C E F, cr. c_2 f_2 25. ὅποι ci. *Bdh.*

σθείη ἐγίγνετο, πολλὴ δὲ ἡ ἀντιτέχνησις τῶν κυβερνητῶν καὶ ἀγω-
νισμὸς πρὸς ἀλλήλους· οἵ τε ἐπιβάται ἐθεράπευον, ὁπότε προσπέσοι
ναῦς νηί, μὴ λείπεσθαι τὰ ἀπὸ τοῦ καταστρώματος τῆς ἄλλης
τέχνης· πᾶς τέ τις ἐν ᾧ προσετέτακτο αὐτὸς ἕκαστος ἠπείγετο
πρῶτος φαίνεσθαι. ξυμπεσουσῶν δὲ ἐν ὀλίγῳ πολλῶν νεῶν (πλεῖ- 4
σται γὰρ δὴ αὗται ἐν ἐλαχίστῳ ἐναυμάχησαν· βραχὺ γὰρ ἀπέλιπον
ξυναμφότεραι διακόσιαι γενέσθαι), αἱ μὲν ἐμβολαὶ διὰ τὸ μὴ εἶναι
τὰς ἀνακρούσεις καὶ διέκπλους ὀλίγαι ἐγίγνοντο, αἱ δὲ προσβολαί,
ὡς τύχοι ναῦς νηὶ προσπεσοῦσα ἢ διὰ τὸ φεύγειν ἢ ἄλλῃ ἐπι-
πλέουσα, πυκνότεραι ἦσαν. καὶ ὅσον μὲν χρόνον προσφέροιτο 5
ναῦς, οἱ ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων τοῖς ἀκοντίοις καὶ τοξεύμασι
καὶ λίθοις ἀφθόνως ἐπ᾽ αὐτὴν ἐχρῶντο· ἐπειδὴ δὲ προσμείξειαν,
οἱ ἐπιβάται ἐς χεῖρας ἰόντες ἐπειρῶντο ταῖς ἀλλήλων ναυσὶν ἐπι-
βαίνειν. ξυνετύγχανέ τε πολλαχοῦ διὰ τὴν στενοχωρίαν τὰ μὲν 6
ἄλλοις ἐμβεβληκέναι, τὰ δὲ αὐτοὺς ἐμβεβλῆσθαι, δύο τε περὶ μίαν
καὶ ἔστιν ᾗ καὶ πλείους ναῦς κατ᾽ ἀνάγκην ξυνηρτῆσθαι, καὶ τοῖς
κυβερνήταις τῶν μὲν φυλακὴν τῶν δ᾽ ἐπιβουλήν, μὴ καθ᾽ ἓν
ἕκαστον, κατὰ πολλὰ δὲ πανταχόθεν, περιεστάναι, καὶ τὸν κτύπον
μέγαν ἀπὸ πολλῶν νεῶν ξυμπιπτουσῶν ἔκπληξίν τε ἅμα καὶ ἀπο-
στέρησιν τῆς ἀκοῆς ὧν οἱ κελευσταὶ φθέγγοιντο παρέχειν. πολλὴ 7
γὰρ δὴ ἡ παρακέλευσις καὶ βοὴ ἀφ᾽ ἑκατέρων τοῖς κελευσταῖς
κατά τε τὴν τέχνην καὶ πρὸς τὴν αὐτίκα φιλονικίαν ἐγίγνετο, τοῖς
μὲν Ἀθηναίοις βιάζεσθαί τε τὸν ἔκπλουν ἐπιβοῶντες καὶ περὶ τῆς
ἐς τὴν πατρίδα σωτηρίας νῦν, εἴ ποτε καὶ αὖθις, προθύμως ἀντι-
λαβέσθαι, τοῖς δὲ Συρακοσίοις καὶ ξυμμάχοις καλὸν εἶναι κωλῦσαί
τε αὐτοὺς διαφυγεῖν καὶ τὴν οἰκείαν ἑκάστους πατρίδα νικήσαντας
ἐπαυξῆσαι. καὶ οἱ στρατηγοὶ προσέτι ἑκατέρων, εἴ τινά που ὁρῷεν 8

2. τ᾽ B ‖ ὅτε A C E F G Dion. 4. προστέτακτο F, ε sscr. f_2 6. ἀπέλειπον C G 7. ἐμβολαὶ C E P ἐκβολαὶ A B F G M Dion. 8. διέκπλου B ‖ ἐγίγνονται C, cr. c ἐγίγνετο B 9. ἔτυχον B ‖ φυγεῖν A E F M Dion. ‖ ἄλλη A E 11. τὸ ξεύμασι E 12. ἀφθόνοις ci. *Kr.* ‖ ἐπ᾽ αὐτὴν del. *Hw.* ‖ προσμίξειαν L 13. οἱ ἐπιβάται del. *Pluygersius* ‖ εἰς A C F G ‖ ναυσὶ C, cr. c_2 ‖ ἐμβαίνειν ci. *Hw.* 14. συνετύγχανέ A C E F G 15. δ᾽ B 16. ἔστι C, cr. c_2 17. ἐπιβουλὴν] lt. ε in r. G_1 19. νεῶν] τῶν νεῶν G 20. φθέγγοντο B ἐφθέγγοντο Dion. 21. ἡ om. A C E F G M Dion. ‖ βοὴ] lt. β in r. duarum ltt. scr. g_2 ἡ βοὴ Dion. 22. τε B Dion., om. A C E F G M ‖ φιλονεικίαν L 23. ἐπιβοῶντες del. *Bdh.* ‖ περὶ del. *Bdh.* ‖ τῆς] τὴν in r. b 24. ἀντιλάβεσθαι F, cr. f_2 ἀντιλαμβάνεσθαι Dion. 25. κω-λύσαι B C E, cr. c_2 26. ἑκάστου M Dion. ἑκάστου+ f ‖ νικήσαντες sscr. G_1 Dion. 27. [πρὸς] ἔτι ci. *Kr.*

μὴ κατ᾽ ἀνάγκην πρύμναν κρουόμενον, ἀνακαλοῦντες ὀνομαστὶ τὸν
τριήραρχον ἠρώτων, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι, εἰ τὴν πολεμιωτάτην γῆν
οἰκειοτέραν ἤδη τῆς οὐ δι᾽ ὀλίγου κεκτημένης θαλάσσης ἡγούμενοι
ὑποχωροῦσιν, οἱ δὲ Συρακόσιοι, εἰ οὓς σαφῶς ἴσασι προθυμου-
μένους [Ἀθηναίους] παντὶ τρόπῳ διαφυγεῖν, τούτους αὐτοὶ φεύ-
71 γοντας φεύγουσιν. ὅ τε ἐκ τῆς γῆς πεζὸς ἀμφοτέρων ἰσορρόπου
τῆς ναυμαχίας καθεστηκύας πολὺν τὸν ἀγῶνα καὶ ξύστασιν τῆς
γνώμης εἶχε, φιλονικῶν μὲν ὁ αὐτόθεν περὶ τοῦ πλείονος ἤδη
καλοῦ, δεδιότες δὲ οἱ ἐπελθόντες μὴ τῶν παρόντων ἔτι χείρω
2 πράξωσι. πάντων γὰρ δὴ ἀνακειμένων τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὰς
ναῦς ὅ τε φόβος ἦν ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος οὐδενὶ ἐοικὼς καὶ διὰ
τὸ * * ἀνώμαλον καὶ τὴν ἔποψιν τῆς ναυμαχίας ἐκ τῆς γῆς ἠναγ-
3 κάζοντο ἔχειν. δι᾽ ὀλίγου γὰρ οὔσης τῆς θέας καὶ οὐ πάντων
ἅμα ἐς τὸ αὐτὸ σκοπούντων, εἰ μέν τινες ἴδοιέν πῃ τοὺς σφετέ-
ρους ἐπικρατοῦντας, ἀνεθάρσησάν τε ἂν καὶ πρὸς ἀνάκλησιν θεῶν
μὴ στερῆσαι σφᾶς τῆς σωτηρίας ἐτρέποντο· οἱ δ᾽ ἐπί τι ἡσσώμενον
βλέψαντες ὀλοφυρμῷ τε ἅμα μετὰ βοῆς ἐχρῶντο καὶ ἀπὸ τῶν
δρωμένων τῆς ὄψεως καὶ τὴν γνώμην μᾶλλον τῶν ἐν τῷ ἔργῳ
ἐδουλοῦντο· ἄλλοι δὲ καὶ πρὸς ἀντίπαλόν τι τῆς ναυμαχίας ἀπι-
δόντες, διὰ τὸ ἀκρίτως ξυνεχὲς τῆς ἁμίλλης καὶ τοῖς σώμασιν
αὐτοῖς ἴσα τῇ δόξῃ περιδεῶς ξυναπονεύοντες ἐν τοῖς χαλεπώτατα
4 διῆγον· αἰεὶ γὰρ παρ᾽ ὀλίγον ἢ διέφευγον ἢ ἀπώλλυντο. ἦν τε ἐν
τῷ αὐτῷ στρατεύματι τῶν Ἀθηναίων, ἕως ἀγχώμαλα ἐναυμάχουν,
πάντα ὁμοῦ ἀκοῦσαι, ὀλοφυρμός, βοή, νικῶντες, κρατούμενοι, ἄλλα
ὅσ᾽ ἂν ἐν μεγάλῳ κινδύνῳ μέγα στρατόπεδον πολυειδῆ ἀναγκάζοιτο
5 φθέγγεσθαι. παραπλήσια δὲ καὶ οἱ ἐπὶ τῶν νεῶν αὐτοῖς ἔπασχον,

1. κατ᾽] δι᾽ B 2. τριηράρχον B || εἰς C, cr. c_2 3 ὀλίγου] ὀ. πόνου B S Dion. 4. ἀποχωροῦσιν A C (ex -σι cr. c_2) E F G M || εἰ om. B 5. ἀθηναίους del. *Cl.* 6. φεύγουσι C, cr. c_2 ἔχουσιν M || τ᾽ B 7. καθεστηκυίας A B E F G M c_2 || ξύ+στασιν f ξύντασιν ci. *Dr.* (cf. S) 8. φιλονεικῶν L || ἤδη] ἔτι ci. *Gtz.* 10. δὴ] ἤδη B δὴ sscr. B 11-12. διὰ τὸ] διὰ αὐτὸ ex cr. scr. a_2, δι᾽ αὐτὸ *Bk.*, διότι *Hc* ci.; post haec vb. excidisse ἀνώμαλον *Br.*, ἄγχοθεν *Rauchensteinius*, ἀγχώμαλον *Gl.*, ἀνώμαλον τῶν ξυμβαινόντων περὶ τὴν μάχην *Arn.*, ἀνώμαλον τῆς τάξεως *Cl.* ci., post vb. γῆς excidisse εἶναι, ἀνωμάλως *Gtz.* ci. 12. ἐπόψιν E ἐπ᾽ ὄψιν A 13. οὐ πάντων] ἁπάντων B οὐ πάντων γρ. B 15. τε] in r. b || ἂν om. B 16. τι] τὸ L, cr. *Hc* 17. ὀλοφυρμῶι E 19. ἐδουλοῦτο C G, cr. g_2 20. ἀμίλλης A B C, cr. c_2 αμ. E 21. τῆι] lt. ι ex cr. b 22. ἀεὶ B C G_m || ἀπόλλυντο C, cr. c_2 23. αὐτῷ om. A E F M Dion. || [τῶν ἀθηναίων] ci. *Kr.* 24. βοή, ὀλοφυρμός ci. *Elmsleyus* 25 ὅσ᾽ ἂν ci. *Hw.* ὅσα L

πρίν γε δὴ οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐπὶ πολὺ ἀντισχούσης
τῆς ναυμαχίας ἔτρεψάν τε τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἐπικείμενοι λαμ-
πρῶς, πολλῇ κραυγῇ καὶ διακελευσμῷ χρώμενοι, κατεδίωκον ἐς
τὴν γῆν. τότε δὲ ὁ μὲν ναυτικὸς στρατός, ἄλλοι ἄλλῃ, ὅσοι μὴ 6
μετέωροι ἑάλωσαν, κατενεχθέντες ἐξέπεσον ἐς τὸ στρατόπεδον· ὁ
δὲ πεζὸς οὐκέτι διαφόρως, ἀλλ᾽ ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς οἰμωγῇ τε καὶ
στόνῳ πάντες, δυσανασχετοῦντες τὰ γιγνόμενα, οἱ μὲν ἐπὶ τὰς ναῦς
παρεβοήθουν, οἱ δὲ πρὸς τὸ λοιπὸν τοῦ τείχους ἐς φυλακήν, ἄλλοι
δέ, καὶ οἱ πλεῖστοι, ἤδη περὶ σφᾶς αὐτοὺς [καὶ] ὅπῃ σωθήσονται
διεσκόπουν. ἦν τε ἐν τῷ παραυτίκα οὐδεμιᾶς δὴ τῶν ξυμπασῶν 7
ἐλάσσων ἔκπληξις. παραπλήσιά τε ἐπεπόνθεσαν καὶ ἔδρασαν αὐτοὶ
ἐν Πύλῳ· διαφθαρεισῶν γὰρ τῶν νεῶν τοῖς Λακεδαιμονίοις προσ-
απώλλυντο αὐτοῖς καὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ ἄνδρες διαβεβηκότες, καὶ
τότε τοῖς Ἀθηναίοις ἀνέλπιστον ἦν τὸ κατὰ γῆν σωθήσεσθαι, ἢν
μή τι παρὰ λόγον γίγνηται.

Γενομένης δ᾽ ἰσχυρᾶς τῆς ναυμαχίας καὶ πολλῶν νεῶν ἀμ- 72
φοτέροις καὶ ἀνθρώπων ἀπολομένων οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμ-
μαχοι ἐπικρατήσαντες τά τε ναυάγια καὶ τοὺς νεκροὺς ἀνείλοντο
καὶ ἀποπλεύσαντες πρὸς τὴν πόλιν τροπαῖον ἔστησαν. οἱ δ᾽ Ἀθη- 2
ναῖοι ὑπὸ μεγέθους τῶν παρόντων κακῶν νεκρῶν μὲν πέρι ἢ
ναυαγίων οὐδὲ ἐπενόουν αἰτῆσαι ἀναίρεσιν, τῆς δὲ νυκτὸς ἐβου-
λεύοντο εὐθὺς ἀναχωρεῖν. Δημοσθένης δὲ Νικίᾳ προσελθὼν γνώ- 3
μην ἐποιεῖτο πληρώσαντας ἔτι τὰς λοιπὰς τῶν νεῶν βιάσασθαι, ἢν
δύνωνται, ἅμα ἕῳ τὸν ἔκπλουν, λέγων ὅτι πλείους ἔτι αἱ λοιπαί
εἰσι νῆες χρήσιμαι σφίσιν ἢ τοῖς πολεμίοις· ἦσαν γὰρ τοῖς μὲν
Ἀθηναίοις περίλοιποι ὡς ἑξήκοντα, τοῖς δ᾽ ἐναντίοις ἐλάσσους ἢ
πεντήκοντα. καὶ ξυγχωροῦντος Νικίου τῇ γνώμῃ καὶ βουλομένων 4
πληροῦν αὐτῶν οἱ ναῦται οὐκ ἤθελον ἐσβαίνειν διὰ τὸ καταπεπλῆ-
χθαι τῇ ἥσσῃ καὶ μὴ ἂν ἔτι οἴεσθαι κρατῆσαι. καὶ οἱ μὲν ὡς

1. συρακόσι F 2. λαβρῶς ci. *Gtz.* 4. ἄλλοι ci. *Kr.* ἄλλος L 6. ὀργῆς M || οἰμωγῆι E F 9. καὶ οἱ] οἱ καὶ M || αὐτοὺς B || [καὶ] ὅπῃ (ὁπῆι B) *Kr.*, ὅπῃ καὶ *Gtz.* ci. || σωιθήσονται E 10. ξυμπασῶν] ξυμφορῶν B 11. πεπόνθεσαν A E F G_m || ⟨οἷς⟩ καὶ ci. *Rsk.* 12. τοῖς om. B || προσαπόλλυντο C 13. αὐτοῖς] lt. ο in r. g_2 αὐταῖς C M || διαβεβοηκότες B 14. σωιθήσεσθαι A E F 15. παρὰ λόγον Dion. παράλογον L 16. δὲ (comp.) B 17. ἀνδρῶν Dion. 18. ἐπικρατήσαντες] ltt. ες in r. b ἐπικρατοῦντες Dion. 19. τρόπαιον E c_2 20. περὶ G, cr. G_1; del. *Hw.* 21. οὐδ᾽ B || ἐβούλοντο B 23. [ἔτι] ci. *Cl.* 24. ἕω F || [αἱ] *Cl.*, [αἱ λοιπαί] *Hw.* ci. 25. εἰσι om. B || σφίσι C, cr. c_2 28. αὐτὸν A C F G, cr. f_2 g_2 29. τῇ] τε τῇ B || οἴεσθαι C, cr. c_2

73 κατὰ γῆν ἀναχωρήσοντες ἤδη ξύμπαντες τὴν γνώμην εἶχον. Ἑρμο-
κράτης δὲ ὁ Συρακόσιος ὑπονοήσας αὐτῶν τὴν διάνοιαν καὶ νο-
μίσας δεινὸν εἶναι εἰ τοσαύτη στρατιὰ κατὰ γῆν ἀποχωρήσασα καὶ
καθεζομένη ποι τῆς Σικελίας βουλήσεται αὖθις σφίσι τὸν πόλεμον
ποιεῖσθαι, ἐσηγεῖται ἐλθὼν τοῖς ἐν τέλει οὖσιν ὡς οὐ χρεὼν ἀπο-
χωρῆσαι τῆς νυκτὸς αὐτοὺς περιιδεῖν, λέγων ταῦτα ἃ καὶ αὐτῷ
ἐδόκει, ἀλλὰ ἐξελθόντας ἤδη πάντας Συρακοσίους καὶ τοὺς ξυμ-
μάχους τάς τε ὁδοὺς ἀποικοδομῆσαι καὶ τὰ στενόπορα τῶν χωρίων
2 προφθάσαντας φυλάσσειν. οἱ δὲ ξυνεγίγνωσκον μὲν καὶ αὐτοὶ οὐχ
ἧσσον ταῦτα ἐκείνου καὶ ἐδόκει ποιητέα εἶναι, τοὺς δὲ ἀνθρώπους
ἄρτι ἀσμένους ἀπὸ ναυμαχίας τε μεγάλης ἀναπεπαυμένους καὶ ἅμα
ἑορτῆς οὔσης (ἔτυχε γὰρ αὐτοῖς Ἡρακλεῖ ταύτην τὴν ἡμέραν θυσία
οὖσα) οὐ δοκεῖν ἂν ῥᾳδίως ἐθελῆσαι ὑπακοῦσαι· ὑπὸ γὰρ τοῦ
περιχαροῦς τῆς νίκης πρὸς πόσιν τετράφθαι τοὺς πολλοὺς ἐν τῇ
ἑορτῇ, καὶ πάντα μᾶλλον ἐλπίζειν ἂν σφῶν πείθεσθαι αὐτοὺς ἢ
3 ὅπλα λαβόντας ἐν τῷ παρόντι ἐξελθεῖν. ὡς δὲ τοῖς ἄρχουσι ταῦτα
λογιζομένοις ἐφαίνετο ἄπορα καὶ οὐκ[έτι] ἔπειθεν αὐτοὺς ὁ Ἑρμο-
κράτης, αὐτὸς ἐπὶ τούτοις τάδε μηχανᾶται, δεδιὼς μὴ οἱ Ἀθηναῖοι
καθ᾽ ἡσυχίαν προφθάσωσιν ἐν τῇ νυκτὶ διελθόντες τὰ χαλεπώτατα
τῶν χωρίων· πέμπει τῶν ἑταίρων τινὰς τῶν ἑαυτοῦ μετὰ ἱππέων
πρὸς τὸ τῶν Ἀθηναίων στρατόπεδον ἡνίκα ξυνεσκόταζεν· οἳ προσ-
ελάσαντες ἐξ ὅσου τις ἔμελλεν ἀκούσεσθαι καὶ ἀνακαλεσάμενοί τινας
ὡς ὄντες τῶν Ἀθηναίων ἐπιτήδειοι (ἦσαν γάρ τινες τῷ Νικίᾳ
διάγγελοι τῶν ἔνδοθεν) ἐκέλευον φράζειν Νικίᾳ μὴ ἀπάγειν τῆς
νυκτὸς τὸ στράτευμα, ὡς Συρακοσίων τὰς ὁδοὺς φυλασσόντων,
ἀλλὰ καθ᾽ ἡσυχίαν τῆς ἡμέρας παρασκευασάμενον ἀποχωρεῖν.
4 καὶ οἱ μὲν εἰπόντες ἀπῆλθον, καὶ οἱ ἀκούσαντες διήγγειλαν τοῖς

1. ἀναχωρήσοντες] lt ο in r. g_2 ἀναχωρήσαντες C || ἤδη F 3. στρα-τιὰ] in -ᾶ cr. c_2, ex -ᾶ cr. g_2 || ὑποχωρήσασα A B F G M 5. ἐσηγεῖται] in ἐφηγεῖται cr. c_2 || οὖσι B (lt. ι ex cr.) C, cr. c_2; del. *Hw.* || χρεῶν A 6. ταὐτὰ ci. *Kr.* || ἃ καί] καὶ ἃ καὶ A F sscr. g καὶ ἃ E [καὶ] ci. *Cl.* || αὐτῷ] αὐτοῖς *Br.*, γυλίππῳ vel αὐτῷ τῷ γυλίππῳ *Dobr.* ci.; [λέγων . . . ἐδόκει] ci. *Bl.* 7. ἐδόκει] ἐ. εἶναι M 8. τάς] τά B || στενότερα A γρ. B [G] || τῶι χωρίωι γρ. B [G] 9. προφθάσαντας] διαλαβόντας B προφθάσαντας γρ. B [G] || ξυνεγίνω-σκον B E [G] 10. ἧττον A B || ποιητέο C, cr. c_2 11. πεπαυμένους B ἀναπαυο-μένους *Pp.*, ἂν ἀναπαυομένους *Rauchensteinius* ci. 12. αὐτοῖς ἡρακλεῖ A C E F G M γρ. B ἡράκλεια B || ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ci. *Hs* 14. τετάφθαι B 15. σφῶν] σφίσι ci. *Hw.* 17. οὐκ[έτι] ci. *Kr.* || ἔπειθε C, cr. c_2 19. προφθάσωσι C, cr. c_2 20. ἑτέρων A, αι sscr. a_2 || ἑαυτοῦ] ἑτοῦ C, cr. c_2 21. ξυνεσκόταζε C, cr. c_2 22. ἔμελλε C, cr. c_2 27. alt. οἱ] οἳ ci. *Matthiaeus*

στρατηγοῖς τῶν Ἀθηναίων· οἱ δὲ πρὸς τὸ ἄγγελμα ἐπέσχον τὴν 74
νύκτα, νομίσαντες οὐκ ἀπάτην εἶναι. καὶ ἐπειδὴ καὶ ὣς οὐκ εὐθὺς
ὥρμησαν, ἔδοξεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν περιμεῖναι, ὅπως
ξυσκευάσαιντο ὡς ἐκ τῶν δυνατῶν οἱ στρατιῶται ὅτι χρησιμώτατα,
καὶ τὰ μὲν ἄλλα πάντα καταλιπεῖν, ἀναλαβόντες δὲ αὐτὰ ὅσα περὶ
τὸ σῶμα ἐς δίαιταν ὑπῆρχεν ἐπιτήδεια ἀφορμᾶσθαι. Συρακόσιοι 2
δὲ καὶ Γύλιππος τῷ μὲν πεζῷ προεξελθόντες τάς τε ὁδοὺς τὰς
κατὰ τὴν χώραν ᾗ εἰκὸς ἦν τοὺς Ἀθηναίους ἰέναι ἀπεφάργνυσαν
καὶ τῶν ῥείθρων καὶ ποταμῶν τὰς διαβάσεις ἐφύλασσον καὶ ἐς
ὑποδοχὴν τοῦ στρατεύματος ὡς κωλύσοντες ᾗ ἐδόκει ἐτάσσοντο·
ταῖς δὲ ναυσὶ προσπλεύσαντες τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων ἀπὸ τοῦ
αἰγιαλοῦ ἀφεῖλκον· ἐνέπρησαν δέ τινας ὀλίγας, ὥσπερ διενοήθησαν,
αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι, τὰς δ᾽ ἄλλας καθ᾽ ἡσυχίαν οὐδενὸς κωλύοντος
ὡς ἑκάστην ποι ἐκπεπτωκυῖαν ἀναδησάμενοι ἐκόμιζον ἐς τὴν πόλιν.
Μετὰ δὲ τοῦτο, ἐπειδὴ ἐδόκει τῷ Νικίᾳ καὶ τῷ Δημοσθένει 75
ἱκανῶς παρεσκευάσθαι, καὶ ἡ ἀνάστασις ἤδη τοῦ στρατεύματος
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀπὸ τῆς ναυμαχίας ἐγίγνετο. δεινὸν οὖν ἦν οὐ καθ᾽ 2
ἓν μόνον τῶν πραγμάτων, ὅτι τάς τε ναῦς ἀπολωλεκότες πάσας
ἀπεχώρουν καὶ ἀντὶ μεγάλης ἐλπίδος καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ πόλις κιν-
δυνεύοντες, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ ἀπολείψει τοῦ στρατοπέδου ξυνέβαινε
τῇ τε ὄψει ἑκάστῳ ἀλγεινὰ καὶ τῇ γνώμῃ αἰσθέσθαι. τῶν τε γὰρ 3
νεκρῶν ἀτάφων ὄντων, ὁπότε τις ἴδοι τινὰ τῶν ἐπιτηδείων κεί-
μενον, ἐς λύπην μετὰ φόβου καθίστατο, καὶ οἱ ζῶντες καταλει-
πόμενοι τραυματίαι τε καὶ ἀσθενεῖς πολὺ τῶν τεθνεώτων τοῖς
†ζῶσι λυπηρότεροι ἦσαν καὶ τῶν ἀπολωλότων ἀθλιώτεροι. πρὸς 4
γὰρ ἀντιβολίαν καὶ ὀλοφυρμὸν τραπόμενοι ἐς ἀπορίαν καθίστασαν,
ἄγειν τε σφᾶς ἀξιοῦντες καὶ ἕνα ἕκαστον ἐπιβοώμενοι, εἴ τινά πού
τις ἴδοι ἢ ἑταίρων ἢ οἰκείων, τῶν τε ξυσκήνων ἤδη ἀπιόντων

2. ἄπασιν E, cr. e_2 || [καὶ ἐπειδὴ] καὶ ὡς ci. *St.* || ὧς G c_2 ὡς A B E F ὥς Cm 4. συσκευάσαιντο A B C E G f_2 συσκευάσαντο F συσκευάσωνται M γρ. g_2 5. ἀναλαβόντας M 5-6. περὶ τὸ σῶμα del. *Hw.* 6. ὑπῆρχε C, cr. c_2 7. προσεξελθόντες A C E F G M 8. ᾗι C, acc. in r. c_2 || ἀπε-φράγνυσαν L 9. ποταμῶν] τῶν π. A C E F G M 11. ναῦς del. *Hw.* 14 ἐκπεπτωκυῖαν A B F G M c_2 ἐκπεπτωικυῖαν E || ἀναδεισάμενοι C, cr. c_2 15. τούτωι B || alt. τῷ om. B [G] 16. παρεσκευᾶσθαι C 18. τῶν πεπραγμένων ci. *Cl.*; lacunam post μόνον statuit *St.* || ἀπολελωκότες C || πάσας] πεζοὶ vel πάσας πεζοὶ ci. *Rsk.* 21. αἴσθεσθαι A B E F M, cr. f_2 24-25. [τοῖς ζῶσι] vel τ. ὁρῶσι *Cl.*, τ. ἀπιοῦσι *Hw.*, τ. ἐξιοῦσι *Naber*, τ. σῶς (vel σωσὶ) *Hs* ci. 26. ὀλοφυρμὸν E 28 ἑταίρων] ltt. αι in r. g

ἐκκρεμαννύμενοι καὶ ἐπακολουθοῦντες ὅσον δύναιντο, εἴ τῳ δὲ
προλίποι ἡ ῥώμη καὶ τὸ σῶμα, οὐκ ἄνευ †ὀλίγων ἐπιθειασμῶν
καὶ οἰμωγῆς ἀπολειπόμενοι· ὥστε δάκρυσι πᾶν τὸ στράτευμα πλη-
σθὲν καὶ ἀπορίᾳ τοιαύτῃ μὴ ῥᾳδίως ἀφορμᾶσθαι, καίπερ ἐκ πολε-
μίας τε καὶ μείζω ἢ κατὰ δάκρυα τὰ μὲν πεπονθότας ἤδη, τὰ δὲ
5 περὶ τῶν ἐν ἀφανεῖ δεδιότας μὴ πάθωσι. κατήφειά τέ τις ἅμα
καὶ κατάμεμψις σφῶν αὐτῶν πολλὴ ἦν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἢ πόλει
ἐκπεπολιορκημένῃ ἐῴκεσαν ὑποφευγούσῃ, καὶ ταύτῃ οὐ σμικρᾷ·
μυριάδες γὰρ τοῦ ξύμπαντος ὄχλου οὐκ ἐλάσσους τεσσάρων ἅμα
ἐπορεύοντο. καὶ τούτων οἵ τε ἄλλοι πάντες ἔφερον ὅ τι τις ἐδύνατο
[κατὰ τὸ] χρήσιμον, καὶ οἱ ὁπλῖται καὶ οἱ ἱππῆς παρὰ τὸ εἰωθὸς
αὐτοί γε καὶ τὰ σφέτερα αὐτῶν σιτία, οἱ μὲν ἀπορίᾳ ἀκολούθων,
οἱ δὲ ἀπιστίᾳ· ἀπηυτομολήκεσαν γὰρ πάλαι τε καὶ οἱ πλεῖστοι
παραχρῆμα. ἔφερον δὲ οὐδὲ ταῦτα ἱκανά· σῖτος γὰρ οὐκέτι ἦν ἐν
6 τῷ στρατοπέδῳ. καὶ μὴν ἡ ἄλλη αἰκία, καὶ [ἡ] ἰσομοιρίᾳ τῶν
κακῶν ἔχουσά τινα ὅμως [τὸ μετὰ πολλῶν] κούφισιν, οὐδ' ὣς
ῥᾳδία ἐν τῷ παρόντι ἐδοξάζετο, ἄλλως τε καὶ ἀπὸ οἵας λαμπρό-
τητος καὶ αὐχήματος τοῦ πρώτου ἐς οἵαν τελευτὴν καὶ ταπεινότητα
7 ἀφίκατο. μέγιστον γὰρ δὴ τὸ διάφορον τοῦτο [τῷ] Ἑλληνικῷ
στρατεύματι ἐγένετο, οἷς ἀντὶ μὲν τοῦ ἄλλους δουλωσομένους ἥκειν
αὐτοὺς τοῦτο μᾶλλον δεδιότας μὴ πάθωσι ξυνέβη ἀπιέναι, ἀντὶ δ'
εὐχῆς τε καὶ παιάνων, μεθ' ὧν ἐξέπλεον, πάλιν τούτων τοῖς ἐναν-

1. ὅσον] ἐς ὅσον B ‖ εἰ τῶι E 2. προλείποι A C E F M προλείπει G ‖ ἢ B ‖ [ὀλίγων] *St.*, λυγρῶν *Hl.*, συχνῶν *Pp.*, ἀλόγων *Mdv.*, οἰκτρῶν *Hw.*, ⟨οὐκ⟩ ὀλίγων *Mueller-Struebing*, λιγέων *Kothius*, ὠμῶν *Hs* ci. ‖ ἐπιθιασμῶν E, cr. e_2 ἐπορθιασμῶν ci. *Gtz.* 3. οἱμωγῆς B F ‖ ὑπολειπόμενοι B 4. τοιαύτῃ] τῆι αὔτηι A 5. πεπονθο:τεσας (ας) B, punctis supra lt. τ alio atramento additis 6. ἀφανεῖ] lt. ἀ in r. c_2 τῶι ἀ. B ‖ δεδιότες B ‖ μὴ] μή τι A C E F G M 8. ἐκπολιορκημένηι E ‖ ἤκεσαν ci. *Hw.* 9. τεσάρων G 10. ἔφερον πάντες B 11. κατὰ τὸ del. *Hc* ἕκαστος B κατὰ τὸ γρ. B κατὰ τὸ ⟨σῶμα⟩ ci. *Gtz.* ‖ ἱππεῖς B G c_2 12. γε ci. *Hc* τε A C E F G M, om. B ‖ καὶ om. A B E F G M ‖ σιτία] σ. ὑπὸ (ἐπὶ ci. *Pluygersius*) τοῖς ὅπλοις A B E F G M 13. ἀπηυτομολήκεισαν C 15. καὶ μὴν ⟨καὶ⟩ ci. *Gtz.* ‖ post αἰκία lacunam statuit *Hw.* ‖ ἡ del. *St.*, καὶ ἡ del. *Dobr.* ‖ ἰσομοιρία A E F (praeter C Gm) 16. τὸ μετὰ πολλῶν del. *Bdh.* ‖ ὥς A B E F, cr. f_2 17. ῥάιδια F, cr. f_2 ‖ οἵ++ας G 18. τελευτὴν] τε τ. A E F 19. ἀφίκατο ci. *Bdh.* ἀφικτο C ἀφίκτο A E F ἀφῖκτο B M c_2 e_2 [G] ‖ τῷ del. S τῴ ci. *Pp.* 20. τοῦ] τοὺς M 21. αὐτοὺς om. M ‖ ξυνέβη ἀπιέναι] ξυναπιέναι C 22. παιώνων A C E F M, cr. c f_2

τίοις ἐπιφημίσμασιν ἀφορμᾶσθαι, πεζούς τε ἀντὶ ναυβατῶν πορευ-
ομένους καὶ ὁπλιτικῷ προσέχοντας μᾶλλον ἢ ναυτικῷ. ὅμως δὲ
ὑπὸ μεγέθους τοῦ ἐπικρεμαμένου ἔτι κινδύνου πάντα ταῦτα αὐτοῖς
οἰστὰ ἐφαίνετο. ὁρῶν δὲ ὁ Νικίας τὸ στράτευμα ἀθυμοῦν καὶ ἐν 76
μεγάλῃ μεταβολῇ ὄν, ἐπιπαριὼν ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐθάρσυνέ
τε καὶ παρεμυθεῖτο, βοῇ τε χρώμενος ἔτι μᾶλλον ἑκάστοις καθ'
οὓς γίγνοιτο ὑπὸ προθυμίας καὶ βουλόμενος ὡς ἐπὶ πλεῖστον γε-
γωνίσκων ὠφελεῖν.

„Ἔτι καὶ ἐκ τῶν παρόντων, ὦ Ἀθηναῖοι καὶ ξύμμαχοι, ἐλπίδα 77
χρὴ ἔχειν (ἤδη τινὲς καὶ ἐκ δεινοτέρων ἢ τοιῶνδε ἐσώθησαν),
μηδὲ καταμέμφεσθαι ὑμᾶς ἄγαν αὐτοὺς μήτε ταῖς ξυμφοραῖς μήτε
ταῖς παρὰ τὴν ἀξίαν νῦν κακοπαθίαις. κἀγώ τοι οὐδενὸς ὑμῶν 2
οὔτε ῥώμῃ προφέρων (ἀλλ' ὁρᾶτε δὴ ὡς διάκειμαι ὑπὸ τῆς νόσου)
οὔτ' εὐτυχίᾳ δοκῶν που ὕστερός του εἶναι κατά τε τὸν ἴδιον βίον
καὶ ἐς τὰ ἄλλα, νῦν ἐν τῷ αὐτῷ κινδύνῳ τοῖς φαυλοτάτοις αἰω-
ροῦμαι· καίτοι πολλὰ μὲν ἐς θεοὺς νόμιμα δεδιῄτημαι, πολλὰ δὲ
ἐς ἀνθρώπους δίκαια καὶ ἀνεπίφθονα. ἀνθ' ὧν ἡ μὲν ἐλπὶς ὅμως 3
θρασεῖα τοῦ μέλλοντος, αἱ δὲ ξυμφοραὶ οὐ κατ' ἀξίαν δὴ φοβοῦσι.
τάχα δὲ ἂν καὶ λωφήσειαν· ἱκανὰ γὰρ τοῖς τε πολεμίοις ηὐτύχηται,
καὶ εἴ τῳ θεῶν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν, ἀποχρώντως ἤδη τετι-
μωρήμεθα. ἦλθον γάρ που καὶ ἄλλοι τινὲς ἤδη ἐφ' ἑτέρους, καὶ 4
ἀνθρώπεια δράσαντες ἀνεκτὰ ἔπαθον. καὶ ἡμᾶς εἰκὸς νῦν τά τε
ἀπὸ τοῦ θείου ἐλπίζειν ἠπιώτερα ἕξειν (οἴκτου γὰρ ἀπ' αὐτῶν
ἀξιώτεροι ἤδη ἐσμὲν ἢ φθόνου), καὶ ὁρῶντες ὑμᾶς αὐτοὺς οἷοι
ὁπλῖται ἅμα καὶ ὅσοι ξυντεταγμένοι χωρεῖτε μὴ καταπέπληχθε
ἄγαν, λογίζεσθε δὲ ὅτι αὐτοί τε πόλις εὐθύς ἐστε ὅποι ἂν καθέζη-
σθε, καὶ ἄλλη οὐδεμία ὑμᾶς τῶν ἐν Σικελίᾳ οὔτ' ἂν ἐπιόντας

1. τε] in r. b δὲ A C E F G M ‖ ἀντὶ ναυβατῶν] ἀντιβατῶν B 2. προσχόντας A C (ex -ωντας cr. c) E F (post προ in fine versus rasura esse videtur) G M 5. ὑπαρχόντων] ltt. αρχον in r. b 6. ⟨ἐφ'⟩ ἑκάστοις ci. *Mein.* 7. γεγωνίσσκων C, ltt. ω et ισ in r. c_2 8-9. ὠφελεῖν τι. καὶ B 10. ἤδη] εἰ δή ci. *Bothius* ‖ ἐσωίθησαν A E F 11. καταμέμψασθαι A C E F G M ‖ αὑτοὺς A B 12. κακοπαθείαις A B G M c_2 e_2 f_2 14. τε om. A C E F G M, legit S 15. τἆλλα B ‖ αἰωροῦμαι] ltt. αι in r. c_2 ἐωροῦμαι E F M 16. δεδιήτημαι A B 18. θαρσεῖα E F G c_2, cr. e_2 ‖ δὴ] ἤδη B δὴ sscr. B ‖ φοβοῦσαι τάχ' ἂν ci. *Schuetzius* 19. δὲ] δ' B ‖ εὐτύχηται L εὐτυχεῖται c_2 22. ἀνθρώπια E, cr. e_2 23. θεοῦ (vel θῡ vel θῦ) L, em. *Kr.* ‖ ἡπιώτερα A B F G c_2 24. αὐτοὺς B ‖ οἷοι] οἳ οἱ B οἱ A E F G M 25. καταπεπλῆχθαι B καταπεπλῆχθε A F, cr. f_2 καταπλῆχθε C, cr. c_2

5 δέξαιτο ῥᾳδίως οὔτ' ἂν ἱδρυθέντας που ἐξαναστήσειεν. τὴν δὲ
πορείαν ὥστ' ἀσφαλῆ καὶ εὔτακτον εἶναι αὐτοὶ φυλάξατε, μὴ ἄλλο
τι ἡγησάμενος ἕκαστος ἢ ἐν ᾧ ἂν ἀναγκασθῇ χωρίῳ μάχεσθαι,
6 τοῦτο καὶ πατρίδα καὶ τεῖχος κρατήσας ἕξειν. σπουδὴ δὲ ὁμοίως
καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν ἔσται τῆς ὁδοῦ· τὰ γὰρ ἐπιτήδεια βραχέα
ἔχομεν, καὶ ἢν ἀντιλαβώμεθά του φιλίου χωρίου τῶν Σικελῶν
(οὗτοι γὰρ ἡμῖν διὰ τὸ Συρακοσίων δέος ἔτι βέβαιοί εἰσιν), ἤδη
νομίζετε ἐν τῷ ἐχυρῷ εἶναι. προπέπεμπται δ' ὡς αὐτούς, καὶ
7 ἀπαντᾶν εἰρημένον καὶ σιτία ἅμα κομίζειν. τό τε ξύμπαν γνῶτε,
ὦ ἄνδρες στρατιῶται, ἀναγκαῖόν τε ὂν ὑμῖν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς
γίγνεσθαι, ὡς μὴ ὄντος χωρίου ἐγγὺς ὅποι ἂν μαλακισθέντες σω-
θεῖτε, καὶ ἢν νῦν διαφύγητε τοὺς πολεμίους, οἵ τε ἄλλοι τευξόμενοι
ὧν ἐπιθυμεῖτέ που ἐπιδεῖν, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν μεγάλην δύναμιν
τῆς πόλεως καίπερ πεπτωκῦαν ἐπανορθώσοντες· ἄνδρες γὰρ πόλις,
καὶ οὐ τείχη οὐδὲ νῆες ἀνδρῶν κεναί."

78 Ὁ μὲν Νικίας τοιάδε παρακελευόμενος ἅμα ἐπῄει τὸ στρά-
τευμα καί, εἴ πῃ ὁρῴη διεσπασμένον καὶ μὴ ἐν τάξει χωροῦν,
ξυνάγων καὶ καθιστάς, καὶ ὁ Δημοσθένης οὐδὲν ἧσσον τοῖς καθ'
2 ἑαυτὸν τοιαῦτά τε καὶ παραπλήσια λέγων. τὸ δὲ ἐχώρει ἐν πλαι-
σίῳ τεταγμένον, πρῶτον μὲν ἡγούμενον τὸ Νικίου, ἐφεπόμενον δὲ
τὸ Δημοσθένους· τοὺς δὲ σκευοφόρους καὶ τὸν πλεῖστον ὄχλον
3 ἐντὸς εἶχον οἱ ὁπλῖται. καὶ ἐπειδὴ [τε] ἐγένοντο ἐπὶ τῇ διαβάσει
τοῦ Ἀνάπου ποταμοῦ, ηὗρον ἐπ' αὐτῷ παρατεταγμένους τῶν Συρα-
κοσίων καὶ ξυμμάχων, καὶ τρεψάμενοι αὐτοὺς καὶ κρατήσαντες
τοῦ πόρου ἐχώρουν ἐς τὸ πρόσθεν· οἱ δὲ Συρακόσιοι παριππεύ-
4 οντές τε προσέκειντο καὶ ἐσακοντίζοντες οἱ ψιλοί. καὶ ταύτῃ μὲν
τῇ ἡμέρᾳ προελθόντες σταδίους ὡς τεσσαράκοντα ηὐλίσαντο πρὸς

1. ἐξαναστήσειε B G c_2 2. πορίαν E, cr. E_1 || ὥστε B 3. ἂν om. A C E F G M 5. ἔστω ci. *Hw.* 6. ἦν C, cr. c_2 || τοῦ L [G], cr. f_2 7. εἰσὶ C, cr. c_2 8. ὀχυρῶ(ι) A C E F G M || προπέμπετε A C E F G M 9. εἰρημένον del. *Hw.* || ἅμα ci. *Rsk.* ἄλλα L (in r. fort B) ⟨καὶ⟩ ἄλλα ci. *Kr.* || τε] δὲ A C E F G M 10. στρατ+ιῶται B || ἀνδράσι C, cr. c_2 11. ὅπου sscr. B || σωθείητε A C G M σωιθείητε E F διασωθείητε B 12. διαφύγητε] ltt. ητ in r. b 14. πεπτωκυῖαν A B E F G M c_2 || ἐπανορθώσαντες A F 19. πλαισίῳ] διπλασίω(ι) A C E F G M, cr. a_3 f_3 20. πρῶτον μὲν ἡγούμενον om. A C E F G M, add. a_3 || τὸ] τοῦ C || ἐφεπόμενον] alt. ε in r. g_2 ἑπόμενον B 21. τὸ] τοῦ C || πλεῖστον] ψιλὸν ci. *Kr.* 22. [τε] *Kr.*, γε *Sauppius* ci. || ἐπὶ] ἐν B 23. εὗρον L 24. ξυμμάχων] τῶν ξ. B 25. πρόσθεν] lt. π in r. trium fere ltt. scr. g_2 27. προ+ελθόντες G προσελθόντες A B C E F M

λόφῳ τινὶ οἱ Ἀθηναῖοι· τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρῲ ἐπορεύοντο καὶ προ-
ῆλθον ὡς εἴκοσι σταδίους, καὶ κατέβησαν ἐς χωρίον ἄπεδόν τι καὶ
αὐτοῦ ἐστρατοπεδεύσαντο, βουλόμενοι ἔκ τε τῶν οἰκιῶν λαβεῖν τι
ἐδώδιμον (ᾠκεῖτο γὰρ ὁ χῶρος) καὶ ὕδωρ μετὰ σφῶν αὐτῶν
φέρεσθαι αὐτόθεν· ἐν γὰρ τῷ πρόσθεν ἐπὶ πολλὰ στάδια, ᾗ ἔμελλον
ἰέναι, οὐκ ἄφθονον ἦν. οἱ δὲ Συρακόσιοι ἐν τούτῳ προελθόντες 5
τὴν δίοδον τὴν ἐν τῷ πρόσθεν ἀπετείχιζον· ἦν δὲ λόφος καρτερὸς
καὶ ἑκατέρωθεν αὐτοῦ χαράδρα κρημνώδης, ἐκαλεῖτο δὲ Ἀκραῖον
λέπας. τῇ δ' ὑστεραίᾳ οἱ Ἀθηναῖοι προῇσαν, καὶ οἱ τῶν Συρα- 6
κοσίων καὶ ξυμμάχων αὐτοὺς ἱππῆς καὶ ἀκοντισταὶ ὄντες πολλοὶ
ἑκατέρωθεν ἐκώλυον καὶ ἐσηκόντιζόν τε καὶ παρίππευον. καὶ 7
χρόνον μὲν πολὺν ἐμάχοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἔπειτα ἀνεχώρησαν πάλιν
ἐς τὸ αὐτὸ στρατόπεδον. καὶ τὰ ἐπιτήδεια οὐκέτι ὁμοίως εἶχον·
οὐ γὰρ ἔτι ἀποχωρεῖν οἷόν τ' ἦν ὑπὸ τῶν ἱππέων. πρῲ δὲ ἄραν- 79
τες ἐπορεύοντο αὖθις, καὶ ἐβιάσαντο πρὸς τὸν λόφον [ἐλθεῖν] τὸν
ἀποτετειχισμένον, καὶ ηὗρον πρὸ ἑαυτῶν ὑπὲρ τοῦ ἀποτειχίσματος
τὴν πεζὴν στρατιὰν παρατεταγμένην οὐκ ἐπ' ὀλίγων ἀσπίδων·
στενὸν γὰρ ἦν τὸ χωρίον. καὶ προσβαλόντες οἱ Ἀθηναῖοι ἐτειχο- 2
μάχουν καὶ βαλλόμενοι ὑπὸ πολλῶν ἀπὸ τοῦ λόφου ἐπάντους
ὄντος (δικνοῦντο γὰρ ῥᾶον οἱ ἄνωθεν) καὶ οὐ δυνάμενοι βιάσα-
σθαι ἀνεχώρουν πάλιν καὶ ἀνεπαύοντο. ἔτυχον δὲ καὶ βρονταί 3
τινες ἅμα γενόμεναι καὶ ὕδωρ, οἷα τοῦ ἔτους πρὸς μετόπωρον
ἤδη ὄντος φιλεῖ γίγνεσθαι· ἀφ' ὧν οἱ Ἀθηναῖοι μᾶλλον ἔτι ἠθύ-
μουν καὶ ἐνόμιζον ἐπὶ τῷ σφετέρῳ ὀλέθρῳ καὶ ταῦτα πάντα
γίγνεσθαι. ἀναπαυομένων δ' αὐτῶν ὁ Γύλιππος καὶ οἱ Συρα- 4
κόσιοι πέμπουσι μέρος τι τῆς στρατιᾶς ἀποτειχιοῦντας αὖ ἐκ τοῦ
ὄπισθεν αὐτοὺς ᾗ προεληλύθεσαν· ἀντιπέμψαντες δὲ κἀκεῖνοι σφῶν
αὐτῶν τινας διεκώλυσαν. καὶ μετὰ ταῦτα πάσῃ τῇ στρατιᾷ ἀνα- 5

1. πρωΐ Lm 3. οἰκείων A B C E F, cr. e_2 f_2 4. αὐτῶν A B 5. ᾗ om. B et Phot. s. v. στάδια 6. τοσούτῳ ci. *Hw.* 7. τὴν ἐν τῷ πρόσθεν (ἔμπροσθεν M) del. *Hw.* 8. ἀσκραῖον A B 9 προή(ι)εσαν Lm 10. αὐτῶν M || ἱππεῖς B c_2 [G] 11. ἑκάτεροι A C E F G M || παρ+ίππευον B 14. ὑπὸ] lt. υ in r. scr. g_2 || πρωΐ Lm || αἴραντες E F 15. [ἐλθεῖν] ci. *Kr.* 16. εὗρον A B C F G M 19. ὑπάντους in B scriptum fuisse videtur, ἐπαντοῦς F, cr. f_2 20. ἐξικνοῦντο ci. *Hw.* || δανάμενοι C, cr. c_2 21. ἀπεχώρουν B || δὲ] γὰρ B 22. οἵα B || μετώπορον F 23. ὄντες E, cr e || ὑφ' ci. *Hw.* || ἔτι] γὰρ ἔτι B 25. δὲ (comp.) B || ὁ] καὶ ὁ B 26. στρατίας E || ἀποτειχιοῦντες A E F || αὖ om. A C E F G M 27. ὄπισθε C, cr. c_2 || καὶ κἀκεῖνοι B 28. ταῦτα] ταύτηι A τοῦτο B

χωρήσαντες πρὸς τὸ πεδίον μᾶλλον οἱ Ἀθηναῖοι ηὐλίσαντο. τῇ δ'
ὑστεραίᾳ προυχώρουν, καὶ οἱ Συρακόσιοι προσέβαλλόν τε πανταχῇ
αὐτοῖς κύκλῳ καὶ πολλοὺς κατετραυμάτιζον, καὶ εἰ μὲν ἐπίοιεν οἱ
Ἀθηναῖοι, ὑπεχώρουν, εἰ δ' ἀναχωροῖεν, ἐπέκειντο, καὶ μάλιστα
τοῖς ὑστάτοις προσπίπτοντες, εἴ πως κατὰ βραχὺ τρεψάμενοι πᾶν
6 τὸ στράτευμα φοβήσειαν. καὶ ἐπὶ πολὺ μὲν τοιούτῳ τρόπῳ ἀντ-
εῖχον οἱ Ἀθηναῖοι, ἔπειτα προελθόντες πέντε ἢ ἓξ σταδίους ἀν-
επαύοντο ἐν τῷ πεδίῳ· ἀνεχώρησαν δὲ καὶ οἱ Συρακόσιοι ἀπ'
αὐτῶν ἐς τὸ ἑαυτῶν στρατόπεδον.

80 Τῆς δὲ νυκτὸς τῷ Νικίᾳ καὶ Δημοσθένει ἐδόκει, ἐπειδὴ κακῶς
σφίσι τὸ στράτευμα εἶχε τῶν τε ἐπιτηδείων πάντων ἀπορίᾳ ἤδη
καὶ κατατετραυματισμένοι ἦσαν πολλοὶ ἐν πολλαῖς προσβολαῖς τῶν
πολεμίων γεγενημέναις, πυρὰ καύσαντες ὡς πλεῖστα ἀπάγειν τὴν
στρατιάν, μηκέτι τὴν αὐτὴν ὁδὸν ᾗ διενοήθησαν, ἀλλὰ τοὔναντίον
2 ἢ οἱ Συρακόσιοι ἐτήρουν, πρὸς τὴν θάλασσαν· ἦν δὲ ἡ ξύμπασα
ὁδὸς αὕτη οὐκ ἐπὶ Κατάνης τῷ στρατεύματι, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἕτερον
μέρος τῆς Σικελίας τὸ πρὸς Καμάριναν καὶ Γέλαν καὶ τὰς ταύτῃ
3 πόλεις καὶ Ἑλληνίδας καὶ βαρβάρους. καύσαντες οὖν πυρὰ πολλὰ
ἐχώρουν ἐν τῇ νυκτί. καὶ αὐτοῖς, οἷον φιλεῖ καὶ πᾶσι στρατοπέδοις,
μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις, φόβοι καὶ δείματα ἐγγίγνεσθαι, ἄλλως
τε καὶ ἐν νυκτί τε καὶ διὰ πολεμίας καὶ [ἀπὸ] πολεμίων οὐ πολὺ
4 ἀπεχόντων ἰοῦσιν, ἐμπίπτει ταραχή· καὶ τὸ μὲν Νικίου στράτευμα,
ὅσπερ ἡγεῖτο, ξυνέμενέ τε καὶ προύλαβε πολλῷ, τὸ δὲ Δημοσθένους,
τὸ ἥμισυ μάλιστα καὶ τὸ πλέον, ἀπεσπάσθη τε καὶ ἀτακτότερον
5 ἐχώρει. ἅμα δὲ τῇ ἕῳ ἀφικνοῦνται ὅμως πρὸς τὴν θάλασσαν,
καὶ ἐσβάντες ἐς τὴν ὁδὸν τὴν Ἐλωρίνην καλουμένην ἐπορεύοντο,
ὅπως, ἐπειδὴ γένοιντο ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ Κακυπάρει, παρὰ τὸν
ποταμὸν ἴοιεν ἄνω διὰ μεσογείας· ἤλπιζον γὰρ καὶ τοὺς Σικελοὺς
6 ταύτῃ οὓς μετέπεμψαν ἀπαντήσεσθαι. ἐπειδὴ δ' ἐγένοντο ἐπὶ τῷ

2. προσέβαλόν G M 4. ὑπεχώρουν] ltt. υπ in r. scr. f 5. τρεψόμενοι B 11 τε om. B || ἀπορία A E F (praeter C Gm) 12 προσβολαῖς om. C 13. καύσαντας A B E F M 15. ἢ] ῆ B ῆ C ῆι A E F M ῆ G c_2 f ἢ ῆ ci. *Kr.* 17. μέρος om. B || καμαρίναν G 19. αὐτοὶ C 20. δείγματα C F, cr. f 21. ἀπὸ del. *Rsk.* 22. ἰοῦσι C, cr. c_2 23. ὅσπερ (vel ὅπερ) ci. *Dobr.* ὥσπερ L || τὸ δὲ] τό τε B τοῦ δὲ ci. *Kr.* || δηβοσθένους E, cr. e_2 24. τὸ πλέον] πλέον B || διεσπάσθη ci. *Gtz.* 26. ἐλωρινὴν A C (ελ.) E G (pr. ν scr. g_2) ελωρινην F ἐλωρινὴν f_2 Bm 27. ἐπὶ] παρὰ A C E F G M || κοκυπάρει C κακύπαρι E 28. διὰ] διὰ τῆς B 29. μετεπέμψαντο B μετέπεμψαν sscr. B || ἐπεὶ C G || δ'] δὲ B

ποταμῷ, ηὗρον καὶ ἐνταῦθα φυλακήν τινα τῶν Συρακοσίων ἀπο-
τειχίζουσάν τε καὶ ἀποσταυροῦσαν τὸν πόρον. καὶ βιασάμενοι
αὐτὴν διέβησάν τε τὸν ποταμὸν καὶ ἐχώρουν αὖθις πρὸς ἄλλον
ποταμόν, τὸν Ἐρινεόν· ταύτῃ γὰρ οἱ ἡγεμόνες ἐκέλευον. ἐν τούτῳ 81
δ' οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, ὡς ἥ τε ἡμέρα ἐγένετο καὶ
ἔγνωσαν τοὺς Ἀθηναίους ἀπεληλυθότας, ἐν αἰτίᾳ τε οἱ πολλοὶ τὸν
Γύλιππον εἶχον ἑκόντα ἀφεῖναι τοὺς Ἀθηναίους, καὶ κατὰ τάχος
διώκοντες, ᾗ οὐ χαλεπῶς ᾐσθάνοντο κεχωρηκότας, καταλαμβάνουσι
περὶ ἀρίστου ὥραν. καὶ ὥσπερ προσέμειξαν τοῖς μετὰ τοῦ Δημο- 2
σθένους, ὑστέροις τ' οὖσι καὶ σχολαίτερον καὶ ἀτακτότερον χω-
ροῦσιν, ὡς τῆς νυκτὸς τότε ξυνεταράχθησαν, εὐθὺς προσπεσόντες
ἐμάχοντο, καὶ οἱ ἱππῆς τῶν Συρακοσίων ἐκυκλοῦντό τε ῥᾷον αὐ-
τοὺς δίχα δὴ ὄντας καὶ ξυνῆγον ἐς ταὐτό. τὸ δὲ Νικίου στρά- 3
τευμα ἀπεῖχεν ἐν τῷ πρόσθεν καὶ πεντήκοντα σταδίους· θᾶσσόν τε
γὰρ ὁ Νικίας ἦγε, νομίζων οὐ τὸ ὑπομένειν ἐν τῷ τοιούτῳ ἑκόντας
εἶναι καὶ μάχεσθαι σωτηρίαν, ἀλλὰ τὸ ὡς τάχιστα ὑποχωρεῖν,
τοσαῦτα μαχομένους ὅσ' ἂν ἀναγκάζωνται. ὁ δὲ Δημοσθένης 4
ἐτύγχανε [τε] τὰ πλείω ἐν πόνῳ τε ξυνεχεστέρῳ ὢν διὰ τὸ ὑστέρῳ
ἀναχωροῦντι αὐτῷ πρώτῳ ἐπικεῖσθαι τοὺς πολεμίους, καὶ τότε
γνοὺς τοὺς Συρακοσίους διώκοντας οὐ προυχώρει μᾶλλον ἢ ἐς
μάχην ξυνετάσσετο, ἕως ἐνδιατρίβων κυκλοῦταί τε ὑπ' αὐτῶν καὶ
ἐν πολλῷ θορύβῳ αὐτός τε καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ [Ἀθηναῖοι] ἦσαν·
ἀνειληθέντες γὰρ ἔς τι χωρίον ᾧ κύκλῳ μὲν τειχίον περιῆν, ὁδὸς
δὲ ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ἐλάας δὲ οὐκ ὀλίγας εἶχεν, ἐβάλλοντο περι-

1. εὗρον A B C F G M || ἀπο:τειχι+ζουσαν C 2. τε om. A C E F G M 3. τε om. E || vb. καὶ . . . ποταμόν in mg. add. G_1 4. ἐρινεὸν (vel -όν) A B F G M c_2 (ex -νέον cr.) ερινεον E || vb. ταύτῃ . . . ἐκέλευον om. E || τούτο C, cr. c_2 7. κατὰ] κα C, cr. c_2 9. ὡς B M || προσέμιξαν L 10. τε B G || [οὖσι] *Hw.*, ἰοῦσι *Kr.* ci. || χωροῦσι C, cr. c_2 11. νυκτὸς τότε] νυκτὸς||τε B 12. ἱππεῖς B G c_2 (ex cr.) 13. δὴ] ἤδη B δὴ sscr. B || τὸ αὐτό B 14. ἀπεῖχε C, cr. c_2 || πρόσθε C ἔμπροσθεν M || καὶ] ἑκατὸν καὶ B τρεῖς καὶ ci. *St.* || τε] τι ci. *Dobr.* 16. σωτήριον B σωτηρίαν sscr. B 17. ὅσ' ἂν ci. *Dobr.* ὅσα L || ἀναγκάζωνται C ἀναγκάζονται A B E F G M c 18. prius τε del. *Dobr.*, alt. τε om. B 19. αὐτῶ ἀναχωροῦντι, ltt. β et α sscr., G πρώτῳ om. C G, add. g 21. ξυνετάττετο C G 21-22. καὶ ἐν] ἐν om. A C E F G M, add. f_3, κἂν ci. *Hs* 22. ἀθηναῖοι del. *Kr.* 23. συνειληθέντες ci. *Lobeckius* ad Phryn. 29 (ξυν. scr. *Hw.*) || τείχιον C, cr. c_2 24. καὶ] τε καὶ A B E F G || ἐλάας] pr. α in r. duarum ltt. scr. g_2 ἐλαίας ex cr. c_2 || εἶχε C, cr. c_2 || ἐβάλλοντο] ἐβάλλοντό τε A E F (G) M ἔβαλλον τότε C

5 σταδόν. τοιαύταις δὲ προσβολαῖς καὶ οὐ ξυσταδὸν μάχαις οἱ Συρα-
κόσιοι εἰκότως ἐχρῶντο· τὸ γὰρ ἀποκινδυνεύειν πρὸς ἀνθρώπους
ἀπονενοημένους οὐ πρὸς ἐκείνων μᾶλλον ἦν ἔτι ἢ πρὸς τῶν Ἀθη-
ναίων, καὶ ἅμα φειδώ τέ τις ἐγίγνετο ἐπ' εὐπραγίᾳ ἤδη σαφεῖ μὴ
προαναλωθῆναί τῳ καὶ ἐνόμιζον καὶ ὣς ταύτῃ τῇ ἰδέᾳ καταδαμα-
82 σάμενοι λήψεσθαι αὐτούς. ἐπειδὴ δ' οὖν δι' ἡμέρας βάλλοντες
πανταχόθεν τοὺς Ἀθηναίους καὶ ξυμμάχους ἑώρων ἤδη τεταλαι-
πωρημένους τοῖς τε τραύμασι καὶ τῇ ἄλλῃ κακώσει, κήρυγμα ποι-
οῦνται Γύλιππος καὶ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι πρῶτον μὲν
τῶν νησιωτῶν εἴ τις βούλεται ἐπ' ἐλευθερίᾳ ὡς σφᾶς ἀπιέναι· καὶ
2 ἀπεχώρησάν τινες πόλεις οὐ πολλαί. ἔπειτα δ' ὕστερον καὶ πρὸς
τοὺς ἄλλους ἅπαντας τοὺς μετὰ Δημοσθένους ὁμολογία γίγνεται
ὥστε ὅπλα τε παραδοῦναι καὶ μὴ ἀποθανεῖν μηδένα μήτε βιαίως
3 μήτε δεσμοῖς μήτε τῆς ἀναγκαιοτάτης ἐνδείᾳ διαίτης. καὶ παρ-
έδοσαν οἱ πάντες σφᾶς αὐτοὺς ἑξακισχίλιοι, καὶ τὸ ἀργύριον ὃ
εἶχον ἅπαν κατέθεσαν ἐσβαλόντες ἐς ἀσπίδας ὑπτίας, καὶ ἐνέπλησαν
ἀσπίδας τέσσαρας. καὶ τούτους μὲν εὐθὺς ἀπεκόμιζον ἐς τὴν
πόλιν· Νικίας δὲ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ἀφικνοῦνται τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ
ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἐρινέον, καὶ διαβὰς πρὸς μετέωρόν τι καθῖσε
τὴν στρατιάν.
83 Οἱ δὲ Συρακόσιοι τῇ ὑστεραίᾳ καταλαβόντες αὐτὸν ἔλεγον
ὅτι οἱ μετὰ Δημοσθένους παραδεδώκοιεν σφᾶς αὐτούς, κελεύοντες
κἀκεῖνον τὸ αὐτὸ δρᾶν· ὁ δ' ἀπιστῶν σπένδεται ἱππέα πέμψαι
2 σκεψόμενον. ὡς δ' οἰχόμενος ἀπήγγειλε πάλιν παραδεδωκότας,
ἐπικηρυκεύεται Γυλίππῳ καὶ Συρακοσίοις εἶναι ἑτοῖμος ὑπὲρ Ἀθη-
ναίων ξυμβῆναι ὅσα ἀνήλωσαν χρήματα Συρακόσιοι ἐς τὸν πό-
λεμον, ταῦτα ἀποδοῦναι, ὥστε τὴν μετ' αὐτοῦ στρατιὰν ἀφεῖναι

1. *οὐ*] in r. f_2 *οἵ* A E, cr. a_2 e_2 || *ξυ+σταδὸν* c f_2 2. *πρὸς*] *πᾶς* (comp.) B 3. *ἔτι*] *τι* ci. *Hs* || *τῶν*] *τὸ τῶν* A E F, cr. f 4. *ἐγένετο* A C E F G M 5. *τῶ(ι)* A B C E F, cr. c_2 f || *ὥς* Lm, cr. f_2 6. *δ' οὖν* ci. *Dobr.* *γοῦν* L 12. alt. *τοὺς*] ltt. *ὺς* in r. a_2 || *μετὰ*] *μετὰ τοῦ* M 13. *τε ⟨καὶ χρήματα⟩* ci. *Kr.* 15. *αὑτοὺς* A B 16. *ἐσβαλλόντες* B 17. *ἀσπίδας*] del. *Hw.*, *εἴκοσι καὶ* ci. *Kr.* || *τέσαρας* G 18. *αὐτὸν* A E F M, cr. f_2 || *ἀφικν. αὐτῆ(ι) τῆ(ι) ἡμ.* A C E F G M *γρ.* B *ταύτηι τῆι ἡμ. ἀφικν.* B *τῇ αὐτῇ* ex ci. *Hw.* scripsi 19. *ἐρινέον* C E F *ἐρινεὸν* (vel *-όν*) A B G M c_2 e_2 || *καθεῖσε* A C F G M *καθεὶς* E *καθεὶσε* e_2 *ἐκαθεῖσε* B 22. *μετὰ*] *μετὰ τοῦ* M || *αὑτοὺς* A B 23. *καὶ ἐκεῖνον* B *κἀκεῖνον γρ.* B 24. *δ' ⟨ὁ⟩* ci. *Kr.* || *πάλιν* del. *Kr.* 25. *καὶ+-+++συρακ.* B || *ἕτοιμος* Lm *[εἶναι ἑτοῖμος]* ci. *Kr.* || *ὑ παρ'* E_1 26. *ἀνάλωσαν* L 27. *ταῦτ'* B

αὐτούς· μέχρι οὗ δ' ἂν τὰ χρήματα ἀποδοθῇ, ἄνδρας δώσειν
Ἀθηναίων ὁμήρους, ἕνα κατὰ τάλαντον. οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ
Γύλιππος οὐ προσεδέχοντο τοὺς λόγους, ἀλλὰ προσπεσόντες καὶ
περιστάντες πανταχόθεν ἔβαλλον καὶ τούτους μέχρι ὀψέ. εἶχον δὲ 3
καὶ οὗτοι πονήρως σίτου τε καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀπορίᾳ. ὅμως 4
δὲ τῆς νυκτὸς φυλάξαντες τὸ ἡσυχάζον ἔμελλον πορεύσεσθαι. καὶ
ἀναλαμβάνουσί τε τὰ ὅπλα καὶ οἱ Συρακόσιοι αἰσθάνονται καὶ
ἐπαιάνισαν. γνόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ὅτι οὐ λανθάνουσι, κατέθεντο 5
πάλιν πλὴν τριακοσίων μάλιστα ἀνδρῶν· οὗτοι δὲ διὰ τῶν φυλά-
κων βιασάμενοι ἐχώρουν τῆς νυκτὸς ᾗ ἐδύναντο. Νικίας δ' ἐπειδὴ 84
ἡμέρα ἐγένετο ἦγε τὴν στρατιάν· οἱ δὲ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμ-
μαχοι προσέκειντο τὸν αὐτὸν τρόπον πανταχόθεν βάλλοντές τε καὶ
κατακοντίζοντες. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἠπείγοντο πρὸς τὸν Ἀσσίναρον 2
ποταμόν, ἅμα μὲν βιαζόμενοι ὑπὸ τῆς πανταχόθεν προσβολῆς
ἱππέων τε πολλῶν καὶ τοῦ ἄλλου ὄχλου, οἰόμενοι ῥᾷόν τι σφίσιν
ἔσεσθαι, ἢν διαβῶσι τὸν ποταμόν, ἅμα δὲ ὑπὸ τῆς ταλαιπωρίας
καὶ τοῦ πιεῖν ἐπιθυμίᾳ. ὡς δὲ γίγνονται ἐπ' αὐτῷ, ἐσπίπτουσιν 3
οὐδενὶ κόσμῳ ἔτι, ἀλλὰ πᾶς τέ τις διαβῆναι αὐτὸς πρῶτος βουλό-
μενος καὶ οἱ πολέμιοι ἐπικείμενοι χαλεπὴν ἤδη τὴν διάβασιν ἐποίουν·
ἁθρόοι γὰρ ἀναγκαζόμενοι χωρεῖν ἐπέπιπτόν τε ἀλλήλοις καὶ κατ-
επάτουν, περί τε τοῖς δορατίοις καὶ σκεύεσιν οἱ μὲν εὐθὺς διε-
φθείροντο, οἱ δὲ ἐμπαλασσόμενοι κατέρρεον. ἐς τὰ ἐπὶ θάτερά τε 4
τοῦ ποταμοῦ παραστάντες οἱ Συρακόσιοι (ἦν δὲ κρημνῶδες) ἔβαλλον
ἄνωθεν τοὺς Ἀθηναίους, πίνοντάς τε τοὺς πολλοὺς ἀσμένους καὶ
ἐν κοίλῳ ὄντι τῷ ποταμῷ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ταρασσομένους. οἵ τε 5
Πελοποννήσιοι ἐπικαταβάντες τοὺς ἐν τῷ ποταμῷ μάλιστα ἔσφαζον.
καὶ τὸ ὕδωρ εὐθὺς διέφθαρτο, ἀλλ' οὐδὲν ἧσσον ἐπίνετό τε ὁμοῦ
τῷ πηλῷ ᾑματωμένον καὶ περιμάχητον ἦν τοῖς πολλοῖς. τέλος δὲ 85
νεκρῶν τε πολλῶν ἐπ' ἀλλήλοις ἤδη κειμένων ἐν τῷ ποταμῷ καὶ

1. *μέχρις* E c_2 hic et v. 4 || *οὗ δ'*] *δ' οὗ* B *οὗ* del. *L. Dindorfius* 3. *προσεδέχοντο*] lt. *π* in r. b 6. *πορεύεσθαι* A B 7. *τε* del. *Kr.* || *αἰσθάνωνται* A 8. *ἐπαιώνισαν* L, cr. c_2 f_2 || *λανθάνουσι+(ν)* C || *κατέθεν* B 10. *δὲ* B 11. *ἦγεν* E F 13. *ἀκοντίζοντες* ci. *Hw.* 15-16. vb. *οἰόμενοι . . . ποταμόν* post *ταλαιπωρίας* transposuit *St.* 15. *σφίσι* C, cr. c_2 16. *δ' ὑπὸ* B 17. *ἐσπίπτουσι* C, cr. c_2 20. *ἀθρόοι* L (*ἁθρόοι* ex cr. C_1, ut vid., quod in *ἀθρόοι* cr. c_2) 21. *δορατίοις*] *φορτίοις* ci. *Naber* || *σκεύεσι* C, cr. c_2 24. alt. *τοὺς* om. M, del. f || *ἀσμένως* B *ἀσμέν++* G, sed quid rasurae superscriptum sit, incertum 25. *σφίσι* C, cr. c_2 || *αὑτοῖς* A B 27. *τε* om. C

διεφθαρμένου τοῦ στρατεύματος τοῦ μὲν κατὰ τὸν ποταμόν, τοῦ
δὲ καί, εἴ τι διαφύγοι, ὑπὸ τῶν ἱππέων, Νικίας Γυλίππῳ ἑαυτὸν
παραδίδωσι πιστεύσας μᾶλλον αὐτῷ ἢ τοῖς Συρακοσίοις· καὶ ἑαυτῷ
μὲν χρῆσθαι ἐκέλευεν ἐκεῖνόν τε καὶ Λακεδαιμονίους ὅ τι βού-
2 λονται, τοὺς δὲ ἄλλους στρατιώτας παύσασθαι φονεύοντας. καὶ ὁ
Γύλιππος μετὰ τοῦτο ζωγρεῖν ἤδη ἐκέλευε· καὶ τούς τε λοιπούς,
ὅσους μὴ ἀπεκρύψαντο (πολλοὶ δὲ οὗτοι ἐγένοντο), ξυνεκόμισαν
ζῶντας, καὶ ἐπὶ τοὺς τριακοσίους, οἳ τὴν φυλακὴν διεξῆλθον τῆς
3 νυκτός, πέμψαντες τοὺς διωξομένους ξυνέλαβον. τὸ μὲν οὖν ἁθροι-
σθὲν τοῦ στρατεύματος ἐς τὸ κοινὸν οὐ πολὺ ἐγένετο, τὸ δὲ δια-
κλαπὲν πολύ, καὶ διεπλήσθη πᾶσα Σικελία αὐτῶν, ἅτε οὐκ ἀπὸ
4 ξυμβάσεως ὥσπερ τῶν μετὰ Δημοσθένους ληφθέντων. μέρος δέ
τι οὐκ ὀλίγον καὶ ἀπέθανε· πλεῖστος γὰρ δὴ φόνος οὗτος καὶ
οὐδενὸς ἐλάσσων τῶν ἐν τῷ [Σικελικῷ] πολέμῳ τούτῳ ἐγένετο.
καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις προσβολαῖς ταῖς κατὰ τὴν πορείαν συχναῖς
γενομέναις οὐκ ὀλίγοι ἐτεθνήκεσαν. πολλοὶ δὲ ὅμως καὶ διέφυγον,
οἱ μὲν καὶ παραυτίκα, οἱ δὲ καὶ δουλεύσαντες καὶ διαδιδράσκοντες
ὕστερον· τούτοις δ᾽ ἦν ἀναχώρησις ἐς Κατάνην.

86 Ξυναθροισθέντες δὲ οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, τῶν τε
αἰχμαλώτων ὅσους ἐδύναντο πλείστους καὶ τὰ σκῦλα ἀναλαβόντες,
2 ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους Ἀθηναίων καὶ τῶν
ξυμμάχων ὁπόσους ἔλαβον κατεβίβασαν ἐς τὰς λιθοτομίας, ἀσφαλε-
στάτην εἶναι νομίσαντες τήρησιν, Νικίαν δὲ καὶ Δημοσθένη ἄκοντος
Γυλίππου ἀπέσφαξαν. ὁ γὰρ Γύλιππος καλὸν τὸ ἀγώνισμα ἐνό-
μιζέν οἱ εἶναι ἐπὶ τοῖς ἄλλοις καὶ τοὺς ἀντιστρατήγους κομίσαι
3 Λακεδαιμονίοις. ξυνέβαινε δὲ τὸν μὲν πολεμιώτατον αὐτοῖς εἶναι,
Δημοσθένη, διὰ τὰ ἐν τῇ νήσῳ καὶ Πύλῳ, τὸν δὲ διὰ τὰ αὐτὰ
ἐπιτηδειότατον· τοὺς γὰρ ἐκ τῆς νήσου ἄνδρας τῶν Λακεδαιμονίων

3. παραδίδωσιν A 3-4. ἑαυτῷ μὲν] in r. b 4. χρήσασθαι B 6 μετ᾽ αὐτοῦ M μετὰ τοῦ A F, cr. f_2 ‖ ἐκέλευεν B 7. ξυγκομίσας A C E F G M ξυγκομίσαι ex cr. a_2 8. οἱ C ‖ τὴν φυλακὴν del. *Kr.* 9. ἀθροισθὲν L 10. ἐγέν‖το B 12. μετὰ] μετὰ τοῦ M 13. ἀπέθανεν A 14. ἐλάσσω G ‖ σικελικῷ del. *Dobr.* ἑλληνικῷ πολ. [τούτῳ] ci. S 15 προσβολαῖς om. A C E F (G) M, add. f_2 17. διαδράσκοντες C, cr. c_2 19. συναθροισθέντες A C E F G 20. σκύλα C E ‖ λαβόντες A E F M γρ. g_2 22. ἀσφαλεστάτην ⟨ταύτην⟩ ci. *Mdv.* 23. τὴν ῥῆσιν A τηρισην mg. a_2 ‖ δημοσθένην L 24. γυλίππου] τοῦ γ. B ‖ ἐνόμιζέ C E, cr. c_2 25. τοὺς ἄλλους M ‖ ἀντιστρατηγου:ς E ἀντιστρατήγου:ς F 26. αὐτοῖς] ltt. οῖς in r. g_2 27. δημοσθένην L ‖ τὰ ἐν] ταὶεν F 28. [τῶν λακεδαιμονίων] ci. *Hs*

ὁ Νικίας προυθυμήθη, σπονδὰς πείσας τοὺς Ἀθηναίους ποιήσα-
σθαι, ὥστε ἀφεθῆναι. ἀνθ᾽ ὧν οἵ τε Λακεδαιμόνιοι ἦσαν αὐτῷ 4
προσφιλεῖς κἀκεῖνος οὐχ ἥκιστα πιστεύσας ἑαυτὸν τῷ Γυλίππῳ
παρέδωκεν. ἀλλὰ τῶν Συρακοσίων τινές, ὡς ἐλέγετο, οἱ μὲν δεί-
σαντες, ὅτι πρὸς αὐτὸν ἐκεκοινολόγηντο, μὴ βασανιζόμενος διὰ τὸ
τοιοῦτον ταραχὴν σφίσιν ἐν εὐπραγίᾳ ποιήσῃ, ἄλλοι δέ, καὶ οὐχ
ἥκιστα οἱ Κορίνθιοι, μὴ χρήμασι δὴ πείσας τινάς, ὅτι πλούσιος
ἦν, ἀποδρᾷ καὶ αὖθις σφίσι νεώτερόν τι ἀπ᾽ αὐτοῦ γένηται, πεί-
σαντες τοὺς ξυμμάχους ἀπέκτειναν αὐτόν. καὶ ὁ μὲν τοιαύτῃ ἢ 5
ὅτι ἐγγύτατα τούτων αἰτίᾳ ἐτεθνήκει, ἥκιστα δὴ ἄξιος ὢν τῶν γε
ἐπ᾽ ἐμοῦ Ἑλλήνων ἐς τοῦτο δυστυχίας ἀφικέσθαι διὰ τὴν πᾶσαν
ἐς ἀρετὴν νενομισμένην ἐπιτήδευσιν. τοὺς δ᾽ ἐν ταῖς λιθοτομίαις 87
οἱ Συρακόσιοι χαλεπῶς τοὺς πρώτους χρόνους μετεχείρισαν. ἐν
γὰρ κοίλῳ χωρίῳ ὄντας πολλοὺς οἵ τε ἥλιοι τὸ πρῶτον καὶ τὸ
πνῖγος ἔτι ἐλύπει διὰ τὸ ἀστέγαστον, καὶ αἱ νύκτες ἐπιγιγνόμεναι
τοὐναντίον μετοπωριναὶ καὶ ψυχραὶ τῇ μεταβολῇ ἐς ἀσθένειαν
ἐνεωτέριζον, πάντα τε ποιούντων αὐτῶν διὰ στενοχωρίαν ἐν τῷ 2
αὐτῷ καὶ προσέτι τῶν νεκρῶν ὁμοῦ ἐπ᾽ ἀλλήλοις ξυννενημένων,
οἳ ἔκ τε τῶν τραυμάτων καὶ διὰ τὴν μεταβολὴν καὶ τὸ τοιοῦτον
ἀπέθνῃσκον, καὶ ὀσμαὶ ἦσαν οὐκ ἀνεκτοί, καὶ λιμῷ ἅμα καὶ δίψῃ
ἐπιέζοντο (ἐδίδοσαν γὰρ αὐτῶν ἑκάστῳ ἐπὶ ὀκτὼ μῆνας κοτύλην
ὕδατος καὶ δύο κοτύλας σίτου), ἄλλα τε ὅσα εἰκὸς ἐν τῷ τοιούτῳ
χωρίῳ ἐμπεπτωκότας κακοπαθῆσαι, οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἐπεγένετο
αὐτοῖς. καὶ ἡμέρας μὲν ἑβδομήκοντά τινας οὕτω διῃτήθησαν 3
ἁθρόοι· ἔπειτα πλὴν Ἀθηναίων καὶ εἴ τινες Σικελιωτῶν ἢ Ἰταλιω-
τῶν ξυνεστράτευσαν, τοὺς ἄλλους ἀπέδοντο. ἐλήφθησαν δὲ οἱ 4
ξύμπαντες, ἀκριβείᾳ μὲν χαλεπὸν ἐξειπεῖν, ὅμως δὲ οὐκ ἐλάσσους
ἑπτακισχιλίων. ξυνέβη τε ἔργον τοῦτο [Ἑλληνικὸν] τῶν κατὰ τὸν 5

2. ὥστ᾽ B 3. ἥκιστα] ἥ. διὰ τοῦτο B 6. τοιοῦτο A B E F M g ‖ σφίσι C, cr. c_2 7. δὴ om. A C E F G M 8. πείσαντες] π. τε A C E F G M 10. ἐγγύτατα] ltt. ατα refinxit g_2 ‖ γ᾽ B 11-12. πᾶσαν ἐς ἀρετὴν B S, om. A C E F G M, add. mg. c_2 γρ. mg. f_2 γρ. mg. a_3 14. πολλοὺς] καὶ ὀλίγοι π. B ‖ alt. τὸ] lt. τ in r. F_1 15. πνιγος C πνίγος G c_2 ‖ ἀστέγατον B 16. μεθοπωριναὶ E ‖ ἐπ᾽ ἀσθενείαι B 17. αὐτῶν in mg. add. C_1 18. προσέτι] lt. σ in r. c_2 ‖ ξυννενημένων C (ut vid.) E g_2 ξυνενημένων A F ξυν-ενη+μένων G ξυνενηνεγμένων B M c_2 19. τοιοῦτο A E F G 20. ἀπέθνη-σκον A B ‖ δίψει L 22. τῷ om. A C E F G M 24. ἡμέρας μὲν] ἡ. B ἡ. μὲν mg. B ‖ διητήθησαν B 25. ἀθρόοι L (οἱ ἀ. M) 26. ἀπέδοντο] ἐπώλησαν E sscr. a_2 ‖ δὲ] δὲ καὶ B 27. εἰπεῖν B 28. ἑλληνικὸν del. *Kr.*

πόλεμον τόνδε μέγιστον γενέσθαι, δοκεῖν δ' ἔμοιγε καὶ ὧν ἀκοῇ
Ἑλληνικῶν ἴσμεν, καὶ τοῖς τε κρατήσασι λαμπρότατον καὶ τοῖς δια-
6 φθαρεῖσι δυστυχέστατον· κατὰ πάντα γὰρ πάντως νικηθέντες καὶ
οὐδὲν ὀλίγον ἐς οὐδὲν κακοπαθήσαντες, πανωλεθρίᾳ δὴ τὸ λεγό-
μενον καὶ πεζὸς καὶ νῆες καὶ οὐδὲν ὅ τι οὐκ ἀπώλετο, καὶ ὀλίγοι
ἀπὸ πολλῶν ἐπ' οἴκου ἀπενόστησαν. ταῦτα μὲν τὰ περὶ Σικελίαν
γενόμενα.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΙΣΤΟΡΙΩΝ Η.

Ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ἐπειδὴ ἠγγέλθη, ἐπὶ πολὺ μὲν ἠπίστουν
καὶ τοῖς πάνυ τῶν στρατιωτῶν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου διαπεφευγόσι
καὶ σαφῶς ἀγγέλλουσι, μὴ οὕτω γε ἂν πανσυδὶ διεφθάρθαι·
ἐπειδή τε ἔγνωσαν, χαλεποὶ μὲν ἦσαν τοῖς ξυμπροθυμηθεῖσι τῶν
ῥητόρων τὸν ἔκπλουν, ὥσπερ οὐκ αὐτοὶ ψηφισάμενοι, ὠργίζοντο
δὲ καὶ τοῖς χρησμολόγοις τε καὶ μάντεσι καὶ ὁπόσοι τι τότε αὐτοὺς
2 θειάσαντες ἐπήλπισαν ὡς λήψονται Σικελίαν. πάντα δὲ πάντα-
χόθεν αὐτοὺς ἐλύπει τε καὶ περιειστήκει ἐπὶ τῷ γεγενημένῳ φόβος
τε καὶ κατάπληξις μεγίστη δή. ἅμα μὲν γὰρ στερόμενοι καὶ ἰδίᾳ
ἕκαστος καὶ ἡ πόλις ὁπλιτῶν τε πολλῶν καὶ ἱππέων καὶ ἡλικίας
οἵαν οὐχ ἑτέραν ἑώρων ὑπάρχουσαν ἐβαρύνοντο· ἅμα δὲ ναῦς οὐχ
ὁρῶντες ἐν τοῖς νεωσοίκοις ἱκανὰς οὐδὲ χρήματα ἐν τῷ κοινῷ οὐδ'
ὑπηρεσίας ταῖς ναυσὶν ἀνέλπιστοι ἦσαν ἐν τῷ παρόντι σωθήσεσθαι,
τούς τε ἀπὸ τῆς Σικελίας πολεμίους εὐθὺς σφίσιν ἐνόμιζον τῷ
ναυτικῷ ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλευσεῖσθαι, ἄλλως τε καὶ τοσοῦτον κρα-
τήσαντας, καὶ τοὺς αὐτόθεν πολεμίους τότε δὴ καὶ διπλασίως

2. ἴσμεν] spir. in r. b 4. πανολεθρία C || δὴ τὸ] τὸ δὴ ci. *Mein.* 7. in fine θουκυδίδου ἱστοριῶν ζ' C, ante quae vb. τέλος τοῦ τοῦ ὀλόρου add. c_2 θουκυδίδου συγγραφῆς ζ̄ E

8. θουκυδίδου ἱστοριῶν] om. C θουκ. συγγραφῆς A B E F Gm 9. εἰς A B F 10. ἐξ] καὶ ἐξ M 11. ἂν] ἄγαν B ἂν γρ. B, om. Phot. s. v.
δι
πασσυδί || πανσυδὶ διεφθάρθαι] π. πᾶν δ. B (πανσ. δ. γρ. B) πασσυδὶεφθάρθαι E, cr. e_2; πασσυδεὶ P 12. τε] δὲ Bm 13. ὠργίζοιντο B 14. μάντεσιν A || τι] τίς B, om. G et Thom. Mag. 157, 1 || αὐτοῖς B 15. ἐπήλπισαν] ἔπεισαν B 16. περιειστήκει] duas ultimas ltt. in r. g_2 || ἐπὶ] in r. b 17. μεγίστηι B || στερούμενοι A F 18. ἡλικίας] lt. ς in r. g_2 19. οἶαν E, cr. e_2 20. νεωσωκοις C, cr. c_2 21. ναυσὶ B C, cr. c_2 || σωιθήσεσθαι A E F 22. ⟨καὶ⟩ τούς ci. *Gtz.* || σφίσι C, cr. c_2 24. πολεμίους del. *Hw.* || διπλασίους ci. *Hc*

πάντα παρεσκευασμένους κατὰ κράτος ἤδη καὶ ἐκ γῆς καὶ ἐκ
θαλάσσης ἐπικείσεσθαι, καὶ τοὺς ξυμμάχους σφῶν μετ' αὐτῶν
ἀποστάντας. ὅμως δὲ ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐδόκει χρῆναι μὴ 3
ἐνδιδόναι, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι καὶ ναυτικόν, ὅθεν ἂν δύνωνται
ξύλα ξυμπορισαμένους καὶ χρήματα, καὶ τὰ τῶν ξυμμάχων ἐς
ἀσφάλειαν ποιεῖσθαι, καὶ μάλιστα τὴν Εὔβοιαν, τῶν τε κατὰ τὴν
πόλιν τι ἐς εὐτέλειαν σωφρονίσαι καὶ ἀρχήν τινα πρεσβυτέρων
ἀνδρῶν ἑλέσθαι, οἵτινες περὶ τῶν παρόντων ὡς ἂν καιρὸς ᾖ προ-
βουλεύσουσι. πάντα τε πρὸς τὸ παραχρῆμα περιδεές, ὅπερ φιλεῖ 4
δῆμος ποιεῖν, ἑτοῖμοι ἦσαν εὐτακτεῖν. καὶ ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς, καὶ
ἐποίουν ταῦτα, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος πρὸς τὴν ἐκ τῆς Σικελίας τῶν 2
Ἀθηναίων μεγάλην κακοπραγίαν εὐθὺς οἱ Ἕλληνες πάντες ἐπηρ-
μένοι ἦσαν, οἱ μὲν μηδετέρων ὄντες ξύμμαχοι, ὡς, ἤν τις καὶ μὴ
παρακαλῇ σφᾶς, οὐκ ἀποστατέον ἔτι τοῦ πολέμου εἴη, ἀλλ' ἐθελοντὶ
ἰτέον ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους, νομίσαντες κἂν ἐπὶ σφᾶς ἕκαστοι ἐλθεῖν
αὐτούς, εἰ τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ κατώρθωσαν, καὶ ἅμα βραχὺν ἔσεσθαι
τὸν λοιπὸν πόλεμον, οὗ μετασχεῖν καλὸν εἶναι, οἱ δ' αὖ τῶν Λακε-
δαιμονίων ξύμμαχοι ξυμπροθυμηθέντες ἐπὶ πλέον ἢ πρὶν ἀπαλ-
λάξεσθαι διὰ τάχους πολλῆς ταλαιπωρίας. μάλιστα δὲ οἱ τῶν 2
Ἀθηναίων ὑπήκοοι ἑτοῖμοι ἦσαν καὶ παρὰ δύναμιν αὐτῶν ἀφίστα-
σθαι διὰ τὸ ὀργῶντες κρίνειν τὰ πράγματα καὶ μηδ' ὑπολείπειν
λόγον αὐτοῖς ὡς τό γ' ἐπιὸν θέρος οἷοί τ' ἔσονται περιγενέσθαι.
ἡ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων πόλις πᾶσί τε τούτοις ἐθάρσει καὶ μάλιστα 3
ὅτι οἱ ἐκ τῆς Σικελίας αὐτοῖς ξύμμαχοι πολλῇ δυνάμει, κατ' ἀνάγ-
κην ἤδη τοῦ ναυτικοῦ προσγεγενημένου, ἅμα τῷ ἦρι ὡς εἰκὸς
παρέσεσθαι ἔμελλον. πανταχόθεν τε εὐέλπιδες ὄντες ἀπροφασίστως 4

2. θαλάττης B 4. [καὶ] *Hw.*, ⟨καὶ πεζὸν⟩ καὶ *Kr.*, ⟨στρατιάν τε ὡς πλείστην⟩ καὶ *Cl.* ci. || ὅθεν om. B 5. ξύλα] lt. λ in r. b || συμπορησαμένους in -ρισαμένους cr. c (pr. σ in ξ cr. C_1) συμπορισαμένους G πορισαμένους M | τά ⟨τε⟩ ci. *Wilamowitzius* 7. τι + ε:ς C 8. προσβουλεύσουσι A 10. ἕτοιμοι Lm || ἔδοξε C, cr. c_2 11. ἐτελεύτα] ἐ. τοῦτο B 13. ἐπηιρμένοι E
σαν
15. ἐθελοντὴ C, cr. c ἐθελονταῖς vel ἐθελοντὴν ci. *Hw* 16. νομίζοντες B || ἕκαστοι] ὡς ἕ. M || ἐλθεῖν] ἐ. ἂν B 17. εἶτα E || ἅμα] ἅ. ἡγούμενοι A C E F G M 18. αὐτῶν A E F M, cr. f_2 19. ἐπὶ] ἔτι ci. *Mdv.* || ἢ πρὶν del. *Kr.* || ἀπαλλάξασθαι G ἀπηλλάξεσθαι ci. *Hw.* 21. ἕτοιμοι Lm 22. ὀργῶντας B || ὑπολειπεῖν F ὑπολιπεῖν A E 23. λόγον om. A F, add. a_3 || θέρος] θ. αὐτοὶ B || οἷοί E 24. ἐθάρρει B 26. εἰκὸς] ε. ἦν B 27. τε] δ' B

ἅπτεσθαι διενοοῦντο τοῦ πολέμου, λογιζόμενοι καλῶς τελευτήσαντος
αὐτοῦ κινδύνων τε τοιούτων ἀπηλλάχθαι ἂν τὸ λοιπὸν οἷος καὶ ὁ
ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων περιέστη ἂν αὐτούς, εἰ τὸ Σικελικὸν προσ-
έλαβον, καὶ καθελόντες ἐκείνους αὐτοὶ τῆς πάσης Ἑλλάδος ἤδη
ἀσφαλῶς ἡγήσεσθαι.

3 Εὐθὺς οὖν Ἆγις μὲν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ
ὁρμηθεὶς στρατῷ τινι ἐκ Δεκελείας τά τε τῶν ξυμμάχων ἠργυρο-
λόγησεν ἐς τὸ ναυτικόν, καὶ τραπόμενος ἐπὶ τοῦ Μηλιῶς κόλπου
Οἰταίων τε κατὰ τὴν παλαιὰν ἔχθραν τῆς λείας τὴν πολλὴν ἀπο-
λαβὼν χρήματα ἐπράξατο, καὶ Ἀχαιοὺς τοὺς Φθιώτας καὶ τοὺς
ἄλλους τοὺς ταύτῃ Θεσσαλῶν ὑπηκόους, μεμφομένων καὶ ἀκόντων
τῶν Θεσσαλῶν, ὁμήρους τέ τινας ἠνάγκασε δοῦναι καὶ χρήματα,
καὶ κατέθετο τοὺς ὁμήρους ἐς Κόρινθον, ἔς τε τὴν ξυμμαχίαν
2 ἐπειρᾶτο προσάγειν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν πρόσταξιν ταῖς πόλεσιν
ἑκατὸν νεῶν τῆς ναυπηγίας ἐποιοῦντο, καὶ ἑαυτοῖς μὲν καὶ Βοιωτοῖς
πέντε καὶ εἴκοσι ἑκατέροις ἔταξαν, Φωκεῦσι δὲ καὶ Λοκροῖς πεντε-
καίδεκα, καὶ Κορινθίοις πεντεκαίδεκα, Ἀρκάσι δὲ καὶ Πελληνεῦσι
καὶ Σικυωνίοις δέκα, Μεγαρεῦσι δὲ καὶ Τροζηνίοις καὶ Ἐπιδαυρίοις
καὶ Ἑρμιονεῦσι δέκα· τά τε ἄλλα παρεσκευάζοντο ὡς εὐθὺς πρὸς
τὸ ἔαρ ἑξόμενοι τοῦ πολέμου.

4 Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ Ἀθηναῖοι, ὥσπερ διενοήθησαν, ἐν τῷ
αὐτῷ χειμῶνι τούτῳ τήν τε ναυπηγίαν, ξύλα ξυμπορισάμενοι, καὶ
Σούνιον τειχίσαντες, ὅπως αὐτοῖς ἀσφάλεια ταῖς σιταγωγοῖς ναυσὶν
εἴη τοῦ περίπλου, καὶ τό τε ἐν τῇ Λακωνικῇ τείχισμα ἐκλιπόντες
ὃ ἐνῳκοδόμησαν παραπλέοντες ἐς Σικελίαν, καὶ τὰ ἄλλα, εἴ πού τι

1. ἅπτεσθαι E || διαλογιζόμενοι B 2. [αὐτοῦ] ci. *Hw.* || τοιοῦτον B || ἀπηλάχθαι F 3. εἰ] ex εἰς cr. c, ut vid., om. B || προσέβαλον A 6.
λιοῦς
ἄγις Lm hic et infra 8. μηλιως C, cr. c_2 μηλιέως B 9. οιταίων E οἰταίων F || ὑπολαβὼν ci. *Kr.* 11. θεσσαλῶν] ltt. σσ in r. G_1 hic et v. 12 || μεμφομένους B || ἀκόντων τῶν] ἀκόντων A C F G M ακόντω:ν ex cr. e_2 14. προσάγεσθαι ci. *Kr.* 15. ἑκατῶν E || μὲν om. E 16. εἴκοσιν B G c_2 || προσέταξαν ci. *Hw.* || φοκεῦσι C, cr. c_2 17. καὶ κορινθίοις] κορινθίοις δὲ B || ἀρκάσι (πατρεῦσι ci. *Mueller-Struebing*) δὲ καὶ] καὶ ἀρκάσι δέκα B || παλληνεῦσι E 18. τροιζηνίοις L 19. ἐρμιονεῦσι F 19-21. ὡς . . . παρε-σκευάζοντο om. B 20. ἐξόμενοι A 22. αὐτῷ om. A C E F G M || ναυπηγίαν ⟨καὶ τἄλλα⟩ ci. *Kr.* || [ξύλα ξυμπορισάμενοι] *Wilamowitzius*, [ξ. ξ.] ⟨ποιούμενοι⟩ καὶ σούνιον τειχίζοντες *Hw.*, ἐτείχισαν . . . περίπλου [καὶ] *Hs* ci. 23. ναυσὶ C, cr. c_2 25. τἆλλα B || τι που B

ἐδόκει ἀχρεῖον ἀναλίσκεσθαι, ξυστελλόμενοι ἐς εὐτέλειαν, μάλιστα δὲ
τὰ τῶν ξυμμάχων διασκοποῦντες ὅπως μὴ σφῶν ἀποστήσονται.

Πρασσόντων δὲ ταῦτα ἀμφοτέρων καὶ ὄντων οὐδὲν ἄλλο ἢ 5
ὥσπερ ἀρχομένων ἐν κατασκευῇ τοῦ πολέμου, πρῶτοι Εὐβοῆς ὡς
Ἆγιν περὶ ἀποστάσεως [τῶν Ἀθηναίων] ἐπρεσβεύσαντο ἐν τῷ χει-
μῶνι τούτῳ. ὁ δὲ προσδεξάμενος τοὺς λόγους αὐτῶν μεταπέμπεται
ἐκ Λακεδαίμονος Ἀλκαμένη τὸν Σθενελᾴδου καὶ Μέλανθον ἄρχοντας
ὡς ἐς τὴν Εὔβοιαν· οἱ δ' ἦλθον ἔχοντες τῶν νεοδαμώδων ὡς
τριακοσίους, καὶ παρεσκεύαζεν αὐτοῖς τὴν διάβασιν. ἐν τούτῳ δὲ 2
καὶ Λέσβιοι ἦλθον, βουλόμενοι καὶ αὐτοὶ ἀποστῆναι· καὶ ξυμ-
πρασσόντων αὐτοῖς τῶν Βοιωτῶν ἀναπείθεται Ἆγις ὥστε Εὐβοίας
μὲν πέρι ἐπισχεῖν, τοῖς δὲ Λεσβίοις παρεσκεύαζε τὴν ἀπόστασιν,
Ἀλκαμένη τε ἁρμοστὴν διδούς, ὃς ἐς Εὔβοιαν πλεῖν ἔμελλε, καὶ
δέκα μὲν Βοιωτοὶ ναῦς ὑπέσχοντο, δέκα δὲ Ἆγις. καὶ ταῦτα ἄνευ 3
τῆς Λακεδαιμονίων πόλεως ἐπράσσετο· ὁ γὰρ Ἆγις ὅσον χρόνον
ἦν περὶ Δεκέλειαν ἔχων τὴν μεθ' ἑαυτοῦ δύναμιν, κύριος ἦν καὶ
ἀποστέλλειν εἴ ποί τινα ἐβούλετο στρατιὰν καὶ ξυναγείρειν καὶ χρή-
ματα πράσσειν, καὶ πολὺ μᾶλλον ὡς εἰπεῖν κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν
αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι ὑπήκουον [ἢ] τῶν ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμονίων·
δύναμιν γὰρ ἔχων αὐτὸς εὐθὺς ἑκασταχόσε δεινὸς παρῆν. καὶ ὁ
μὲν τοῖς Λεσβίοις ἔπρασσε, Χῖοι δὲ καὶ Ἐρυθραῖοι, ἀποστῆναι καὶ 4
αὐτοὶ ἑτοῖμοι ὄντες, πρὸς μὲν Ἆγιν οὐκ ἐτράποντο, ἐς δὲ τὴν
Λακεδαίμονα. καὶ παρὰ Τισσαφέρνους, ὃς βασιλεῖ Δαρείῳ τῷ
Ἀρταξέρξου στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω, πρεσβευτὴς ἅμα μετ' αὐτῶν
παρῆν. ἐπήγετο γὰρ καὶ ὁ Τισσαφέρνης τοὺς Πελοποννησίους καὶ 5
ὑπισχνεῖτο τροφὴν παρέξειν. ὑπὸ βασιλέως γὰρ νεωστὶ ἐτύγχανε
πεπραγμένος τοὺς ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς φόρους, οὓς δι' Ἀθηναίους
ἀπὸ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων οὐ δυνάμενος πράσσεσθαι ἐπωφείλησε·

1. ξυστελλόμενοι] οἱ ξ. B 2. ἀποστήσωνται Lm 3. πραττόντων B 4. εὐβοεῖς B G c_2 5. τῶν ἀθηναίων non vertit *Vl.*, del. *Kr.* 7. ἀλκαμένην B hic et v. 13 || σθενελαΐδου L σθενελαΐδα ci. *Cob.* 8. εὔβοιαν E εὐβοίαν G, cr. g_2 || οἳ A || νεοδαμωδων C νεοδαμώδων G c_2 νεοδαμωδῶν A B E F M g_2 || ὡς] ὡς ἐς B 9. παρεσκεύαζε C, cr c_2 10. ξυμπραττόντων B 11. ὥστ' B 12. περι G, cr. g_2 13. τε del. *Kr.* || ὃς ἐς] ὡς εἰς B || ἔμελλεν (?) B 15. ἐπράττετο B 16. μετ' αὐτοῦ B 17. που B 19. ἢ non legit S, del. *Hs* 20. αὐτὸς om. B, εὐθὺς om. A C E F G M, αὐτὸς εὐθὺς ci. *Hs* || παρει incoharat C, cr. C_1 21. ἔπραττε B 22. ἕτοιμοι Lm 23. τισα-φέρνους B hic et infra saepius || δαρίωι C δαρείωι C_1 24. ἀρτοξέρξου C, cr. c_2 26. τροφὴν] ἱκανὴν τ. B || ἐτύγχανεν A 28. πράττεσθαι B

τούς τε οὖν φόρους μᾶλλον ἐνόμιζε κομιεῖσθαι κακώσας τοὺς
Ἀθηναίους, καὶ ἅμα βασιλεῖ ξυμμάχους Λακεδαιμονίους ποιήσειν,
καὶ Ἀμόργην, τὸν Πισσούθνου ὑὸν νόθον, ἀφεστῶτα περὶ Καρίαν,
ὥσπερ αὐτῷ προσέταξε βασιλεύς, ἢ ζῶντα ἄξειν ἢ ἀποκτενεῖν. οἱ
μὲν οὖν Χῖοι καὶ Τισσαφέρνης κοινῇ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔπρασσον·
6 Καλλίγειτος δὲ ὁ Λαοφῶντος, Μεγαρεύς, καὶ Τιμαγόρας ὁ Ἀθη-
ναγόρου, Κυζικηνός, φυγάδες τῆς ἑαυτῶν ἀμφότεροι παρὰ Φαρνα-
βάζῳ τῷ Φαρνάκου κατοικοῦντες, ἀφικνοῦνται περὶ τὸν αὐτὸν
καιρὸν ἐς τὴν Λακεδαίμονα πέμψαντος Φαρναβάζου, ὅπως ναῦς
κομίσειαν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ αὐτός, εἰ δύναιτο, ἅπερ ὁ
Τισσαφέρνης προυθυμεῖτο, τάς τε ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀρχῇ πόλεις ἀπο-
στήσειε τῶν Ἀθηναίων διὰ τοὺς φόρους, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ βασιλεῖ
2 τὴν ξυμμαχίαν τῶν Λακεδαιμονίων ποιήσειε. πρασσόντων δὲ ταῦτα
χωρὶς ἑκατέρων, τῶν τε ἀπὸ τοῦ Φαρναβάζου καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ
Τισσαφέρνους, πολλὴ ἅμιλλα ἐγίγνετο αὐτῶν ἐν τῇ Λακεδαίμονι,
ὅπως οἱ μὲν ἐς τὴν Ἰωνίαν καὶ Χίον, οἱ δ' ἐς τὸν Ἑλλήσποντον
3 πρότερον ναῦς καὶ στρατιὰν πείσουσι πέμπειν. οἱ μέντοι Λακε-
δαιμόνιοι τὰ τῶν Χίων καὶ Τισσαφέρνους παρὰ πολὺ προσεδέξαντο
μᾶλλον. ξυνέπρασσε γὰρ αὐτοῖς καὶ Ἀλκιβιάδης, Ἐνδίῳ ἐφορεύοντι
πατρικὸς ἐς τὰ μάλιστα ξένος ὤν, ὅθεν καὶ τοὔνομα Λακωνικὸν
ἡ οἰκία αὐτῶν [κατὰ τὴν ξενίαν] ἔσχεν· Ἔνδιος γὰρ Ἀλκιβιάδου
4 ἐκαλεῖτο. ὅμως δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι πρῶτον κατάσκοπον ἐς τὴν
Χίον πέμψαντες Φρῦνιν, ἄνδρα περίοικον, εἰ αἵ τε νῆες αὐτοῖς
εἰσὶν ὅσασπερ ἔλεγον καὶ τὰ ἄλλα ἡ πόλις ἱκανή ἐστι πρὸς τὴν
λεγομένην δόξαν, ἀπαγγείλαντος αὐτοῖς ὡς εἴη ταῦτα ἀληθῆ ἅπερ

1. μᾶλλον om. A E F M, add. f_2 ‖ ἐνόμιζεν (?) B 3 ἀμοργην C ‖ υἱὸν L, del. *Hw.* ‖ περὶ] τὰ π. B 4. προσέταξεν B ‖ ἄρξειν C, cr. C_1 ‖ ἀποκτείνειν A C E F G M ἀποκτεῖναι B, cr. *Rsk.* 5. τισαφέρνης B, cr. B_1 ‖ ἔπραττον B 6. καλλιγειτος E ‖ ἀθηνογόρου A 8. φαρνάκου] lt. ο in r. b φαρναβάκου A C E F G ‖ περὶ] ὑπὲρ B 10. ὁ] καὶ ci. *Kr.* 11. προεθυμεῖτο B προθυμεῖτο A, cr. a_3 ‖ τάς] τά C G, cr. g_2 ‖ τ' B 12. ἐφ' ci. *Kr.* 13. post λακεδαιμονίων τὰ τῶν χίων scr. G, del. g_2 ‖ πραττόντων B 14. alt. τοῦ add. C_1 15. ἅμιλλα C, cr. c_2 αμ. E ‖ αὐτῶν ci. *Haasius* τῶν L ὄντων *Kr.*, τοὺς *Gtz.*, [τῶν ἐν τῇ λακεδαίμονι] *St.* ci. 16. prius οἱ] in r. scr. f_2 ὁ B ‖ χῖον A C E F G_m hic et infra fere ‖ alt. οἱ] οἳ A ‖ εἰς B 17. στρατίαν E ‖ πείσωσι B sscr. G_1 18. χῖων C, cr. c_2 19. ξυνέπραττε B ‖ ἐνδείωι E 20. ἐς] καὶ ἐς B ‖ λακωνικὸν ⟨ὂν⟩ ci. *Hw.* 21. αὐτῷ ci. *Hw.* ‖ [κατὰ τὴν ξενίαν] ci. *Kr.* ‖ ἐνδιος C ‖ ἀλκιβιάδης A E F M [G] 22. δ' B 23. φρύνιν L_m 24. τἄλλα B ‖ ἡ] εἰ ἡ B ‖ ἱκανή] lt. ι in r. a ‖ ἐστιν A ἐστι+ C (?) 25. γενομένην ci. *Hw.* ‖ [ἅπερ ἤκουον] ci. *Hw.*

ἤκουον, τούς τε Χίους καὶ τοὺς Ἐρυθραίους εὐθὺς ξυμμάχους
ἐποιήσαντο καὶ τεσσαράκοντα ναῦς ἐψηφίσαντο αὐτοῖς πέμπειν, ὡς
ἐκεῖ οὐκ ἔλασσον ἢ ἑξήκοντα ἀφ' ὧν οἱ Χῖοι ἔλεγον ὑπαρχουσῶν.
καὶ τὸ μὲν πρῶτον δέκα τούτων αὐτοὶ ἔμελλον πέμψειν καὶ Μελαγ- 5
χρίδαν, ὃς αὐτοῖς ναύαρχος ἦν· ἔπειτα σεισμοῦ γενομένου ἀντὶ τοῦ
Μελαγχρίδου Χαλκιδέα ἔπεμπον καὶ ἀντὶ τῶν δέκα νεῶν πέντε
παρεσκευάζοντο ἐν τῇ Λακωνικῇ. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ
ἑνὸς δέον εἰκοστὸν ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε ὃν Θουκυδίδης
ξυνέγραψεν.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους εὐθὺς ἐπειγομένων τῶν Χίων 7
ἀποστεῖλαι τὰς ναῦς καὶ δεδιότων μὴ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πρασσόμενα
αἴσθωνται (πάντες γὰρ κρύφα αὐτῶν ἐπρεσβεύοντο), ἀποπέμπουσιν
οἱ Λακεδαιμόνιοι ἄνδρας Σπαρτιάτας ἐς Κόρινθον τρεῖς, ὅπως ἀπὸ
τῆς ἑτέρας θαλάσσης ὡς τάχιστα ἐπὶ τὴν πρὸς Ἀθήνας ὑπερ-
ενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν ἰσθμὸν κελεύσωσι πλεῖν ἐς Χίον πάσας,
καὶ ἃς ὁ Ἆγις παρεσκεύαζεν ἐς τὴν Λέσβον καὶ τὰς ἄλλας. ἦσαν
δὲ αἱ ξύμπασαι τῶν ξυμμαχικῶν νῆες αὐτόθι μιᾶς δέουσαι τεσσα-
ράκοντα. ὁ μὲν οὖν Καλλίγειτος καὶ Τιμαγόρας ὑπὲρ τοῦ Φαρνα- 8
βάζου οὐκ ἐκοινοῦντο τὸν στόλον ἐς τὴν Χίον, οὐδὲ τὰ χρήματα
ἐδίδοσαν ἃ ἦλθον ἔχοντες ἐς τὴν ἀποστολήν, πέντε καὶ εἴκοσι
τάλαντα, ἀλλ' ὕστερον ἐφ' ἑαυτῶν διενοοῦντο ἄλλῳ στόλῳ πλεῖν.
ὁ δὲ Ἆγις ἐπειδὴ ἑώρα τοὺς Λακεδαιμονίους ἐς τὴν Χίον πρῶτον 2
ὡρμημένους, οὐδ' αὐτὸς ἄλλο τι ἐγίγνωσκεν, ἀλλὰ ξυνελθόντες ἐς
Κόρινθον οἱ ξύμμαχοι ἐβουλεύοντο, καὶ ἔδοξε πρῶτον ἐς Χίον
αὐτοὺς πλεῖν ἄρχοντα ἔχοντας Χαλκιδέα, ὃς ἐν τῇ Λακωνικῇ τὰς
πέντε ναῦς παρεσκεύαζεν, ἔπειτα ἐς Λέσβον καὶ Ἀλκαμένη ἄρχοντα,
ὅνπερ καὶ Ἆγις διενοεῖτο, τὸ τελευταῖον δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον

2. τετταράκοντα B 3. ἔλαττον B 4. αὐτοὶ] αὐτοῖς B C sscr. g ‖ πέμπειν A C E F G M ‖ μελαγκρίδαν L (ltt. γκ in r. b) et v. 6 μελαγκρίδου L, cr. *Mein.* 8. δέοντος A B 9. ξυνέγραψε A C E F G ξυνέγρ (sscr. α) B 10. τοῦ δ'] ἅμα δὲ τῶι ἦρι τοῦ B τοῦ δ' γρ. B 11. δεδιώτων F, cr. f ‖ πραττόμενα B 12. αἴσθονται C, cr. c_2 ‖ πάντα ci. *Hw.* ‖ ἐπορεύοντο A sscr. B ἐπρεσβεύοντο mg. a_3 13. ἐς κόρινθον ἄνδρας σπαρτιάτας B 14. θαλάττης B ‖ ὑπερενεγκόντες] ult. ε in r. scr. g_2 16. παρεσκεύαζε C, cr. c_2 17. ξύμπασαι] ltt. πασαι in r. b ‖ ξυμμαχίδων B ‖ τετταράκοντα B 18. ὑπὲρ] οἱ παρὰ ci. *Gtz.* 19. ἐκοινωνοῦντο A B C E F G 23. ἐγίγνωσκε C, cr. c_2 25. αὐτοῖς A B E F M ‖ ἄρχοντας F, cr. f 26. παρεσκεύασεν E F G M c_2 (ex -σε cr.) ‖ ἔπειτ' B ‖ ἀλκαμένην L 27. τὸ om. B ‖ ἑλήσποντον C, cr. c_2

ἀφικέσθαι (προσετέτακτο δὲ ἐς αὐτὸν ἄρχων Κλέαρχος ὁ Ῥαμφίου),
3 διαφέρειν δὲ τὸν ἰσθμὸν τὰς ἡμισέας τῶν νεῶν πρῶτον, καὶ εὐθὺς
ταύτας ἀποπλεῖν, ὅπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς ἀφορμωμένας
4 μᾶλλον τὸν νοῦν ἔχωσιν ἢ τὰς [ὕστερον] ἐπιδιαφερομένας. καὶ
γὰρ τὸν πλοῦν ταύτῃ ἐκ τοῦ προφανοῦς ἐποιοῦντο, καταφρονή-
σαντες τῶν Ἀθηναίων ἀδυνασίαν, ὅτι ναυτικὸν οὐδὲν αὐτῶν πολύ
πω ἐφαίνετο. ὡς δὲ ἔδοξεν αὐτοῖς, καὶ διεκόμισαν εὐθὺς μίαν
9 καὶ εἴκοσι ναῦς. οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἐπειγομένων αὐτῶν τὸν πλοῦν,
οὐ προυθυμήθησαν ξυμπλεῖν πρὶν τὰ Ἴσθμια, ἃ τότε ἦν, διεορ-
τάσωσιν. Ἆγις δὲ αὐτοῖς ἑτοῖμος ἦν ἐκείνους μὲν μὴ λύειν δὴ
τὰς Ἰσθμιάδας σπονδάς, ἑαυτοῦ δὲ τὸν στόλον ἴδιον ποιήσασθαι.
2 οὐ ξυγχωρούντων δὲ τῶν Κορινθίων, ἀλλὰ διατριβῆς ἐγγιγνομένης,
οἱ Ἀθηναῖοι ᾔσθοντο τὰ τῶν Χίων μᾶλλον, καὶ πέμψαντες ἕνα
τῶν στρατηγῶν Ἀριστοκράτη ἐπῃτιῶντο αὐτούς, καὶ ἀρνουμένων
τῶν Χίων, τὸ πιστὸν ναῦς σφίσι ξυμπέμπειν ἐκέλευον ἐς τὸ ξυμ-
3 μαχικόν· οἱ δ' ἔπεμψαν ἑπτά. αἴτιον δ' ἐγένετο τῆς ἀποστολῆς
τῶν νεῶν οἱ μὲν πολλοὶ τῶν Χίων οὐκ εἰδότες τὰ πρασσόμενα, οἱ
δὲ ὀλίγοι ⟨οἱ⟩ ξυνειδότες τό τε πλῆθος οὐ βουλόμενοί πω πολέμιον
ἔχειν, πρίν τι καὶ ἰσχυρὸν λάβωσι, καὶ τοὺς Πελοποννησίους οὐκέτι
προσδεχόμενοι ἥξειν, ὅτι διέτριβον.
10 Ἐν δὲ τούτῳ τὰ Ἴσθμια ἐγίγνετο, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι (ἐπηγγέλ-
θησαν γάρ) ἐθεώρουν ἐς αὐτά, καὶ κατάδηλα μᾶλλον αὐτοῖς τὰ
τῶν Χίων ἐφάνη. καὶ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν, παρεσκευάζοντο εὐθὺς
ὅπως μὴ λήσουσιν αὐτοὺς αἱ νῆες ἐκ τῶν Κεγχρειῶν ἀφορμηθεῖσαι.
2 οἱ δὲ μετὰ τὴν ἑορτὴν ἀνήγοντο μιᾷ καὶ εἴκοσι ναυσὶν ἐς τὴν
Χίον, ἄρχοντα Ἀλκαμένη ἔχοντες. καὶ αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι τὸ

1. *ἀφίκεσθαι* C, cr. c_2; om. *Vl.*, del. *Hw.* 2. *δὲ*] *τε* C, cr. C_1 ‖ *ἡμίσεας* B (in r.) C E G M *ἡμισείας* F 4. *τὸν νοῦν μᾶλλον* B ‖ *ἔχωσι* C, cr. c_2 ‖ *[ὕστερον]* ci. *Hc* ‖ *διαφερομένας* A C E F G M 6. *οὐθὲν* B ‖ *αὐτῶν οὐδὲν* M 7. *ἔδοξε* C, cr c_2 ‖ *διεκόμισαν*] ltt. *δι* add. g_2 9. *προεθυμήθησαν* A B C F G M ‖ *πρὶν ⟨ἂν⟩* ci. *Hw.* ‖ *τὰ* om. G ‖ *ἦν*] *δ' ἦν* E ‖ *διεορτάσωσι* C, cr c_2 10. *ἕτοιμος* Lm (lt. *ι* ex *σ* cr. e_2) 12. *γιγνομένης* B
ον
13. *ἠίσθάνοντο* B 13-14. vb. *μᾶλλον . . . αὐτούς* om. B 14. *ἀριστοκράτην* A C E F Gm 15. *τὸ πιστὸν* del. *Cl.* *διὰ* ante *τὸ* sscr. g_2 ‖ *ξυμπέμπειν*] alt. *μ* add. g_2 16. *οἳ* A ‖ prius *δ'*] *δὲ* (comp.) B ‖ *ἔπεμπον* M 17. *πραττόμενα* B 18. *δ'* B ‖ *⟨οἱ⟩* add. *Hc* ‖ *ξυνειδότες*] *καὶ συνειδότες* B 19. *πρὶν ⟨ἂν⟩* ci. *Hw.* 22. *γάρ*] *γὰρ αἱ σπονδαὶ* B 24. *λήσουσι* C *λήσωσιν* A B G M c_2 ‖ *αὐτοῦς* G, cr. G_1 *αὐτοῖς* M ‖ *κενχρεῶν* B 25. *ναυσὶ* C, cr. c_2 26. *ἀλκαμένην* L

πρῶτον ἴσαις ναυσὶ προσπλεύσαντες ὑπῆγον ἐς τὸ πέλαγος. ὡς
δ' ἐπὶ πολὺ οὐκ ἐπηκολούθησαν οἱ Πελοποννήσιοι ἀλλ' ἀπετρά-
ποντο, ἐπανεχώρησαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι· τὰς γὰρ τῶν Χίων ἑπτὰ 3
ναῦς ἐν τῷ ἀριθμῷ μετὰ σφῶν ἔχοντες οὐ πιστὰς ἐνόμιζον, ἀλλ'
ὕστερον ἄλλας προσπληρώσαντες ⟨ἐς⟩ ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, παρα-
πλέοντας αὐτοὺς καταδιώκουσιν ἐς Πειραιὸν τῆς Κορινθίας· ἔστι
δὲ λιμὴν ἐρῆμος καὶ ἔσχατος πρὸς τὰ μεθόρια τῆς Ἐπιδαυρίας.
καὶ μίαν μὲν ναῦν ἀπολλύασι μετέωρον οἱ Πελοποννήσιοι, τὰς δὲ
ἄλλας ξυναγαγόντες ὁρμίζουσι. καὶ προσβαλόντων τῶν Ἀθηναίων 4
καὶ κατὰ θάλασσαν ταῖς ναυσὶ καὶ ἐς τὴν γῆν ἀποβάντων θόρυβός
τε ἐγένετο πολὺς καὶ ἄτακτος, καὶ τῶν τε νεῶν τὰς πλείους κατα-
τραυματίζουσιν ἐν τῇ γῇ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τὸν ἄρχοντα Ἀλκαμένη
ἀποκτείνουσι· καὶ αὐτῶν τινες ἀπέθανον. διακριθέντες δὲ πρὸς 11
μὲν τὰς πολεμίας ναῦς ἐπέταξαν ἐφορμεῖν ἱκανάς, ταῖς δὲ λοιπαῖς
ἔς τι νησίδιον ὁρμίζονται, ἐν ᾧ οὐ πολὺ ἀπέχοντι ἐστρατοπεδεύοντο,
καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ βοήθειαν ἔπεμπον. παρῆσαν γὰρ καὶ τοῖς 2
Πελοποννησίοις τῇ ὑστεραίᾳ οἵ τε Κορίνθιοι βοηθοῦντες ἐπὶ τὰς
ναῦς, καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ οἱ ἄλλοι πρόσχωροι. καὶ ὁρῶντες
τὴν φυλακὴν ἐν χωρίῳ ἐρήμῳ ἐπίπονον οὖσαν ἠπόρουν· καὶ ἐπ-
ενόησαν μὲν κατακαῦσαι τὰς ναῦς, ἔπειτα δὲ ἔδοξεν αὐτοῖς ἀνελ-
κύσαι καὶ τῷ πεζῷ προσκαθημένους φυλακὴν ἔχειν, ἕως ἄν τις
παρατύχῃ διαφυγὴ ἐπιτηδεία. ἔπεμψε δ' αὐτοῖς καὶ Ἆγις αἰσθό-
μενος ταῦτα ἄνδρα Σπαρτιάτην Θέρμωνα. τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις 3
πρῶτον μὲν ἠγγέλθη ὅτι αἱ νῆες ἀνηγμέναι εἰσὶν ἐκ τοῦ ἰσθμοῦ
(εἴρητο γάρ, ὅταν γένηται τοῦτο, Ἀλκαμένει ὑπὸ τῶν ἐφόρων ἱππέα
πέμψαι), καὶ εὐθὺς τὰς παρὰ σφῶν πέντε ναῦς καὶ Χαλκιδέα
ἄρχοντα καὶ Ἀλκιβιάδην μετ' αὐτοῦ ἐβούλοντο πέμπειν· ἔπειτα
ὡρμημένων αὐτῶν τὰ περὶ τὴν ἐν τῷ Πειραιῷ τῶν νεῶν κατα-

1. *ἐπῆγον* A C E F G M 2. *ἐπικολούθησαν* F 5. *ἐς* add. *Westermannus*, *καὶ τριάκοντα* del. *Kr.* 6. *αὐτοὺς* E *αὐτοῖς* B ‖ *καταδιώκουσι* C, cr. c_2 ‖ *πειραιον* E F *σπείραιον* ci. *C. O. Muellerus* ‖ *κορινθείας* C, cr. c ‖ *ἔστιν* A 7. *ἔρημος* Lm 8. *ἀπολλύασι*] alt. *λ* sscr. g_2 *ἀπολλύασιν* F 9. *προσβαλλόντων* C [G] 10. *θάλατταν* B 11. *καὶ ⟨μάχη⟩ ἄτακτος* ci. *Hw.* 12. *ἀλκαμένην* L 14. *ἐφορμῆν* C, cr. c_2 15. *τι*] *τὸ* L, cr. *St.* 16. *ἐπιβοήθειαν* C E F, cr. e_2 20. *ἔπειτα δὲ*] *ἔπειτ'* B *ἔπειτα δὲ* mg. B ‖ *ἀνελκυσαι* F *ἀνελκῦσαι* C G e_2 21. *φυλακὴν*] lt. *υ* in r. f 22. *διαφυγῆι ἐπιτηδείαι* E F ‖ *ἔπεμψε*+ C (?) 25. *ἀλκαμένει*] ltt. *ει* ex *ι*, ut vid., cr. C_1
ον
ἀλκαμένη A B M 27. *ἐβούλεύοντο* B 28. *ἐν τῷ πειραιῷ* del. *Hw.*

φυγὴν ἠγγέλθη, καὶ ἀθυμήσαντες, ὅτι πρῶτον ἁπτόμενοι τοῦ Ἰω-
νικοῦ πολέμου ἔπταισαν, τὰς ναῦς τὰς ἐκ τῆς ἑαυτῶν οὐκέτι διενο-
12 οῦντο πέμπειν, ἀλλὰ καί τινας προανηγμένας μετακαλεῖν. γνοὺς
δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης πείθει αὖθις Ἔνδιον καὶ τοὺς ἄλλους ἐφόρους μὴ
ἀποκνῆσαι τὸν πλοῦν, λέγων ὅτι φθήσονταί τε πλεύσαντες πρὶν τὴν
τῶν νεῶν ξυμφορὰν Χίους αἰσθέσθαι, καὶ αὐτός, ὅταν προσβάλῃ
Ἰωνίᾳ, ῥᾳδίως πείσειν τὰς πόλεις ἀφίστασθαι, τήν τε τῶν Ἀθη-
ναίων λέγων ἀσθένειαν καὶ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων προθυμίαν·
2 πιστότερος γὰρ ἄλλων φανεῖσθαι. Ἐνδίῳ τε αὐτῷ ἰδίᾳ ἔλεγε καλὸν
εἶναι δι' ἐκείνου ἀποστῆσαί τε Ἰωνίαν καὶ βασιλέα ξύμμαχον ποι-
ῆσαι Λακεδαιμονίοις, καὶ μὴ Ἄγιδος τὸ ἀγώνισμα τοῦτο γενέσθαι·
3 ἐτύγχανε γὰρ τῷ Ἄγιδι αὐτὸς διάφορος ὤν. καὶ ὁ μὲν πείσας
τούς τε ἄλλους ἐφόρους καὶ Ἔνδιον ἀνήγετο ταῖς πέντε ναυσὶ
μετὰ Χαλκιδέως τοῦ Λακεδαιμονίου καὶ διὰ τάχους τὸν πλοῦν
ἐποιοῦντο.

13 Ἀνεκομίζοντο δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον καὶ αἱ ἀπὸ
τῆς Σικελίας Πελοποννησίων ἑκκαίδεκα νῆες αἱ μετὰ Γυλίππου
ξυνδιαπολεμήσασαι· καὶ περὶ τὴν Λευκαδίαν ἀποληφθεῖσαι καὶ
κοπεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νεῶν, ὧν ἦρχεν Ἱππο-
κλῆς Μενίππου, φυλακὴν ἔχων τῶν ἀπὸ τῆς Σικελίας νεῶν, αἱ
λοιπαὶ πλὴν μιᾶς διαφυγοῦσαι τοὺς Ἀθηναίους κατέπλευσαν ἐς
τὴν Κόρινθον.

14 Ὁ δὲ Χαλκιδεὺς καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης πλέοντες ὅσοις τε ἐπιτύ-
χοιεν ξυνελάμβανον τοῦ μὴ ἐξάγγελτοι γενέσθαι, καὶ προσβαλόντες
πρῶτον Κωρύκῳ τῆς ἠπείρου καὶ ἀφέντες ἐνταῦθα αὐτούς, αὐτοῦ
[μὲν] προξυγγενόμενοι τῶν ξυμπρασσόντων Χίων τισὶ καὶ κελευ-

1. ἀπτόμενοι E || ἰωνικοῦ] ναυτικοῦ ci. *Naber* 3. γνοῦς E 4. ἔνδειον E 5. φθίσονταί B ληφθήσονται M || τε om. A C E F G M || πρὶν] πρὶν ἢ B 6. τ. νεῶν] τ. ἀθηναίων B, del. *St.* || συμφορὰν C G || χίους om. M || αἴσθεσθαι A E αἰσθεσθαι C F, cr. c_2 || ὅτι ἦν B || προσβάλῃ] lt. σ add. g_2 7. πείσει B || τῶν om. A C E F G 8. ἀσθένειαν λέγων B 9. πιστότεροι C πιστότερον A E F G M || ἐνδείωι E || τε] δὲ ci. *Cl.* || ἔλεγεν A B(?) C (cr. c) E F [G] 10. ἀποστήσαι B 12. οὗτος ci. *Naber* 13. ἔνδειον E 16. αὐτὸν om. E M || [καὶ] ci. *Gtz.* || αἱ om. A B F 18. ξυμπολεμήσασαι A C E F G M || λευκάδα M || ἀπολειφθεῖσαι A B M 19. ἀνακοπεῖσαι ci. *Naber* || ἦρχε C, cr. c_2 || ὑποκλῆς A F M 20. μενίσπου A E M || σικελίας] pr. ι in r. a || αἱ] αἳ B αἱ++ g αἱ γὰρ c_2 21. λυπαὶ C, cr. c_2 23. τε] τ' B 24. προσβαλόντες] ltt. βαλ in r. g_2 προσλαβόντες C 25. αὐτοῦ ci. *Hc* αὐτοὶ L 26. μὲν del. *Hc* || ξυμπραττόντων B

όντων καταπλεῖν μὴ προειπόντας ἐς τὴν πόλιν, ἀφικνοῦνται αἰφνί-
διοι τοῖς Χίοις. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἐν θαύματι ἦσαν καὶ ἐκπλήξει· 2
τοῖς δ' ὀλίγοις παρεσκεύαστο ὥστε βουλὴν [τε] τυχεῖν ξυλλεγομένην,
καὶ γενομένων λόγων ἀπό τε τοῦ Χαλκιδέως καὶ Ἀλκιβιάδου ὡς
ἄλλαι [τε] νῆες πολλαὶ προσπλέουσι καὶ τὰ περὶ τῆς πολιορκίας
τῶν ἐν τῷ Πειραιῷ νεῶν οὐ δηλωσάντων, ἀφίστανται Χῖοι καὶ
αὖθις Ἐρυθραῖοι Ἀθηναίων. καὶ μετὰ ταῦτα τρισὶ ναυσὶ πλεύ- 3
σαντες καὶ Κλαζομενὰς ἀφιστᾶσι. διαβάντες δὲ οἱ Κλαζομένιοι
εὐθὺς ἐς τὴν ἤπειρον τὴν Πολίχνην ἐτείχιζον, εἴ τι δέοι σφίσιν
αὐτοῖς ἐκ τῆς νησῖδος ἐν ᾗ οἰκοῦσι πρὸς ἀναχώρησιν. καὶ οἱ μὲν
ἀφεστῶτες ἐν τειχισμῷ τε πάντες ἦσαν καὶ παρασκευῇ πολέμου.
ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ταχὺ ἀγγελία τῆς Χίου ἀφικνεῖται· καὶ νομί- 15
σαντες μέγαν ἤδη καὶ σαφῆ τὸν κίνδυνον σφᾶς περιεστάναι, καὶ
τοὺς λοιποὺς ξυμμάχους οὐκ ἐθελήσειν τῆς μεγίστης πόλεως μεθ-
εστηκυίας ἡσυχάζειν, τά τε χίλια τάλαντα, ὧν διὰ παντὸς τοῦ πολέ-
μου ἐγλίχοντο μὴ ἅψασθαι, εὐθὺς λύσαντες τὰς ἐπικειμένας ζημίας
τῷ εἰπόντι ἢ ἐπιψηφίσαντι ὑπὸ τῆς παρούσης ἐκπλήξεως [καὶ]
ἐψηφίσαντο κινεῖν καὶ ναῦς πληροῦν μὴ ὀλίγας, τῶν τε ἐν τῷ
Πειραιῷ ἐφορμουσῶν τὰς μὲν ὀκτὼ ἤδη πέμπειν, αἳ ἀπολιποῦσαι
τὴν φυλακὴν τὰς μετὰ Χαλκιδέως διώξασαι καὶ οὐ καταλαβοῦσαι
ἀνεκεχωρήκεσαν (ἦρχε δὲ αὐτῶν Στρομβιχίδης Διοτίμου), ἄλλας
δὲ οὐ πολὺ ὕστερον βοηθεῖν δώδεκα μετὰ Θρασυκλέους, ἀπο-
λιπούσας καὶ ταύτας τὴν ἐφόρμησιν. τάς τε τῶν Χίων ἑπτὰ ναῦς, 2
αἳ αὐτοῖς ξυνεπολιόρκουν τὰς ἐν τῷ Πειραιῷ, ἀπαγαγόντες τοὺς
μὲν δούλους ἐξ αὐτῶν ἠλευθέρωσαν, τοὺς δ' ἐλευθέρους κατέδησαν.
ἑτέρας δ' ἀντὶ πασῶν τῶν ἀπελθουσῶν νεῶν ἐς τὴν ἐφόρμησιν
τῶν Πελοποννησίων διὰ τάχους πληρώσαντες ἀντέπεμψαν καὶ ἄλλας

3. [τε] *Kr.*, τότε *Gtz.* ci. || ξυνειλεγμένην ci. *Kr.* 4. γενομένων] λεγομένων A C E F G 5. τε del. *Kr.* ἔτι ci. *Burgesius* 6. πειραιεῖ sscr. e_2 8. δὲ] τε B 8-9. εὐθὺς οἱ κλαζομένιοι B 9. πολίχνην ex cr. e_2 πολίχναν A C E F G M πολίχραν B || σφίσι C, cr. c_2 10. τῆς] ltt. quasdam (οῖς?) sscr. g_2 || νησίδος A B E F c_2 || πρὸς del. *Hw.* προαναχώρησιν ci. *St.* 11. ἐν τειχισμῷ τε πάντες] πάντες ἐν τειχ. A C E F G M 14. μεθεστηκυίας A E F G M c_2 ἀφεστηκυίας B 16. ἔλυσαν L, cr. *Cob.* 17. καὶ del. *Cob.* 18. μὴ] οὐκ B 19. αἱ E F, cr. f_2 20. τὰς sscr. g_2 21. ἀνακεχωρήκεσαν L || δὲ] δ' B δὲ sscr. B || στρομμιχίδης B hic et infra 24. αἱ C 25. δ'] δὲ A E F 26. ἑτέρας δὲ ⟨δέκα⟩ ci. *St.* || vb. τῶν . . . ἐφόρμησιν sscr. g_2 || ἐπελθουσῶν C || εἰς g_2

διενοοῦντο τριάκοντα πληροῦν. καὶ πολλὴ ἦν ἡ προθυμία καὶ
ὀλίγον ἐπράσσετο οὐδὲν ἐς τὴν βοήθειαν τὴν ἐπὶ τὴν Χίον.
16 *Ἐν δὲ τούτῳ Στρομβιχίδης ταῖς ὀκτὼ ναυσὶν ἀφικνεῖται ἐς*
Σάμον, καὶ προσλαβὼν Σαμίαν μίαν ἔπλευσεν ἐς Τέων καὶ ἡσυ-
χάζειν ἠξίου αὐτούς. ἐκ δὲ τῆς Χίου ἐς τὴν Τέων καὶ ὁ Χαλ-
κιδεὺς μετὰ τριῶν καὶ εἴκοσι νεῶν ἐπέπλει, καὶ ὁ πεζὸς ἅμα ὁ
2 *Κλαζομενίων καὶ Ἐρυθραίων παρῄει. προαισθόμενος δὲ ὁ Στρομ-*
βιχίδης προανήγετο, καὶ μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει ὡς ἑώρα τὰς
ναῦς πολλὰς τὰς ἀπὸ τῆς Χίου, φυγὴν ἐποιεῖτο ἐπὶ τῆς Σάμου·
3 *αἱ δὲ ἐδίωκον. τὸν δὲ πεζὸν οἱ Τήιοι τὸ πρῶτον οὐκ ἐσδεχόμενοι,*
ὡς ἔφυγον οἱ Ἀθηναῖοι, ἐσηγάγοντο. καὶ ἐπέσχον μὲν οἱ πεζοὶ
[καὶ] Χαλκιδέα ἐκ τῆς διώξεως περιμένοντες· ὡς δὲ ἐχρόνιζε,
καθῄρουν αὐτοὶ τὸ τεῖχος ὃ ἐνῳκοδόμησαν οἱ Ἀθηναῖοι τῆς Τηίων
πόλεως πρὸς ἤπειρον, ξυγκαθῄρουν δὲ αὐτοῖς καὶ τῶν βαρβάρων
ἐπελθόντες οὐ πολλοί, ὧν ἦρχε Στάγης, ὕπαρχος Τισσαφέρνους.
17 *Χαλκιδεὺς δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης ὡς κατεδίωξαν ἐς Σάμον Στρομ-*
βιχίδην, ἐκ μὲν τῶν ἐκ Πελοποννήσου νεῶν τοὺς ναύτας ὁπλί-
σαντες ἐν Χίῳ καταλιμπάνουσιν, ἀντιπληρώσαντες δὲ ταύτας τε ἐκ
2 *Χίου καὶ ἄλλας εἴκοσι ἔπλεον ἐς Μίλητον ὡς ἀποστήσοντες. ἐβού-*
λετο γὰρ ὁ Ἀλκιβιάδης, ὢν ἐπιτήδειος τοῖς προεστῶσι τῶν Μιλη-
σίων, φθάσαι τάς τε ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ναῦς προσαγαγόμενος
αὐτοὺς καὶ τοῖς Χίοις καὶ ἑαυτῷ καὶ Χαλκιδεῖ καὶ τῷ ἀποστεί-
λαντι Ἐνδίῳ, ὥσπερ ὑπέσχετο, τὸ ἀγώνισμα προσθεῖναι, ὅτι πλεί-
στας τῶν πόλεων μετὰ τῆς Χίων δυνάμεως καὶ Χαλκιδέως ἀπο-
3 *στήσας. λαθόντες οὖν τὸ πλεῖστον τοῦ πλοῦ καὶ φθάσαντες οὐ*
πολὺ τόν τε Στρομβιχίδην καὶ τὸν Θρασυκλέα, ὃς ἔτυχεν ἐκ τῶν

1. *ἡ* om. A C E F G, add. a_3 2. *ἐπράττετο οὐθὲν* B ‖ *τὴν ἐπὶ τὴν χίον*] *τὴν χίον* E (*ἐπὶ τὴν* add. e_2) F *τὴν χίων* A *γρ.* B *γρ.* G_1 *τὴν ἐπὶ τὴν τῶν χίων* M (?) 3. *ναυσὶ* C, cr. c_2 4-5. vb. *καὶ* (alt.) . . . *τέων* in mg. add. e_2 5. *ἠξίουν* A *ἠξίουν* F 6. *ἅμα*] *ἅμα καὶ* A C E F G M *γρ.* B ‖ alt. *ὁ*] *ὁ τῶν* B *ὁ γρ.* B 7. *καὶ*] *καὶ ὁ* M 8. *προανήγετο*] *ἐξανήγετο* B *προανήγετο γρ.* B 10. prius *δὲ*] *δ'* B 11. *πεζοὶ*] *πολλοὶ* A C E F G M 12. *καὶ* del. *Bl.* ‖ *δ'* B ‖ *ἐχρόνιζεν* C E F, cr. c 13. *αὐτοὶ*] *αὐτοί τε* B ‖ *ἀνῳκοδόμησαν* L, cr. *Dobr.* ‖ *τήϊων* E 14. *πρὸς*] *τὸ πρὸς* B ‖ *ξυγκαθήρουν* A 15. *ἦρχεν* A C E F G *γρ.* B (?) ‖ *στάγης*] *ὁ τάγης* E *ὁ ταγης* F *ὁτάγης* M *ὀτάγης* G (lt. *τ* in r. g_2) *ὁ γάγης γρ.* B *ὁ τάγις* A *ὀπάγης* C *ὁπάγης* c_2 16. *σάμου* C 18. *καταλιμπάνουσι* C, cr. c_2 19. *εἴκοσιν* B G c_2 ‖ *εἰς* A F ‖ *ἀποστήσαντες* C 20. *τοῖς*] ltt. *οῖς* in r. b 21. *τε* om. B ‖ *πελοπονήσου* C (praeter G) ‖ *προσαγόμενος* G, cr. g_2 23. *ἐνδείωι* E 24. *ἀποστῆσαι* ci. *Pp.* 25. *τὸ*] *τὸν* ci. *Kr.* 26. *ἔτυχε* C, cr. c_2

Ἀθηνῶν δώδεκα ναυσὶν ἄρτι παρὼν καὶ ξυνδιώκων, ἀφιστᾶσι τὴν
Μίλητον. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας μιᾶς δεούσαις εἴκοσι ναυσὶν
ἐπιπλεύσαντες, ὡς αὐτοὺς οὐκ ἐδέχοντο οἱ Μιλήσιοι, ἐν Λάδῃ τῇ
ἐπικειμένῃ νήσῳ ἐφώρμουν. καὶ ἡ πρὸς βασιλέα ξυμμαχία Λακε- 4
δαιμονίοις ἡ πρώτη Μιλησίων εὐθὺς ἀποστάντων διὰ Τισσαφέρνους
καὶ Χαλκιδέως ἐγένετο ἥδε.
„Ἐπὶ τοῖσδε ξυμμαχίαν ἐποιήσαντο πρὸς βασιλέα καὶ Τισσα- 18
φέρνη Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι. ὁπόσην χώραν καὶ πόλεις
βασιλεὺς ἔχει καὶ οἱ πατέρες οἱ βασιλέως εἶχον, βασιλέως ἔστω·
καὶ ἐκ τούτων τῶν πόλεων ὁπόσα Ἀθηναίοις ἐφοίτα χρήματα ἢ
ἄλλο τι, κωλυόντων κοινῇ βασιλεὺς καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμ-
μαχοι ὅπως μήτε χρήματα λαμβάνωσιν Ἀθηναῖοι μήτε ἄλλο μηδέν.
καὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Ἀθηναίους κοινῇ πολεμούντων βασιλεὺς 2
καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι· καὶ κατάλυσιν τοῦ πολέμου
τοῦ πρὸς Ἀθηναίους μὴ ἐξέστω ποιεῖσθαι, ἢν μὴ ἀμφοτέροις
δοκῇ, βασιλεῖ καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις. ἢν δέ τινες 3
ἀφιστῶνται ἀπὸ βασιλέως, πολέμιοι ἔστων καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ
τοῖς ξυμμάχοις. καὶ ἤν τινες ἀφιστῶνται ἀπὸ Λακεδαιμονίων καὶ
τῶν ξυμμάχων, πολέμιοι ἔστων βασιλεῖ κατὰ ταὐτά.“
Ἡ μὲν ξυμμαχία αὕτη ἐγένετο. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ Χῖοι εὐθὺς 19
δέκα ἑτέρας πληρώσαντες ναῦς ἔπλευσαν ἐς Ἄναια, βουλόμενοι
περί τε τῶν ἐν Μιλήτῳ πυθέσθαι καὶ τὰς πόλεις ἅμα ἀφιστάναι.
καὶ ἐλθούσης παρὰ Χαλκιδέως ἀγγελίας αὐτοῖς ἀποπλεῖν πάλιν, 2
[καὶ] ὅτι Ἀμόργης παρέσται κατὰ γῆν στρατιᾷ, ἔπλευσαν ἐς Διὸς
ἱερόν· καὶ καθορῶσιν ἑκκαίδεκα ναῦς, ἃς ὕστερον ἔτι Θρασυκλέους
Διομέδων ἔχων ἀπ' Ἀθηνῶν προσέπλει. καὶ ὡς εἶδον, ἔφευγον 3
μιᾷ μὲν νηὶ ἐς Ἔφεσον, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐπὶ τῆς Τέω. καὶ τέσσαρας
μὲν κενὰς οἱ Ἀθηναῖοι λαμβάνουσι, τῶν ἀνδρῶν ἐς τὴν γῆν φθα-

1. *ναυσὶ* C, cr. c_2 2 *δε:ούσαις* E *δεούσης* G M et ex cr. a_2 ‖ *ναυσὶ* C E, cr. c_2 [G] 4. *ἐφόρμουν* B 5. *τισσαφέρνους*] in *τισαφ.* cr. e_2 6. *ἐγεγένητο* B ‖ *ἧδε* A B C F, cr. c_2 7. *τισσαφέρνην* L 10. *ἀθηναίους* C ‖ *ἐφοίτω* B 11. *+λακεδαιμόνιοι* G 12. *ὅπως*] lt. *ο* in r. g_2 ‖ *μήτ' ἄλλο* B 15. *τοῦ*] om. A C E F G M *τοὺς* B, cr. *Cl.* 16-18. vb. *ἢν . . . ξυμμάχοις* om. C *γρ.* S 17 et 19. *ἔστωσαν* L 19. *ταὐτά* V *ταῦτα* L (vb. *κατὰ ταῦτα* cum seqq. coniungit B) 20. *ταῦτα*] *τοῦτο* B *ταῦτα γρ.* B 21. *ἄναι* B *άναια* E *ἄναιαν* G c_2 e_2 22. *πύθεσθαι* E 24. *καὶ* om. *Vl.*, del. *Pp.* ‖ *παρεστάναι* M 26. *ἔφευγον*] ltt. *ευ* in r. unius lt. A_1 27. *ἔφεσον*] spir. in r. c_2, ltt. *εσ* in r. b; *λέβεδον* ci *Mueller-Struebing* ‖ *τῆς*] in r. A_1 ‖ *τέτταρας* B 28. *γῆν*] *φυγὴν* A

4 σάντων· αἱ δ' ἄλλαι ἐς τὴν Τηίων πόλιν καταφεύγουσι. καὶ οἱ
μὲν Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῆς Σάμου ἀπέπλευσαν, οἱ δὲ Χῖοι ταῖς λοιπαῖς
ναυσὶν ἀναγαγόμενοι καὶ ὁ πεζὸς μετ' αὐτῶν Λέβεδον ἀπέστησαν
καὶ αὖθις Αἰράς. καὶ μετὰ τοῦτο ἕκαστοι ἐπ' οἴκου ἀπεκομίσθησαν,
καὶ ὁ πεζὸς καὶ αἱ νῆες.

20 Ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αἱ ἐν τῷ Πειραιῷ εἴκοσι νῆες
τῶν Πελοποννησίων, καταδιωχθεῖσαι τότε καὶ ἐφορμούμεναι ἴσῳ
ἀριθμῷ ὑπὸ Ἀθηναίων, ἐπέκπλουν ποιησάμεναι αἰφνίδιον καὶ κρα-
τήσασαι ναυμαχίᾳ τέσσαράς τε ναῦς λαμβάνουσι τῶν Ἀθηναίων
καὶ ἀποπλεύσασαι ἐς Κεγχρειὰς τὸν ἐς τὴν Χίον καὶ τὴν Ἰωνίαν
πλοῦν αὖθις παρεσκευάζοντο. καὶ ναύαρχος αὐτοῖς ἐκ Λακεδαί-
μονος Ἀστύοχος ἐπῆλθεν, ᾧπερ ἐγίγνετο ἤδη πᾶσα ἡ ναυαρχία.

2 Ἀναχωρήσαντος δὲ τοῦ ἐκ τῆς Τέω πεζοῦ καὶ Τισσαφέρνης
αὐτὸς στρατιᾷ παραγενόμενος καὶ ἐπικαθελὼν τὸ ἐν τῇ Τέῳ τεῖχος,
εἴ τι ὑπελείφθη, ἀνεχώρησε. καὶ Διομέδων ἀπελθόντος αὐτοῦ οὐ
πολὺ ὕστερον δέκα ναυσὶν Ἀθηναίων ἀφικόμενος ἐσπείσατο Τηίοις
ὥστε δέχεσθαι καὶ σφᾶς. καὶ παραπλεύσας ἐπὶ Αἰρὰς καὶ προσ-
βαλών, ὡς οὐκ ἐλάμβανε τὴν πόλιν, ἀπέπλευσεν.

21 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ ἡ ἐν Σάμῳ ἐπανά-
στασις [ὑπὸ] τοῦ δήμου τοῖς δυνατοῖς μετὰ Ἀθηναίων, οἳ ἔτυχον
ἐν τρισὶ ναυσὶ παρόντες. καὶ ὁ δῆμος ὁ Σαμίων ἐς διακοσίους
μέν τινας τοὺς πάντας τῶν δυνατῶν ἀπέκτεινε, τετρακοσίους δὲ
φυγῇ ζημιώσαντες καὶ αὐτοὶ τὴν γῆν αὐτῶν καὶ οἰκίας νειμάμενοι,
Ἀθηναίων τε σφίσιν αὐτονομίαν μετὰ ταῦτα ὡς βεβαίοις ἤδη ψη-
φισαμένων, τὰ λοιπὰ διῴκουν τὴν πόλιν, καὶ τοῖς γεωμόροις μετ-
εδίδοσαν οὔτε ἄλλου οὐδενός, οὔτε ἐκδοῦναι οὐδ' ἀγαγέσθαι παρ'
ἐκείνων οὐδ' ἐς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δήμου ἐξῆν.

22 Μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ αὐτοῦ θέρους οἱ Χῖοι, ὥσπερ ἤρξαντο,

1. τηΐων F || καταφεύγουσιν E F 3. ναυσὶ C, cr. c_2 || ἀναγόμενοι F G || λεβεδον C λεβεδὸν c_2 4. ἐρας E ἐρᾶς C ἐράς A B F G M c_2 7. ⟨αἱ⟩ καταδιωχθεῖσαι ci. *Pp.* 8. ποιησάμενοι B [G] 9. τέτταράς B 10. κεγχρείας E, cr. e_2 12. ἐγένετο ci. *Cl.* || ναυμαχία B 14. παραγενάμενος E || τοῦ [ἐν τῇ τέῳ] τείχους ci. *St.* 15. ὑπελήφθη C, cr. C_1 || ἀνεχώρησεν B(?) C, cr. c 16. ναυσὶ C, cr. c_2 || τήϊος C 17. ἐρας E ερὰς C ἐρὰς A B F G M c_2 18. ἀπέπλευσε C, cr. c_2 20. ὑπὸ om. F 21. [ἐν] ci. *Kr.* 22. δυνατωτάτων B δυνατῶν sscr. B 23. νειμάμενοι] ν. κατεῖχον B 24. τε] δὲ ci. *Kr.* || σφίσι C, cr. c_2 25. διώκουν A || γεομόροις E, cr. e_2 || μετεδίδωσαν C, cr. c 26. οὐδ' ci. *Bk.* οὔτε L

οὐδὲν ἀπολείποντες προθυμίας, ἅμα τε Πελοποννησίων πλήθει
πειρῶντες ἀποστῆσαι τὰς πόλεις καὶ βουλόμενοι ἅμα ὡς πλείστους
σφίσι ξυγκινδυνεύειν, στρατεύονται αὐτοί τε τρισὶ καὶ δέκα ναυσὶν
ἐπὶ τὴν Λέσβον, ὥσπερ εἴρητο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων δεύτερον
ἐπ' αὐτὴν ἰέναι καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ὁ πεζὸς ἅμα
Πελοποννησίων τε τῶν παρόντων καὶ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων
παρῄει ἐπὶ Κλαζομενῶν τε καὶ Κύμης· ἦρχε δ' αὐτοῦ Εὐάλας
Σπαρτιάτης, τῶν δὲ νεῶν Δεινιάδας περίοικος. καὶ αἱ μὲν νῆες 2
καταπλεύσασαι Μήθυμναν πρῶτον ἀφιστᾶσι, καὶ καταλείπονται
τέσσαρες νῆες ἐν αὐτῇ· καὶ αὖθις αἱ λοιπαὶ Μυτιλήνην ἀφιστᾶσιν.
Ἀστύοχος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος ναύαρχος τέσσαρσι ναυσίν, ὥσπερ 23
ὥρμητο, πλέων ἐκ τῶν Κεγχρειῶν ἀφικνεῖται ἐς Χίον. καὶ τρίτην
ἡμέραν αὐτοῦ ἥκοντος αἱ Ἀττικαὶ νῆες πέντε καὶ εἴκοσι ἔπλεον ἐς
Λέσβον, ὧν ἦρχε Λέων καὶ Διομέδων· Λέων γὰρ ὕστερον δέκα
ναυσὶ προσεβοήθησεν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν. ἀναγαγόμενος δὲ καὶ ὁ 2
Ἀστύοχος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐς ὀψέ, καὶ προσλαβὼν Χίαν ναῦν μίαν,
ἔπλει ἐς τὴν Λέσβον, ὅπως ὠφελοίη, εἴ τι δύναιτο. καὶ ἀφικνεῖται
ἐς τὴν Πύρραν, ἐκεῖθεν δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Ἔρεσον· ἔνθα πυνθάνεται
ὅτι ἡ Μυτιλήνη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων αὐτοβοεὶ ἑάλωκεν· οἱ γὰρ 3
Ἀθηναῖοι ὥσπερ ἔπλεον ἀπροσδόκητοι κατασχόντες ἐς τὸν λιμένα
τῶν τε Χίων νεῶν ἐκράτησαν καὶ ἀποβάντες τοὺς ἀντιστάντας
μάχῃ νικήσαντες τὴν πόλιν ἔσχον. ἃ πυνθανόμενος ὁ Ἀστύοχος 4
τῶν τε Ἐρεσίων καὶ τῶν ἐκ τῆς Μηθύμνης μετ' Εὐβούλου Χίων
νεῶν, αἳ τότε καταλειφθεῖσαι καί, ὡς ἡ Μυτιλήνη ἑάλω, φεύγουσαι

1. ἅμα ci. *Hc* ἄνευ L 1-2. πλήθει πειρῶντες ci. *Hc* π. παρόντες L πειθοῖ πειρῶνται *Mdv.*, πλήθους θεραπεύοντες *Gtz.* ci. 2. καὶ βουλόμενοι] βουλόμενοι καὶ ci. *Hw.* 3. τρισκαίδεκα L || ναυσὶ C E, cr. c_2 6. αὐτόθεν] lt. ο ex ω cr. f 7. κύβης B || εὐάδας B εὐάλας sscr. B 9. μήθυμναν] ex μιθ. cr. a_2 μηθύμναν E || ἀφιστᾶσιν A G c_2 9-10. vb. καὶ καταλείπονται . . . ἀφιστᾶσιν om. A C E F G M 10. τέτταρες B || μιτυλήνην B hic et infra 11. τέτταρσι B || ναυσὶ C, cr. c_2 12. ὥρμη+το f || κεγχρεῶν B 12-13. vb. ἐς . . . εἴκοσι om. M 13. εἴκοσιν B G c_2 || ἐσέπλεον M 15. προσεβοήθησε B C, cr. c_2 || ἀναγόμενος G, cr. g_2 16. ἀστύοχος] pr. ο in r. duarum ltt. g_2 ἀστύμαχος A C F M γρ. g_2 || ναῦν μίαν C G (alt. ν scr. g_2) A_1 f_2 ναυμαχίαν A E F M γρ. B_1 γρ. G_1 μίαν ναῦν B 17. εἰς E F 18. ἐς + τὴν C || ἔρεσσον A F ἐρεσσόν B ερεσσὸν E (alt. σ fere er.) [G]m 19. μιτυλήνη B C G hic et infra (hic etiam sscr. e_2) || ἀπὸ A E F, cr. e_2 || αὐτοβοῇ E, cr. e_2 || ἑάλω B 21. νηῶν B || ἀντιστάτας C 22.
η
πυνθανόμενος refinxit c_2 23. ἐρεσσίων A B || μιθύμνης (lt. ι in r.) B μιθύμνης A 24. αἱ C E || φυγοῦσαι ci. *Hw.*

περιέτυχον αὐτῷ τρεῖς (μία γὰρ ἑάλω ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων), οὐκέτι
ἐπὶ τὴν Μυτιλήνην ὥρμησεν, ἀλλὰ τὴν Ἔρεσον ἀποστήσας καὶ
ὁπλίσας, καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ νεῶν ὁπλίτας πεζῇ παραπέμπει
ἐπὶ τὴν Ἄντισσαν καὶ Μήθυμναν ἄρχοντα Ἐτεόνικον προστάξας·
καὶ αὐτὸς ταῖς τε μεθ' ἑαυτοῦ ναυσὶ καὶ ταῖς τρισὶ ταῖς Χίαις
παρέπλει, ἐλπίζων τοὺς Μηθυμναίους θαρσήσειν τε ἰδόντας σφᾶς
5 καὶ ἐμμενεῖν τῇ ἀποστάσει. ὡς δὲ αὐτῷ τὰ ἐν τῇ Λέσβῳ πάντα
ἠναντιοῦτο, ἀπέπλευσε τὸν ἑαυτοῦ στρατὸν ἀναλαβὼν ἐς τὴν Χίον.
ἀπεκομίσθη δὲ πάλιν κατὰ πόλεις καὶ ὁ [ἀπὸ τῶν νεῶν] πεζός,
ὃς ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐμέλλησεν ἰέναι. καὶ ἀπὸ τῶν ἐν Κεγχρειᾷ
ξυμμαχίδων Πελοποννησίων νεῶν ἀφικνοῦνται αὐτοῖς ἓξ μετὰ ταῦτα
6 ἐς τὴν Χίον. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τά τ' ἐν τῇ Λέσβῳ πάλιν κατεστή-
σαντο καὶ πλεύσαντες ἐξ αὐτῆς Κλαζομενίων τὴν ἐν τῇ ἠπείρῳ
Πολίχνην τειχιζομένην ἑλόντες διεκόμισαν πάλιν αὐτοὺς ἐς τὴν ἐν
τῇ νήσῳ πόλιν πλὴν τῶν αἰτίων τῆς ἀποστάσεως· οὗτοι δὲ ἐς
Δαφνοῦντα ἀπῆλθον. καὶ αὖθις Κλαζομεναὶ προσεχώρησαν Ἀθη-
ναίοις.

24 Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους οἵ τ' ἐπὶ Μιλήτῳ Ἀθηναῖοι ταῖς εἴκοσι
ναυσὶν ἐν τῇ Λάδῃ ἐφορμοῦντες ἀπόβασιν ποιησάμενοι ἐς Πάνορμον
τῆς Μιλησίας Χαλκιδέα τε τὸν Λακεδαιμόνιον ἄρχοντα μετ' ὀλίγων
παραβοηθήσαντα ἀποκτείνουσι, καὶ τροπαῖον τρίτῃ ἡμέρᾳ ὕστερον
διαπλεύσαντες ἔστησαν, ὃ οἱ Μιλήσιοι ὡς οὐ μετὰ κράτους τῆς γῆς
2 σταθὲν ἀνεῖλον· καὶ Λέων καὶ Διομέδων ἔχοντες τὰς ἐκ Λέσβου
Ἀθηναίων ναῦς, ἔκ τε Οἰνουσσῶν τῶν πρὸ Χίου νήσων καὶ ἐκ

2. ὥρμισεν B ὥρμησε C, cr. c_2 || ἔρεσσον A ερεσσὸν E ἐρεσσὸν B ἔρεσὸν Gm 3. [ὁπλίτας] ci. *Dobr.* || παρέπλει A C E F G M παρέπεμπεν ci. *Hc* 4. μίθυμναν A 4-6. vb. ἄρχοντα . . . παρέπλει om. M 5. αυτοῦ E F +αυτοῦ A 6. παρέπλει] π. ἐπὶ τὴν ἄντισσαν (ex αἴτ. cr. c_2) καὶ μήθυμναν A C E F G || θαρρήσειν B 7. ἐμμενειν F ἐμμένειν A B C E 8. στρατὸν] σ. πεζὸν B 9. [κατὰ πόλεις] ci. *Cl.* || [ἀπὸ τῶν νεῶν] *Pp.*, ἀπὸ τῶν αἰολέων *Tucker*, ἀπὸ τούτων *Gtz.*, ἀπὸ τῆς Νέας (vel τῶν Νεῶν) *Curschmannus* ci. 10. ἐμέλλησε C, cr. c_2 || ἐν] in r. b ἐγ C F, cr. c_2 || κεγχρειαι E 11. [ξυμμαχίδων] ci. *Cl.* || ταῦτα] in r. c_2 12. τά τ'] τά τε B sscr. f_2 τας τ' F 13-14. vb. -νίων . . . τειχιζομέ om. E (qui κλαζομενὴν habet) 14. πολίχνην D πολίχναν L 15. αἰτιῶν A F, cr. f_2 18. μιλήτω refinxit c_2 || ἀθηναῖοι ⟨οἱ⟩ ci. *Gtz.* 19. ναυσὶ C, cr. c_2 21. παραβοηθήσοντα C || τρόπαιον E G (cr. g_2) c_2 || τῇ τρίτῃ M 22. ἔστησαν] ὕστερον B 23. λέσβου] τῆς λ. B 24. οἰνούσσων C οἰνου+σῶν c_2 οἰνούσσων E || πρὸ χίου] προυχίου C πρὸς χίου c_2

Σιδούσσης καὶ ἐκ Πτελεοῦ, ἃ ἐν τῇ Ἐρυθραίᾳ εἶχον τείχη, καὶ ἐκ
τῆς Λέσβου ὁρμώμενοι τὸν πρὸς τοὺς Χίους πόλεμον ἀπὸ τῶν
νεῶν ἐποιοῦντο· εἶχον δ' ἐπιβάτας τῶν ὁπλιτῶν ἐκ καταλόγου
ἀναγκαστούς. καὶ ἔν τε Καρδαμύλῃ ἀποβάντες καὶ ἐν Βολίσκῳ 3
τοὺς προσβοηθήσαντας τῶν Χίων μάχῃ νικήσαντες καὶ πολλοὺς
διαφθείραντες ἀνάστατα ἐποίησαν τὰ ταύτῃ χωρία, καὶ ἐν Φάναις
αὖθις ἄλλῃ μάχῃ ἐνίκησαν καὶ τρίτῃ ἐν Λευκωνίῳ. καὶ μετὰ
τοῦτο οἱ μὲν Χῖοι ἤδη οὐκέτι ἐπεξῄσαν, οἱ δὲ τὴν χώραν καλῶς
κατεσκευασμένην καὶ ἀπαθῆ οὖσαν ἀπὸ τῶν Μηδικῶν μέχρι τότε
διεπόρθησαν. Χῖοι γὰρ μόνοι μετὰ Λακεδαιμονίους ὧν ἐγὼ 4
ᾔσθόμην ηὐδαιμόνησάν τε ἅμα καὶ ἐσωφρόνησαν, καὶ ὅσῳ ἐπ-
εδίδου ἡ πόλις αὐτοῖς ἐπὶ τὸ μεῖζον, τόσῳ καὶ ἐκοσμοῦντο ἐχυρώ-
τερον. καὶ οὐδ' αὐτὴν τὴν ἀπόστασιν, εἰ τοῦτο δοκοῦσι παρὰ τὸ 5
ἀσφαλέστερον πρᾶξαι, πρότερον ἐτόλμησαν ποιήσασθαι ἢ μετὰ
πολλῶν τε καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων ἔμελλον ξυγκινδυνεύσειν καὶ
τοὺς Ἀθηναίους ᾐσθάνοντο οὐδ' αὐτοὺς ἀντιλέγοντας ἔτι μετὰ τὴν
Σικελικὴν ξυμφορὰν ὡς οὐ πάνυ πόνηρα σφῶν βεβαίως τὰ πρά-
γματα εἴη· εἰ δέ τι ἐν τοῖς ἀνθρωπείοις τοῦ βίου παραλόγοις
ἐσφάλησαν, μετὰ πολλῶν οἷς τὰ αὐτὰ ἔδοξε, τὰ τῶν Ἀθηναίων
ταχὺ ξυναιρεθήσεσθαι, τὴν ἁμαρτίαν ξυνέγνωσαν. εἰργομένοις δ' 6
οὖν αὐτοῖς τῆς θαλάσσης καὶ κατὰ γῆν πορθουμένοις ἐνεχείρησάν
τινες πρὸς Ἀθηναίους ἀγαγεῖν τὴν πόλιν· οὗ αἰσθόμενοι οἱ ἄρ-
χοντες αὐτοὶ μὲν ἡσύχασαν, Ἀστύοχον δὲ ἐξ Ἐρυθρῶν τὸν ναύ-
αρχον μετὰ τεσσάρων νεῶν, αἳ παρῆσαν αὐτῷ, κομίσαντες ἐσκόπουν

1. σιδούσης A F || πτελέου E F M, cr. e_2 πτελέοῦ G || τείχη] τ. ἀπῆραν B τ. καθεῖλον γρ. a_3 1-2. [καὶ ἐκ τῆς λέσβου] ci. *Cl.* 3. [ὁπλιτῶν] *Gtz.*, ὁπλιτῶν ⟨τῶν⟩ *Hw.*, πολιτῶν *Kr.* ci. 4. καρδαμύλῃ] acc. add. e_2 || βολίσσω(ι) A C E F G M γρ. B βολι:σσῶι E_1 6. ἀνάστατα . . . χωρία] ἀνεχώρησαν M || ἐν φαναῖς C ἐν φάναῖς G ἐμφαναῖς B 8. ἐπεξή(ι)εσαν Lm 11. ηὐδαιμόνησάν τε] εὐδαιμονήσαντες A C E G M εὐδαιμονῆσαντες F || ὅσω, lt. ο in r. c_2, C 12. αὐτοῖς ἡ πόλις M || τόσῳ] τοσῶιδε B τόσῳ δὴ ci. *Hw.* || ἐκοσμοῦτο A E F γρ. g_2, cr. f 13. εἰ] ἐς B 14. ἀσφαλέστατον B || ἡ C ἢ c_2 15. ξυμμάχων] ξ. μεθ' ὧν B || ξυγκινδυνεύσειν ci. *Bk.* ξυγκινδυνεύειν B κινδυνεύσειν A E F G (ltt. σειν in r. g_2) M κινδυνεῦσειν C 17. συμφορὰν E || πονηρα E F πονηρὰ A B [G]m || πράγματ' B 18. δ' ἔτι F τέ τι ci. *Kr.* 19. alt. τὰ om. B [G] 20. ξυναναιρεθήσεσθαι B ἀναιρεθήσεσθαι ci. *Hw.* || ξυνέγνωσαν] ++ ξ. G || ειργομένοις E εἰργομένοις B C (cr. c_2)m 20-21. δ' οὖν ci. *Bk.* γοῦν B οὖν A C E F M [G] 21. θαλάττης B || ἐνεχείρισάν A E 22. πρὸς] π. τοὺς B || οὗ *St.*, ὧν *Bl.* ci. οὗς L 23. ἐρυθρων C, cr. c_2 24. ⟨τῶν⟩ τεσσάρων ci. *Hw.*

ὅπως μετριώτατα ἢ ὁμήρων λήψει ἢ ἄλλῳ τῳ τρόπῳ καταπαύ-
σουσι τὴν ἐπιβουλήν. καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἔπρασσον.

25 Ἐκ δὲ τῶν Ἀθηνῶν τοῦ αὐτοῦ θέρους τελευτῶντος χίλιοι
ὁπλῖται Ἀθηναίων καὶ πεντακόσιοι καὶ χίλιοι Ἀργείων (τοὺς γὰρ
πεντακοσίους τῶν Ἀργείων ψιλοὺς ὄντας ὥπλισαν οἱ Ἀθηναῖοι)
καὶ χίλιοι τῶν ξυμμάχων ναυσὶ δυοῖν δεούσαις πεντήκοντα, ὧν
ἦσαν καὶ ὁπλιταγωγοί, Φρυνίχου καὶ Ὀνομακλέους καὶ Σκιρωνίδου
στρατηγούντων κατέπλευσαν ἐς Σάμον, καὶ διαβάντες ἐς Μίλητον
2 ἐστρατοπεδεύσαντο. Μιλήσιοι δὲ ἐξελθόντες αὐτοί τε, ὀκτακόσιοι
ὁπλῖται, καὶ οἱ μετὰ Χαλκιδέως ἐλθόντες Πελοποννήσιοι καὶ Τισσα-
φέρνους τι [ξενικὸν] ἐπικουρικὸν καὶ αὐτὸς Τισσαφέρνης παρὼν
3 καὶ ἡ ἵππος αὐτοῦ ξυνέβαλον τοῖς Ἀθηναίοις καὶ ξυμμάχοις. καὶ
οἱ μὲν Ἀργεῖοι τῷ σφετέρῳ αὐτῶν κέρᾳ προεξᾴξαντες καὶ [κατα-
φρονήσαντες] ὡς ἐπ' Ἴωνάς τε καὶ οὐ δεξομένους ἀτακτότερον
χωροῦντες, νικῶνται ὑπὸ τῶν Μιλησίων καὶ διαφθείρονται αὐτῶν
4 ὀλίγῳ ἐλάσσους τριακοσίων ἀνδρῶν· Ἀθηναῖοι δὲ τούς τε Πελο-
ποννησίους πρώτους νικήσαντες καὶ τοὺς βαρβάρους καὶ τὸν ἄλλον
ὄχλον ὠσάμενοι, τοῖς Μιλησίοις οὐ ξυμμείξαντες, ἀλλ' ὑποχωρη-
σάντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς τῶν Ἀργείων τροπῆς ἐς τὴν πόλιν, ὡς
ἑώρων τὸ ἄλλο σφῶν ἡσσώμενον, πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν τῶν
5 Μιλησίων κρατοῦντες ἤδη τὰ ὅπλα τίθενται. καὶ ξυνέβη ἐν τῇ
μάχῃ ταύτῃ τοὺς Ἴωνας ἀμφοτέρων τῶν Δωριῶν κρατῆσαι· τούς
τε γὰρ κατὰ σφᾶς Πελοποννησίους οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκων καὶ τοὺς
Ἀργείους οἱ Μιλήσιοι. στήσαντες δὲ τροπαῖον τὸν περιτειχισμὸν
ἰσθμώδους ὄντος τοῦ χωρίου οἱ Ἀθηναῖοι παρεσκευάζοντο, νομί-
ζοντες, εἰ προσαγάγοιντο Μίλητον, ῥᾳδίως ἂν σφίσι καὶ τἆλλα προσ-
26 χωρῆσαι. ἐν τούτῳ δὲ περὶ δείλην ἤδη ὀψίαν ἀγγέλλεται αὐτοῖς
τὰς ἀπὸ Πελοποννήσου καὶ Σικελίας πέντε καὶ πεντήκοντα ναῦς

1. τῷ(ι) A C E F G (cr. c g)m 2. ταῦτ' ἔπραττον B 3. ἀθηναίων A E F 5. ὤπλισαν E 6. δεοῦσαις E, cr. e 7. κιρωνίδου B 10-11. vb. καὶ (alt.) . . . ἐπικουρικὸν in mg. add. g_2 11. ξενικὸν del. *Schaefer* ‖ αὐτὸς sscr. g_2 12. ξυμμάχοις] τοῖς ξ. B 13. προεξαΐξαντες B προεξάξαντες A E F M g_2 sscr. B προεξάρξαντες C G (?) ‖ καταφρονήσαντες del. *Cob.* 15. χωροῦντες] lt. χ in r. b 16. ὀλίγοι A C E F G M, cr. f_2 ‖ ἐλάττους B 18. ξυμμίξαντες L 19. τῶν] τῶν ἐν G, cr. G_1 20. πρὸς in r. A_1 21. τίθεντο C, cr. c_2 22. ἀμφοτέρωθεν B ‖ δωρίων C δωριέων A B E F G (ltt. έω ex cr. g)m 24. τρόπαιον A (cr. a_3) E Gm c_2 25. ἰσθομώδους E, cr. e_2 26. τὰ ἄλλα A C E F ‖ προσχωρήσαι, ltt αι in r., G_1 προσχωρήσειν A B C E F M 28. σικελίας καὶ πελοποννήσου B

ὅσον οὐ παρεῖναι. τῶν τε γὰρ Σικελιωτῶν, Ἑρμοκράτους τοῦ
Συρακοσίου μάλιστα ἐνάγοντος ξυνεπιλαβέσθαι καὶ τῆς ὑπολοίπου
Ἀθηναίων καταλύσεως, εἴκοσι νῆες Συρακοσίων ἦλθον καὶ Σελι-
νούντιαι δύο, αἵ τε ἐκ Πελοποννήσου, ἃς παρεσκευάζοντο, ἑτοῖμαι
ἤδη οὖσαι· καὶ Θηριμένει τῷ Λακεδαιμονίῳ ξυναμφότεραι ὡς
Ἀστύοχον τὸν ναύαρχον προσταχθεῖσαι κομίσαι, κατέπλευσαν ἐς
Ἐλεὸν πρῶτον τὴν πρὸ Μιλήτου νῆσον. ἔπειτα ἐκεῖθεν αἰσθόμενοι 2
ἐπὶ Μιλήτῳ ὄντας Ἀθηναίους ἐς τὸν Ἰασικὸν κόλπον πρότερον
πλεύσαντες ἐβούλοντο εἰδέναι τὰ περὶ τῆς Μιλήτου. ἐλθόντος δὲ 3
Ἀλκιβιάδου ἵππῳ ἐς Τειχιοῦσσαν τῆς Μιλησίας, οἷπερ τοῦ κόλπου
πλεύσαντες ηὐλίσαντο, πυνθάνονται τὰ περὶ τῆς μάχης (παρῆν γὰρ
ὁ Ἀλκιβιάδης καὶ ξυνεμάχετο τοῖς Μιλησίοις καὶ Τισσαφέρνει), καὶ
αὐτοῖς παρῄνει, εἰ μὴ βούλονται τά τε ἐν Ἰωνίᾳ καὶ τὰ ξύμπαντα
πράγματα διολέσαι, ὡς τάχιστα βοηθεῖν Μιλήτῳ καὶ μὴ περιιδεῖν
ἀποτειχισθεῖσαν. καὶ οἱ μὲν ἅμα τῇ ἕῳ ἔμελλον βοηθήσειν· Φρύ- 27
νιχος δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγός, ὡς ἀπὸ τῆς Λέρου ἐπύθετο
τὰ τῶν νεῶν σαφῶς, βουλομένων τῶν ξυναρχόντων ὑπομείναντας
διαναυμαχεῖν, οὐκ ἔφη οὔτ' αὐτὸς ποιήσειν τοῦτο οὔτ' ἐκείνοις
οὐδ' ἄλλῳ οὐδενὶ ἐς δύναμιν ἐπιτρέψειν. ὅπου γὰρ [ἔξεστιν] ἐν 2
ὑστέρῳ, σαφῶς εἰδότας πρὸς ὁπόσας τε ναῦς πολεμίας καὶ ὅσαις
πρὸς αὐτὰς ταῖς σφετέραις, ἱκανῶς καὶ καθ' ἡσυχίαν παρασκευα-
σαμένους ἔσται ἀγωνίσασθαι, οὐδέποτε τῷ αἰσχρῷ [ὀνείδει] εἴξας
ἀλόγως διακινδυνεύσειν. οὐ γὰρ αἰσχρὸν εἶναι Ἀθηναίους ναυτικῷ 3
μετὰ καιροῦ ὑποχωρῆσαι, ἀλλὰ καὶ μετὰ ὁτουοῦν τρόπου αἴσχιον
ξυμβήσεσθαι ἢν ἡσσηθῶσι· καὶ τὴν πόλιν ⟨ἂν⟩ οὐ μόνον τῷ αἰσχρῷ,

1. οὐ] οὐ ++ g οὔπω e_2 2. καὶ om. A C E F G M, habent B et S (?) 3. σελινούντιοι B 4. ἕτοιμαι A C E F Gm ἕτοιμοι B 5. post οὖσαι excidisse quaedam ci. *St.* ‖ θεραμένει L ‖ ξυναμφότεραι] ltt. αι in r. g_2 ξυναμφότεροι B 7. ἐλεὸν A C G (lt. ἐ in r. g_2) mg. B ἐλεον E ἔλεον M ελεον F λέρον B 8. μηλίτω C, cr. c_2 ‖ ἀσιακὸν B 10. τειχιουσσαν C, acc. add. c_2 ‖ οίπερ C οἵπερ A E F M c_2 οὗ ὑπὲρ B 13. σύμπαντα B 14. ὡς om. A ‖ αἴσχιστα A 16. δέρου A C E F G M sscr. B λέρου B sscr. f_2 17. ὑπομείναντες ci. *Hw.* 19. οὐδ' ci. *Bk.* οὔτ' L ‖ οὐθενὶ B ‖ ἔξεστι C, cr. c_2; del. *Dobr.* 20. ὅσας G ὅσαι E, cr. e_2 21. [πρὸς αὐτὰς] ci. *Hs* ‖ παρασκευασαμένους ci. *Dobr.* παρασκευασαμένοις A C E F G M παρεσκευασμένοις, pr. ε in r., B 22. ἔσται del. *Hl.* ἐξέσται B ‖ ἀγωνίσασθαι] ἀ. ὅποι τε βούλονται (ὅπου τε β. *Pp.*, ὁπότε β. *St.* ci.) B ‖ ὀνείδει del. *Kr.* 23. ὀλίγωι B ‖ διακινδυνεύσειν] ltt. ειν in r. b ‖ [ἀθηναίους] ci. *Dobr.* 24. καιρὸν A E F M γρ. g_2, cr. A_1 e_2 ‖ alt. (?) μετὰ in r. b 25. ἡττασθῶσι B ‖ ἂν add. *Dobr.*

ἀλλὰ καὶ τῷ μεγίστῳ κινδύνῳ περιπίπτειν· ἢ μόλις ἐπὶ ταῖς γεγε-
νημέναις ξυμφοραῖς ἐνδέχεσθαι μετὰ βεβαίου παρασκευῆς ἢ πάνυ
γε ἀνάγκῃ προτέρᾳ ποι ἐπιχειρεῖν, ⟨ἢ⟩ που δὴ μὴ βιαζομένη γε
4 πρὸς αὐθαιρέτους κινδύνους ἰέναι. ὡς τάχιστα δὲ ἐκέλευε τούς τε
τραυματίας ἀναλαβόντας καὶ τὸν πεζὸν καὶ τῶν σκευῶν ὅσα ἦλθον
ἔχοντες, ἃ δ᾽ ἐκ τῆς πολεμίας εἰλήφασι καταλιπόντας, ὅπως κοῦφαι
ὦσιν αἱ νῆες, ἀποπλεῖν ἐς Σάμον, κἀκεῖθεν ἤδη ξυναγαγόντας
5 πάσας τὰς ναῦς τοὺς ἐπίπλους, ἤν που καιρὸς ᾖ, ποιεῖσθαι. ὡς
δὲ ἔπεισε, καὶ ἔδρασε ταῦτα· καὶ ἔδοξεν οὐκ ἐν τῷ αὐτίκα μᾶλλον
ἢ ὕστερον, οὐδ᾽ ἐς τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐς ὅσα ἄλλα Φρύνιχος
6 κατέστη, οὐκ ἀξύνετος εἶναι. καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἀφ᾽ ἑσπέρας
εὐθὺς τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀτελεῖ τῇ νίκῃ ἀπὸ τῆς Μιλήτου ἀνέστησαν,
καὶ οἱ Ἀργεῖοι κατὰ τάχος καὶ πρὸς ὀργὴν [τῆς ξυμφορᾶς] ἀπ-
28 έπλευσαν ἐκ τῆς Σάμου ἐπ᾽ οἴκου. οἱ δὲ Πελοποννήσιοι ἅμα τῇ
ἕῳ ἐκ τῆς Τειχιούσσης ἄραντες ἐπικατάγονται, καὶ μείναντες ἡμέραν
μίαν τῇ ὑστεραίᾳ καὶ τὰς Χίας ναῦς προσλαβόντες τὰς μετὰ Χαλ-
κιδέως τὸ πρῶτον [ξυγ]καταδιωχθείσας ἐβούλοντο πλεῦσαι ἐπὶ τὰ
2 σκεύη, ἃ ἐξείλοντο, ἐς Τειχιοῦσσαν πάλιν. καὶ ὡς ἦλθον, Τισσα-
φέρνης τῷ πεζῷ παρελθὼν πείθει αὐτοὺς ἐπὶ Ἴασον, ἐν ᾗ Ἀμόργης
πολέμιος ὢν κατεῖχε, πλεῦσαι. καὶ προσβαλόντες τῇ Ἰάσῳ αἰφνίδιοι
καὶ οὐ προσδεχομένων ἄλλ᾽ ἢ Ἀττικὰς τὰς ναῦς εἶναι αἱροῦσι· καὶ
3 μάλιστα ἐν τῷ ἔργῳ οἱ Συρακόσιοι ἐπῃνέθησαν. καὶ τόν τε
Ἀμόργην ζῶντα λαβόντες [Πισσούθνου νόθον υἱόν, ἀφεστῶτα δὲ
βασιλέως] παραδιδόασιν οἱ Πελοποννήσιοι Τισσαφέρνει ἀπαγαγεῖν,
εἰ βούλεται, βασιλεῖ, ὥσπερ αὐτῷ προσέταξε, καὶ τὴν Ἴασον διε-
πόρθησαν καὶ χρήματα πάνυ πολλὰ ἡ στρατιὰ ἔλαβε· παλαιόπλου-

1. καὶ] κἂν ci. *St.* ‖ ἢ C, cr. c_2 ‖ μόγις Lm 2. παρασκευῆς] π. καθ᾽ ἑκουσίαν A B E F G (καθεκ. g) M ‖ ἢ] καὶ ci. *Dobr.* 3. ἀνάγκη A F (praeter C Gm), om. B ‖ προτέρα B E (praeter C Gm) ‖ ποι] που B, om. M ‖ ἢ add. *Lindauius* ‖ ποῦ A B C F M g_2, cr. c; οὐ δὴ *Mdv.*, ποῦ δεῖν *Kr.*, σπουδῇ *Schneider* ci. ‖ βιαζομένη A B E F (praeter C Gm) 4. αὐθερέτους E, cr. e_2 5. τῶν πεζῶν C G 6. πο:λεμίας, ltt. μι in r., C_1 8. ναῦς] in r. b ‖ ἦν G, cr. g_2 ἦν B ‖ ποι ci. *Hw.* ‖ ᾖ] εἴη A C E F G M mg. B 9. δ᾽ B ‖ ἔδρασαν ci. *Wilamowitzius* ‖ ἔδοξε C, cr. c_2 10. οὐκ L, cr. *Kr.* 12. ⟨ἐπ᾽⟩ ἀτελεῖ ci. *Pp.* 13. ὀργῆν C, cr. c_2 ‖ τῆς ξυμφορᾶς del. *Kr.* 15. τειχιούσης C, cr. c_2 ‖ ἄιραντες E F 16. χαλκιδέας A F 17. [ξυγ]καταδιωχθείσας ci. *Cl.* 18. τειχιούσσαν C, cr. c_2 ‖ πάλιν om. M 19. ἴα:σον ex cr. C_1 21. ἀλλ᾽ L, cr. *Hc* ‖ τὰς om. A C E F G M 23. λαβόντες ζῶντα M 23-24 vb. πισσούθνου . . . βασιλέως del. *Hw.* 24. τισσαφέρνη E, cr. e_2 25. ἰάσον E 26. ἔλαβεν B (?)

τον γὰρ ἦν τὸ χωρίον. τούς τ᾽ ἐπικούρους τοὺς περὶ τὸν Ἀμόργην 4
παρὰ σφᾶς αὐτοὺς κομίσαντες καὶ οὐκ ἀδικήσαντες ξυνέταξαν, ὅτι
ἦσαν οἱ πλεῖστοι ἐκ Πελοποννήσου· τό τε πόλισμα Τισσαφέρνει
παραδόντες καὶ τὰ ἀνδράποδα πάντα, καὶ δοῦλα καὶ ἐλεύθερα, ὧν
καθ᾽ ἕκαστον στατῆρα δαρεικὸν παρ᾽ αὐτοῦ ξυνέβησαν λαβεῖν,
ἔπειτα ἀνεχώρησαν ἐς τὴν Μίλητον. καὶ Πεδάριτόν τε τὸν Λέοντος 5
ἐς τὴν Χίον ἄρχοντα Λακεδαιμονίων πεμψάντων ἀποστέλλουσι
πεζῇ μέχρι Ἐρυθρῶν ἔχοντα τὸ παρὰ Ἀμόργου ἐπικουρικόν, καὶ
[ἐς τὴν Μίλητον] αὐτοῦ Φίλιππον καθιστᾶσι. καὶ τὸ θέρος
ἐτελεύτα.

Τοῦ δ᾽ ἐπιγιγνομένου χειμῶνος, ἐπειδὴ τὴν Ἴασον κατεστήσατο 29
ὁ Τισσαφέρνης [ἐς] φυλακήν, παρῆλθεν ἐς τὴν Μίλητον, καὶ μηνὸς
μὲν τροφήν, ὥσπερ ὑπέστη ἐν τῇ Λακεδαίμονι, ἐς δραχμὴν Ἀττικὴν
ἑκάστῳ πάσαις ταῖς ναυσὶ διέδωκε, τοῦ δὲ λοιποῦ χρόνου ἐβούλετο
τριώβολον διδόναι, ἕως ἂν βασιλέα ἐπέρηται· ἢν δὲ κελεύῃ, [ἔφη]
δώσειν ἐντελῆ τὴν δραχμήν. Ἑρμοκράτους δὲ ἀντειπόντος τοῦ 2
Συρακοσίου στρατηγοῦ (ὁ γὰρ Θηριμένης οὐ ναύαρχος ὤν, ἀλλ᾽
Ἀστυόχῳ παραδοῦναι τὰς ναῦς ξυμπλέων, μαλακὸς ἦν περὶ τοῦ
μισθοῦ), ὅμως δὲ παρὰ πέντε ναῦς πλέον ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἢ τρεῖς
ὀβολοὶ ὡμολογήθησαν. ἐς γὰρ πέντε ναῦς καὶ πεντήκοντα τριά-
κοντα τάλαντα ἐδίδου τοῦ μηνός· καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσαι πλείους
νῆες ἦσαν τούτου τοῦ ἀριθμοῦ, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῦτον
ἐδίδοτο.

Τοῦ δ᾽ αὐτοῦ χειμῶνος τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίοις προσ- 30
αφιγμέναι γὰρ ἦσαν καὶ οἴκοθεν ἄλλαι νῆες πέντε καὶ τριάκοντα
καὶ στρατηγοὶ Χαρμῖνος καὶ Στρομβιχίδης καὶ Εὐκτήμων, καὶ τὰς
ἀπὸ Χίου καὶ τὰς ἄλλας πάσας ξυναγαγόντες ἐβούλοντο διακληρω-
σάμενοι ἐπὶ μὲν τῇ Μιλήτῳ τῷ ναυτικῷ ἐφορμεῖν, πρὸς δὲ τὴν

1. τε A F ‖ ἀμόργην] ἀ. τὸν πισσούθνου B 4. παραδιδόντες A [G] ‖ τ᾽ ἀνδράποδα B 5. δωρικὸν A F M δαρικὸν E sscr. f_2, cr. e_2 [G] ‖ αὐτοῦ c [G] 6. πεδάρητόν ex cr. e_2 8. ἀμοργοῦ E, cr. e_2 9. ἐς τὴν μίλητον del. *Hw.* ‖ αὐτοὶ ci. *St.* 11. ἴασον E ‖ κατατεστήσατο E F, cr f 12. ἐς del. *Hw.* 15. τριωβολον F ‖ [ἔφη] ci. *Hc* δώσειν ἔφη B 17. θηραμένης B G M c_2 ‖ οὐ] οὐκέτι B, om. M 19. παραπέμπετε F παραπέμπεται A ‖ ναῦς] μνᾶς et infra ἐς γὰρ πέντε ναῦς πέντε μνῶν δέοντα τρία τάλαντα ci. *Tucker* ‖ ⟨οὐ⟩ πλέον ci. *Naber* 20. ὡμολογήθησαν B ‖ [καὶ πεντήκοντα] ci. *Palmerius* ‖ τριάκοντα ci. *Meiboomius* et *Mdv.* τρία A C E F G M, om. B 21. ὅσαι ci. *Hc* ὅσω(ι) A B C F G M ὡς E 22. αὐτὸν] αὐτοῦ E 24. οἱ ἐν τῆι σάμμωι (cr. b) ἀθηναῖοι B ‖ προαφιγμέναι A B 25. γὰρ ἦσαν] παρῆσαν ci. *Hw.* 27. χίου] τῆς χ. M ‖ πάσας καὶ τὰς ἄλλας A C E F G M

2 Χίον καὶ ναυτικὸν καὶ πεζὸν πέμψαι. καὶ ἐποίησαν οὕτως· Στρομ-
βιχίδης μὲν γὰρ καὶ Ὀνομακλῆς καὶ Εὐκτήμων τριάκοντα ναῦς
ἔχοντες καὶ τῶν ἐς Μίλητον ἐλθόντων χιλίων ὁπλιτῶν μέρος ἄγοντες
ἐν ναυσὶν ὁπλιταγωγοῖς ἐπὶ Χίον λαχόντες ἔπλεον, οἱ δ' ἄλλοι ἐν
Σάμῳ μένοντες τέσσαρσι καὶ ἑβδομήκοντα ναυσὶν ἐθαλασσοκράτουν,
καὶ ἐπίπλους τῇ Μιλήτῳ ἐποιοῦντο.
31 Ὁ δ' Ἀστύοχος ὡς τότε ἐν τῇ Χίῳ ἔτυχε διὰ τὴν προδοσίαν
τοὺς ὁμήρους καταλεγόμενος, τούτου μὲν ἐπέσχεν, ἐπειδὴ ᾔσθετο
τάς τε μετὰ Θηριμένους ναῦς ἡκούσας καὶ τὰ περὶ τὴν ξυμμαχίαν
βελτίω ὄντα, λαβὼν δὲ ναῦς τάς τε Πελοποννησίων δέκα καὶ Χίας
2 δέκα ἀνάγεται, καὶ προσβαλὼν Πτελεῷ καὶ οὐχ ἑλὼν παρέπλευσεν
ἐπὶ Κλαζομενάς, καὶ ἐκέλευεν αὐτῶν τοὺς τὰ Ἀθηναίων φρονοῦν-
τας ἀνοικίζεσθαι ἐς τὸν Δαφνοῦντα καὶ προσχωρεῖν σφίσι· ξυν-
3 εκέλευε δὲ καὶ Τάμως Ἰωνίας ὕπαρχος ὤν. ὡς δ' οὐκ ἐσήκουον,
προσβολὴν ποιησάμενος τῇ πόλει οὔσῃ ἀτειχίστῳ καὶ οὐ δυνάμενος
ἑλεῖν, ἀπέπλευσεν ἀνέμῳ μεγάλῳ, αὐτὸς μὲν ἐς Φώκαιαν καὶ
Κύμην, αἱ δὲ ἄλλαι νῆες κατῆραν ἐς τὰς ἐπικειμένας ταῖς Κλα-
4 ζομεναῖς νήσους Μαραθοῦσσαν καὶ Πήλην καὶ Δρυμοῦσσαν. καὶ
ὅσα ὑπεξέκειτο αὐτόθι τῶν Κλαζομενίων ἡμέρας ἐμμείναντες διὰ
τοὺς ἀνέμους ὀκτὼ τὰ μὲν διήρπασαν καὶ ἀνήλωσαν, τὰ δὲ ἐσβα-
32 λόμενοι ἀπέπλευσαν ἐς Φώκαιαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύοχον. ὄντος
δ' αὐτοῦ ἐνταῦθα Λεσβίων ἀφικνοῦνται πρέσβεις βουλόμενοι αὖθις
ἀποστῆναι· καὶ αὐτὸν μὲν πείθουσιν, ὡς δ' οἵ τε Κορίνθιοι καὶ
οἱ ἄλλοι ξύμμαχοι ἀπρόθυμοι ἦσαν διὰ τὸ πρότερον σφάλμα, ἄρας
ἔπλει ἐπὶ τῆς Χίου. καὶ χειμασθεισῶν τῶν νεῶν ὕστερον ἀφ-

2-3. τριάκοντα ναῦς ἔχοντες] καὶ τὰς ἀπὸ χίου πάσας καὶ τὰς ἄλλας ξυναγάγοντο M 3. τὸν F ‖ εἰς B ‖ ἄγοντες ci. *Kr.* ἀγαγόντες A C E F G M γρ. B ἀπολιπόντες B 4. prius ἐν om. B, habet γρ. B ‖ ναυσὶ C, cr. c_2 ‖ λαβόντες B γρ. B 5. τέτταρσι B ‖ ναυσὶ C E F, cr. c_2 ‖ ἐθαλαττοκράτουν B 6. ἐπίπλουν L, cr. *Kr.* 7. τότε] τό τ' B ‖ ἔτυχεν ἐν τῇ χίῳ M 8. ἐπέσχε C 9. μετὰ] μὲν C ‖ θηραμένους B C G M, ι sscr. G_1 10. βελτίωι F ‖ ὄντας E 11. προσβαλὼν] ltt. β et λ in r. g_2 ‖ πτελέωι E F, cr. e_2 πτελέῶ G (pr. ε in r. g_2) 12. ἐκέλευε C, cr. c_2 ἐκέλευσεν A F M 14. ταμὼς E (acc. scr. e_2?)m 15. ἐσβολὴν L, em. *Cob.* ‖ καὶ del. *Hw.* 16. ἀπέπνευσεν C, cr. c_2 ‖ φώκεαν E 17. κατῆραν del. *Hw.* 18. μαράθουσσαν A B C (acc. add. c_2) F μαράθουσαν E [G]m ‖ πηλην C, cr. c_2 ‖ δρύμουσαν B (lt. δ in r.) δρύμυσσαν A E F δρίμυσσαν C (acc. add. c_2) [G]m 20. ἀνάλωσαν L [G] ‖ τὰς A τα+ F [G] ‖ δ' B ‖ ἐσβαλλόμενοι B 21. φώκαίαν G 22. πρέσβεις ἀφικνοῦνται A C E F G M ‖ βουλομένων ci. *Gl.* ‖ αὖθις om. A C E F G M 23. πείθουσι C, cr. c_2 24. ἄιρας A E F 25 χειμασθεισῶν] χ. καὶ πλανηθεισῶν B

ικνοῦνται ἄλλαι ἄλλοθεν ἐς τὴν Χίον. καὶ μετὰ τοῦτο Πεδάριτος, 2
τότε παριὼν πεζῇ ἐκ τῆς Μιλήτου, γενόμενος ἐν Ἐρυθραῖς δια-
περαιοῦται αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ ἐς Χίον· ὑπῆρχον δὲ αὐτῷ καὶ
ἐκ τῶν πέντε νεῶν στρατιῶται ὑπὸ Χαλκιδέως ἐς πεντακοσίους
ξὺν ὅπλοις καταλειφθέντες. ἐπαγγελλομένων δέ τινων Λεσβίων τὴν 3
ἀπόστασιν, προσφέρει τῷ τε Πεδαρίτῳ καὶ τοῖς Χίοις Ἀστύοχος
λόγον ὡς χρὴ παραγενομένους ταῖς ναυσὶν ἀποστῆσαι τὴν Λέσβον·
ἢ γὰρ ξυμμάχους πλείους σφᾶς ἕξειν ἢ τοὺς Ἀθηναίους, ἤν τι
σφάλλωνται, κακώσειν. οἱ δ' οὐκ ἐσήκουον, οὐδὲ τὰς ναῦς ὁ
Πεδάριτος ἔφη τῶν Χίων αὐτῷ προήσειν. κἀκεῖνος λαβὼν τάς τε 33
τῶν Κορινθίων πέντε καὶ ἕκτην Μεγαρίδα καὶ μίαν Ἑρμιονίδα
καὶ ἃς αὐτὸς Λακωνικὰς ἦλθεν ἔχων, ἔπλει ἐπὶ τῆς Μιλήτου πρὸς
τὴν ναυαρχίαν, πολλὰ ἀπειλήσας τοῖς Χίοις ἦ μὴν μὴ ἐπιβοηθήσειν,
ἤν τι δέωνται. καὶ προσβαλὼν Κωρύκῳ τῆς Ἐρυθραίας ἐνηυλίσατο. 2
οἱ δ' ἀπὸ τῆς Σάμου Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν Χίον πλέοντες τῇ στρατιᾷ
καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα, λόφου διείργοντος, [καὶ] καθωρμί-
σαντο, καὶ ἐλελήθεσαν ἀλλήλους. ἐλθούσης δὲ παρὰ Πεδαρίτου 3
ὑπὸ νύκτα ἐπιστολῆς ὡς Ἐρυθραίων ἄνδρες αἰχμάλωτοι ἐκ Σάμου
ἐπὶ προδοσίᾳ ἐς Ἐρυθρὰς ἥκουσιν ἀφειμένοι, ἀνάγεται ὁ Ἀστύοχος
εὐθὺς ἐς τὰς Ἐρυθρὰς πάλιν, καὶ παρὰ τοσοῦτον ἐγένετο αὐτῷ μὴ
περιπεσεῖν τοῖς Ἀθηναίοις. διαπλεύσας δὲ καὶ ὁ Πεδάριτος παρ' 4
αὐτὸν καὶ ἀναζητήσαντες τὰ περὶ τῶν δοκούντων προδιδόναι, ὡς
ηὗρον ἅπαν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς Σάμου προφασι-
σθέν, ἀπολύσαντες τῆς αἰτίας ἀπέπλευσαν, ὁ μὲν ἐς τὴν Χίον, ὁ δὲ
ἐς τὴν Μίλητον ἐκομίσθη, ὥσπερ διενοεῖτο.
Ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἡ τῶν Ἀθηναίων στρατιὰ ταῖς ναυσὶν ἐκ 34

1. ἄλλοι B ‖ πεδάριτος] lt. ι in η cr. e_2 hic et § 3; 33, 3, 4; 38, 3; 55, 2, 3 3. δὲ] δ' B 4. χαλκιδέων A C F G ‖ ἐς] ὡς ἐς A C E F G M 6. ἀστύοχος] ὁ ἀ. B 7. λόγον] τὸν λ. B ‖ παραγενομένοις F ‖ ναυσὶ C, cr. c_2 8. σφεῖς ci. *Bk.* ‖ τούς ⟨γ'⟩ ci. *Hs* ‖ ἤν] κἄν ci. *Bothius* ‖ τι ⟨καὶ⟩ ci. *Dobr.* 9. σφάλωνται G ‖ οἳ A B ‖ εἰσήκουον C (ltt. ει in r. c_2) G 10. πεδάρητος E 11. τῶν om. B ‖ [πέντε] καὶ μίαν ἑρμιονίδα καὶ ἕκτην μεγαρίδα καὶ ἃς αὐτὸς [λακωνικὰς] ci. *St.* ‖ ἐκτὴν A ἐκ τὴν F, cr. f 12. ἦλθε C, cr. c_2 ‖ ἔχων ἦλθεν B 13. ναυμαχίαν B ‖ η E ἥ A ‖ μην E 14. ἐνηυλίσαντο F 16. διείργοντο καὶ L, em. *Kr.* 17. ἐληλύθεσαν A, cr. a_2 ‖ ἀλλήλοις B 18. ὑπὸ νύκτα om. A C E F G M 19. ἐρυθρᾶς A B ερυθρας F ‖ ἥκουσι C, cr. c_2 ‖ ἀφ+ιγμένοι C ἀφιγμένοι G ἀφειμένοι sscr. G_1 20. ἐρυθρας F ‖ ἐγένετ' B 21. παρ'] πρὸς B παρ' γρ. B 22. αὐτὸν] ltt. ὸν in r. g_2 αὐτῶν A C E F γρ. B, cr. a_2 ‖ τὰ περὶ] παρὰ B 23. εὗρον L ‖ ⟨τῶν⟩ ἐκ ci. *Hs* 24. prius ὁ] οἱ M ‖ δ' B 25. [ἐκομίσθη] ci. *Kr.* 26. ναυσὶ C, cr. c_2

τοῦ Κωρύκου περιπλέουσα κατ' Ἀργῖνον ἐπιτυγχάνει τρισὶ ναυσὶ
τῶν Χίων μακραῖς, καὶ ὥσπερ εἶδον, ἐπεδίωκον· καὶ χειμών τε
μέγας ἐπιγίγνεται καὶ αἱ μὲν τῶν Χίων μόλις καταφεύγουσιν ἐς
τὸν λιμένα, αἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων αἱ μὲν μάλιστα ὁρμήσασαι τρεῖς
διαφθείρονται καὶ ἐκπίπτουσι πρὸς τὴν πόλιν τῶν Χίων, καὶ ἄνδρες
οἱ μὲν ἁλίσκονται οἱ δ' ἀποθνῄσκουσιν, αἱ δ' ἄλλαι καταφεύγουσιν
ἐς τὸν ὑπὸ τῷ Μίμαντι λιμένα Φοινικοῦντα καλούμενον. ἐντεῦθεν
δ' ὕστερον ἐς τὴν Λέσβον καθορμισάμενοι παρεσκευάζοντο ἐς τὸν
τειχισμόν.

35 Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος Ἱπποκράτης ὁ
Λακεδαιμόνιος ἐκπλεύσας δέκα μὲν Θουρίαις ναυσίν, ὧν ἦρχε
Δωριεὺς ὁ Διαγόρου τρίτος αὐτός, μιᾷ δὲ Λακωνικῇ, μιᾷ δὲ Συρα-
κοσίᾳ, καταπλεῖ ἐς Κνίδον· ἡ δ' ἀφειστήκει ἤδη ὑπὸ Τισσαφέρνους.
2 καὶ αὐτοὺς οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ, ὡς ᾔσθοντο, ἐκέλευον ταῖς μὲν ἡμι-
σείαις τῶν νεῶν Κνίδον φυλάσσειν, ταῖς δὲ περὶ Τριόπιον οὔσαις
3 τὰς ἀπ' Αἰγύπτου ὁλκάδας προσβαλούσας ξυλλαμβάνειν· ἔστι δὲ τὸ
Τριόπιον ἄκρα τῆς Κνιδίας προύχουσα, Ἀπόλλωνος ἱερόν. πυθό-
μενοι δὲ οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πλεύσαντες ἐκ τῆς Σάμου λαμβάνουσι
τὰς ἐπὶ Τριοπίῳ φρουρούσας ἓξ ναῦς· οἱ δ' ἄνδρες ἀποφεύγουσιν
ἐξ αὐτῶν. καὶ μετὰ τοῦτο ἐς τὴν Κνίδον καταπλεύσαντες καὶ
4 προσβαλόντες τῇ πόλει ἀτειχίστῳ οὔσῃ ὀλίγου εἷλον. τῇ δ' ὑστε-
ραίᾳ αὖθις προσέβαλλον, καὶ ὡς ἄμεινον φαρξαμένων αὐτῶν ὑπὸ
νύκτα καὶ ἐπεσελθόντων αὐτοῖς τῶν ἀπὸ τοῦ Τριοπίου ἐκ τῶν
νεῶν διαφυγόντων οὐκέθ' ὁμοίως ἔβλαπτον, ἀπελθόντες καὶ δῃώ-
σαντες τὴν τῶν Κνιδίων γῆν ἐς τὴν Σάμον ἀπέπλευσαν.

1. *παραπλέουσα* ci. *Dobr.* || *κατὰ ῥηγῖνον* A B *καταργινον* C *κατ' ἀργινὸν* c_2 2. *ὥσπερ εἶδον* ci. *Hc* *ὡς εἶδον* B *ὥσπερ ἰδόντες* A C E F G M *γρ.* B *ὥσπερ εἶχον* *Gtz.*, *ὥσπερ εἶχον ἰδόντες* *St.* ci. || *ἐδίωκον* B *ἐπεδίωκον* *γρ.* B *ἀπεδίωκον* sscr. G_1 || *[τε]* ci. *Kr.* 3. *μόγις* A C E F G M || *καταφεύγουσι* A, cr. a_2 4. *ὁρμίσασαι* A B E F G M 5. ⟨*οἱ*⟩ *ἄνδρες* ci. *Kr.* 6. *ἀποθνήσκουσιν* A B -*σι* C, cr. c_2 || *καταφεύγουσι* A C, cr. a_2 c_2 7. *τῷ*] lt. *ω* in r. g_2 || *μίμαντι*] alt. *ι* in r. g_2 || *καλούμενον* om. B 8. *δὲ* (comp.) B || *μεθορμισάμενοι* ci. *Hw.*; ante *παρεσκευάζοντο* lacunam statuit *St.* 8-9. *ἐς τὸν τειχισμόν*] *ὡς ἐς τὴν χίον* ci. *Dobr.* 11. *ναυσὶ* C, cr. c_2 12. *διαγόρα* ci. *Hw.* 13. *κνιδον* C, cr. c_2 hic et vv. 15, 20 || *ᾗ* A || *δὲ* B || *ἀφεστήκει* B *ἀφιστήκει* E F, cr. e_2 f_2 || *ἀπὸ* L, cr. *Palmerius* 14. *τῇ* om. B 15. *φυλάττειν κνίδον*, ltt. *β* et *α* sscr., B 16. *προσβαλλούσας* A E F M 18. *δ'* B 19. *ἐπὶ*] *ἐπὶ τῶι* B || *τριοπία* A || *ἀποφεύγουσι* C, cr. c_2 22. *φραξαμένων* L 22-23. *καὶ ὑπὸ νύκτα* ci. *Hw.* 23. *ἐπεισελθόντων* Lm 24. *ἐπελθόντες* A C E F G M

Ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀστυόχου ἥκοντος ἐς τὴν Μίλητον 36
ἐπὶ τὸ ναυτικόν, οἱ Πελοποννήσιοι εὐπόρως ἔτι εἶχον ἅπαντα τὰ
κατὰ τὸ στρατόπεδον. καὶ γὰρ μισθὸς ἐδίδοτο ἀρκούντως, καὶ τὰ
ἐκ τῆς Ἰάσου μεγάλα χρήματα διαρπασθέντα ὑπῆν τοῖς στρατιώταις,
οἵ τε Μιλήσιοι προθύμως τὰ τοῦ πολέμου ἔφερον. πρὸς δὲ τὸν 2
Τισσαφέρνη ἐδόκουν ὅμως τοῖς Πελοποννησίοις αἱ πρῶται ξυν-
θῆκαι, αἱ πρὸς Χαλκιδέα γενόμεναι, ἐνδεεῖς εἶναι καὶ οὐ πρὸς
σφῶν μᾶλλον, καὶ ἄλλας ἐπὶ Θηριμένους παρόντος ἐποίουν· καὶ
εἰσὶν αἵδε.

„Ξυνθῆκαι Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων πρὸς βασιλέα 37
Δαρεῖον καὶ τοὺς παῖδας τοὺς βασιλέως καὶ Τισσαφέρνη· σπονδὰς
εἶναι καὶ φιλίαν κατὰ τάδε. ὁπόση χώρα καὶ πόλεις βασιλέως 2
εἰσὶ Δαρείου ἢ τοῦ πατρὸς ἦσαν ἢ τῶν προγόνων, ἐπὶ ταύτας μὴ
ἰέναι ἐπὶ πολέμῳ μηδὲ κακῷ μηδενὶ μήτε Λακεδαιμονίους μήτε
τοὺς ξυμμάχους τοὺς Λακεδαιμονίων, μηδὲ φόρους πράσσεσθαι
ἐκ τῶν πόλεων τούτων μήτε Λακεδαιμονίους μήτε τοὺς ξυμμάχους
τῶν Λακεδαιμονίων· μηδὲ Δαρεῖον βασιλέα μηδὲ ὧν βασιλεὺς
ἄρχει ἐπὶ Λακεδαιμονίους μηδὲ τοὺς ξυμμάχους ἰέναι ἐπὶ πολέμῳ
μηδὲ κακῷ μηδενί. ἢν δέ τι δέωνται Λακεδαιμόνιοι ἢ οἱ ξύμ- 3
μαχοι βασιλέως, ἢ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων ἢ τῶν ξυμμάχων, ὅ τι
ἂν πείθωσιν ἀλλήλους, τοῦτο ποιοῦσι καλῶς ἔχειν. τὸν δὲ πόλε- 4
μον τὸν πρὸς Ἀθηναίους καὶ τοὺς ξυμμάχους κοινῇ ἀμφοτέρους
πολεμεῖν· ἢν δὲ κατάλυσιν ποιῶνται, κοινῇ ἀμφοτέρους ποιεῖσθαι.
ὁπόση δ' ἂν στρατιὰ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ βασιλέως ᾖ μεταπεμψαμένου
βασιλέως, τὴν δαπάνην βασιλέα παρέχειν. ἢν δέ τις τῶν πόλεων 5
ὁπόσαι ξυνέθεντο βασιλεῖ ἐπὶ τὴν βασιλέως ἴῃ χώραν, τοὺς ἄλλους
κωλύειν καὶ ἀμύνειν βασιλεῖ κατὰ τὸ δυνατόν· καὶ ἤν τις τῶν ἐν
τῇ βασιλέως χώρᾳ ἢ ὅσης βασιλεὺς ἄρχει ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων

1. *ἐς*] *ὡς* A C E F G M 4. *ὑπῆρχε* ci. *Hw.* 6. *τισσαφέρνην* L hic et v. 11 || *ὁμοίως* M 8. *ἐπὶ* G M S c_2 *ἐπι* A C E F *ἔτι* B || *θηραμένους* L 9. *εἰσὶ* C, cr. c_2 || *αἶδε* B C F. cr. c_2 10. *ξυνθῆκαι* E, del. *Cob.* 11. *τοῦ βασιλέως* L, cr. *Bk.* 15. *τοὺς λακεδαιμονίων* (*λακεδαιμονίους* E) del. *Hw.* || *μήτε* L, cr. *Bk.* || *πράττεσθαι* B 16-17. vb. *λακεδαιμονίους . . . μηδὲ* (pr.) om. B 17. *[τῶν λακεδαιμονίων]* *Hw.*, *τοὺς λ.* *Hs* ci. || *μηδὲ ὧν*] in r. F_1 *μήτε ὧν* B || *ὁ βασιλεὺς* A C E F G 18. *μήτε* B 19. *μηθενὶ* B || *δέ τι* add. a || *οἱ λακεδαιμόνιοι* B 20. *βασιλέως*] *οἱ β.* M 21. *πείθωσι* A C, cr. a_2 c_2 23. *πολεμεῖν*] ltt. *λεμεῖν* in r. A_1 || *ποιοῦνται* C, cr. c_2. 24. *στρατία* E, cr. e_2 || alt. *τῆι*] ltt. *ῆι* in r. A_1 || *ῆι* A 25. *ἦν* C, cr. c_2 26. verbo *βασιλεῖ* in mg. verba *λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις* et verbis *τοὺς ἄλλους* in contextu verbum *ἐκείνους* adscripsit a_2

ἴῃ ἢ τῶν ξυμμάχων, βασιλεὺς κωλυέτω καὶ ἀμυνέτω κατὰ τὸ
δυνατόν.“

38 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ξυνθήκας Θηριμένης παραδοὺς Ἀστυόχῳ
2 τὰς ναῦς ἀποπλέων ἐν κέλητι ἀφανίζεται. οἱ δ᾽ ἐκ τῆς Λέσβου
Ἀθηναῖοι ἤδη διαβεβηκότες ἐς τὴν Χίον τῇ στρατιᾷ καὶ κρατοῦντες
καὶ γῆς καὶ θαλάσσης Δελφίνιον ἐτείχιζον, χωρίον ἄλλως τε ἐκ
γῆς καρτερὸν καὶ λιμένας ἔχον καὶ τῆς τῶν Χίων πόλεως οὐ
3 πολὺ ἀπέχον. οἱ δὲ Χῖοι ἐν πολλαῖς ταῖς πρὶν μάχαις πεπληγμένοι,
καὶ ἄλλως ἐν σφίσιν αὐτοῖς οὐ πάνυ εὖ διακείμενοι, ἀλλὰ καὶ τῶν
μετὰ Τυδέως τοῦ Ἴωνος ἤδη ὑπὸ Πεδαρίτου ἐπ᾽ ἀττικισμῷ τεθνεώ-
των καὶ τῆς ἄλλης πόλεως κατ᾽ ἀνάγκην ἐς ὀλίγους κατεχομένης
ὑπόπτως διακείμενοι ἀλλήλοις ἡσύχαζον, καὶ οὔτ᾽ αὐτοὶ διὰ ταῦτα
4 οὔτε οἱ μετὰ Πεδαρίτου ἐπίκουροι ἀξιόμαχοι αὐτοῖς ἐφαίνοντο. ἐς
μέντοι τὴν Μίλητον ἔπεμπον, κελεύοντες σφίσι τὸν Ἀστύοχον βοη-
θεῖν· ὡς δ᾽ οὐκ ἐσήκουεν, ἐπιστέλλει περὶ αὐτοῦ ἐς τὴν Λακε-
5 δαίμονα ὁ Πεδάριτος ὡς ἀδικοῦντος. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ Χίῳ ἐς
τοῦτο καθειστήκει τοῖς Ἀθηναίοις· αἱ δ᾽ ἐκ τῆς Σάμου νῆες αὐτοῖς
ἐπίπλους μὲν ἐποιοῦντο ταῖς ἐν τῇ Μιλήτῳ, ἐπεὶ δὲ μὴ ἀντανάγοιεν,
ἀναχωροῦντες πάλιν ἐς τὴν Σάμον ἡσύχαζον.

39 Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι αἱ τῷ Φαρνα-
βάζῳ [ὑπὸ] Καλλιγείτου τοῦ Μεγαρέως καὶ Τιμαγόρου τοῦ Κυ-
ζικηνοῦ πρασσόντων παρασκευασθεῖσαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἑπτὰ
καὶ εἴκοσι νῆες ἄρασαι ἔπλεον ἐπὶ Ἰωνίας περὶ ἡλίου τροπάς, καὶ
2 ἄρχων ἐπέπλει αὐτῶν Ἀντισθένης Σπαρτιάτης. ξυνέπεμψαν δὲ οἱ
Λακεδαιμόνιοι καὶ ἕνδεκα ἄνδρας Σπαρτιατῶν ξυμβούλους Ἀστυόχῳ,
ὧν εἷς ἦν Λίχας ὁ Ἀρκεσιλάου. καὶ εἴρητο αὐτοῖς ἐς Μίλητον
ἀφικομένους τῶν τε ἄλλων ξυνεπιμέλεσθαι ᾗ μέλλει ἄριστα ἕξειν,
καὶ τὰς ναῦς ταύτας ἢ αὐτὰς ἢ πλείους ἢ καὶ ἐλάσσους ἐς τὸν

1. ἴῃ] ἤι F 3. δὲ om. B || συνθήκας A C E F || θηραμένης B G (ι sscr. G_1) M c_2 || παραδοὺς] μὲν π. A B E F G M 5. διαβεβοηκότες B || ἐς om. A C E F G M 6. prius καὶ om. A C E F G M || γῆς] τῆς γ. C || θαλάττης B 7. γῆς] τῆς γ. B || ἔχον] lt. ο ex cr. c 8. ἀπέσχον F 9. σφίσι C, cr. c_2 || αὐτοῖς B || καὶ om. M 10. τυδέως] τοῦ τ. C τοῦ δε ὡς E || τεθνεώτων] prius ω in ο cr. b 11. ὀλίγον L, cr. Dobr. ἐξ ὀλίγων ci. Gtz. 13. οὔτε] οὐθ᾽ B 15. εἰσήκουεν G et ex cr. c_2 16. ὁ om. B 17. καθεστήκει B καθιστήκει E F 18. τῇ] τῶι B || ἐπειδὴ δὲ B 19. ἀποχωροῦντες B 20. αἱ] ἐν C 21. ὑπὸ del. Pp. 22. πραττόντων B 23. ἄιρασαι A E F 24. ἔπλει A C E F G M 26. ὧν G, cr. g_2 || λείχας G M || ἀρκεσίλα ci. Hw. 27. ξυνεπιμελεῖσθαι L 28. ἐλάττους B

Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον, ἢν δοκῇ, ἀποπέμπειν, Κλέαρχον τὸν
Ῥαμφίου, ὃς ξυνέπλει, ἄρχοντα προστάξαντας, καὶ Ἀστύοχον, ἢν
δοκῇ [τοῖς ἕνδεκα ἀνδράσι], παύειν τῆς ναυαρχίας, Ἀντισθένη δὲ
καθιστάναι· πρὸς γὰρ τὰς τοῦ Πεδαρίτου ἐπιστολὰς ὑπώπτευον
αὐτόν. πλέουσαι οὖν αἱ νῆες ἀπὸ Μαλέας πελάγιαι Μήλῳ προσ- 3
έβαλον, καὶ περιτυχόντες ναυσὶ δέκα Ἀθηναίων τὰς τρεῖς λαμ-
βάνουσι κενὰς καὶ κατακαίουσι. μετὰ δὲ τοῦτο δεδιότες μὴ αἱ
διαφυγοῦσαι τῶν Ἀθηναίων ἐκ τῆς Μήλου νῆες, ὅπερ ἐγένετο,
μηνύσωσι τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ τὸν ἐπίπλουν αὐτῶν, πρὸς τὴν Κρήτην
πλεύσαντες καὶ πλείω τὸν πλοῦν διὰ φυλακῆς ποιησάμενοι ἐς τὴν
Καῦνον τῆς Ἀσίας κατῆραν. ἐντεῦθεν δή, ὡς ἐν ἀσφαλεῖ ὄντες, 4
ἀγγελίαν ἔπεμπον ἐπὶ τὰς ἐν τῇ Μιλήτῳ ναῦς τοῦ ξυμπαρακομι-
σθῆναι. οἱ δὲ Χῖοι καὶ Πεδάριτος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον οὐδὲν 40
ἧσσον, καίπερ διαμέλλοντα, τὸν Ἀστύοχον πέμποντες ἀγγέλους ἠξίουν
σφίσι πολιορκουμένοις βοηθῆσαι ἁπάσαις ταῖς ναυσὶ καὶ μὴ περι-
ιδεῖν τὴν μεγίστην τῶν ἐν Ἰωνίᾳ ξυμμαχίδων πόλεων ἔκ τε θα-
λάσσης εἰργομένην καὶ κατὰ γῆν λῃστείαις πορθουμένην. οἱ γὰρ 2
οἰκέται τοῖς Χίοις πολλοὶ ὄντες καὶ μιᾷ γε πόλει πλὴν Λακεδαι-
μονίων πλεῖστοι γενόμενοι καὶ ἅμα διὰ τὸ πλῆθος χαλεπωτέρως
ἐν ταῖς ἀδικίαις κολαζόμενοι, ὡς ἡ στρατιὰ τῶν Ἀθηναίων βεβαίως
ἔδοξε μετὰ τείχους ἱδρῦσθαι, εὐθὺς αὐτομολίᾳ τε ἐχρήσαντο πολλοὶ
πρὸς αὐτοὺς καὶ τὰ πλεῖστα κακὰ ἐπιστάμενοι τὴν χώραν οὗτοι
ἔδρασαν. ἔφασαν οὖν χρῆναι οἱ Χῖοι, ἕως ἔτι ἐλπὶς καὶ δυνατὸν 3
κωλῦσαι, τειχιζομένου τοῦ Δελφινίου καὶ ἀτελοῦς ὄντος, καὶ στρα-
τοπέδῳ καὶ ναυσὶν ἐρύματος μείζονος προσπεριβαλλομένου, βοη-
θῆσαι σφίσιν. ὁ δὲ Ἀστύοχος καίπερ οὐ διανοούμενος διὰ τὴν
τότε ἀπειλήν, ὡς ἑώρα καὶ τοὺς ξυμμάχους προθύμους ὄντας,

3. τοῖς ἕνδεκα ἀνδράσι del. Hw. || ναυμαχίας B || ἀντισθένην L 4. καθιστᾶναι C ἀντικαθιστάναι ci. Hw. || ὑπόπτευον C, cr. c_2 5. πλάγιαι A, cr a_2 πλάγιαι vel πλαγίαι B || προσέβαλλον B 7. κενὰς om B || αἱ om. B 8. διαφύγουσαι F 9. σάμῳ] νήσω(ι) A C E F G M γρ. B || ἔκπλουν G || αὐτὸν A, cr. a_2 10. πλέον Hc, ⟨τὸν⟩ πλείω Kr. ci. 11. καυνον C, cr. c_2 || ἀσίας] καρίας ci. Wilamowitzius || κατῆρον A C E F G M, cr. g_2 12. μιλήτῳ] νήσωι B || τοῦ] χάριν τοῦ B || ξυμπαρακο+μισθῆναι B 13. οὐθὲν B 14. ἧττον B || ἀστύοχ+ον C || πέμποντας A C E F, cr. c_2 e_2 f_2 πέμψαντες B 15. πολιορκουμένους C, cr. c || βοηθήσειν C G 17. εἰργομένην B C, cr. c_2 20. στρατιᾶ C, cr. c_2 21. ἱδρύσθαι Lm || ἐχρήσαντο] ἐχώρησαν A B E F M sscr. G_1 || πολλοὶ] οἱ π. A B E F M 24. κωλύσαι B || τειχιζόμενον τὸ δελφίνιον ci. Kr. || [καὶ ἀτελοῦς ὄντος] ci. Curschmannus 25. ναυσὶ C, cr. c_2 || βοηθεῖσαι C, cr. c_2 26. σφίσι C, cr. c_2

41 ὥρμητο ἐς τὸ βοηθεῖν. ἐν τούτῳ δὲ ἐκ τῆς Καύνου παραγίγνεται
ἀγγελία ὅτι αἱ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νῆες καὶ οἱ τῶν Λακεδαιμονίων
ξύμβουλοι πάρεισι· καὶ νομίσας πάντα ὕστερα εἶναι τὰ ἄλλα πρὸς
τὸ ναῦς τε, ὅπως θαλασσοκρατοῖεν μᾶλλον, τοσαύτας ξυμπαρα-
κομισθῆναι καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, οἳ ἧκον κατάσκοποι αὐτοῦ,
ἀσφαλῶς περαιωθῆναι, εὐθὺς ἀφεὶς τὸ ἐς τὴν Χίον ἔπλει ἐς τὴν
2 Καῦνον. καὶ ἐς Κῶν τὴν Μεροπίδα ἐν τῷ παράπλῳ ἀποβὰς τήν
τε πόλιν ἀτείχιστον οὖσαν καὶ ὑπὸ σεισμοῦ, ὃς αὐτοῖς ἔτυχε μέγι-
στός γε δὴ ὧν μεμνήμεθα γενόμενος, ξυμπεπτωκῦαν ἐκπορθεῖ,
τῶν ἀνθρώπων ἐς τὰ ὄρη πεφευγότων, καὶ τὴν χώραν καταδρο-
3 μαῖς λείαν ἐποιεῖτο, πλὴν τῶν ἐλευθέρων· τούτους δὲ ἀφίει. ἐκ δὲ
τῆς Κῶ ἀφικόμενος ἐς τὴν Κνίδον νυκτὸς ἀναγκάζεται ὑπὸ τῶν
Κνιδίων παραινούντων μὴ ἐκβιβάσαι τοὺς ναύτας, ἀλλ' ὥσπερ εἶχε
πλεῖν εὐθὺς ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς εἴκοσι, ἃς ἔχων Χαρ-
μῖνος, εἷς τῶν ἐκ Σάμου στρατηγῶν, ἐφύλασσε ταύτας τὰς ἑπτὰ
καὶ εἴκοσι ναῦς ἐκ τῆς Πελοποννήσου προσπλεούσας, ἐφ' ἅσπερ
4 καὶ ὁ Ἀστύοχος παρέπλει. ἐπύθοντο δὲ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ ἐκ τῆς
Μήλου τὸν ἐπίπλουν αὐτῶν, καὶ ἡ φυλακὴ τῷ Χαρμίνῳ περὶ τὴν
Σύμην καὶ Χάλκην καὶ Ῥόδον καὶ περὶ τὴν Λυκίαν ἦν· ἤδη γὰρ
42 ᾐσθάνετο καὶ ἐν τῇ Καύνῳ οὔσας αὐτάς. ἐπέπλει οὖν ὥσπερ εἶχε
πρὸς τὴν Σύμην ὁ Ἀστύοχος πρὶν ἔκπυστος γενέσθαι, εἴ πως περι-
λάβοι που μετεώρους τὰς ναῦς. καὶ αὐτῷ ὑετός τε καὶ τὰ ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα πλάνησιν τῶν νεῶν ἐν τῷ σκότει καὶ
2 ταραχὴν παρέσχεν. καὶ ἅμα τῇ ἕῳ, διεσπασμένου τοῦ ναυτικοῦ,
καὶ τοῦ μὲν φανεροῦ ἤδη ὄντος τοῖς Ἀθηναίοις, τοῦ εὐωνύμου
κέρως, τοῦ δὲ ἄλλου περὶ τὴν νῆσον ἔτι πλανωμένου, ἐπανάγονται
κατὰ τάχος ὁ Χαρμῖνος καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάσσοσιν ἢ ταῖς εἴκοσι
ναυσί, νομίσαντες ἅσπερ ἐφύλασσον ναῦς [τὰς ἀπὸ τῆς Καύνου]

1. δ' B ‖ παραγίνεται G 3. ξύμβολοι A F, cr. f_2 ‖ δεύτερα ci. *Mein.* ‖ τἆλλα B 4. θαλαττοκρατοῖεν B ‖ ξυμπαρακομισθῆναι ci. *Hs* ξυμπαρακομίσαι L 6. pr. ἐς] εἰς B 8. ὃς] lt. ο ex ω (?) cr. f ὡς E M 9. γε del. *Kr.* ‖ ὧν M ‖ ξυμπεπτωκυῖαν A B E F G M c_2 ‖ ἐπόρθει B 11. λεῖαν A 12. κνιδον C, cr. c_2 13. μι C, cr. c_2 ‖ ὥσπερ εἰς τεῖχος ἐλθεῖν m_2 ‖ εἶχεν C E F, cr. c [G] 14. εὐθὺς del. *Hw.* ‖ εἴκοσιν ἅμα ἐκ m_2 ‖ εἴκοσιν B c_2 [G] 15. ἐφύλαττε B ἐφύλασσεν C, cr. c 16. ἅπερ F 18. μιλήτου L μήλου sscr. a_2 19. περὶ τὴν del. *Bothius* 20. [καὶ] *Hw.*, ἐκεῖ *Gtz.* ci. ‖ οὔσας ἁπάσας m_2 22. ὑετός] lt. υ in r. g_2 22-23. ἐκ τοῦ in mg. add. E_1; [ἐκ] ci. *Hs* 23. ξυνέφελα A F, cr. f 24. παρέσχε A C E F G 25. ὄντος ἤδη B 27. ἐλάττοσιν B ἐλάσσοσι C, cr. c_2 28. ναυσὶν A C, cr. c ‖ ἐφύλαττον B ‖ vb. ναῦς . . . καύνου *Hw.*, τὰς . . καύνου *Hc* del.

ταύτας εἶναι. καὶ προσπεσόντες εὐθὺς κατέδυσάν τε τρεῖς καὶ 3
κατετραυμάτισαν ἄλλας, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ ἐπεκράτουν, μέχρι οὗ
ἐπεφάνησαν αὐτοῖς παρὰ δόξαν αἱ πλείους τῶν νεῶν καὶ πανταχόθεν
χόθεν ἀπεκλῄοντο. ἔπειτα δὲ ἐς φυγὴν καταστάντες ἓξ μὲν ναῦς 4
ἀπολλύασι, ταῖς δὲ λοιπαῖς καταφεύγουσιν ἐς τὴν Τευτλοῦσσαν
νῆσον, ἐντεῦθεν δὲ ἐς Ἁλικαρνασσόν. μετὰ δὲ τοῦτο οἱ μὲν Πελο- 5
ποννήσιοι ἐς Κνίδον κατάραντες καὶ ξυμμιγεισῶν τῶν ἐκ τῆς
Καύνου ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νεῶν αὐτοῖς ξυμπάσαις πλεύσαντες καὶ
τροπαῖον ἐν τῇ Σύμῃ στήσαντες πάλιν ἐς τὴν Κνίδον καθωρμί-
σαντο. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῖς ἐκ τῆς Σάμου ναυσὶ πάσαις, ὡς 43
ᾔσθοντο τὰ τῆς ναυμαχίας, πλεύσαντες ἐς τὴν Σύμην καὶ ἐπὶ μὲν
τὸ ἐν τῇ Κνίδῳ ναυτικὸν οὐχ ὁρμήσαντες, οὐδ' ἐκεῖνοι ἐπ' ἐκείνους,
λαβόντες δὲ τὰ ἐν τῇ Σύμῃ σκεύη τῶν νεῶν καὶ Λωρύμοις τοῖς
ἐν τῇ ἠπείρῳ προσβαλόντες, ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Σάμον.
Ἅπασαι δ' ἤδη οὖσαι ἐν τῇ Κνίδῳ αἱ τῶν Πελοποννησίων 2
νῆες ἐπεσκευάζοντό τε εἴ τι ἔδει, καὶ πρὸς τὸν Τισσαφέρνη (παρ-
εγένετο γάρ) λόγους ἐποιοῦντο οἱ ἕνδεκα ἄνδρες τῶν Λακεδαι-
μονίων περί τε τῶν ἤδη πεπραγμένων, εἴ τι μὴ ἤρεσκεν αὐτοῖς,
καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος πολέμου, ὅτῳ τρόπῳ ἄριστα καὶ ξυμ-
φορώτατα ἀμφοτέροις πολεμήσεται. μάλιστα δὲ ὁ Λίχας ἐσκόπει 3
τὰ ποιούμενα, καὶ τὰς σπονδὰς οὐδετέρας, οὔτε τὰς Χαλκιδέως
οὔτε τὰς Θηριμένους, ἔφη καλῶς ξυγκεῖσθαι, ἀλλὰ δεινὸν εἶναι
εἰ χώρας ὅσης βασιλεὺς καὶ οἱ πρόγονοι ἦρξαν πρότερον, ταύτης
καὶ νῦν ἀξιώσει κρατεῖν (ἐνῆν γὰρ καὶ νήσους ἁπάσας πάλιν δου-
λεύειν καὶ Θεσσαλίαν καὶ Λοκροὺς καὶ τὰ μέχρι Βοιωτῶν), καὶ

2. μέχρις E c_2 μέχρι+ gm 4. ἀπεκλῄοντο C F ἀπεκλείοντο A B c_2 E Gm
ου
5. ἀπολλυσι F, ltt. ου add. f_2 ‖ καταφεύγουσι C, cr. c_2 ‖ τευγλουσσαν C τεύγλουσσαν E F G M c_2 τέγλουσσαν A τέ γλούσσαν B 6. ἀλικαρνασ+ὸν C ἀλικαρνασόν G αλικαρνασσόν E F 7. κατάιραντες A E 8. ἑπτὰ om. M 9. τρόπαιον E G 11. πλεύσαντες καὶ τροπαῖον ἐν τῆι σύμηι στήσαντες ἀπῆλθον λαβόντες M 12. ὁρμίσαντες Lm, cr. a_2 13. σκεύηι B 14. προσλαβόντες M προσπλεύσαντες B 15. δὲ G ‖ οὖσαι] ο. ἅμα B 16. τισσαφέρνην A B C E F 17. λόγους γὰρ A E F, cr. a_2 18. τε] δὲ A C E F M, ++ G εἴ] ἥ E ‖ ἤρεσκεν] lt. η in r. b ἤρεσκε C, cr. c_2 19. πολέμω C G, cr. g_2 ‖ ουτωι F, cr. f_2 20. ἀμφοτέροις] lt. μ in r. b 21. οὔτε τὰς χαλκιδέως om. A C E F G M, add. a_2 22. θηραμένους B C (ltt. ου ex ω cr. c_2) G, ι sscr. G_1 ‖ συγκεῖσθαι A C E F G 23. ὅσης] ἧς A E F m_2 sscr. G_1 24. [ἀξι]ώσεὶ G ‖ ἐνεῖναι ci. *Bk.* 25. θετταλίαν B

ἀντ᾽ ἐλευθερίας ἂν Μηδικὴν ἀρχὴν τοῖς Ἕλλησι τοὺς Λακεδαι-
4 μονίους περιθεῖναι. ἑτέρας οὖν ἐκέλευε βελτίους σπένδεσθαι, ἢ
ταύταις γε οὐ χρήσεσθαι, οὐδὲ τῆς τροφῆς ἐπὶ τούτοις δεῖσθαι
οὐδέν. ἀγανακτῶν δὲ ὁ μὲν Τισσαφέρνης ἀπεχώρησεν ἀπ᾽ αὐτῶν
44 δι᾽ ὀργῆς καὶ ἄπρακτος. οἱ δ᾽ ἐς τὴν Ῥόδον, ἐπικηρυκευομένων
ἀπὸ τῶν δυνατωτάτων ἀνδρῶν, τὴν γνώμην εἶχον πλεῖν, ἐλπίζοντες
νῆσόν τε οὐκ ἀδύνατον καὶ ναυβατῶν πλήθει καὶ πεζῶν προσ-
άξεσθαι, καὶ ἅμα ἡγούμενοι αὐτοὶ ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ξυμμαχίας
δυνατοὶ ἔσεσθαι, Τισσαφέρνη μὴ αἰτοῦντες χρήματα, τρέφειν τὰς
2 ναῦς. πλεύσαντες οὖν εὐθὺς ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ἐκ τῆς Κνίδου,
καὶ προσβαλόντες Καμίρῳ τῆς Ῥοδίας πρώτῃ ναυσὶ τέσσαρσι καὶ
ἐνενήκοντα, ἐξεφόβησαν μὲν τοὺς πολλοὺς οὐκ εἰδότας τὰ πρασ-
σόμενα, καὶ ἔφευγον, ἄλλως τε καὶ ἀτειχίστου οὔσης τῆς πόλεως·
εἶτα ξυγκαλέσαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι τούτους τε καὶ τοὺς ἐκ τοῖν
δυοῖν πολέοιν, Λίνδου τε καὶ Ἰηλύσου, Ῥοδίους ἔπεισαν ἀποστῆναι
3 Ἀθηναίων. καὶ προσεχώρησε Ῥόδος Πελοποννησίοις. οἱ δὲ Ἀθη-
ναῖοι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ταῖς ἐκ τῆς Σάμου ναυσὶν αἰσθόμενοι
ἔπλευσαν μὲν βουλόμενοι φθάσαι καὶ ἐφάνησαν πελάγιοι, ὑστερή-
σαντες δὲ οὐ πολλῷ τὸ μὲν παραχρῆμα ἀπέπλευσαν ἐς Χάλκην,
ἐντεῦθεν δ᾽ ἐς Σάμον, ὕστερον δὲ ἐκ τῆς Χάλκης καὶ ἐκ τῆς Κῶ
καὶ ἐκ τῆς Σάμου τοὺς ἐπίπλους ποιούμενοι ἐπὶ τὴν Ῥόδον ἐπολέ-
4 μουν. οἱ δὲ χρήματα μὲν ἐξέλεξαν ἐς δύο καὶ τριάκοντα τάλαντα,
οἱ Πελοποννήσιοι, παρὰ τῶν Ῥοδίων, τὰ δ᾽ ἄλλα ἡσύχαζον ἡμέρας
ὀγδοήκοντα ἀνελκύσαντες τὰς ναῦς.

45 Ἐν δὲ τούτῳ καὶ ἔτι πρότερον, πρὶν ἐς τὴν Ῥόδον αὐτοὺς ἀναστῆναι, τάδε ἐπράσσετο. Ἀλκιβιάδης μετὰ τὸν Χαλκιδέως θά-

1. ἀντελευθερίας B ‖ ἂν] τὴν M 2. σπένδεσθαι] σ. ξυνθήκας B 4. οὐθέν B ‖ ἀπεχώρησε C, cr. c_2 5. οἳ A ‖ εἰς B ‖ ἐπικηρυκευόμενοι B 6. [ἀπὸ] *Kr.*, αὐτοῖς *Gtz.* ci. 7. πεζῶ(ι) L, cr. *Cl.* 9. τισσαφέρνην A B E F g_2 11. καμιρῶι F καμείρωι E ‖ πρώτη a_2 πρὸς τὴν A C E F G M πρῶτον B mg. g_2 12. ἐνενήκοντα] in ἐννεν. cr. c_2 ‖ πραττόμενα B 13. ἔφυγον B 14. ἔπειτα ci. *Kr.* ‖ τούτους (β) τε οἱ λακεδαιμόνιοι (α) καὶ (γ) B ‖ τοῖν] τῶν C 15. δυοῖν] acc. in r. g_2 δ. ⟨ἄλλοιν⟩ ci. *Hw.* ‖ πόλεοιν C, cr. c_2 ‖ λίνδου] ltt. λ et ν in r. f_2 δινήλου A (λινδου sscr. a_2) E M ‖ τε om. B ‖ ἰηλυσοῦ B C f_2 ιηλυσου: Em ‖ ῥοδίοις F ‖ ἀποστῆναι] lt. ν in r. b 16. δ᾽ B 17. ναυσὶ C, cr. c_2 18. ἐπέπλευσαν B ‖ ἐπεφάνησαν B ‖ ὑστερίσαντες F 19. δὲ (comp.) in r. b 20. σάμον] σύμην ci. *Didotius* ‖ δὲ] δ᾽ B 21. vb. καὶ ἐκ τῆς σάμου (σύμης ci. *Kr.*) del. *Cl.* 26. ἐπράττετο B ‖ μετὰ] τε μ. B ‖ τὸν] ex των cr. c

νατον καὶ τὴν ἐν Μιλήτῳ μάχην τοῖς Πελοποννησίοις ὕποπτος ὢν
καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν ἀφικομένης ἐπιστολῆς πρὸς Ἀστύοχον ἐκ Λακεδαί-
μονος ὥστε ἀποκτεῖναι (ἦν γὰρ τῷ Ἄγιδι ἐχθρὸς καὶ ἄλλως ἄπι-
στος ἐφαίνετο), πρῶτον μὲν ὑποχωρεῖ δείσας παρὰ Τισσαφέρνη,
ἔπειτα ἐκάκου πρὸς αὐτὸν ὅσον ἐδύνατο μάλιστα τῶν Πελοπον-
νησίων τὰ πράγματα, καὶ διδάσκαλος πάντων γιγνόμενος τήν τε 2
μισθοφορὰν ξυνέτεμεν, ἀντὶ δραχμῆς Ἀττικῆς ὥστε τριώβολον, καὶ
τοῦτο μὴ ξυνεχῶς, δίδοσθαι, λέγειν κελεύων τὸν Τισσαφέρνη πρὸς
αὐτοὺς ὡς Ἀθηναῖοι ἐκ πλείονος [χρόνου] ἐπιστήμονες ὄντες τοῦ
ναυτικοῦ τριώβολον * * τοῖς ἑαυτῶν διδόασιν, οὐ τοσοῦτον πενίᾳ
ὅσον ἵνα αὐτῶν μὴ οἱ ναῦται ἐκ περιουσίας ὑβρίζοντες, οἱ μὲν τὰ
σώματα χείρω ἔχωσι δαπανῶντες ἐς τοιαῦτα ἀφ᾽ ὧν ἡ ἀσθένεια
ξυμβαίνει, οἱ δὲ τὰς ναῦς ἀπολείπωσιν οὐχ ὑπολιπόντες ἐς ὁμη-
ρείαν τὸν προσοφειλόμενον μισθόν· καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ τοὺς 3
στρατηγοὺς τῶν πόλεων ἐδίδαξε [ὥστε] δόντα χρήματα αὐτὸν
πεῖσαι ὥστε ξυγχωρῆσαι ταῦτα ἑαυτῷ πλὴν τῶν Συρακοσίων·
τούτων δὲ Ἑρμοκράτης ἠναντιοῦτο μόνος ὑπὲρ τοῦ ξύμπαντος
ξυμμαχικοῦ. τάς τε πόλεις δεομένας χρημάτων ἀπήλασεν, αὐτὸς 4
ἀντιλέγων ὑπὲρ τοῦ Τισσαφέρνους ὡς οἱ μὲν Χῖοι ἀναίσχυντοι εἶεν,
πλουσιώτατοι ὄντες τῶν Ἑλλήνων, ἐπικουρίᾳ δὲ ὅμως σῳζόμενοι
ἀξιοῦσι καὶ τοῖς σώμασι καὶ τοῖς χρήμασιν ἄλλους ὑπὲρ τῆς ἐκεί-
νων ἐλευθερίας κινδυνεύειν· τὰς δ᾽ ἄλλας πόλεις ἔφη ἀδικεῖν, αἳ 5

1. ἐν] lt. ε in r. b 2. ἐπ᾽] ἀπ᾽ A B E F G M ἐπ᾽ ᾽αὐτῷ ci. *Gtz.* 3. γὰρ] γ. καὶ B ‖ ἄλλος G 4. τισσαφέρνην L 7. μισθοφορίαν E ‖ ξυνέτεμε C, cr. c_2 ‖ [ἀντὶ δραχμῆς ἀττικῆς] ci *Kr.* 7-8. vb καὶ τοῦτο μὴ ξυνεχῶς del. *Hw.* 8. τὸν] ex cr. c ‖ τισσαφέρνην L 9. ὡς ⟨ὡσαύτως⟩ ci. *Weidgen* ‖ [χρόνου] ci. *Kr.* 10. post τριώβολον lacunam statuit *St.* ‖ διδόασι B 11. ἵνα αὐτῶν] bis scr., semel del G_1 12. χεῖρον ci. *Cob.* ‖ [ἡ] *Cob.*, δὴ *Kr.* ci. 13. ἀπολείπωσιν οὐχ ὑπολιπόντες] ἀπολιπόντες A C E F M (G) ἀπολείπωσιν ὑπολείποντες mg. a_2; οὐχ del. *Dr.*, μὴ ἀπολείπωσιν ὑπολιπόντες ci. *Rauchensteinius* ‖ ὁμηρίαν A E F M, cr. mg. a_2 e_2 f_2 14. προσοφιλόμενον F, cr. f_2 προυφειλόμενον ci. *Cob.* ‖ τριηνάρχους C 15. τῶν] τῶν τε E [G] ‖ ἐδίδαξε ci. *Hc* ἐδίδασκεν L (ex -σκε cr. c_2) ‖ ὥστε del. *Rsk.* ‖ αὐτὸν] ex αὐτῶν (?) cr. b 16. ὥστε om. B ‖ συγχωρῆσαι A C E F ‖ post ἑαυτῷ lacunam statuit *St.*, ⟨πάντας⟩ ταῦτα αὐτῷ ci. *Gtz.* 17. ἑρμοκράτης] ἑ. τε A C E F G M ἑ. στρατηγὸς ὢν B ‖ μόνος om. B ‖ παντὸς B 18. ἀπήλασε C, cr. c_2 ἀπήλλασσεν ci. *Gtz.* 19. λέγων M ‖ εἶεν] εἶεν, εἰ *Br.*, εἰσιν, εἰ *Kr.*, εἰσιν, οἳ *Rauchensteinius*, ἀναισχυντοῖεν, εἰ *Mdv.*, ἀναισχυντοῦσιν, εἰ *Hw.* ci. 20. δ᾽ B, del. *Hw.* ‖ σωζόμενοι F 21. vb. καὶ τοῖς σώμασι om. M ‖ χρήμασι C, cr. c_2 ‖ τῆς om. A C E F M 22. κινδυνεῦσαι B κινδυνεύειν sscr. B ‖ ἔφη del. *Hw.* ‖ αἱ A C, cr a_2 c_2

ἐς Ἀθηναίους πρότερον ἢ ἀποστῆναι ἀνήλουν, εἰ μὴ καὶ νῦν τοσ-
6 αῦτα καὶ ἔτι πλείω ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἐθελήσουσιν ἐσφέρειν. τόν
τε Τισσαφέρνη ἀπέφαινε νῦν μέν, τοῖς ἰδίοις χρήμασι πολεμοῦντα,
εἰκότως φειδόμενον, ἢν δέ ποτε τροφὴ καταβῇ παρὰ βασιλέως,
ἐντελῆ αὐτοῖς ἀποδώσειν τὸν μισθὸν καὶ τὰς πόλεις τὰ εἰκότα
46 ὠφελήσειν. παρῄνει δὲ καὶ τῷ Τισσαφέρνει μὴ ἄγαν ἐπείγεσθαι
τὸν πόλεμον διαλῦσαι, μηδὲ βουληθῆναι ἢ κομίσαντα ναῦς Φοι-
νίσσας ἅσπερ παρεσκευάζετο ἢ Ἕλλησι πλείοσι μισθὸν πορίζοντα
τοῖς αὐτοῖς τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης τὸ κράτος δοῦναι, ἔχειν δ'
ἀμφοτέρους ἐᾶν δίχα τὴν ἀρχὴν καὶ βασιλεῖ ἐξεῖναι ἐπὶ τοὺς αὐτῷ
2 λυπηροὺς τοὺς ἑτέρους ἐπάγειν. γενομένης δ' ἂν καθ' ἓν τῆς ἐς
γῆν καὶ θάλασσαν ἀρχῆς, ἀπορεῖν ἂν αὐτὸν οἷς τοὺς κρατοῦντας
ξυγκαθαιρήσει, ἢν μὴ αὐτὸς βούληται μεγάλῃ δαπάνῃ καὶ κινδύνῳ
ἀναστάς ποτε διαγωνίσασθαι. εὐτελέστερα δὲ τάδ' εἶναι, βραχεῖ
μορίῳ τῆς δαπάνης καὶ ἅμα μετὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀσφαλείας αὐτοὺς
3 περὶ ἑαυτοὺς τοὺς Ἕλληνας κατατρῖψαι. ἐπιτηδειοτέρους τε ἔφη
τοὺς Ἀθηναίους εἶναι κοινωνοὺς αὐτῷ τῆς ἀρχῆς· ἧσσον γὰρ τῶν
κατὰ γῆν ἐφίεσθαι ⟨καὶ⟩ τὸν λόγον τε ξυμφορώτατον καὶ τὸ ἔργον
ἔχοντας πολεμεῖν. τοὺς μὲν γὰρ ξυγκαταδουλοῦν ἂν σφίσι τε
αὐτοῖς τὸ τῆς θαλάσσης μέρος καὶ ἐκείνῳ ὅσοι ἐν τῇ βασιλέως
Ἕλληνες οἰκοῦσι, τοὺς δὲ τοὐναντίον ἐλευθερώσοντας ἥκειν. καὶ
οὐκ εἰκὸς εἶναι Λακεδαιμονίους ἀπὸ μὲν σφῶν [τῶν Ἑλλήνων]
ἐλευθεροῦν νῦν τοὺς Ἕλληνας, ἀπὸ δ' ἐκείνων [τῶν βαρβάρων],
4 ἢν μή ποτε αὐτοὺς [μὴ] ἐξελάσωσι, μὴ ἐλευθερῶσαι. τρίβειν οὖν

1. ἢ om. A C E F G M ‖ ἀνάλουν G M f_2 ἀναλοῦν A B C F ἀναλουν E ‖ νῦν] νῦν καὶ A B E F G 2. αὐτῶν] in αὐτῶν cr. b ‖ ἐθέλουσιν ci. *H.* 3. τισσαφέρνην A B C E F ‖ ἀπέφαινε] alt. ε in r. g_2 4. ἀφειδόμενον M ‖ τροφὴ] acc. in r. b τροφῇ C F τροφῆι M 6. τῷ καὶ B 7. διαλύσαι (sic etiam A E F, cr. e_2) τὸν πόλεμον B ‖ κομίσαντα ἢ L, transp. *Hw.* 8. ἢ ἕλλησι] μελλήσει A C E F G M ἢ add. g_2 ἢ ἕλλησι sscr. a_2 9. θαλάττης B 10. ἐξεῖναι] ἐ. ἀεὶ B ‖ αὐτῷ *Dr.*, αὐτῷ *Cl.* ci. αὐτοῦ A B E F G M αὐτοὺς C αὐτῶν vel ἀεὶ ci. *Dobr.* 11. +++ τοὺς G 12. θαλάτταν B 13. ξυγκαθαιρήσειν B 14. ἀντιστάς ci. *Dobr.* ‖ λυσιτελέστερα ci. *Hw.* ‖ τάδ' εἶναι] τὰ δεινὰ L, em. *Cl.* 15. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ B 16. αὑτοὺς B ‖ κατατρίψαι Lm ‖ τε] τ' B δὲ C ‖ ἔφη del. *Hw.* 17. εἶναι om. B ‖ ἧττον B 18. καὶ add *Gtz.* ‖ ξυμφερώτατον B ξυμφορώτερον ci. *Gtz.* 19. πολεμεῖν del. *Dobr.* ‖ σφίσι τε] σφίσιν B 20. θαλάττης B ‖ [μέρος] ci. *Kr.* ‖ ἐκείνω C ἐκείνων G c_2 ἐκεῖνο A E F ἐκεῖνοι M ἐκεῖνος B ‖ τῇ] γῇ ci. *Haasius* 21. ἐλευθερώσοντας] lt. ο in r. g_2 ἐλευθερώσαντας A 22. τῶν ἑλλήνων del. *Valckenaer* 23. τῶν βαρβάρων om. B 24. μή] δή ci. *Rsk.* ‖ μὴ del. *Mdv.* ‖ ἐξελάσωσι ci. *Hs* ἐξέλωσι L (sine acc. E)

ἐκέλευε πρῶτον ἀμφοτέρους, καὶ ἀποτεμόμενον ὡς μέγιστα ἀπὸ
τῶν Ἀθηναίων ἔπειτ' ἤδη τοὺς Πελοποννησίους ἀπαλλάξαι ἐκ τῆς
χώρας. καὶ διενοεῖτο τὸ πλέον οὕτως ὁ Τισσαφέρνης, ὅσα γε ἀπὸ 5
τῶν ποιουμένων [ἦν] εἰκάσαι. τῷ γὰρ Ἀλκιβιάδῃ διὰ ταῦτα, ὡς
εὖ περὶ τούτων παραινοῦντι, προσθεὶς ἑαυτὸν ἐς πίστιν τήν τε
τροφὴν κακῶς ἐπόριζε τοῖς Πελοποννησίοις καὶ ναυμαχεῖν οὐκ εἴα,
ἀλλὰ καὶ τὰς Φοινίσσας φάσκων ναῦς ἥξειν καὶ ἐκ περιόντος
ἀγωνιεῖσθαι ἔφθειρε τὰ πράγματα καὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ ναυτικοῦ
αὐτῶν ἀφείλετο γενομένην καὶ πάνυ ἰσχυράν, τά τε ἄλλα κατα-
φανέστερον ἢ ὥστε λανθάνειν οὐ προθύμως ξυνεπολέμει.

Ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης ταῦτα ἅμα μὲν τῷ Τισσαφέρνει καὶ [τῷ] 47
βασιλεῖ, ὢν παρ' ἐκείνοις, ἄριστα εἶναι νομίζων παρῄνει, ἅμα δὲ
τὴν ἑαυτοῦ κάθοδον ἐς τὴν πατρίδα ἐπιθεραπεύων, εἰδώς, εἰ μὴ
διαφθερεῖ αὐτήν, ὅτι ἔσται ποτὲ αὐτῷ πείσαντι κατελθεῖν· πεῖσαι
δ' ἂν ἐνόμιζε μάλιστα ἐκ τοῦ τοιούτου, εἰ Τισσαφέρνης φαίνοιτο
αὐτῷ ἐπιτήδειος ὤν· ὅπερ καὶ ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ ᾔσθοντο αὐτὸν 2
ἰσχύοντα παρ' αὐτῷ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίων στρατιῶται, τὰ μὲν
καὶ Ἀλκιβιάδου προσπέμψαντος λόγους ἐς τοὺς δυνατωτάτους αὐτῶν
ἄνδρας ὥστε μνησθῆναι περὶ αὐτοῦ ἐς τοὺς βελτίστους τῶν ἀνθρώ-
πων ὅτι ἐπ' ὀλιγαρχίᾳ βούλεται καὶ οὐ πονηρίᾳ [οὐδὲ δημοκρατίᾳ]
τῇ ἑαυτὸν ἐκβαλούσῃ κατελθὼν καὶ παρασχὼν Τισσαφέρνη φίλον
αὐτοῖς ξυμπολιτεύειν, τὸ δὲ πλέον καὶ ἀπὸ σφῶν αὐτῶν οἱ ἐν τῇ
Σάμῳ τριήραρχοί τε τῶν Ἀθηναίων καὶ δυνατώτατοι ὥρμηντο ἐς
τὸ καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν. καὶ ἐκινήθη πρότερον ἐν τῷ 48
στρατοπέδῳ τοῦτο καὶ ἐς τὴν πόλιν ἐντεῦθεν ὕστερον. τῷ τε
Ἀλκιβιάδῃ διαβάντες τινὲς ἐκ τῆς Σάμου ἐς λόγους ἦλθον, καὶ

1-2. ἀπὸ τῶν ἀθηναίων del. *Kr.* 2. τοὺς bis scr., semel del. C_1 ‖ ἀπαλλᾶξαι B 3. ὅ++σαγε B 4. ἦν del. *Kr.* 5. ἑαυτῶν B ‖ εἰς A C E F G ‖ ἐς πίστιν del. *Hw.* 7. ναῦς φάσκων A C E F G M ‖ ἥκειν B et ex cr. g_2 ‖ ἐκ] ἐκ τοῦ f_2 S (?) et ex ci. *Hw.* 10. προθύμως] πρόθυμος *Dr.*, προθυμούμενος *Hc* ci. ‖ ξυνεπολέμει om. A C E F G M 11. τῷ om. D, del. *Bk.* 12. ὦν F ὧν A C ‖ ἐκείνους A F 13. ἐθεραπεύων B 15. ἐνόμιζεν (?) B 17. ἀθην. στρατ. del. *Kr.* 18. ἀλκιάδου G, cr. g_2 ‖ προπέμψαντος B 19. μνημισθῆναι E ‖ αὑτοῦ ci. *Kr.* αυτου F αὐτοῦ A B C E G M ‖ πρὸς τοὺς β. *Cob.*, ὡς βελτίστου *Mdv.* ci. 20. ἐπὶ B ‖ οὐδὲ δημοκρατίᾳ del. *Hw.* 21. ἑαυτὸν] ltt. ὸν in r. A_1 ἑαυτῶν C αὐτὸν B ‖ ἐκβαλλούσηι E ‖ τισσαφέρνην L 22. αὑτῶν A B 23. τριηράρχοι E ‖ δυνατώτατοι] κυβερνῆται ci. *Cl.* 23-24. ἐς τὸ del. *Hw.* 25. τοῦτωι F τούτωι E M τούτω A C G ‖ ἐς] in r. b ‖ ὕστερον] ὕ. ἦλθε (vel ἦλθεν) B ‖ τε] δὲ *Cl.*, γὰρ *Gtz.* ci.

ὑποτείνοντος αὐτοῦ Τισσαφέρνη μὲν πρῶτον, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλέα
φίλον ποιήσειν, εἰ μὴ δημοκρατοῖντο (οὕτω γὰρ ἂν πιστεῦσαι
μᾶλλον βασιλέα), πολλὰς ἐλπίδας εἶχον αὐτοί τε ἑαυτοῖς οἱ δυνατοὶ
τῶν πολιτῶν τὰ πράγματα, οἵπερ καὶ ταλαιπωροῦνται μάλιστα, ἐς
2 ἑαυτοὺς περιποιήσειν καὶ τῶν πολεμίων ἐπικρατήσειν. ἔς τε τὴν
Σάμον ἐλθόντες ξυνίστασάν τε τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐπιτηδείους ἐς
ξυνωμοσίαν καὶ ἐς τοὺς πολλοὺς φανερῶς ἔλεγον ὅτι βασιλεὺς
σφίσι φίλος ἔσοιτο καὶ χρήματα παρέξοι Ἀλκιβιάδου τε κατελθόντος
3 καὶ μὴ δημοκρατουμένων. καὶ ὁ μὲν ὄχλος, εἰ καί τι παραυτίκα
ἤχθετο τοῖς πρασσομένοις, διὰ τὸ εὔπορον τῆς ἐλπίδος τοῦ παρὰ
βασιλέως μισθοῦ ἡσύχαζεν· οἱ δὲ ξυνιστάντες τὴν ὀλιγαρχίαν, ἐπειδὴ
τῷ πλήθει ἐκοίνωσαν, αὖθις κἀν σφίσιν αὐτοῖς καὶ τοῦ ἑταιρικοῦ
4 τῷ πλέονι τὰ ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐσκόπουν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις
ἐφαίνετο εὔπορα καὶ πιστά, Φρυνίχῳ δὲ στρατηγῷ ἔτι ὄντι οὐδὲν
ἤρεσκεν, ἀλλ' ὅ τε Ἀλκιβιάδης, ὅπερ καὶ ἦν, οὐδὲν μᾶλλον ὀλιγ-
αρχίας ἢ δημοκρατίας δεῖσθαι ἐδόκει αὐτῷ ἢ ἄλλο τι σκοπεῖσθαι
ἢ ὅτῳ τρόπῳ ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου τὴν πόλιν μεταστήσας ὑπὸ
τῶν ἑτέρων παρακληθεὶς κάτεισι, σφίσι δὲ περιοπτέον εἶναι τοῦτο
μάλιστα ὅπως μὴ στασιάσωσι· [τῷ] βασιλεῖ τε οὐκ εὔπορον εἶναι,
καὶ Πελοποννησίων ἤδη ὁμοίως ἐν τῇ θαλάσσῃ ὄντων καὶ πόλεις
ἐχόντων ἐν τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ οὐκ ἐλαχίστας, Ἀθηναίοις προσθέμενον,
οἷς οὐ πιστεύει, πράγματα ἔχειν, ἐξὸν Πελοποννησίους, ὑφ' ὧν
5 κακὸν οὐδὲν πέπονθε, φίλους ποιήσασθαι. τάς τε ξυμμαχίδας
πόλεις, αἷς ὑποσχήσεσθαι δὴ σφᾶς ὀλιγαρχίαν, ὅτι δὴ καὶ αὐτοὶ
οὐ δημοκρατήσονται, εὖ εἰδέναι ἔφη ὅτι οὐδὲν μᾶλλον σφίσιν οὔθ'

1. αὐτοῦ] α. καὶ A C E F G M ‖ τισσαφέρνην A B C E G τῆς σαφέρνην F 3. τε] ϑ' B τε sscr. B ‖ αὐτοῖς A C E F G M sscr. B αὑτοῖς c_2 ‖ δυνατώτατοι B 4. ὥσπερ ci. *Kr.* 5. αὑτοὺς B αυτοὺς F ἐξ αὑτοῦ ci. *Gtz.* 7. ἐς om. A C E F G M 9. ὄχλος] lt. λ in r. b ‖ τι] τὸ vel τι τὸ ci. *Kr.* 10. πραττομένοις B ‖ εὔπορον] in r. b ‖ παρὰ om. A C E F G M 11. ἡσύχαζε C, cr. c_2 11-12. vb. ἐπειδὴ . . ἐκοίνωσαν in mg. add. E_1 12. ἐκοινώνησαν A B F M ‖ κἀν *Dobr.* (καὶ ἐν *Gl.*) ci. καὶ L ‖ σφίσι C, cr. c_2 ‖ αὑτοῖς A ‖ ἑτερικοῦ E 14. οὐθὲν B 15. ἤρεσκε C, cr. c_2 ‖ ἡν F ‖ οὐδὲν] καὶ ο. A C E F M [G] 16. alt. ἢ] οὐδ' B 18. ἑτέρων L $[G]_m$ ἑταίρων V ‖ παρακληθεὶς del. *Cob.* ‖ περιοπτέον] οὐ π. B 19. στασιάσουσι ci. *Dobr.* ‖ [τῷ] βασιλεῖ τε ci. *Dobr.* τῶι τε β. B τῶ(ι) β. A C E F G M ‖ εὔλογον ci. *Naber* 20. prius καὶ del. *Dobr.* ‖ ὁμοίων vel ⟨ἰσχυ⟩όντων ci. *Rsk.* ‖ ϑαλάττηι B 21. αὑτοῦ ci. *Cl.* ‖ οὐκ] οὐ τὰς B 22. ἕξειν M 23. οὐδὲν κακὸν G M ‖ οὐδὲν] οὐθέν πω B ‖ πέποθεν C, cr. c_2 24. ὑπεσχῆσθαι L, em. *Bhm.* 25. εἰδέν B ‖ ἔφη del. *Hw.* ‖ σφίσι C E F, cr. c_2

αἱ ἀφεστηκῦαι προσχωρήσονται οὔθ' αἱ ὑπάρχουσαι βεβαιότεραι
ἔσονται· οὐ γὰρ βουλήσεσθαι αὐτοὺς μετ' ὀλιγαρχίας ἢ δημοκρα-
τίας δουλεύειν μᾶλλον ἢ μεθ' ὁποτέρου ἂν τύχωσι τούτων ἐλευ-
θέρους εἶναι· τούς τε καλοὺς κἀγαθοὺς ὀνομαζομένους οὐκ ἐλάσσω 6
αὐτοὺς νομίζειν σφίσι πράγματα παρέξειν τοῦ δήμου, ποριστὰς
ὄντας καὶ ἐσηγητὰς τῶν κακῶν τῷ δήμῳ, ἐξ ὧν τὰ πλείω αὐτοὺς
ὠφελεῖσθαι· καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι καὶ ἄκριτοι ἂν καὶ
βιαιότερον ἀποθνῄσκειν, τὸν δὲ δῆμον σφῶν τε καταφυγὴν εἶναι καὶ
ἐκείνων σωφρονιστήν. καὶ ταῦτα παρ' αὐτῶν τῶν ἔργων ἐπιστα- 7
μένας τὰς πόλεις σαφῶς αὐτὸς εἰδέναι ὅτι οὕτω νομίζουσιν. οὔκουν
ἑαυτῷ γε τῶν ἀπὸ Ἀλκιβιάδου [καὶ] ἐν τῷ παρόντι πρασσομένων
ἀρέσκειν οὐδέν. οἱ δὲ ξυλλεγέντες τῶν ἐν τῇ ξυνωμοσίᾳ, ὥσπερ 49
καὶ τὸ πρῶτον αὐτοῖς ἐδόκει, τά τε παρόντα ἐδέχοντο καὶ ἐς τὰς
Ἀθήνας πρέσβεις Πείσανδρον καὶ ἄλλους παρεσκευάζοντο πέμπειν,
ὅπως περί τε τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου καθόδου πράσσοιεν καὶ τῆς τοῦ
ἐκεῖ δήμου καταλύσεως καὶ τὸν Τισσαφέρνη φίλον τοῖς Ἀθηναίοις
ποιήσειαν. γνοὺς δὲ ὁ Φρύνιχος ὅτι ἔσοιτο περὶ τῆς τοῦ Ἀλκι- 50
βιάδου καθόδου λόγος καὶ ὅτι Ἀθηναῖοι ἐνδέξονται αὐτήν, δείσας
πρὸς τὴν ἐναντίωσιν τῶν λεχθέντων ὑφ' αὐτοῦ μή, ἢν κατέλθῃ,
ὡς κωλυτὴν ὄντα κακῶς δρᾷ, τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε τι. πέμπει ὡς 2
τὸν Ἀστύοχον, τὸν Λακεδαιμονίων ναύαρχον, ἔτι ὄντα τότε περὶ
τὴν Μίλητον, κρύφα ἐπιστείλας ὅτι Ἀλκιβιάδης αὐτῶν τὰ πράγματα
φθείρει Τισσαφέρνη Ἀθηναίοις φίλον ποιῶν, καὶ τἆλλα σαφῶς
ἐγγράψας· ξυγγνώμην δὲ εἶναι ἑαυτῷ περὶ ἀνδρὸς πολεμίου καὶ
μετὰ τοῦ τῆς πόλεως ἀξυμφόρου κακόν τι βουλεύειν. ὁ δὲ Ἀστύ- 3
οχος τὸν μὲν Ἀλκιβιάδην, ἄλλως τε καὶ οὐκέτι ὁμοίως ἐς χεῖρας
ἰόντα, οὐδὲ διενοεῖτο τιμωρεῖσθαι, ἀνελθὼν δὲ παρ' αὐτὸν ἐς

1. ἀφεστηκυῖαι (pr. α in r. b) A B E F G M c_2 2. δημοκρατείας C, cr. c 3. ὁπωτέρου E ‖ τούτου C G sscr. f 4. κ' ἀγαθοὺς E ‖ ἐλάττω B 5. νομίσειν C G 7. ἐκείνους A E F 8. βεβαιότερον B ‖ ἀποθνήσκειν A B E F 9. παρ'] ἀπ' *Dobr.*, ἄρ' ἀπ' *Kr.*, περὶ α. τῷ ἔργῳ *St.* ci. 10. νομίζουσι C E, cr. c_2 ‖ οὐκοῦν A B E F οἴκουν C οἰκεῖν c_2 γρ. S 11. γε om. C ‖ ἀπὸ] ἀπ' B ὑπ' ci. *Hw.* ‖ καὶ om. *Vl.*, del. *H_s* ‖ πραττομένων B 12. ξυμμαχία(ι) L, cr. *Hk.* 14. πίσανδρον C, cr. c_2 hic et infra 15. τε τῆς om. C, τῆς add. c_2 ‖ post pr. τοῦ G_1 ἐκεῖ δη scr. et del. ‖ καθόδου om. M ‖ πράττοιεν B 16. τισσαφέρνην L 17. ὁ om. C 18. ἀθηναῖον E F, cr. f_2 19. ὑφ' αὑτοῦ λεχθ. B ‖ αυτοῦ A αὑτοῦ E ‖ ἠἂν B 21. alt. τὸν] τῶν A C E F G M ‖ τότε ὄντα B 22. ἐπιστολὰς ci. *Kr.* 23. τισσαφέρνην A B ‖ τἆλλα] τ. πάντα B 24. συγγνώμην A C E F G ‖ δ' B ‖ αὐτῶι B 25. τοῦ om. C 27. ἀπελθὼν C G_m ‖ αὑτῶν C F M, cr. c_2

Μαγνησίαν καὶ παρὰ Τισσαφέρνη ἅμα λέγει τε αὐτοῖς τὰ ἐπιστα-
λέντα ἐκ τῆς Σάμου καὶ γίγνεται αὐτὸς μηνυτής, προσέθηκέ τε,
ὡς ἐλέγετο, ἐπὶ ἰδίοις κέρδεσι Τισσαφέρνει ἑαυτὸν καὶ περὶ τούτων
καὶ περὶ τῶν ἄλλων· διόπερ καὶ περὶ τῆς μισθοφορᾶς οὐκ ἐντελοῦς
4 οὔσης μαλακωτέρως ἀνθήπτετο. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης πέμπει εὐθὺς
κατὰ Φρυνίχου γράμματα ἐς τὴν Σάμον πρὸς τοὺς ἐν τέλει ὄντας
5 οἷα δέδρακε, καὶ ἀξιῶν αὐτὸν ἀποθνήσκειν. θορυβούμενος δὲ ὁ
Φρύνιχος καὶ πάνυ, ἐν τῷ μεγίστῳ κινδύνῳ ὢν διὰ τὸ μήνυμα,
ἐπιστέλλει αὖθις πρὸς τὸν Ἀστύοχον, τά τε πρότερα μεμφόμενος
ὅτι οὐ καλῶς ἐκρύφθη, καὶ νῦν ὅτι ὅλον τὸ στράτευμα τὸ τῶν
Ἀθηναίων ἑτοῖμος εἴη [τὸ ἐν τῇ Σάμῳ] παρασχεῖν αὐτοῖς δια-
φθεῖραι, γράψας καθ᾽ ἕκαστα, ἀτειχίστου οὔσης Σάμου, ᾧ ἂν
τρόπῳ αὐτὰ πράξειε, καὶ ὅτι ἀνεπίφθονόν οἱ ἤδη εἴη περὶ τῆς
ψυχῆς δι᾽ ἐκείνους κινδυνεύοντι καὶ τοῦτο καὶ ἄλλο πᾶν δρᾶσαι
μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν ἐχθίστων αὐτὸν διαφθαρῆναι. ὁ δὲ Ἀστύοχος
51 μηνύει καὶ ταῦτα τῷ Ἀλκιβιάδῃ. καὶ ὡς προῄσθετο αὐτὸν ὁ
Φρύνιχος ἀδικοῦντα καὶ ὅσον οὐ παροῦσαν ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου
περὶ τούτων ἐπιστολήν, αὐτὸς προφθάσας τῷ στρατεύματι ἐξάγγελος
γίγνεται ὡς οἱ πολέμιοι μέλλουσιν, ἀτειχίστου οὔσης τῆς Σάμου
καὶ ἅμα τῶν νεῶν οὐ πασῶν ἔνδον ὁρμουσῶν, ἐπιθήσεσθαι τῷ
στρατοπέδῳ, καὶ ταῦτα σαφῶς πεπυσμένος εἴη, καὶ χρῆναι τειχίζειν
τε Σάμον ὡς τάχιστα καὶ τἆλλα ἐν φυλακῇ ἔχειν. ἐστρατήγει δὲ
2 καὶ κύριος ἦν αὐτὸς πράσσων ταῦτα. καὶ οἱ μὲν τὸν τειχισμόν τε
παρεσκευάζοντο καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου, καὶ ὣς μέλλουσα, Σάμος
θᾶσσον ἐτειχίσθη· αἱ δὲ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐπιστολαὶ οὐ πολὺ
ὕστερον ἧκον ὅτι παραδέδοταί τε τὸ στράτευμα ὑπὸ Φρυνίχου καὶ

1. τισσαφέρνην L [G] ‖ λέγει] ἀγγέλλει M 2. γίνεται C [G] ‖ αὐτοῖς A B C F [G]m 4. ἄλλων] ἄ. κοινοῦσθαι B; κοιν. non legit S ‖ alt. περὶ om. B ‖ μισθορᾶς B 5. εὐθὺς πέμπει A B E F M 6. τέλη A E F, cr. f_2 ‖ ὄντας del. *Hw.* 7. δέδρακεν A C E F, cr. c ‖ [καὶ] ci. *Kr.* ‖ αὐτὸν] lt. ο ex ω cr. c ‖ ἀποθνήσκειν A B E F 9. ἀποστέλλει L, cr. *Cl.* 10. νῦν ⟨λέγων⟩ ci. *Kr.* ‖ alt. ὅτι om. B 10-11. τὸ τῶν ἀθηναίων del. *Hw.* 11. ἕτοιμος Lm ‖ τὸ ἐν τῇ σάμῳ del. *St.* ‖ διφθεῖραι C, cr. c_2 12. vb. ἀτειχίστου ο. σ. del. *Gtz.* ‖ οὔσης] ο. τῆς M 13. πράξειεν B ‖ ἀνέπιφθόν B ‖ οἳ E F οἰ C 14. πᾶν] τι ἂν C τι πᾶν ἂν G 15. αὐτῶν A sscr. B (?) αὐτὰ M; del. *Dobr.* διαφθεῖραι M ‖ δ᾽ B 16. ἀλκιβιάδῃ] lt. η in r c_2 19 γίνεται C G ‖ μέλλουσι E 20. καὶ ἅμα om. A F, add. f_2 21. πεπεισμένος B 23. πράττων B πράσσειν ci. *Rsk.* 24. ὡς Lm 25. θάσσον E 26. παραδέδοται ci. *Hs* παραδίδοταί C προδίδοταί A B E F G (ltt. προ in r. quattuor ltt. scr. G_1) M ‖ τε om. A F

οἱ πολέμιοι μέλλουσιν ἐπιθήσεσθαι. δόξας δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης οὐ 3
πιστὸς εἶναι, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν πολεμίων προειδὼς τῷ Φρυνίχῳ
ὡς ξυνειδότι κατ᾽ ἔχθραν ἀνατιθέναι, οὐδὲν ἔβλαψεν αὐτόν, ἀλλὰ
καὶ ξυνεμαρτύρησε μᾶλλον ταὐτὰ ἐξαγγείλας.

Μετὰ δὲ τοῦτο Ἀλκιβιάδης μὲν Τισσαφέρνη παρεσκεύαζε καὶ 52
ἀνέπειθεν ὅπως φίλος ἔσται τοῖς Ἀθηναίοις, δεδιότα μὲν τοὺς Πελο-
ποννησίους, ὅτι πλείοσι ναυσὶ τῶν Ἀθηναίων παρῆσαν, βουλόμενον
δὲ ὅμως, εἰ δύναιτό πως, πιστευθῆναι, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τὴν
ἐν τῇ Κνίδῳ διαφορὰν περὶ τῶν Θηριμένους σπονδῶν ᾔσθετο τῶν
Πελοποννησίων (ἤδη γὰρ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν τῇ Ῥόδῳ
ὄντων αὐτῷ ἐγεγένητο)· ἐν ᾗ τὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου λόγον πρότερον
εἰρημένον περὶ τοῦ ἐλευθεροῦν τοὺς Λακεδαιμονίους τὰς ἁπάσας
πόλεις ἐπηλήθευσεν ὁ Λίχας, οὐ φάσκων ἀνεκτὸν εἶναι ξυγκεῖσθαι
κρατεῖν βασιλέα τῶν πόλεων, ὧν ποτε καὶ πρότερον ἢ αὐτὸς ἢ οἱ
πατέρες ἦρχον. καὶ ὁ μὲν δὴ Ἀλκιβιάδης, ἅτε περὶ μεγάλων ἀγωνι-
ζόμενος, προθύμως τῷ Τισσαφέρνει θεραπεύων προσέκειτο.

Οἱ δὲ μετὰ τοῦ Πεισάνδρου πρέσβεις [τῶν Ἀθηναίων] ἀπο- 53
σταλέντες ἐκ τῆς Σάμου, ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας, λόγους ἐποι-
οῦντο ἐν τῷ δήμῳ κεφαλαιοῦντες ἐκ πολλῶν, μάλιστα δὲ ὡς ἐξείη
αὐτοῖς Ἀλκιβιάδην καταγαγοῦσι καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον δημο-
κρατουμένοις βασιλέα τε ξύμμαχον ἔχειν καὶ Πελοποννησίων περι-
γενέσθαι. ἀντιλεγόντων δὲ πολλῶν καὶ ἄλλων περὶ τῆς δημο- 2
κρατίας καὶ τῶν Ἀλκιβιάδου ἅμα ἐχθρῶν διαβοώντων ὡς δεινὸν
εἴη εἰ τοὺς νόμους βιασάμενος κάτεισι, καὶ Εὐμολπιδῶν καὶ Κη-
ρύκων περὶ τῶν μυστικῶν, δι᾽ ἅπερ ἔφυγε, μαρτυρομένων καὶ
ἐπιθειαζόντων μὴ κατάγειν, ὁ Πείσανδρος παρελθὼν πρὸς πολλὴν
⟨τὴν⟩ ἀντιλογίαν καὶ σχετλιασμὸν ἠρώτα ἕνα ἕκαστον παράγων τῶν

3. οὐθὲν B 4. ταῦτα L, cr. *Hl.* ‖ ἐσαγγείλας B ἀπαγγείλας A E F M 5. τισσαφέρνην L ‖ παρεσκεύαζεν B (?) 6. ἀνέπειθε E F ‖ δεδειότα E F, cr. e_2 8. δύναιτ᾽ ὅπως C E F, cr. c_2 e f δύναιθ᾽ ὅπως A ‖ πεισθῆναι A B E F M et ex πιστευθ. cr. g_2; ⟨ἀσφαλῶς⟩, πεισθ. ci. *Gtz.* 9. θηραμένους B G (ι sscr. G_1) c_2 11. ὄντων om. M ‖ αὐτῶν B M 12. τοὺς om. C ‖ ἁπάσας τὰς A E F M [G] 13. ἐπηλήθευσεν] ltt. ευ in r. b ἐπηλήθευσε C E F, cr. c_2 ‖ εἶναι] εἴη A E F [G] 15. ὁ μὲν δὴ ci. *Hc* μὲν δὴ ὁ C ὁ μὲν A B E F G M 16. τῷ] τὸν A B E F M ‖ τισσαφέρνη E F τισσαφέρνην A Bm ‖ θεραπεύων in mg. add. B_1 17. [πρέσβεις] ci. *Mueller-Struebing* ‖ τῶν ἀθηναίων del. *Dobr.* 18. ἀφικόμενοι] καὶ ἀ. A B E F M 20 κατάγουσι C G, cr. g_2 21. σχεῖν ci. *Hs* ‖ περιγινέσθαι B 22. καὶ ἄλλων om. C ‖ δημοκρατείας C, cr. c_2 24. εὐμολπι:δῶν B 25. δι᾽] lt. ι in r. g_2 ‖ διάπερ B E ‖ μαρτυρο+μένων B 27. τὴν add. *Hc* ‖ ἕκαστον] ἕ. αὐτῶν A E F G M

ἀντιλεγόντων, ἥντινα ἐλπίδα ἔχει σωτηρίας τῇ πόλει, Πελοποννη-
σίων ναῦς τε οὐκ ἐλάσσους σφῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀντιπρῴρους
ἐχόντων καὶ πόλεις ξυμμαχίδας πλείους, βασιλέως τε αὐτοῖς καὶ
Τισσαφέρνους χρήματα παρεχόντων, σφίσι δὲ οὐκέτι ὄντων, εἰ μή
3 τις πείσει βασιλέα μεταστῆναι παρὰ σφᾶς. ὁπότε δὲ δὴ μὴ φαῖεν
ἐρωτώμενοι, ἐνταῦθα δὴ σαφῶς ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι „Τοῦτο τοίνυν
οὐκ ἔστιν ἡμῖν γενέσθαι, εἰ μὴ πολιτεύσομέν τε σωφρονέστερον
καὶ ἐς ὀλίγους μᾶλλον, ἵνα πιστεύῃ ἡμῖν βασιλεύς (καὶ μὴ περὶ
πολιτείας τὸ πλέον βουλεύωμεν ἐν τῷ παρόντι ἢ περὶ σωτηρίας·
ὕστερον γὰρ ἐξέσται ἡμῖν καὶ μεταθέσθαι, ἢν μή τι ἀρέσκῃ),
Ἀλκιβιάδην τε κατάξομεν, ὃς μόνος τῶν νῦν οἷός τε τοῦτο κατ-
54 εργάσασθαι.“ ὁ δὲ δῆμος τὸ μὲν πρῶτον ἀκούων χαλεπῶς ἔφερε
τὸ περὶ τῆς ὀλιγαρχίας· σαφῶς δὲ διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ Πεισάν-
δρου μὴ εἶναι ἄλλην σωτηρίαν, δείσας καὶ ἅμα ἐλπίζων ὡς καὶ
2 μεταβαλεῖται, ἐνέδωκε. καὶ ἐψηφίσαντο πλεύσαντα τὸν Πείσανδρον
καὶ δέκα ἄνδρας μετ᾽ αὐτοῦ πράσσειν ὅπῃ αὐτοῖς δοκοίη ἄριστα
3 ἕξειν τά τε πρὸς τὸν Τισσαφέρνη καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην. ἅμα τε
διαβαλόντος καὶ Φρύνιχον τοῦ Πεισάνδρου παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς
καὶ τὸν ξυνάρχοντα Σκιρωνίδην, ἀντέπεμψαν δὲ στρατηγοὺς ἐπὶ
τὰς ναῦς Διομέδοντα καὶ Λέοντα. τὸν δὲ Φρύνιχον ὁ Πείσανδρος
φάσκων Ἴασον προδοῦναι καὶ Ἀμόργην διέβαλεν, οὐ νομίζων ἐπι-
4 τήδειον εἶναι τοῖς πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην πρασσομένοις. καὶ ὁ μὲν
Πείσανδρος τάς τε ξυνωμοσίας, αἵπερ ἐτύγχανον πρότερον ἐν τῇ

1. ἥντινα C ἥντινα A c_2 ῾ἥντινα G ἥντινα E F ἣν τινα M εἴ τινα B ‖ ἔχῃ G, ει sscr. G_1 2. ἐλάττους B ‖ θαλάττηι B 3. πλείους] π. τε A F 4 δὲ] τε L, cr. *Kr.* 5. πείσηι A πείσῃ E, cr. e_2 ‖ δὲ δὴ ci. *Hc* δὲ G M δὴ A B C E F ‖ φαίησαν L 6. δὴ] ἤδη B ‖ ἐλέγετο C 7. ἔστι E ‖ ὑμῖν L, cr. *Bk.* ‖ πολιτεύσωμέν E F M 8. ὀλίγου B ‖ μᾶλλον] μ. τὰς ἀρχὰς ποιήσαιμεν A B E F G M (ποιήσομεν ci. *Bk.*) ‖ πιστεύσῃ ci. *Widmannus* ‖ μὴ] μὴν A B E F g_2 9. πλεῖον A B E F M ‖ βουλεύσομεν B βουλεύσαμεν m_2 ἐβουλεύσομεν E ἐβουλεύσαμεν A F e_2 g_2 (ltt. εβουλ et σα in r.) 10. γὰρ] om. A F, δὲ sscr. a_2 ‖ μεταπεριθέσθαι A E F ‖ ἀρέσκηι] ltt. ηι in r. b ἀρέσκειν A E F, cr. e_2 12. μὲν om. C 12-13. ἔφερε τὸ] ἐφέρετο A C E F 14 μηδείσας M ‖ ἐπελπίζων A B E F M ἔτι ἐλπίζων ci. *Hw.* 15. μεταβαλεῖν τε A E F, cr. a_2 ‖ ἐνέδωκεν C, cr. c 16. μεταύτου πράττειν B ‖ ὅπῃ] ὅ. ἂν A B E F G M 17. τισσαφέρνην L ‖ alt. τὸν om. B 18. παρέλυσε C παρέλυσεν ὁ δῆμος A B E F G M (ὁ δῆμος add. mg. c_3), cr *Hc* 19. ⟨αὐτόν τε⟩ καὶ ci. *Kr.* ‖ κιρωνίδην B E F M [G] ‖ vb. ἀντέπεμψαν . . . λέοντα (v. 20) del. *L. Herbstius* ‖ δὲ om. C 20. λέ+οντα G 21. ἴασον E ‖ διέβαλε E διέβαλλεν A ‖ ἐπι-τήδιον C, cr. c_2 22. πραττομένοις B 23. ξυνομοσίας E F, cr. e_2

πόλει οὖσαι ἐπὶ δίκαις καὶ ἀρχαῖς, ἁπάσας ἐπελθὼν καὶ παρα-
κελευσάμενος ὅπως ξυστραφέντες καὶ κοινῇ βουλευσάμενοι κατα-
λύσουσι τὸν δῆμον, καὶ τἆλλα παρασκευάσας ἐπὶ τοῖς παροῦσιν
ὥστε μηκέτι διαμέλλεσθαι, αὐτὸς μετὰ τῶν δέκα ἀνδρῶν τὸν πλοῦν
ὡς τὸν Τισσαφέρνη ποιεῖται.

Ὁ δὲ Λέων καὶ ὁ Διομέδων ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ἀφιγμένοι 55
ἤδη ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς ἐπίπλουν τῇ Ῥόδῳ ἐποιήσαντο.
καὶ τὰς μὲν ναῦς καταλαμβάνουσιν ἀνειλκυσμένας τῶν Πελοποννη-
σίων, ἐς δὲ τὴν γῆν ἀπόβασίν τινα ποιησάμενοι καὶ τοὺς προσ-
βοηθήσαντας Ῥοδίων νικήσαντες μάχῃ ἀπεχώρησαν ἐς τὴν Χάλκην,
καὶ τὸν πόλεμον ἐντεῦθεν μᾶλλον ἢ ἐκ τῆς Κῶ ἐποιοῦντο· εὐφυ-
λακτότερα γὰρ αὐτοῖς ἐγίγνετο, εἴ ποι ἀπαίροι τὸ τῶν Πελοποννη-
σίων ναυτικόν.

Ἦλθε δ᾽ ἐς τὴν Ῥόδον καὶ Ξενοφαντίδας Λάκων παρὰ Πε- 2
δαρίτου ἐκ Χίου, λέγων ὅτι τὸ τεῖχος τῶν Ἀθηναίων ἤδη ἐπιτε-
τέλεσται καί, εἰ μὴ βοηθήσουσι πάσαις ταῖς ναυσίν, ἀπολεῖται τὰ
ἐν Χίῳ πράγματα. οἱ δὲ διενοοῦντο βοηθήσειν. ἐν τούτῳ δὲ ὁ 3
Πεδάριτος αὐτός τε καὶ τὸ περὶ αὐτὸν ἐπικουρικὸν ἔχων καὶ τοὺς
Χίους πανστρατιᾷ προσβαλὼν τῶν Ἀθηναίων τῷ περὶ τὰς ναῦς
ἐρύματι αἱρεῖ τέ τι αὐτοῦ καὶ νεῶν τινων ἀνειλκυσμένων ἐκράτησεν.
ἐπεκβοηθησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων καὶ τρεψαμένων τοὺς Χίους
πρώτους νικᾶται καὶ τὸ ἄλλο τὸ περὶ τὸν Πεδάριτον, καὶ αὐτὸς
ἀποθνῄσκει καὶ τῶν Χίων πολλοὶ καὶ ὅπλα ἐλήφθη πολλά.

Μετὰ δὲ ταῦτα οἱ μὲν Χῖοι ἔκ τε γῆς καὶ θαλάσσης ἔτι 56
μᾶλλον ἢ πρότερον ἐπολιορκοῦντο καὶ ὁ λιμὸς αὐτόθι ἦν μέγας·
οἱ δὲ περὶ τὸν Πείσανδρον Ἀθηναίων πρέσβεις ἀφικόμενοι ὡς τὸν
Τισσαφέρνη λόγους ποιοῦνται περὶ τῆς ὁμολογίας. Ἀλκιβιάδης δέ 2

2. ξυνστραφέντες E ‖ καταλύσωσι A B M e_2 3. παροῦσι E 5. τὸν om. M ‖ τισσαφέρνην L 6. alt. ὁ om. A B E F g 6-7. vb. ἀφιγμένοι . . . ναῦς del. *L. Herbstius* 7. [τῶν ἀθηναίων] ci. *Kr.* 8. καταλαμβάνουσι C E, cr. c_2 9. τινες m_2 ‖ βοηθήσοντας C 10. χαλκὴν E F, cr. e_2 κῶ sscr. a_2 11. ἢ om. A B C E F G 12. που A B E F S ‖ ἀπάροι C 14. ἦλθεν F ‖ δὲ B G 16. ναυσὶ C E, cr. c_2 17. βοηθήσειν] acc. et ltt. ειν in r. b 18. αὐτός om. C ‖ τε del. *Hw.* ‖ αυτὸν E F G αὐτὸν A B C 19. πανστρατιὰ ex cr. c_2 20. ἐκράτησε E 21. ἐπεκβοησάντων C, cr. c_2 22. πρώτους om. A F M ‖ τὸν] τὸ E F 23. ἀποθνήσκει A B E F ‖ πολλὰ ἐλήφθη B 25. ἔκ τε γῆς καὶ θαλάσσης οἱ μὲν χῖοι A E F M, nisi quod μὲν om. A E F ‖ θαλάττης B 25. [ἢ πρότερον] ci. *Kr.* ‖ ἐπολιορκοῦντο] alt. ο in ω cr. e_2 27. τισσαφέρνην L ‖ δὲ in r. b

(οὐ γὰρ αὐτῷ πάνυ τὰ ἀπὸ Τισσαφέρνους βέβαια ἦν, φοβουμένου
τοὺς Πελοποννησίους μᾶλλον καὶ ἔτι βουλομένου, καθάπερ καὶ ὑπ'
ἐκείνου ἐδιδάσκετο, τρίβειν ἀμφοτέρους) τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε εἶδος
ὥστε τὸν Τισσαφέρνη ὡς μέγιστα αἰτοῦντα παρὰ τῶν Ἀθηναίων
3 μὴ ξυμβῆναι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ὁ Τισσαφέρνης τὸ αὐτὸ βουλη-
θῆναι, αὐτὸς μὲν διὰ τὸ δέος, ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης, ἐπειδὴ ἑώρα
ἐκεῖνον καὶ ὣς οὐ ξυμβησείοντα, δοκεῖν τοῖς Ἀθηναίοις ἐβούλετο
μὴ ἀδύνατος εἶναι πεῖσαι, ἀλλ' ὡς πεπεισμένῳ Τισσαφέρνει καὶ
4 βουλομένῳ προσχωρῆσαι τοὺς Ἀθηναίους μὴ ἱκανὰ διδόναι. ᾔτει
γὰρ τοσαῦτα ὑπερβάλλων ὁ Ἀλκιβιάδης, λέγων αὐτὸς ὑπὲρ παρ-
όντος τοῦ Τισσαφέρνους, ὥστε τὸ τῶν Ἀθηναίων, καίπερ ἐπὶ πολὺ
ὅ τι αἰτοίη ξυγχωρούντων, ὅμως αἴτιον γενέσθαι· Ἰωνίαν τε γὰρ
πᾶσαν ἠξίου δίδοσθαι καὶ αὖθις νήσους τε τὰς ἐπικειμένας καὶ
ἄλλα· οἷς οὐκ ἐναντιουμένων τῶν Ἀθηναίων τέλος ἐν τῇ τρίτῃ ἤδη
ξυνόδῳ, δείσας μὴ πάνυ φωραθῇ ἀδύνατος ὤν, ναῦς ἠξίου ἐᾶν
βασιλέα ποιεῖσθαι καὶ παραπλεῖν τὴν ἑαυτῶν γῆν ὅποι ἂν καὶ
5 ὅσαις ἂν βούληται. ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι ἀλλ' ⟨ἢ⟩ ἄπορα νομίσαντες
οἱ Ἀθηναῖοι καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐξηπατῆσθαι, δι' ὀργῆς ἀπ-
ελθόντες κομίζονται ἐς τὴν Σάμον.

57 Τισσαφέρνης δὲ εὐθὺς μετὰ ταῦτα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι
παρέρχεται ἐς τὴν Καῦνον, βουλόμενος τοὺς Πελοποννησίους πάλιν
τε κομίσαι ἐς τὴν Μίλητον καὶ ξυνθήκας ἔτι ἄλλας ποιησάμενος,
ἃς ἂν δύνηται, τροφήν τε παρέχειν καὶ μὴ παντάπασιν ἐκπεπολε-
μῶσθαι, δεδιὼς μή, ἢν ἀπορῶσι πολλαῖς ναυσὶ τῆς τροφῆς, ἢ τοῖς
Ἀθηναίοις ἀναγκασθέντες ναυμαχεῖν ἡσσηθῶσιν ἢ κενωθεισῶν τῶν
νεῶν ἄνευ ἑαυτοῦ γένηται τοῖς Ἀθηναίοις ἃ βούλονται· ἔτι δὲ

1. *φοβουμένου*] ult. ltt. ex cr. G_1 *φοβουμένω(ι)* C E F 2. *βουλομένου*] ult. ltt. ex cr. G_1 *βουλομένω* ex *-ου* cr. c_2 ‖ *καθ' άπερ* C, cr. c 4. *τισσαφέρνην* L [G] 5. *ὁ* om. C G ‖ *τισαφέρνης* G 6. *δ'* B 7. *ὡς* A B C E F ‖ *ξυμβασείοντα* B F G (alt. *α* in r. g_2) M a_2 c_2 *ξυμβάσει ὄντα* A E *ξυμβασίοντα* C, em. *Piersonus* 9. *τοῖς ἀθηναίοις* C G, cr. g_2 ‖ *ᾔτει*] *ἧτε* F, cr. F_1 *εἶτε* A, cr. a_2 11. *τοῦ* C G S, om. A B E F M ‖ *τὸ* om. A C E F G M, post *ὅμως* positum mavult *Cl.*, *τὰ* ci. *Didotius* 12. *αἰτ+οίη* (lt. *τ* erasa?) C *αἴτοιη* B, ltt. *οιη* scr. b_2 13. *ἠξίον* D *ἠξίουν* L ‖ *ἐνδίδοσθαι* ci. *Jacksonus* 14. *ἄλλα*] *τἆλλα* A B E F M g_2 15. *ναῦς*] ltt. *ν* et *ς* scr. c_2 16. *ἑαυτοῦ* A B E F G M ‖ *ὅπηι* A B E F M 17. *οὐκέτι*] *ο. τι* E *ο. τί* A B F G M ‖ *ἀλλ'* A C E F G M, om. B, cr. *Mdv.* ‖ *ἢ* add. *Lindauius* 22. *ποιησόμενος* A B E F_m 23. *παντάπασι* E ‖ *ἐκπεπολεμεῖσθαι* C G *ἐκπεπολεμῆσθαι* A C_1 E F g_2m 24. *δεδειὼς* F *δεδειῶς* E, cr. e_2 ‖ *ἢν* om. A B ‖ *πολλαῖς ⟨ταῖς⟩* ci. *Gtz.* 25. *ἡσσηθῶσι* E *ἡττηθῶσιν* B 26. *ἑαυτοῦ*] *τούτου* ci. *Gtz.*

ἐφοβεῖτο μάλιστα μὴ τῆς τροφῆς ζητήσει πορθήσωσι τὴν ἤπειρον.
πάντων οὖν τούτων λογισμῷ καὶ προνοίᾳ, ὥσπερ ἐβούλετο ἐπανι- 2
σοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, μεταπεμψάμενος οὖν τοὺς Πελο-
ποννησίους τροφήν τε αὐτοῖς δίδωσι καὶ σπονδὰς τρίτας τάσδε
σπένδεται.

„Τρίτῳ καὶ δεκάτῳ ἔτει Δαρείου βασιλεύοντος, ἐφορεύοντος δὲ 58
Ἀλεξιππίδα ἐν Λακεδαίμονι, ξυνθῆκαι ἐγένοντο ἐν Μαιάνδρου πεδίῳ
Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων πρὸς Τισσαφέρνη καὶ Ἱεραμένη
καὶ τοὺς Φαρνάκου παῖδας περὶ τῶν βασιλέως πραγμάτων καὶ
Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων. χώραν τὴν βασιλέως, ὅση τῆς 2
Ἀσίας ἐστί, βασιλέως εἶναι· καὶ περὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ βου-
λευέτω βασιλεὺς ὅπως βούλεται. Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ξυμ- 3
μάχους μὴ ἰέναι ἐπὶ χώραν τὴν βασιλέως ἐπὶ κακῷ μηδενί, μηδὲ
βασιλέα ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων μηδὲ τῶν ξυμμάχων ἐπὶ κακῷ
μηδενί. ἢν δέ τις Λακεδαιμονίων ἢ τῶν ξυμμάχων ἐπὶ κακῷ ἴῃ 4
ἐπὶ τὴν βασιλέως χώραν, Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους
κωλύειν· καὶ ἤν τις ἐκ τῆς βασιλέως ἴῃ ἐπὶ κακῷ ἐπὶ Λακεδαι-
μονίους ἢ τοὺς ξυμμάχους, βασιλεὺς κωλυέτω. τροφὴν δὲ ταῖς 5
ναυσὶ ταῖς νῦν παρούσαις Τισσαφέρνη παρέχειν κατὰ τὰ ξυγκείμενα
μέχρι ἂν αἱ νῆες αἱ βασιλέως ἔλθωσι· Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς 6
ξυμμάχους, ἐπὴν αἱ βασιλέως νῆες ἀφίκωνται, τὰς ἑαυτῶν ναῦς,
ἢν βούλωνται, τρέφειν ἐφ' ἑαυτοῖς εἶναι. ἢν δὲ παρὰ Τισσαφέρνους
λαμβάνειν ἐθέλωσι τὴν τροφήν, Τισσαφέρνη παρέχειν, Λακεδαι-
μονίους δὲ καὶ τοὺς ξυμμάχους τελευτῶντος τοῦ πολέμου τὰ χρή-
ματα Τισσαφέρνει ἀποδοῦναι ὁπόσα ἂν λάβωσιν. ἐπὴν δὲ αἱ 7
βασιλέως νῆες ἀφίκωνται, αἵ τε Λακεδαιμονίων νῆες καὶ αἱ τῶν

1. *πορθῶσι* C *πορθ+σι* (*ησω* suprascr.) G, ltt. *σω* refinxit g_2 2. *τοῦτο* E F M 3. *πρὸς ἀλλήλους* om. C ‖ *οὖν* del. *Hw.* 4. *δίδωσιν* F ‖ *τρὶς* C ‖ *τάσδε τρίτας* G M 6. *ἔτει*] *ἔ. τῆς* E F 7. *ἀλεξίππιδα* E *ἀλεξι:ππίδα* A ‖ *ξυνθήκαι* E 8. *τισσαφέρνην* L ‖ *ἱεραμένην* (*ϊ.* C F) L 9. alt. *καὶ*] *καὶ τῶν* B 10. *βασιλέως ⟨καὶ τῶν προγόνων τῶν βασιλέως⟩* ci. *Gtz.* ‖ *ὅσηι* B 11. *αἰτίας* M ‖ *βασιλευέτω* B C 12. *βούληται* A 13. *εἶναι* C ‖ *ἐπὶ τὴν χώραν τοῦ βασιλέως μηδὲ τῶν ξυμμάχων ἐπὶ* M ‖ *τὴν* om. C 14. *λακεδαιμονίων*] *λ. χώραν* A B E F M [G] ‖ *τῶν* om. C 15. *ἦν* A, cr. a_2 16. *λακεδαιμονίους*] *τοὺς λ.* A C E F *τοὺς δὲ λ.* M [G] ‖ *καὶ*] ex *ἢ* cr. g_2 17-18. vb. *κωλύειν . . . ξυμμάχους* in mg. add. G_1 19. *τισσαφέρνην* L 20. *μέχρις* ex cr. c_2 ‖ *λακεδαιμόνιοι* A 21. *ἐπειδὰν* hic et infra (v. 25) ci. *Hw.* ‖ *ἀφίκονται* E F, cr. e_2 F_1 hic et infra (v. 26) 22. *βούλονται* C, cr. c_2 ‖ *ἐφ' ἑαυτοῖς εἶναι* del. *Hw.* 23. *ἐθέλωσι λαμβάνειν* G ‖ *τισσαφέρνην* A B C G 24 *ξυμμάχους*] *ξ. κωλύειν* A B E F, cr. a_2 f 25. *λάβωσι* C E, cr. c_2 ‖ *δὲ* om. B 26. *[αἱ]* ci. *Hs*

ξυμμάχων καὶ αἱ βασιλέως κοινῇ τὸν πόλεμον πολεμούντων καθ'
ὅ τι ἂν Τισσαφέρνει δοκῇ καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις.
ἢν δὲ καταλύειν βούλωνται πρὸς Ἀθηναίους, ἐν ὁμοίῳ καταλύεσθαι.“

59 Αἱ μὲν σπονδαὶ αὗται ἐγένοντο. καὶ μετὰ ταῦτα παρεσκευ-
άζετο Τισσαφέρνης τάς τε Φοινίσσας ναῦς ἄξων, ὥσπερ εἴρητο,
καὶ τἆλλα ὅσαπερ ὑπέσχετο, καὶ ἐβούλετο παρασκευαζόμενος γοῦν
δῆλος εἶναι.

60 Βοιωτοὶ δὲ τελευτῶντος ἤδη τοῦ χειμῶνος Ὠρωπὸν εἷλον προ-
δοσίᾳ Ἀθηναίων ἐμφρουρούντων. ξυνέπραξαν δὲ Ἐρετριῶν τε
ἄνδρες καὶ αὐτῶν Ὠρωπίων ἐπιβουλεύοντες ἀπόστασιν τῆς Εὐ-
βοίας· ἐπὶ γὰρ τῇ Ἐρετρίᾳ τὸ χωρίον ὂν ἀδύνατα ἦν Ἀθηναίων
ἐχόντων μὴ οὐ μεγάλα βλάπτειν καὶ Ἐρέτριαν καὶ τὴν ἄλλην Εὔ-
2 βοιαν. ἔχοντες οὖν ἤδη τὸν Ὠρωπὸν ἀφικνοῦνται ἐς Ῥόδον οἱ
Ἐρετριῆς, ἐπικαλούμενοι ἐς τὴν Εὔβοιαν τοὺς Πελοποννησίους. οἱ
δὲ πρὸς τὴν τῆς Χίου κακουμένης βοήθειαν μᾶλλον ὥρμηντο, καὶ
3 ἄραντες πάσαις ταῖς ναυσὶν ἐκ τῆς Ῥόδου ἔπλεον. καὶ γενόμενοι
περὶ τὸ Τριόπιον καθορῶσι τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς πελαγίας ἀπὸ
τῆς Χάλκης πλεούσας· καὶ ὡς οὐδέτεροι ἀλλήλοις ἐπέπλεον, ἀφ-
ικνοῦνται οἱ μὲν ἐς τὴν Σάμον, οἱ δὲ ἐς τὴν Μίλητον, καὶ ἑώρων
οὐκέτι ἄνευ ναυμαχίας οἷόν τε [εἶναι] ἐς τὴν Χίον βοηθῆσαι. καὶ
ὁ χειμὼν ἐτελεύτα οὗτος, καὶ εἰκοστὸν ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα
τῷδε ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψεν.

61 Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους ἅμα τῷ ἦρι εὐθὺς ἀρχομένῳ
Δερκυλίδας τε, ἀνὴρ Σπαρτιάτης, στρατιὰν ἔχων οὐ πολλὴν παρ-
επέμφθη πεζῇ ἐφ' Ἑλλησπόντου Ἄβυδον ἀποστήσων (εἰσὶ δὲ Μιλη-

1. τὸν add. g_2 1-2. καθότι A E 2. δοκεῖ E F, cr. e_2 f_2 3. πρὸς ἀθηναίους] π. τοὺς ἀ. G τοῖς ἀθηναίοις A E F M mg. B sscr. G_1 (del. g_2) γρ.
τ
c_2 γρ. g_2 ‖ ὁμοιώμα (-ματι?) M 4. αὗται] τοιαῦται B ‖ ταύτας B ‖ παρασκευάζετο C, cr. c_2 5. ἄυξων F, cr. f 6. ἐβούλετο] ltt. το in r. g_2 ‖ οὖν A E F G M 8. ὠρωπὸν] in ὀρ. cr. c hic et vv. 10, 13 9. ἐρετριέων L 10. ἐπιβουλεύοντες] pr. ε in r. b ‖ τῆς εὐβοίας] τοῖς ἀθηναίοις M 11. ὂν] ὃ A E F M 12. μέγα C G ‖ βλέπειν A F ‖ ἐρετρίαν C G ἐρέτρειαν E, cr. e_2 ἐρετρίειαν A F 13. ἐχόντων ci. *Kr.* 14. ἐρετριεῖς B C G 15. χίου] ltt. ου add. c_2 16. αἴραντες A F αἴραντες E ‖ ναυσὶ C E, cr. c_2 17. τὸ om. B 18. χαλκίας A E F 19. δ' B 20. -χίας οἵ- in r. F_1 ‖ τε εἶναι in r. g_2 ‖ τ' B ‖ εἶναι del. *Kr.* 21. ἐτελεύτα τῷ(ι) πολέμω(ι) A C E F G M ‖ alt.
α
ἐτελεύτα del. *Hw.* 22. ξυνέγραψε A C E F G ξυνέγρ B 24. στρατιᾶν E, cr. e_2 24-25. πολλήν περ ἐπέμφθη A F 25. ἐφ'] ἐς A E F G M ‖ ἑλλήσποντον A E F G M ἑλήσποντον C

σίων ἄποικοι), καὶ οἱ Χῖοι, ἐν ὅσῳ αὐτοῖς ὁ Ἀστύοχος ἠπόρει
ὅπως βοηθήσοι, ναυμαχῆσαι πιεζόμενοι τῇ πολιορκίᾳ ἠναγκάσθη-
σαν. ἔτυχον δὲ ἔτι ἐν Ῥόδῳ ὄντος Ἀστυόχου ἐκ τῆς Μιλήτου 2
Λέοντά τε, ἄνδρα Σπαρτιάτην, ὃς Ἀντισθένει ἐπιβάτης ξυνεξῆλθε,
[τοῦτον] κεκομισμένοι μετὰ τὸν Πεδαρίτου θάνατον ἄρχοντα καὶ
ναῦς δώδεκα, αἳ ἔτυχον φύλακες Μιλήτου οὖσαι, ὧν ἦσαν Θούριαι
πέντε καὶ Συρακόσιαι τέσσαρες καὶ μία Ἀναιῖτις καὶ μία Μιλησία
καὶ Λέοντος μία. ἐπεξελθόντων δὲ τῶν Χίων πανδημεὶ καὶ κατα- 3
λαβόντων τι ἐρυμνὸν χωρίον καὶ τῶν νεῶν αὐτοῖς ἅμα ἓξ καὶ
τριάκοντα ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων δύο καὶ τριάκοντα ἀναγαγομένων
ἐναυμάχησαν· καὶ καρτερᾶς γενομένης ναυμαχίας οὐκ ἔλασσον
ἔχοντες ἐν τῷ ἔργῳ οἱ Χῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι (ἤδη γὰρ καὶ ὀψὲ
ἦν) ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν. μετὰ δὲ τοῦτο εὐθὺς τοῦ Δερκυ- 62
λίδου πεζῇ ἐκ τῆς Μιλήτου παρελθόντος, Ἄβυδος ἐν τῷ Ἑλλη-
σπόντῳ ἀφίσταται πρὸς Δερκυλίδαν καὶ Φαρνάβαζον, καὶ Λάμ-
ψακος δυοῖν ἡμέραιν ὕστερον. Στρομβιχίδης δὲ ἐκ τῆς Χίου 2
πυθόμενος κατὰ τάχος βοηθήσας ναυσὶν Ἀθηναίων τέσσαρσι καὶ
εἴκοσι, ὧν καὶ στρατιώτιδες ἦσαν [ὁπλίτας ἄγουσαι], ἐπεξελθόντων
τῶν Λαμψακηνῶν μάχῃ κρατήσας καὶ αὐτοβοεὶ Λάμψακον ἀτεί-
χιστον οὖσαν ἑλών, καὶ σκεύη μὲν καὶ ἀνδράποδα ἁρπαγὴν ποι-
ησάμενος, τοὺς δὲ ἐλευθέρους πάλιν κατοικίσας, ἐπ' Ἄβυδον ἦλθε.
καὶ ὡς οὔτε προσεχώρουν οὔτε προσβαλὼν ἐδύνατο ἑλεῖν, ἐς τὸ 3
ἀντιπέρας τῆς Ἀβύδου ἀποπλεύσας Σηστὸν πόλιν τῆς Χερσονήσου,
ἥν τότε Μῆδοι εἶχον, καθίστατο φρούριον καὶ φυλακὴν τοῦ παντὸς
Ἑλλησπόντου. ἐν τούτῳ δὲ οἱ Χῖοί τε θαλασσοκράτορες μᾶλλον 63
ἐγένοντο καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ καὶ ὁ Ἀστύοχος πυθόμενος τὰ περὶ

2. πιεζούμενοι E πιεζό+μενοι F 3. δὲ ἔτι] δέτι B ‖ ὄντως C, cr. c 4. ἀντισθένει] ἀ. στρατηγοῦ E, cr. E_1 ἀντὶ στρατηγοῦ C [G] ‖ ἐπιστάτης ci. *de Velsen* ‖ ξυνῆλθε A B F [G] 5. τοῦτον om. C ‖ κεκοσμημένοι A, cr. a_2 κεκοσμιμένοι F, cr. f_2 κεκοσμι+μένοι B 6. δέκα B 7. συρακόσιοι A F συρακούσσιοι E συρακούσιοι sscr. G_1 ‖ τέτταρες B ‖ ἀναιίτις A C E G, cr. e_2 ἀναιΐ+τις F 8. ἐπεξελθότων E, cr. e_2 ‖ πανδημεῖ C, cr. c_2 10. ἀναγομένων C G 11. ἔλαττον B 12. σχόντες B ‖ prius οἱ om. B 14. παρεξελθόντος L, cr. *Hs* ‖ ἐν τῇ ἑλλησπόντῳ del. *Hw.* 15. δελφυλίδαν A E F M, cr. e_2 δερφυλίδαν sscr g_2 16. δ' B 17. ναυσὶ E ‖ τέτταρσι B 18. εἴκοσιν A B C F G ‖ [ὁπλίτας ἄγουσαι] ci. *Kr.* 19. αὐτοβοεῖ E 20. ἑλᾶν F, cr. f 21. δ' B ‖ κατοικήσας C E F M, cr. c_2 ‖ ἦλθεν B 22. προσβάλλων B 23. ἀντιπλεύσας A E F 24. [ἣν . . εἶχον] ci. *Hw.* ‖ πότε B ‖ καθίστα τὸ B 25. ἐν τούτῳ δὲ om. B 26. ἐγένετο F, cr. F_1

τὴν ναυμαχίαν καὶ τὸν Στρομβιχίδην καὶ τὰς ναῦς ἀπεληλυθότα
2 ἐθάρσησε. καὶ παραπλεύσας δυοῖν νεοῖν Ἀστύοχος ἐς Χίον κομίζει
αὐτόθεν τὰς ναῦς, καὶ ξυμπάσαις ἤδη ἐπίπλουν ποιεῖται ἐπὶ τὴν
Σάμον· καὶ ὡς αὐτῷ διὰ τὸ ἀλλήλοις ὑπόπτως ἔχειν οὐκ ἀνταν-
ήγοντο, ἀπέπλευσε πάλιν ἐς τὴν Μίλητον.
3 Ὑπὸ γὰρ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἔτι πρότερον ἡ ἐν ταῖς Ἀθή-
ναις δημοκρατία κατελύετο. ἐπειδὴ γὰρ οἱ περὶ τὸν Πείσανδρον
πρέσβεις παρὰ τοῦ Τισσαφέρνους ἐς τὴν Σάμον ἦλθον, τά τε ἐν
αὐτῷ τῷ στρατεύματι ἔτι βεβαιότερον κατέλαβον, καὶ αὐτῶν τῶν
Σαμίων προυτρέψαντο τοὺς δυνατοὺς ὥστε πειρᾶσθαι μετὰ σφῶν
ὀλιγαρχηθῆναι, καίπερ ἐπαναστάντας αὐτοὺς ἀλλήλοις ἵνα μὴ ὀλιγ-
4 αρχῶνται. καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἅμα οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τῶν Ἀθη-
ναίων κοινολογούμενοι ἐσκέψαντο Ἀλκιβιάδην μέν, ἐπειδήπερ οὐ
βούλεται, ἐᾶν (καὶ γὰρ οὐκ ἐπιτήδειον αὐτὸν εἶναι ἐς ὀλιγαρχίαν
ἐλθεῖν), αὐτοὺς δὲ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν, ὡς ἤδη καὶ κινδυνεύοντας,
ὁρᾶν ὅτῳ τρόπῳ μὴ ἀνεθήσεται τὰ πράγματα, καὶ τὰ τοῦ πολέμου
ἅμα ἀντέχειν, καὶ ἐσφέρειν αὐτοὺς ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων προθύμως
χρήματα καὶ ἤν τι ἄλλο δέῃ, ὡς οὐκέτι ἄλλοις ἢ σφίσιν αὐτοῖς
64 ταλαιπωροῦντας. παρακελευσάμενοι οὖν τοιαῦτα τὸν μὲν Πείσαν-
δρον εὐθὺς τότε καὶ τῶν πρέσβεων τοὺς ἡμίσεις ἀπέστελλον ἐπ᾽
οἴκου πράξοντας τἀκεῖ, καὶ εἴρητο αὐτοῖς τῶν ὑπηκόων πόλεων
αἷς ἂν ἴσχωσιν ὀλιγαρχίαν καθιστάναι· τοὺς δ᾽ ἡμίσεις ἐς τἆλλα
2 τὰ ὑπήκοα χωρία ἄλλους ἄλλῃ διέπεμπον καὶ Διειτρέφη, ὄντα περὶ
Χίον, ᾑρημένον δὲ ἐς τὰ ἐπὶ Θρᾴκης ἄρχειν, ἀπέστελλον ἐπὶ τὴν

1. τῆς ναυμαχίας B 2. ἐθάρρησε B || νηοῖν B 3. αὐτόθεν τὰς] τὰς αὐτόθεν *Kr.*, αὐτόθεν τριάκοντα *St.* ci. 4. αὐτὸ G, cr. g_2 || ἔχειν ὑπόπτως M || οὐ κατανήγοντο A E F M, cr. f 5. ἀπέπλευσαν (αν per comp.) B 6 γὰρ] γαρ+: B || ἢ ἐν ταῖς ἀ. ἡ δημοκρατία *Brandisius*, ἐν τοῖς ἀθηναίοις *Kr.* ci 7. κατελέλυτο A B E F G M 8. τ᾽ B 9. [αὐτῷ] *Cl.*, αὐτῶν *Gtz* ci. || ἔτι om. C || βεβαιότερα ci. *Dobr.* || αὐτῶν om. M 10. σαμείων C, cr. c || προτρέψαντος C προυτρεψάντων E F M προτρεψάντων A G || δυνατωτάτους B || ὥσπερ B 11. ἐπαναστάντες A E F G ἐπαναστήσαντες ci. *de Velsen* || αὐτοῖς A E F αὐτοὶ G ἑαυτοῖς [ἀλλήλοις] ci. *Dobr.* 12. σφίσι C, cr. c_2 || αὐτοῖς B 13. post ἐσκέψαντο lacunam statuit *Hw.* 14. αὐτῶν A E F, cr. a_2 15. αὐτῶν] αὐτῶν A αὐτὸν M 17. ἀνέχειν ci. *Rsk.* || ἰδίων οἴκων] ltt. ν ο in r. unius lt. scr. c_2 18. σφίσι C E, cr. c_2 e_2 || αὐτοῖς A 19. παρεκελευσάμενοι A 21. πράξαντας A E F M || τὰ ἐκεῖ B 22. προσίσχωσιν G (ltt. προσι supra r. G_1) M F (pr. ι in r. f_2) προσίσχωσι e_2 προίσχωσι γρ. a_3 προσέσχωσι E προσέσχωσιν A προσχῶσιν B || ἔς τ᾽ ἄλλα ci. *Bk.* 23. τὰ om. m_2 || διοτρέφη A (ην sscr. a_2) B διοτρεφῆ c_2 (ex -τρέφειν cr.) διοτρεφῆν E F G_m 24. εἰρημένον A C E F G, cr. e_2 g_2

ἀρχήν. καὶ ἀφικόμενος ἐς τὴν Θάσον τὸν δῆμον κατέλυσε. καὶ 3
ἀπελθόντος αὐτοῦ οἱ Θάσιοι δευτέρῳ μηνὶ μάλιστα τὴν πόλιν ἐτεί-
χιζον, ὡς τῆς μὲν μετ᾽ Ἀθηναίων ἀριστοκρατίας οὐδὲν ἔτι προσ-
δεόμενοι, τὴν δὲ ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἐλευθερίαν ὅσαι ἡμέραι προσ-
δεχόμενοι. καὶ γὰρ καὶ φυγὴ αὐτῶν ἔξω ἦν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων 4
παρὰ τοῖς Πελοποννησίοις, καὶ αὕτη μετὰ τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπιτη-
δείων κατὰ κράτος ἔπρασσε ναῦς τε κομίσαι καὶ τὴν Θάσον ἀπο-
στῆσαι. ξυνέβη οὖν αὐτοῖς μάλιστα ἃ ἐβούλοντο, τὴν πόλιν τε
ἀκινδύνως ὀρθοῦσθαι καὶ τὸν ἐναντιωσόμενον δῆμον καταλελύσθαι.
περὶ μὲν οὖν τὴν Θάσον τἀναντία τοῖς τὴν ὀλιγαρχίαν καθιστᾶσι 5
τῶν Ἀθηναίων ἐγένετο, δοκεῖν δέ μοι καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τῶν
ὑπηκόων· σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις καὶ ἄδειαν τῶν
πρασσομένων ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς ἐλευθερίαν, τῆς ἀπὸ τῶν
Ἀθηναίων ὑπούλου εὐνομίας οὐ προτιμήσαντες.
Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Πείσανδρον παραπλέοντές τε, ὥσπερ ἐδέδοκτο, 65
τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσι κατέλυον, καὶ ἅμα ἔστιν ἀφ᾽ ὧν χω-
ρίων καὶ ὁπλίτας ἔχοντες σφίσιν αὐτοῖς ξυμμάχους ἦλθον ἐς τὰς
Ἀθήνας. καὶ καταλαμβάνουσι τὰ πλεῖστα τοῖς ἑταίροις προειρ- 2
γασμένα. καὶ γὰρ Ἀνδροκλέα τέ τινα τοῦ δήμου μάλιστα προ-
εστῶτα ξυστάντες τινὲς τῶν νεωτέρων κρύφα ἀποκτείνουσιν, ὅσπερ
καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην οὐχ ἥκιστα ἐξήλασε, καὶ αὐτὸν κατ᾽ ἀμφότερα,
τῆς τε δημαγωγίας ἕνεκα καὶ οἰόμενοι τῷ Ἀλκιβιάδῃ ὡς κατιόντι
καὶ τὸν Τισσαφέρνη φίλον ποιήσοντι χαριεῖσθαι, μᾶλλόν τι διέ-
φθειραν· καὶ ἄλλους τινὰς ἀνεπιτηδείους τῷ αὐτῷ τρόπῳ κρύφα

1. θάσσον C F, cr c θᾶσσον B || κατέλυσε τὸν δῆμον, ltt. β et α sscr., B 3. τῆς μὲν μετ᾽] +++ G τῆς μὲν m_2 sscr. g_2 4. δ᾽ B || ὅση ἡμέραι B ὁσημέραι G (lt. η in r. du. ltt. g_2) ὁσ᾽ ημέραι A ὁσήμεραι E F_m || προσδεχόμεναι C, cr. c 5. φυγῆ C G, cr. g_2 φυγή, acc. in r., B φυγη E F || τε ἦν αὐτῶν ἔξω B 6. αὐτὴ B C (acc. in r. c_2) 7. ἔπραττε B || θᾶσον B C, cr. c_2 θάσσον F || ἀποστήσαι E 9. ὀχυροῦσθαι *Pp.*, ὠρθῶσθαι *Hw.* ci. || καταλελῦσθαι A G c_2 (sine acc. C) 10. θᾶσον B C, cr. c_2 11. δοκεῖ A C E F G M 13. πραττομένων B || τῆς . . . ὑπούλου εὐνομίας (v. 14) B S Dion. (de Thuc. propr. c 11) τῆς . . . ὕπουλον αὐτονομίαν ex cr. b αὐτονομίας mg. B τὴν . . . ὕπουλον εὐνομίαν C τὴν . . . ὕπουλον αὐτονομίαν A E (ὑποῦλον, cr. e_2) F G M || ἀπὸ B Dion. ὑπὸ A C E F G M S 14. προτιμήσοντες G (cr g_2) c προτιμήσαντες vel -σωντες C 15. δ᾽ B || τε om. B 16. ἐστι C E, cr. c_2 e_2 17. ἔχοντας A E F || σφίσι C E, cr. c_2 || αὐτοῖς B αὐτοὺς A C E F M || ἧκον B 20. ξυνστάντες C E F, cr. c f || ἀποκτείνουσιν] ltt. τείνουσιν in r. b ἀποκτείνουσι C E, cr. c_2 21. οὐχ ἥκιστα] ltt. υχη in r. b || ἐξήλασεν B(?) C, cr. c ἐξήλασαν sscr. e_2 || κατὰ E F 22. ἀλκιβιάδηι] ltt. ηι in r. c_2 23. τισσαφέρνην G 24. ἀνεπηδείους C, cr. c_2

3 ἀνήλωσαν. λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ προείργαστο αὐτοῖς ὡς οὔτε
μισθοφορητέον εἴη ἄλλους ἢ τοὺς στρατευομένους, οὔτε μεθεκτέον
τῶν πραγμάτων πλείοσιν ἢ πεντακισχιλίοις, καὶ τούτοις οἳ ἂν μά-
66 λιστα τοῖς τε χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν ὠφελεῖν οἷοί τε ὦσιν. ἦν
δὲ τοῦτο εὐπρεπὲς πρὸς τοὺς πλείους, ἐπεὶ ἕξειν γε τὴν πόλιν
οἵπερ καὶ μεθιστάναι ἔμελλον. δῆμος μέντοι ὅμως ἔτι καὶ βουλὴ
ἡ ἀπὸ τοῦ κυάμου ξυνελέγετο· ἐβούλευον δὲ οὐδὲν ὅ τι μὴ τοῖς
ξυνεστῶσι δοκοίη, ἀλλὰ καὶ οἱ λέγοντες ἐκ τούτων ἦσαν καὶ τὰ
2 ῥηθησόμενα πρότερον αὐτοῖς προύσκεπτο. ἀντέλεγέ τε οὐδεὶς ἔτι
τῶν ἄλλων, δεδιὼς ὁρῶν πολὺ τὸ ξυνεστηκός· εἰ δέ τις καὶ ἀντεί-
ποι, εὐθὺς ἐκ τρόπου τινὸς ἐπιτηδείου ἐτεθνήκει, καὶ τῶν δρασάν-
των οὔτε ζήτησις οὔτ' εἰ ὑποπτεύοιντο δικαίωσις ἐγίγνετο, ἀλλ'
ἡσυχίαν εἶχεν ὁ δῆμος καὶ κατάπληξιν τοιαύτην ὥστε κέρδος ὁ
3 μὴ πάσχων τι βίαιον, εἰ καὶ σιγῴη, ἐνόμιζε. καὶ τὸ ξυνεστηκὸς
πολὺ πλέον ἡγούμενοι εἶναι ἢ ἐτύγχανεν ὂν ἡσσῶντο ταῖς γνώμαις,
καὶ ἐξευρεῖν αὐτό, ἀδύνατοι ὄντες διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως καὶ
4 τὴν ἀλλήλων ἀγνωσίαν, οὐκ εἶχον. κατὰ δὲ ταὐτὸ τοῦτο καὶ προσ-
ολοφύρασθαί τινι ἀγανακτήσαντα, ὥστε ἀμύνασθαι ἐπιβουλεύσαντα,
ἀδύνατον ἦν· ἢ γὰρ ἀγνῶτα ἂν ηὗρεν ᾧ ἐρεῖ ἢ γνώριμον ἄπιστον.
5 ἀλλήλοις γὰρ ἅπαντες ὑπόπτως προσῇσαν οἱ τοῦ δήμου, ὡς μετέ-

1. ἀνάλωσαν L ‖ προσείργαστο A B E F M g_2 προείρητο ci. *Hw.* 3. πλείωσιν C, cr. c πλείοσι E πλεῖν ci. *Hw* ‖ μάλιστα] μ. καὶ M [G] 4. prius τε om. C [G] ‖ σώμασι E ‖ οἷά B [G] ‖ ὦσι E [G] 5. ἕξειν] ἐξῆν A (cr. a_2) E F mg. G_1 (γρ. praescripsit g_2) γρ. c_2 ‖ πολιτείαν ci. *Hw.* 6. μεθιστᾶναι E F, cr. e_2 f_2 [μεθιστάν]αι G μεθίστασαν B ‖ ὁμοίως ci. *Gtz.* ‖ ἔτι] ἐστι A E F ἔτι sscr. a_2 7. ἡ] ἢ A, om. C ‖ ἐβουλεύοντο A B E F M ‖ ὅτι] lt. ο in r. f ἐτι E 9. προυσκέπτετο L, cr. *Br.* 10. δεδιὼς] lt. ε in r. f δεδειὼς E, cr. e_2 ‖ ὁρῶν] καὶ ὁρῶν A B E F G M c_2 ‖ ξυνεστικός E, cr. e_2 ‖ ἀντίποι C,
το ι
cr. c_2 11. τεθνήκει B 12. ὑπωπτεύοντο C, cr. c_2 ὑποπτεύοντο E, ltt. το et ι sscr. E_1 13. κατάπληξις ἦν τοσαύτη ci. *Hw.* 14. prius καὶ] lt. ι in r. g_2 ‖ σιγῶν A E F, cr. a_2 e_2 ‖ ἐνόμιζεν B 15. ἢ] ἢ ὅσον A B E F g_2 ἢ ὅσον ἦν M ‖ ἐτύγχανε E, cr. e_2 ‖ ὂν D et ex ci. *Ps.* ὃ ἦν L (del. e_2) ὅσον ἦν γρ. G_1, sed ltt. σον del. g ‖ ἡττῶντο B ἥσσόν τε A E F, cr. a_2 e_2 16. [ἐξευρεῖν . . ὄντες] ci. *Cl.* ‖ αὐτό] αὐτοὶ A B E F G M ‖ [ἀδύνατοι ὄντες] ci. *Kr.* ‖ καὶ] καὶ διὰ A B E F g_2 διὰ M 17. εἶχον] in εἶχον αὐτὸ cr. g_2 εἶχον αὐτοὶ (-τὸ M) ἐξευρεῖν A (α. ἐ. del. a_2) B E F M (ἐξαιρεῖν ci. *Tucker*) ἐξευρεῖν mg. G_1 ε. ⟨καταπαύειν⟩ ci. *Gtz.* ‖ τὸ αὐτὸ A C E F G M 18. ὥστε ἀ. ἐπιβουλεύσαντα del. *St.* ‖ ⟨ἅμα⟩ ἀμύνασθαι ci. *Gtz.* ‖ ἀμύνεσθαι G M, cr. g_2 ‖ ἐπιβουλεύσαντας ci. *Kr.* 19. ἀγνῶτα E ‖ ἂν om. B ‖ εὗρε C E εὗρεν A B (?) F G M c_2 20. ⟨ἀλλ'⟩ ἀλλήλοις ci. *Kr.* ‖ προσίεσαν E F προσήεσαν A C G e_2 προσήιεσαν Bm

χοντά τινα τῶν γιγνομένων. ἐνῆσαν γὰρ καὶ οὓς οὐκ ἄν ποτέ
τις ᾤετο ἐς ὀλιγαρχίαν ⟨ἂν⟩ τραπέσθαι [καὶ τὸ ἄπιστον οὗτοι μέ-
γιστον πρὸς τοὺς πολλοὺς ἐποίησαν], καὶ πλεῖστα ἐς τὴν τῶν ὀλίγων
ἀσφάλειαν ὠφέλησαν βέβαιον τὴν ἀπιστίαν τῷ δήμῳ πρὸς ἑαυτὸν
καταστήσαντες.

Ἐν τούτῳ οὖν τῷ καιρῷ οἱ περὶ τὸν Πείσανδρον ἐλθόντες 67
εὐθὺς τῶν λοιπῶν εἴχοντο. καὶ πρῶτον μὲν τὸν δῆμον ξυλλέξαντες
εἶπον γνώμην δέκα ἄνδρας ἑλέσθαι ξυγγραφέας αὐτοκράτορας, τού-
τους δὲ ξυγγράψαντας γνώμην ἐσενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον ἐς ἡμέραν
ῥητὴν καθ' ὅ τι ἄριστα ἡ πόλις οἰκήσεται. ἔπειτα ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα 2
ἐφῆκε, ξυνέκλησαν τὴν ἐκκλησίαν ἐς τὸν Κολωνόν (ἔστι δὲ ἱερὸν
Ποσειδῶνος ἔξω πόλεως ἀπέχον σταδίους μάλιστα δέκα), καὶ
ἐσήνεγκαν οἱ ξυγγραφῆς ἄλλο μὲν οὐδέν, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἐξεῖναι
μὲν Ἀθηναίων ἀνατεὶ εἰπεῖν γνώμην ἣν ἄν τις βούληται· ἢν δέ
τις τὸν εἰπόντα ἢ γράψηται παρανόμων ἢ ἄλλῳ τῳ τρόπῳ βλάψῃ,
μεγάλας ζημίας ἐπέθεσαν. ἐνταῦθα δὴ λαμπρῶς ἐλέγετο ἤδη μήτε 3
ἀρχὴν ἄρχειν μηδεμίαν ἔτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κόσμου μήτε μισθοφορεῖν,
προέδρους τε ἑλέσθαι πέντε ἄνδρας, τούτους δὲ ἑλέσθαι ἑκατὸν
ἄνδρας, καὶ τῶν ἑκατὸν ἕκαστον πρὸς ἑαυτὸν τρεῖς· ἐλθόντας δὲ
αὐτοὺς τετρακοσίους ὄντας ἐς τὸ βουλευτήριον ἄρχειν ὅπῃ ἂν ἄριστα
γιγνώσκωσιν αὐτοκράτορας, καὶ τοὺς πενταχισχιλίους δὲ ξυλλέγειν
ὁπόταν αὐτοῖς δοκῇ. ἦν δὲ ὁ μὲν τὴν γνώμην ταύτην εἰπὼν 68

1. ⟨πάντα⟩ τινὰ ci. *Rsk.* ‖ ἐνήεσαν E, cr. E_1 ‖ ὡς A C E F, cr. a_2 c_2 f 2. ὀλι+γαρχίαν G ‖ ἂν add. *Dobr.* ‖ τράπεσθαι E, cr. e_2 ‖ vb. καὶ . . . ἐποίησαν (v. 3) del. *St.* ‖ ἄπιστον] ἄπορον ci. *Dobr.* 3. εἰς B 4. ἑαυτῶν B 8. δέκα] τριάκοντα ci. *C. F. Hermannus* 9. ἐσενεγκεῖν] ltt. εσ in r. g_2 ἐξενεγκεῖν Harpocr. s. v. συγγραφεῖς 10. καθότι B E F G ‖ ἔπειτα ἐπειδὴ] ἐπεὶ δὲ Suid. s. v. συγγραφεῖς ‖ ἡ] + G, om. A B C E F M, add. c_2 11. ἐφῆκεν B (?) ‖ ξυνέκλησαν E F γρ. c_2 ξυνέκλεισεν (vel -ε) B ξυνέκλεισαν A et ex cr. g_2 συνέλεξαν γρ. a_8 et in r. sscr. g_2 ξυνέλεξαν C ξυνεκάλεσαν *Hw.*, ξυνήλασαν *Hc* ci. ‖ ἔστι δὲ] ὃ ἦν Suid. 12. ἀπέχων E F, cr. E_1 ‖ δέκα] τέσσαρας ci. *Meursius* 13. ἐπήνεγκαν Suid. ‖ συγγραφεῖς A E συγγραφῆς e_2 ξυγγραφεῖς B C F G 14. ἀθηναίων del. *St.* ἀθηναίοις Suid. ἀζήμιον ci. *Wilamowitzius* ‖ ἀνατεὶ εἰπεῖν ci. *Sauppius* ἀνατρέπειν A C E F ἀνειπεῖν B G M ‖ ἣν] ex ἦν cr. f 15. παρανομῶν A F παρανομω:ν E ‖ ἄλλο G, cr. g_2 ‖ τῶ(ι) A C E, cr. c_2 ‖ βλάψει E F, cr. e_2 16. δὴ] δὲ C 16-17. μήτε καὶ ἄρχειν ἔχειν μὴ δὲ (lt. τ sscr.) μίαν B 17. μηδεμίαν ⟨μηδένα⟩ ci. *Hw.* ‖ ἔτι om. C 18. τε] δ' B 18-19. vb. τούτους . . . ἄνδρας om. C, τούτους . . . ἑκατὸν in r. verborum καὶ τῶν add. c_2 19. ἄνδρας om. G ‖ ἑαυτῶν E F ἑαυτῶ C G ἑαυτὸν γρ. c_2 ‖ τρις F τρὶς E, cr. e_2 21. γιγνώσκουσιν C F γιγνώσκουσι E γιγνώσκοσιν B [G]

Πείσανδρος, καὶ τἆλλα ἐκ τοῦ προφανοῦς προθυμότατα ξυγκατα-
λύσας τὸν δῆμον· ὁ μέντοι ἅπαν τὸ πρᾶγμα ξυνθεὶς ὅτῳ τρόπῳ
κατέστη ἐς τοῦτο καὶ ἐκ πλείστου ἐπιμεληθεὶς Ἀντιφῶν ἦν, ἀνὴρ
Ἀθηναίων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῇ τε οὐδενὸς ὕστερος καὶ κρά-
τιστος ἐνθυμηθῆναί ⟨τε⟩ γενόμενος καὶ ἃ γνοίη εἰπεῖν, καὶ ἐς μὲν
δῆμον οὐ παριὼν οὐδ' ἐς ἄλλον ἀγῶνα ἑκούσιος οὐδένα, [ἀλλ']
ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος διακείμενος, τοὺς μέντοι
ἀγωνιζομένους καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ ἐν δήμῳ πλεῖστα εἷς ἀνήρ,
2 ὅστις ξυμβουλεύσαιτό τι, δυνάμενος ὠφελεῖν. καὶ αὐτός γε, ἐπειδὴ
τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκα-
κοῦτο, ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρι ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων,
3 αἰτιαθεὶς ὡς ξυγκατέστησε, θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος. παρ-
έσχε δὲ καὶ Φρύνιχος ἑαυτὸν πάντων διαφερόντως προθυμότατον
ἐς τὴν ὀλιγαρχίαν, δεδιὼς τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ ἐπιστάμενος εἰδότα
αὐτὸν ὅσα ἐν τῇ Σάμῳ πρὸς τὸν Ἀστύοχον ἔπραξε, νομίζων οὐκ
ἄν ποτε αὐτὸν κατὰ τὸ εἰκὸς ὑπ' ὀλιγαρχίας κατελθεῖν· πολύ τε
4 πρὸς τὰ δεινά, ἐπειδήπερ ὑπέστη, φερεγγυώτατος ἐφάνη. καὶ
Θηραμένης ὁ τοῦ Ἅγνωνος ἐν τοῖς ξυγκαταλύουσι τὸν δῆμον
πρῶτος ἦν, ἀνὴρ οὔτε εἰπεῖν οὔτε γνῶναι ἀδύνατος. ὥστε ἀπ'
ἀνδρῶν πολλῶν καὶ ξυνετῶν πραχθὲν τὸ ἔργον οὐκ ἀπεικότως
καίπερ μέγα ὂν προυχώρησε· χαλεπὸν γὰρ ἦν τὸν Ἀθηναίων
δῆμον ἔτει ἑκατοστῷ μάλιστα ἐπειδὴ οἱ τύραννοι κατελύθησαν ἐλευ-

2. πᾶν B ‖ ὅτῳ ⟨δὴ⟩ ci. *Rsk.* 3. κατέστη ἐς] κατέστησε B 4. τε] γε A E F G ‖ ὕστερος] δεύτερος B 5. τε add. *Gtz.* ‖ ἃ γνοίη] ἃ ἂν γνοίη A B M e_2 ἄναγνοίη E ἂν ἃ γνοίη F, pr. ν er. f 6. ἑκουσίως A E F G M ‖ ἀλλ' del. *Gtz.* 8. εις E 9. γε *Gl.*, δέ *Hk.* ci. τε A B C E F G, om. M ‖ ἐπειδὴ] ἐ. μετέστη ἡ δημοκρατία καὶ ἐς ἀγῶνας κατέστη μετὰ A B E F (verbo μετὰ τὰ sscr. a_2) κείμενον· μετέστη ἡ δημοκρατία καὶ ἐς ἀγῶνας κατέστη mg. G_1, quibus vb. μετὰ τῶν τετρακοσίων add. g_2 10. τὰ] μετὰ M, om. A B E F; vb. μετέστη ἡ δημοκρατία et infra ἐκακοῦτο del. *St.*, vb. ἐς ἀ. κ. μετὰ et μεταπεσόντα del. *Gtz.*, μετέστη . . . κατέστη τὰ τῶν τ. ἐ. ὑ. μεταπεσόντα ⟨τε⟩ ci. *Brandisius* ‖ μεταπεσὼν sscr. G_1 12. αἰτια+θεὶς (σ er.) E αἰτίας C αἰτιαθείς γρ. c_3 ‖ ὡς om. A F M, add. a_2 ‖ ἀπολογησόμενος B ἀπολογισάμενος E, cr. e_2 13. φρύνιχος] ὁ φ. B ‖ [πάντων] διαφερόντως πρόθυμον ci. *Hw.* ‖ προθυμότατον] alt. ο ex ω cr. f 14. δεδειῶς E F, cr. e_2 15. τὸν om. M ‖ ἔπραξεν A E F ἔπραξαν C 17. φερυγγυώτατος C, cr. c_2 18. ἄγνωνος A B C F G ἀγνωνος Em ‖ vb. ξυγκαταλύουσι τὸν δῆμον del. *Dobr.* 19. οὔτ' B ‖ ὑπ' ci. *Hw.* 21. μέγα] μέγιστον mg. B ‖ ὢν E F ‖ τῶν A C F 22. ἔτει] ἐπ' ἔτει A B F G ἐπέτει E ‖ ἑκαστοστῶι B E, cr. e ἕκαστος τῶ(ι) A F, cr. f

θερίας παῦσαι, καὶ οὐ μόνον μὴ ὑπήκοον ὄντα, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ
ἥμισυ τοῦ χρόνου τούτου αὐτὸν ἄλλων ἄρχειν εἰωθότα.
Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία οὐδενὸς ἀντειπόντος ἅμα κυρώσασα 69
ταῦτα διελύθη, τοὺς τετρακοσίους τρόπῳ τοιῷδε ὕστερον ἤδη ἐς
τὸ βουλευτήριον ἐσήγαγον. ἦσαν οἱ [δ'] Ἀθηναῖοι πάντες αἰεί, οἱ
μὲν ἐπὶ τείχει οἱ δ' ἐν τάξει, τῶν ἐν Δεκελείᾳ πολεμίων ἕνεκα ἐφ'
ὅπλοις. τῇ οὖν ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς μὲν μὴ ξυνειδότας εἴασαν, 2
ὥσπερ εἰώθεσαν, ἀπελθεῖν, τοῖς δ' ἐν τῇ ξυνωμοσίᾳ εἴρητο ἡσυχῇ
μὴ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ὅπλοις ἀλλ' ἄπωθεν περιμένειν, καὶ ἤν τις
ἐνιστῆται τοῖς ποιουμένοις, λαβόντας τὰ ὅπλα μὴ ἐπιτρέπειν. ἦσαν 3
δὲ καὶ Ἄνδριοι καὶ Τήνιοι καὶ Καρυστίων τριακόσιοι καὶ Αἰγινη-
τῶν τῶν ἐποίκων, οὓς οἱ Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν οἰκήσοντας, ἐπ' αὐτὸ
τοῦτο ἥκοντες ἐν τοῖς ἑαυτῶν ὅπλοις, οἷς ταὐτὰ προείρητο. τούτων 4
δὲ διατεταγμένων οὕτως ἐλθόντες οἱ τετρακόσιοι μετὰ ξιφιδίου
ἀφανοῦς ἕκαστος, καὶ οἱ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν μετ' αὐτῶν [Ἕλληνες]
νεανίσκοι, οἷς ἐχρῶντο εἴ τί που δέοι χειρουργεῖν, ἐπέστησαν τοῖς
ἀπὸ τοῦ κυάμου βουλευταῖς οὖσιν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ, καὶ εἶπον
αὐτοῖς ἐξιέναι λαβοῦσι τὸν μισθόν· ἔφερον δὲ αὐτοῖς τοῦ ὑπολοίπου
χρόνου παντὸς αὐτοὶ καὶ ἐξιοῦσιν ἐδίδοσαν. ὡς δὲ τούτῳ τῷ 70
τρόπῳ ἥ τε βουλὴ οὐδὲν ἀντειποῦσα ὑπεξῆλθε καὶ οἱ ἄλλοι πο-
λῖται οὐδὲν ἐνεωτέριζον ἀλλ' ἡσύχαζον, οἱ [δὲ] τετρακόσιοι ἐσελ-
θόντες ἐς τὸ βουλευτήριον τότε μὲν πρυτάνεις τε σφῶν αὐτῶν
ἀπεκλήρωσαν, καὶ ὅσα πρὸς τοὺς θεούς, εὐχαῖς καὶ θυσίαις καθ-
ιστάμενοι ἐς τὴν ἀρχὴν ἐχρήσαντο, ὕστερον δὲ πολὺ μεταλλάξαν-

1. παύσαι B ‖ [καὶ] οὐ ci. *Kr.* ‖ ὄντ' B 1-2. ὑπερήμισυ E G 2. αὐτὸν om. M 3. ἅμα] ἀλλὰ L, cr. *Wilamowitzius* 4. ἤδη ὕστερον τρόπωι τοιῶιδε B τοιῶδε add. G_1 et (post ἤδη) c_3 ‖ εἰς C G 5. εἰσήγαγον C G ‖ prius οἱ in mg. γρ. C_1, om. L ‖ δ' del. *Bk.* ‖ ἀθηναίων C ‖ ἀεὶ L 6. οἱ] οὐ B ‖ εἵνεκα B 6-7. ἐφ' ὅπλοις del. *Cl.* 8. ὥσπερ] ὡς A E F M ‖ ξυνομοσίαι E F, cr. e_2 συνωμοσίαι B ‖ ἡσυχῇ B 9. ἄποθεν A B E F G M et ex cr. c 10. ἐνιστηται F ἐνίστηται C E G 11. τήϊοι A B ‖ καριστίων C, cr. c_2 ‖ αἰγινιτῶν E F, cr. e_2 αἰγινῆται ci. *Hw.* 11-12. vb. αἰγινητῶν . . . οἰκήσοντας om. M 12. ἐπ' οἴκων A ‖ [οὓς . . . οἰκήσοντας] ci. *Kr.* ‖ οἱ om. B ‖ οἰκήσαντας B 13. ἥκοντες] lt. ε in r. b ‖ ταῦτα A C E F G M τὰ αὐτὰ B 15. ἑκατὸν] οἱ ἑ. C [G] ‖ ἕλληνες F, om. B C; ἄλλοι *Kr.*, μέλλακτες [νεανίσκοι] *Gtz.* ci. 16. που τί B 17. οὖσι E F 18. ὑπολύπου C, cr. c_2 18-19. φέρειν . . . αὐτὸν [καὶ] ci. *Hw.* 19. ἐξιοῦσι C, cr. c_2 ‖ ὡς δὲ] ὥστε B 20. βουλῇ C, cr. c_2 ‖ οὐθὲν B ‖ ὑπεξῆλθεν B 21. [δὲ] *Hk.*, δὴ *Kr.* ci. ‖ τριακόσιοι B ‖ ἐσελθόντες] pr. σ in r. g_2 ἐλθόντες M 22. τε om. C ‖ αὐτῶν A B

τες τῆς τοῦ δήμου διοικήσεως, πλὴν τοὺς φεύγοντας οὐ κατῆγον
τοῦ Ἀλκιβιάδου δὴ ἕνεκα, τὰ δὲ ἄλλα ἔνεμον κατὰ κράτος τὴν
2 πόλιν. καὶ ἄνδρας τέ τινας ἀπέκτειναν οὐ πολλούς, οἳ ἐδόκουν
ἐπιτήδειοι εἶναι ὑπεξαιρεθῆναι, καὶ ἄλλους ἔδησαν, τοὺς δὲ καὶ
μετέστησαν· πρός τε Ἆγιν τὸν Λακεδαιμονίων βασιλέα ὄντα ἐν τῇ
Δεκελείᾳ ἐπεκηρυκεύοντο, λέγοντες διαλλαγῆναι βούλεσθαι καὶ εἰκὸς
εἶναι αὐτὸν σφίσι καὶ οὐκέτι τῷ ἀπίστῳ δήμῳ μᾶλλον ξυγχωρεῖν.
71 ὁ δὲ νομίζων [τὴν πόλιν οὐχ ἡσυχάζειν] οὔτ' εὐθὺς οὕτω τὸν
δῆμον τὴν παλαιὰν ἐλευθερίαν παραδώσειν, εἴ τε στρατιὰν πολλὴν
ἴδοι σφῶν, οὐκ ἂν ἡσυχάζειν, οὐδὲ ἐν τῷ παρόντι πάνυ τι πιστεύων
μὴ οὐκέτι ταράσσεσθαι αὐτούς, τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν τετρακοσίων ἐλ-
θοῦσιν οὐδὲν ξυμβατικὸν ἀπεκρίνατο, προσμεταπεμψάμενος δὲ ἐκ
Πελοποννήσου στρατιὰν πολλὴν οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ αὐτὸς τῇ ἐκ
τῆς Δεκελείας φρουρᾷ μετὰ τῶν ἐλθόντων κατέβη πρὸς αὐτὰ τὰ
τείχη τῶν Ἀθηναίων, ἐλπίσας ἢ ταραχθέντας αὐτοὺς μᾶλλον ἂν
χειρωθῆναι σφίσιν ᾗ βούλονται, ἢ καὶ αὐτοβοεὶ ἂν διὰ τὸν ἔνδο-
θέν τε καὶ ἔξωθεν κατὰ τὸ εἰκὸς γενησόμενον θόρυβον τῶν γοῦν
μακρῶν τειχῶν διὰ τὴν κατ' αὐτὰ ἐρημίαν λήψεως οὐκ ἂν ἁμαρ-
2 τεῖν. ὡς δὲ προσέμειξέ τε ἐγγὺς καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ μὲν ἔνδοθεν
οὐδ' ὁπωστιοῦν ἐκίνησαν, τοὺς δὲ ἱππέας ἐκπέμψαντες καὶ μέρος
τι τῶν ὁπλιτῶν καὶ ψιλῶν καὶ τοξοτῶν ἄνδρας τε κατέβαλον αὐτῶν
διὰ τὸ ἐγγὺς προσελθεῖν καὶ ὅπλων τινῶν καὶ νεκρῶν ἐκράτησαν,
3 οὕτω δὴ γνοὺς ἀπήγαγε πάλιν τὴν στρατιάν. καὶ αὐτὸς μὲν καὶ
οἱ μετ' αὐτοῦ κατὰ χώραν ἐν τῇ Δεκελείᾳ ἔμενον, τοὺς δ' ἐπ-
ελθόντας ὀλίγας τινὰς ἡμέρας ἐν τῇ γῇ μείναντας ἀπέπεμψεν ἐπ'

1. τοὺς om. C ‖ κατῆγον] ltt. κατ in r. g_2 2. δὴ ci. *Hc* δὲ C, ++ G, om. A B E F M ‖ δὲ] τε ci. *Cl.* ‖ κράτος om. B 4. ὑπεξαιρεθῆναι] alt. ε in r. b ‖ τοὺς] οὓς B 5. μετεστήσαντο A B E F G M ‖ τῶν A B C F G, cr. g_2 ‖ βασιλέα] τὸν β. B 7. αὐτοῖς A E F G M 8. τὴν πόλιν οὐχ ἡσυχάζειν del. *Dobr.* οὐχ ἧσσον στασιάζειν vel ἔτι σ. ci. *Cl.* ‖ οὔτ' ci. *Dobr.* οὐδ' A B E F οὐδὲ C G_m 9. στρατιᾶν E. cr. e_2 hic et v. 23 ‖ ⟨οὐ⟩ πολλὴν ci. *Mueller-Struebing* 10. ἡσυχάσειν A B C E G f_2 ἡσυχάσει F ‖ οὐδ' B ‖ τι om. C 11. ταράττεσθαι L_m ‖ ἐλθοῦσι C E, cr. c_2 12. οὐδὲ A F M ‖ ξυμβαστικὸν C 14. ἐπελθόντων ci. *Gtz.* 15. ἀθηνῶν ci. *Hw.* 16. σφίσι E ‖ ᾗ] ἢ M εἰ A B E F, ᾗ sscr. a_2 ‖ αὐτοβοεῖ E, cr. e_2 17. γοῦν ci. *Br.* γὰρ L (del. a_2, τῆς ante τῶν addens) 18. [λήψεως] *Kr.*, ⟨τῆς⟩ λήψεως *Rsk.* ci. ‖ ἁμάρτειν E 19 προσέμιξέ L ‖ ἐγγὺς om. M 20. ὁπωτιοῦν B ‖ δὲ] δ' in r. b 21. τε om. A C E F G ‖ κατέβαλλον C G, cr. g 23. ἀπογνοὺς *Haasius*, ἐνδοὺς *Kr.* ci. ‖ ἀπήγαγεν C, cr. c 25. μέναντας F μείναντες C ‖ ἀπέπεμψε E ἀπέπεμψαν C M

οἶκον. μετὰ δὲ τοῦτο παρά τε τὸν Ἆγιν ἐπρεσβεύοντο οἱ τετρα-
κόσιοι οὐδὲν ἧσσον, κἀκείνου μᾶλλον ἤδη προσδεχομένου καὶ παρ-
αινοῦντος ἐκπέμπουσι καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα περὶ ξυμβάσεως
πρέσβεις, βουλόμενοι διαλλαγῆναι. πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὴν Σάμον 72
δέκα ἄνδρας, παραμυθησομένους τὸ στρατόπεδον καὶ διδάξοντας
ὡς οὐκ ἐπὶ βλάβῃ τῆς πόλεως καὶ τῶν πολιτῶν ἡ ὀλιγαρχία κατ-
έστη, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ξυμπάντων πραγμάτων, πεντακισχίλιοί
τε ὅτι εἶεν καὶ οὐ τετρακόσιοι μόνον οἱ πράσσοντες· καίτοι οὐ
πώποτε Ἀθηναίους διὰ τὰς στρατείας καὶ τὴν ὑπερορίαν ἀσχολίαν
ἐς οὐδὲν πρᾶγμα οὕτω μέγα ἐλθεῖν βουλεύσοντας, ἐν ᾧ πεντα-
κισχιλίους ξυνελθεῖν. καὶ τἆλλα ἐπιστείλαντες τὰ πρέποντα εἰπεῖν 2
ἀπέπεμψαν αὐτοὺς εὐθὺς μετὰ τὴν αὐτῶν κατάστασιν, δείσαντες
μή, ὅπερ ἐγένετο, ⟨ὁ⟩ ναυτικὸς ὄχλος οὔτε αὐτὸς μένειν ἐν τῷ
ὀλιγαρχικῷ κόσμῳ ἐθέλῃ, σφᾶς τε μὴ ἐκεῖθεν ἀρξαμένου τοῦ
κακοῦ μεταστήσωσιν.

Ἐν γὰρ τῇ Σάμῳ ἐνεωτερίζετο ἤδη τὰ περὶ τὴν ὀλιγαρχίαν, 73
καὶ ξυνέβη τοιάδε γενέσθαι ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον τοῦτον ὅνπερ οἱ
τετρακόσιοι ξυνίσταντο. οἱ γὰρ τότε τῶν Σαμίων ἐπαναστάντες 2
τοῖς δυνατοῖς καὶ ὄντες δῆμος, μεταβαλλόμενοι αὖθις καὶ πεισθέντες
ὑπό τε τοῦ Πεισάνδρου, ὅτε ἦλθε, καὶ τῶν ἐν τῇ Σάμῳ ξυν-
εστώτων Ἀθηναίων, ἐγένοντό τε ἐς τριακοσίους ξυνωμόται καὶ
ἔμελλον τοῖς ἄλλοις ὡς δήμῳ ὄντι ἐπιθήσεσθαι. καὶ Ὑπέρβολόν 3
τέ τινα τῶν Ἀθηναίων, μοχθηρὸν ἄνθρωπον, ὠστρακισμένον οὐ
διὰ δυνάμεως καὶ ἀξιώματος φόβον ἀλλὰ διὰ πονηρίαν καὶ αἰσχύ-
νην τῆς πόλεως, ἀποκτείνουσι μετὰ Χαρμίνου τε, ἑνὸς τῶν στρα-
τηγῶν, καί τινων τῶν παρὰ σφίσιν Ἀθηναίων, πίστιν διδόντες
αὐτοῖς, καὶ ἄλλα μετ' αὐτῶν τοιαῦτα ξυνέπραξαν, τοῖς τε πλείοσιν

2. ἧττον B [G] ‖ καὶ ἐκείνου A C E F M [G] 3. ἐκπέμπουσιν B ‖ καὶ om. B ‖ περὶ] παριὼν B 5. δέκαι A ‖ διδάξαντας F M 6. πολλῶν ci. *Mein.* 8. εἶεν] εἰσὶν ci. *Kr.* ‖ οὔτε τριακόσιοι C, cr. c_2 οἱ τετρακόσιοι B ‖ πράττοντες B ‖ οὐ] οὐ μόνον F 9. στρατιὰς L (-ᾶς F) ‖ ὑπερόριον A B E F M g_2 10. ἐλθεῖν μέγα M 11. καὶ τἆλλα] ἄλλα τ' B ‖ πρέποντες B 12. αὐτοὺς om. C ‖ εὐθὺς] ltt. εὐ in r. b, om. G ‖ ἑαυτῶν B ‖ κατάστασιν] ltt. κατ in r. g_2 μετάστασιν C ‖ δείσας M 13. ὁ ante *Hc* add. *Kr.* ‖ ὄχλος] spir. in r. b ‖ οὔτ' B 14. ἐθέλει A E F M ἐθελῆσαι B 15. μεταστήσωσι C E 16. ἐνεωρίζετο B 17. τάδε M ‖ τοῦτον om. C ‖ ὅπερ M 18 (et § 6). σαμείων C, cr. c 19. δήμου ci. *St.* ‖ alt. καὶ del. *Hw.* 20. ὅτ' B ‖ ἦλθεν C, cr. c 21. ξυνομόται E F, cr. e_2 23. ὠστρακισμένον F 25. ἀποκτείνουσιν A 26. σφίσι C E, cr. c_2 ‖ διδόντων sscr. B 27. ἄλλω C ‖ πλείοσι E πλέουσιν B

4 ὥρμηντο ἐπιτίθεσθαι. οἱ δὲ αἰσθόμενοι τῶν τε στρατηγῶν Λέοντι
καὶ Διομέδοντι (οὗτοι γὰρ οὐχ ἑκόντες διὰ τὸ τιμᾶσθαι ὑπὸ τοῦ
δήμου ἔφερον τὴν ὀλιγαρχίαν) τὸ μέλλον σημαίνουσι καὶ Θρασυ-
βούλῳ καὶ Θρασύλλῳ, τῷ μὲν τριηραρχοῦντι, τῷ δὲ ὁπλιτεύοντι,
καὶ ἄλλοις οἳ ἐδόκουν αἰεὶ μάλιστα ἐναντιοῦσθαι τοῖς ξυνεστῶσι·
καὶ οὐκ ἠξίουν περιιδεῖν αὐτοὺς σφᾶς τε διαφθαρέντας καὶ Σάμον
Ἀθηναίοις ἀλλοτριωθεῖσαν, δι᾽ ἣν μόνην ἡ ἀρχὴ αὐτοῖς ἐς τοῦτο
5 ξυνέμεινεν. οἱ δὲ ἀκούσαντες τῶν τε στρατιωτῶν ἕνα ἕκαστον
μετῇσαν μὴ ἐπιτρέπειν, καὶ οὐχ ἥκιστα τοὺς Παράλους, ἄνδρας
Ἀθηναίους τε καὶ ἐλευθέρους πάντας [ἐν τῇ νηὶ πλέοντας] καὶ
αἰεὶ δή ποτε ὀλιγαρχίᾳ καὶ μὴ παρούσῃ ἐπικειμένους· ὅ τε Λέων
καὶ ὁ Διομέδων αὐτοῖς ναῦς τινας, ὁπότε ποι πλέοιεν, κατέλειπον
6 φύλακας. ὥστε ἐπειδὴ αὐτοῖς ἐπετίθεντο οἱ τριακόσιοι, βοηθησάν-
των πάντων τούτων, μάλιστα δὲ τῶν Παράλων, περιεγένοντο οἱ
τῶν Σαμίων πλείονες. καὶ τριάκοντα μέν τινας τοὺς αἰτιωτάτους
ἀπέκτειναν τῶν τριακοσίων, τρεῖς δὲ φυγῇ ἐζημίωσαν· τοῖς δ᾽
ἄλλοις οὐ μνησικακοῦντες δημοκρατούμενοι τὸ λοιπὸν ξυνεπολίτευον.
74 τὴν δὲ Πάραλον ναῦν καὶ Χαιρέαν ἐπ᾽ αὐτῆς τὸν Ἀρχεστράτου,
ἄνδρα Ἀθηναῖον, γενόμενον ἐς τὴν μετάστασιν πρόθυμον, ἀπο-
πέμπουσιν οἵ τε Σάμιοι καὶ οἱ στρατιῶται κατὰ τάχος ἐς τὰς
Ἀθήνας ἀπαγγελοῦντα τὰ γεγενημένα· οὐ γὰρ ᾔδεσάν πω τοὺς
2 τετρακοσίους ἄρχοντας. καὶ καταπλευσάντων αὐτῶν εὐθέως τῶν
μὲν Παράλων τινὰς οἱ τετρακόσιοι δύ᾽ ἢ τρεῖς ἔδησαν, τοὺς δὲ
ἄλλους ἀφελόμενοι τὴν ναῦν καὶ μετεκβιβάσαντες ἐς ἄλλην στρα-
3 τιῶτιν ναῦν ἔταξαν φρουρεῖν περὶ Εὔβοιαν. ὁ δὲ Χαιρέας εὐθὺς

2. οὐκ ἔχοντες A B E F 3. καὶ suspectat Hw. 4. θρασύλω(ι) L (καὶ θρ. in mg. add. e) 5. ἀεὶ L 6. ἠξίου C G, cr. g_2 7. μόνην D μόνον A E F M νῦν μόνον B μόνον μέχρι νῦν C G 8. ξυνέμεινε E 9. μετή(ι)εσαν L_m [G] ‖ παράλ+ους (λ) C hic et c. 74, 1, 2; 88, 9 10. [ἐν τῇ νηὶ πλέοντας] ci. Abr. (cf. S) 11. ἀεὶ L 12. δημεδων C, cr. c ‖ ὁπότε ποι (ποῖ B) πλέοιεν] ποι om. C ὁπότ᾽ ἐπιπλέοιεν E F ὁπότε πῇ πλ. A ‖ κατέλιπον A B C G M 13. φυλακας F ‖ ὥστ᾽ B, vb. ὥστε . . . πάντων (v. 14) om. M ‖ ἐπέθεντο ci. Gtz. 14. τούτων πάντων, ltt. β et α sscr., B ‖ δὲ μάλιστα M 15. πλέοντες B ‖ vb. τοὺς αἰτιωτάτους in L ante φυγῇ (v. 16) posita transp. Cl. et Hw. 16. τοὺς M ‖ δὲ A E 17. ἄλλους M ‖ τὸ λοιπὸν om. M 18. [ναῦν] ci. Mein. ‖ ἀρχεστράτου] lt. ε in r. b 19 ἀποπέμπουσι E 21. ἀπαγγελοῦντα] ult. α in r g_2 ἀγγελοῦντες C ‖ ᾔδεσάν E F 22. εὐθέως om. C G, add. g_2 23. δύο A B E F G_m ‖ τρεῖς] lt. ε in r. b ‖ δ᾽ B 24. μετεμβιβάσαντες A B E F M ‖ εἰς C G ‖ στρατιώτιν E

διαλαθών πως, ὡς εἶδε τὰ παρόντα, πάλιν ἐς τὴν Σάμον ἐλθὼν
ἀγγέλλει τοῖς στρατιώταις ἐπὶ τὸ μεῖζον πάντα δεινώσας τὰ ἐκ τῶν
Ἀθηνῶν, ὡς πληγαῖς τε πάντας ζημιοῦσι καὶ ἀντειπεῖν ἔστιν οὐδὲν
πρὸς τοὺς ἔχοντας τὴν πολιτείαν, καὶ ὅτι αὐτῶν καὶ γυναῖκες καὶ
παῖδες ὑβρίζονται, καὶ διανοοῦνται, ὁπόσοι ἐν Σάμῳ στρατεύονται
μὴ ὄντες τῆς σφετέρας γνώμης, τούτων πάντων τοὺς προσήκοντας
λαβόντες εἷρξειν, ἵνα, ἢν μὴ ὑπακούσωσι, τεθνήκωσι· καὶ ἄλλα
πολλὰ ἐπικαταψευδόμενος ἔλεγεν. οἱ δὲ ἀκούοντες ἐπὶ τοὺς τὴν 75
ὀλιγαρχίαν μάλιστα ποιήσαντας καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τοὺς μετα-
σχόντας τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησαν βάλλειν· ἔπειτα μέντοι ὑπὸ τῶν
διὰ μέσου κωλυθέντες καὶ διδαχθέντες, μὴ τῶν πολεμίων ἀντι-
πρῴρων ἐγγὺς ἐφορμούντων ἀπολέσωσι τὰ πράγματα, ἐπαύσαντο.
μετὰ δὲ τοῦτο λαμπρῶς ἤδη ἐς δημοκρατίαν βουλόμενοι καταστῆ- 2
σαι τὰ ἐν τῇ Σάμῳ ὅ τε Θρασύβουλος ὁ τοῦ Λύκου καὶ Θρά-
συλλος (οὗτοι γὰρ μάλιστα προειστήκεσαν τῆς μεταβολῆς) ὥρκωσαν
πάντας τοὺς στρατιώτας τοὺς μεγίστους ὅρκους, καὶ αὐτοὺς τοὺς
ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας μάλιστα, ἦ μὴν δημοκρατήσεσθαί τε καὶ ὁμο-
νοήσειν, καὶ τὸν πρὸς Πελοποννησίους πόλεμον προθύμως διοίσειν,
καὶ τοῖς τετρακοσίοις πολέμιοί τε ἔσεσθαι καὶ οὐδὲν ἐπικηρυκεύ-
σεσθαι. ξυνώμνυσαν δὲ καὶ Σαμίων πάντες τὸν αὐτὸν ὅρκον οἱ 3
ἐν τῇ ἡλικίᾳ, καὶ τὰ πράγματα πάντα καὶ τὰ ἀποβησόμενα ἐκ τῶν
κινδύνων ξυνεκοινώσαντο οἱ στρατιῶται τοῖς Σαμίοις, νομίζοντες
οὔτε ἐκείνοις ἀποστροφὴν σωτηρίας οὔτε σφίσιν εἶναι, ἀλλ᾽ ἐάν τε
οἱ τετρακόσιοι κρατήσωσιν ἐάν τε οἱ ἐκ Μιλήτου πολέμιοι, δια-
φθαρήσεσθαι. ἐς φιλονικίαν τε καθέστασαν τὸν χρόνον τοῦτον οἱ 76

1. πῶς C F ‖ σάμων C, cr. c 2. ἀγγέλει A ‖ δεινώσας del. Hw. 3. ἀθηναίων A B C E F M γρ. g_2 ‖ ζημιοῦσιν C G ‖ ἐστι E ⟨οὐκ⟩ ἔστιν ci. Kr. 4. ὅτι] ὑπ᾽ ci. Gtz. 5. ἐν] τε ἐν A C E F G M 7. λαβόντας C G ‖ ειρξειν E εἴρξειν A C F, cr. c_2 ἕρξειν B_m ‖ ὑπακούωσι A B E F M ‖ τεθνήκωσι B sscr. G_1 e_2 f_2 γρ. c_2 τεθνήκοσι E τεθνηκόσι A F τεθνήξωσι M τεθνη+ῶ+ι (incertis quibusdam substitutis) C τεθνήξωνται G τεθνήξονται g_2 et Thom. Mag. 132, 21 8. ἔλεγε E ‖ δ᾽ G ‖ ἀκούσαντες A E F G M 9. ἐπὶ] ἔτι A B E F 10. ὥρμισαν E F, cr. e_2 13. βουλόμενοι] ltt. οι in r. g_2 ‖ μεταστῆσαι A B E F G (ltt. με in r. g_2) M 14. θράσυλος A E F G M c hic et c. 76, 2 15. μάλιστα ante τῆς habet B ‖ προειστήκεισαν C G προεστήκεσαν A B E F sscr. G_1m 17. ἦ μὴν] ἢ μὴν B ἡ μὴν E ἡμῖν A F ‖ δημοκρατηθήσεσθαί A B E F M 18. vb. καὶ τὸν . . . διοίσειν om. C 19. τοὺς τετρακοσίους C ‖ τ᾽ B ‖ ἐπικηρυκεύεσθαι L, cr. Rsk. 21. ἅπαντα B 22. ξυνεκοινωνήσαντο B 23. pr. οὔτε] οὔτ᾽ B [G] ‖ σωτηρίας del. Hw. ‖ σφίσι C E, cr. c_2 24. κρατήσωσι C E ‖ ἐάν] ἄν A C E F G M 25. φιλονεικίαν L ‖ καθεστᾶσι A E F g_2 m_2

μὲν τὴν πόλιν ἀναγκάζοντες δημοκρατεῖσθαι, οἱ δὲ τὸ στρατόπεδον
2 ὀλιγαρχεῖσθαι. ἐποίησαν δὲ καὶ ἐκκλησίαν εὐθὺς οἱ στρατιῶται,
ἐν ᾗ τοὺς μὲν προτέρους στρατηγοὺς καὶ εἴ τινα τῶν τριηράρχων
ὑπώπτευον, ἔπαυσαν, ἄλλους δὲ ἀνθείλοντο καὶ τριηράρχους καὶ
3 στρατηγούς, ὧν Θρασύβουλός τε καὶ Θράσυλλος ὑπῆρχον. καὶ
παραινέσεις ἄλλας τε ἐποιοῦντο ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἀνιστάμενοι, καὶ
ὡς οὐ δεῖ ἀθυμεῖν ὅτι ἡ πόλις αὐτῶν ἀφέστηκε· τοὺς γὰρ ἐλάσ-
σους ἀπὸ σφῶν τῶν πλεόνων καὶ ἐς πάντα ποριμωτέρων μεθ-
4 εστάναι. ἐχόντων γὰρ σφῶν τὸ πᾶν ναυτικὸν τάς τε ἄλλας πόλεις
ὧν ἄρχουσιν ἀναγκάσειν τὰ χρήματα ὁμοίως διδόναι καὶ εἰ ἐκεῖθεν
ὡρμῶντο (πόλιν τε γὰρ σφίσιν ὑπάρχειν Σάμον οὐκ ἀσθενῆ, ἀλλ'
ἣ παρ' ἐλάχιστον δὴ ἦλθε τὸ Ἀθηναίων κράτος τῆς θαλάσσης,
ὅτε ἐπολέμησεν, ἀφελέσθαι, τούς τε πολεμίους ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου
ἀμύνεσθαι οὕπερ καὶ πρότερον), καὶ δυνατώτεροι εἶναι σφεῖς ἔχον-
5 τες τὰς ναῦς πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ δι'
ἑαυτούς τε ἐν τῇ Σάμῳ προκαθημένους καὶ πρότερον αὐτοὺς κρα-
τεῖν τοῦ ἐς τὸν Πειραιᾶ ἔσπλου, καὶ ⟨ὅτι⟩ νῦν ἐς τοιοῦτο κατα-
στήσονται μὴ βουλόμενοι σφίσι πάλιν τὴν πολιτείαν ἀποδοῦναι,
ὥστε αὐτοὶ καὶ δυνατώτεροι εἶναι εἴργειν ἐκείνους τῆς θαλάσσης ἢ
6 ὑπ' ἐκείνων εἴργεσθαι. βραχύ τέ τι εἶναι καὶ οὐδενὸς ἄξιον, ὃ
πρὸς τὸ περιγίγνεσθαι τῶν πολεμίων ἡ πόλις σφίσι χρήσιμος ἦν,
καὶ οὐδὲν ἀπολωλεκέναι, οἵ γε μήτε ἀργύριον ἔτι εἶχον πέμπειν,

1. *[ἀναγκάζοντες]* ci. *Kr.* 3. *τοὺς μὲν] μὲν τοὺς* M *τοὺς* C *τῶν μὲν προτέρων στρατηγῶν καὶ τῶν τριηράρχων εἴ τινα* ci. *Kr.* || *τινες* G *τινας* g_2 4. *ὑπετόπευον* A B E *ὑπετώπευον* F || *ἔπαυσαν* add. c_3 6. *τ'* B || *σφίσι* E || *αὐτοῖς* A 7. *αὐτῶν* L, cr. *Bk.* || *ἀφέστηκεν* C, cr. c || *ἐλάττους* B 8. *εἰς* A E F || *ποριμώτεροι οἱ εὐπορώτεροι* A B E F, cr. a_2 || *μεθιστάναι* A sscr. g e_2 *μεθιστᾶναι* E F *καθιστάναι* B, om. M 9. *σφῶν τὸ πᾶν]* in r. b || *ἄλλας* om. B 10. *ἄρχουσι* E || *ἀναγκάσαι* M 11. *ὡρμῶντο* B M sscr. G_1 sscr. a_2 *ὥρμηντο* A C E F G || *[τε]* ci. *Gtz.* || *σφιν* E || *σάμον* del. *Hw.* 12 *ἣ παρ']* acc. in r. g *ἥπερ* B *ἢ παρ'* A C *ἡ παρ'* E (*ἢ* e_2) F || *δὴ ἦλθε] δὴ ἦλθεν* (?) B *διῆλθε* C + + *ἦλθε* G *ἦλθε* A E F M || *τὸ ἀθηναίων] τὸ τῶν ἀθηναίων* A E F G M *ἀθηναίων τὸ* ci. *Kr.* || *θαλάττης* B 13. *ὅτε ἐπολέμησεν* (*-μισεν* F *-μησε* E)] *τότε* ci. *Kr.* 14. *ἀμυνεῖσθαι* B 16. *ἑαυτούς τε] ἑ. δὲ Hk.*, *τοὺς Sauppius* ci. || *προσκαθημένους* M || *[καὶ]* ci. *Gtz.* || *αὐτοὺς* del. *Cl.* 17. *ὅτι* add. *Hc* || post *νῦν* lacunam statuit *Haasius*, *νῦν ⟨ὅτε⟩* ci. *Schuetzius* || *ἐς* om. M || *τοιοῦτον* B *τοσοῦτο* C G *τοσοῦτον* A E F M || *καταστήσεσθαι Dobr.*, *καταστήσειν Bhm.*, *καταστῆναι Cl.* ci. 18. *βουλομένων* A B E F G M 19. *αὐτοὶ] καὶ αὐτοὶ* M || *καὶ* om. B || *εἰργειν* E *εἴργειν* B C F G, cr. c_2 || *θαλάττης* B 20. *ὑπ'] ἐπ'* A B F, cr. a_2 || *εἰργεσθαι* E *εἴργεσθαι* B || *ὃ] ὧι* A B E(?) F M *οἳ* e_2 22 *γε] τε* B || *εἶχον ἔτι* B

ἀλλ' αὐτοὶ ἐπορίζοντο οἱ στρατιῶται, μήτε βούλευμα χρηστόν, οὗπερ
ἕνεκα πόλις στρατοπέδων κρατεῖ. ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις τοὺς μὲν
ἡμαρτηκέναι τοὺς πατρίους νόμους καταλύσαντας, αὐτοὶ δὲ σῴζειν
καὶ ἐκείνους πειράσεσθαι προσαναγκάζειν. ὥστε οὐδὲ τούτους,
οἵπερ ἂν βουλεύοιέν τι χρηστόν, παρὰ σφίσι χείρους εἶναι. Ἀλκι- 7
βιάδην τε, ἢν αὐτῷ ἄδειάν τε καὶ κάθοδον ποιήσωσιν, ἅσμενον
τὴν παρὰ βασιλέως ξυμμαχίαν παρέξειν. τό τε μέγιστον, ἢν ἁπάν-
των σφάλλωνται, εἶναι αὐτοῖς τοσοῦτον ἔχουσι ναυτικὸν πολλὰς τὰς
ἀποχωρήσεις ἐν αἷς καὶ πόλεις καὶ γῆν εὑρήσουσι. τοιαῦτα ἐν 77
ἀλλήλοις ἐκκλησιάσαντες καὶ παραθαρσύναντες σφᾶς αὐτοὺς καὶ
τὰ τοῦ πολέμου παρεσκευάζοντο οὐδὲν ἧσσον. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν
τετρακοσίων πεμφθέντες ἐς τὴν Σάμον [οἱ δέκα πρεσβευταί], ὡς
ταῦτα ἐν τῇ Δήλῳ ἤδη ὄντες ᾐσθάνοντο, ἡσύχαζον.

Ὑπὸ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ τῶν Πελο- 78
ποννησίων ἐν τῷ ναυτικῷ στρατιῶται κατὰ σφᾶς αὐτοὺς διεβόων
ὡς ὑπό τε Ἀστυόχου καὶ Τισσαφέρνους φθείρεται τὰ πράγματα,
τοῦ μὲν οὐκ ἐθέλοντος οὔτε πρότερον ναυμαχεῖν, ἕως ἔτι αὐτοί τε
ἔρρωντο μᾶλλον καὶ τὸ ναυτικὸν τῶν Ἀθηναίων ὀλίγον ἦν, οὔτε
νῦν, ὅτε στασιάζειν τε λέγονται καὶ αἱ νῆες αὐτῶν οὐδέπω ἐν τῷ
αὐτῷ εἰσιν, ἀλλὰ τὰς παρὰ Τισσαφέρνους Φοινίσσας ναῦς μένοντες,
ἄλλως ὄνομα καὶ οὐκ ἔργον, κινδυνεύειν διατριβῆναι· τὸν δ' αὖ
Τισσαφέρνη τάς τε ναῦς ταύτας οὐ κομίζειν, καὶ τροφὴν ὅτι οὐ
ξυνεχῶς οὐδ' ἐντελῆ διδοὺς κακοῖ τὸ ναυτικόν. οὔκουν ἔφασαν
χρῆναι μέλλειν ἔτι, ἀλλὰ διαναυμαχεῖν. καὶ μάλιστα οἱ Συρακόσιοι
ἐνῆγον. αἰσθόμενοι δὲ οἱ ξύμμαχοι καὶ ὁ Ἀστύοχος τὸν θροῦν, 79
καὶ δόξαν αὐτοῖς ἀπὸ ξυνόδου ὥστε διαναυμαχεῖν, ἐπειδὴ καὶ

1. *αὐτοῖς* C G, lt. *ς* del. g 2. *τοῖς μὲν* C 3. *πατρώους* A B E F G ex *-ρόους* cr. g_2) M || *αὐτοὺς* A C E F G M || *σώζειν* B E F 5. *οὗπερ* A B E F G, cr a_2 *οὔπερ* M || *βουλεύωσί* ci. *Dobr.* || *τε* A F || *χείρους]* ltt. *ου* in r. g_2 *χεῖρας* C 6. *ποιήσωσι* C E, cr. c_2 || *ἄσμεν* A, cr. a_2 7. *ξύμβασιν* F *πράξειν* ci. *Kr.* || *τε] δὲ* ci. *Cl.* || *ἀπάντον* F, cr. f_2 9. *πόλιν* sscr. G_1 m_2 || *εὑρήσουσιν* A 10. *παραθαρρύναντες* B || *αὑτοὺς* A B || *καὶ τὰ] καὶ κατὰ* C *κατὰ* A E F, cr. a_2 [G] *καὶ* del. *Hw.* 11. *ἧττον* B || *δ'* B 12. *οἱ δέκα πρεσβευταὶ* del. *Hw.* 13. *ἤδη ὄντες] ἰδόντες* C || *ἡσύχαζον] ἡ. αὐτοῦ* A B E F M 15. *αὐτοὺς* A 16. *τε* om. A C E F G M 17. *προτιμότερον* C 18. *ἔρρω:ντο* C || *ὀλίγον* add. a_3 f_2 19. *ὅτε] ὅ + τε* B || *αἱ + νῆες* G 20. *εἰσι* C E, cr. c_2 || *τὰ* C, cr. c_2 21. *κινδυνεύσειν* A B E F G M 22. *τισσαφέρνην* L 23. *ξυνεχῶς]* lt. *ς* in r. g_2 || *κακοὶ* B E, cr. e_2 || *οὐκοῦν* A B E F, cr. e_2 || *ἔφασαν* del. *Hw.* 24. *μέλλειν] μὴ μ.* B || *ναυμαχεῖν* B 25. *ξύμβουλοι* ci. *Kr.* 26. *αὐτὰς* M

ἐσηγγέλλετο αὐτοῖς ἡ ἐν τῇ Σάμῳ ταραχή, ἄραντες ταῖς ναυσὶ
πάσαις οὔσαις δώδεκα καὶ ἑκατὸν καὶ τοὺς Μιλησίους πεζῇ κελεύ-
σαντες ἐπὶ τῆς Μυκάλης παριέναι ἔπλεον ὡς πρὸς τὴν Μυκάλην.
2 οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῖς ἐκ Σάμου ναυσὶ δύο καὶ ὀγδοήκοντα, αἳ
ἔτυχον ἐν Γλαύκῃ τῆς Μυκάλης ὁρμοῦσαι (διέχει δὲ ὀλίγον ταύτῃ
ἡ Σάμος τῆς ἠπείρου πρὸς τὴν Μυκάλην), ὡς εἶδον τὰς τῶν
Πελοποννησίων ναῦς ἐπιπλεούσας, ὑπεχώρησαν ἐς τὴν Σάμον, οὐ
νομίσαντες τῷ πλήθει διακινδυνεῦσαι περὶ τοῦ παντὸς ἱκανοὶ εἶναι.
3 καὶ ἅμα (προῄσθοντο γὰρ αὐτοὺς ἐκ τῆς Μιλήτου ναυμαχησείοντας)
προσεδέχοντο καὶ τὸν Στρομβιχίδην ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου σφίσι
ταῖς ἐκ τῆς Χίου ναυσὶν ἐπ᾽ Ἀβύδου ἀφικομέναις προσβοηθήσειν·
4 προυπέπεμπτο γὰρ αὐτῷ ἄγγελος. καὶ οἱ μὲν οὕτως ἐπὶ τῆς
Σάμου ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι καταπλεύσαντες ἐπὶ τῆς
Μυκάλης ἐστρατοπεδεύοντο καὶ τῶν Μιλησίων καὶ τῶν πλησιο-
5 χώρων ὁ πεζός. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ μελλόντων αὐτῶν ἐπιπλεῖν τῇ
Σάμῳ ἀγγέλλεται ὁ Στρομβιχίδης ταῖς ἀπὸ τοῦ Ἑλλησπόντου ναυσὶν
6 ἀφιγμένος· καὶ εὐθὺς ἀπέπλεον πάλιν ἐπὶ τῆς Μιλήτου. οἱ δὲ
Ἀθηναῖοι προσγενομένων σφίσι τῶν νεῶν ἐπίπλουν αὐτοὶ ποιοῦνται
τῇ Μιλήτῳ ναυσὶν ὀκτὼ καὶ ἑκατόν, βουλόμενοι διαναυμαχῆσαι·
καὶ ὡς οὐδεὶς αὐτοῖς ἀντανήγετο, ἀπέπλευσαν πάλιν ἐς τὴν Σάμον.
80 Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει μετὰ τοῦτο εὐθὺς οἱ Πελοποννήσιοι,
ἐπειδὴ ἁθρόαις ταῖς ναυσὶν οὐκ ἀξιόμαχοι νομίσαντες εἶναι οὐκ
ἀντανήγοντο, ἀπορήσαντες ὁπόθεν τοσαύταις ναυσὶ χρήματα ἕξουσιν,
ἄλλως τε καὶ Τισσαφέρνους κακῶς διδόντος, ἀποστέλλουσιν ὡς τὸν
Φαρνάβαζον, ὥσπερ καὶ τὸ πρῶτον ἐκ τῆς Πελοποννήσου προσ-

1. ἐσηγγέτο F, cr. f_2 ἐσήγγελτο ci. *Cob.* || ἄιραντες E 3. ὡς] ἐς E. + F, om. C 4. δ᾽ B || δύο D δυοῖν L || αἳ om. γρ. B 5. γλαυκες B γλαύκες γρ. B || ὁρμοῦντες γρ. B || δ᾽ B et γρ. B || ταύτῃ E F αὕτη γρ. B 6. ὡς] καὶ ὡς A C E F G γρ. B, cr. g || ἴδον C, cr. c_2 7. προσπλεούσας B προσεπιπλεούσας A F M προσ mg. e_2 || εἰς B 9. αὐτοῖς A E F || ἐκ τῆς μιλήτου del. *Hw.* || ναυμαχησειόντας C, cr. c_2 ναυμαχησίοντας E, cr. e_2 10. καὶ] δὲ καὶ A B E F G M || ἑλλήσποντου C, cr. c_2 11. ναυσὶ C E, cr. c_2 | ἄβυδον A B E F M sscr. g_2 12. προύπεμπτο L, cr. *Br.* 13. ἀνεχώρησαν A E F M || πλεύσαντες A B E F M || τῆς om. A C E F G M τῇ μυκάλῃ ci. *Pp.* 14. ἐστρατοπεδεύσαντο A B E F M g_2 15. ἀπιπλεῖν F, cr. f_2 ἀποπλεῖν A 16. ναυσὶ C E, cr. c_2 17. δ᾽ B 18. αὐτὸ B 19. ναυσὶ C E, cr. c_2 | ὀκτὼ] ἓξ ci. *Pp.* || ναυμαχῆσαι B [G] 22. ἀθρόαις B C G M ἀθρόοις A E F ναυσὶ C E, cr. c_2 22-23. οὐκατανήγοντο F M 23. ἀντανηγάγοντο ci. *Cl.* ναυσὶν B F || ἕξουσι C E 24. ἀποστέλλουσι C E 25. ὅσπερ B

ετάχθη, Κλέαρχον τὸν Ῥαμφίου ἔχοντα ναῦς τεσσαράκοντα. ἐπ- 2
εκαλεῖτό τε γὰρ αὐτοὺς ὁ Φαρνάβαζος καὶ τροφὴν ἑτοῖμος ἦν
παρέχειν, καὶ ἅμα καὶ τὸ Βυζάντιον ἐπεκηρυκεύετο αὐτοῖς ἀπο-
στῆναι. καὶ αἱ τεσσαράκοντα τῶν Πελοποννησίων αὗται νῆες ἀπά- 3
ρασαι ἐς τὸ πέλαγος, ὅπως λάθοιεν ἐν τῷ πλῷ τοὺς Ἀθηναίους,
χειμασθεῖσαι, [καὶ] αἱ μὲν Δήλου λαβόμεναι αἱ πλείους μετὰ Κλε-
άρχου καὶ ὕστερον πάλιν ἐλθοῦσαι ἐς Μίλητον * * (Κλέαρχος δὲ
κατὰ γῆν αὖθις ἐς τὸν Ἑλλήσποντον κομισθεὶς ἦρχεν), αἱ δὲ μετὰ
Ἑλίξου τοῦ Μεγαρέως στρατηγοῦ δέκα ἐς τὸν Ἑλλήσποντον δια-
σωθεῖσαι Βυζάντιον ἀφιστᾶσι. καὶ μετὰ ταῦτα οἱ ἐκ τῆς Σάμου 4
πέμπουσιν αἰσθόμενοι νεῶν βοήθειαν καὶ φυλακὴν ἐς τὸν Ἑλλή-
σποντον, καί τις καὶ ναυμαχία βραχεῖα γίγνεται πρὸ τοῦ Βυζαντίου
ναυσὶν ὀκτὼ πρὸς ὀκτώ.
Οἱ δὲ προεστῶτες ἐν τῇ Σάμῳ καὶ μάλιστα Θρασύβουλος, 81
αἰεί γε τῆς αὐτοῦ γνώμης ἐχόμενος, ἐπειδὴ μετέστησε τὰ πράγματα,
ὥστε κατάγειν Ἀλκιβιάδην, [καὶ] τέλος ἀπ᾽ ἐκκλησίας ἔπεισε τὸ
πλῆθος τῶν στρατιωτῶν, καὶ ψηφισαμένων αὐτῶν Ἀλκιβιάδῃ κάθ-
οδον καὶ ἄδειαν πλεύσας ὡς τὸν Τισσαφέρνη κατῆγεν ἐς τὴν
Σάμον τὸν Ἀλκιβιάδην, νομίζων μόνην σωτηρίαν, εἰ Τισσαφέρνη
αὐτοῖς μεταστήσειεν ἀπὸ Πελοποννησίων. γενομένης δὲ ἐκκλησίας, 2
τήν τε ἰδίαν ξυμφορὰν [τῆς φυγῆς] ἐπῃτιάσατο καὶ ἀνωλοφύρατο
ὁ Ἀλκιβιάδης, καὶ περὶ τῶν πολιτικῶν πολλὰ εἰπὼν ἐς ἐλπίδας τε
αὐτοὺς οὐ σμικρὰς τῶν μελλόντων καθίστη, καὶ ὑπερβάλλων ἐμε-
γάλυνε τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν παρὰ τῷ Τισσαφέρνει, ἵνα οἵ τε οἴκοι

1. ῥαμφίου+ G || τετταρα:κοντα B μ̄ E F 2. τε om. A C E F G M || ὁ om. C || ἕτοιμος Lm 4. τεσσαράκοντα] μὲν L, cr. *Gtz.* || ἁπάρασαι B 5. εἰς F 6. [καὶ] vel καὶ χειμασθεῖσαι ci. *Kr.* || alt. αἱ] αἱ δὲ A B E F M 7. [καὶ] ὕ. π. ἦλθον ci. *Cl.* || εἰς B || post μίλητον lacunam statuit *St.* 8. ἦρχε E, cr. e_2 9. ελίξου E ἐλίξου A C F G 11. πέμπουσι C E, cr. c_2 12. post βραχεῖα lacunam statuit *Hw.* 13. ναυσὶ C E, cr. c_2 14. θρασύβουλλος B 15. ἀεί γε *Mein.*, ἀεί ποτε *Pp.*, καὶ εἴ τις *Dobr.* ci. ἀεί τε B G καὶ εἴτε F καὶ ἀεί τε A C E τε καὶ ἀεὶ M || αὑτοῦ] αὐτοῦ A C E F G_m αὐτῆς B 16. καταγαγεῖν τὸν ἀ. B || καὶ del. *Dobr.* || ἀπ᾽] ἐπ᾽ A B E F G M | ἐκλησίας G || ἔπεισαν A B E F, cr. a_2 18. τισσαφέρνην B C G e_2 || κατῆγε C E F, cr. c_2 κατήγαγεν ci. *Pp.* 19. τισσαφέρνην A B C F G 20. μεταστήσειε C E, cr. c_2 || δὲ om. A F 21. vb. τῆς φυγῆς post ἐπῃτιάσατο habet B, del. *Hw.* || ἐπητίασε C 22. τῶν om. A C E F || εἰπὼν] ltt. ει bis scr., semel del. G || τε ci. *Hc* γε A C E F G M, om. B 23. μικρὰς A C E F G M || τῶν] τῶν τε B 24. αὐτοῦ B || ⟨τὴν⟩ παρὰ ci. *Kr.* || τισσαφέρνη E, cr. e_2 || ἵν᾽ A B E F

τὴν ὀλιγαρχίαν ἔχοντες φοβοῖντο αὐτὸν καὶ μᾶλλον αἱ ξυνωμοσίαι
διαλυθεῖεν, καὶ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τιμιώτερόν τε αὐτὸν ἄγοιεν καὶ
αὐτοὶ ἐπὶ πλέον θαρσοῖεν, οἵ τε πολέμιοι τῷ Τισσαφέρνει ὡς μά-
3 λιστα διαβάλλοιντο καὶ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐλπίδων ἐκπίπτοιεν. ὑπ-
ισχνεῖτο δ᾽ οὖν τάδε μέγιστα ἐπικομπῶν ὁ Ἀλκιβιάδης, ὡς Τισσα-
φέρνης αὐτῷ ὑπεδέξατο ἦ μήν, ἕως ἄν τι τῶν ἑαυτοῦ λείπηται, ἢν
Ἀθηναίοις πιστεύσῃ, μὴ ἀπορήσειν αὐτοὺς τροφῆς, οὐδ᾽ ἢν δέῃ
τελευτῶντα τὴν ἑαυτοῦ στρωμνὴν ἐξαργυρῶσαι, τάς τε ἐν Ἀσπένδῳ
ἤδη οὔσας Φοινίκων ναῦς κομιεῖν Ἀθηναίοις καὶ οὐ Πελοποννη-
σίοις· πιστεῦσαι δ᾽ ἂν μόνως Ἀθηναίοις, εἰ σῶς αὐτὸς κατελθὼν
82 αὐτῷ ἀναδέξαιτο. οἱ δὲ ἀκούοντες ταῦτά τε καὶ ἄλλα πολλὰ στρα-
τηγόν τε αὐτὸν εὐθὺς εἵλοντο μετὰ τῶν προτέρων καὶ τὰ πρά-
γματα πάντα ἀνετίθεσαν, τήν τε παραυτίκα ἐλπίδα ἕκαστος τῆς τε
σωτηρίας καὶ τῆς τῶν τετρακοσίων τιμωρίας οὐδενὸς ἂν ἠλλάξαντο,
καὶ ἑτοῖμοι ἤδη ἦσαν διὰ τὸ ⟨τοὺς⟩ αὐτίκα τότε παρόντας πολε-
2 μίους ἐκ τῶν λεχθέντων καταφρονεῖν πλεῖν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ. ὁ δὲ
τὸ μὲν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλεῖν τοὺς ἐγγυτέρω πολεμίους ὑπολιπόντας
διεκώλυσε πολλῶν καὶ πάνυ ἐπειγομένων, τὰ δὲ τοῦ πολέμου
πρῶτον ἔφη, ἐπειδὴ καὶ στρατηγὸς ᾕρητο, πλεύσας ὡς Τισσαφέρνη
3 πράξειν. καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ἐκκλησίας εὐθὺς ᾤχετο, ἵνα δὴ δοκῇ

1. *αὐτὸν* ci. *Bk.* ‖ *μᾶλλον καὶ* ci. *Hw.* ‖ *αἱ*] in r. lt. *ε* scr. c_2 ‖ *ξυνομοσίαι* E F, cr. e_2 2. *διαλυθοῖεν* E F ‖ *οἱ* in mg. add. E_1 ‖ *αὐτὸν* ci. *Bk.* 3. *πλεῖον* A C E F G M ‖ *θαρροῖεν* B ‖ *τισσαφέρνη* E, cr. e_2 4 *καὶ*] *καὶ ἀπὸ* A B E F M 5. *τάδε*] *τ. τὰ* M ‖ *ἐπικομπεῖν* A B E F, cr. a_2 6. *ημην* E *ἥ μην* F *ἢ μὴν* A ‖ *αὐτοῦ* B ‖ *λίπηται* A ‖ *ἢν*] *ἢν μὴ* M 7. *πιστεύη(ι)* A C (lt. *η* in r. ltt. *ει* C_1) E F G *πίστεύητε* M ‖ *ἀπορησηι* E F *ἀπορήσῃ+* A ‖ *αὐτοῦ* (?) G *αὐτὸς* A, cr. a_2 g_2 8. *στρομνὴν* E, cr. e_2 ‖ *ἐξαργυρῶσαι* C G(?) *ἐξαργυρίσαι* A E F M g_2 *ἐξαργυριῶσαι* B 10. *μόνως*] *μόνον* (D) vel *μόν⟨ον οὕτ⟩ως* ci. *Hw.* ‖ *σῶς αὐτὸς* M S(?) a_3 *ὡς αὐτὸς* A E F *ὡς αὐτοὺς* B *αὐτὸς* C et Suidas s. v. *Μιλτιάδης* [in G haud pauca scripta fuisse videntur] 11. *αὐτῷ*] *αὐτοῖς* A B E F; *εἰ ὡς αὐτοὺς κατελθὼν αὐτὸς Pp.*, *εἰ αὐτοὺς κ. αὐτῷ Hs* ci. ‖ *ἀναδέξαιτο*] alt. *α* in r. b *ἀνεδέξατο* A F ‖ *δ᾽* B G ‖ *ἀκούσαντες* A E F G M 14. vb. *καὶ . . . τιμωρίας* in mg. add. G_1 ‖ *ἀντηλλάξαντο* A B E F G M *ἂν ἀντηλλάξαντο* ci. *Pp.* 15. *ἑτοιμοι* F *ἕτοιμοι* A B C E G_m ‖ *διὰ*] *κατὰ* A E F M g_2 (in r.), del. *Pp.* ‖ *τοὺς* add. *Hc*; *[κατὰ τὸ αὐτίκα] Cl.* ci. ‖ *τότε*] *τούς τε* A B E F G M, *τούς γε* ci. *St.*, *αὐτίκα διὰ τὸ τοὺς π.* ci. *Gtz.* 16. *πλεῖν*] *πλεῖν τε* A C E F G M *καὶ πλεῖν* B ‖ *πειραιᾶι* F 17. *ἐγγυτέρωι* B E F ‖ *ὑπολειπόντας* C E F, cr. c_2 18. *καὶ πάνυ διεκώλυσε* (*-σεν* B(?) C, cr. c) *πολλῶν* L, transp. *Hc*; *πολλῶν διεκώλυσε* ci. *Gtz.* ‖ *ἐπιγομένων* E, cr. e_2 19. *εἴρητο* A E F *γρ.* B ‖ *τισσαφέρνην* L 20. *πράξιν* C, cr. c ‖ *ἐκκλισίας* F ‖ *δὴ*] *δὲ* A E F M, om. B C G

πάντα μετ᾽ ἐκείνου κοινοῦσθαι, καὶ ἅμα βουλόμενος αὐτῷ τιμιώτε-
ρός τε εἶναι καὶ ἐνδείκνυσθαι ὅτι καὶ στρατηγὸς ἤδη ᾕρηται καὶ
εὖ καὶ κακῶς οἷός τε ἐστὶν αὐτὸν ποιεῖν. ξυνέβαινε δὲ τῷ Ἀλκι-
βιάδῃ τῷ μὲν Τισσαφέρνει τοὺς Ἀθηναίους φοβεῖν, ἐκείνοις δὲ τὸν
Τισσαφέρνη.

Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι ἐν τῇ Μιλήτῳ πυνθανόμενοι τὴν Ἀλκι- 83
βιάδου κάθοδον, καὶ πρότερον τῷ Τισσαφέρνει ἀπιστοῦντες, πολλῷ
δὴ μᾶλλον ἔτι διεβέβληντο. ξυνηνέχθη γὰρ αὐτοῖς, κατὰ τὸν ἐπὶ 2
τὴν Μίλητον τῶν Ἀθηναίων ἐπίπλουν ὡς οὐκ ἠθέλησαν ἀνταναγα-
γόντες ναυμαχῆσαι, πολλῷ ἐς τὴν μισθοδοσίαν τὸν Τισσαφέρνη
ἀρρωστότερον γενόμενον καὶ ἐς τὸ μισεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν πρότερον
ἔτι τούτων διὰ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπιδεδωκέναι. καὶ ξυνιστάμενοι 3
πρὸς ἀλλήλους οἷάπερ καὶ πρότερον οἱ στρατιῶται ἀνελογίζοντο καί
τινες καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀξίων λόγου ἀνθρώπων [καὶ οὐ μόνον
τὸ στρατιωτικόν], ὡς οὔτε μισθὸν ἐντελῆ πώποτε λάβοιεν τό τε
διδόμενον βραχὺ καὶ οὐδὲ τοῦτο ξυνεχῶς· καὶ εἰ μή τις ἢ δια-
ναυμαχήσει ἢ ἀπαλλάξεται ὅθεν τροφὴν ἕξει, ἀπολείψειν τοὺς ἀν-
θρώπους τὰς ναῦς· πάντων τε Ἀστύοχον εἶναι αἴτιον, ἐπιφέροντα

2. *τε* om. C ‖ *ἤδη* om. G ‖ *εἴρηται* B 3. *οἷός* bis scr., semel del. G *τ᾽* B ‖ *ποιεῖν*] *ἤδη π.* A B E F G ‖ *ἀλκιβιάδῃ*] lt. *η* in r. c_2 4. *τισσαφέρνει*] ltt. *ει* in r. c_2 *τισσαφέρνη* E 5. *τισσαφέρνην* L 6. ⟨*οἱ*⟩ *ἐν* ci. *Hw.* ‖ *τὴν*] *τὴν τοῦ* B 7. *τῷ*] *τὸν* C ‖ *τισσαφέρνει*] ltt. *ει* in *ην* cr. c_2 8. *κατὰ Dr.*, *μετὰ Bk.*, *κατὰ* vel *διὰ Rsk.* ci. *καὶ* A B C E F G, om. M 9. *τῶν* om. C G 10. *πολλῷ* ⟨*ἔτι*⟩ ci. *Hw.* ‖ *τισσαφέρνην* L 11. *ἀρρωστότερον*] pr. *ρ* in r. g_2 12. *ἔτι*] *εἰ ἔτι* A B E F *εἰς ἔτι* G M *εἰσέτι* g ‖ *τοῦτον* M *τούτον* (ex *-ων* cr) g_2 13. *πρὸς*] *κατ᾽* B ‖ *οἴαπερ* B 14. prius *καὶ* om. C E G, add. c_2 e ‖ *ἀξιολόγων* A B E F M ‖ vb. *καὶ . . . στρατιωτικόν* (v. 15) del. *Kr.* ltt. *οὐ μό* manus recentior codicis C (c_r) in panno ad partem membranae exesam explendam adserto scripsit, id quod in eis quae sequuntur haud raro factum est. Haec manus, quantum e specie formaque litterarum iudicari licet, nulla alia quam manus secunda est. litteras quae obscuratae erant magis quam ex toto evanuerant refingens vel supplens, nisi quod talibus locis interdum quam maximam manus primae similitudinem affectasse videtur. Ut igitur plerumque c_r maiore quam c_2 fide digna est, quippe quae vestigia scripturae manus primae secuta sit, ita aliquot scripturae deteriores ad obscuritatem vestigiorum referendae esse videntur, quare fit ut non ubique manum primam fide aequet; nec desunt loci, ubi huius scripturam plane servatam illa correxerit (cf. c. 106, 1) 16. *βραδὺ* ci. *Cl.* ‖ *ἢ διαναυμαχήσει*] *ἴδιαναυμαχήσει* F *ἰδίαναυμαχήσει* A E, cr. a_2 *ἰδίαι ναυμαχήσει* B *ἤδη ναυμαχήσει* vel *ἤδη διαναυμαχήσει* ci. *Haasius* 17. *ἕξειν* A E F *ἕξοι* B

84 ὀργὰς Τισσαφέρνει διὰ ἴδια κέρδη. ὄντων δ᾽ αὐτῶν ἐν τοιούτῳ
ἀναλογισμῷ ξυνηνέχθη καὶ τοιόσδε τις θόρυβος περὶ τὸν Ἀστύοχον.
2 τῶν γὰρ Συρακοσίων καὶ Θουρίων ὅσῳ μάλιστα καὶ ἐλεύθερον
ἦν τὸ πλῆθος [οἱ ναῦται], τοσούτῳ καὶ θρασύτατα προσπεσόντες
τὸν μισθὸν ἀπῄτουν. ὁ δὲ αὐθαδέστερόν τέ τι ἀπεκρίνατο καὶ
ἠπείλησε καὶ τῷ γε Δωριεῖ ξυναγορεύοντι τοῖς ἑαυτοῦ ναύταις καὶ
3 ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν. τὸ δὲ πλῆθος [τῶν στρατιωτῶν] ὡς
εἶδον, οἷα δὴ ναῦται, ὥρμησαν ἐγκραγόντες ἐπὶ τὸν Ἀστύοχον ὥστε
βάλλειν· ὁ δὲ προϊδὼν καταφεύγει ἐπὶ βωμόν τινα. οὐ μέντοι
4 ἐβλήθη γε, ἀλλὰ διελύθησαν ἀπ᾽ ἀλλήλων. ἔλαβον δὲ καὶ τὸ ἐν
τῇ Μιλήτῳ ἐνῳκοδομημένον τοῦ Τισσαφέρνους φρούριον οἱ Μιλή-
σιοι, λάθρᾳ ἐπιπεσόντες, καὶ τοὺς ἐνόντας φύλακας αὐτοῦ ἐκβάλ-
λουσι. ξυνεδόκει δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ξυμμάχοις ταῦτα, καὶ οὐχ
5 ἥκιστα τοῖς Συρακοσίοις. ὁ μέντοι Λίχας οὔτε ἠρέσκετο αὐτοῖς,
ἔφη τε χρῆναι Τισσαφέρνει καὶ δουλεύειν Μιλησίους καὶ τοὺς
ἄλλους τοὺς ἐν τῇ βασιλέως τὰ μέτρια καὶ ἐπιθεραπεύειν, ἕως ἂν
τὸν πόλεμον εὖ θῶνται. οἱ δὲ Μιλήσιοι ὠργίζοντό τε αὐτῷ καὶ
διὰ ταῦτα καὶ δι᾽ ἄλλα τοιουτότροπα, καὶ νόσῳ ὕστερον ἀποθανόντα
αὐτὸν οὐκ εἴασαν θάψαι οὗ ἐβούλοντο οἱ παρόντες τῶν Λακεδαι-
85 μονίων. κατὰ δὴ τοιαύτην διαφορὰν ὄντων αὐτοῖς τῶν πραγμά-
των πρός τε τὸν Ἀστύοχον καὶ τὸν Τισσαφέρνη Μίνδαρος διάδοχος
τῆς Ἀστυόχου ναυαρχίας ἐκ Λακεδαίμονος ἐπῆλθε καὶ παραλαμ-
2 βάνει τὴν ἀρχήν· ὁ δὲ Ἀστύοχος ἀπέπλει. ξυνέπεμψε δὲ καὶ
Τισσαφέρνης αὐτῷ πρεσβευτὴν τῶν παρ᾽ ἑαυτοῦ, Γαυλίτην ὄνομα,
Κᾶρα δίγλωσσον, κατηγορήσοντα τῶν τε Μιλησίων περὶ τοῦ φρου-
ρίου καὶ περὶ αὑτοῦ ἅμα ἀπολογησόμενον, εἰδὼς τούς τε Μιλησίους

1. *τισσαφέρνει*] lt. *τ* in r. b *τισσαφέρνην* E F, cr. f_2 2. *τοιόσδέτι* B 3. *γὰρ*] *δὲ* B ‖ *ὅσῳ*] lt. *ῳ* in r. g_2 *ὅσω* A E ‖ *ἐλεύθεροι* A B E F M g_2 (lt. *ι* in r.) 4. *ἦν* ci. *Hs* *ἦσαν* L ‖ *οἱ ναῦται* del. *Hk.* ‖ *θρασύτατοι* m_2 sscr. G_1 6. *ἐπηπείλησε* ci. *Kr.* 7. *τῶν στρατιωτῶν* del. *Hw.* 8. *ἶδον* E F, cr. e_2 ‖ *ὥρμισαν* E, cr. e_2 ‖ *ἐκραγόντες* E *ἐγκραγέντες* M *ἐκραγέντες* A B F ‖ [*ὥστε*] ci. *Kr.* 9-10. [*ὁ δὲ*] *οὐ* . . . *ἀλλὰ προιδὼν* . . . *τινα*, ⟨*οἱ δὲ*⟩ *διελύθησαν* ci. *Gtz.* ‖ *ἐπικαταφεύγει* A 11. *τῇ* om. C 12. *λάθρα* A B E F ‖ *ἐσπεσόντες* sscr. M ‖ *ἐκβάλλουσιν* A 13. *ἀλλήλοις* G, cr. G_1 15. *δουλεύειν καὶ* ci. *Kr.* 17. *ὀργίζοντό* E, cr. e_2 *ὠργίζοντο* B 18. *δι᾽* om. B ‖ alt. *καὶ* om. C G 21. *τὸν τισσαφέρνην* (sic L) *καὶ τὸν ἀστύοχον* B ‖ *μίανδρος* A E F M sscr. G_1 22. *ναυμαχίας* B 24. *γαυλείτην* C G *γλαυτίτην* A *γρ.* B 25. *καρα* A F *κάρα* B a_2 ‖ *δίγλωττον* B *δίγλωσσον* sscr. B ‖ *κατηγορήσαντα* A B F ‖ *φρουρίου*] *φρούριον* C, ltt. *ου* in fine versus add. c_2 26. *περὶ*] *ὑπὲρ* B ‖ *αυτοῦ* E F *αὐτοῦ* A B C G ‖ *ἀπολογησάμενον* A F ‖ *τῶν τε μιλησίων* vel *πρεσβευομένους* ci. *Kr.*

πορευομένους ἐπὶ καταβοῇ τῇ αὑτοῦ μάλιστα καὶ τὸν Ἑρμοκράτη
μετ᾽ αὐτῶν, ὃς ἔμελλε τὸν Τισσαφέρνη ἀποφαίνειν φθείροντα τῶν
Πελοποννησίων τὰ πράγματα μετὰ Ἀλκιβιάδου καὶ ἐπαμφοτερί-
ζοντα. ἔχθρα δὲ πρὸς αὐτὸν ἦν αὐτῷ αἰεί ποτε περὶ τοῦ μισθοῦ 3
τῆς ἀποδόσεως· καὶ τὰ τελευταῖα φυγόντος ἐκ Συρακουσῶν τοῦ
Ἑρμοκράτους καὶ ἑτέρων ἡκόντων ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Συρακοσίων
ἐς τὴν Μίλητον στρατηγῶν, Ποτάμιδος καὶ Μύσκωνος καὶ Δημ-
άρχου, ἐνέκειτο ὁ Τισσαφέρνης φυγάδι ὄντι ἤδη τῷ Ἑρμοκράτει
πολλῷ ἔτι μᾶλλον καὶ κατηγόρει ἄλλα τε καὶ ὡς χρήματά ποτε
αἰτήσας ἑαυτὸν καὶ οὐ τυχὼν τὴν ἔχθραν οἱ προθοῖτο. ὁ μὲν οὖν 4
Ἀστύοχος καὶ οἱ Μιλήσιοι καὶ ὁ Ἑρμοκράτης ἀπέπλευσαν ἐς τὴν
Λακεδαίμονα· ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης διεβεβήκει πάλιν ἤδη παρὰ τοῦ
Τισσαφέρνους ἐς τὴν Σάμον.

Καὶ οἱ ἐκ τῆς Δήλου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων [πρεσβευταί], οὓς 86
τότε ἔπεμψαν παραμυθησομένους καὶ ἀναδιδάξοντας τοὺς ἐν τῇ
Σάμῳ, ἀφικνοῦνται παρόντος τοῦ Ἀλκιβιάδου, καὶ ἐκκλησίας γε-
νομένης λέγειν ἐπεχείρουν. οἱ δὲ στρατιῶται τὸ μὲν πρῶτον οὐκ 2
ἤθελον ἀκούειν, ἀλλ᾽ ἀποκτείνειν ἐβόων τοὺς τὸν δῆμον κατα-
λύοντας· ἔπειτα μέντοι μόλις ἡσυχάσαντες ἤκουσαν. οἱ δ᾽ ἀπήγ- 3
γελλον ὡς οὔτε ἐπὶ διαφθορᾷ τῆς πόλεως ἡ μετάστασις γένοιτο,
ἀλλ᾽ ἐπὶ σωτηρίᾳ, οὐθ᾽ ἵνα τοῖς πολεμίοις παραδοθῇ (ἐξεῖναι γάρ,
ὅτε ἐσέβαλον ἤδη σφῶν ἀρχόντων, τοῦτο ποιῆσαι), τῶν τε πεντα-
κισχιλίων ὅτι πάντες ἐν τῷ μέρει μεθέξουσιν, οἵ τε οἰκεῖοι αὐτῶν
οὐθ᾽ ὑβρίζονται, ὥσπερ Χαιρέας διαβάλλων ἀπήγγελλεν, οὔτε κακὸν
ἔχουσιν οὐδέν, ἀλλ᾽ ἐπὶ τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἕκαστοι κατὰ χώραν
μένουσιν. ἄλλα τε πολλὰ εἰπόντων οὐδὲν μᾶλλον ἐσήκουον, ἀλλ᾽ 4
ἐχαλέπαινον καὶ γνώμας ἄλλοι ἄλλας ἔλεγον, μάλιστα δὲ ἐπὶ τὸν

1. *αὑτοῦ* ci. *Hk.* *αὐτοῦ* A C E F G M *ἑαυτοῦ* B ‖ *ἑρμοκράτην* L 2. *τισσαφέρνην* L 4. *ἀεὶ* L 5. *τῆς* ⟨*οὐκ*⟩ *ἀποδόσεως* ci. *Naber* ‖ *διαφυγόντος* B 7. *στρατηγοῦντος* M 8. *ὁ* om. B ‖ *ἤδη* om. M ‖ *ἑρμοκράτηι* E F, cr. e_2 9. *μᾶλλον καὶ*] *καὶ* ante *μᾶλλον* add. c_2 ‖ *κατηγόρει* + G 10. *αὐτὸν* A B E F G *αὑτὸν* ci. *Bk.* ‖ *τυχὸν* refinxit c_r ‖ *οἱ*] *εἰ* c_r ‖ *προθοιτο* B *πρόθοιτο* A E F (ltt. *ιτ* in r. F_1) *προθεῖτο* C Gm *πρόθειτο* g *πρόσθοιτο* ci. *Kr.* 11. *ὁ* om. B 12. *δ᾽* B ‖ *διαβεβήκει* G ‖ *πάλιν* add. c_2 ‖ *τοῦ* om. m_2 14. *πρεσβευταί* del. *Hw.* 15. *ἀναδιδάξαντας* C 19. *μόγις* B ‖ *ἤκουσαν* B ‖ *ἀπήγγελον* G, cr. G_1 20. *οὔτ᾽* B ‖ *γίγνοιτο* B *γίγνεται* A M *γίνεται* E F sscr. G_1 21. *οὐδ᾽* ci. *Pp.* 22. *ἐσέβαλλον* A E M *προσέβαλλον* ci. *Hw.* 23. *ὅτε* A E F [G], cr. a_2 ‖ *μεθέξουσι* A E F 24. *ἀπήγγελλε* E, cr. e_2 *ἀπήγγειλεν* A B F M 25. *ἔχουσι* E ‖ *αυτῶν* C *αὑτῶν* B 26. *μένουσιν*] lt. *σ* in r. g_2 *μένουσι* E 27. *δ᾽* B

Πειραιᾶ πλεῖν. καὶ δοκεῖ Ἀλκιβιάδης πρῶτος τότε καὶ οὐδενὸς
ἔλασσον τὴν πόλιν ὠφελῆσαι· ὡρμημένων γὰρ τῶν ἐν Σάμῳ Ἀθη-
ναίων πλεῖν ἐπὶ σφᾶς αὐτούς, ἐν ᾧ σαφέστατ' ἂν Ἰωνίαν καὶ
5 *Ἑλλήσποντον εὐθὺς εἶχον οἱ πολέμιοι, κωλυτὴς γενέσθαι. καὶ ἐν*
τῷ τότε ἄλλος μὲν οὐδ' ἂν εἷς ἱκανὸς ἐγένετο κατασχεῖν τὸν ὄχλον,
ἐκεῖνος δὲ τοῦ τ' ἐπίπλου ἔπαυσε καὶ τοὺς ἰδίᾳ τοῖς πρέσβεσιν
6 *ὀργιζομένους λοιδοριῶν ἀπέτρεπεν. αὐτὸς δὲ ἀποκρινάμενος αὐτοῖς*
ἀπέπεμπεν, ὅτι τοὺς μὲν πεντακισχιλίους οὐ κωλύοι ἄρχειν, τοὺς
μέντοι τετρακοσίους ἐκέλευεν ἀπαλλάσσειν αὐτοὺς καὶ καθιστάναι τὴν
βουλὴν ὥσπερ καὶ πρότερον, τοὺς πεντακοσίους· εἰ δὲ ἐς εὐτέλειάν
τι ξυντέτμηται, ὥστε τοὺς στρατευομένους μᾶλλον ἔχειν τροφήν,
7 *πάνυ ἐπαινεῖν. καὶ τἆλλα ἐκέλευεν ἀντέχειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι*
τοῖς πολεμίοις· πρὸς μὲν γὰρ σφᾶς αὐτοὺς σῳζομένης τῆς πόλεως
πολλὴν ἐλπίδα εἶναι καὶ ξυμβῆναι, εἰ δὲ ἅπαξ τὸ ἕτερον σφαλή-
σεται, ἢ τὸ ἐν Σάμῳ ἢ 'κεῖνο, οὐδὲ ὅτῳ διαλλαγήσεταί τις ἔτι
ἔσεσθαι.

8 *Παρῆσαν δὲ καὶ Ἀργείων πρέσβεις, ἐπαγγελλόμενοι τῷ ἐν τῇ*
Σάμῳ τῶν Ἀθηναίων δήμῳ ὥστε βοηθεῖν· ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης ἐπαινέ-
σας αὐτοὺς καὶ εἰπών, ὅταν τις καλῇ, παρεῖναι, οὕτως ἀπέπεμπεν.
9 *ἀφίκοντο δὲ οἱ Ἀργεῖοι μετὰ τῶν Παράλων, οἳ τότε ἐτάχθησαν ἐν*
τῇ στρατιώτιδι νηὶ ὑπὸ τῶν τετρακοσίων περιπλεῖν Εὔβοιαν καὶ
ἄγειν Ἀθηναίων ἐς Λακεδαίμονα ἀπὸ τῶν τετρακοσίων [πεμπτοὺς]
πρέσβεις Λαισποδίαν καὶ Ἀριστοφῶντα καὶ Μελησίαν· οἳ ἐπειδὴ
ἐγένοντο πλέοντες κατ' Ἄργος, τοὺς μὲν πρέσβεις ξυλλαβόντες τοῖς
Ἀργείοις παρέδοσαν ὡς τῶν οὐχ ἥκιστα καταλυσάντων τὸν δῆμον
ὄντας, αὐτοὶ δὲ οὐκέτι ἐς τὰς Ἀθήνας ἀφίκοντο, ἀλλ' ἄγοντες ἐκ

1. *ἐδόκει* L, em. *Cl.* || *πρῶτον* B 2. *ἔλαττον* B || *ἐν*] *ἐν τῇ* M 3. *[σφᾶς]* ci. *Kr.* || *σαφέστατ' ἂν* ci. *Dobr.* *σαφέστατα* L 5. *οὐδ' ἂν εἷς*] *οὐδεὶς ἂν* A B E F M 6. *τε* B, om. C G, add. g_2 || *παύσας* A E F M || *πρέσβεσι* C E, cr. c_2 7. *λοιδορῶν* L (alt. *ο* ex *ω* cr. c), em. *Mdv.* || *ἀπέτρεπε* C E, cr. c_2 || *ἀποκρινόμενος* M 8. *ἀπέπεμπε* E || *κωλύει* E F G M *κωλύειν* A 9. *ἐκέλευε* E || *ἀπαλάσσειν* C G, cr. g_2 *ἀπαλλάττειν ἐκέλευεν* B 10. *εἰς* C G 11. *ξυνετέτμηται* B 12. *ἐκέλευε* E F 13. *αὐτοὺς* A || *σωζομένης* A B E F 14. *καὶ* om. C M *κἂν* ci. *Hw.* || *δ'* B 15. *ἐκεῖνο* C G *κεῖνοι* B *ἐκεῖνοι* A E F M g_2 || *οὐδ'* B 19. *καλεῖ* C, cr. c_2 || *οὕτως* om. M || *ἀπέπεμπε* C E, cr. c_2 22. *ἄγειν* ci. *Ps.* *ἄγοντες* L || *ἀθηναῖον* A B, cr. A_1 || ⟨*τοὺς*⟩ *ἀπὸ* ci. *Kr.* || *πεμπτοὺς* M S *πέμπουσι* A B c_r E F G *γρ.* S, del. *Bk.* 23. *πρέσβης* (ltt. *ης* per comp.) F || *λαισπονδίαν* A B E F M, cr. e_2 || *μιλησίαν* A c_r E F G M || *[οἳ]* ci. *Rsk.* 24. *ἄργος*] lt. *α* in r. g_2

τοῦ Ἄργους ἐς τὴν Σάμον τοὺς πρέσβεις ἀφικνοῦνται ἧπερ εἶχον
τριήρει.

Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους Τισσαφέρνης, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον 87
ἐν ᾧ μάλιστα διά τε τἆλλα καὶ τὴν Ἀλκιβιάδου κάθοδον ἤχθοντο
αὐτῷ οἱ Πελοποννήσιοι ὡς φανερῶς ἤδη ἀττικίζοντι, βουλόμενος,
ὡς ἐδόκει δή, ἀπολύεσθαι πρὸς αὐτοὺς τὰς διαβολάς, παρεσκευάζετο
πορεύεσθαι ἐπὶ τὰς Φοινίσσας ναῦς ἐς Ἄσπενδον, καὶ τὸν Λίχαν
ξυμπορεύεσθαι ἐκέλευε· τῇ δὲ στρατιᾷ προστάξειν ἔφη Τάμων
ἑαυτοῦ ὕπαρχον, ὥστε τροφὴν ἐν ὅσῳ ἂν αὐτὸς ἀπῇ διδόναι.
λέγεται δὲ οὐ κατὰ ταὐτό, οὐδὲ ῥᾴδιον εἰδέναι τίνι γνώμῃ παρ- 2
ῆλθεν ἐς τὴν Ἄσπενδον καὶ παρελθὼν οὐκ ἤγαγε τὰς ναῦς. ὅτι 3
μὲν γὰρ αἱ Φοίνισσαι νῆες ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἑκατὸν
μέχρι Ἀσπένδου ἀφίκοντο σαφές ἐστι· δι' ὅτι δὲ οὐκ ἦλθον πολ-
λαχῇ εἰκάζεται. οἱ μὲν γὰρ ἵνα διατρίβῃ ἀπελθών, ὥσπερ καὶ
διενοήθη, τὰ τῶν Πελοποννησίων (τροφὴν γοῦν οὐδὲν βέλτιον,
ἀλλὰ καὶ χεῖρον ὁ Τάμως, ᾧ προσετάχθη, παρεῖχεν), οἱ δὲ ἵνα
τοὺς Φοίνικας προαγαγὼν ἐς τὴν Ἄσπενδον ἐκχρηματίσαιτο ἀφείς
(καὶ γὰρ ὣς αὐτοῖς οὐδὲν ἔμελλε χρήσεσθαι), ἄλλοι δ' ὡς κατα-
βοῆς ἕνεκα τῆς ἐς Λακεδαίμονα, τοῦ λέγεσθαι ὡς οὐκ ἀδικεῖ, ἀλλὰ
καὶ σαφῶς οἴχεται ἐπὶ τὰς ναῦς ἀληθῶς πεπληρωμένας. ἐμοὶ 4
μέντοι δοκεῖ σαφέστατον εἶναι τριβῆς ἕνεκα καὶ ἀνοκωχῆς τῶν
Ἑλληνικῶν τὸ ναυτικὸν οὐκ ἀγαγεῖν, φθορᾶς μέν, ἐν ὅσῳ παρῄει
ἐκεῖσε καὶ διέμελλεν, ἀνισώσεως δέ, ὅπως μηδετέρους προσθέμενος
ἰσχυροτέρους ποιήσῃ, ἐπεί, εἴ γε ἐβουλήθη, διαπολεμῆσαι ⟨ἂν⟩ ἐπι-

4. *τὴν*] *διὰ τὴν* B 6. *δὴ*] *δεῖ* A E F, cr. a_2 e_2 *οἱ* B 7. *ἐς*] lt. *ς* in r. g_2 8. *προστάξειν*] ltt. *στ* in r. g_2 *προσάξειν* C || *τάμὼν* B *ταμῶν* A C E F Gm 9. *αὐτοῖς* A *αὐτοὺς* F, cr. f_3 10. *τὸ αὐτὸ* B || *παρῆλθε* E F 11. *ἦγε* C *ἤγε* A E F G M c_2 || vb. *οὐκ ἤγε . . . ἀπελθών* (v. 14) bis scr. F, altera vice vb. *οἱ μὲν . . . εἰκάζεται* del. f_3 12. *τετταράκοντα* B 13. *ἐστιν* A *ἔτι* B || *διότι* B C E F Gm 14. *ἀπελθεῖν* ci. *Kr.* 15. *οὐθὲν* B 16. *ταμὼς* A *ταμῶς* C (ref. c_2) E F Gm || *παρεῖχε* C E, cr. c_2 17. *ἀφιείς* ci. *Hw.* 18. *καὶ γὰρ ⟨καὶ⟩* ci. *Kr.* || *ὣς*] *ὡς* Lm 19. *ἐς*] *εἰς τὴν* B || *τοῦ* ci. *Pp.* *τὸ* C E F G M *τῶ* B *τῶι* A 21. *μέντοι*] *μέν τι* M || *διατριβῆς* B || *ἀνακωχῆς* Lm 22. *ἐλλή* M || ⟨*ἀπελθεῖν τε καὶ*⟩ *τὸ* ci. *Gtz.* || *οὐ κάταγειν* (*γαγεῖν* suprascr.) B 23. *διέμελλε* B(?) C E, cr. c_2 || *ἀνὶσ|σεως* B || *μηδετέροις* B M || *προσθεμένους* A C E F, cr. e_2 24. *ἰσχυροτέροις* B || *ἐβουλεύθη* A F || *διεπολέμησεν ἂν* ci. *Hw.* || *ἂν* add. *Dobr.* || *ἐπιφανεὶς* ci. *Rsk.* *ἐπιφανὲς* C E G *περὶ ἐπιφανὲς* A, *περὶ* del. a_2 *περι ἐπιφανὲς* F, *περι* del. f_2 *πέρι ἐπιφανὲς* M *π||φανὲς* (*ε* suprascr.) B *περιφανὲς* *γρ.* g_2 *[ἐπιφανὲς δήπου] . . . [γὰρ]* *Kr.*, *διαπ.*, *ἐπιφανὲς δ.* ⟨*τοῦτο*⟩ *Gtz.* ci.

φανεὶς δήπου οὐκ ἐνδοιαστῶς· κομίσας γὰρ ἂν Λακεδαιμονίοις τὴν
νίκην κατὰ τὸ εἰκὸς ἔδωκεν, οἵ γε καὶ ἐν τῷ παρόντι ἀντιπάλως
5 μᾶλλον ἢ ὑποδεεστέρως τῷ ναυτικῷ ἀνθώρμουν. καταφωρᾷ δὲ
μάλιστα καὶ ἣν εἶπε πρόφασιν οὐ κομίσας τὰς ναῦς. ἔφη γὰρ
αὐτὰς ἐλάσσους ἢ ὅσας βασιλεὺς ἔταξε ξυλλεγῆναι· ὁ δὲ χάριν ἂν
δήπου ἐν τούτῳ μείζω ἔτι ἔσχεν, οὔτε ἀναλώσας πολλὰ τῶν βασι-
6 λέως, τά τε αὐτὰ ἀπ᾽ ἐλασσόνων πράξας. ἐς δ᾽ οὖν τὴν Ἄσπενδον
ᾗτινι δὴ γνώμῃ ὁ Τισσαφέρνης ἀφικνεῖται καὶ τοῖς Φοίνιξι ξυγ-
γίγνεται· καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἔπεμψαν ὡς ἐπὶ τὰς ναῦς κελεύ-
88 σαντος αὐτοῦ Φίλιππον ἄνδρα Λακεδαιμόνιον δύο τριήρεσιν. Ἀλκι-
βιάδης δὲ ἐπειδὴ καὶ τὸν Τισσαφέρνη ᾔσθετο παριόντα ἐπὶ τῆς
Ἀσπένδου, ἔπλει καὶ αὐτὸς λαβὼν τρεῖς καὶ δέκα ναῦς, ὑποσχό-
μενος τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ ἀσφαλῆ καὶ μεγάλην χάριν (ἢ γὰρ αὐτὸς
ἄξειν Ἀθηναίοις τὰς Φοινίσσας ναῦς ἢ Πελοποννησίοις γε κωλύσειν
ἐλθεῖν), εἰδώς, ὡς εἰκός, ἐκ πλείονος τὴν Τισσαφέρνους γνώμην
ὅτι οὐκ ἄξειν ἔμελλε, καὶ βουλόμενος αὐτὸν τοῖς Πελοποννησίοις
ἐς τὴν ἑαυτοῦ καὶ Ἀθηναίων φιλίαν ὡς μάλιστα διαβάλλειν, ὅπως
μᾶλλον δι᾽ αὐτὸ σφίσιν ἀναγκάζοιτο προσχωρεῖν. καὶ ὁ μὲν ἄρας
εὐθὺ τῆς Φασήλιδος καὶ Καύνου ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο.
89 Οἱ δ᾽ ἐκ τῆς Σάμου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμφθέντες πρέ-
σβεις ἐπειδὴ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπήγγειλαν τὰ παρὰ τοῦ
Ἀλκιβιάδου, ὡς κελεύει τε ἀντέχειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τοῖς πολε-
μίοις, ἐλπίδας τε ὅτι πολλὰς ἔχει κἀκείνοις τὸ στράτευμα διαλλάξειν
καὶ Πελοποννησίων περιέσεσθαι, ἀχθομένους καὶ πρότερον τοὺς
πολλοὺς τῶν μετεχόντων τῆς ὀλιγαρχίας καὶ ἡδέως ἂν ἀπαλλα-

1. ἐνδοιαστῶς] ltt. οι in r. g_2 ἐνδυαστῶς C, cr. c_2 ἐγγυαστῶς A E F, cr. e_2 ἐνδιαστῶς a_2 ἐγγυαστῶς B || ἂν ⟨τὰς ναῦς⟩ ci. *Kr.* 2. ἔδωκε E 3. καταφωρᾶι E M καταφωρᾶν F E_1 κατάφωρος a_2 (ltt. ος in r.; quid A_1 scripserit, non liquet) καταφο|ρᾶν B καταφθορᾶ C (-ὰ c_2) καταφ+ορὰ G καταφθορὴ sscr. f_2 4. ἦν A, cr. a_2 5. ἐλάττους B 6. μείζωι E || ἔσχε E || οὔτ᾽ B 7. ἐλαττόνων, σσ sscr., B || δ᾽ οὖν] in r. G_1 8. ξυγγίνεται B ξυγγίγνεσθαι A, cr. a_2 9. ἐπὶ] in r. g 10. τριήρεσι E, cr. e_2 11. τισσαφέρνην L | τῆς] τοις, ῆ sscr., in mg. c_r 12. τρεῖς καί δεκα B τρισκαίδεκα A c_r E F M sscr. B τρίσκαίδεκα G 13. ἐν add. c_2 || τῇ om. C || χρείαν ci. *Naber* || αὐτοὶ A, cr. a_2 αὐτοῖς ἄξειν [Ἀθηναίοις] ci. *Cob.* 16. τοῖς bis scr., semel del. G 17. αὐτοῦ A C E F G M 18. αὐτὸν B || σφίσι C E, cr. c_2 || ἄιρας A E F 19. φασήλιδος B M e_2 φασηλιδος C φασῃ:λίδος G φασηλίδος A φασιλιδος E φασιλίδος F || ἄνω in r. G_1, del. *Hw.* 20. οἱ] καὶ οἱ M || δὲ C M || ⟨οἱ⟩ ἀπὸ ci. *Kr.* || πεμφθέντες del. *Hw.* 23. και κἀκείνοις B 24-25. τοὺς πολλοὺς καὶ πρότερον B

γέντας πῃ ἀσφαλῶς τοῦ πράγματος πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπέρρωσαν.
καὶ ξυνίσταντό τε ἤδη καὶ τὰ πράγματα διεμέμφοντο, ἔχοντες ἡγε- 2
μόνας τῶν πάνυ [στρατηγῶν] τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν ἀρχαῖς
ὄντων, οἷον Θηραμένη τε τὸν Ἅγνωνος καὶ Ἀριστοκράτη τὸν
Σκελίου καὶ ἄλλους, οἳ μετέσχον μὲν ἐν τοῖς πρῶτοι τῶν πραγμά-
των, φοβούμενοι δέ, ὡς ἔφασαν, τό τε ἐν τῇ Σάμῳ στράτευμα
καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, τούς τε ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρεσβευομένους,
μή τι ἄνευ τῶν πλειόνων κακὸν δράσωσι τὴν πόλιν, †ουτο ἀπαλλα-
ξείειν τοῦ ἄγαν ἐς ὀλίγους ἐλθεῖν, ἀλλὰ τοὺς πεντακισχιλίους ἔργῳ
καὶ μὴ ὀνόματι χρῆναι ἀποδεικνύναι καὶ τὴν πολιτείαν ἰσαιτέραν
καθιστάναι. ἦν δὲ τοῦτο μὲν σχῆμα πολιτικὸν τοῦ λόγου αὐτοῖς, 3
κατ᾽ ἰδίας δὲ φιλοτιμίας οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῷ τοιούτῳ προσέκειντο,
ἐν ᾧπερ καὶ μάλιστα ὀλιγαρχία ἐκ δημοκρατίας γενομένη ἀπόλλυ-
ται· πάντες γὰρ αὐθημερὸν ἀξιοῦσιν οὐχ ὅπως ἴσοι, ἀλλὰ καὶ
πολὺ πρῶτος αὐτὸς ἕκαστος εἶναι· ἐκ δὲ δημοκρατίας αἱρέσεως
γιγνομένης ῥᾷον τὰ ἀποβαίνοντα ὡς οὐκ ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἐλασ-
σούμενός τις φέρει. σαφέστατα δ᾽ αὐτοὺς ἐπῆρε τὰ ἐν τῇ Σάμῳ 4
τοῦ Ἀλκιβιάδου ἰσχυρὰ ὄντα καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐκ ἐδόκει μόνιμον τὸ
τῆς ὀλιγαρχίας ἔσεσθαι· ἠγωνίζετο οὖν εἷς ἕκαστος αὐτὸς [πρῶτος]
προστάτης τοῦ δήμου γενέσθαι. οἱ δὲ τῶν τετρακοσίων μάλιστα 90

1. πῆ C πη: G 3. τοὺς πάνυ ci. *Cl.* || στρατηγῶν (et infra καὶ) del. *Cl.*, στρατηγούντων ἐν ci. *Bk.* || καὶ ⟨τῶν⟩ ci. *Kr.* 4. θηραμένην L [G] || ἄγνωνος L [G]m || ἀριστοκράτην L 5. σικελίου C σικε B σικελλίου A E Fm σκελλίου e f || τοῖς om. A C E F M (G) S || πρώτοις L [G], em. *Bk.* 6. δ᾽ ὥς B αδεῶς E (lt. α in r. e_2) ἀδεῶς A c_r F M, cr. a_2 f_2 || ἔφθασαν B || τ᾽ B 7. ἀλκιβιάδην] ἀ. σπουδῆ(ι) πάνυ A B E (σπουδὴ) F G, σ. π. om. C M S; ἢ που δὴ (hoc post *Hw.*) τούς γε ci. *Gtz.* || τούς τε ἐς] in r. G_1 || τε om B et Thom. Mag. pag. 299, 11 || πρεσβευομένους] π. ἔπεμπον A B E F G, ἔ. om. C M S 8. δράσειαν B || τῇ πόλει M || ουτο C οὐ τὸ A E F G M c_2 οὐ τῶ sscr. a_2 οὐ τῶι B οὕτω *Hier. Muellerus*, οὔπω *Mdv.*, οὔτι vel οὗτοι *Pp.* ci. || ἀπαλλαξείειν ci. *Abr.* (cf. S) ἀπαλλάξειν L; post hoc vb. ἠξίουν *Mdv.*, ἔλεγον *St.* add.; ⟨ἔμελλον⟩ αὐτοὺς ἀπαλλάξειν *Schuetzius*, οὗτοι ἄγαν ἀπαλλαξείειν ἔλεγον τοῦ ἐς ὀλ. *Rauchensteinius* ci 9. ἐλθεῖν] οἰκεῖν M 10. ἀποδεικνῦναι C E G, cr. c_2 || ἰσωτέραν M ἐσετέραν E ἐς ἑτέραν A B F, ἐς del. a_2 11. ἦν B || σχῆμα] τὸ σχῆμα A E F G M πρόσχημα ci. *G. Hermannus* 12. κατὰ B || τῶν τοιούτων A E F, cr. a_2 (εἴδει addens) e 14. ἀξιοῦσι E 15. πολλοὶ E F || δὲ om. C 16. γενομένης G || ῥᾶ(ι)στα G (ltt. στα in r g_2) M ῥᾶι F, cr. f_2 || ἀποβαίνοντα] ltt. βα in r. f || οὐχ ὑπὸ ci. *Hw.* || ἐλαττούμενός B 17. αὐτοῦ A E F, cr. a_2 || ἐπῆρε A (praeter C G) 18. [τοῦ ἀλκιβιάδου] ci. *Kr.* 19. ἕκαστος] ἕ. ὑπερβολὴν C E G, cr. g_2 || πρῶτος del. *Hw.*

ἐναντίοι ὄντες τῷ τοιούτῳ εἴδει καὶ προεστῶτες, Φρύνιχός τε, ὃς
καὶ στρατηγήσας ἐν τῇ Σάμῳ τῷ Ἀλκιβιάδῃ τότε διηνέχθη, καὶ
Ἀρίσταρχος, ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ ἐκ πλείστου ἐναντίος τῷ
δήμῳ, καὶ Πείσανδρος καὶ Ἀντιφῶν καὶ ἄλλοι οἱ δυνατώτατοι,
πρότερόν τε, ἐπεὶ τάχιστα κατέστησαν καὶ ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ Σάμῳ
σφῶν ἐς δημοκρατίαν ἀπέστη, πρέσβεις τε ἀπέστελλον σφῶν ἐς
τὴν Λακεδαίμονα καὶ τὴν ὁμολογίαν προυθυμοῦντο καὶ τὸ ἐν τῇ
Ἠετιωνείᾳ καλουμένῃ τεῖχος ἐποιοῦντο, πολλῷ τε μᾶλλον ἔτι, ἐπειδὴ
καὶ οἱ ἐκ τῆς Σάμου πρέσβεις σφῶν ἦλθον, ὁρῶντες τούς τε πολ-
λοὺς καὶ σφῶν τοὺς δοκοῦντας πρότερον πιστοὺς εἶναι μεταβαλλο-
2 μένους. καὶ ἀπέστειλαν μὲν Ἀντιφῶντα καὶ Φρύνιχον καὶ ἄλλους
δέκα κατὰ τάχος, φοβούμενοι καὶ τὰ αὐτοῦ καὶ τὰ ἐκ τῆς Σάμου,
ἐπιστείλαντες παντὶ τρόπῳ ὅστις καὶ ὁπωσοῦν ἀνεκτὸς ξυναλλαγῆναι
3 πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. ᾠκοδόμουν δὲ ἔτι προθυμότερον τὸ
ἐν τῇ Ἠετιωνείᾳ τεῖχος. ἦν δὲ τοῦ τείχους ἡ γνώμη αὕτη, ὡς
ἔφη Θηραμένης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, οὐχ ἵνα τοὺς ἐν Σάμῳ, ἢν
βίᾳ ἐπιπλέωσι, μὴ δέξωνται ἐς τὸν Πειραιᾶ, ἀλλ' ἵνα τοὺς πολε-
4 μίους μᾶλλον, ὅταν βούλωνται, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ δέξωνται. χηλὴ
γάρ ἐστι τοῦ Πειραιῶς ἡ Ἠετιώνεια, καὶ παρ' αὐτὴν εὐθὺς ὁ
ἔσπλους ἐστίν. ἐτειχίζετο οὖν οὕτω ξὺν τῷ πρότερον πρὸς ἤπειρον
ὑπάρχοντι τείχει, ὥστε καθεζομένων ἐς αὐτὸ ἀνθρώπων ὀλίγων
ἄρχειν τοῦ τε ἔσπλου ⟨καὶ ἔκπλου⟩· ἐς αὐτὸν γὰρ τὸν ἐπὶ τῷ στό-
ματι τοῦ λιμένος στενοῦ ὄντος τὸν ἕτερον πύργον ἐτελεύτα τό τε
παλαιὸν τὸ πρὸς ἤπειρον καὶ τὸ καινὸν τὸ ἐντὸς τεῖχος τειχιζόμενον

1. ὅς] ὃ E F ὁ A B e 2. σάμῳ] σ. ποτὲ A B E F G M ‖ διενέχθη B 6. vb. ἐς . . . σφῶν in mg. add. G_1 ‖ alt. σφῶν del. *Hw.* 7. ὁμολογίαν] ὀλιγαρχίαν A C E F G M γρ. B ‖ προθυμοῦντο C, cr. c_2 8. ἡετιωνεία C, cr. c_2 ἠετιωνίαι A ηἰετιωνίαι E ἠιετιωνίαι F M hic et v. 15 ‖ τε] τι ci. *Rsk.* ‖ ἔτι] ἔ. καὶ B 13. ἀνεκτῶς A E F ‖ ξυναναγῆναι A, cr. a_2 15. τὸ τεῖχος E, cr. E_1 16. ἐκ σάμωι B ἐκ σάμου ci. *Hw.* 17. δέξονται C, cr. c_2 18. χειλη F χείλη A (η sscr. a_2) C E G (χηλὴ γρ. g_2) 19. ἐστιν A E F, cr. e ‖ ἡ om. A C E F M, add. c_2 ‖ ἠετιωνεία B ἡετιωνεία C (?) ἠετιωνία A E ἠιετιωνία F M ἠετιωνει[α] G 20. ἐπίπλους A C E F [G] ‖ ἐστί E ‖ οὕτως B ‖ ξὺν] ξυνεχὲς ci. *Hw.* ‖ τῷ] τὸ A το F, cr. f_2 21. αὐτὸν A B C E F G, cr. e_2 22. τοῦ ^{τε}ἔσπλου c_r τοῦ ἔσπλου B M [G] ‖ καὶ ἔκπλου add. *Cl.* ‖ ἐς ci. *Ullrichius* ἐπ' L ‖ τὸν] τοῖν ci. *Dobr.* ‖ τοῦ στόματι (ltt. τι c_r) C 23. στενῷ ὄντι ci. *Gtz.* ‖ πῦργον (ltt. γον c_r) C ‖ ἐτελεύτα+ G 24. τὸ ἐντὸς τὸ καινὸν B ‖ τείχους C τοῦ τείχους A E F G M ‖ ⟨τὸ⟩ τειχιζόμενον ci. *Pp.*

πρὸς θάλασσαν. διῳκοδόμησαν δὲ καὶ στοάν, ἥπερ ἦν μεγίστη 5
καὶ [ἐγγύτατα] τούτου εὐθὺς ἐχομένη ἐν τῷ Πειραιεῖ, καὶ ἦρχον
αὐτοὶ αὐτῆς, ἐς ἣν καὶ τὸν σῖτον ἠνάγκαζον πάντας τὸν ὑπ-
άρχοντά τε καὶ τὸν ἐπεσπλέοντα ἐξαιρεῖσθαι καὶ ἐντεῦθεν προ-
αιροῦντας πωλεῖν.

Ταῦτ' οὖν ἐκ πλέονός τε ὁ Θηραμένης διεθρόει καὶ ἐπειδὴ 91
οἱ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος πρέσβεις οὐδὲν πράξαντες ἀνεχώρησαν
τοῖς ξύμπασι ξυμβατικόν, φάσκων κινδυνεύσειν τὸ τεῖχος τοῦτο
καὶ τὴν πόλιν διαφθεῖραι. ἅμα γὰρ καὶ ἐκ τῆς Πελοποννήσου 2
ἐτύγχανον Εὐβοέων ἐπικαλουμένων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον
δύο καὶ τεσσαράκοντα νῆες, ὧν ἦσαν καὶ ἐκ Τάραντος καὶ ἐκ
Λοκρῶν Ἰταλιώτιδες καὶ Σικελικαί τινες, ὁρμοῦσαι ἤδη ἐπὶ Λᾷ
τῆς Λακωνικῆς καὶ παρασκευαζόμεναι τὸν ἐς τὴν Εὔβοιαν πλοῦν
(ἦρχε δὲ αὐτῶν Ἡγησανδρίδας Ἡγησάνδρου Σπαρτιάτης)· ἃς ἔφη
Θηραμένης οὐκ Εὐβοίᾳ μᾶλλον ἢ τοῖς τειχίζουσι τὴν Ἠετιώνειαν
προσπλεῖν, καὶ εἰ μή τις ἤδη φυλάξεται, λήσειν διαφθαρέντας. ἦν 3
δέ τι καὶ τοιοῦτον ἀπὸ τῶν τὴν κατηγορίαν ἐχόντων, καὶ οὐ πάνυ
διαβολὴ μόνον τοῦ λόγου. ἐκεῖνοι γὰρ μάλιστα μὲν ἐβούλοντο
ὀλιγαρχούμενοι ἄρχειν καὶ τῶν ξυμμάχων, εἰ δὲ μή, τάς γε ναῦς
καὶ τὰ τείχη ἔχοντες αὐτονομεῖσθαι, ἐξειργόμενοι δὲ καὶ τούτου μὴ
οὖν ὑπὸ δήμου γε αὖθις γενομένου αὐτοὶ πρὸ τῶν ἄλλων μάλιστα

1. θάλατταν, σσ sscr., B ‖ ἥπερ] η in r. g_2 ἧπερ F 2. ἐγγύτατα del. *Hw.* ‖ ἐν τῷ πειραιεῖ (πειραιῆι E F, cr. e_2 f_2) del. *Hw.* 3. αὐτοὶ] ἂν αὐτοὶ A B E οἱ αὐτοὶ G M f_2 (οἱ in r.) ‖ ἐς ἣν om. C ‖ πάν^{τ} M 4. post τε lacunam statuit *Hw.* ‖ ἐπεσπλέοντα ci. *Hc* ἐπιπλέοντα A C E F G M ἐσπλέοντα B ‖ ἐξαιρῆσθαι E, cr. e_2 ‖ προαιροῦντας] ltt. αιροῦντας in r. c_2 προεροῦντας sscr. a_2 6. πλείονος A Bm ‖ τε] χρόνου A C E F G M 7. πρέσβεις] διεθρόουν π. C E, δ. del. e_2 8. συμβατικόν G 9. διαφθείραι C, cr. c_2 10. τοῦτον om. M 11. τετταράκοντα B ‖ alt. ἐκ om. B 12. σικελικαί] σικελαὶ καί C σικελι++καί G ‖ ἐπὶ λᾷ] εἰπίλαι A, cr. a_2 ἐπὶ λαι F, λαι del. f_2 ἐπὶ C G M ἐπὶ ++ E 13. λακονικῆς C, cr. c_2 14. δ' B ‖ ἡγησανδρίδρας C ἀγησανδρίδας A B G e_2 ἀγισανδρίδας E F ‖ ἀγησάνδρου A B E G ἀγισάνδρου F 15. εὔβοια B ‖ ἠετιωνείαν B G c_2 ἡετιωνίαν C ἠετιωνίαν A E F ἠιετιωνίαν M 16. εἰ] ἡ F, cr. f_2, om. E, η add. e ‖ διαφυλάξεται A ‖ διαφθαρέντες ci. *Kr.* 17. καί τι ci. *Kr.* ‖ πάνυ om. M 18. διαβολὴ μόνον M sscr. c_2 γρ. g_2 διαβόλιμον ὂν A B c_2 (refingens) E (ὂν) F G ‖ ⟨τὸ⟩ τοῦ ci. *Dobr.* ‖ ἐκεῖνο G, cr. g_2 19. γε ci. *Rsk.* (cf. S) τε L 20. δὲ om. C 21. οὖν] ὂν A E F, cr. a_2 e_2 γοῦν ci. *Kr.* ‖ δήμου C S (?) τοῦ δ. A B E F G M ‖ γε M S τε A B C E F, om. G ‖ γενο:μένου G δήμῳ . . γενόμενοι ci. *Dobr.*

διαφθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς πολεμίους ἐσαγαγόμενοι ἄνευ τειχῶν
καὶ νεῶν ξυμβῆναι καὶ ὁπωσοῦν τὰ τῆς πόλεως ἔχειν, εἰ τοῖς γε
92 *σώμασι σφῶν ἄδεια ἔσται. διόπερ καὶ τὸ τεῖχος τοῦτο, καὶ πυλίδας*
ἔχον καὶ ἐσόδους ἐπεσαγωγὰς τῶν πολεμίων, ἐτείχιζόν τε προθύμως
2 *καὶ φθῆναι ἐβούλοντο ἐξεργασάμενοι. πρότερον μὲν οὖν κατ' ὀλί-*
γους τε καὶ κρύφα μᾶλλον τὰ λεγόμενα ἦν· ἐπειδὴ δὲ ὁ Φρύνιχος
ἥκων ἐκ τῆς ἐς Λακεδαίμονα πρεσβείας πληγεὶς ὑπ' ἀνδρὸς τῶν
περιπόλων [τινὸς] ἐξ ἐπιβουλῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ πληθούσῃ καὶ οὐ
πολὺ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου ἀπελθὼν ἀπέθανε παραχρῆμα, καὶ ὁ
μὲν πατάξας διέφυγεν, ὁ δὲ ξυνεργός, Ἀργεῖος ἄνθρωπος, ληφθεὶς
καὶ βασανιζόμενος ὑπὸ τῶν τετρακοσίων οὐδενὸς ὄνομα τοῦ κελεύ-
σαντος εἶπεν οὐδὲ ἄλλο τι ἢ ὅτι εἰδείη πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐς
τοῦ περιπολάρχου καὶ ἄλλοσε κατ' οἰκίας ξυνιόντας, τότε δὴ οὐδενὸς
γεγενημένου ἀπ' αὐτοῦ νεωτέρου καὶ ὁ Θηραμένης ἤδη θρασύτε-
ρον καὶ Ἀριστοκράτης καὶ ὅσοι ἄλλοι τῶν ⟨τε⟩ τετρακοσίων αὐτῶν
3 *καὶ τῶν ἔξωθεν ἦσαν ὁμογνώμονες ἦσαν ἐπὶ τὰ πράγματα. ἅμα*
γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς Λᾶς αἱ νῆες ἤδη περιπεπλευκυῖαι καὶ ὁρμισάμεναι
ἐς τὴν Ἐπίδαυρον τὴν Αἴγιναν κατεδεδραμήκεσαν· καὶ οὐκ ἔφη ὁ
Θηραμένης εἰκὸς εἶναι ἐπ' Εὔβοιαν πλεούσας αὐτὰς ἐς Αἴγιναν
κατακολπίσαι καὶ πάλιν ἐν Ἐπιδαύρῳ ὁρμεῖν, εἰ μὴ παρακληθεῖσαι
ἥκοιεν ἐφ' οἷσπερ καὶ αὐτὸς αἰεὶ κατηγόρει· οὐκέτι οὖν οἷόν τε
4 *εἶναι ἡσυχάζειν. τέλος δὲ πολλῶν καὶ στασιωτικῶν λόγων καὶ*
ὑποψιῶν προσγενομένων καὶ ἔργῳ ἤδη ἥπτοντο τῶν πραγμάτων·
οἱ γὰρ ἐν τῷ Πειραιεῖ τὸ τῆς Ἠετιωνείας τεῖχος ὁπλῖται οἰκοδο-

1. a vb. *[δι]αφθαρῆναι* incipit fragmentum membranaceum Faijumense (W) ab *Wesselyo* (stud. Vindob. vol. VII) editum, cuius scripturas quoad non mancum est (nam marginibus exesis dimidia fere pars deest) infra attuli ‖ *ἀλλὰ*] *ὥστε ἐβούλοντο* M *γρ.* G_1 (*ὥστε* in r. g_2) 2. *τὰ* om. M 4. *καὶ* om. C ‖ *ἐσόδους*] *ἐ. καὶ* A B E F G M ‖ *ἐπεισαγωγὰς* L 5. *ἐξειργα:σμένοι* B ‖ *κατ'*] *καὶ* W 6. *δὲ* add. g_2 8. *τινὸς* del. *Kr.* ‖ *τῇ* del. *Cob.* 8-9. *[καὶ . . . ἀπελθὼν]* ci. *Kr.* 9. *προσελθὼν* M; *[ἀπελθὼν]* *Hw.*, *ἐπελθόντος* *St.* ci. 10. *διέφυγε* E F, cr. e_2 *ἀπέφυγε* W ‖ *εληφθη* W 11. *ουδα[μ]ως*, lt. *ω* incerta, W ‖ *ὄνομα τοῦ*] *τοῦ* om. C G W (?) *κελεύσαντος ὀνόματος* C 12. *εἶπε* E, cr. e_2 ‖ *ουδ'* W ‖ *τι* om. W ‖ *εἰδήει* C F, cr. c_2 *δέϊη* B [G] 15. *ἀριστοκράτης*] *ὁ ἀ.* G W ‖ ⟨*τε*⟩ ci. *Kr.* 16. *ἦσαν*] *ἤ(ι)εσαν* Lm 17. *λᾶις* B *λακεδαιμονίας* G M mg. c_2 f_2 (ex *λᾶς* cr.) ‖ *περιπεπλευκυῖαι* A B E F M c_2 *καταπεπλευκυῖαι* G, in mg. *γρ. περι* g_2 ‖ *ὁρμησάμεναι* C E F G, cr. e_2 f_2 g_2 18. *κατεδεδραμήκεσαν* D *κατατεδε[δραμήκεσαν]* W *καταδεδραμήκε-σαν* L 19. *ἐπὶ* B ‖ *πλεύσας* A E F, cr. e_2 21. *ἀεὶ* A B C F G M 23. *προγενομένων* ci. *Kr.* 24. *ἠετιωνίας* A c_2 *ἡετιωνίας* C *ἠιετιωνίας* F *ἡιετι-ωνίας* E M

μοῦντες, ἐν οἷς καὶ Ἀριστοκράτης ἦν ταξιαρχῶν καὶ τὴν ἑαυτοῦ
φυλὴν ἔχων, ξυλλαμβάνουσιν Ἀλεξικλέα, στρατηγὸν ὄντα ἐκ τῆς
ὀλιγαρχίας καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς ἑταίρους τετραμμένον, καὶ ἐς
οἰκίαν ἀγαγόντες εἶρξαν. ξυνεπελάβοντο δὲ ἅμα αὐτοῖς καὶ ἄλλοι 5
καὶ Ἕρμων τῶν περιπόλων τις, τῶν Μουνιχίασι τεταγμένων ἄρχων·
τὸ δὲ μέγιστον, τῶν ὁπλιτῶν τὸ στῖφος ταὐτὰ ἐβούλετο. ὡς δὲ 6
ἐσηγγέλθη τοῖς τετρακοσίοις (ἔτυχον δὲ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ξυγ-
καθήμενοι), εὐθὺς [πλὴν] ὅσοις μὴ βουλομένοις ταῦτα ἦν, ἑτοῖμοι
ἦσαν ἐς τὰ ὅπλα ἰέναι καὶ τῷ Θηραμένει καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ
ἠπείλουν. ὁ δὲ ἀπολογούμενος ἑτοῖμος ἔφη εἶναι ξυναφαιρησόμενος
ἰέναι ἤδη. καὶ παραλαβὼν ἕνα τῶν στρατηγῶν ὅστις ἦν αὐτῷ
ὁμογνώμων ἐχώρει ἐς τὸν Πειραιᾶ· ἐβοήθει δὲ καὶ Ἀρίσταρχος
καὶ τῶν ἱππέων νεανίσκοι. ἦν δὲ θόρυβος πολὺς καὶ ἐκπληκτικός· 7
οἵ τε γὰρ ἐν τῷ ἄστει ἤδη ᾤοντο τόν τε Πειραιᾶ κατειλῆφθαι καὶ
τὸν ξυνειλημμένον τεθνάναι, οἵ τε ἐν τῷ Πειραιεῖ τοὺς ἐκ τοῦ
ἄστεως ὅσον οὔπω ἐπὶ σφᾶς παρεῖναι. μόλις δὲ τῶν τε πρεσβυτέ- 8
ρων διακωλυόντων τοὺς ἐν τῷ ἄστει διαθέοντας καὶ ἐπὶ τὰ ὅπλα
φερομένους, καὶ Θουκυδίδου τοῦ Φαρσαλίου τοῦ προξένου τῆς
πόλεως παρόντος καὶ προθύμως ἐμποδών τε ἑκάστοις γιγνομένου
καὶ ἐπιβοωμένου μὴ ἐφεδρευόντων ἐγγὺς τῶν πολεμίων ἀπολέσαι
τὴν πατρίδα, ἡσύχασάν τε καὶ σφῶν αὐτῶν ἀπέσχοντο. καὶ ὁ μὲν 9
Θηραμένης ἐλθὼν ἐς τὸν Πειραιᾶ (ἦν δὲ καὶ αὐτὸς στρατηγός),

1. *ἀριστοκράτης*] *ὁ ἀ.* B ‖ alt. *καὶ*] *οὐ* ci. *Hw.* 2. *φυλακὴν* A B E F G M ‖ *ξυλλαμβάνουσι* E W, cr. e_2 3. *ἑτέρους* C G W sscr. a_2 ‖ *τεταγμένον* B M sscr. G_1 4. *οἰκίαν*] *[οι]κιον*, lt. *ο* incerta, W ‖ *εἶργον* G *εἶρξαν* sscr. G_1 *εἶρξαν* A B C *ἦρξαν* E F, cr. c_2 e_2 ‖ *[ξυνεπελάβοντο ἅμα] δὲ καὶ ἄλλοι* W (?) ‖ *αὐτοῖς ἅμα* A B E F M 5. *ερμων* C F *ἑρμῶν* c_2 ‖ *τις τῶν περι-πόλων* B ‖ *περιπολλῶν* F ‖ *τις*] *τινὸς* M ‖ *μουνν(?)χιασι* W *μουνυχίασι* E F *μουνυχιάσι* A B (accentu incerto) G (ltt. *ου* in r. g_2) *μονυχίας* C (*μωνυχίας* c_2)m ‖ *ἀρχῶν* A C E F Gm 6. *στῖφος*] *πλῆθος* B ‖ *ταῦτα* L, cr. *Stph.* ‖ *ἐβου-λεύετο* C W ‖ alt. *δὲ*] *δ'* B 7. *δ'* B ‖ *ξυνκαθήμενοι* W 8. *πλὴν* (*πλεῖν* in r. b) del. *Haasius* ‖ *μὴ*] *δὴ* ci. *Gtz.* ‖ *ταῦτ'* B ‖ *ἕτοιμοι* Lm 10. *δ'* B ‖ *ἕτοιμος* Lm ‖ *ἔφη εἶναι*] *ἔφη* post *εἶναι* in mg. add. c_r *εἶναι ἔφη* M ‖ *συν-α[φαιρησόμενος]* W 11. *ὅστις*] *ὃς* B W 12. in vb. *ὁμογν[ώμων]* desinit W *ὁμογνῶμον* B ‖ *εἰς* B ‖ *πειραιᾶι* E F hic et vv. 14 et 22 13. *πολλὺς* E, cr. e_2 15. *ξυνειλεγμένον* B ‖ *τεθνᾶναι* A C F ‖ *τ'* B ‖ *πειραιῆι* E F, cr. e_2 f_2 16. *ἄστεος* A B G c_2 ‖ *οὔπω*] *οὐκ* C *οὔπω οὐκ* G ‖ *μόγις* Lm ‖ *τε* om. A B E F M 17. *διακολυόντων* F 18. *φε+ρομένους* B ‖ alt. *τοῦ* del. *Hw.* 19. *ἐμποδῶν* A ‖ *ἕκαστος* C *ἕκαστον* A E F *ἑκάστω* a_2 20. *ἐπι-βοωμένου*] ltt. *οω* in r. g_2 ‖ *ἐγγὺς*] *ἔτι* A B E F 21. *ἀπέχοντο* E F 22. *εἰς* E F

ὅσον ἀπὸ βοῆς ἕνεκα, ὠργίζετο τοῖς ὁπλίταις· ὁ δὲ Ἀρίσταρχος
10 καὶ οἱ ἐναντίοι τῷ ἀληθεῖ ἐχαλέπαινον. οἱ δὲ ὁπλῖται ὁμόσε τε
ἐχώρουν οἱ πλεῖστοι [τῷ ἔργῳ] καὶ οὐ μετεμέλοντο, καὶ τὸν Θηρα-
μένη ἠρώτων εἰ δοκεῖ αὐτῷ ἐπ᾽ ἀγαθῷ τὸ τεῖχος οἰκοδομεῖσθαι,
καὶ εἰ ἄμεινον εἶναι καθαιρεθέν. ὁ δέ, εἴπερ καὶ ἐκείνοις δοκεῖ
καθαιρεῖν, καὶ ἑαυτῷ ἔφη ξυνδοκεῖν. καὶ ἐντεῦθεν εὐθὺς ἀνα-
βάντες οἵ τε ὁπλῖται καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τοῦ Πειραιῶς ἀνθρώπων
11 κατέσκαπτον τὸ τείχισμα. ἦν δὲ πρὸς τὸν ὄχλον ἡ παράκλησις
ὡς χρή, ὅστις τοὺς πεντακισχιλίους βούλεται ἄρχειν ἀντὶ τῶν τετρα-
κοσίων, ἰέναι ἐπὶ τὸ ἔργον. ἐπεκρύπτοντο γὰρ ὅμως ἔτι τῶν
πεντακισχιλίων τῷ ὀνόματι, μὴ ἄντικρυς δῆμον ὅστις βούλεται
ἄρχειν ὀνομάζειν, φοβούμενοι μὴ τῷ ὄντι ὦσι καὶ πρός τινα εἰπών
τίς τι ἀγνοίᾳ σφαλῇ. καὶ οἱ τετρακόσιοι διὰ τοῦτο οὐκ ἤθελον
τοὺς πεντακισχιλίους οὔτε εἶναι οὔτε μὴ ὄντας δήλους εἶναι, τὸ
μὲν καταστῆσαι μετόχους τοσούτους ἄντικρυς [ἂν] δῆμον ἡγού-
93 μενοι, τὸ δ᾽ αὖ ἀφανὲς φόβον ἐς ἀλλήλους παρέξειν. τῇ δ᾽ ὑστε-
ραίᾳ οἱ μὲν τετρακόσιοι ἐς τὸ βουλευτήριον ὅμως καὶ τεθορυβη-
μένοι ξυνελέγοντο· οἱ δ᾽ ἐν τῷ Πειραιεῖ ὁπλῖται τόν τε Ἀλεξικλέα
ὃν ξυνέλαβον ἀφέντες καὶ τὸ τείχισμα καθελόντες, ἐς τὸ πρὸς τῇ
Μουνιχίᾳ Διονυσιακὸν θέατρον ἐλθόντες καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα ἐξε-
κλησίασάν τε καὶ δόξαν αὐτοῖς εὐθὺς ἐχώρουν ἐς τὸ ἄστυ καὶ
2 ἔθεντο αὖ ἐν τῷ Ἀνακίῳ τὰ ὅπλα. ἐλθόντες δὲ ἀπὸ τῶν τετρα-
κοσίων τινὲς ᾑρημένοι πρὸς αὐτοὺς ἀνὴρ ἀνδρὶ διελέγοντό τε καὶ
ἔπειθον οὓς ἴδοιεν ἀνθρώπους ἐπιεικεῖς αὐτούς τε ἡσυχάζειν καὶ
τοὺς ἄλλους παρακατέχειν, λέγοντες τούς τε πεντακισχιλίους ἀπο-

1. ὅσον] ὅ. καὶ A B E F M ὅσον γε ci. *Kr.* || δ᾽ B 2. τῷ ἀληθεῖ γρ. S τῷ πλήθει L [G] τῇ ἀληθείᾳ vel τῷ ἔργῳ *Kr.*, τῷ πλήθει ⟨ἀληθῶς⟩ *Hw.*, τῷ πλήθει τῷ ἔργῳ *Hs* ci. || ὁμόσ+ι E, cr. e_2 3. [τῷ ἔργῳ] ci. *Kr.* || [μετε]μέλ+οντο G μετεμέλλοντο ex cr. c_2 || θηραμένην L 5. καὶ εἰ (εἰ+ C)] ἢ *Pp.*, ἢ καὶ *Rsk.* ci. 6. εὐθὺς] ++++++ E (prima lt. α, ultima fort. ς fuit), εὐθὺς mg. e 7. καὶ . . . ἀνθρώπων] ἐν ἄλλωι ἀντιγράφωι καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τοῦ πειραιῶς ἀνθρώπων mg. B, quae ipsa vb. contextus exhibet 7-8. τῶν . . . τείχισμα] ξυνδοκεῖν M 10. ὅμος C, cr. c_2 12. ὦσι] in r. e_2 εἰσὶ A E(?) F M 13. τι om. M 14. οὔτ᾽ B 15. ἂν del. *Kr.* 17. τεθορυβημένον C τεθορυβούμενοι (η sscr.) B 18. πειραιῆι E F, cr. e_2 20. μουνυχία(ι) A B C G μονουχίαι E Fm || διονυσιακὸν] δ. τὸ (τῶι F) ἐν τῷ(ι) πειραιεῖ (πειραεῖ E) A B E F M mg. g || ἕλκοντες C || ἐξεκλησίασαν D ἐξεκκλησίασαν L ἠκκλησίασαν ci. *Bhm.* 21. τε om. A B F 22. αὖ E αὐ C αὐτοῦ G (del. g_2) c_2 e_2, om. A B F M || ἀνακείω(ι) L 24. οὓς] in r. G_1 ὡς C || εἴδοιεν C 25. ἀποφαινεῖν B

φανεῖν, καὶ ἐκ τούτων ἐν μέρει ᾗ ἂν τοῖς πεντακισχιλίοις δοκῇ
τοὺς τετρακοσίους ἔσεσθαι, τέως δὲ τὴν πόλιν μηδενὶ τρόπῳ δια-
φθείρειν μηδ᾽ ἐς τοὺς πολεμίους ἀνῶσαι. τὸ δὲ πᾶν πλῆθος τῶν 3
ὁπλιτῶν, ἀπὸ πολλῶν καὶ πρὸς πολλοὺς λόγων γιγνομένων, ἠπι-
ώτερον ἦν ἢ πρότερον, καὶ ἐφοβεῖτο μάλιστα περὶ τοῦ παντὸς
πολιτικοῦ. ξυνεχώρησάν τε ὥστε ἐς ἡμέραν ῥητὴν ἐκκλησίαν ποι-
ῆσαι ἐν τοῦ Διονύσου περὶ ὁμονοίας.
Ἐπειδὴ δὲ ἐπῆλθε [ἡ ἐν Διονύσου ἐκκλησία] καὶ ὅσον οὐ 94
ξυνειλεγμένοι ἦσαν, ἀγγέλλονται αἱ δύο καὶ τεσσαράκοντα νῆες καὶ
ὁ Ἡγησανδρίδας ἀπὸ τῶν Μεγάρων τὴν Σαλαμῖνα παραπλεῖν· καὶ
πᾶς τις τῶν ὁπλιτῶν αὐτὸ τοῦτο ἐνόμιζεν εἶναι τὸ πάλαι λεγόμενον
ὑπὸ Θηραμένους καὶ τῶν μετ᾽ αὐτοῦ, ὡς ἐς τὸ τείχισμα ἔπλεον
αἱ νῆες, καὶ χρησίμως ἐδόκει καταπεπτωκέναι. ὁ δὲ Ἡγησαν- 2
δρίδας τάχα μέν τι καὶ ἀπὸ ξυγκειμένου [λόγου] περί τε τὴν
Ἐπίδαυρον καὶ ταύτῃ ἀνεστρέφετο, εἰκὸς δὲ αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν
παρόντα στασιασμὸν τῶν Ἀθηναίων, δι᾽ ἐλπίδος ὡς κἂν ἐς δέον
παραγένοιτο, ταύτῃ ἀνέχειν. οἱ δ᾽ οὖν Ἀθηναῖοι, ὡς ἠγγέλθη 3
αὐτοῖς, εὐθὺς δρόμῳ ἐς τὸν Πειραιᾶ πανδημεὶ ἐχώρουν, ὡς τοῦ
ἰδίου πολέμου μείζονος [ἢ] ἀπὸ τῶν πολεμίων οὐχ ἑκὰς ἀλλὰ
πρὸς τῷ λιμένι ὄντος. καὶ οἱ μὲν ἐς τὰς παρούσας ναῦς ἐσέβαινον,
οἱ δὲ ἄλλας καθεῖλκον, οἱ δέ τινες ἐπὶ τὰ τείχη καὶ τὸ στόμα τοῦ
λιμένος παρεβοήθουν. αἱ δὲ τῶν Πελοποννησίων νῆες παραπλεύ- 95
σασαι καὶ περιβαλοῦσαι Σούνιον ὁρμίζονται μεταξὺ Θορικοῦ τε καὶ

1. ἂν ⟨αὐτοῖς⟩ ci. *Hw.* || τοῖς π. δοκῇ] δ. τοῖς π. M δοκῆι τοῖς π. δοκῆι E F, alt. δοκῆι del. e f_2 δοκῆι τοῖς π. δοκεῖ A 2. τέως om. B || τὴν δὲ B φθείρειν B 3. εἰς C E F a_2 εἰ A 4. ὑπὸ ci. *Hw.* || ἠπιώτερον A 5. ἦν add. g_2 || παντὸς τοῦ M 7. τοῦ διονύσου] τῶ(ι) διονυσίω(ι) A B E F G M c_2 8. ἐπῆλθεν A B C e_2 συνῆλθεν G M || vb. ἡ . . ἐκκλησία del. *St.* || ἐν διονύσου ἡ ἐκκλησία M ἐν διονυσίω ἡ ἐ. γρ. G_1 || διονύσω A E διονύσιωι F τῶι διονυσίωι B 9. ξυνειλεγμένοι] ltt. οι in r. g_2 ξυνειλεγμέναι C || αἱ] δὲ αἱ M || τετταράκοντα B 10. ἡγησανδρίδας C ἀγησανδρίδας A B G M ἀγισ. E F, lt. ι cr. e_2 || τῶν om. M || περιπλεῖν M 11. ὁπλιτῶν] πολλῶν ὁ. A E F G M γρ. B πολλῶν B πολιτῶν ci. *Gtz.* || ἐνόμιζε E, cr. e_2 13. ἀγησανδρίδας A B E G M ἀγισ. F hic et c. 95, 3 14. καὶ om. C E G, add. e || [λόγου] ci. *Kr.* 15. ταύτη E 16. παρόντα add. c_2 || ὡς κἂν] ὡς οὐκ ἂν E, ὡς οὐκ in r. trium ltt. e_2 17. ταύτην A E F, τη sscr. a_2 [G] || οὖν ci. *Bk.* αὖ A c_r E F G M, om. B 18. πειραιᾶι E F || πανδημεῖ C, cr. c_2 19. ἢ] ἡ B; [ἢ] S, ἤδη *Dobr.*, πολέμου ⟨οὐ⟩ vel μείζονος τοῦ ἀπὸ *Dr.*, μείζονος ἢ τοῦ ἰδίου πολέμου *Koenius*, μείονος *Dorvillius* ci. 20. παρούσας] ὁρμούσας ci. *Kr.* 21. ἐπὶ] ἐς G 23. ὑπερβαλοῦσαι M sscr. G_1 (ltt. ερ in r. g_2) || θορυκοῦ A F G M θο+ρυκοῦ B θουρίκου C

2 Πρασιῶν, ὕστερον δὲ ἀφικνοῦνται ἐς Ὠρωπόν. Ἀθηνα[illegible] δὲ κατὰ
τάχος καὶ ἀξυγκροτήτοις πληρώμασιν ἀναγκασθέντες χρήσασθαι,
οἷα πόλεώς τε στασιαζούσης καὶ περὶ τοῦ μεγίστου ἐν τάχει βου-
λόμενοι βοηθῆσαι (Εὔβοια γὰρ αὐτοῖς ἀποκεκλῃμένης τῆς Ἀττικῆς
πάντα ἦν), πέμπουσι Θυμοχάρη στρατηγὸν καὶ ναῦς ἐς Ἐρέτριαν.
3 ὧν ἀφικομένων ξὺν ταῖς πρότερον ἐν Εὐβοίᾳ οὔσαις ἓξ καὶ τριά-
κοντα ἐγένοντο. καὶ εὐθὺς ναυμαχεῖν ἠναγκάζοντο· ὁ γὰρ Ἡγη-
σανδρίδας ἀριστοποιησάμενος ἐκ τοῦ Ὠρωποῦ ἀνήγαγε τὰς ναῦς,
διέχει δὲ μάλιστα ὁ Ὠρωπὸς τῆς τῶν Ἐρετριῶν πόλεως θαλάσσης
4 μέτρον ἑξήκοντα σταδίους. ὡς οὖν ἐπέπλει, εὐθὺς ἐπλήρουν καὶ
οἱ Ἀθηναῖοι τὰς ναῦς, οἰόμενοι σφίσι παρὰ ταῖς ναυσὶ τοὺς στρα-
τιώτας εἶναι· οἱ δὲ ἔτυχον οὐκ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἄριστον ἐπισιτιζό-
μενοι (οὐδὲν γὰρ ἐπωλεῖτο ἀπὸ προνοίας τῶν Ἐρετριῶν), ἀλλ' ἐκ
τῶν ἐπ' ἔσχατα τοῦ ἄστεως οἰκιῶν, ὅπως σχολῇ πληρουμένων
φθάσειαν οἱ πολέμιοι προσπεσόντες καὶ ἐξαναγκάσειαν τοὺς Ἀθη-
ναίους οὕτως ὅπως τύχοιεν ἀνάγεσθαι. σημεῖον δὲ αὐτοῖς ἐς τὸν
5 Ὠρωπὸν ἐκ τῆς Ἐρετρίας, ὁπότε χρὴ ἀνάγεσθαι, ἤρθη. διὰ τοι-
αύτης δὴ παρασκευῆς οἱ Ἀθηναῖοι ἀναγαγόμενοι καὶ ναυμαχήσαντες
ὑπὲρ τοῦ λιμένος τῶν Ἐρετριῶν ὀλίγον μέν τινα χρόνον ὅμως καὶ
ἀντέσχον, ἔπειτα ἐς φυγὴν τραπόμενοι καταδιώκονται ἐς τὴν γῆν.
6 καὶ ὅσοι μὲν αὐτῶν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ἐρετριῶν ὡς φιλίαν
καταφεύγουσι, χαλεπώτατα ἔπραξαν φονευόμενοι ὑπ' αὐτῶν· οἳ δὲ
ἐς τὸ ἐπιτείχισμα τὸ ἐν τῇ Ἐρετρίᾳ, ὃ εἶχον αὐτοί, περιγίγνονται

1. πρασείων A B E F M πρασειων sscr. G_1 πραστειων C πραστείων c_2 προαστείων G 2. πληρώμασι C E, cr. c_2 3. καὶ om. M || βουλόμενοι ἐν τάχει A C E F G M 4. βοῆσαι B || αὐτοῖς] ltt. οῖς in r g_2 αὐτῆς C e_2 (ex -οῖς cr.) || ἀποκεκλεισμένης A (lt. ς add. a_3) E F G c_2 ἀποκεκλειμένοις B_m 5. πέμπουσιν C, cr. c || θυμοχάρην A B E F sscr. G_1 θυμόχαριν C G_m || ερετριαν C ἐρετρίαν E F G_m 6. ἐς εὔβοιαν A B E F M || οὖσαι|ς καὶ B, ἓξ in mg. add. B_1 8. ἀνῆγε B 9. ἀπέχει A B E F M, cr. e_2 || μᾶλλον G || ἐρετριέων A C E F G M || θαλάττης B 12. δ' B || [ἄριστον] ci. *Hs* 13. ἐρετριέων L || ἀλλὰ C 14. ἐπέσχατα A B C E F ἐπ' ἐσχατιᾷ ci. *Valckenaer* || ἄστεος A B c_r G M f σχολῆ E σχολὴ B 15. ἐξαναγκάσειαν] ltt. ἐξ del. e ἀναγκάσειαν A B F M τοὺς add. c_r (?) 16. ὅπως οὕτως A E F || ἐναγαγέσθαι B, ltt. αγ del. b || δ' B 17. χρείη *Dobr.*, χρῆν *Kr.* ci. || vb. ἀνάγεσθαι ἤρθη in r. e_2 || ἠρέθη A F, lt. ε del. f || τοιαύτης] lt. ς in r. b τοιαύτην A C E F, cr. e_2 18. δεῖ E F, del. e_2 || παρασκευὴν A C E F, cr. e_2 || ἀναγόμενοι A C E F G M ἀνταναγαγόμενοι ci. *Naber* 19. ἐρετριέων L 20. ἔπειτ' B || ἐκτραπόμενοι B 21. ἐρετριέων L || ὡς φιλίαν (ex -λείαν cr. e_2)] ὡσφλίαν, ltt. praeter σφ in r., B 22. καταφεύγουσιν C, cr. c || οἳ ci. *Stph.* οἱ L || δ' B 23. τείχισμα B || ἐν τῇ om. B

καὶ ὅσαι ἐς Χαλκίδα ἀφικνοῦνται τῶν νεῶν. λαβόντες δὲ οἱ Πελο- 7
ποννήσιοι δύο καὶ εἴκοσι ναῦς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἄνδρας τοὺς
μὲν ἀποκτείναντες τοὺς δὲ ζωγρήσαντες τροπαῖον ἔστησαν. καὶ
ὕστερον οὐ πολλῷ Εὔβοιάν τε, ἅπασαν ἀποστήσαντες πλὴν Ὠρεοῦ
(ταύτην δὲ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι εἶχον), καὶ τἆλλα τὰ περὶ αὐτὴν καθ-
ίσταντο.

Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ὡς ἦλθε τὰ περὶ τὴν Εὔβοιαν γεγενημένα, 96
ἔκπληξις μεγίστη δὴ τῶν πρὶν παρέστη. οὔτε γὰρ ἡ ἐν τῇ Σικελίᾳ
ξυμφορά, καίπερ μεγάλη τότε δόξασα εἶναι, οὔτε ἄλλο οὐδέν πω
οὕτως ἐφόβησεν. ὅπου γὰρ στρατοπέδου τε τοῦ ἐν Σάμῳ ἀφεστη- 2
κότος, ἄλλων τε νεῶν οὐκ οὐσῶν οὐδὲ τῶν ἐσβησομένων, αὐτῶν
τε στασιαζόντων καὶ ἄδηλον ὂν ὁπότε σφίσιν αὐτοῖς ξυρράξουσι,
τοσαύτη ἡ ξυμφορὰ ἐπεγεγένητο, ἐν ᾗ ναῦς τε καὶ τὸ μέγιστον
Εὔβοιαν ἀπολωλέκεσαν, ἐξ ἧς πλείω ἢ τῆς Ἀττικῆς ὠφελοῦντο,
πῶς οὐκ εἰκότως ἠθύμουν; μάλιστα δ' αὐτοὺς καὶ δι' ἐγγυτάτου 3
ἐθορύβει, εἰ οἱ πολέμιοι τολμήσουσι νενικηκότες εὐθὺ σφῶν ἐπὶ
τὸν Πειραιᾶ ἐρῆμον ὄντα νεῶν πλεῖν· καὶ ὅσον οὐκ ἤδη ἐνόμιζον
αὐτοὺς παρεῖναι. ὅπερ ἄν, εἰ τολμηρότεροι ἦσαν, ῥᾳδίως ἂν ἐποί- 4
ησαν, καὶ διέστησαν ἂν ἔτι μᾶλλον τὴν πόλιν, εἰ ἐπολιόρκουν μέ-
νοντες, καὶ τὰς ἀπ' Ἰωνίας ναῦς ἠνάγκασαν ἂν καίπερ πολεμίας
οὔσας τῇ ὀλιγαρχίᾳ τοῖς σφετέροις οἰκείοις καὶ τῇ ξυμπάσῃ πόλει
βοηθῆσαι· καὶ ἐν τούτῳ Ἑλλήσποντός τε ἂν ἦν αὐτοῖς καὶ Ἰωνία
καὶ αἱ νῆσοι καὶ τὰ μέχρι Εὐβοίας καὶ ὡς εἰπεῖν ἡ Ἀθηναίων
ἀρχὴ πᾶσα. ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ μόνῳ Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναίοις 5
πάντων δὴ ξυμφορώτατοι προσπολεμῆσαι ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ ἐν

1. δ' B δὲ καὶ A E F G M γρ. B 2. εἴκοσι ++ ναῦς C 3. τρόπαιον A E F 4. οὐ πολλῷ (πολλῶν A) ὕστερον A C E F G M || τε om. M [G] || lacunam ante πλὴν statuit *St.*, ante καὶ *Cl.*, ante τἆλλα *Hw.* || ὡραιοῦ C (?) F, cr. c_2 5. αὐτοὶ] αὐτὴν G 7. δ' B 8. ἡ ἐν τῇ] τῆι ἐν B 9. ξυμφορᾶ B C || οὔτ' B || οὐδέπω A E F M c_r (οὐδένπω C_1) 10. ἐφόβησε C E, cr. c_2 11. vb. ἄλλων . . . ἐσβησομένων (pr. σ in r. g_2) post ὠφελοῦντο (v. 14) transp. *Hw.* 12. τε om. A E F M (?), add. a_2 || ὁπότε] ὅπου τε A E F M || σφίσι C E, cr. c_2 || ξυνράξουσι C, cr. c_2 συρράξουσι B 13. ἐπεπεγεγένητο F 14. ἀπολωλέκεισαν C, cr. c ἀπωλωλέκεσαν A || ἐξῆς C (?), cr. c_2 || ἢ E 15. ἐγγυτάτου] ἐλαχίστου ci. *Hw.* 16. εὐθὺ ci. *Lobeckius* εὐθὺ+ B εὐθὺς A C E F G M 17. πειραιᾶι F || ἔρημον L_m || ἀποπλεῖν G 19. καὶ] καὶ ἢ A B E F G M || εἰ] ἐφορμοῦντες ἢ A B E F G M ἐφ. ἢ ⟨εἰ⟩ ci. *Bk.* 20. ἠνάγκασαν ἂν om. G, add. g_2 21. οὔσης B 23. vb. καὶ τὰ μέχρι εὐβοίας (βοιωτίας B εὐβοίας γρ. B) del. *St.* 25. συμφορώτατοι A C E F G || ἀλλ' ἐν κὲν B

ἄλλοις πολλοῖς. διάφοροι γὰρ πλεῖστον ὄντες τὸν τρόπον, οἱ μὲν
ὀξεῖς οἱ δὲ βραδεῖς, καὶ οἱ μὲν ἐπιχειρηταὶ οἱ δὲ ἄτολμοι, ἄλλως
τε κἂν ναυτικῇ ἀρχῇ πλεῖστα ὠφέλουν. ἔδειξαν δὲ οἱ Συρακόσιοι·
μάλιστα γὰρ ὁμοιότροποι γενόμενοι ἄριστα καὶ προσεπολέμησαν.

97 Ἐπὶ δ' οὖν τοῖς ἠγγελμένοις οἱ Ἀθηναῖοι ναῦς τε εἴκοσι ὅμως
ἐπλήρουν καὶ ἐκκλησίαν ξυνέλεγον, μίαν μὲν εὐθὺς τότε πρῶτον
ἐς τὴν Πύκνα καλουμένην, οὗπερ καὶ ἄλλοτε εἰώθεσαν, ἐν ᾗπερ
καὶ τοὺς τετρακοσίους καταπαύσαντες τοῖς πεντακισχιλίοις ἐψηφί-
σαντο τὰ πράγματα παραδοῦναι· εἶναι δὲ αὐτῶν ὁπόσοι καὶ ὅπλα
παρέχονται· καὶ μισθὸν μηδένα φέρειν μηδεμιᾶς ἀρχῆς, εἰ δὲ μή,
2 ἐπάρατον ἐποιήσαντο. ἐγίγνοντο δὲ καὶ ἄλλαι ὕστερον ⟨ἐν⟩ Πυκνὶ
ἐκκλησίαι, ἀφ' ὧν καὶ νομοθέτας καὶ τὰ ἄλλα ἐψηφίσαντο ἐς τὴν
πολιτείαν. καὶ οὐχ ἥκιστα δὴ τὸν πρῶτον χρόνον ἐπί γε ἐμοῦ
Ἀθηναῖοι φαίνονται εὖ πολιτεύσαντες· μετρία γὰρ ἥ τε ἐς τοὺς
ὀλίγους καὶ τοὺς πολλοὺς ξύγκρασις ἐγένετο, καὶ ἐκ πονήρων τῶν
3 πραγμάτων γενομένων τοῦτο πρῶτον ἀνήνεγκε τὴν πόλιν. ἐψη-
φίσαντο δὲ καὶ Ἀλκιβιάδην καὶ ἄλλους μετ' αὐτοῦ κατιέναι, καὶ
παρά τε ἐκεῖνον καὶ παρὰ τὸ ἐν Σάμῳ στρατόπεδον πέμψαντες
διεκελεύοντο ἀνθάπτεσθαι τῶν πραγμάτων.

98 Ἐν δὲ τῇ μεταβολῇ ταύτῃ εὐθὺς οἱ μὲν περὶ τὸν Πείσανδρον
καὶ Ἀλεξικλέα καὶ ὅσοι ἦσαν τῆς ὀλιγαρχίας μάλιστα, ὑπεξέρχονται
ἐς τὴν Δεκέλειαν· Ἀρίσταρχος δὲ αὐτῶν μόνος (ἔτυχε γὰρ καὶ
στρατηγῶν) λαβὼν κατὰ τάχος τοξότας τινὰς τοὺς βαρβαρωτάτους
2 ἐχώρει πρὸς τὴν Οἰνόην. ἦν δὲ Ἀθηναίων ἐν μεθορίοις τῆς Βοι-
ωτίας τεῖχος, ἐπολιόρκουν δ' αὐτὸ διὰ ξυμφορὰν σφίσιν ἐκ τῆς
Οἰνόης γενομένην ἀνδρῶν ἐκ Δεκελείας ἀναχωρούντων διαφθορᾶς

1. διάφορον C 1-2. [οἱ μὲν . . . ἄτολμοι] ci. Kr. 3. κἂν ci. Hs καὶ A C E F G M καὶ ἐν B ‖ ἀρχῆι ναυτικῆι B ‖ ἀρχῇ] μάχῃ ci. Hc ‖ δ' B 5. ἐπεὶ C (ἐπὶ sscr. c_2) mg. G_1 (del. G_1) ‖ ἐπὶ δ'] ἐπειδὴ B ‖ εἴκοσιν B G 6. ἐκκλησίας ci. Gtz. ‖ συνέλεγον A C E F G ‖ τό τε F 7. πύκνα] πνύκα B et ex cr. f_2 ‖ οἷπερ ci. Hw. 9. ὁπόσοις B ‖ καὶ om. B C E 10. μηδε:να: E μηδεμιᾶ(ι) ἀρχῆ(ι) L, em. Pp. 11. ὕστερον om. B ‖ ⟨ἐν⟩ πυκνὶ ci. Hw. πυκναὶ L 12. τἄλλα B 13. δὴ] ++ E δεῖ F, cr. f_2 ‖ γ' B ‖ ὁμοῦ F, cr. f_2 14. μετρι B ‖ ἥ τε] ἥ γε B ἥδε ci. St. ‖ τοὺς om. G 15. prius καὶ] καὶ ἐς B ‖ ξυγκράσεις ἐγίγνετο B ‖ πονηρων F πονηρῶν A B C E G M 17. ἄλλας A F 19. διακελεύονται B 20. εὐθὺς post μάλιστα (v. 21) habet B 21. ἐπεξέρχονται c_r 22. δ' B 24. [ἦν δὲ] ci. Dobr. 25. συμφορὰν e_2 (ξυμφορὰν E_1?) ‖ σφίσι C E, cr. c_2 26. γενομένην] lt. ο ex α cr. e_2 γινομένην C ‖ διὰ φθορὰς B διαφθορὰν ci. Rsk.

οἱ Κορίνθιοι ἐθελοντηδόν, προσπαρακαλέσαντες τοὺς Βοιωτούς.
κοινολογησάμενος οὖν αὐτοῖς ὁ Ἀρίσταρχος ἀπατᾷ τοὺς ἐν τῇ 3
Οἰνόῃ, λέγων ὡς καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει τἆλλα ξυμβεβήκασι Λακε-
δαιμονίοις, κἀκείνους δεῖ Βοιωτοῖς τὸ χωρίον παραδοῦναι· ἐπὶ
τούτοις γὰρ ξυμβεβάσθαι. οἱ δὲ πιστεύσαντες ὡς ἀνδρὶ στρατηγῷ
καὶ οὐκ εἰδότες οὐδὲν διὰ τὸ πολιορκεῖσθαι, ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται.
τούτῳ μὲν τῷ τρόπῳ Οἰνόην τε λειφθεῖσαν Βοιωτοὶ κατέλαβον καὶ 4
ἡ ἐν ταῖς Ἀθήναις ὀλιγαρχία καὶ στάσις ἐπαύσατο.

Ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τούτου καὶ οἱ ἐν τῇ 99
Μιλήτῳ Πελοποννήσιοι, ὡς τροφήν τε οὐδεὶς ἐδίδου τῶν ὑπὸ
Τισσαφέρνους τότε [ὅτε ἐπὶ τὴν Ἄσπενδον παρῄει] προσταχθέντων,
καὶ αἱ Φοίνισσαι νῆες οὐδὲ ὁ Τισσαφέρνης πω ἧκον, ὅ τε Φίλιππος
ὁ ξυμπεμφθεὶς αὐτῷ ἐπεστάλκει Μινδάρῳ τῷ ναυάρχῳ καὶ ἄλλος,
Ἱπποκράτης, ἀνὴρ Σπαρτιάτης καὶ ὢν ἐν Φασήλιδι, ὅτι οὔτε αἱ
νῆες παρέσοιντο πάντα τε ἀδικοῖντο ὑπὸ Τισσαφέρνους, Φαρνάβαζός
τε ἐπεκαλεῖτο αὐτοὺς καὶ ἦν πρόθυμος κομίσας τὰς ναῦς καὶ αὐτὸς
τὰς λοιπὰς ἔτι πόλεις τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς ἀποστῆσαι τῶν Ἀθηναίων,
ὥσπερ καὶ ὁ Τισσαφέρνης, ἐλπίζων πλέον τι σχήσειν ἀπ' αὐτοῦ,
οὕτω δὴ ὁ Μίνδαρος πολλῷ κόσμῳ καὶ ἀπὸ παραγγέλματος
αἰφνιδίου, ὅπως λάθοι τοὺς ἐν Σάμῳ, ἄρας ἀπὸ τῆς Μιλήτου
ναυσὶ τρισὶ καὶ ἑβδομήκοντα ἔπλει ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον (πρότερον
δὲ ἐν τῷ αὐτῷ θέρει τῷδε ἑκκαίδεκα ἐς αὐτὸν νῆες ἐπέπλευσαν,
αἳ καὶ τῆς Χερσονήσου τι μέρος κατέδραμον)· χειμασθεὶς δὲ ἀνέμῳ
καὶ ἀναγκασθεὶς καταίρει ἐς τὴν Ἴκαρον, καὶ μείνας ἐν αὐτῇ ὑπὸ
ἀπλοίας πέντε ἢ ἓξ ἡμέρας ἀφικνεῖται ἐς τὴν Χίον.

Ὁ δὲ Θράσυλλος ἐκ τῆς Σάμου, ἐπειδὴ ἐπύθετο αὐτὸν ἐκ τῆς 100

1. ἐθελοντηδόν om. M ‖ προσκαλέσαντες C G 2. αὐτὸς C 3. ξυμβεβήκασιν C, cr. c 4. κἀκείνοις C g_2 (alt. ι in r.) καὶ κἀκείνους B 5. ξυμβεβᾶσθαι A E F ξυμβιβασθαι C 7. τε] μὲν G, del. g_2, om. A B E F M ‖ λειφθεῖσαν ci. Hc ληφθεῖσαν L ‖ κατέβαλον ci. Rsk. 10-11. vb. τῶν . . . προσταχθέντων del. Hw. 11. τισσαφέρνους] lt. ι ex cr. C_1 ‖ vb. ὅτε . . . παρῄει non legit S (?), del. Hs ‖ παρηει, ltt. ηει in r. f_2, F παρειη E 12. φοίνισαι B ‖ τισσαφέρνης] τ. τέως A B E F G M ‖ πω ci. Hc που L (ποῦ B) ἥκων C ‖ ὁ δὲ A 13. ξυμπεφθεὶς G ‖ ἀπεστάλκει B ‖ ἄλλοις ci. Rsk. 14. καὶ ὢν (ὧν F)] κατοικῶν Kr., [καὶ] ὢν vel οἰκῶν Hw. ci. ‖ φασιλίδι E, cr. e_2 15. παρέσονται (?) G, cr. g_2 παραπέσοιντο M 16. κομίσασθαι G 20. ἄιρας E, cr. e 22. δ' B ‖ ἀπέπλευσαν A ἐσέπλευσαν D et Bk. 23. αἳ om. A C E F G M ‖ χερρονήσου A C χερονήσου G χερονήσσου E F, cr. e_2 ‖ ἀνέμῳ ⟨μεγάλῳ⟩ ci. Hw. 24. εἰς B 25. ἀπλοίας F, cr. f_2 ‖ ἐς] ὡς M [G] 26. θράσυλος A c_r E F Gm

Μιλήτου ἀπηρκότα, ἔπλει καὶ αὐτὸς ναυσὶν εὐθὺς πέντε καὶ πεντήκοντα, ἐπειγόμενος μὴ φθάσῃ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἐσπλεύσας.
2 αἰσθόμενος δὲ ὅτι ἐν τῇ Χίῳ εἴη καὶ νομίσας αὐτὸν καθέξειν αὐτοῦ, σκοποὺς μὲν κατεστήσατο καὶ ἐν τῇ Λέσβῳ καὶ ἐν τῇ ἀντιπέρας ἠπείρῳ, εἰ ἄρα ποι κινοῖντο αἱ νῆες, ὅπως μὴ λάθοιεν, αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Μήθυμναν παραπλεύσας ἄλφιτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια παρασκευάζειν ἐκέλευεν ὡς, ἢν πλείων χρόνος ἐγγίγνηται,
3 ἐκ τῆς Λέσβου τοὺς ἐπίπλους τῇ Χίῳ ποιησόμενος. ἅμα δέ (Ἔρεσος γὰρ τῆς Λέσβου ἀφειστήκει) ἐβούλετο ἐπ' αὐτὴν πλεύσας, εἰ δύναιτο, ἐξελεῖν. Μηθυμναίων γὰρ οὐχ οἱ ἀδυνατώτατοι φυγάδες, διακομίσαντες ἔκ τε τῆς Κύμης προσεταιριστοὺς ὁπλίτας ὡς πεντήκοντα καὶ τῶν ἐκ τῆς ἠπείρου μισθωσάμενοι, ξύμπασιν ὡς τριακοσίοις, Ἀναξάρχου Θηβαίου κατὰ τὸ ξυγγενὲς ἡγουμένου, προσέβαλον πρώτῃ Μηθύμνῃ· καὶ ἀποκρουσθέντες τῆς πείρας διὰ τοὺς ἐκ τῆς Μυτιλήνης Ἀθηναίων φρουροὺς προελθόντας, αὖθις ἔξω μάχῃ ἀπωσθέντες καὶ διὰ τοῦ ὄρους κομισθέντες ἀφιστᾶσι τὴν
4 Ἔρεσον. πλεύσας οὖν ὁ Θράσυλλος ἐπ' αὐτὴν πάσαις ταῖς ναυσὶ διενοεῖτο προσβολὴν ποιεῖσθαι. προαφιγμένος δὲ αὐτόσε ἦν καὶ ὁ Θρασύβουλος πέντε ναυσὶν ἐκ τῆς Σάμου, ὡς ἠγγέλθη αὐτοῖς ἡ
5 τῶν φυγάδων αὕτη διάβασις· ὑστερίσας δὲ ἐπὶ τὴν Ἔρεσον ἐλθὼν ἐφώρμει. προσεγένοντο δὲ καὶ ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου τινὲς δύο νῆες ἐπ' οἴκου ἀνακομιζόμεναι καὶ Μηθυμναῖαι ⟨πέντε⟩· καὶ αἱ

1. *ναυσὶ* C E ‖ *εὐθὺς* om. C, post *αὐτὸς* add. c_2 2. *ἐπιγόμενος* E, cr. e_2 ‖ *φθάσῃ*] lt. *η* in r. b *σφθάσηι* A 3. *δ'* B ‖ *εἴη*] *ἤει* sscr. e_2 5. *ποι κινοῖντο*] *ἀποκινοῖντο* M et ex cr. c_2 6. *δ'* B ‖ *μέθυμναν* F ‖ *τἆλλα* B 7. ⟨*τὰ*⟩ *ἐπιτήδεια* ci. *Kr.* ‖ *ἐκέλευε* E ‖ *πλέων* E sscr. f_2 *πλέον* A F ‖ *ἐγγίγνηται* ci. *Kr.* *γίγνηται* L (*γίγνεται* B) 8. vb. *τοὺς . . . λέσβου* (v. 9) in mg. add. c_2 ‖ *ἔρεσσος* A *ἐρεσὸς* B E F G M c_2 9. *ἀφηστήκει* G *ἀφιστήκει* E F, cr. f_2 10. *ἐξελθεῖν* A B E F, cr. E_1 f_2 11. *τε* om. A C E F ‖ *κοίμης* E, cr. e_2 ‖ *πρὸς ἑταιριστοὺς* B C *πρὸς ἑταιρίστους* E *προσεταιρίστους* A F 12. *τῶν*] *τὸν* A E F ‖ *ξύμπασι* C E, cr. c_2 e_2 *ξυμπᾶσιν* A F ‖ *τριακοσίους* B 13 *ἀναξάνδρου* A B E F M ‖ *ἡγούμενος* A ‖ *προσέβαλλον* A E m_2 *προσεβᾶλλον* F 14. *πρῶτον* B 15. *μιτυλήνης* B E G c_2 *μιτυλίνης* F ‖ *προσελθόντας* G M *προεσελθόντας* ci. *Gtz.* ‖ ⟨*καὶ*⟩ *αὖθις* ci. *Rsk.* 17. *ἔρεσον* C *ἐρεσόν* E F G M *ἐρεσσόν* A B ‖ *θράσυλος* A E F G c_2m ‖ *πᾶσι* B, *πάσαις ταῖς* om. C 18. *προσαφιγμένος* E, pr. *σ* ref. e_2 ‖ *δ'* B ‖ *ἦν* om. B ‖ *ὁ* om. C 19. *θράσυλος* M ‖ *ναυσὶ* C E, cr. c_2 ‖ *ὡς*] *ὅτε* A C E F G M 20. *ὑστερήσας* A B E F G M c_2, cr. e_2 ‖ *δ'* B ‖ *ἔρεσσον* A *ἐρεσον* C *ἐρεσὸν* E F G M *ἐρεσσὸν* B 20-21. *ἐφώρμει* (*ἐφωρμεῖ* C, cr. c_2) *ἐλθών* A B E F M g_2 (ltt. *β* et *α* sscr.) 21. *τινὲς*] *χῖαι* *Cl.*, *φρουρίδες* *St.* ci. 22. *μηθυμναῖαι*] *αἱ μ.* B *πέντε* (*ε'*) *μ.* ci. *Hw.* ‖ *πέντε* add. *Dobr.* ‖ *αἱ* om. A E F M

πᾶσαι νῆες παρῆσαν ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα, ἀφ' ὧν τῷ στρατεύματι παρεσκευάζοντο ὡς κατὰ κράτος μηχαναῖς τε καὶ παντὶ τρόπῳ, ἢν δύνωνται, αἱρήσοντες τὴν Ἔρεσον.

Ὁ δὲ Μίνδαρος ἐν τούτῳ καὶ αἱ ἐκ τῆς Χίου τῶν Πελο- 101
ποννησίων νῆες, ἐπισιτισάμεναι δυοῖν ἡμέραιν καὶ λαβόντες παρὰ τῶν Χίων τρεῖς τεσσαρακοστὰς ἕκαστος Χίας, τῇ τρίτῃ διὰ ταχέων ἀπαίρουσιν ἐκ τῆς Χίου ⟨οὐ⟩ πελάγιαι, ἵνα μὴ περιτύχωσι ταῖς ἐν τῇ Ἐρέσῳ ναυσίν, ἀλλὰ ἐν ἀριστερᾷ τὴν Λέσβον ἔχοντες ἔπλεον
ἐπὶ τὴν ἤπειρον. καὶ προσβαλόντες τῆς Φωκαΐδος ἐς τὸν ἐν Καρ- 2
τερείοις λιμένα καὶ ἀριστοποιησάμενοι, παραπλεύσαντες τὴν Κυμαίαν δειπνοποιοῦνται ἐν Ἀργινούσσαις ⟨καὶ⟩ τῆς ἠπείρου ἐν τῷ ἀντιπέρας
τῆς Μυτιλήνης. ἐντεῦθεν δὲ ἔτι πολλῆς νυκτὸς παραπλεύσαντες 3
καὶ ἀφικόμενοι τῆς ἠπείρου ἐς Ἁρματοῦντα καταντικρὺ Μηθύμνης, ἀριστοποιησάμενοι διὰ ταχέων παραπλεύσαντες Λεκτὸν καὶ Λάρισαν καὶ Ἁμαξιτὸν καὶ τὰ ταύτῃ χωρία ἀφικνοῦνται ἐς Ῥοίτειον ἤδη τοῦ Ἑλλησπόντου, πρῴτερον μέσων νυκτῶν. εἰσὶ δ' αἳ τῶν νεῶν καὶ ἐς Σίγειον κατῆραν καὶ ἄλλοσε τῶν ταύτῃ χωρίων.

Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Σηστῷ δυοῖν δεούσαις εἴκοσι ναυσὶν 102
ὄντες, ὡς αὐτοῖς οἵ τε φρυκτωροὶ ἐσήμαινον καὶ ᾐσθάνοντο τὰ πυρὰ ἐξαίφνης πολλὰ ἐν τῇ πολεμίᾳ φανέντα, ἔγνωσαν ὅτι ἐσπλέουσιν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ τῆς αὐτῆς ταύτης νυκτὸς ὡς εἶχον

3. *ἐρεσόν* C E F G M *ἐρεσσόν* A B 4. *αἱ* om. A B F G 5. *νῆες*] *αἱ ν.* B ‖ *ἐπισιτισάμενοι* B ‖ *δυσὶν* L, cr. *Lobeckius* ‖ *ἡμέραις* L, cr. *Hw.* 6. *τρεῖς*|||| C ‖ *τετταρακοστὰς* B *σαρακοστὰς* A E F, cr. a_3 e_2 (*τε* addens) f_2 7. *ἀπαίρουσι* E ‖ *οὐ* add. *Hk.* ‖ *περιτύχωσιν* C, cr. c 8. *ἐρεσσῶ(ι)* A B C *ἐρεσῶ(ι)* E F G M c ‖ *ναυσί* E ‖ *ἀλλ'* A B E F 9. *τῆς*] *ἐς τὴν* B ‖ *καρτερείοις* sscr. G_1 *καρτερίοις* A B E F M *κρατερείοις* C G 10. *κύμαιαν* C G *κυμαῖαν* A E 11. vb. *δειπνοποιοῦνται . . . παραπλεύσαντες* (v. 12) om. M ‖ *δειπνοποιοῦνται*] *περαιοῦνται* A B E F G *περαιοῦνται* ⟨*τὸν κόλπον τὸν ἐλαϊτικὸν καὶ τὴν νύκτα ἀναμένοντες*⟩ *δειπνοποιοῦνται* ci. *Gtz.* ‖ *ἀργινν[ούσσαις]* C *ἀργιννούσαις* G *ἀργενούσσαις* B *ἀργεννούσαις* A E F_m ‖ ⟨*καὶ*⟩ *Gtz.*, [*τῆς ἠπείρου*] *Kr.* ci. 12. *μιτυλήνης* B E F G ‖ *δ'* B ‖ *παραπλεύσαντες*] *π. τὴν κυμαίαν* (-*αῖαν* A E) A B E F G *π. τ. καναίαν* *Pp.*, [*π. τ. κ. καὶ*] *Kr.* ci. 13. *αρματοῦντα* E F, cr. e_2 *ἁρμ.* c_r ‖ *κατ' ἀν|κρὺ* B 14. *λέκτον* C M, cr. c_2 ‖ *λάρησαν* (?) C *λάρισσαν* A B E F G M c_2 14-15. vb. *λάρισαν* et *ἁμαξιτὸν* transp. *Hw.* 15. *ἀμαξιτὸν* C F e_2 ‖ *χωρίαι* B ‖ *ῥοίτιον* A c_r E F M, cr. e_2 [G] 16. *πρωΐτερον* A B C E F G *πρωϊαίτερον* M ‖ *μέσο* c_r 17. *σίγιον* C E, cr. c_2 e_2 [G] ‖ *κατῆιραν* E F 18. *δ'* B [G] ‖ *ναυσὶ* E F 19. *φυκτωροὶ* C *φρυκτώριοι* A E F 20. *ἐσπλέουσι* E

τάχους ὑπομείξαντες τῇ Χερσονήσῳ, παρέπλεον ἐπ' Ἐλαιοῦντος,
βουλόμενοι ἐκπλεῦσαι ἐς τὴν εὐρυχωρίαν [τὰς τῶν πολεμίων ναῦς].
2 *καὶ τὰς μὲν ἐν Ἀβύδῳ ἑκκαίδεκα ναῦς ἔλαθον, προειρημένης φυ-*
λακῆς †τῷ φιλίῳ ἐπίπλῳ, ὅπως αὐτῶν ἀνακῶς ἕξουσιν, ἢν ἐκ-
πλέωσι· τὰς δὲ μετὰ τοῦ Μινδάρου ἅμα τῇ ἕῳ κατιδόντος τὴν
δίωξιν εὐθὺς ποιουμένου οὐ φθάνουσι πᾶσαι, ἀλλ' αἱ μὲν πλείους
ἐπὶ τῆς Ἴμβρου καὶ Λήμνου διέφυγον, τέσσαρες δὲ τῶν νεῶν αἱ
3 *ὕσταται πλέουσαι καταλαμβάνονται περὶ τὸν Ἐλαιοῦντα. καὶ μίαν*
μὲν ἐποκείλασαν κατὰ τὸ ἱερὸν τοῦ Πρωτεσιλάου αὐτοῖς ἀνδράσι
λαμβάνουσι, δύο δὲ ἑτέρας ἄνευ τῶν ἀνδρῶν· τὴν δὲ μίαν πρὸς
103 *τῇ ἠπείρῳ κενὴν κατακαίουσι. μετὰ δὲ τοῦτο ταῖς τε ἐξ Ἀβύδου*
ξυμμιγείσαις καὶ ταῖς ἄλλαις, ξυμπάσαις ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα, πολι-
ορκήσαντες Ἐλαιοῦντα ταύτην τὴν ἡμέραν, ὡς οὐ προσεχώρει,
ἀπέπλευσαν ἐς Ἄβυδον.
2 *Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ψευσθέντες τῶν σκοπῶν καὶ οὐκ ἂν οἰόμενοι*
σφᾶς λαθεῖν τὸν παράπλουν τῶν πολεμίων νεῶν, ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν
τειχομαχοῦντες, ὡς ᾔσθοντο, εὐθὺς ἀπολιπόντες τὴν Ἔρεσον κατὰ
τάχος ἐβοήθουν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ δύο τε ναῦς τῶν Πελο-
ποννησίων αἱροῦσιν, αἳ πρὸς τὸ πέλαγος τότε θρασύτερον ἐν τῇ
διώξει ἀπάρασαι περιέπεσον αὐτοῖς, καὶ ἡμέρᾳ ὕστερον ἀφικόμενοι
ὁρμίζονται ἐς τὸν Ἐλαιοῦντα καὶ τὰς ἐκ τῆς Ἴμβρου ὅσαι κατ-
έφυγον κομίζονται καὶ ἐς τὴν ναυμαχίαν πέντε ἡμέρας παρ-
εσκευάζοντο.
104 *Μετὰ δὲ τοῦτο ἐναυμάχουν τρόπῳ τοιῷδε. οἱ Ἀθηναῖοι*

1. *ὑπομίξαντες* L ‖ *χερωνήσωι* A *χερρονήσω(ι)* B C *χερονήσω* G *χερσονήσσωι* E, cr. e_2 *χερσοννήσωι* F ‖ *παρέπλεον*] *οὐ π.* A E F, *οὐ* del. a_2 ‖ *ἐλεοῦντος* A 2. vb. *τὰς . . ναῦς* del. *Dobr.* 3. post *ἔλαθον* lacunam statuit *St.* ‖ *προειμένης* M (*Hw.* teste) 4. *τῷ φιλίῳ φυλακῆς* M ‖ ⟨*ἐν*⟩ *τῷ φ. ἐ.* *Gtz.*, [*τῷ φ. ἐ.*] *Schenkius*, *τοῦ φιλίου ἐπίπλου . . . ἐσπλέωσι* *Hc* ci. ‖ *ἐπίπλῳ* om. M ‖ *ἕξουσι* C E, cr. c_2 e_2 ‖ *ἐκπλέωσιν* A 5. *κατιδόντες* L, cr. *Gtz.* 6. *δίωσιν* L. *Herbstius*, *ἄνοιξιν* *Naber* ci. ‖ *ποιουμένου* *Kr.*, *ποιουμένων* *Hk.*, *ποιουμένας* *Cl.* ci. *ποιούμενοι* L ‖ *πάσας* B *πάσαις* ci. *Rsk.* 7. *ἴμβρου* B sscr. c_2 *ἠπείρου* A C E F G M ‖ *τέτταρες* B 8. *περὶ* ci. *Dobr.* *παρὰ* L ‖ *ἐλεοῦντα* A 9. *ἐπωκείλασαν* E F ‖ *προτεσιλάου* C, cr. c_2 *πρωτεσιλεω* sscr. e_2 10. pr. *δὲ*] *δ'* A B E F 11. *ἠπείρῳ* ci. *Gtz.* *ἴμβρῳ* L ‖ *καινὴν* C(?) F, cr. c_2 *κ++νὴν* e ‖ *κατακαίουσιν* A *κ.* ⟨*αὐτοί*⟩ ci. *Gtz.* (Xen. Hell. I, 1, 18 cl.) 14. *ἐς*] *ὡς* G 15. *δ'* B 16. [*ἀλλὰ*] ci. *Cl.* 17. *ἀπολειπόντες* E *ἀπολείποντες* F ‖ *ἐρε+σον* C *ἐρεσὸν* E F G M *ἐρεσσὸν* A B 18. *εἰς* E 19. *αἱροῦσι* E, cr. e_2 *αἵρουσι* C, *ν* add. c_2 20. *ἀπάιρασαι* E F ‖ *ἀφικόμενοι*] ltt. *οι* in r. g_2 *ἀφικόμεναι* A E F 22. *πένθ'* B 24. *τούτωι* B

παρέπλεον ἐπὶ κέρως ταξάμενοι παρ' αὐτὴν τὴν γῆν ἐπὶ τῆς
Σηστοῦ, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι αἰσθόμενοι ἐκ τῆς Ἀβύδου ἀντανῆγον
καὶ αὐτοί. καὶ ὡς ἔγνωσαν ναυμαχήσοντες, παρέτεινον τὸ κέρας 2
οἱ μὲν Ἀθηναῖοι παρὰ τὴν Χερσόνησον, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἰδάκου
μέχρι Ἀρριανῶν, νῆες ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα, οἱ δ' αὖ Πελοποννήσιοι
ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Δαρδάνου, νῆες ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα. κέρας δὲ 3
τοῖς μὲν Πελοποννησίοις εἶχον τὸ μὲν δεξιὸν Συρακόσιοι, τὸ δ'
ἕτερον αὐτὸς Μίνδαρος καὶ τῶν νεῶν αἱ ἄριστα πλέουσαι, Ἀθη-
ναίοις δὲ τὸ μὲν ἀριστερὸν Θράσυλλος, ὁ δὲ Θρασύβουλος τὸ
δεξιόν· οἱ δὲ ἄλλοι στρατηγοὶ ὡς ἕκαστοι διετάξαντο. ἐπειγομένων 4
δὲ τῶν Πελοποννησίων πρότερόν τε ξυμμεῖξαι, καὶ κατὰ μὲν τὸ
δεξιὸν τῶν Ἀθηναίων ὑπερσχόντες αὐτοὶ τῷ εὐωνύμῳ ἀποκλῇσαι
τοῦ ἔξω αὐτοὺς ἔκπλου, εἰ δύναιντο, κατὰ δὲ τὸ μέσον ἐξῶσαι
πρὸς τὴν γῆν οὐχ ἑκὰς οὖσαν, οἱ Ἀθηναῖοι γνόντες, ᾗ μὲν ἐβού-
λοντο ἀποφάρξασθαι αὐτοὺς οἱ ἐναντίοι, ἀντεπεξῆγον καὶ περι-
εγίγνοντο τῷ πλῷ· τὸ δ' εὐώνυμον αὐτοῖς ὑπερεβεβλήκει ἤδη τὴν 5
ἄκραν ἣ Κυνὸς σῆμα καλεῖται. τῷ δὲ μέσῳ, τοιούτου ξυμβαίνον-
τος, ἀσθενέσι καὶ διεσπασμέναις ταῖς ναυσὶ καθίσταντο, ἄλλως τε
καὶ ἐλάσσοσι χρώμενοι τὸ πλῆθος καὶ τοῦ χωρίου τοῦ περὶ τὸ
Κυνὸς σῆμα ὀξεῖαν καὶ γωνιώδη τὴν περιβολὴν ἔχοντος, ὥστε τὰ
ἐν τῷ ἐπ' ἐκεῖνα αὐτοῦ γιγνόμενα μὴ κάτοπτα εἶναι. προσπεσόντες 105
οὖν οἱ Πελοποννήσιοι κατὰ τὸ μέσον ἐξέωσάν τε ἐς τὸ ξηρὸν τὰς
ναῦς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐς τὴν γῆν ἐπεξέβησαν, τῷ ἔργῳ πολὺ
περισχόντες. ἀμῦναι δὲ τῷ μέσῳ οὔθ' οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον 2
ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ὑπὸ πλήθους τῶν ἐπικειμένων νεῶν ἐδύναντο οὔθ'

3. *ναυμαχήσαντες* C E F G, cr. G_1 c ‖ *παρέτειναν* A B E F G M 4. *μὲν* om. m_2 ‖ *χερρόνησον* B *χερσόννησον* F *χερσόνησσον* E, cr. e_2 ‖ *ιδακου* C *ἰδάκοῦ* B *ἰδακοῦ* m_2 5. *ἀρριανων* C ‖ *ἑβδομήκοντα*] *ὀγδοήκοντα* C G, cr. g_2 5-6. vb. *οἱ . . . -ήκοντα* om. C, in mg. add. c_2 6. *ἀπὸ*] *ὡς ἀπὸ* m_2 ‖ *ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα* ci. *St.* *ὀκτὼ καὶ ἑξήκοντα* A B E F M c_2 [G] 7. alt. *μὲν* om. B [G] 9. *θράσυλος* A E F G cm hic et c. 105, 2 et 3 9-10. *τὸ δὲ δεξιὸν θρασύβουλος* B 10. *δ'* B ‖ *ἕκαστα* m_2 *ἕκαστος* vel *ἑκάστους* ci. *Hw.* 11. *προτέρων* ci. *Hs* ‖ *τε*] *τι* ci. *Rsk.* ‖ *ξυμμῖξαι* B *ξυμμίξαι* A C E F G (ltt. *αι* in r. trium ltt. g_2) M 12. *ἀποκλῆσαι* E F *ἀποκλεῖσαι* A B C G e_2m 13. *αὐτοῖς* A E F M 15. *ἀποφράξασθαι* L 16. *ὑπερεκβεβλήκει* A E F g_2 19. *ἐλάττοσι* B ‖ alterum *τὸ*] *τοῦ* C 20. *σῆμα*] *τὸ σῆμα* M ‖ *ὀξείαν* C E ‖ *γονιώδη* E, cr. e_2 21. *ἐπέκεινα* B C E G *ἐπ' ἐκείνωι* A, *να* sscr. a_2 *ἐπεκεινω* F, *α* sscr. f_2 24. *ἀμύναι* B C G 25. *ὑπὸ*] *ἀπὸ τοῦ* m_2 ‖ *ἐδύναντο*] alt. *ν* in r. g_2

οἱ περὶ τὸν Θράσυλλον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου (ἀφανές τε γὰρ ἦν διὰ
τὴν ἄκραν [τὸ Κυνὸς σῆμα] καὶ ἅμα οἱ Συρακόσιοι καὶ οἱ ἄλλοι
οὐκ ἐλάσσους ἐπιτεταγμένοι εἶργον αὐτούς), πρὶν οἱ Πελοποννήσιοι
διὰ τὸ κρατήσαντες ἀδεῶς ἄλλοι ἄλλην ναῦν διώκειν ἤρξαντο μέρει
3 τινὶ σφῶν ἀτακτότεροι γενέσθαι. γνόντες δὲ οἱ περὶ τὸν Θρασύ-
βουλον, τὰς ἐπὶ σφίσι ναῦς ἐπεχούσας, παυσάμενοι τῆς ἐπεξαγωγῆς
ἤδη τοῦ κέρως καὶ ἐπαναστρέψαντες εὐθύς, ἠμύναντό τε καὶ τρέ-
πουσι, καὶ τὰς κατὰ τὸ νικῆσαν τῶν Πελοποννησίων μέρος ὑπο-
λαβόντες πεπλανημένας ἔκοπτόν τε καὶ ἐς φόβον τὰς πλείους
ἀμαχεὶ καθίστασαν. οἵ τε Συρακόσιοι ἐτύγχανον καὶ αὐτοὶ ἤδη
τοῖς περὶ τὸν Θράσυλλον ἐνδεδωκότες καὶ μᾶλλον ἐς φυγὴν ὁρμή-
106 σαντες, ἐπειδὴ καὶ τοὺς ἄλλους ἑώρων. γεγενημένης δὲ τῆς τροπῆς
καὶ καταφυγόντων τῶν Πελοποννησίων πρὸς τὸν Πύδιον μάλιστα
ποταμὸν τὸ πρῶτον, ὕστερον δὲ ἐς Ἄβυδον, ναῦς μὲν ὀλίγας ἔλαβον
οἱ Ἀθηναῖοι (στενὸς γὰρ ὢν ὁ Ἑλλήσποντος βραχείας τὰς ἀπο-
φυγὰς τοῖς ἐναντίοις παρεῖχε), τὴν μέντοι νίκην ταύτης τῆς ναυ-
2 μαχίας ἐπικαιροτάτην δὴ ἔσχον. φοβούμενοι γὰρ τέως τὸ τῶν
Πελοποννησίων ναυτικὸν διά τε τὰ κατὰ βραχὺ σφάλματα καὶ διὰ
τὴν ἐν τῇ Σικελίᾳ ξυμφοράν, ἀπηλλάγησαν τοῦ σφᾶς τε αὐτοὺς
καταμέμφεσθαι καὶ τοὺς πολεμίους ἔτι ἀξίους του ἐς τὰ ναυτικὰ
3 νομίζειν. ναῦς μέντοι τῶν ἐναντίων λαμβάνουσι Χίας μὲν ὀκτώ,
Κορινθίας δὲ πέντε, Ἀμπρακιώτιδας δὲ δύο καὶ Βοιωτίας δύο,
Λευκαδίων δὲ καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Συρακοσίων καὶ Πελληνέων
4 μίαν ἑκάστων· αὐτοὶ δὲ πεντεκαίδεκα ναῦς ἀπολλύασι. στήσαντες
δὲ τροπαῖον ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ οὗ τὸ Κυνὸς σῆμα καὶ τὰ ναυάγια προσ-

1. τὸν om. C ‖ ἀφανές τε γὰρ] ἀφανέστερα (sine acc. F) γὰρ A E (?) F ἀφανές γὰρ e_2 2. τὸ (τοῦ A E F, cr. e_2) κυνὸς σῆμα (τὸ σῆμα m_2) del. *Hw.* 3. ἐλάσσοσιν m_2 ἐλάττους B ‖ εἶργον E εἶργον A B C 4. διώκοντες A B F M mg. e_2 6. τὸ vel τὰ ante ἐπὶ add. *Haasius* ‖ ἐπεχούσας] ἔτι ἐχούσας A E F γρ. B, πε sscr. a_8 7. ἐπανατρέψαντες G, cr. g_2 ‖ ἠμύνοντό A C E F M 8. τὸ νικῆσαν τῶν] τῶν (ante hoc vb. τὸ add. c_2) νικησάντων (cr. c_2) C τὸ τῶν νικησάντων G, cr. g_2 ‖ ὑπολαμβάνοντες A F g_2 (ex cr.) mg. G_1 ἀπολαβόντες ci. *Dobr.* 10. ἀμαχεῖ A ‖ καθιστᾶσαν E F, cr. e_2 11. ὁρμίσαντες B (?) E F, cr. e_2 13. πύδιον G m_2 πυδιον C μείδιον A B E F 16. παρεῖχεν A C, cr. c ‖ ταύτης (ante *Hc*) c_r ταύτην L [G], cf. adn. ad p. 195, 14 17. δὴ ἔσχον] διέσχον A E F, cr. e_2 ‖ γὰρ] τε γὰρ B 20. του] τοῦ Lm, cr. *Dr.* 22. ἀμβρακιώτιδας B ‖ καὶ βοιωτίας δύο om. B 23. πελλη-ναίων A C E F G M 24. ἀπολλύασιν B ἀπολλύουσι ex cr. e_2 25. τρόπαιον A E F c_2 ‖ προσαγόμενοι A E F M

αγαγόμενοι καὶ νεκροὺς τοῖς ἐναντίοις ὑποσπόνδους ἀποδόντες
ἀπέστειλαν καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας τριήρη ἄγγελον τῆς νίκης. οἱ δὲ 5
ἀφικομένης τῆς νεὼς καὶ ἀνέλπιστον τὴν εὐτυχίαν ἀκούσαντες ἐπί
τε ταῖς περὶ τὴν Εὔβοιαν ἄρτι ξυμφοραῖς καὶ κατὰ τὴν στάσιν
γεγενημέναις πολὺ ἐπερρώσθησαν καὶ ἐνόμισαν σφίσιν ἔτι δυνατὰ
εἶναι τὰ πράγματα, ἢν προθύμως ἀντιλαμβάνωνται, περιγενέσθαι.

Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν ἡμέρᾳ τετάρτῃ ὑπὸ σπουδῆς ἐπι- 107
σκευάσαντες τὰς ναῦς οἱ ἐν Σηστῷ Ἀθηναῖοι ἐπέπλεον ἐπὶ Κύζικον
ἀφεστηκυῖαν· καὶ κατιδόντες κατὰ Ἁρπάγιον καὶ Πρίαπον τὰς ἀπὸ
τοῦ Βυζαντίου ὀκτὼ ναῦς ὁρμούσας, ἐπιπλεύσαντες καὶ μάχῃ κρα-
τήσαντες τοὺς ἐν τῇ γῇ ἔλαβον τὰς ναῦς. ἀφικόμενοι δὲ καὶ ἐπὶ
τὴν Κύζικον ἀτείχιστον οὖσαν προσηγάγοντο πάλιν καὶ χρήματα
ἀνέπραξαν. ἔπλευσαν δὲ ἐν τούτῳ καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἐκ τῆς 2
Ἀβύδου ἐπὶ τὸν Ἐλαιοῦντα καὶ τῶν σφετέρων νεῶν τῶν αἰχμαλώ-
των ὅσαι ἦσαν ὑγιεῖς ἐκομίσαντο (τὰς δὲ ἄλλας Ἐλαιούσιοι κατ-
έκαυσαν), καὶ ἐς τὴν Εὔβοιαν ἀπέπεμψαν Ἱπποκράτη καὶ Ἐπικλέα
κομιοῦντας τὰς ἐκεῖθεν ναῦς.

Κατέπλευσε δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτους καὶ ὁ Ἀλκι- 108
βιάδης ταῖς τρισὶ καὶ δέκα ναυσὶν ἀπὸ τῆς Καύνου καὶ Φασήλιδος
ἐς τὴν Σάμον, ἀγγέλλων ὅτι τάς τε Φοινίσσας ναῦς ἀποτρέψειε
Πελοποννησίοις ὥστε μὴ ἐλθεῖν, καὶ τὸν Τισσαφέρνη ὅτι φίλον
πεποιήκοι μᾶλλον Ἀθηναίοις ἢ πρότερον. καὶ πληρώσας ναῦς 2
ἐννέα πρὸς αἷς εἶχεν Ἁλικαρνασσέας τε πολλὰ χρήματα ἐξέπραξε
καὶ Κῶν ἐτείχισε. ταῦτα δὲ πράξας ἄρχοντας ἐν τῇ Κῷ καταστήσας
πρὸς τὸ μετόπωρον ἤδη ἐς τὴν Σάμον κατέπλευσεν.

1. τοὺς M c_r (τοῖς C_1) ‖ ἐναντίους M ‖ ὑποσπόντες B 2. τριήρει E F ‖ ἄγγελλον C ‖ δ' B 3. [τὴν] ἀνέλπιστον ci. *Kr.* 3-4. ἐπὶ ταῖς περί τε ci. *Hw.* 5. σφίσι C E 8. ἐν] ἐν τῇ(ι) A B M ‖ ἔπλεον A B E F M ++ἔπλεον G 9. ἀφεστηκυῖαν L ‖ καθ' B ‖ ἀρπάγιον C 12. κύζικον] lt. υ in r. f_2 ‖ ἀτείχιστον] καὶ ἀ. B 13. δὲ] δ' B δὲ καὶ A E F ‖ καὶ om. m_2 16. ἱπποκράτην A B G (cr. g) c_2 e_2 18. κατέπλευσεν C, cr. c 19. ναυσὶ C E, cr. c_2 ‖ φασηλίδος F g_2 (ex φασιλ. cr.) φασιλιδος C, cr. c_2 φασιλίδος E, cr. e_2 20. ἀγγελῶν ci. *Mein.* ‖ τε om. A E F M ‖ ἀποστρέψειε A B E F M ἀπο+ρέψειε g_2 21. τοῖς πελοποννησίοις B ‖ τισσαφέρνην L 22. μᾶλλον πεποιήκει (-κει etiam A B E F c_2) G M 23. εἶχε E, cr. e_2 ‖ ἁλικαρνασέας B c_r ἀλικ. F G αλικ. E ‖ χρήματα ἐξέπραξε] ltt. τα ἐξ in r. g_2 (ἔπραξε fort. G) 24. ἐτείχιζεν C ἐτείχιζε G (-σε sscr. G_1) c ‖ δὲ om. B ‖ πράξας] πράξὰς καὶ B πράξας γρ. B ‖ ἄρχοντας A C (?) E F M γρ. B ἄρ-χοντα B [G] 25. τὸ] τε τὸ A F ‖ μετόπωρον] lt. ω ex o cr. e_2 ‖ κατέπλευσε A B E F c [G]

3 Καὶ ὁ Τισσαφέρνης ἀπὸ τῆς Ἀσπένδου, ὡς ἐπύθετο τὰς τῶν
Πελοποννησίων ναῦς ἐκ τῆς Μιλήτου ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πεπλευ-
4 κύας, ἀναζεύξας ἤλαυνεν ἐπὶ τῆς Ἰωνίας. ὄντων δὲ τῶν Πελο-
ποννησίων ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ, Ἀντάνδριοι (εἰσὶ δὲ Αἰολῆς) παρα-
κομισάμενοι ἐκ τῆς Ἀβύδου πεζῇ διὰ τῆς Ἴδης τοῦ ὄρους ὁπλίτας
ἐσηγάγοντο ἐς τὴν πόλιν, ὑπὸ Ἀρσάκου τοῦ Πέρσου, Τισσαφέρνους
ὑπάρχου, ἀδικούμενοι, ὅσπερ καὶ Δηλίους τοὺς Ἀτραμύττειον κατ-
οικήσαντας, ὅτε ὑπ᾽ Ἀθηναίων Δήλου καθάρσεως ἕνεκα ἀνέστησαν,
ἔχθραν προσποιησάμενος ἄδηλον καὶ ἐπαγγείλας στρατείαν αὐτῶν
τοῖς βελτίστοις, ἐξαγαγὼν ὡς ἐπὶ φιλίᾳ καὶ ξυμμαχίᾳ, τηρήσας
5 ἀριστοποιουμένους καὶ περιστήσας τοὺς ἑαυτοῦ κατηκόντισε. φο-
βούμενοι οὖν αὐτὸν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον μή ποτε καὶ περὶ σφᾶς
τι παρανομήσῃ, καὶ ἅμα ἐπιβάλλοντος αὐτοῦ ἃ φέρειν οὐκ ἐδύ-
109 ναντο, ἐκβάλλουσι τοὺς φρουροὺς αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. ὁ δὲ
Τισσαφέρνης αἰσθόμενος καὶ τοῦτο τῶν Πελοποννησίων τὸ ἔργον
καὶ οὐ μόνον τὰ ἐν τῇ Μιλήτῳ καὶ Κνίδῳ (καὶ ἐνταῦθα γὰρ
αὐτοῦ ἐξεπεπτώκεσαν οἱ φρουροί), διαβεβλῆσθαί τε νομίσας αὐτοῖς
σφόδρα καὶ δείσας μὴ καὶ ἄλλο τι ἔτι βλάπτωσι, καὶ ἅμα ἀχθό-
μενος εἰ Φαρνάβαζος ἐξ ἐλάσσονος χρόνου καὶ δαπάνης δεξάμενος
αὐτοὺς κατορθώσει τι μᾶλλον τῶν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, πορεύε-
σθαι διενοεῖτο πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, ὅπως μέμψηταί
τε τῶν περὶ τὴν Ἄντανδρον γεγενημένων καὶ τὰς διαβολὰς καὶ
περὶ τῶν Φοινισσῶν νεῶν καὶ τῶν ἄλλων ὡς εὐπρεπέστατα ἀπο-

2. πεπλευκυίας A B E F G M c_2 3. ἤλαυνε E, cr. e_2 || τῆς ἰωνίας] τοὺς ἴωνας C 4. ἀντ᾽ ἄνδριοι A || αἰολεῖς A B E F G c_2m 6. ἐσήγαγον c_r || ἀστακοῦ C || τισσαφέρνους] ltt. ου in r. c_2 7. ὥσπερ A E F || ἀτραμύττειον c_2 ἀδραμύττειον A ἀδραμύτειον B ἀδραμύττιον E F sscr. G_1 ἀτραμύττιον C Gm || οἰκήσαντας C G e_2 (fort. ex κατοικ. cr.) 8. ὑπὸ B || ἀνέστησαν ἕνεκα M 9. πως ποιησάμενος ci. *Gtz.* || στρατιὰν L, cr. *Ps.* 11. περιστάσας c_r || τοῦ G, cr. g_2 || κατηκόντισεν A F || φοβούμενος c_r 13. παρανομίσῃ E, cr. e_2 || ἅμα *St.*, ἅττα *Kr.* ci. ἄλλα L || αὐτοῦ om. c_r || ἠδύναντο Lm 14. φρουροὺς] σφετέρους M et ex cr. c_2 || αὐτοῦ om. M 15. ἔργον ⟨ὂν⟩ ci. *Cl.* 16. τὰ ci. *Hc* τὸ A B G M τῶν c_r τῶι F τῶν vel τοῦ E || τῇ om. B E M 17. αὐτοῖς] αὐτοὺς A E F M sscr. G_1 18. alt. καὶ om. E || ἐπιβλάπτωσι C G (ἔτι γρ. G_1) 19. ἐλάττονος B 21. μέμψεταί ci. *Cob.* 22. τε] τι A B E F M || τὰς διαβολὰς καὶ del. *St.* || διαβολὰς] δ. ἀπώσηται M mg. f_2 mg. g_2 mg. a_8 (cf. S) || alt. καὶ] τὰς ci. *Kr.* 23. ἀπολογήσηται] ltt. σῃ in r. g_2 ἀπολύσεται ci. *Cob.*

λογήσηται. καὶ ἀφικόμενος πρῶτον ἐς Ἔφεσον θυσίαν ἐποιήσατο
τῇ Ἀρτέμιδι·

2. ἀρτέμιδι] post hoc vb. ὅταν ὁ μετὰ τοῦτο τὸ θέρος χειμὼν τελευτήσῃ (ltt σῃ in r. g_2), ἓν καὶ εἰκοστὸν ἔτος πληροῦται habent A B E F G M c_2

Subscriptiones hae sunt:

DO GRATIAS PETRUS SCRIPSIT C
τέλος τοῦ η̄ βιβλίου θουκυδίδου E
τελος σὺν θῶ τῆς βίβλου θουκυδίδου.
ὦ φίλος, εἰ σοφὸς εἶ, λάβε μ᾽ ἐς χέρας· εἰ δὲ πέφυκας
νῆϊς μουσάων, ῥίψον ἃ μὴ νοέεις·
εἰμὶ γὰρ οὐ πάντεσσι βατὸς, παῦροι δ᾽ ἀγάσαντο
θουκυδίδην ὀλόρου, κεκροπίδην τὸ γένος. F
τέλος τῆς η̄ συγγραφῆς θουκυδίδου.
θουκυδίδης ἐλέλιξεν ἑὸν νόον· ἦν δὲ νοῆσαι
οἷαπερ ἱστορίης δημηγόρον ἦθος ὑφαίνων·
δεξιτερὴν γὰρ ἀνέσχε μετάρσιον ὡς πρὶν ἀείδων
σπάρτης πικρὸν ἄρηα καὶ αὐτῶν κεκροπιδάων,
ἑλλάδος ἀμητῆρα πολυθρέπτοιο τιθήνης. A
θουκυδίδης ἐλέλιξεν . . . πολυθρέπτοιο τιθήνης.
ἄλλα εἰς τὸν αὐτόν·
ὦ φίλος, εἰ σοφὸς εἶ . . . κεκροπίδην τὸ γένος. B
ὦ φίλος, εἰ σοφὸς εἶ . . . κεκροπίδην τὸ γένος. c_2
χαῖρε ++οφῶν χαῖ+++++ θουκυδίδη
ὧν ++ωττ++ ἐστόμωσα τοῖς σοφοῖς λόγοις
ἡρόδοτε πρ+++++ σὺν διοδώρῳ
τ++++` βραδεῖς γίνεσθε πρὸς προυσίαν b_2m

ADDENDA.

Coniecturas quasdam suis locis commemoratas mallem:

VI, 15, 4 (p. 12, 4): *καὶ] καίπερ* ci. *Fr. Muellerus.*

—, 21, 2 (p. 17, 6): *[τῶν χειμερινῶν]* ci. idem.

—, 46, 4 (p. 32, 16): *[ἐκ τῶν τριήρων]* ci. *Philippius.*

—, 64, 3 (p. 43, 19): vb. *καὶ τὰς ναῦς ἐμπρήσειν* post *αἱρήσειν* transp. idem.

VIII, 90, 2 (p. 202, 11): fortasse *καὶ ἄλλους δὲ κατὰ τάχος* scribendum.

COLUMBIA UNIVERSITY
0032203080

88T43 IE902
Thucydides
Historiarum libri VI-VIII
[redacted]